2

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Správne konanie:	1177/SKL/2021
Predmet:	§ 17 ods. 1 písm. c), § 60 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.,
Účastník konania:	TES Media, s. r. o.
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 27. 10. 2021

Návrh uznesenia č. 1:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 1177/SKL/2021 TES Media, s. r. o.

I.

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že v čase vykonania merania ponuky programových služieb dňa 8. 6. 2021 poskytoval retransmisiu programových služieb ČT 1, ČT 2, ČT 24 bez súhlasu ich pôvodného vysielateľa,

za čo mu ukladá

podľa § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu – **pokutu,** určenú podľa § 67 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške (od 99,- € do 33 193,- €) ..... €, slovom ..... eur.

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.“*.

Podľa § 67 ods. 16 zákona č. 308/2000 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS***21, KS6548.

II.

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 60 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že neoznámil Rade zmenu údajov uvedených v žiadosti o registráciu retransmisie v časti hlavnej stanice príjmu a územného rozsahu do 15 dní odo dňa vzniku týchto zmien,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu **– upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.“*

Úloha:
Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcií a doručí ho účastníkovi konania.
T: 10. 12. 2021 **Z: PLO**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia časti sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z: PLO**

Návrh uznesenia č. 2:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konanie č. 1177/SKL/2021 vedené proti spoločnosti TES Media s. r. o. v časti možného porušenia § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s retransmisiou programovej služby SENZI a AXN, podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

z a s t a v u j e ,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:
Kancelária Rady podľa § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zastavení správneho konania a doručí ho účastníkovi konania.
T: 10. 12. 2021 **Z: PLO**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia časti sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z: PLO**

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 1. 7. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči spoločnosti TES Media, s. r. o. vo veci možného porušenia

I. **§ 17 ods. 1 písm. c)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s možným poskytovaním retransmisie televíznych programových služieb ČT 1, ČT 2, ČT 24, SENZI, AXN bez súhlasov ich pôvodných vysielateľov,

II. **§ 60 ods. 1** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s možným neoznámením zmien údajov uvedených v žiadosti o registráciu retransmisie Rade do 15 dní odo dňa vzniku týchto zmien.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania riadne doručené dňa 19. 7. 2021, na základe čoho sa toho dňa začalo správne konanie č. 1177/SKL/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia o začatí predmetného správneho konania v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku.

Dňa 28. 7. 2021 bola Rade doručená žiadosť o predĺženie lehoty.

Listom č. 1177/SKO/2021-3 zo dňa 2. 8. 2021 bol účastník konania vyzvaný na vyjadrenie sa k podkladom pre rozhodnutie, v ktorom mu bola na vyjadrenie určená lehota 30 dní odo dňa jej doručenia.

Stanovisko účastníka konania spolu s prílohami bolo Rade doručené dňa 13. 9. 2021 a 14. 9. 2021.

Subjektívna lehota na rozhodnutie v predmetnom správnom konaní začala plynúť prerokovaním správy o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. Radou na jej zasadnutí dňa

1. 7. 2021, kedy sa začalo správne konanie č. 834/SKL/2019 a uplynie dňa 1. 1. 2022. Objektívna lehota začala plynúť dňa 8. 6. 2021 (dňom vykonania miestnej ohliadky) a uplynie dňa 8. 6. 2022.

* * *

Podľa § 4 ods. 2 druhá veta zákona č. 308/2000 Z. z. Rada: *„dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie, retransmisiu a poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.“*

Podľa § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. patrí do pôsobnosti Rady: *„dohliadať na dodržiavanie povinností podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov,“*.

Podľa § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. je prevádzkovateľ retransmisie povinný *„poskytovať retransmisiu programovej služby len so súhlasom pôvodného vysielateľa tejto služby“*.

Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. je prevádzkovateľ retransmisie *„povinný oznámiť rade každú zmenu údajov uvedených v žiadosti o registráciu retransmisie, okrem údajov uvedených v § 57 ods. 1 písm. g), do 15 dní odo dňa vzniku týchto zmien. Zmenu počtu prípojok je prevádzkovateľ retransmisie povinný oznámiť rade do 15 dní po tom, čo sa tento počet zmenil o 20 % od posledného oznámenia.“*

* * *

I.

Spoločnosť TES Media, s. r. o. poskytuje na základe registrácie retransmisie č. TKR/290 v jej aktuálnom znení retransmisiu programových služieb.

Dňa 8. 6. 2021 Rada vykonala miestnu ohliadku, okrem iných, v stanici príjmu spoločnosti TES Media, s. r. o., na adrese Jozefa Martinčeka 1015, 013 03 Varín a na adrese Obecný úrad, Sklabiňa 108, Sklabiňa, z ktorej spísala zápisnicu, za účelom zistenia ponuky programových služieb spoločnosti.

Vykonaním merania obsahu programovej ponuky – vizuálnou ohliadkou v hlavnej stanici príjmu na adrese Obecný úrad, Sklabiňa 108, Sklabiňa prostredníctvom televízneho prijímača boli zistené tieto programové služby šírené prostredníctvom KDS (analóg):

Televízne programové služby:
Jednotka, Dvojka, TV MARKÍZA HD, TV DOMA, JOJ, JOJ PLUS, DAJTO, TA3, TV ČT1 HD, ČT2 HD, ÓČKO, Viasat Explorer, AMC, Sport 1, Minimax, AXN, WAU, Šlágr TV, TV LUX

Vykonaním merania obsahu programovej ponuky – vizuálnou ohliadkou v hlavnej stanici príjmu na adrese Jozefa Martinčeka 1015, 013 03 Varín, prostredníctvom televízneho prijímača boli zistené tieto programové služby šírené prostredníctvom DVB-C:

televízne programové služby:
Jednotka, Dvojka, Trojka, Severka TV, TA3, TV LUX, TV MARKÍZA, TV DOMA, DAJTO, JOJ, JOJ PLUS, WAU, Šlágr TV, TV Raj, WAU, ČT1, Jojko, Arena Sport 1 HD, Senzi, ČT2 HD, ČT24, Šlágr 2, Noe TV, Regionální televize, Prima PLUS, Film+, AXN, Viasat Explorer, Viasat History, AMC, Minimax, Sport 1, Spektrum, HBO, HBO2, HBO3, TVT - Turzovská televízia, France 24, TV5 Monde, Óčko

rozhlasové programové služby:
Slovenský rozhlas: Rádio Slovensko, Rádio Regina, Rádio Devín, Rádio_ FM, Rádio Patria, Rádio Slovakia International, Rádio Klasik, Rádio Litera, Europa 2, Rádio Jemné, EXPRES, Rádio Lumen, Rádio 7, Rádio Anténa Rock

Nakoľko Rada nedisponovala súhlasom pôvodných vysielateľov televíznych programových služieb ČT 1, ČT 2, ČT 24, SENZI, AXN s ich retransmisiou prevádzkovateľom, spoločnosťou TES Media, s. r. o., vzniklo dôvodné podozrenie, že uvedený subjekt poskytoval retransmisiu programových služieb ČT 1, ČT 2, ČT 24, SENZI, AXN bez súhlasu ich pôvodných vysielateľov, čím **mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z.**

Účastník konania dňa 13. 9. 2021 a 14. 9. 2021 doručil Rade stanovisko k predmetu tejto časti správneho konania, v ktorom uviedol, cit:
„Program SENZI je vysielaný s riadnym súhlasom poskytovateľa programu. Svedčí o tom Dohoda o retransmisii televíznej programovej služby, ktorá nebola vypovedaná ani jednou zmluvnou stranou. Zasielame ju ako Prílohu č. l tohto listu.
Program AXN je vysielaný s riadnym súhlasom poskytovateľa programu. Svedčí o tom Dohoda o retransmisii televíznej programovej služby, ktorá nebola vypovedaná ani jednou zmluvnou stranou. Zasielame ju ako Prílohu č.2 tohto listu.
Programy skupiny ČT máme zaradené vo vysielaní v podstate od začiatku poskytovania retransmisie, pravidelne sme posielali na Radu pre vysielanie a retransmisiu hlásenia o programovej štruktúre a počtoch pripojených účastníkov. Navyše sme sa domnievali, že keď pred pár rokmi atakovala skupina JOJ prevádzkovateľov retransmisie na Slovensku o nepovolenom vysielaní verejnoprávnej ČT1 a atak skončil po začatí platenia za programy JOJ, tak sme sa mylne domnievali, tak ako sa doteraz mylne domnieva prevažná väčšina prevádzkovateľov retransmisie, že na tieto programy poskytla ČT generálny súhlas na ich vysielanie na území Slovenskej republiky.
Okamžite po doručení Oznámenia o začatí správneho konania zo strany Rady pre vysielanie a retransmisiu sme vstúpili do jednaní s poskytovateľom týchto programov ČTV o povolenie vysielania celej skupiny programov ČT, kde sme už dostali aj návrh zmluvy. V Prílohe č.3 tohto listu posielame našu mailovú komunikáciu a návrh predmetnej Zmluvy na povolenie vysielania všetkých programov skupiny ČT.“

Spolu s týmto podaním doručil účastník konania zmluvy s pôvodnými vysielateľmi AXN a SENZI. Taktiež doručil emailovú komunikáciu a Návrh zmluvy na retransmisiu všetkých programov skupiny ČT (ČT 1, ČT 2, ČT 3, ČT 24) od vysielateľa Česká televize.

V prípade programovej služieb **AXN** bolo zistené, že zmluva na retransmisiu daného programu bola uzatvorená so spoločnosťou AXN Europe Limited na dobu určitú do 1. 4. 2012 s automatickým predlžovaním o jeden rok v prípade jej nevypovedania. V prípade programovej služieb **SENZI** bolo zistené, že zmluva bola uzatvorená so spoločnosťou SENZI, a.s. zastupujúcou vysielateľa McBOXS Doo Novi Sad so sídlom v Srbsku, a to na dobu určitú do 31. 12. 2020, s automatickým predlžovaním o dva roky v prípade jej nevypovedania. Z uvedených podkladov ako aj vyjadrenia účastníka konania vyplýva, že tento v čase vykonania miestnej ohliadky disponoval platnými súhlasmi na retransmisiu programov SENZI a AXN. Domnievame sa teda, že neporušil ustanovenie § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z.

Rade však neboli predložené zmluvy/súhlasy a zároveň ani nedisponuje žiadnymi súhlasmi pôvodného vysielateľa na retransmisiu televíznych programových služieb **ČT 1, ČT 2, ČT 24**. Účastník konania poukazuje na to, že sa doteraz mylne domnieval, že vysielateľ, Česká televize, udelil generálny súhlas na ich vysielanie na území Slovenskej republiky. Takýto súhlas zo strany vysielateľa Česká televize nebol udelený a Rada takýmto ani nedisponuje. Na retransmisiu programových služieb tohto vysielateľa tak musia prevádzkovatelia disponovať osobitným súhlasom. Rada dáva v tejto súvislosti do pozornosti objektívnu zodpovednosť účastníka konania za správny delikt, a to bez ohľadu na zavinenie. Ako bolo uvedené aj v Oznámení o začatí správneho konania, Rada nedisponovala súhlasom vysielateľa na retransmisiu programovej služby ČT 1, ČT 2, ČT 24 spoločnosťou TES Media, s. r. o. Tento súhlas účastník konania Rade ani v správnom konaní, ani počas miestnej ohliadky dňa 8. 6. 2021 nepredložil. Ako je zrejmé z doručeného vyjadrenia, ako aj podkladov k správnemu konaniu, účastník konania po začatí správneho konania inicioval rokovania za účelom uzatvorenia zmluvy s verejnoprávnym vysielateľom Česká televize. K tomuto uvádzame, že uvedená skutočnosť môže byť zohľadňovaná pri rozhodovaní o výške prípadne ukladanej pokuty, nie je však dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. je prevádzkovateľ retransmisie povinný poskytovať retransmisiu programových služieb len so súhlasom ich pôvodných vysielateľov. Z predmetného ustanovenia je zrejmé, že prevádzkovateľ retransmisie musí disponovať súhlasom pôvodného vysielateľa na retransmisiu jeho programovej služby už v momente, kedy začne poskytovať jej retransmisiu.

Ako vyplýva z merania retransmisie programových služieb, ktoré bolo vykonané dňa 8. 6. 2021 na hlavnej stanici príjmu a z vyššie uvedených skutočností, účastník konania vykonával okrem iných retransmisiu televíznych programových služieb ČT 1, ČT 2, ČT 24, ku ktorým ani v čase výkonu ohliadky a ani v dodatočnej lehote nepredložil Rade náležité súhlasy pôvodného vysielateľa týchto programových služieb. S poukazom na túto skutočnosť máme za to, že účastník konania nedisponoval súhlasmi vysielateľov na retransmisiu vyššie uvedených programových služieb, t. j. uvedené programové služby retransmitoval bez súhlasov pôvodných vysielateľov.

Vzhľadom na vyššie uvedené bolo podľa nášho názoru preukázané, že účastník konania **porušil povinnosť uvedenú v ustanovení § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že poskytoval retransmisiu programových služieb ČT 1, ČT 2, ČT 24 bez súhlasu ich pôvodného vysielateľa.**

Zároveň bolo preukázané, že **účastník konania súhlasmi na retransmisiu programových služieb AXN a SENZI disponoval. V tejto časti preto navrhujeme správne konanie zastaviť.**

II.

Správne konanie bolo začaté aj z dôvodu, že účastník konania neoznámil Rade zmenu údajov uvedených v registrácii retransmisie, čím mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 60 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

Rada rozhodla o registrácii retransmisie tejto spoločnosti rozhodnutím č. TKR/290/2009 zo dňa 6. 5. 2008. Podľa posledného rozhodnutia č. TKR/290/RZL/43/2020 zo dňa 25. 3. 2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 4. 2020 prevádzkovateľ retransmisie poskytuje retransmisiu, okrem iných, aj prostredníctvom KDS v meste Bytča, s hlavnou stanicou príjmu Mestský úrad Bytča.

Dňa 8. 6. 2021 bola na hlavnej stanici príjmu na adrese mestský úrad Bytča vykonaná miestna ohliadka, pričom bolo zistené, že táto nie je v prevádzke, resp. už bola zrušená. Zástupca spoločnosti TES Media, s. r. o., prítomný na miestnej ohliadke, v tejto veci uviedol, že hlavná stanica príjmu KDS na adrese mestský úrad Bytča, nie je v prevádzke **od 28. 2. 2021** a že od tohto okamihu už neposkytuje žiadnu retransmisiu v územnom rozsahu mesta Bytča. Predmetná skutočnosť vyplývala aj z informácie uvedenej na stránke spoločnosti (https://www.tes-media.sk/novinky/467-k-28-2-2021-ukoncujeme-poskytovanie-sluzieb-kablovej-televizie-v-meste-bytca) zo dňa 3. 2. 2021.

Účastník konania k tejto časti správneho konania uviedol, cit.:
„Poskytovanie retransmisie v meste Bytča bolo ukončené z dôvodu veľmi zlého technického stavu siete, ktorej vlastníkom bola spoločnosť KTR Bytča, s.r.o. Mesto Bytča je 100% vlastník spoločnosi KTR Bytča, s.r.o. Káblová sieť v meste Bytča bola postavená ešte v pred rokom 2000. TES Media s.r.o. mala sieť KTR Bytča s.r.o. v prenájme a poskytovala v sieti pre pripojených účastníkov služby retransmisie a internetové pripojenie. Z dôvodu, že technický stav siete bol v nevyhovujúcom stave. TES Media s.r.o. žiadala vlastníka siete o odkúpenie siete, alebo o investície do siete, aby v sieti bolo možné poskytovať služby na úrovni doby 2020. Vzhľadom k tomu, že sme sa s mestom Bytča nedohodli na rozvoji ani na odpredaji siete, sme sa rozhodli ukončiť prevádzku v sieti KTR Bytča s.r.o. ku dňu 28.2.2021. V čase ukončenia prevádzky (28.2.2021) bol na tejto sieti pripojený zanedbateľný počet - 158 účastníkov. Celkový počet účastníkov vo všetkých sieťach TES Media s.r.o. sa však v podstate nemenil, preto sme nepredpokladali, že je nevyhnutné túto skutočnosť hlásiť Rade pre vysielanie a retransmisiu.“

Z vyššie uvedeného vyplýva, že účastník konania od 28. 2. 2021 nevykonával retransmisiu programových služieb v územnom rozsahu mesta Bytča, s hlavnou stanicou príjmu Mestský úrad

Bytča, a teda došlo k zmene oproti platnej registrácii retransmisie v časti územného rozsahu s príslušnou hlavnou stanicou príjmu o územný rozsah mesta Bytča. Predmetom posudzovania nebola zmena v počte prípojok. Navyše táto zmena nepredstavovala viac ako 20 % z celkového počtu účastníckych prípojok uvádzaných v tom čase platnej registrácie retransmisie, preto ich nebol účastník konania povinný oznamovať.

Podľa § 60 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. je prevádzkovateľ retransmisie *„povinný oznámiť rade každú zmenu údajov uvedených v žiadosti o registráciu retransmisie, okrem údajov uvedených v § 57 ods. 1 písm. g), do 15 dní odo dňa vzniku týchto zmien. Zmenu počtu prípojok je prevádzkovateľ retransmisie povinný oznámiť rade do 15 dní po tom, čo sa tento počet zmenil o 20 % od posledného oznámenia.“*

Z prvej vety predmetného ustanovenia vyplýva, že prevádzkovateľ retransmisie je povinný oznámiť Rade zmenu údajov do 15 dní odo dňa ich vzniku. Uvedenú zmenu mal účastník konania oznámiť **do 15. 3. 2021**, teda do 15 dní odo dňa zistenia predmetných skutočností. **Účastník konania túto skutočnosť neoznámil a z tohto dôvodu došlo z jeho strany k porušeniu povinnosti ustanovenej v § 60 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.**

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správnemu deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Sankciu podľa odseku 1 písm. d) rada uloží, ak vysielateľ, prevádzkovateľ retransmisie, poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 2 ods. 3 a 4 aj napriek písomnému upozorneniu rady opakovane porušila povinnosť. Rada uloží pokutu bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 19. Rada môže uložiť pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 16 ods. 2 písm. a) a c), ods. 3 písm. k), § 20 ods. 1 a 3, § 30, ako aj v prípade vysielania bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. b)] alebo prevádzkovania retransmisie bez oprávnenia [§ 2 ods.1 písm. e)].“*.

Účastník konania bol za porušenie povinnosti ustanovenej v § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. v minulosti sankcionovaný, a to:

- Rozhodnutím č. RL/71/2010 zo dňa 21. 10. 2010 mu bola uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona v súvislosti s tým, že v čase vykonania merania ponuky programových služieb dňa 2. 12. 2010 poskytoval retransmisiu programovej služby PRIMA bez súhlasu pôvodného vysielateľa,
- Rozhodnutím č. RL/18/2011 zo dňa 15. 3. 2011 mu bola uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona v súvislosti s tým, že v čase vykonania merania ponuky programových služieb dňa 2. 12. 2010 poskytoval retransmisiu programovej služby ČT 24 bez súhlasu pôvodného vysielateľa.

Vzhľadom na to, že účastníkovi konania v čase začatia retransmisie uvedených programových služieb bez súhlasu pôvodného vysielateľa už bola uložená právoplatnými rozhodnutiami sankcia – upozornenie na porušenie zákona za porušenie povinnosti podľa § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z., uloženie sankcie – pokuty vyplýva priamo zo zákona č. 308/2000 Z. z., a to vo výške podľa § 67 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. (od 99 € do 33 193 €).

Z § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva, že Rada pri opakovanom porušení povinností ustanovených v § 17 ods. 1 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z. uloží pokutu. Ide o kogentné ustanovenie zákona, ktoré nepripúšťa voľnosť uváženia pri rozhodovaní o druhu sankcie za porušenie týchto povinností.

Účastník konania nebol za porušenie povinnosti ustanovenej v § 60 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. v minulosti sankcionovaný. Vzhľadom na skutočnosť, že ide o prvé porušenie uvedeného ustanovenia nie je možné uložiť sankciu vo forme finančnej pokuty, ale len upozornenia na porušenie zákona.

Záver

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenia v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

3

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Správne konania:	1142/SKL/2021
Predmet:	§ 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania:	Rádio Rebeca, s.r.o.
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 29. 10. 2021

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konanie č. 1142/SKL/2021 vedené voči spoločnosti Rádio Rebeca, s.r.o. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha č. 1:
Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.
T: 24. 11. 2021 **Z: PLO**

Úloha č. 2:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z: PLO**

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 16. 6. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi Rádio Rebeca, s.r.o. vo veci možného naplnenia skutkovej podstaty správneho deliktu podľa **§ 68 ods. 7 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z. z dôvodu možného nevyužívania frekvencie 99,8 MHz Liptovský Mikuláš na účely, na ktoré mu bola pridelená.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 2. 7. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1142/SKL/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí predmetného správneho konania boli kópia listu Rady č. 844/SL/2021-2 a listu Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „Úrad“) zaevidovaného pod č. 844/SL/2021-2.

Vyjadrenie účastníka konania k predmetnému správnemu konaniu bolo Rade doručené dňa 23. 7. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1142/SKL/2021-2 a dňa 29. 7. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1142/SKL/2021-3.

Rada požiadala Úrad listom č. 1142/SKL/2021-4 zo dňa 27. 8. 2021 o vykonanie opätovného merania, s cieľom zistiť, či účastník konania využíva frekvenciu 99,8 MHz Liptovský Mikuláš na účely, na ktoré mu bola pridelená.

Odpoveď Úradu bola Rade doručená dňa 29. 9. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1142/SKL/2021-5. Úrad vo svojej odpovedi uviedol, že na frekvencii **99,8 MHz Liptovský Mikuláš** bolo v čase merania vykonávané vysielanie.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 16. 6. 2021 dňom prerokovania pracovného materiálu Kancelárie Rady na zasadnutí Rady a uplynie dňa 16. 12. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa

4. 5. 2021 (dňom možného spáchania správneho deliktu nevyužívania frekvencie na účely, na ktoré bola účastníkovi konania pridelená) a uplynie dňa 4. 5. 2022.

* * *

Podľa **§ 68 ods. 7 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Rada frekvenciu pridelenú na analógové vysielanie môže odňať aj vtedy, ak*
a) vysielateľ nevyužíva frekvenciu na účely, na ktoré mu bola pridelená“.

* * *

Rada rozhodnutím č. R/123/RZL/68/2016 zo dňa 24. 5. 2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 1. 7. 2016, rozhodla o pridelení frekvencie 99,8 MHz Liptovský Mikuláš spoločnosti Rádio Rebeca, s.r.o.na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio Rebeca.

Rada požiadala Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „Úrad“) listom č. 844/SL/2021-2 o vykonanie zistenia, či Vysielateľ využíva frekvenciu 99,8 MHz Liptovský Mikuláš na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio Rebeca.

Úrad v liste zaevidovanom pod č. 844/SL/2021-4, ktorým odpovedal na uvedený list Rady, uviedol, že na frekvencii 99,8 MHz Liptovský Mikuláš (v súlade s individuálnym povolením pre frekvenciu 99,8 MHz Liptovský Mikuláš bolo meranie vykonané na adrese stanovišťa – Ružomberok, Kalvária) dňa 4. 5. 2021 v čase od 11:15 hod. do 11:50 hod. nebolo vykonávané vysielanie programovej služby Rádio Rebeca.

Vzhľadom na skutočnosť zistenú Úradom vzniklo dôvodné podozrenie, že Vysielateľ nevyužíva frekvenciu 99,8 MHz Liptovský Mikuláš na účely, na ktoré mu bola pridelená, čím mohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

Účastník konania vo svojom vyjadrení zo dňa 23. 7. 2021 uviedol nasledovné: *„Výpadok šírenia programovej služby bol zapríčinený poruchou príjmu signálu internetu. Tento výpadok a porucha zariadenia je aktuálne v štádiu opravy a v krátkom čase bude vysielanie plne obnovené.“*

Účastník konania vo svojom vyjadrení zo dňa 29. 7. 2021 uviedol nasledovné: *„Oznamujeme, že frekvencia 99,8 MHz Liptovský Mikuláš je už k dnešnému dňu plne využívaná na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio Rebeca.“*

Na preverenie, či došlo k zmene využívania uvedenej frekvencie účastníkom konania, ako aj za účelom vymedzenia trvania možného správneho deliktu, požiadala Rada Úrad listom č. 1142/SKL/2021-4 zo dňa 27. 8. 2021 o vykonanie opätovného merania.

Dňa 29. 9. 2021 bola Rade listom zaevidovaným pod č. 1142/SKL/2021-5 doručená odpoveď Úradu na jej vyžiadanie. Úrad vo svojej odpovedi uviedol, že na frekvencii **99,8 MHz Liptovský Mikuláš** bolo v čase merania dňa 22. 9. 2021 vykonávané vysielanie.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že frekvencia **99,8 MHz Liptovský Mikuláš** bola v čase vykonania druhého merania už využívaná na účely vysielania programovej služby Rádio Rebeca. Z toho dôvodu navrhujeme správne konanie zastaviť.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj správny poriadok, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správnemu deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne

došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Z á v e r

Na základe uvedeného navrhujeme Rade, aby rozhodla podľa vyššie uvedeného návrhu uznesenia.

4

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Správne konania:	1090/SKL/2021
Predmet:	§ 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania:	KISS rádio s.r.o.
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum:	29. 10. 2021
Príloha:	doplnenie vyjadrenia účastníka konania

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konanie č. 1090/SKL/2021 vedené voči spoločnosti KISS rádio s.r.o. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:
Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.
T: 3. 11. 2021 **Z: PLO**

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 2. 6. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi KISS rádio s.r.o. vo veci možného naplnenia skutkovej podstaty správneho deliktu podľa **§ 68 ods. 7 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z. z dôvodu možného nevyužívania frekvencie **104,5 MHz Košice** na účely, na ktoré mu bola pridelená.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 27. 7. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1090/SKL/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí predmetného správneho konania boli kópia listu Rady č. 942/P/2021-1 a listu Úradu pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb (ďalej len „Úrad“) zaevidovaného pod č. 942/P/2021-2.

Vyjadrenie účastníka konania k predmetnému správnemu konaniu bolo Rade doručené dňa 9. 8. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1090/SKL/2021-2.

Rada požiadala Úrad listom č. 1090/SKL/2021-3 zo dňa 27. 8. 2021 o vykonanie opätovného merania, s cieľom zistiť, či účastník konania využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely, na ktoré mu bola pridelená.

Odpoveď Úradu bola Rade doručená dňa 8. 9. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1090/SKL/2021-4. Úrad vo svojej odpovedi uviedol, že na frekvencii **104,5 MHz Košice** bolo v čase merania vykonávané vysielanie.

Rada v danej veci nariadila ústne pojednávanie, ktoré sa konalo na zasadnutí Rady dňa 20. 10. 2021. Z ústneho pojednávania bola vyhotovená zápisnica.

Dňa 25. 10. 2021 účastník konania doručil Rade údaje vyžiadané v rámci ústneho pojednávania.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 2. 6. 2021 dňom prerokovania pracovného materiálu Kancelárie Rady na zasadnutí Rady a uplynie dňa 2. 12. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa

10. 5. 2021 (dňom možného spáchania správneho deliktu nevyužívania frekvencie na účely, na ktoré bola účastníkovi konania pridelená) a uplynie dňa 10. 5. 2022.

* * *

Podľa **§ 68 ods. 7 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Rada frekvenciu pridelenú na analógové vysielanie môže odňať aj vtedy, ak*
a) vysielateľ nevyužíva frekvenciu na účely, na ktoré mu bola pridelená“.

* * *

Rada rozhodnutím č. R/126/RZL/146/2013 zo dňa 19. 11. 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 2. 2014, rozhodla o pridelení frekvencie 104,5 MHz Košice spoločnosti KISS rádio s.r.o. na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio KISS.

Rada požiadala dňa 5. 5. 2021 listom č. 942/P/2021-1 Úrad o vykonanie zistenia, či vysielateľ KISS rádio s.r.o. využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio KISS.

Úrad v liste zaevidovanom pod č. 942/P/2021-2, ktorým odpovedal na uvedený list Rady, uviedol, že na frekvencii 104,5 MHz Košice dňa 10. 5. 2021 v čase od cca 11:35 hod. do 13:10 hod. nebolo vykonávané vysielanie programovej služby Rádio KISS.

Vzhľadom na skutočnosť zistenú Úradom vzniklo dôvodné podozrenie, že Vysielateľ nevyužíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely, na ktoré mu bola pridelená, čím mohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 68 ods. 7 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol nasledovné: *„K vyššie uvedenému uvádzame, že z technických dôvodov bolo dočasne prerušené vysielanie programovej služby Rádio KISS na frekvencii FM 104,5 MHz Košice, no po odstránení technickej prekážky, na ktorej sa intenzívne pracovalo vysielateľ KISS rádio, s.r.o. využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely, na ktoré bola prihlásená a vykonáva sa vysielanie programovej služby Rádio KISS. Na preukázanie nášho tvrdenia navrhujeme Rade pre vysielanie a retransmisiu vykonanie dôkazu zistenia, či vysielateľ s licenciou č. R/126 spoločnosť KISS rádio s.r.o., Hviezdoslavova 6, 040 01 Košice využíva frekvenciu 104,5 MHz Košice na účely vysielania rozhlasovej programovej služby Rádio KISS.“*

Na preverenie, či došlo k zmene využívania uvedenej frekvencie účastníkom konania, ako aj za účelom vymedzenia trvania možného správneho deliktu, požiadala Rada Úrad listom č. 1090/SKL/2021-3 zo dňa 27. 8. 2021 o vykonanie opätovného merania.

Dňa 8. 9. 2021 bola Rade listom zaevidovaným pod č. 1090/SKL/2021-4 doručená odpoveď Úradu na jej vyžiadanie. Úrad vo svojej odpovedi uviedol, že na frekvencii **104,5 MHz Košice** bolo v čase merania dňa 7. 9. 2021 vykonávané vysielanie.

Rada pozvala účastníka konania na ústne pojednávanie, ktoré sa konalo na zasadnutí Rady dňa 20. 10. 2021. V zápisnici z ústneho pojednávania je uvedené, cit.:
„Člen Rady uviedol, že všeobecne je známa akási nestálosť Rádia KISS v slovenskom éteri. Uviedol, že v prvej polovici apríla tohto roka ukončili vysielanie, pričom sa zrušil aj web stream a opäť sa začalo vysielať v druhej polovici augusta 2021. ÚK uviedol, že vysielanie nebolo ukončené, ale len prerušené z technických príčin. Rade bolo o tejto skutočnosti dňa 26. 3. 2021 zaslané oznámenie o Tie sa odstránili a začalo sa opäť vysielať približne o mesiac. Následne v máji došlo k ďalšiemu prerušeniu kvôli búrkam, pričom sa ÚK snažil zabezpečiť náhradné súčiastky do vysielača, čo bolo počas kovidového obdobia náročné. Tiež z rádia odišiel zamestnanec, ktorý sa staral o technickú stránku vysielania a bol na to aj kvalifikovaný. Dňa 5. 8. 2021 bol zaslaný list Rade, že technické

prekážky boli odstránené a opäť sa začalo vysielať. Na otázku člena Rady, ako dlho sa nevysielalo, ÚK uviedol, že tieto informácie nemá momentálne k dispozícii, ale doloží ich dodatočne.
Člen Rady položil otázku, aké sú ďalšie plány s rádiom, pretože to v súčasnosti nenapĺňa programové typy uvedené v licencii, čiže nemá moderované vysielane, spravodajstvo, ostatnú publicistku, hudobné programy ani vysielanie vo verejnom záujme. Uviedol, že takéto problémy badať už niekoľko rokov a vysielanie sa neustále prerušuje.
Člen Rady položil otázku, aká je stratégia vysielateľa do budúcnosti. ÚK uviedol, že Rádio KISS malo bohatú históriu prepletenú žiaľ aj s ľuďmi, ktorí nemali dostatočné skúsenosti s rozhlasovým vysielaním. Zástupca ÚK uviedol, že začiatkom tohto roka odkúpil značku KOŠICE:DNES a chce v Košiciach podnikať aj s rozhlasovým vysielaním. Chce preto odkúpiť Rádio KISS a pokračovať vo vysielaní, pretože vie, že momentálne nevedia nájsť človeka, ktorý by sa v rozhlasovom vysielaní aj po technickej stránke vyznal a ktorý by rádio dobre manažoval a nastavil. Chce napĺňať programovú štruktúru a prípadne ju aj meniť, ak bude môcť.
Na otázku člena Rady, dokedy ÚK predpokladá, že bude pokračovať v aktuálnom stave, ÚK uviedol, že v momente, keď sa dohodne s druhou stranou na predaji rádia a vyriešia svoje obchodno-právne vzťahy, bude vysielať v súlade s programovou štruktúrou. Predpokladá, že by sa tak mohla stať koncom tohto roka alebo začiatkom budúceho roka.
Člen Rady položil otázku, či bude žiadať o novú licenciu, keďže súčasná licencia končí v auguste 2022. ÚK uviedol, že odpoveď na túto otázku bude musieť prediskutovať so štatutárom, nevie ju zodpovedať ihneď, dodatočne ju však doručí. Pokiaľ sa mu podarí odkúpiť Rádio KISS, bude chcieť pokračovať vo vysielaní aj v budúcnosti.
Na otázku, dokedy je schopný doručiť Rade uvedené údaje, ÚK uviedol, že ich doručí do utorka – 26. 10. 2021.
Zástupca ÚK na záver uviedol, že odkúpil družstvo KOŠICE:DNES a chcel by odkúpiť aj Rádio KISS, pričom by ho chcel prevádzkovať inak, ako je tomu teraz. Rádio bolo súčasťou denníka a televízie, avšak v budúcnosti by chcel osloviť najmä mladých ľudí v regióne.“

Dňa 25. 10. 2021 účastník konania doplnil požadované údaje. Doplnené vyjadrenie účastníka konania tvorí prílohu tohto materiálu.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že frekvencia **104,5 MHz Košice** bola v čase vykonania druhého merania už využívaná na účely vysielania programovej služby Rádio KISS. Z toho dôvodu navrhujeme správne konanie zastaviť.

* * *

Z á v e r

Na základe uvedeného navrhujeme Rade, aby rozhodla podľa vyššie uvedeného návrhu uznesenia.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1352/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosti evidované pod č. 1352/SO/2021 smerujúce voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala uvedenú sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľom výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.	1352/SO/2021 zo dňa 10.09. a 14.09.2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba (2)
Predmet sťažnosti:	Utajený šéf
Deň a čas vysielania:	09. 09.2021 23:00 hod. (repríza)
	08. 09.2021 20:40 hod. (premiéra)
Označenie podľa JSO:	⑫

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 3.11.2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

1)

„Týmto podávam sťažnosť podľa Zákona o vysielaní a retransmisii na vysielanie TV Markíza, dňa 9.9.2021o 20:30, a to na program „Utajený šéf“, ktorý bol celý jedná obrovská reklama na tovar, značku a produkty „Freshbox“. Celý program je možné označiť za skrytú reklamu, ktorá je v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii zakázaná. Okrem toho program nebol označený na začiatku znakom PP, čím chýba informácia o umiestňovaní produktov. V programe sa nachádzala skrytá reklama na športové oblečenie nebbia, ďalej tomabel, zeleninári, nemesis, olive restaurant, opel a coca – cola. Žiadam o prešetrenie mojej sťažnosti.“

2)

„Žiadam radu o prešetrenie tejto sťažnosti, ktorá sa týka skrytej reklamy v programe Utajený šéf na TV Markíza. Program nebol na začiatku označený, že sa v ňom budú umiestňovať produkty, pričom v celom programe bola reklama na rôzne produkty značky Freshbox. Okrem toho boli v programe aj ďalšie značky ako coca-cola, bennia, tomabel, zeleninári a iné..“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii

§ 32 Reklama a telenákup

(1) Reklama na účely tohto zákona je akékoľvek verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu vrátane vlastnej propagácie, ktorého zámerom je podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru alebo služieb vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov alebo dosiahnuť iný účinok sledovaný objednávateľom reklamy alebo vysielateľom;

§ 31a Mediálna komerčná komunikácia

(1) Mediálna komerčná komunikácia je na účely tohto zákona zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby alebo dobrú povesť fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť a

a) je poskytovaná ako súčasť programu alebo program sprevádza za odplatu alebo za podobnú protihodnotu alebo na účely vlastnej propagácie alebo

b) je programovou službou určenou výhradne na reklamu a telenákup alebo programovou službou určenou výhradne na vlastnú propagáciu.

(2) Mediálna komerčná komunikácia zahŕňa najmä reklamu, telenákup, sponzorovanie, umiestňovanie produktov, programovú službu určenú výhradne na reklamu a telenákup, programovú službu určenú výhradne na vlastnú propagáciu a dlhšie reklamné oznámenie podľa § 35 ods. 8.

(3) Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno alebo aktivity fyzickej osoby alebo právnickej osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť, ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie túto informáciu v rámci programu zámerne využíva na propagačné účely a mohla by vzhľadom na svoju povahu uviesť verejnosť do omylu o podstate tejto informácie. Táto informácia sa považuje za zámernú najmä vtedy, ak sa uskutočňuje za odplatu alebo za inú protihodnotu.

(4) Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zakázaná.

§ 33
Obmedzenie vysielania reklamy a telenákupu na niektoré výrobky
(1)
Vysielanie reklamy a telenákupu na alkoholické nápoje okrem piva a vína v čase od 6.00 h do 22.00 h sa zakazuje. Vysielanie reklamy a telenákupu na víno v čase od 6.00 h do 20.00 h sa zakazuje.

§ 39
Obmedzenia sponzorovania
(1)
Sponzorom programu alebo programovej služby nesmie byť právnická osoba ani fyzická osoba, ktorej hlavnou činnosťou je výroba, predaj alebo nájom tovarov, alebo poskytovanie služieb, ktorých reklama sa zakazuje podľa § 33 ods. 3 a 6. Osoba, ktorej hlavnou činnosťou je výroba, predaj alebo nájom tovarov, alebo poskytovanie služieb, ktorých reklama sa obmedzuje podľa § 33 ods. 1 a § 32 ods. 6, nesmie byť sponzorom programu alebo programovej služby vysielanej počas tohto obmedzenia.

§ 39a
Umiestňovanie produktov
(1)
Umiestňovanie produktov je zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia o tovare, službe alebo ochrannej známke, zaradená do programu za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu.
(3)
Umiestňovanie produktov je povolené v prípade bezodplatného poskytnutia určitého tovaru alebo služby, najmä rekvizity alebo ceny v súťaži. Týmto nie sú dotknuté podmienky ustanovené v odseku 5.
(5)
Umiestňovanie produktov podľa odsekov 3 a 4 je povolené v programoch, ktoré spĺňajú tieto požiadavky:
a)
ich obsah ani zaradenie do programovej služby nie sú ovplyvnené takým spôsobom, ktorý by mal dosah na redakčnú zodpovednosť alebo redakčnú nezávislosť vysielateľa alebo poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie,
b)
priamo nepodporujú nákup, predaj alebo prenájom tovaru alebo služieb, najmä osobitnými odkazmi na tieto tovary alebo služby,
c)
nepripisujú neprimeranú dôležitosť príslušnému tovaru alebo službe,
d)
verejnosť je zreteľne informovaná o existencii umiestňovania produktov označením na začiatku a na konci programu, ako aj pri pokračovaní programu po prerušení mediálnou komerčnou komunikáciou. To sa nevzťahuje na program, ktorého výroba nebola objednaná alebo ktorý nebol vyrobený vysielateľom alebo poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktorý tento program vysiela alebo poskytuje a na program vysielaný v rámci rozhlasovej programovej služby, v ktorého prípade je verejnosť zreteľne informovaná o existencii umiestňovania produktov označením na začiatku programu alebo na konci programu.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Monitoringom predmetného vysielania sme zistili nasledovné skutočnosti.
Program *Utajený šéf*, voči ktorému smerovala sťažnosť, nebol odvysielaný dňa 9.9.2021 o 20:30 hod, ako avizoval sťažovateľ. V tento deň bola odvysielaná jeho repríza v čase 23:00 hod. Druhý sťažovateľ neuviedol ani deň, ani čas vysielania tohto programu. Z uvedeného dôvodu sme preto uskutočnili monitoring tak jeho premiéry, ktorá bola odvysielaná dňa 8.9.2021 o 20:40 hod., ako aj jeho reprízy z dňa 9.9.2021.
Tento program je vysielateľom charakterizovaný a uvádzaný na jeho web stránke nasledovne:

Úprimná pravda, silné emócie či splnené sny. Aj taká bude druhá séria reality šou Utajený šéf.

Výnimočná reality šou *sa opäť* ***vracia na obrazovky TV Markíza*** *a v porovnaní s 1. sériou prinesie väčší počet nových epizód. Prvá séria televízneho fenoménu, patrila na obrazovkách TV Markíza medzi najsledovanejšie formáty a jej priaznivci sa dočkajú nových častí už od 25. augusta na VOYO a od 1. septembra na obrazovke TV Markíza.*

Reality šou Utajený šéf je divácky veľmi populárny formát, v ktorom si generálni riaditelia a vysokí manažéri úspešných slovenských firiem vyskúšajú, aké je to byť radovým zamestnancom. Po dobu jedného týždňa sa v špeciálnej maske, ktorá skrýva ich skutočnú identitu, pokúšajú zistiť, kde sa v ich firmách plytvá peniazmi alebo prečo nemôžu získať potrebný kvalifikovaný personál. Každú stredu sa na televíznej obrazovke postupne predstaví osem šéfov, ktorí v prestrojení preniknú do svojej vlastnej firmy, aby zažili realitu firmy zvnútra očami zamestnancov. Nová séria predstaví šéfov z mnohých zaujímavých prostredí slovenských firiem, ako sú napríklad mliekareň, vinárstvo, sieť kaviarní, distribútor čerstvého ovocia a zeleniny, či lyžiarske stredisko.

Okrem reality, ktorú šéfovia počas jedného týždňa v prestrojení zažijú, sú nepochybnou súčasťou projektu ***emócie*** *či* ***zaujímavosti*** *z prostredia jednotlivých odvetví. Šéfovia v utajení spoznajú na vlastnej koži, že ich ciele v excelovskej tabuľke síce dávajú zmysel, ale v bežnej praxi sú nerealizovateľné. V pozícii radového zamestnanca odhaľujú, kde nezmyselné nároky brzdia prevádzku a vyháňajú kvalitnú pracovnú silu, kde sú skryté rezervy, ktoré by mohli zvýšiť zisk. A tak zatiaľ čo kmitajú, funia, kolabujú či „len" neveriacky krútia hlavou, ich podriadení vôbec netušia, že zaúčajú, chvália, alebo urážajú vlastného šéfa. A že mu často otvorene hovoria to, čo by mu inak nikdy nepovedali -* ***úprimnú pravdu.*** *Šou divákom ponúka nielen skutočný obraz chodu firiem, ale prináša aj kuriozity z výroby jednotlivých produktov či fakty o samotných firmách. Samotní šéfovia počas nakrúcania zažívajú rôzne situácie, ktoré vyvrcholia v záverečných rozhovoroch so zamestnancami, kde svoju identitu prezrádzajú. A práve v tomto momente prichádzajú na rad emócie -* ***hnev, smútok, radosť či splnenie snov.*** *Ktorý zo šéfov sa znemožní a kto naopak zaboduje? Koho z podriadených čaká odmena a kto naopak dostane padáka?*

Utajený šéf vo svete

Pôvodný formát Undercover Boss vytvorilo Studio Lambert. Jednu z najsledovanejších reality šou prvýkrát odvysielala britská verejnoprávna televízia Channel 4 v roku 2009. V rokoch 2009-2014 vzniklo v Spojenom kráľovstve šesť sérií. Netypická reality šou, ktorá mení šéfov

na nepoznanie a posiela ich čeliť kritike vlastných zamestnancov, sa vysielala vo viac ako 200 krajinách. Najväčší divácky úspech dosiahla reality šou Undercover Boss v USA, kde ju vysielala komerčná stanica CBS. Úplne prvý diel tejto šou prilákal k televíznym obrazovkám 38,6 milióna divákov, čo bol v rámci tohto formátu reality šou historický úspech. Od roku 2010 bolo v USA odvysielaných celkovo osem sérií s viac ako sto epizódami. A s úspechmi tohto formátu sa následne roztrhlo vrece. Utajený šéf získal sedem nominácií na cenu Emmy, dve ocenenia nakoniec aj získal. Utajený šéf figuruje v prvej dvadsiatke najlepšie hodnotených reality šou vo svete. Aj v Európe si tento formát našiel milióny divákov, pričom oslovil najmä mladšiu cieľovú skupinu. Vo Veľkej Británii zaznamenala druhá séria šou až 40-percentný nárast sledovanosti v rámci cieľovej skupiny 25-34 rokov.

Na základe výhrad sťažovateľov, ktoré smerovali k údajnému odvysielaniu skrytej reklamy v danej relácii, sme namietanú sťažnosť analyzovali z hľadiska dodržiavania **§ 31a ods. 4** *„Skrytá mediálna komerčná komunikácia je zakázaná."*

Projekt netypickej reality šou, ktorá *mení šéfov na nepoznanie a posiela ich čeliť kritike vlastných zamestnancov*, vopred avizuje, že v centre diania príbehu bude konkrétny podnikateľský subjekt. Keďže divák je konfrontovaný s reálnou, fungujúcou firmou, dá sa očakávať, že jej firemné logá a nápisy budú figurovať aj na kamerových záberoch. Identifikácia danej firmy tak bola prirodzene prítomná počas natáčania prostredníctvom jej nápisov na sídlach firmy, tričkách jej zamestnancov, motorových vozidlách zásobovania, reklamných predmetoch a pod. Odstraňovanie firemných názvov pred natáčaním, či prípadné rastrovanie log z odevov zamestnancov, vozového parku, atď., by bolo v daných súvislostiach koncepcie programu nenáležité a pôsobilo by umelo či dokonca rušivo. Názov firmy či jej dodávateľov viackrát odznel aj v dialógoch zamestnancov a ich vedenia. V danej súvislosti však uvádzame, že počas celej relácie sme nepostrehli cielený zámer vysielateľa propagovať daný subjekt. Či už priamymi nájazdami kamery na logá firmy s cieľom ich detailného snímania a vtláčania do pozornosti diváka, alebo osobitnými, pozitívne ladenými hodnotiacimi kritériami obchodnej spoločnosti. Nezaznamenali sme priamu podporu nákupu, predaja alebo prenájmu tovaru alebo ponúkaných služieb danej firmy osobitnými odkazmi na tieto tovary alebo služby či pripisovanie neprimeranej dôležitosti jej tovaru alebo službe. Všetky logá (na odevoch zamestnancov, firemných autách, objektoch prevádzok, sídlach firmy a pod.) boli snímané len v rámci súčasti deja.

Monitoringom sa súčasne preukázalo, že vysielateľ program označil aj symbolom označovania produktov, čím upozornil divákov na skutočnosť, že v programe sa budú nachádzať obrazové alebo zvukovo-obrazové informácie o tovaroch, službách alebo ochrannej známke, ktorý si zrejme sťažovateľ nevšimol. Zreteľné označenie symbolom PP bolo na začiatku, po prerušení programu reklamou, ako aj na konci programu v dĺžke cca 10 sek., v súlade s **§ 39a** (5) písm. d).

Z definície skrytej mediálnej komerčnej komunikácie (ktorá v sebe zahŕňa aj reklamu) podľa § 31a ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii vyplývajú nasledovné kritériá, ktoré musia byť kumulatívne naplnené, aby mohlo ísť o skrytú mediálnu komerčnú komunikáciu:
1) zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia,
2) vysielateľ túto informáciu odvysielal v rámci programu,
3) informácia priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno,
4) informácia je zámerne využívaná na propagačné účely,

5) informácia by mohla vzhľadom na svoju povahu uviesť verejnosť do omylu o jej podstate.
Uskutočneným monitoringom relácie *Utajený šéf* sa preukázalo nasledovné:

1. zvuková, obrazová alebo zvukovo-obrazová informácia – v relácii *Utajený šéf* išlo o zvukovú i obrazovú informáciu (názov firmy, logá jej prevádzok, firemné oblečenia zamestnancov, vozový park a sídla firmy s názvom či logom firmy).
2. vysielateľ túto informáciu odvysielal v rámci programu – informácia bola odvysielaná v relácii Utajený šéf.
3. informácia priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby, ochrannú známku, obchodné meno – v relácii sme neznamenali kvalitatívne hodnotenia, resp. propagáciu firmy, jej služieb či tovaru. Zmienky o firme, jej logá na firemných autách, odevoch zamestnancov či budov neboli prezentované v zámerne pozitívnych konštatovaniach a v takej intenzite a rozsahu, aby sme mohli hovoriť o propagácii. Boli snímané ako súčasť deja (bežný pracovný deň zamestnancov), v ktorom sa poukazovalo i na nedostatky fungovania firmy, či prípadné neduhy skrývané pred jej zákazníkmi.
4. informácia je zámerne využívaná na propagačné účely – program bol redakčne vopred pripravovaný, avšak išlo o projekt, ktorého cieľom bolo bližšie diváka oboznámiť s prácou a problémami, s ktorými sa boria tak majitelia, ako aj zamestnanci firmy. V relácii nebol preukázaný zámer využitia rozhovorov s protagonistami firmy ako aj celkového obsahu relácie na propagačné účely slúžiace k prezentácii firmy na verejnosti, s prvoradým cieľom zviditeľnenia firmy a jej služieb. Nebolo preukázané, že by sa rozhovory o problémoch firmy mali uskutočniť za odplatu či inú protihodnotu.
5. informácia by mohla vzhľadom na svoju povahu uviesť verejnosť do omylu o jej podstate – v úvode relácie (ako aj v upútavkách na novú sériu tejto reality šou) sa divák dozvedel, že v centre diania príbehu bude konkrétny podnikateľský subjekt, taktiež v úvode a v závere bolo zákonným spôsobom oznámené, že v relácii budú umiestňované produkty, tak ako ukladá **§ 39a** (5) písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. Divák bol preto na túto skutočnosť pripravený a prítomnosť takýchto „produktov“ mohol očakávať.

Z uvedených dôvodov sme toho názoru, že v odvysielanej relácii nedošlo ku kumulatívnemu naplneniu kritérií definície skrytej mediálnej komerčnej komunikácie a k porušeniu § 31a ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Monitoring tiež preukázal, že program bol sponzorovaný, označený zákonným spôsobom na začiatku i na konci programu.
Premiérové vysielanie sponzorovala Prima Banka, Marlenka a Uniqa, reprízové St. Nicolaus – Trade, a.s., FINGO.sk a eTipos. V reprízovom vysielaní z dňa 9.9.2021 jeden zo sponzorov, St. Nicolaus – Trade, a.s., vo svojom sponzorskom odkaze prezentoval alkoholický nápoj (rum), čo však spôsobom jeho odvysielania (po 22:00 hod.) neodporovalo § 39 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii „*Sponzorom programu alebo programovej služby nesmie byť právnická osoba ani fyzická osoba, ktorej hlavnou činnosťou je výroba, predaj alebo nájom tovarov, alebo poskytovanie služieb, ktorých reklama sa zakazuje podľa § 33 ods. 3 a 6. Osoba, ktorej hlavnou činnosťou je výroba, predaj alebo nájom tovarov, alebo poskytovanie služieb, ktorých reklama sa obmedzuje podľa § 33 ods. 1 a § 32 ods. 6,* ***nesmie byť sponzorom programu alebo programovej služby vysielanej počas tohto obmedzenia.***“

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním programu *Utajený šéf* zo dňa 08.09. a 09. 09. 2021 nedošlo k možnému porušeniu § 31a ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.
Sťažnosť č. 1352/SO/2021 navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

K bodu č. 5

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1352/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Utajený šéf (premiéra)
Deň vysielania: 8.9.2021
Čas vysielania: 20:40 hod.
Označenie podľa JSO: ⑫

V prepise ilustračne uvádzame niektoré zábery z umiestnenia log a názvov firmy, ktoré boli zachytené počas natáčania.

20:40:06 Sponzorský odkaz programu
Prima Banka
Je prima mať niekoho nablízku! Tento program, mobilnú aplikáciu Peňaženka a odmenu za platby mobilom Vám prináša Prima Banka! Aj Prima Banka Peňaženka? Aj Prima Banka Peňaženka!
Marlenka
Tento program Vám prinášajú medové guľôčky Marlenka. Zázrak z medu.
Uniqa
Túto reláciu a pomoc pri duševnej nepohode Vám prináša Uniqa.

20:40:38 – zač. programu
V úvode načrtnuté problémy zamestnancov a zamestnávateľov, ktoré priniesla epidémia Covid 19. Šéfovia firiem preto podstupujú nezvyčajný experiment. V prestrojení sa snažia zamestnať vo svojich firmách ako radoví zamestnanci. Po týždni v utajení prichádza čas odhaliť svoju identitu. Ale predovšetkým čeliť pravde. Čo sa dozvedia o sebe a o svojej firme, čo by malo vedenie robiť inak? Aký dopad bude mať ich misia na život zamestnancov? To všetko prináša relácia Utajený šéf.
20:40:41 – 20:40:51 – piktogram PP
20:42 – Utajený šéf, dnes uvidíte – ukážky z aktuálnej relácie
20:42:56 – záber na sídlo firmy FreshBOX

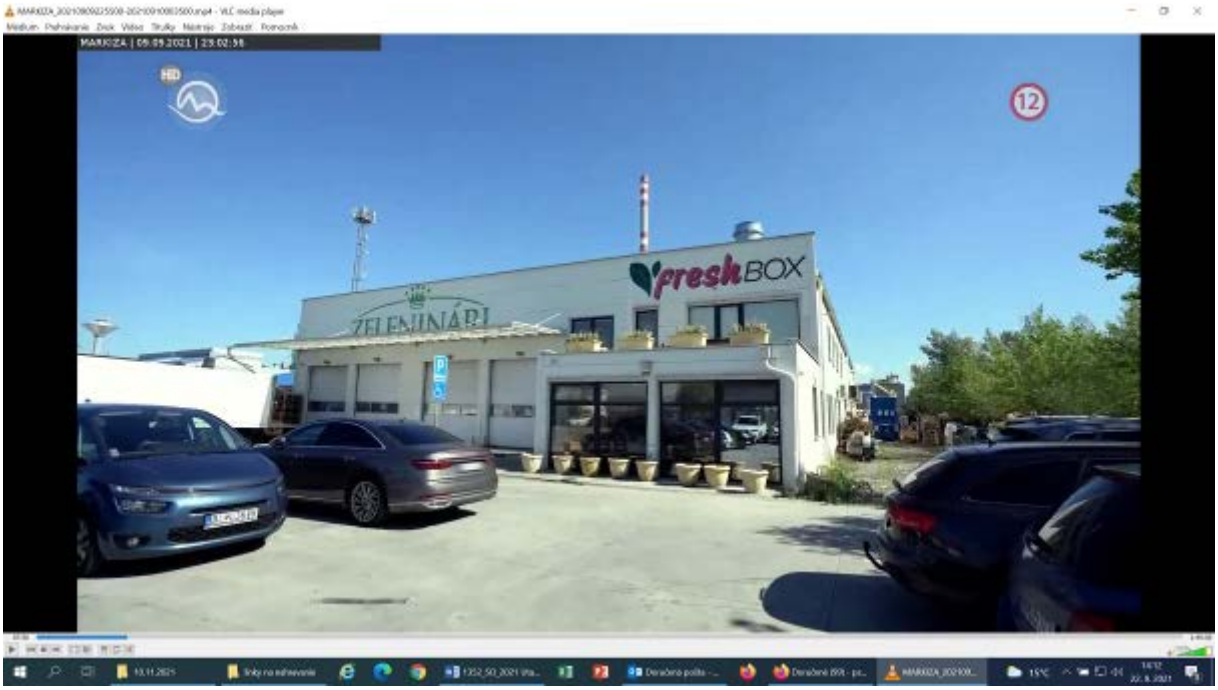

Divák sa dozvedá, že firmu FreshBox založil „na kolene“ v roku 2008 vtedy 19 - ročný Tomáš Kubinec. Postupne sa firma rozrástla na najväčší kolos zeleniny a ovocia na Západnom Slovensku. Potreboval naberať zamestnancov, a tak zamestnal aj svoju sestru Luciu, dnes majiteľku spoločnosti. Počas krízy sa osvedčila, a tak dostala na starosti obchodné oddelenie. Po príchode pandémie sa zatvorilo 90% prevádzok, do ktorých dodávali tovar, takže sa orientovali najmä na freshbox - dovoz čerstvých jedál do domácností.
20:44:28 – záber na auto spoločnosti

Majiteľka firmy hovorí o kolektíve firmy, jej záľubách. Spomína, ako na ňu padol na festivale Pohoda stan, čo spôsobilo dočasnú stratu pamäte. V ťažkej chvíli sa o ňu postaral najmä brat, ktorý sa stal pre ňu vzorom. Ten prenechal firmu Lucii. Verí, že to sestra zvládne. Keďže je na nej, aby posunula firmu ďalej, chce si ju od základov prejsť a nájsť všetky slabé miesta.

Lucia podstupuje premenu vizáže a stáva sa z nej zamaskovaná brigádnička Petra, ktorá môže v utajení pracovať na nižších pozíciách.
20:50:06 – ešte v relácii uvidíte (zostrih ukážok)
20:50:22

1. deň – vykonáva prácu čašníčky v jednej z prevádzok – bistre s dvoma zamestnancami. Záver – prevádzku treba „prekopať“ od základov.

21:01:57 – sponzorský odkaz Prima banka, upútavka Horná dolná – štvrtok 20:30, JSO12, Reklama (Prima banka, Kozel, Websupport, DM, VZP, Pizza Ristorante, Coop Jednota, Kláštorná, CCC Sprandi, Hyundai, T-com, Rowenta, Sudocrem, T-com Magio, UPC)
21:08:11 – upútavky (Voyo, Kino Markíza - Equalizer2, JSO-15, Superstar, JSO – 12, Horná Dolná, JSO – 12, Superstar, JSO – 12)
21:10:43 – sponzorský odkaz Marlenka, Uniqa
21:11:05

2. deň – Lucia je v Lučenci, navštívi firemné prekladisko, kde sa distribuujú objednávky. S vodičom absolvuje pracovnú smenu, pričom vinou nekompletnej objednávky musia cestu zopakovať.

21:11:08 – 21:11:18 - piktogram PP
21:12:06 – záber na firemné auto, záber auta sa počas ciest viackrát zopakuje.

Záver – zlyhala kontrola a logistika
21:22:34 – ešte v relácii uvidíte (zostrih ukážok)
21:24:32

3. deň – návšteva Bratislavy, prevádzky zeleniny a ovocia 2. triedy v ktorej sa okrem čistenia zeleniny pripravujú hranolky, pyré a kečup. Petra pracuje v rómskom kolektíve.

21:31:45 – sponzorský odkaz Prima Banka, Uvidíte, Reklama (Mountfield, Slovenská sporiteľňa, Zalando, Pribináček, Union, Kik, Visa, Kaufland, Fio banka, Májka, Tipos, NN, Radegast), Uvidíte - Markíza - Equalizer2, JSO-15, Superstar, JSO – 12, Farma, JSO – 12)
21:40:23 – Sponzorský odkaz Marlenka

21:40:33 – pokračovanie programu. Náročná práca v čistiarni zeleniny, Petra je vyčerpaná, ale aj spokojná s prácou žien v prevádzke.
21:40:38 – 21:40:48 - piktogram PP
21:43:49

4. deň – návšteva skladu ovocia a zeleniny. Petra vidí nedostatky najmä v kontrole objednávok. Má výhrady voči jej nadriadenému, ktorý je príliš zhovievavý, nevytkol a neskontroloval zlú kvalitu zeleniny, ktorú Petra pobalila.

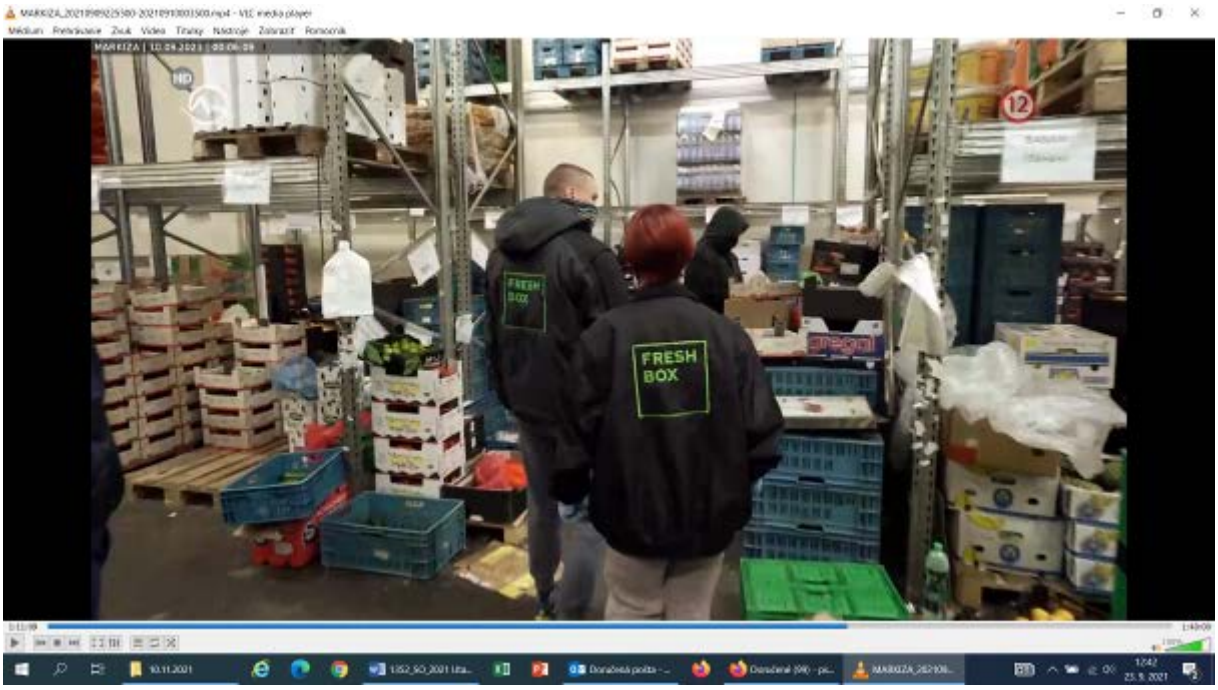

21:53:59 Finále – Petra sa odstrojuje, nastáva rekapitulácia výsledkov a zistení. Lucia informuje o zisteniach svojho brata, ten spolu s ňou uskutočňuje rozhovor s vedúcimi jednotlivých prevádzok. Majú plán, ako odstrániť zistené nedostatky. Lucia chce ľudí viac počúvať, nechce firmu viesť tak prísne, ako jej brat. Podľa nej, ak budú ich zamestnanci spokojnejší, pomôže to celej firme. Uskutočnia rozhovor s vybranými zamestnancami, vytknú im nedostatky, vyzdvihnú klady a ocenia ich prínos pre firmu.
22:09:52 – rekapitulácia – titulky, čo robia v súčasnosti zamestnanci, ktorí boli na záverečnom pohovore u svojich šéfov.
22:10:24 – 22:10:34 – piktogram PP
22:10:38 – záver relácie.
22:10:39 – sponzorský odkaz Prima Banka, Marlenka, Uniqa

****

Monitorované vysielanie: Utajený šéf (repríza)
Deň vysielania: 9.9.2021
Čas vysielania: 23:00 hod.
Označenie podľa JSO: ⑫

V prepise ilustračne uvádzame niektoré zábery z umiestnenia log a názvov firmy, ktoré boli zachytené počas natáčania.

23:00:09 Sponzorský odkaz programu
St. Nicolaus – Trade, a.s.
O Karibskom rume ti najviac povie ten, kto o ňom skutočne niečo vie. Salute! Professore! Kto vie, ten vie!
FINGO.sk
Ako si vymaľujete vaše vysnívané bývanie, to je na vás. Na vybavenie hypotéky sme tu my – Fingo.sk. Neriskujte, ziskujte!
eTipos
Športové stávky, kasíno, číselné lotérie a túto reláciu vám prináša eTipos.sk

23:00:38 – zač. programu
V úvode načrtnuté problémy zamestnancov a zamestnávateľov, ktoré priniesla epidémia Covid 19. Šéfovia firiem preto podstupujú nezvyčajný experiment. V prestrojení sa snažia zamestnať vo svojich firmách ako radoví zamestnanci. Po týždni v utajení prichádza čas odhaliť svoju identitu. Ale predovšetkým čeliť pravde. Čo sa dozvedia o sebe a o svojej firme, čo by malo vedenie robiť inak? Aký dopad bude mať ich misia na život zamestnancov? To všetko prináša relácia Utajený šéf.
23:00:43 – 23:00:53 – piktogram PP
23:02 – Utajený šéf, dnes uvidíte – ukážky z aktuálnej relácie
23:02:56 – záber na sídlo firmy FreshBOX

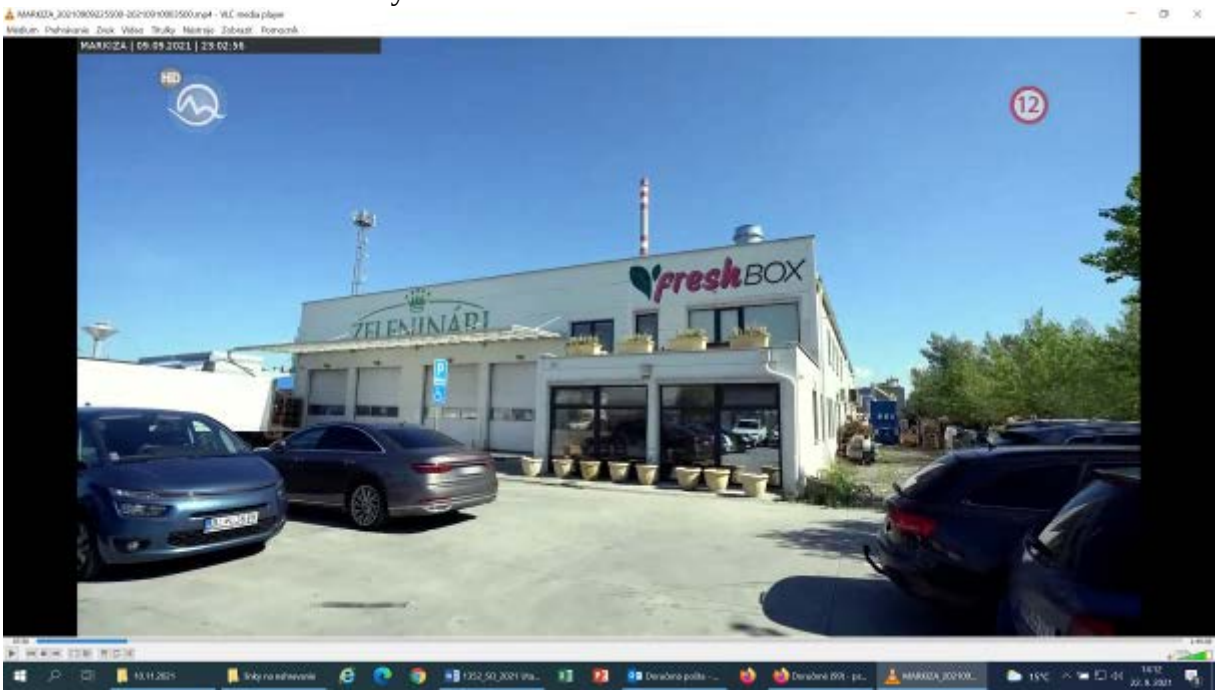

Divák sa dozvedá, že firmu FreshBox založil „na kolene“ v roku 2008 vtedy 19 - ročný Tomáš Kubinec. Postupne sa firma rozrástla na najväčší kolos zeleniny a ovocia na Západnom Slovensku. Potreboval naberať zamestnancov, a tak zamestnal aj svoju sestru Luciu, dnes majiteľku spoločnosti. Počas krízy sa osvedčila, a tak dostala na starosti obchodné oddelenie. Po príchode pandémie sa zatvorilo 90% prevádzok, do ktorých dodávali tovar, takže sa orientovali najmä na freshbox - dovoz čerstvých jedál do domácností.
23:04:28 – záber na auto spoločnosti

Majiteľka firmy hovorí o kolektíve firmy, jej záľubách. Spomína, ako na ňu padol na festivale Pohoda stan, čo spôsobilo dočasnú stratu pamäte. V ťažkej chvíli sa o ňu postaral najmä brat, ktorý sa stal pre ňu vzorom. Ten prenechal firmu Lucii. Verí, že to sestra zvládne. Keďže je na nej, aby posunula firmu ďalej, chce si ju od základov prejsť a nájsť všetky slabé miesta. Lucia podstupuje premenu vizáže a stáva sa z nej zamaskovaná brigádnička Petra, ktorá môže v utajení pracovať na nižších pozíciách.
23:10:06 – ešte v relácii uvidíte (zostrih ukážok)
23:10:14

1. deň – vykonáva prácu čašníčky v jednej z prevádzok – bistre s dvoma zamestnancami. Záver – prevádzku treba „prekopať“ od základov.

23:21:57 – sponzorský odkaz eTipos, upútavka Sestričky – utorok 20:30, JSO15, Reklama (Prima banka, Celaskon, Coccolino, Kondela, Becherovka, Tipsport, Lysol, Jysk, Lučina, Tipos, Mòbelix, Decatlon, NNederlande, Suzuzki, Digi, Radegast)
23:28:34 – Byť zdravý je výhra
23:29:03 – upútavky (Equalizer2, JSO-15, Superstar, JSO – 12, Oteckovia, JSO – 12)
23:31:09 – sponzorský odkaz St. Nicolaus, Fingo, eTipos.sk
23:31:40

2. deň – Lucia je v Lučenci, navštívi firemné prekladisko, kde sa distribuujú objednávky. S vodičom absolvuje pracovnú smenu, pričom vinou nekompletnej objednávky musia cestu zopakovať.

23:31:45 – 23:31:55 - piktogram PP
23:32:42 – záber na firemné auto, záber auta sa počas ciest viackrát zopakuje.

Záver – zlyhala kontrola a logistika
23:43:10 – ešte v relácii uvidíte (zostrih ukážok)
23:45:08

3. deň – návšteva Bratislavy, prevádzky zeleniny a ovocia 2. triedy v ktorej sa okrem čistenia zeleniny pripravujú hranolky, pyré a kečup. Petra pracuje v rómskom kolektíve.

23:52:21 – sponzorský odkaz eTipos Uvidíte, Reklama (Visa, Kozel, Rexona, XXXLutz, Red bull, Datart, XXXLutz, VZP, Mliečna rodina, Okay.sk, Lipánek, About you, Krušovice, Fortuna, Magne B6 forte, Uvidíte, Horalka, Samsung, Byť zdravý je výhra, Voyo), Uvidíte
00:01:05 – Sponzorský odkaz St. Nicolaus,
00:01:16 – pokračovanie programu. Náročná práca v čistiarni zeleniny, Petra je vyčerpaná, ale aj spokojná s prácou žien v prevádzke.
00:01:20 – 00:01:30 - piktogram PP
00:04:31

4. deň – návšteva skladu ovocia a zeleniny. Petra vidí nedostatky najmä v kontrole objednávok. Má výhrady voči jej nadriadenému, ktorý je príliš zhovievavý, nevytkol a neskontroloval zlú kvalitu zeleniny, ktorú Petra pobalila.

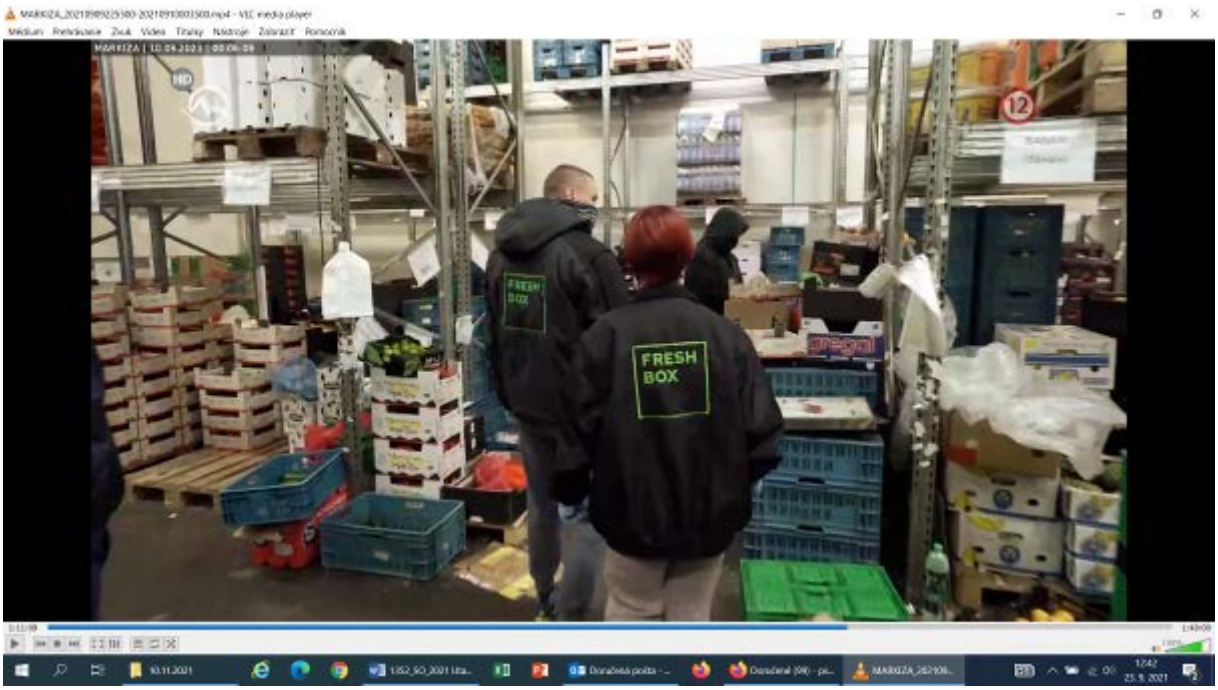

00:14:19 Finále – Petra sa odstrojuje, nastáva rekapitulácia výsledkov a zistení. Lucia informuje o zisteniach svojho brata, ten spolu s ňou uskutočňuje rozhovor s vedúcimi jednotlivých prevádzok. Majú plán, ako odstrániť zistené nedostatky. Lucia chce ľudí viac počúvať, nechce firmu viesť tak prísne, ako jej brat. Podľa nej, ak budú ich zamestnanci spokojnejší, pomôže to celej firme. Uskutočnia rozhovor s vybranými zamestnancami, vytknú im nedostatky, vyzdvihnú klady a ocenia ich prínos pre firmu.
00:30:35 – rekapitulácia – titulky, čo robia v súčasnosti zamestnanci, ktorí boli na záverečnom pohovore u svojich šéfov.
00:31:06 – 00:31:16 – piktogram PP
00:31:21 – záver relácie.
00:31:22 – sponzorský odkaz eTipos.sk, Fingo.sk, St. Nicolaus Trade, a.s.

Poznámka
Monitoring bol uskutočnený z nahrávacieho zariadenia RVR.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10.11.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1269/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia č. 1:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia **§ 20 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA odvysielal dňa 8.8.2021 v čase o cca 20:38 hod. program *Nezastaviteľný,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania.

Úloha:
Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.
T: 24.11.2021 **Z: PLO**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi začatie správneho konania.
T: 22.11.2021 **Z: PgO**

Návrh uznesenia č. 2:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) a n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1269/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala uvedenú sťažnosť v časti týkajúcej sa upútavky na program *Nezastaviteľný* v celom rozsahu podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia časti sťažnosti.
T: 22.11.2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.	1269/SO/2021 zo dňa 15. 8. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	upútavka a program Nezastaviteľný
Deň a čas vysielania:	8. 8. 2021 o cca 20:38 h (program), o cca 17:17 a 17:44 h (upútavka)
Označenie podľa JSO:	(15) (program, upútavka)

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:
„Deň vysielania: 08.08.2021
Čas vysielania: 17:17, 17:44 (upútavka), 20:30 (film)
Názov televízie/rádia: Markíza
Programová služba odvysielala program Nezastaviteľný, ktorý označila ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, čim mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu JSO. RVR sa programom v minulosti už zaoberala a rozhodla, že mal byť označený ako nevhodný a neprístupný pre maloletých divákov. Vzhľadom na túto skutočnosť boli nesprávne označené aj upútavky odvysielané vo vyššie uvedených časoch.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii

§ 20 - Ochrana maloletých
1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.
3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").
4) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom. 28a)

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1
*1) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov**, ak obsahujú*
a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisti, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,
e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú

prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých ***do 15 rokov****, ak obsahujú*
a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
b) týranie zvierat,
c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých ***do 12 rokov****, ak obsahujú*
a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
d) zobrazenie násilných aktov,
e) zobrazenie následkov násilných aktov,
f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,
g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,
h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny

výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) „Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:
a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu,
c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.

§ 4
3) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.
4) Ustanovenie odseku 3 sa nevzťahuje na upútavku klasifikovanú ako nevhodná pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodná pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov, ktorá neobsahuje kritériá nevhodnosti a neprístupnosti podľa § 1 ods. 1 a 2.

§ 6
5) „Programy alebo iné zložky televíznej programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, do 12 rokov, do 15 rokov alebo nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby klasifikované ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, od 7 rokov, do 12 rokov, od 12 rokov alebo od 15 rokov sa označujú grafickým symbolom jednotného systému označovania po celý čas vysielania týchto programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby v pravom alebo ľavom hornom rohu televíznej obrazovky. Upútavka k programu sa označí totožným grafickým symbolom ako samotný program.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Sťažovateľ namietal v prípade amerického filmu *Nezastaviteľný* tú skutočnosť, že bol označený ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, čím mohlo dôjsť, z jeho pohľadu, k nesprávnemu uplatneniu JSO. V sťažnosti sa poukazovalo aj na to, že Rada sa filmom v minulosti už zaoberala, pričom mala rozhodnúť o tom, že program mal byť

označený ako nevhodný a neprístupný pre maloletých divákov. Sťažovateľ, v nadväznosti na spomínané konštatovania, taktiež uviedol, že i upútavky na daný program boli nesprávne označené.

Program *Nezastaviteľný* (v angl. origináli *Homefront*) je akčný thriller z roku 2013, ktorý režíroval Gary Fleder. Hlavnú úlohu vo filme stvárnil anglický herec Jason Statham.
Stručný popis obsahu:
Bývalý policajt Phil Broker sa rozhodne odísť do civilu po tom, ako sa nepodarí jedna špeciálna akcia. Je presvedčený, že malé vidiecke mestečko mu zabezpečí pokoj na výchovu jeho dcéry. Okrem toho tam chce so svojim starým kamarátom začať podnikať. Netuší ale, že miestny drogový mafián sa ho chystá zbaviť tým, že informuje jeho bývalých nepriateľov o jeho pobyte. Na policajta vo výslužbe tak čaká ďalší z bojov o život, tentokrát ale zároveň aj o život jeho dcéry...[1]

Vzhľadom na predmet sťažnosti sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (účinný od 1. 1. 2014), podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný *„... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len "jednotný systém označovania").“* Osobitným predpisom je v tomto prípade vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.
Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti do 15 rokov o. i. :
a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

V §1 ods. 1 pri kritériách nevhodnosti do 18 rokov o. i.:
a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisti, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,

Analýza k programu *Nezastaviteľný*:

[1] https://www.csfd.sk/film/322971-nezastavitelny/prehlad/

Počas monitoringu predmetného programu sme v jeho obsahu zaznamenali niekoľko scén s násilným obsahom:

- 20:42:03 Vtom sa začne policajná akcia a zásahové jednotky vtrhnú do podniku. V zadnej časti podniku nastane prestrelka, pri ktorej sú zastrelení viacerí členovia gangu a aj niektorí príslušníci zásahovej jednotky. 'Danny T' strieľa nepresne na Brokera a kričí: *„Sviňa, patril si k nám.“* Potom vraví synovi: *„Jojo, musíme vypadnúť.“* V prestrelke 'Danny T' a Jojo zastrelia policajta, pričom Jojo pri streľbe kričí: *„Ty parchant!“*

- 20:44:05 Broker vyskakuje počas jazdy z motorky, ktorá narazí do auta, kde sú 'Danny T' a Jojo. Zároveň so zbraňou strieľa do auta, ktoré vzbĺkne a zastaví. Broker najskôr vyťahuje z auta Dannyho, ktorý mu vraví: *„Ty hajzel!“* Po menšej potýčke ho Broker spacifikuje. Potom vraví Jojovi, ktorý vystúpil z vozidla, aby odhodil zbraň. Jojo ho neposlúchne, a tak mu Broker strelí do nohy. Jojo, ktorý je na kolenách, naďalej odmieta odhodiť zbraň, a to aj po výzvach ostatných policajtov. Namiesto toho vraví: *„Poserte sa!“* a načiahne sa rukou pod vestu, načo príslušníci policajných jednotiek reagujú viacnásobnými výstrelmi. Veľké množstvo guliek tak smeruje do jeho hornej časti tela, pričom je vidieť ako Joja guľky zasahujú (obraz je postriekaný krvou) a ako potom celý zakrvavený (v okolí vesty) nevládne padne na zem.

- 20:47:36 Po dvoch rokoch. Na školskom ihrisku sa nachádza skupina deti, medzi ktorými je aj Brokerova dcéra Maddie. Maddie lezie na preliezačke, keď vtom z nej spadne na zem (z malej výšky). Potom ako sa postaví, spolužiak Teddy ju začne provokovať a zoberie jej šiltovku. Maddie ho žiada, aby jej ju vrátil. Teddy, miesto toho, aby vrátil šiltovku späť, sotí Maddie na zem. Maddie na to reaguje tak, že Teddyho zbije. Teddy končí na zemi a tečie mu krv z nosa ako následok kopanca nohou zo strany Maddie.

- 20:53:16 Keď Jimmyho šerif opätovne požiada, aby sa stiahol a vrátil do auta, Jimmy povie: *„Malá hnusná sviňa zmlátila môjho syna, takže niekto mi tu dlhuje ospravedlnenie.“* Broker sa mu otočí chrbtom a vtedy ho Jimmy napadne. Broker sa bráni a Jimmyho spacifikuje na zem, vykrúti mu ruku (je počuť praskanie kostí) a začne ho škrtiť. Na výzvu šerifa ho po chvíli pustí.
- 20:56:56 Gator, brat Cassie, prichádza do chatrče, kde sa nachádza skupina mladých ľudí, ktorí sa tam zabávajú a užívajú návykové látky nešpecifikovaného druhu. Gator ich s baseballovou pálkou v ruke preruší a opýta sa jedného z dievčat na vek. Potom jej vraví: *„Tak odtiaľto vypadni.“ „Vypadni už.“* Následne Gator jedného chlapca z partie dvakrát z vrchu udrie baseballovou palicou (je vidieť ako ho palicou udrie najskôr do nôh a potom do hornej časti tela – v okolí hrudníka), pričom chlapec kričí od bolesti.

- 21:07:44 Ako sa muž (Lewis) rukou načiahne smerom na tankovaciu pištoľ, Broker ho udrie do brucha a potom mu hlavu prerazí cez sklo, čím ho omráči. Následne je vidieť ako najskôr udrie do hlavy a potom kopnutím smerom k bruchu zvalí na zem aj druhého muža, ktorý Brokera taktiež napadol. Zozadu na Brokera zaútočí Lewis, ktorému tentokrát vykrúti ruku, udrie ho do hlavy svojou hlavou a nakoniec Lewisovi vrazí hlavu na kapotu auta, čím ho zneškodní. Druhý muž sa pozviecha a päsťou neúspešne napáda Brokera (je vidieť ako sa Broker uhýba jeho pästiam). Broker mu po pár úderoch (je zobrazené ako muža udrie päsťou najprv do tváre a potom nohami do oblasti slabín) vrazí hlavu na sklo dverí auta, ktoré hlavou rozbije a potom mu podkopne obe nohy. Muž tak tvrdo padne na zem. Keď sa potom Broker pýta sediaceho Lewisa, kto ich za ním poslal, je vidieť Lewisovu zakrvavenú tvár – zakrvavenú v okolí ľavého spánku.

- 21:40:17 Za Sheryl prichádza Cyrus Hanks. Ten jej okrem iného vraví*: „Je mi príjemne v prostredí tučných ľudí. Jedia asi tak, ako gambleri stávkujú a serú na všetko okolo.“* Potom sa jej aj opýta: *„Takže, čo bude treba, aby sme našli toho hajzla? Ty vieš, kde je?“* Keď mu Sheryl hovorí, že Broker je dar, Cyrus reaguje: *„Odkedy rozdáva drogová fľandra dary?“* Keď sa Sheryl pýta Cyrusa, či platí dohoda o distribúcii drog, ten jej silno zovrie ruku a svojou druhou rukou ju chytí pod krk a vraví:
Cyrus: *„Poď sem, máš iba 5 sekúnd, kým ti otrieskam lebku o tento stôl. Rozumieš mi? Nepokúšaj sa ma nasrať, Sheryl.“*

- 22:02:17 Opätovne sa zobrazuje scéna, kde Broker v dielni nastavuje veci tak, aby došlo k výbuchu. Znovu je vidieť, že nájde mačku a že mu niekto potom namieri zbraň k hlave. Vysvitne, že ide o muža, ktorého Broker udrie do oblasti intímnych partií. Následne sa Brokerovi podarí vytrhnúť mužovi zbraň (pri vytrhávaní zbrane vidno ako muža mierne udrie zbraň v oblasti tváre). Tou zbraňou ho potom prudšie udrie do hlavy (úder nie je detailne vidieť) a muž padne omráčene na zem. Broker ide za mačkou. Ako ju dvihne zo zeme, dostane tyčou do prednej časti hlavy (spredu je vidieť kontakt tyče s hlavou, pričom záber nie je snímaný zblízka).

- 22:03:20 Broker sa z bezvedomia preberie pri tom, ako mu ponárajú hlavu do vody. Skupina mužov stojí okolo. Jeden z nich, ktorý stojí za Brokerom (u Brokera badať zakrvavenú tvár po údere tyčou), ho udrie do oblasti chrbta a ponára mu poranenú hlavu opäť do vody. Lewis opisuje Brokerovi, čo sa dá spraviť s oceľovou tyčou: *„Ak sa zaženieš prirýchlo, rozmláti ti to celú hlavu. Je to veľmi jemná operácia.“* a potom vraví:
Lewis: *„Gator by bol nasratý, keby sme spravili niečo hlúpe.“*
Broker: *„To na vás musí byť nasratý dosť často.“*
Lewis kľačiacemu Brokerovi udrie päsťou do prednej časti tváre a muž stojaci za ním mu razom ponára hlavu do vody, pričom mu hovorí: *„Zasraný inteligent!“* Muži mu následne uštedria ďalšie údery, konkrétne jeden zozadu do chrbta (pričom je vidno stekajúcu krv z Brokerovho rozrazeného obočia a pery) a o chvíľu neskôr dva do oblasti tváre (prvý úder – zozadu, do oblasti spánku a druhý úder – spredu, detailne zobrazený úder do oblasti nosa) a potom ponoria Brokerovi hlavu do vody. Po chvíli ho vytiahnu a Lewis ho tvrdo udrie päsťou do tváre (je vidieť kontakt päste s tvárou). Muži mu následne znovu strčia hlavu pod vodu. Hlavu mu držia pod hladinou o niečo dlhšie. Lewis sa pýta Brokera, kto je teraz s jeho dieťaťom. Vytiahnu mu hlavu z vody a okrem iného sa ho Lewis pýta: *„Alebo je doma úplne sama a čaká na teba, že ju prídeš večer uložiť a prečítať jej posranú rozprávku?“*

- 22:05:09 Broker na to udrie Lewisa do hlavy (svojou hlavou), skáče druhému mužovi na členok. Nohami sa mu darí inzultovať mužov (medzi nim aj Lewisa, ktorý spadne do vody). Potom sa úspešne bráni pred útokom mužov s palicami. Podarí sa mu rozviazať si ruky a následne hneď zvádza s jedným z mužov pästný súboj, pri ktorom nie je vidieť priamo údery, ktoré Broker smeruje k bruchu a k hlave muža. Zozadu je vidieť, ako mužovi vrazí rebrík do oblasti tváre, čo muža zvalí na zem. Následne sa po ňom zaženie s tyčou ďalší muž (ktorý má zakrvavenú ľavú časť tváre). Broker sa najskôr uhne a potom skrutkovačom mužovi nabodne pravú ruku na drevený stĺp (nie je vidieť krv, muž však vrieska od bolesti) a udrie ho sklenenou fľašou po hlave, fľaša sa rozbije (muž padá smerom na zem). Muž, ktorého predtým Broker uzemnil s rebríkom, sa pozviecha a ide k Brokerovi. Je spredu vidieť, ako ho Broker zneškodní úderom tašky s náradím po hlave. Pochrámaný Lewis sa snaží vyliezť z vody, Broker ide za ním a hovorí: *„Keď prídem domov, prečítam jej nejakú dobrú*

rozprávku a skončí sa takto.“ Broker následne pravou nohou kopne Lewisa do hlavy (kopnutie nie je detailne zobrazené), čo Lewisa odhodí dozadu, smerom k vode.

- 22:11:23 Ozbrojený muž z gangu vstúpi do stajne, kde ho prekvapí Teedo, keď mu dvermi vrazí do hlavy (mužovi vplyvom toho vypadne zbraň). Následne prebieha medzi nimi pästný súboj, v ktorom si vzájomne najskôr rozdajú niekoľko úderov (muž dostane úder do oblasti chrbta a Teedo dostane lakťom do oblasti hrudníka, a to bez detailnejšieho zobrazenia). Muž potom pretlačí Teedoa do konského výbehu, kde Teedo zvalí muža na zem a udiera ho (údery nie sú detailne viditeľné, keďže je v stajni prítmie). Mužovi sa potom podarí spod neho dostať a udiera Teedoa päsťou do oblasti tváre. Teedoovi sa podarí odraziť útok a spolu s mužom sa stavajú späť na nohy, pričom Teedo pritlačí muža k mrežiam v stajni a snaží sa päsťou udrieť muža do tváre. Ten však úder zablokuje. Troma údermi do brucha a hlavy sa mužovi podarí Teedoa zvaliť na zem (je vidno krv v okolí jeho úst). Muž, mierne podlomený, kráča k zbrani, ktorá mu predtým spadla. Muža však Teedo spredu prebodne v oblastí brucha vidlami. Je vidieť ako sa mužovi vidly zaboria hlboko do brucha (muž vzdychá). Po chvíli ich Teedo vyťahuje (čo nie je detailne zobrazené) a muž bezvládne padne na zem (krv vidieť nie je).

- 22:12:52 Broker si balí veci. Cyrus s bandou sa približujú k domu, pričom hovorí: „*Kde v pekle je, do riti!“* Teedoa z blízka cez otvorené dvere auta postrelia do hornej časti tela (bez toho, aby bolo vidieť krv a zásah) počas toho, ako na aute trúbil, aby upozornil Brokera. Broker svoju dcéru následne ukrýva v pivnici a povie jej, aby zavolala políciu. Broker čaká vyzbrojený v dome. Medzitým sa z rôznych strán snažia zločinci dostať do domu. Dvaja z nich smerujú k hlavnému vchodu. Ako jeden z dvojice rozrazí dvere, hneď ho trafí guľka z Brokerovej zbrane a vplyvom strely odletí niekoľko metrov od dverí, pričom nie je vidno stopy zranenia. Jeden zo zločincov odhalí Maddie v pivnici. Začne na ňu strieľať, jej sa však podarí uniknúť. Broker strelami postupne zneškodňuje jednotlivých členov gangu. Jedného takým spôsobom, že mu najskôr strelí do ľavého stehna (záber zozadu) a potom ho využíva ako živý štít pred Cyrusovými guľkami. Je vidieť ako chrbát zločinca zasahuje niekoľko guliek, pričom možno vidieť aj vystrekujúcu krv. Následne zneškodňuje dvoma guľkami do oblasti hrudníka aj toho, ktorý sa nachádzal v pivnici (pri druhom výstrele, je vidieť nakrátko vystrekujúcu krv). Maddie zatiaľ uteká preč z domu a smeruje k vode. Začne za ňou utekať jeden z mužov. Broker sa dostane do prestrelky so Cyrusom.

- 22:16:18 Broker je naďalej v prestrelke so Cyrusom. Cyrusa napokon trafí jedna z guliek (nie je vidieť stopy po zranení). Broker potom beží smerom k Maddie a zneškodní guľkou do temena hlavy (je vidieť vystrekujúcu krv) muža, ktorý Maddie prenasledoval a ohrozoval zbraňou. Broker pozerá na Maddie a vtom zacíti streľbu a zvalí sa na zem. Potom vstane a vyzve dcéru, aby ušla preč. Maddie sa na brehu stretne so Sheryl a nadviaže s ňou komunikáciu. Zatiaľ Broker a Cyrus majú vzájomný pästný súboj (údery bez detailnejšieho zobrazenia, je vidieť krv na Cyrusovej tvári). Broker má v ňom navrch, čo Cyrus komentuje slovami: *„Do riti!“* Cyrus po čase vyťahuje nôž. Broker kopne Cyrusa do intímnych partií, na čo Cyrus povie: *„Hajzel!“* Broker nakoniec Cyrusa v súboji premôže, podarí sa mu zmocniť jeho noža a trikrát, hneď za sebou, ho bodne do oblasti hrudníka, pričom tretie bodnutie je najhlbšie (samotné bodanie je zobrazené detailne, krv však nie je vidieť).

- 22:34:36 Vzájomný konflikt vrcholí tým, že Gator strelí Cassie do oblasti brucha, pričom je vidieť ďalej v zábere jej zakrvavený sveter.

- 22:36:57 Gator vystupuje z vozidla a so zbraňou v ruke sa približuje k havarovanému autu. Medzi policajtmi nachádzajúcimi sa ďalej od mosta je aj šerif, ktorý vraví: *„Do pekla! Zatvorte most, zatvorte ho.“* Maddie prosí Gatora, aby neubližoval jej otcovi. Gator podíde k autu, kde je Broker, pričom vraví Maddie, mieriac zbraňou na ňu, aby vliezla do jeho auta. Okrem iného jej hovorí: *„Vlez už do auta, lebo ti vystrelím mozog!“* Šerif zameriava so zbraňou, Broker vyjde z vozidla a zaútočí na vedľa stojaceho Gatora. Vrazí Gatorovi hlavu do auta. Gator potom strieľa zo zbrane, guľky však smerujú na zem. Broker lakťom udrie Gatora do hlavy a päsťou do brucha. Následne ho udrie trikrát päsťou do hlavy (pri druhom údere možno vidieť zakrvavenú tvár Gatora) a tým Gatora uzemní. Broker sa skloní k ležiacemu Gatorovi a ťahá ho za vlasy po zemi, pričom je naďalej vidieť jeho krvavú tvár. Udiera Gatora štyrikrát päsťou do hlavy (prvý a aj tretí úder bol detailne zobrazený), jeho tvár zostáva rovnako zakrvavená ako predtým. Potom mu k čelu priloží zbraň. Broker pozrie na Maddie a povie Gatorovi, že mu Maddie práve zachránila život.

V programe sme zaznamenali i viacero nevhodných výrazov, pričom mnohokrát sa ich použitie spájalo aj so slovnou agresivitou:

- *do riti* (19x); Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 hrubý výraz do riti predstavuje zahrešenie vyjadrujúce zlosť, hnev, rozhorčenie.

- *riť* (2x); Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 hrubý výraz *riť* predstavuje análny otvor, konečník.

- *hajzel* (10x), *hajzli* (2x), *hajzla* (2x), *hajzlom* (1x); Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 hovorové pejoratívne slovo *hajzel* označuje zlého, bezcharakterného, naničhodného človeka (obyčajne nadávka).

- *ser* (2x), *serte* (1x), *srať* (1x), *vyser* (1x), *serú* (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 sa hrubým slovom *srať* označuje *vypúšťanie výkalov*.

- *zasranými* (1x), *zasrané* (1x), *zasraný* (1x), *zasraní* (1x); Podľa Synonymického slovník slovenčiny z r. 2004 výraz *zasraný* predstavuje synonymum slov špinavý resp. malý.

- *posraté* (2x), *posranom* (1x), *posraný* (1x), *posranú* (1x), *posratej* (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 hrubé výrazy *posraný* resp. *posratý* označujú to, ak je niečo nesúce, naničhodné, mizerné.

- *nasratý* (2x), *rozosraný* (1x), *nasrať* (1x), *nasral* (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 hrubý výraz *nasrať* môže vyjadrovať aj nasledovné: nahnevať, nazlostiť.

-

posralo (2x), *posrala* (2x), *posral* (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 hrubý výraz *posrať* označuje i vyjadrenie v zmysle pokaziť.

•

poserte sa (2x), Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 hrubý výraz *posrať sa* vyjadruje aj to, keď niekto nechtiac vypustí výkaly.

•

sráč (2x); Podľa Synonymického slovníka slovenčiny z roku 2004 ide o expresívny výraz pre nešikovného človeka, slabocha, zbabelca

•

hovno (1x); Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 je výraz *hovno* hrubý a môže mať aj tento význam: ▶nijaké množstvo vecí al. deja, nič.

•

sračky (2x), *sračka* (2x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 je slovo *sračka* hrubým výrazom.

•

štetka (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 ide v prípade slova *štetka* aj o hrubý výraz označujúci predajnú ženu, pobehlicu.

•

fľandra (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 hrubý výraz *fľandra* označuje ľahkú ženu, pobehlicu (obyč. v nadávkach).

•

kreténi (2x), kretén (1x); Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 expresívny výraz *kretén* označuje hlúpeho či obmedzeného človeka, hlupáka (obyč. v nadávkach).

•

idiot (1x); Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 expresívny výraz *idiot* predstavuje niekoho ▶kto sa správa, koná nerozumne, nerozvážne; hlúpy, obmedzený človek, hlupák (obyč. v nadávkach).

•

sviňa (4x), svine (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 je hrubý výraz *sviňa* nadávkou.

•

svinstvo (2x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 hrubý výraz *svinstvo* označuje potravu, vec veľmi zlej akosti.

•

kravina (1x), kraviny (1x); Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 expresívny výraz *kravina* označuje nevhodnú, nerozumnú reč.

•
potkana (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 môže ísť o expresívne vyjadrenie pre zbabelcov

•
debilné (1x); Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 je výraz *debil* expresívny a označuje hlúpeho resp. obmedzeného človeka (obyč. v nadávkach).

• *drž hubu* (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003, pejoratívny výraz *držať hubu* označuje mlčanie resp. poslúchanie.

•
do pekla (6x); Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 ide o zahrešenie vyjadrujúce zlosť, hnev, rozhorčenie.

- 20:38:58 V meste počas noci prichádza do podniku skupina motorkárov, ktorí sú členmi zločineckého gangu, pričom sú monitorovaní políciou. V skupine sa nachádza aj Phil Broker, ktorý pôsobí v gangu ako policajný agent v utajení. S nasadenými maskami vstúpia do zadnej časti podniku, kde ďalší členovia gangu v ochranných oblekoch a maskách vyrábajú drogy. Významný člen gangu 'Danny T' Turrie vraví synovi: *„Robíš si z nás srandu? Nefajči to tu, choď s tým von, Jojo.“* Medzitým Phil Broker (pod identitou – Dalton) dohaduje obchod a plán transferu lietadlom. Jojo k tomu povie: *„**Serte** na to blbé lietadlo, máme dvadsať chlapov, ktorí to môžu vziať do Tucsonu.“ "*Danny T' súhlasí s plánom Brokera a dáva pokyn na balenie tovaru.

- 20:42:03 Vtom sa začne policajná akcia a zásahové jednotky vtrhnú do podniku. V zadnej časti podniku nastane prestrelka, pri ktorej sú zastrelení viacerí členovia gangu a aj niektorí príslušníci zásahovej jednotky. 'Danny T' strieľa nepresne na Brokera a kričí: *„**Sviňa**, patril si k nám.“* Potom vraví synovi: *„Jojo, musíme vypadnúť.“* V prestrelke 'Danny T' a Jojo zastrelia policajta, pričom Jojo pri streľbe kričí: *„Ty parchant!“* Medzitým vychádza Broker z podniku s iným zraneným policajtom na chrbte. Veliteľ zásahu upozorňuje kolegov, že Broker patrí k nim a zdôrazňuje to slovami: *„...Odložte tie **debilné** zbrane.“*

- 20:43:19 Podnik odrazu exploduje a zároveň 'Danny T' so synom Jojom unikajú autom z miesta činu. Jojo to komentuje slovami: *„Vy sprostí **kreténi!**“* Broker nasadá na motorku a ide za nimi. Okrem neho ich prenasledujú aj ďalšie policajné jednotky. 'Danny T' a jeho syn Jojo celú situáciu komentujú v aute:
'Danny T': *„Do frasa! Všade je tu plná **riť** policajtov.“*
Jojo: *„**Do riti**, **do riti**!“*

- 20:44:05 Broker vyskakuje počas jazdy z motorky, ktorá narazí do auta, kde sú 'Danny T' a Jojo. Zároveň so zbraňou strieľa do auta, ktoré vzbĺkne a zastaví. Broker najskôr vyťahuje z auta Dannyho, ktorý mu vraví: *„Ty **hajzel!**“* Po menšej potýčke ho Broker spacifikuje. Potom vraví Jojovi, ktorý vystúpil z vozidla, aby odhodil zbraň. Jojo ho neposlúchne, a tak mu Broker strelí do nohy. Jojo, ktorý je na kolenách, naďalej odmieta odhodiť zbraň, a to aj po výzvach ostatných policajtov. Namiesto toho vraví: *„**Poserte** sa!“* a načiahne sa rukou pod

vestu, načo príslušníci policajných jednotiek reagujú viacnásobnými výstrelmi. Veľké množstvo guliek tak smeruje do jeho hornej časti tela, pričom je vidieť ako Joja guľky zasahujú (obraz je postriekaný krvou) a ako potom celý zakrvavený (v okolí vesty) nevládne padne na zem. 'Danny T' na to naštvane reaguje a ako ho policajti berú preč, kričí na Brokera: *„Ty **hajzel**, zabil si mi syna! Ty odporný **hajzel**. Si mŕtvy, tvoje deti sú mŕtve!“*

- 20:49:14 Broker a jeho kolega Teedo spoločne vykonávajú stavebné práce na dome (popritom sa rozprávajú), keď vtom Brokerovi zazvoní mobil, ktorý následne zdvihne. Po dokončení telefonátu povie kolegovi, že musí ísť kvôli problému do Maddienej školy a prosí Teedoa, aby dokončil práce. Teedo sa snaží Brokera upokojiť. Broker príde do školskej budovy (všíma si Teddyho, ktorý je na ošetrovni), kde je aj matka Teddyho, Cassie, ktorá je veľmi nahnevaná. Okrem iného hovorí: *„To je otec tej sopliačky?“* *„Tie **svine** na ihrisku nikto nestráži“*.

- 20:53:16 Keď Jimmyho šerif opätovne požiada, aby sa stiahol a vrátil do auta, Jimmy povie: *„Malá hnusná **sviňa** zmlátila môjho syna, takže niekto mi tu dlhuje ospravedlnenie.“* Broker sa mu otočí chrbtom a vtedy ho Jimmy napadne. Broker sa bráni a Jimmyho spacifikuje na zem, vykrúti mu ruku (je počuť praskanie kostí) a začne ho škrtiť. Na výzvu šerifa ho po chvíli pustí. Cassie žiada od šerifa zatknutie Brokera a okrem iného vraví: *„Čo to robíš, **sviňa**? Nevidíte, čo tu ten chlap urobil?“*

- 20:55:14 Cassie si v aute zapaľuje cigaretu a potom vraví:
Cassie: *„Si **sráč!**“*
Jimmy: *„Čo?“*
Cassie: *„Vravím len, že si jeden obyčajný **sráč**. Presne to si. Pred všetkými z nás spravil hlupákov. Už o hodinu to bude vedieť celé mesto.“*
Teddy v aute obhajuje svojho otca. Keď Jimmy povie Cassie, že ide za nimi šerif Keith, Cassie vraví: ***„Srať** na Keitha.“* Cassie chce vedieť, za čo si kúpil Broker auto. Jimmymu nie je jasné, o kom hovorí, na čo mu Cassie povie: *„Kto, **do riti**, kto?“* Keď Cassie vraví, že chce situáciu okolo Brokera riešiť s bratom, Jimmy namieta. Cassie mu na to, okrem iného povie: *„Teraz si veľký frajer, ty **idiot!**“*

- 20:56:56 Gator, brat Cassie, prichádza do chatrče, kde sa nachádza skupina mladých ľudí, ktorí sa tam zabávajú a užívajú návykové látky nešpecifikovaného druhu. Gator ich s baseballovou pálkou v ruke preruší a opýta sa jedného z dievčat na vek. Potom jej vraví: *„Tak odtiaľto vypadni.“* *„Vypadni už.“* Následne Gator jedného chlapca z partie dvakrát z vrchu udrie baseballovou palicou (je vidieť ako ho palicou udrie najskôr do nôh a potom do hornej časti tela – v okolí hrudníka), pričom chlapec kričí od bolesti. Po tom ako sa im predstaví, vraví partii: *„Chcel som vám len ukázať, čo sa stane, ak si neprestanete variť tieto zakázané látky na mojom území.“* Takisto sa im vyhráža: *„Varujem vás. V aute mám 20-litrovú nádrž benzínu, ktorú vám nalejem dole vašimi **zasranými** krkmi, ak vás ešte raz nájdem na svojom území.“* Potom vysvetľuje zbitému chlapcovi, že by bol nerád nútený ho zabiť. Gator nakoniec vyženie skupinu slovami: *„A teraz už odtiaľto zmiznite! Bežte, bežte, **hajzli**! Blbá škôlkarská operácia, **posraté** decká.“*

- 21:00:40 Gatora šoféruje auto. Keď zbadá Cassie, poznamená: *„No **do riti**.“* a vystúpi z vozidla. Ako jej povie, že by sa mala upokojiť, reaguje na to Cassie slovami: *„Prečo sa mám upokojiť? Myslíš si, že sa nechám ponižovať nejakým **hajzlom**?“* Cassie mu povie isté informácie o Brokerovi (bydlisko), čo Gator komentuje slovami: ***„Do riti.“*** Cassie žiada

Gatora, aby Brokera vyľakal. Keď sa objavia Gatorovi známi, Cassie sa čuduje, pričom Gator to komentuje slovami: *„**Ser** na nich.“*

- 21:05:36 Broker prichádza na čerpaciu stanicu. Jeden zo zamestnancov stanice vraví: *„**Do riti**.“*, pritom ako sa snaží opraviť auto. Ako Broker tankuje, prichádzajú na pumpu dvaja muži a jeden z nich (Lewis) ho počastuje slovami: *„Pozri sa naňho, **kretén**.“* Potom pristúpi k Brokerovi a chce od neho tankovaciu pištoľ, čo Broker odmieta, keďže sám ešte nedokončil tankovanie. Zamestnanec pumpy komentuje situáciu slovami: *„No, **do riti**!“* Ako Broker naďalej pokračuje v snahe dotankovať auto, Lewis mu vraví: *„To si **posral**. Čo keby sme šli za budovu, aby som ti mohol skopať tvoju hnusnú **riť**.“*

- 21:08:42 Gator spolu s kolegom v sklade varia omamné látky. Ako telefonuje, vraví: *„...**Do riti**, ako sa to mohlo stať? To jeho **zasrané** decko chodí do školy s mojím synovcom. Áno, vybavím to, **do riti**!“*

- 21:17:02 Gator sa z ukradnutých dokumentov dozvedá o minulosti Brokera, pričom poznamenáva: *„Phil Broker, to je **hajzel**.“* (prestrih na úvodné scény filmu, kde Jojo kričí: *„Vy sprostí **kreténi**!“*).

- 21:18:17 Gator volá do baru Sheryl s tým, že sa chce s ňou čo najskôr stretnúť.
Sheryl: *„Služba sa mi končí až o tri hodiny. Potom mám ísť za tebou? Gator, **do pekla**!“*
Gator: *„Dobre, dobre, dobre. Ale príď hneď zajtra ráno. Jasné? Všetko sa zmení.“*
Na ďalší deň príde Sheryl za Gatorom do dielne, kde sa spolu najskôr bozkávajú a potom majú pohlavný styk pri aute (zhruba 5 sekundový záber) bez toho, aby bolo vidieť ich intímne partie. V tejto krátkej sexuálnej scéne nie je zobrazená nahota, je vidno ich oblečenie, pričom vzdychajúca Sheryl je v rámci scény prehnutá cez kapotu auta a Gator stojí hneď za ňou a robí kopulačné pohyby. Následne ju Gator oboznámi s informáciami o Brokerovi a jeho prepojení na motorkársky gang. Gator Sheryl okrem iného hovorí: *„Počul som, že 'Danny T' je zo straty syna poriadne **rozosraný**.“* Sheryl po oboznámení sa s podrobnosťami o Brokerovi poznamená: *„Ten polišský **hajzel** žije v Rayville, do **riti**, vieš.“*

- 21:20:38 Broker príde opäť za Jimmym do roboty, kde mu okrem iného vraví: *„**Ser** na blbosti. Poďme k veci, nemám záujem o malomestské **sračky**, jasné?“*

- 21:31:44 Opätovné prehratie scény, v rámci ktorej Broker (okrem iného) hovorí: *„Nemám záujem o malomestské **sračky**, jasné?“* Gator ukazuje Sheryl vylepšenú výrobňu na omamné látky. Sheryl sa pýta, na čo potrebujú 'Dannyho T'. Gator vraví: *„Toho **hajzla** mu dáme výmenou za celoštátnu distribúciu.“* Gator má v pláne vyslať Sheryl na vyjednávanie s ľuďmi okolo 'Dannyho T'. Sheryl to komentuje okrem iného slovami: *„Gator, ten chlap je **sviňa**.“*

- 21:34:28 Sheryl sa stretáva so sprostredkovateľom a dáva mu informácie o Brokerovi, ktorá má posunúť 'Dannymu T', pričom vraví, že ide o darček. Sprostredkovateľ následne ide za 'Dannym T' do väzenia. 'Danny T' na dokumenty reaguje slovami: *„Ten chlap zabil moje decko. Prosím, povedz mi, že vieš, kde ten hnusný **hajzel** je.“*

- 21:36:58 Brokerovi jeho kolega Teedo hovorí o eventuálnych problémoch ktoré môžu nastať ako dôsledok toho, že Broker uzemnil Jimmyho. Broker sa ho pýta, či mu tie problémy má spôsobiť Jimmy, na čo Teedo vraví: *„To asi nie, Jimmy Klum je **sračka**.“* Následne však poukazuje na Gatora, o ktorom okrem iného tvrdí: *„Tvári sa, že je mechanik, ale **hovno** robí. Povráva sa, že vraj varí drogy. Na tvojom mieste by som si naňho dal pozor. Je nebezpečný.“*

Teedo ešte poznamená, že Gator a šerif Keith sú jedna ruka, keďže spolupracujú. Dané informácie, ktoré sprostredkuje Brokerovi, uzatvorí slovami: *„Pekné **sračky.**“*

- 21:39:04 Sheryl sedí v reštaurácii a čaká na stretnutie s členom motorkárskeho gangu. Zároveň telefonuje s Gatorom, ktorému vraví: *„Ale, máme sa stretnúť v akomsi **posranom** krabom bufete.“*

- 21:40:17 Za Sheryl prichádza Cyrus Hanks. Ten jej okrem iného vraví*: „Je mi príjemne v prostredí tučných ľudí. Jedia asi tak, ako gambleri stávkujú a **serú** na všetko okolo.“* Potom sa jej aj opýta: *„Takže, čo bude treba, aby sme našli toho **hajzla**? Ty vieš, kde je?“* Keď mu Sheryl hovorí, že Broker je dar, Cyrus reaguje: *„Odkedy rozdáva drogová **fľandra** dary?“* Keď sa Sheryl pýta Cyrusa, či platí dohoda o distribúcii drog, ten jej silno zovrie ruku a svojou druhou rukou ju chytí pod krk a vraví:
Cyrus: *„Poď sem, máš iba 5 sekúnd, kým ti otrieskam lebku o tento stôl. Rozumieš mi? Nepokúšaj sa ma **nasrať**, Sheryl.“*
Sheryl: *„Dobre.“*
Cyrus: *„Kde je ten **hajzel**?“*

- 21:41:59 Z oslavy Maddie pomaly odchádzajú ľudia. Gator prichádza za Cassie, ktorej sa trasú ruky. Pri dverách domu jej hovorí, aby sa vyhýbala Brokerovi. Cassie sa dožaduje omamnej látky.
Gator: *„Teraz ale nič nemám. Nemôžem ti pomôcť.“*
Cassie: *„Tak nemáš, uhm? To je ale pekná **kravina**,“*
(syn Cassie, Teddy, ich so smutným pohľadom počúva)
Gator: *„Cassie, čo keby si sa dala dokopy?“*
Cassie: *„To sú všetko **kraviny**.“*
Gator: *„Teraz si daj sprchu. Zjedz sendvič alebo niečo.*
Cassie: *„Tak čo tu vlastne, **do pekla**, robíš? Hm, ty si môžeš dať sprchu, Gator. Pozri sa na seba.“*
Gator: *„Cassie, daj sa dokopy. **Vyser** sa už na to **svinstvo**.“*
Gator odchádza so slovami, že končí. Prichádza za ním ešte Jimmy, ktorý ho popri inom prosí o láskavosť. Gator mu vraví:
Gator: *„Láskavosť? Nestačí, že držím tvoj **posraný** biznis nad vodou?“*
Jimmy: *„Chcem, aby si prestal dávať Cassie to **svinstvo**. Pozri sa ňu, je z toho úplne rozsypaná.“*

- 21:44:34 Brokerovi poskytne jeho známy informácie o Gatorovi. Oboznámi ho aj so Sheryl a jej zločineckou minulosťou. Broker prichádza do podniku za Gatorom so Sheryl. Teedo komentuje situáciu: *„**Do riti!**“* Pri zoznamovaní Gator Brokerovi okrem iného vraví: *„Zmlátil si otca decka priamo pred ním. **Nasral** si miestnych chlapov.“* Broker hovorí, že nechce problémy a že bude Gatora sledovať. Gator komentuje stretnutie s Brokerom slovami: *„Ten **hajzel** to vzal osobne.“*

- 22:03:20 Broker sa z bezvedomia sa preberie pri tom, ako mu ponárajú hlavu do vody. Skupina mužov stojí okolo. Jeden z nich, ktorý stojí za Brokerom (u Brokera badať zakrvavenú tvár po údere tyčou), ho udrie do oblasti chrbta a ponára mu poranenú hlavu opäť do vody. Lewis opisuje Brokerovi, čo sa dá spraviť s oceľovou tyčou: *„Ak sa zaženieš prirýchlo, rozmláti ti to celú hlavu. Je to veľmi jemná operácia.“* a potom vraví:
Lewis: *„Gator by bol **nasratý**, keby sme spravili niečo hlúpe.“*
Broker: *„To na vás musí byť **nasratý** dosť často.“*

Lewis kľačiacemu Brokerovi udrie päsťou do prednej časti tváre a muž stojaci za ním mu razom ponára hlavu do vody, pričom mu hovorí: *„**Zasraný** inteligent!“* Muži mu následne uštedria ďalšie údery, konkrétne jeden zozadu do chrbta (pričom je vidno stekajúcu krv z Brokerovho rozrazeného obočia a pery) a o chvíľu neskôr dva do oblasti tváre (prvý úder – zozadu, do oblasti spánku a druhý úder – spredu, detailne zobrazený úder do oblasti nosa) a potom ponoria Brokerovi hlavu do vody. Po chvíli ho vytiahnu a Lewis ho tvrdo udrie päsťou do tváre (je vidieť kontakt päste s tvárou). Muži mu následne znovu strčia hlavu pod vodu. Hlavu mu držia pod hladinou o niečo dlhšie. Lewis sa pýta Brokera, kto je teraz s jeho dieťaťom. Vytiahnu mu hlavu z vody a okrem iného sa ho Lewis pýta: *„Alebo je doma úplne sama a čaká na teba, že ju prídeš večer uložiť a prečítať jej **posranú** rozprávku?“*

- 22:07:01 Členovia gangu aj so Sheryl prichádzajú za Gatorom. Cyrus sa Gatora pýta: *„Kde je ten **hajzel**?“* Gatorovi sa zdá, že členov gangu prišlo príliš veľa. Sheryl na to vraví: *„Neviem, **do riti!** Jednoducho ich všetkých priviedol.“* Gator fajčí cez sklenku nešpecifikovanú látku. Potom sa s Cyrusom dohodne, že on s nimi za Brokerom nepôjde. Cyrus mu na to povie: *„To asi neuvidíš, ako toho **potkana** strelím.“* Následne naznačia, že okrem Brokera zlikvidujú aj jeho dcéru:
Cyrus: *„Je to len balík, však Gator?“*
Gator: *„Presne tak, žiadne stopy.“*

- 22:12:52 Broker si balí veci. Cyrus s bandou sa približujú k domu, pričom hovorí: *„Kde v pekle je, **do riti**!“*

- 22:15:59 Sheryl volá Gatorovi a vraví mu:
Sheryl: *„Gator, všetko sa to tu **posralo**.“*
Gator: *„Ako to myslíš, že **posralo**?“*
Sheryl: *„Kriste pane, všetci tu všade okolo strieľajú.“*
Gator: *„Hej, hej, Sheryl, spomaľ trochu a vrav, čo sa deje.“*
Sheryl: *„Nie, **do riti**, ja idem odtiaľto preč.“*
Gator: *„Zostaň tam a povedz mi, čo sa deje.“*

- 22:16:18 Broker je naďalej v prestrelke so Cyrusom. Cyrusa napokon trafí jedna z guliek (nie je vidieť stopy po zranení). Broker potom beží smerom k Maddie a zneškodní guľkou do temena hlavy (je vidieť vystrekujúcu krv) muža, ktorý Maddie prenasledoval a ohrozoval zbraňou. Broker pozerá na Maddie a vtom zacíti streľbu a zvalí sa na zem. Potom vstane a vyzve dcéru, aby ušla preč. Maddie sa na brehu stretne so Sheryl a nadviaže s ňou komunikáciu. Zatiaľ Broker a Cyrus majú vzájomný pästný súboj (údery bez detailnejšieho zobrazenia, je vidieť krv na Cyrusovej tvári). Broker má v ňom navrch, čo Cyrus komentuje slovami: *„**Do riti**!“* Cyrus po čase vyťahuje nôž. Broker kopne Cyrusa do intímnych partií, na čo Cyrus povie: *„**Hajzel**!“*

- 22:18:47 Broker uteká späť k domu a zároveň prichádza k domu aj polícia. Broker nachádza v aute zraneného Teedoa. Ten vraví: *„Hnusní **zasraní hajzli**!“* Polícia nadviaže kontakt s Maddie. Broker s ňou telefonuje, chváli ju a pýta sa jej na nejaké indície, podľa ktorých by vedel nájsť osobu, ktorá ju uniesla. Keď sa preruší hovor, Broker nahnevane reaguje so slovami: *„**Do riti**!“*

- 22:29:36 Znovu vidieť scénu, v rámci ktorej šerif vyhlasuje pátranie po Maddie a v ktorej Broker neskôr oznámi, že muži, ktorí mu vtrhli do domu, sú mŕtvi. Gator sa počas jazdy autom snaží dovolať Sheryl a do telefónu vraví: *„Sheryl, zdvihni konečne ten mobil.*

*Stretneme sa v **posratej** dielni. Čo sa, do frasa, deje?“* Maddie v telefóne naznačí Brokerovi, kde by sa mohla nachádzať. Broker okamžite odchádza policajným autom. Sheryl sa v dielni snaží Maddie vytiahnuť z lode. Maddie sa však zdráha, čo Sheryl komentuje slovami: *„**Do pekla, do pekla!**“* Gator prichádza do dielne. Pýta sa, čo sa stalo, načo mu Sheryl odpovedá: *„Všetko sa stalo, **do riti!**“* Gator je naštvaný, že so sebou priviedla Maddie a okrem iného jej vraví: *„S čím mám prestať, **štetka**?“* Gator vytiahne zbraň, pričom Sheryl proti tomu protestuje. Prebehne medzi nimi konverzácia:
Gator: *„Priviedla si sem decko. Ty si to celé **posrala.**“*
Sheryl: *„To nemôžeš urobiť, zblázlnil si sa?“*
Gator: *„Priviedla si sem svedka.“*
Sheryl: *„Nemôžeš zabiť decko, Gator.“*
Gator: *„Mali sme jedinú šancu. **Posrala** si ju, zatiahla si do toho Cyrusa.“* (Maddie počúva konverzáciu a plače)
Sheryl: *„Dôveruj mi, počuješ?“*
Gator: *„Prečo si ju sem priviedla? Prečo si priviedla to decko?“*
Sheryl: *„Gator.“*
Gator: *„Daj tie **posraté** ruky preč. Načo si priviedla svedka? **Do riti**, teraz už **drž hubu** a utíš ju. Dokážeš to?“*

- 22:32:40 K dielni príde Cassie s Jimmym a pýtajú sa Gatora, či vie o streľbe, ktorá sa odohrala. Započujú Maddie, načo Cassie podíde bližšie a uvidí Sheryl, ako drží Maddie.
Cassie: *„Čo sa tu, **do pekla**, deje?“* Pri snahe zapáliť v dielni svetlo, dôjde k výbuchu a celá dielňa horí v plameňoch. Cassie má záujem zobrať Maddie preč, s čím nesúhlasí Gator.
Gator: *„Cassie, ty si to, **do riti**, začala.“*

- 22:36:57 Gator vystupuje z vozidla a so zbraňou v ruke sa približuje k havarovanému autu. Medzi policajtmi nachádzajúcimi sa ďalej od mosta je aj šerif, ktorý vraví: *„**Do pekla! Zatvorte most, zatvorte ho.**“* Maddie prosí Gatora, aby neubližoval jej otcovi. Gator podíde k autu, kde je Broker, pričom vraví Maddie, mieriac zbraňou na ňu, aby vliezla do jeho auta. Okrem iného jej hovorí: *„Vlez už do auta, lebo ti vystrelím mozog!“*

Vo filme sme postrehli aj jednu krátku sexuálnu scénu bez zobrazenia nahoty:

- 21:18:17 Gator volá do baru Sheryl s tým, že sa chce s ňou čo najskôr stretnúť.
Sheryl: *„Služba sa mi končí až o tri hodiny. Potom mám ísť za tebou? Gator, do pekla!“*
Gator: *„Dobre, dobre, dobre. Ale príď hneď zajtra ráno. Jasné? Všetko sa zmení.“*
Na ďalší deň príde Sheryl za Gatorom do dielne, kde sa spolu najskôr bozkávajú a potom majú pohlavný styk pri aute (zhruba 5 sekundový záber) bez toho, aby bolo vidieť ich intímne partie. V tejto krátkej sexuálnej scéne nie je zobrazená nahota, je vidno ich oblečenie, pričom vzdychajúca Sheryl je v rámci scény prehnutá cez kapotu auta a Gator stojí hneď za ňou a robí kopulačné pohyby.

Danú scénu považujeme za sexuálnu, ktorá je súčasťou dejovej línie, a ktorá spadá do kritéria nevhodnosti do 15 rokov.

* * * * *

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 vyhlášky 589/2007 Z. z, ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

Z hľadiska:
▪ kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele: obsah predmetného programu, ktorý je akčným thrillerom, sa koncentruje okolo hlavnej postavy Phila Brokera. Broker je kladný hrdina a vo filme *Nezastaviteľný* je prezentovaný na začiatku ako agent v utajení, bojujúci proti motorkárskemu gangu, ktorý vyrába a pašuje drogy. Policajná akcia, v rámci ktorej sa na obrazovke zobrazujú aj násilné akty, smeruje k zastaveniu aktivít gangu a k zatknutiu ich členov. Po nie úplne vydarenej akcii Broker opúšťa svoju dovtedajšiu robotu a s dcérou sa presunie do prostredia malomesta. Brokerova dcéra v novej škole uzemní spolužiaka Teddyho (po tom, čo ju šikanoval), ktorého matka Cassie užíva drogy a ktorého strýko Gator je miestny drogový díler. Následne Brokerovi táto rodina spôsobuje problémy, pričom Gator (za vidinou väčšieho zisku zo svojej kriminálnej činnosti) oboznamuje pomstychtivých členov motorkárskeho gangu o tom, kde Broker so svojou dcérou bývajú. Negatívne postavy, ako spomínaný Gator, sa vo filme vyznačujú násilným správaním a taktiež nevhodným vyjadrovaním (vo vypätých situáciách, ale aj samoúčelne) resp. slovnou agresivitou, čo korešponduje s aktivitami, ktoré vykonávajú. Vo väčšine násilných scén vo filme figuruje hlavná postava filmu, ktorá násilie nevyhľadáva ani neiniciuje. Násilné správanie u Brokera možno badať vtedy, keď je sám fyzicky napadnutý či vyprovokovaný zo strany negatívnych postáv, resp. vtedy, keď bráni pred zločincami svoju dcéru Maddie. Postava Brokera nepoužíva hrubý slovník na bežnej báze, ale len pri vypätých situáciách. Negatívne postavy nakoniec vo filme doplácajú na svoje činy, či už končia v rukách polície resp. sú usmrtení pri súboji či kladení odporu alebo sú inak potrestaní za svoje konanie. Broker, ako typický predstaviteľ pozitívneho akčného hrdinu, poráža svojich protivníkov, likviduje Gatorovu výrobňu drog a zachraňuje svoju dcéru. Navyše s ohľadom na dcéru Maddie, ušetrí život Gatora.
▪ spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií
vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umelecké a morálne posolstvo:
vo vyššie prezentovaných násilných scénach sa nachádzali aj také úseky, ktoré možno radiť, z hľadiska kritérií, medzi také, kde bolo vidieť kruté ubližovanie resp. krutú násilnú smrť človeka bez pocitov ľútosti. Konkrétne za také považujeme tieto scény: zastrelenie Joja niekoľkými výstrelmi do oblasti hrudníka (pričom boli v programe zásahy detailne zobrazené, takisto spolu s krvou a tiež zblízka ukázané umieranie vplyvom týchto striel); scénu zobrazujúcu mučenie Brokera skupinou mužov vedenou Lewisom; úsek, kedy Broker pri prestrelke s Cyrusom použije jedného zo zločincov ako živý štít (chrbát zločinca zasahujú guľky, pričom je vidieť aj vystrekujúcu krv); scénu, v ktorej je zobrazená záverečná konfrontácia medzi Brokerom a Gatorom, kde sú údery brutálne a sú znázornené detailne, pričom Broker pokračoval v udieraní aj potom, čo Gator ležal bezvládne na zemi. Veľká časť násilností zobrazených v programe mala charakter bitiek, v ktorých bolo možné vidieť najmä pästné súboje, a to bez využitia strelných zbraní. Často boli údery detailne ukázané a diváci mohli vidieť na postavách aj stopy po zranení v podobe tečúcej krvi či rán. V programe sme zaznamenali tiež scény, ktoré sa týkali drogovej trestnej činnosti či jednu krátku scénu, v ktorej mladá partia ľudí užívala drogy ako formu zábavy. Tieto aktivity však neboli vykresľované v pozitívnom svetle a aktéri týchto aktivít doplatili na túto činnosť a boli za ňu potrestaní, a to rôznymi spôsobmi. Ako bolo vyššie spomínané, nevhodné vyjadrovanie bolo typické najmä pre záporné postavy.
▪ intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele:

ako bolo zmieňované, v scénach na začiatku filmu a v druhej polovici filmu sme zaznamenali aj scény krutého násilia, pričom v troch prípadoch (zastrelenie Joja, mučenie Brokera mužmi, záverečná konfrontácia Brokera s Gatorom) išlo o scény s vysokou mierou intenzity, ktoré zaberali, v porovnaní s ostatnými násilnými scénami spĺňajúcimi kritéria nevhodnosti do 15 rokov, pomerne dlhý časový úsek.
V prípade nevhodných výrazov išlo o expresívne vyjadrenia väčšej intenzity a vyššej frekvencie.

Na základe analýzy predmetného programu a s prihliadnutím na kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti, na spôsob a formu, ako aj intenzitu a frekvenciu zobrazenia jednotlivých kritérií sa domnievame, že označením programu ako nevhodného do 15 rokov mohlo dôjsť k porušeniu ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

Rada sa v minulosti už zaoberala sťažnosťou, ktorá sa týkala odvysielania filmu *Nezastaviteľný* s označením ako nevhodný pre maloletých do 15 rokov, a to na programovej službe TV MARKÍZA dňa 14. 6. 2019 v čase cca 20:33 hod. a na programovej službe DAJTO dňa 20. 6. 2019 v čase cca 20:17 hod. RVR na zasadnutí dňa 11. 9. 2019 začala správne konanie pre možné porušenie § 20 ods. 3 ZVR, v rámci ktorého po preskúmaní podkladov rozhodla na svojom zasadnutí dňa 12. 2. 2020 o porušení § 20 ods. 3 ZVR tým, že daný program naplnil hodnotiace kritéria podľa ustanovenia
- §1 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti,*
- §1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie,*
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov. Vysielateľovi bola uložená sankcia – pokuta vo výške 12 000,- € (rozhodnutie č. RP/7/2020).
V danom programe bola na rozdiel od aktuálne posudzovaného obsahu zaznamenaná prítomnosť hrubých vulgárnych výrazov (*kurva* a variácie tohto vulgarizmu - *skurveného*; *skurvený*; *skurvené*;). V monitorovanom programe (odvysielaného dňa 8. 8. 2021) dané vulgárne výrazy už neboli prítomné, boli vynechané, a to týmto spôsobom:

1)
Scéna z programu vysielaného v roku 2019:
- Gator ukazuje Sheryl vylepšenú výrobňu na omamné látky. Sheryl sa pýta, na čo potrebujú 'Dannyho T'. Gator vraví: *„Toho **skurveného** hajzla mu dáme výmenou za celoštátnu distribúciu.“*

Scéna z monitorovaného programu:
- **21:31:44** Opätovné prehratie scény, v rámci ktorej Broker (okrem iného) hovorí: *„Nemám záujem o malomestské sračky, jasné?“* Gator ukazuje Sheryl vylepšenú výrobňu na omamné látky. Sheryl sa pýta, na čo potrebujú 'Dannyho T'. Gator vraví: *„Toho hajzla mu dáme výmenou za celoštátnu distribúciu.“*

2)
Scéna z programu vysielaného v roku 2019:
- Sheryl sedí v reštaurácii a čaká na stretnutie s členom motorkárskeho gangu. Zároveň telefonuje s Gatorom, ktorému vraví: *„Ale, máme sa stretnúť v akomsi posranom krabom*

bufete.“ Gator zdôrazňuje Sheryl, aby vybavila dohodu. Sheryl mu hovorí: *„Chlap, ktorého posielajú, je vraj Cyrus Hanks. To má byť vtip? Poznám ho, je to **skurvené** zviera.“*

Scéna z monitorovaného programu:
- **21:39:04** Sheryl sedí v reštaurácii a čaká na stretnutie s členom motorkárskeho gangu. Zároveň telefonuje s Gatorom, ktorému vraví: *„Ale, máme sa stretnúť v akomsi posranom krabom bufete.“* Gator zdôrazňuje Sheryl, aby vybavila dohodu. Sheryl mu hovorí: *„Chlap, ktorého posielajú, je vraj Cyrus Hanks. To má byť vtip? Poznám ho, je to zviera, Gator. Chladnokrvný zabijak.“*

3)
Scéna z programu vysielaného v roku 2019:
- Za Sheryl prichádza Cyrus Hanks. Ten jej okrem iného vraví*: „Je mi príjemne v prostredí tučných ľudí. Jedia asi tak, ako gambleri stávkujú a serú na všetko okolo.“* Potom sa jej aj opýta: *„Takže, čo bude treba, aby sme našli toho hajzla? Ty vieš, kde je?“* Keď mu Sheryl hovorí, že Broker je dar, Cyrus reaguje: *„Odkedy rozdáva drogová fľandra dary?“* Keď sa Sheryl pýta Cyrusa, či platí dohoda o distribúcii drog, ten jej silno zovrie ruku a svojou druhou rukou ju chytí pod krk a vraví:
Cyrus: *„Poď sem, máš iba 5 sekúnd, kým ti otrieskam lebku o tento stôl. Rozumieš mi? Nepokúšaj sa ma nasrať, Sheryl.“*
Sheryl: *„Dobre.“*
Cyrus: *„Kde je ten **skurvený** hajzel?“*

Scéna z monitorovaného programu:
- **21:40:17** Za Sheryl prichádza Cyrus Hanks. Ten jej okrem iného vraví*: „Je mi príjemne v prostredí tučných ľudí. Jedia asi tak, ako gambleri stávkujú a serú na všetko okolo.“* Potom sa jej aj opýta: *„Takže, čo bude treba, aby sme našli toho hajzla? Ty vieš, kde je?“* Keď mu Sheryl hovorí, že Broker je dar, Cyrus reaguje: *„Odkedy rozdáva drogová fľandra dary?“* Keď sa Sheryl pýta Cyrusa, či platí dohoda o distribúcii drog, ten jej silno zovrie ruku a svojou druhou rukou ju chytí pod krk a vraví:
Cyrus: *„Poď sem, máš iba 5 sekúnd, kým ti otrieskam lebku o tento stôl. Rozumieš mi? Nepokúšaj sa ma nasrať, Sheryl.“*
Sheryl: *„Dobre.“*
Cyrus: *„Kde je ten hajzel?“*

4)
Scéna z programu vysielaného v roku 2019:
- Cassie má záujem zobrať Maddie preč, s čím nesúhlasí Gator.
Gator: *„Cassie, ty si to, **do riti**, začala.“*
Cassie: *„Prestaň, ale toto som nechcela.“*
Gator sa snaží Maddie Cassie vytrhnúť. Prebieha medzi nimi konflikt.
Gator: *„Nepleť sa do toho, ona zostane so mnou“*
Cassie: *„Nie, nezostane“*
Gator: *„Cassie, **kurva**, nepleť sa do toho. Varujem ťa, Cassie“*

Scéna z monitorovaného programu:
- **22:32:40** K dielni príde Cassie s Jimmym a pýtajú sa Gatora, či vie o streľbe, ktorá sa odohrala. Započujú Maddie, načo Cassie podíde bližšie a uvidí Sheryl, ako drží Maddie.
Cassie: *„Čo sa tu, do pekla, deje?“* Pri snahe zapáliť v dielni svetlo, dôjde k výbuchu a celá dielňa horí v plameňoch. Cassie má záujem zobrať Maddie preč, s čím nesúhlasí Gator.

Gator: *„Cassie, ty si to, do riti, začala.“*
Cassie: *„Prestaň, ale toto som nechcela.“*
Gator sa snaží Maddie Cassie vytrhnúť. Prebieha medzi nimi konflikt.
Gator: *„Nepleť sa do toho, ona zostane so mnou“*
Cassie: *„Nie, nezostane“*
Gator: *„Cassie, nepleť sa do toho. Varujem ťa.“*

Analýza k upútavkám na program *Nezastaviteľný*:

Podľa § 6 ods. 5 Vyhlášky č. 589/2007 Z. z. sa upútavka k programu označí rovnako ako samotný program. Upútavky boli označené totožným grafickým symbolom ako program, teda v súlade s daným ustanovením citovanej vyhlášky a v tomto zmysle aj ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

Monitorované upútavky mali trvanie zhodne cca 32 sekúnd.

V odvysielaných upútavkách na program sme zaznamenali nasledovné akčné scény:

- Záber zachytávajúci súboj medzi ozbrojeným Brokerom a ozbrojeným mužom, ktorí sú na terase, a to v tesnej blízkosti vedľa seba. Naťahajú sa, pričom dôjde k výstrelom zo zbrane. Jedna z guliek dopadne na drevenú podlahu a značne ju poškodí.

- Súboj medzi Brokerom a mužom (Cyrusom) v lese, v ktorom má navrch Broker.

- Záber na Brokera v šiltovke, na ktorého je mierené puškou. Broker urobí rýchly pohyb a rukami schmatne mužovi pušku.

- Je vidieť, že je niekto ponáraný do vody neidentifikovateľnou osobou.

- V zábere sa objavuje osoba padajúca dozadu.

- Zobrazí sa muž s palicou. Hneď na to sa na obraze zjaví ďalší. Ten palicou útočí na Brokera. Zaženie sa palicou voči nemu. Brokerovi sa však podarí uhnúť.

- Muž má skrutkovačom nabodnutú pravú ruku na drevený stĺp (nie je vidieť krv, muž však kričí od bolesti). V jeho blízkosti stojí nahnevaný Broker držiaci v ruke sklenenú fľašu, pričom sa ňou chystá udrieť muža (úder nie je zobrazený).

- V budove dochádza k výbuchu. Muž, nachádzajúci sa v tesnej blízkosti, sa skrčí a kryje si tvár.

- V záberoch vidieť znepokojenú Maddie, ktorá sa snaží vyslobodiť.

V zobrazených scénach skúmanej upútavky neboli zobrazené kritériá nevhodnosti do 15 či 18 rokov, upútavka tak mohla byť odvysielaná v čase pred 20.-tou hodinou a jej odvysielaním nedošlo k porušeniu § 20 ods. 3 ZVR.

ZÁVER:

Na základe vyššie uvedeného konštatujeme, že vysielateľ odvysielaním programu *Nezastaviteľný* dňa 8. 8. 2021 o cca 20:38 hod. na programovej službe TV MARKÍZA **mohol porušiť** ustanovenie **§ 20 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z.
Ďalej sa domnievame, že odvysielaním upútaviek na program *Nezastaviteľný* dňa 8. 8. 2021 o cca 17:17 a 17:44 hod. nedošlo k porušeniu **§ 20 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. Sťažnosť v tejto časti navrhujeme posúdiť **ako neopodstatnenú.**

K bodu č. 6

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1269/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Nezastaviteľný (program)
Deň vysielania: 8. 8. 2021
Čas vysielania: cca 20:38 h
Označenie podľa JSO: (15)

- časový kód cca:

20:34:59 začiatok monitorovaného záznamu
- prebiehajúci reklamný blok
- zvukovo-obrazový predel
- sponzorské odkazy: Prima banka, BepanGel, Cupra, McDonald's, vlasové hnojivo
- oznámenie, že program obsahuje hlasové komentovanie pre nevidiacich

20:38:58 začiatok programu *Nezastaviteľný* (15)
V meste počas noci prichádza do podniku skupina motorkárov, ktorí sú členmi zločineckého gangu, pričom sú monitorovaní políciou. V skupine sa nachádza aj Phil Broker, ktorý pôsobí v gangu ako policajný agent v utajení. S nasadenými maskami vstúpia do zadnej časti podniku, kde ďalší členovia gangu v ochranných oblekoch a maskách vyrábajú drogy. Významný člen gangu 'Danny T' Turrie vraví synovi: *„Robíš si z nás srandu? Nefajči to tu, choď s tým von, Jojo.“* Medzitým Phil Broker (pod identitou – Dalton) dohaduje obchod a plán transferu lietadlom. Jojo k tomu povie: *„Serte na to blbé lietadlo, máme dvadsať chlapov, ktorí to môžu vziať do Tucsonu.“ "*Danny T' súhlasí s plánom Brokera a dáva pokyn na balenie tovaru.

20:42:03 Vtom sa začne policajná akcia a zásahové jednotky vtrhnú do podniku. V zadnej časti podniku nastane prestrelka, pri ktorej sú zastrelení viacerí členovia gangu a aj niektorí príslušníci zásahovej jednotky. 'Danny T' strieľa nepresne na Brokera a kričí: *„Sviňa, patril si k nám.“* Potom vraví synovi: *„Jojo, musíme vypadnúť.“* V prestrelke 'Danny T' a Jojo zastrelia policajta, pričom Jojo pri streľbe kričí: *„Ty parchant!“* Medzitým vychádza Broker z podniku s iným zraneným policajtom na chrbte. Veliteľ zásahu upozorňuje kolegov, že Broker patrí k nim a zdôrazňuje to slovami: *„...Odložte tie debilné zbrane.“*

20:43:19 Podnik odrazu exploduje a zároveň 'Danny T' so synom Jojom unikajú autom z miesta činu. Jojo to komentuje slovami: *„Vy sprostí kreténi!“* Broker nasadá na motorku

a ide za nimi. Okrem neho ich prenasledujú aj ďalšie policajné jednotky. 'Danny T' a jeho syn Jojo celú situáciu komentujú v aute:
'Danny T': *„Do frasa! Všade je tu plná riť policajtov.“*
Jojo: *„Do riti, do riti!“*

20:44:05 Broker vyskakuje počas jazdy z motorky, ktorá narazí do auta, kde sú 'Danny T' a Jojo. Zároveň so zbraňou strieľa do auta, ktoré vzbĺkne a zastaví. Broker najskôr vyťahuje z auta Dannyho, ktorý mu vraví: *„Ty hajzel!“* Po menšej potýčke ho Broker spacifikuje. Potom vraví Jojovi, ktorý vystúpil z vozidla, aby odhodil zbraň. Jojo ho neposlúchne, a tak mu Broker strelí do nohy. Jojo, ktorý je na kolenách, naďalej odmieta odhodiť zbraň, a to aj po výzvach ostatných policajtov. Namiesto toho vraví: *„Poserte sa!“* a načiahne sa rukou pod vestu, načo príslušníci policajných jednotiek reagujú viacnásobnými výstrelmi. Veľké množstvo guliek tak smeruje do jeho hornej časti tela, pričom je vidieť ako Joja guľky zasahujú (obraz je postriekaný krvou) a ako potom celý zakrvavený (v okolí vesty) nevládne padne na zem. 'Danny T' na to naštvane reaguje a ako ho policajti berú preč, kričí na Brokera: *„Ty hajzel, zabil si mi syna! Ty odporný hajzel. Si mŕtvy, tvoje deti sú mŕtve!“* Brokerovi je Joja ľúto, pričom vraví kolegovi: „*Bol by sa mi vzdal.*“ Kolega mu odpovedá, že iba plnili protokol. Nasledujú úvodné titulky.

20:47:36 Po dvoch rokoch. Na školskom ihrisku sa nachádza skupina deti, medzi ktorými je aj Brokerova dcéra Maddie. Maddie lezie na preliezačke, keď vtom z nej spadne na zem (z malej výšky). Potom ako sa postaví, spolužiak Teddy ju začne provokovať a zoberie jej šiltovku. Maddie ho žiada, aby jej ju vrátil. Teddy, miesto toho, aby vrátil šiltovku späť, sotí Maddie na zem. Maddie na to reaguje tak, že Teddyho zbije. Teddy končí na zemi a tečie mu krv z nosa ako následok kopanca nohou zo strany Maddie.

20:49:14 Broker a jeho kolega Teedo spoločne vykonávajú stavebné práce na dome (popritom sa rozprávajú), keď vtom Brokerovi zazvoní mobil, ktorý následne zdvihne. Po dokončení telefonátu povie kolegovi, že musí ísť kvôli problému do Maddienej školy a prosí Teedoa, aby dokončil práce. Teedo sa snaží Brokera upokojiť. Broker príde do školskej budovy (všíma si Teddyho, ktorý je na ošetrovni), kde je aj matka Teddyho, Cassie, ktorá je veľmi nahnevaná. Okrem iného hovorí: *„To je otec tej sopliačky?“ „Tie svine na ihrisku nikto nestráži“*. Naštvane vybieha na Brokera a keď sa ju manžel snaží upokojiť, povie mu: *„Radšej drž zobák.“* Broker následne začne komunikovať s Maddienou učiteľkou ohľadne konfliktu. Prejdú do triedy, kde je aj Maddie, ktorá je po chvíli vyzvaná, aby ju opustila. Broker učiteľke okrem iného ozrejmuje, prečo sa rozhodol presťahovať do malomesta. Keď Broker s Maddie prídu pred školu, Cassie vyzýva svojho manžela Jimmyho, aby situáciu riešil s Brokerom. Jimmy sa tak vyberie smerom k nemu a vyžaduje od neho ospravedlnenie.

20:53:16 Keď Jimmyho šerif opätovne požiada, aby sa stiahol a vrátil do auta, Jimmy povie: *„Malá hnusná sviňa zmlátila môjho syna, takže niekto mi tu dlhuje ospravedlnenie.“* Broker sa mu otočí chrbtom a vtedy ho Jimmy napadne. Broker sa bráni a Jimmyho spacifikuje na zem, vykrúti mu ruku (je počuť praskanie kostí) a začne ho škrtiť. Na výzvu šerifa ho po chvíli pustí. Cassie žiada od šerifa zatknutie Brokera a okrem iného vraví: *„Čo to robíš, sviňa? Nevidíte, čo tu ten chlap urobil?“* Jimmy omráčený odchádza do auta. Broker následne prehodí zopár slov so šerifom, ktorému okrem iného povie: *„Vymklo sa mi to z rúk, šerif. Už sa to nestane.“*

20:55:14 Cassie si v aute zapaľuje cigaretu a potom vraví:

Cassie: *„Si sráč!“*
Jimmy: *„Čo?“*
Cassie: *„Vravím len, že si jeden obyčajný sráč. Presne to si. Pred všetkými z nás spravil hlupákov. Už o hodinu to bude vedieť celé mesto.“*
Teddy v aute obhajuje svojho otca. Keď Jimmy povie Cassie, že ide za nimi šerif Keith, Cassie vraví: *„Srať na Keitha.“* Cassie chce vedieť, za čo si kúpil Broker auto. Jimmymu nie je jasné, o kom hovorí, na čo mu Cassie povie: *„Kto, do riti, kto?“* Keď Cassie vraví, že chce situáciu okolo Brokera riešiť s bratom, Jimmy namieta. Cassie mu na to, okrem iného povie: *„Teraz si veľký frajer, ty idiot!“*

20:56:56 Gator, brat Cassie, prichádza do chatrče, kde sa nachádza skupina mladých ľudí, ktorí sa tam zabávajú a užívajú návykové látky nešpecifikovaného druhu. Gator ich s baseballovou pálkou v ruke preruší a opýta sa jedného z dievčat na vek. Potom jej vraví: *„Tak odtiaľto vypadni.“ „Vypadni už.“* Následne Gator jedného chlapca z partie dvakrát z vrchu udrie baseballovou palicou (je vidieť ako ho palicou udrie najskôr do nôh a potom do hornej časti tela – v okolí hrudníka), pričom chlapec kričí od bolesti. Po tom ako sa im predstaví, vraví partii: *„Chcel som vám len ukázať, čo sa stane, ak si neprestanete variť tieto zakázané látky na mojom území.“* Takisto sa im vyhráža: *„Varujem vás. V aute mám 20-litrovú nádrž benzínu, ktorú vám nalejem dole vašimi zasranými krkmi, ak vás ešte raz nájdem na svojom území.“* Potom vysvetľuje zbitému chlapcovi, že by bol nerád nútený ho zabiť. Gator nakoniec vyženie skupinu slovami: *„A teraz už odtiaľto zmiznite! Bežte, bežte, hajzli! Blbá škôlkarská operácia, posraté decká.“*

20:59:25 Broker ukladá dcéru do postele (Maddie leží vo svoje posteli spolu s plyšovou hračkou a mačkou), pričom sa s ňou rozpráva. Okrem iného jej povie: *„Som hrdý, že si sa nedala. Ukázala si hranice.“*
Maddie sa pýta otca, či mal v rámci daného dňa strach. Broker jej odpovedá:
Broker: *„Nie je to nič zlé, ak má človek strach.“*
Maddie: *„Prečo to nebolo vidno?“*
Broker: *„Mám v tom prax.“*

21:00:40 Gatora šoféruje auto. Keď zbadá Cassie, poznamená: *„No do riti.“* a vystúpi z vozidla. Ako jej povie, že by sa mala upokojiť, reaguje na to Cassie slovami: *„Prečo sa mám upokojiť? Myslíš si, že sa nechám ponižovať nejakým hajzlom?“* Cassie mu povie isté informácie o Brokerovi (bydlisko), čo Gator komentuje slovami: *„Do riti.“* Cassie žiada Gatora, aby Brokera vyľakal. Keď sa objavia Gatorovi známi, Cassie sa čuduje, pričom Gator to komentuje slovami: *„Ser na nich.“* Potom Cassie žiada od Gatora omamnú látku so slovami: *„Daj mi niečo, len trochu. Nechcem byť v tomto stave.“* Následne jej ju Gator poskytne a potom ešte povie: *„A to s Brokerom, vybavím.“*

21:02:40 Broker sleduje ako Maddie jazdí na koni. Plánuje pre ňu oslavu. Učiteľka Maddie, slečna Hetchová, povie Brokerovi, že mu pomôže s organizáciou oslavy. Broker učiteľke spomenie, že sa domnieva, že sa Maddie rada rozpráva so ženou. Učiteľka sľúbi, že sa s Maddie porozpráva. Na popud dcérinej učiteľky potom ide Broker za manželom Cassie, aby urovnal konflikt. Jimmy od neho požaduje ospravedlnenie a taktiež to, aby ospravedlnenie adresoval aj jej žene a dieťaťu. Broker s tým súhlasí a ospravedlňuje sa takým spôsobom, ako Jimmy požaduje.

21:05:36 Broker prichádza na čerpaciu stanicu. Jeden zo zamestnancov stanice vraví: *„Do riti.“*, pritom ako sa snaží opraviť auto. Ako Broker tankuje, prichádzajú na pumpu dvaja

muži a jeden z nich (Lewis) ho počastuje slovami: *„Pozri sa naňho, kretén.“* Potom pristúpi k Brokerovi a chce od neho tankovaciu pištoľ, čo Broker odmieta, keďže sám ešte nedokončil tankovanie. Zamestnanec pumpy komentuje situáciu slovami: *„No, do riti!“* Ako Broker naďalej pokračuje v snahe dotankovať auto, Lewis mu vraví: *„To si posral. Čo keby sme šli za budovu, aby som ti mohol skopať tvoju hnusnú riť.“*

21:07:44 Ako sa muž (Lewis) rukou načiahne smerom na tankovaciu pištoľ, Broker ho udrie do brucha a potom mu hlavu prerazí cez sklo, čím ho omráči. Následne je vidieť ako najskôr udrie do hlavy a potom kopnutím smerom k bruchu zvalí na zem aj druhého muža, ktorý Brokera taktiež napadol. Zozadu na Brokera zaútočí Lewis, ktorému tentokrát vykrúti ruku, udrie ho do hlavy svojou hlavou a nakoniec Lewisovi vrazí hlavu na kapotu auta, čím ho zneškodní. Druhý muž sa pozviecha a päsťou neúspešne napáda Brokera (je vidieť ako sa Broker uhýba jeho pästiam). Broker mu po pár úderoch (je zobrazené ako muža udrie päsťou najprv do tváre a potom nohami do oblasti slabín) vrazí hlavu na sklo dverí auta, ktoré hlavou rozbije a potom mu podkopne obe nohy. Muž tak tvrdo padne na zem. Keď sa potom Broker pýta sediaceho Lewisa, kto ich za ním poslal, je vidieť Lewisovu zakrvavenú tvár – zakrvavenú v okolí ľavého spánku.

21:08:42 Gator spolu s kolegom v sklade varia omamné látky. Ako telefonuje, vraví: *„...Do riti, ako sa to mohlo stať? To jeho zasrané decko chodí do školy s mojím synovcom. Áno, vybavím to, do riti!“* Broker vezie svoju dcéru zo školy domov a Maddie si v aute všíma malých rán na Brokerovej ruke. Pýta sa ho, čo sa mu stalo. Broker jej nepovie pravdu, ale vymyslí si príhodu. Následne ich zastavuje šerif Keith, ktorý si zavolá k sebe Brokera. Hovorí mu, že dostal hlásenie o bitke pri čerpacej stanici. Zároveň sa ho pýta, či má o tom nejaké informácie. Broker, potom ako mu šerif povie, že nikto nevzniesol obvinenie, skonštatuje: *„Tak nemáme o čom hovoriť.“* Šerif však pokračuje v konverzácii:
Šerif Keith: *Kto ste synu? Federál, hm? Alebo bývalý vojak, bývalý policajt, čo?*
Broker: *„Niečo ako bývalý vojak, šerif. Viete na niektoré otázky je omnoho lepšie radšej nepoznať odpoveď.“*

21:11:17 Zatiaľ čo Broker s Maddie jazdia na koňoch a sú pri jazere (kde sa okrem iného rozprávajú o Maddienej mame a o tom ako im je za ňou smutno), Gator sa im vláme do domu (predtým ešte poškodí pneumatiku na aute), kde ukradne Brokerove dokumenty a zároveň zoberie mačku. Večer Maddie nevie nájsť mačku, pričom ju chce ísť hľadať. Broker ju však posiela do postele s tým, že ju on sám pohľadá. Keď už Maddie leží v posteli, Broker jej zopakuje svoj sľub, že bude hľadať mačku a taktiež jej vraví, že nájde aj stratenú plyšovú hračku. Následne sa s baterkou vyberie von.

21:17:02 Gator sa z ukradnutých dokumentov dozvedá o minulosti Brokera, pričom poznamenáva: *„Phil Broker, to je hajzel.“* (prestrih na úvodné scény filmu, kde Jojo kričí: *„Vy sprostí kreténi!“*). Broker sa medzitým dozvedá, že niekto cudzí bol v ich dome a o chvíľu neskôr nachádza plyšového zajaca zapichnutého na strome.

21:18:17 Gator volá do baru Sheryl s tým, že sa chce s ňou čo najskôr stretnúť.
Sheryl: *„Služba sa mi končí až o tri hodiny. Potom mám ísť za tebou? Gator, do pekla!“*
Gator: *„Dobre, dobre, dobre. Ale príď hneď zajtra ráno. Jasné? Všetko sa zmení.“*
Na ďalší deň príde Sheryl za Gatorom do dielne, kde sa spolu najskôr bozkávajú a potom majú pohlavný styk pri aute (zhruba 5 sekundový záber) bez toho, aby bolo vidieť ich intímne partie. V tejto krátkej sexuálnej scéne nie je zobrazená nahota, je vidno ich oblečenie, pričom vzdychajúca Sheryl je v rámci scény prehnutá cez kapotu auta a Gator stojí hneď za ňou

a robí kopulačné pohyby. Následne ju Gator oboznámi s informáciami o Brokerovi a jeho prepojení na motorkársky gang. Gator Sheryl okrem iného hovorí: *„Počul som, že 'Danny T' je zo straty syna poriadne rozosraný.“* Sheryl po oboznámení sa s podrobnosťami o Brokerovi poznamená: *„Ten polišský hajzel žije v Rayville, do riti, vieš.“*

21:20:38 Broker príde opäť za Jimmym do roboty, kde mu okrem iného vraví: *„Ser na blbosti. Poďme k veci, nemám záujem o malomestské sračky, jasné?“* Broker žiada od Jimmyho, aby vrátil jeho dcére mačku.

21:21:23 prerušenie programu
- sponzorské odkazy: vlasové hnojivo
- oznam o programe *Susedia* (12)
- reklamný blok (21:21:38 – 21:27:42)
- zvukovo-obrazový predel
- upútavka na programy v rámci služby Voyo (*Bezchybná rodina* (15), *Kým nás smrť nerozdelí* (15), *Posadnutá učiteľom* (15), *Uväznená* (15), *Tvoje dieťa bude moje!* (15))
- oznam o stránke shop.markíza.sk
- upútavkový blok (*Temná rieka* (15), *Kameňák* (15), *Susedia* (12), *Rodinné prípady* (12), *Kobra 11* (12))
- zvukovo-obrazový predel
- sponzorské odkazy: Cupra, Capillus

21:31:44 pokračovanie programu *Nezastaviteľný* (15)
Opätovné prehratie scény, v rámci ktorej Broker (okrem iného) hovorí: *„Nemám záujem o malomestské sračky, jasné?“* Gator ukazuje Sheryl vylepšenú výrobňu na omamné látky. Sheryl sa pýta, na čo potrebujú 'Dannyho T'. Gator vraví: *„Toho hajzla mu dáme výmenou za celoštátnu distribúciu.“* Gator má v pláne vyslať Sheryl na vyjednávanie s ľuďmi okolo 'Dannyho T'. Sheryl to komentuje okrem iného slovami: *„Gator, ten chlap je sviňa.“*

21:33:26 Broker sa pýta dcéry, či je pripravená na svoj veľký deň (desiate narodeniny). Potom jej dá novú plyšovú hračku a následne sa spýta Maddie, či by nechcela oslavu s celou triedou. Maddie reaguje otázkou, či sa v rámci triednej oslavy ráta aj s jej učiteľkou – slečnou Hetchovou. Broker jej na to vraví, že slečna Hetchová to celé naplánuje. Zdôrazňuje však, že s nápadom ako takým prišiel on sám. Maddie sa mu poďakuje.

21:34:28 Sheryl sa stretáva so sprostredkovateľom a dáva mu informácie o Brokerovi, ktorá má posunúť 'Dannymu T', pričom vraví, že ide o darček. Sprostredkovateľ následne ide za 'Dannym T' do väzenia. 'Danny T' na dokumenty reaguje slovami: *„Ten chlap zabil moje decko. Prosím, povedz mi, že vieš, kde ten hnusný hajzel je.“* Sprostredkovateľa žiada, aby to zaňho vybavil. Maddie pred školou pozýva Teddyho na svoju oslavu (nachádza sa tam Broker i Cassie). Cassie vraví Brokerovi, že Teddy mal na košeli krv a následne sa ho pýta, či to zaplatí. Broker odpovedá, že áno.

21:36:58 Brokerovi jeho kolega Teedo hovorí o eventuálnych problémoch ktoré môžu nastať ako dôsledok toho, že Broker uzemnil Jimmyho. Broker sa ho pýta, či mu tie problémy má spôsobiť Jimmy, na čo Teedo vraví: *„To asi nie, Jimmy Klum je sračka.“* Následne však poukazuje na Gatora, o ktorom okrem iného tvrdí: *„Tvári sa, že je mechanik, ale hovno robí. Povráva sa, že vraj varí drogy. Na tvojom mieste by som si naňho dal pozor. Je nebezpečný.“* Teedo ešte poznamená, že Gator a šerif Keith sú jedna ruka, keďže spolupracujú. Dané informácie, ktoré sprostredkuje Brokerovi, uzatvorí slovami: *„Pekné sračky.“*

21:39:04 Sheryl sedí v reštaurácii a čaká na stretnutie s členom motorkárskeho gangu. Zároveň telefonuje s Gatorom, ktorému vraví: *„Ale, máme sa stretnúť v akomsi posranom krabom bufete.“* Gator zdôrazňuje Sheryl, aby vybavila dohodu. Sheryl mu hovorí: *„Chlap, ktorého posielajú, je vraj Cyrus Hanks. To má byť vtip? Poznám ho, je to zviera, Gator. Chladnokrvný zabijak.“* Gator jej však vraví, aby sa ničím netrápila. Maddie slávi svoje narodeniny na veľkej oslave pred domom.

21:40:17 Za Sheryl prichádza Cyrus Hanks. Ten jej okrem iného vraví*: „Je mi príjemne v prostredí tučných ľudí. Jedia asi tak, ako gambleri stávkujú a serú na všetko okolo.“* Potom sa jej aj opýta: *„Takže, čo bude treba, aby sme našli toho hajzla? Ty vieš, kde je?“* Keď mu Sheryl hovorí, že Broker je dar, Cyrus reaguje: *„Odkedy rozdáva drogová fľandra dary?“* Keď sa Sheryl pýta Cyrusa, či platí dohoda o distribúcii drog, ten jej silno zovrie ruku a svojou druhou rukou ju chytí pod krk a vraví:
Cyrus: *„Poď sem, máš iba 5 sekúnd, kým ti otrieskam lebku o tento stôl. Rozumieš mi? Nepokúšaj sa ma nasrať, Sheryl.“*
Sheryl: *„Dobre.“*
Cyrus: *„Kde je ten hajzel?“*

21:41:59 Z oslavy Maddie pomaly odchádzajú ľudia. Gator prichádza za Cassie, ktorej sa trasú ruky. Pri dverách domu jej hovorí, aby sa vyhýbala Brokerovi. Cassie sa dožaduje omamnej látky.
Gator: *„Teraz ale nič nemám. Nemôžem ti pomôcť.“*
Cassie: *„Tak nemáš, uhm? To je ale pekná kravina,“*
(syn Cassie, Teddy, ich so smutným pohľadom počúva)
Gator: *„Cassie, čo keby si sa dala dokopy?“*
Cassie: *„To sú všetko kraviny.“*
Gator: *„Teraz si daj sprchu. Zjedz sendvič alebo niečo.*
Cassie: *„Tak čo tu vlastne, do pekla, robíš? Hm, ty si môžeš dať sprchu, Gator. Pozri sa na seba.“*
Gator: *„Cassie, daj sa dokopy. Vyser sa už na to svinstvo.“*
Gator odchádza so slovami, že končí. Prichádza za ním ešte Jimmy, ktorý ho popri inom prosí o láskavosť. Gator mu vraví:
Gator: *„Láskavosť? Nestačí, že držím tvoj posraný biznis nad vodou?“*
Jimmy: *„Chcem, aby si prestal dávať Cassie to svinstvo. Pozri sa ňu, je z toho úplne rozsypaná.“*
Gator: *„Možno by si sa o ňu mal trochu lepšie starať.“*

21:44:34 Brokerovi poskytne jeho známy informácie o Gatorovi. Oboznámi ho aj so Sheryl a jej zločineckou minulosťou. Broker prichádza do podniku za Gatorom so Sheryl. Teedo komentuje situáciu: *„Do riti!“* Pri zoznamovaní Gator Brokerovi okrem iného vraví: *„Zmlátil si otca decka priamo pred ním. Nasral si miestnych chlapov.“* Broker hovorí, že nechce problémy a že bude Gatora sledovať. Gator komentuje stretnutie s Brokerom slovami: *„Ten hajzel to vzal osobne.“*

21:49:02 Broker sa vyberie na Gatorov pozemok, kde ho prekvapí agresívny pes, ktorý je však priviazaný. V dielni nachádza omamné látky. V dielni Broker nastraží veci tak, aby mohlo dôjsť k explózii a k zničeniu drog. Nachádza tam aj dcérinu mačku. Vtom mu niekto namieri zbraň k hlave.

21:52:19 prerušenie programu
- sponzorské odkazy: Prima banka, Capillus
- oznam o programe *Dospeláci* ⑫
- reklamný blok (21:52:44 – 21:58:38)
- zvukovo-obrazový predel
- upútavka na programy v rámci služby Voyo (*Bezchybná rodina* ⑮, *Kým nás smrť nerozdelí* ⑮, *Posadnutá učiteľom* ⑮, *Uväznená* ⑮, *Tvoje dieťa bude moje!* ⑮)
- upútavkový blok (*Len kosť a koža* ⑫, *Dospeláci* ⑫, *Teleráno*)
- zvukovo-obrazový predel
- sponzorské odkazy: Cupra, McDonald's, Capillus

22:02:17 pokračovanie programu *Nezastaviteľný* ⑮
Opätovne sa zobrazuje scéna, kde Broker v dielni nastavuje veci tak, aby došlo k výbuchu. Znovu je vidieť, že nájde mačku a že mu niekto potom namieri zbraň k hlave. Vysvitne, že ide o muža, ktorého Broker udrie do oblasti intímnych partií. Následne sa Brokerovi podarí vytrhnúť mužovi zbraň (pri vytrhávaní zbrane vidno ako muža mierne udrie zbraň v oblasti tváre). Tou zbraňou ho potom prudšie udrie do hlavy (úder nie je detailne vidieť) a muž padne omráčene na zem. Broker ide za mačkou. Ako ju dvihne zo zeme, dostane tyčou do prednej časti hlavy (spredu je vidieť kontakt tyče s hlavou, pričom záber nie je snímaný zblízka).

22:03:20 Broker sa z bezvedomia preberie pri tom, ako mu ponárajú hlavu do vody. Skupina mužov stojí okolo. Jeden z nich, ktorý stojí za Brokerom (u Brokera badať zakrvavenú tvár po údere tyčou), ho udrie do oblasti chrbta a ponára mu poranenú hlavu opäť do vody. Lewis opisuje Brokerovi, čo sa dá spraviť s oceľovou tyčou: *„Ak sa zaženieš prirýchlo, rozmláti ti to celú hlavu. Je to veľmi jemná operácia.“* a potom vraví:
Lewis: *„Gator by bol nasratý, keby sme spravili niečo hlúpe.“*
Broker: *„To na vás musí byť nasratý dosť často.“*
Lewis kľačiacemu Brokerovi udrie päsťou do prednej časti tváre a muž stojaci za ním mu razom ponára hlavu do vody, pričom mu hovorí: *„Zasraný inteligent!“* Muži mu následne uštedria ďalšie údery, konkrétne jeden zozadu do chrbta (pričom je vidno stekajúcu krv z Brokerovho rozrazeného obočia a pery) a o chvíľu neskôr dva do oblasti tváre (prvý úder – zozadu, do oblasti spánku a druhý úder – spredu, detailne zobrazený úder do oblasti nosa) a potom ponoria Brokerovi hlavu do vody. Po chvíli ho vytiahnu a Lewis ho tvrdo udrie päsťou do tváre (je vidieť kontakt päste s tvárou). Muži mu následne znovu strčia hlavu pod vodu. Hlavu mu držia pod hladinou o niečo dlhšie. Lewis sa pýta Brokera, kto je teraz s jeho dieťaťom. Vytiahnu mu hlavu z vody a okrem iného sa ho Lewis pýta: *„Alebo je doma úplne sama a čaká na teba, že ju prídeš večer uložiť a prečítať jej posranú rozprávku?“*

22:05:09 Broker na to udrie Lewisa do hlavy (svojou hlavou), skáče druhému mužovi na členok. Nohami sa mu darí inzultovať mužov (medzi nim aj Lewisa, ktorý spadne do vody). Potom sa úspešne bráni pred útokom mužov s palicami. Podarí sa mu rozviazať si ruky a následne hneď zvádza s jedným z mužov pästný súboj, pri ktorom nie je vidieť priamo údery, ktoré Broker smeruje k bruchu a k hlave muža. Zozadu je vidieť, ako mužovi vrazí rebrík do oblasti tváre, čo muža zvalí na zem. Následne sa po ňom zaženie s tyčou ďalší muž (ktorý má zakrvavenú ľavú časť tváre). Broker sa najskôr uhne a potom skrutkovačom mužovi nabodne pravú ruku na drevený stĺp (nie je vidieť krv, muž však vrieska od bolesti) a udrie ho sklenenou fľašou po hlave, fľaša sa rozbije (muž padá smerom na zem). Muž,

ktorého predtým Broker uzemnil s rebríkom, sa pozviecha a ide k Brokerovi. Je spredu vidieť, ako ho Broker zneškodní úderom tašky s náradím po hlave. Pochrámaný Lewis sa snaží vyliezť z vody, Broker ide za ním a hovorí: *„Keď prídem domov, prečítam jej nejakú dobrú rozprávku a skončí sa takto.“* Broker následne pravou nohou kopne Lewisa do hlavy (kopnutie nie je detailne zobrazené), čo Lewisa odhodí dozadu, smerom k vode.

22:06:04 Broker ide späť domov, kde si pred zrkadlom ošetruje svoje krvavé rany. Následne kráča s kufrom v ruke, pričom Maddie sa ho dopytuje, prečo musia odísť preč. Broker sa jej ospravedlňuje. Maddie však obviňuje otca z toho, že ju oklamal.

22:07:01 Členovia gangu aj so Sheryl prichádzajú za Gatorom. Cyrus sa Gatora pýta: *„Kde je ten hajzel?“* Gatorovi sa zdá, že členov gangu prišlo príliš veľa. Sheryl na to vraví: *„Neviem, do riti! Jednoducho ich všetkých priviedol.“* Gator fajčí cez sklenku nešpecifikovanú látku. Potom sa s Cyrusom dohodne, že on s nimi za Brokerom nepôjde. Cyrus mu na to povie: *„To asi neuvidíš, ako toho potkana strelím.“* Následne naznačia, že okrem Brokera zlikvidujú aj jeho dcéru:
Cyrus: *„Je to len balík, však Gator?“*
Gator: *„Presne tak, žiadne stopy.“*
Cyrus rozhodne, že Sheryl pôjde spolu s gangom.

22:08:53 Broker sa pripravuje na odchod. Svojmu kolegovi povie, že má problémy. Teedo povie Brokerovi, že pôjde naložiť kone. Medzitým členovia gangu so Sheryl vyrazili motorovým člnom za Brokerom. Teedo zatiaľ nakladá kone do auta. Gator sa v meste stretáva so šerifom, pričom Gator tvrdí, že oslavuje, keďže sa mu podaril veľký obchod. Potom naleje šerifovi a aj sebe whisky (šerif mu gratuluje). Keď už je Gator na odchode, šerif vyleje whisky na zem. Teedo sa naďalej nachádza v stajni. Na Brokerovom pozemku sa vylodí Cyrusova banda spolu so Sheryl. Tá zostane pri lodi, pričom ostatní idú smerom k domu. Broker si v dome prezerá svoj zbrojný arzenál.

22:11:23 Ozbrojený muž z gangu vstúpi do stajne, kde ho prekvapí Teedo, keď mu dvermi vrazí do hlavy (mužovi vplyvom toho vypadne zbraň). Následne prebieha medzi nimi pästný súboj, v ktorom si vzájomne najskôr rozdajú niekoľko úderov (muž dostane úder do oblasti chrbta a Teedo dostane lakťom do oblasti hrudníka, a to bez detailnejšieho zobrazenia). Muž potom pretlačí Teedoa do konského výbehu, kde Teedo zvalí muža na zem a udiera ho (údery nie sú detailne viditeľné, keďže je v stajni prítmie). Mužovi sa potom podarí spod neho dostať a udiera Teedoa päsťou do oblasti tváre. Teedoovi sa podarí odraziť útok a spolu s mužom sa stavajú späť na nohy, pričom Teedo pritlačí muža k mrežiam v stajni a snaží sa päsťou udrieť muža do tváre. Ten však úder zablokuje. Troma údermi do brucha a hlavy sa mužovi podarí Teedoa zvaliť na zem (je vidno krv v okolí jeho úst). Muž, mierne podlomený, kráča k zbrani, ktorá mu predtým spadla. Muža však Teedo spredu prebodne v oblastí brucha vidlami. Je vidieť ako sa mužovi vidly zaboria hlboko do brucha (muž vzdychá). Po chvíli ich Teedo vyťahuje (čo nie je detailne zobrazené) a muž bezvládne padne na zem (krv vidieť nie je).

22:12:52 Broker si balí veci. Cyrus s bandou sa približujú k domu, pričom hovorí: *„Kde v pekle je, do riti!“* Teedoa z blízka cez otvorené dvere auta postrelia do hornej časti tela (bez toho, aby bolo vidieť krv a zásah) počas toho, ako na aute trúbil, aby upozornil Brokera. Broker svoju dcéru následne ukrýva v pivnici a povie jej, aby zavolala políciu. Broker čaká vyzbrojený v dome. Medzitým sa z rôznych strán snažia zločinci dostať do domu. Dvaja z nich smerujú k hlavnému vchodu. Ako jeden z dvojice rozrazí dvere, hneď ho trafí guľka z Brokerovej zbrane a vplyvom strely odletí niekoľko metrov od dverí, pričom nie je vidno

stopy zranenia. Jeden zo zločincov odhalí Maddie v pivnici. Začne na ňu strieľať, jej sa však podarí uniknúť. Broker strelami postupne zneškodňuje jednotlivých členov gangu. Jedného takým spôsobom, že mu najskôr strelí do ľavého stehna (záber zozadu) a potom ho využíva ako živý štít pred Cyrusovými guľkami. Je vidieť ako chrbát zločinca zasahuje niekoľko guliek, pričom možno vidieť aj vystrekujúcu krv. Následne zneškodňuje dvoma guľkami do oblasti hrudníka aj toho, ktorý sa nachádzal v pivnici (pri druhom výstrele, je vidieť nakrátko vystrekujúcu krv). Maddie zatiaľ uteká preč z domu a smeruje k vode. Začne za ňou utekať jeden z mužov. Broker sa dostane do prestrelky so Cyrusom.

22:15:59 Sheryl volá Gatorovi a vraví mu:
Sheryl: *„Gator, všetko sa to tu posralo.“*
Gator: *„Ako to myslíš, že posralo?“*
Sheryl: *„Kriste pane, všetci tu všade okolo strieľajú.“*
Gator: *„Hej, hej, Sheryl, spomaľ trochu a vrav, čo sa deje.“*
Sheryl: *„Nie, do riti, ja idem odtiaľto preč.“*
Gator: *„Zostaň tam a povedz mi, čo sa deje.“*

22:16:18 Broker je naďalej v prestrelke so Cyrusom. Cyrusa napokon trafí jedna z guliek (nie je vidieť stopy po zranení). Broker potom beží smerom k Maddie a zneškodní guľkou do temena hlavy (je vidieť vystrekujúcu krv) muža, ktorý Maddie prenasledoval a ohrozoval zbraňou. Broker pozerá na Maddie a vtom zacíti streľbu a zvalí sa na zem. Potom vstane a vyzve dcéru, aby ušla preč. Maddie sa na brehu stretne so Sheryl a nadviaže s ňou komunikáciu. Zatiaľ Broker a Cyrus majú vzájomný pästný súboj (údery bez detailnejšieho zobrazenia, je vidieť krv na Cyrusovej tvári). Broker má v ňom navrch, čo Cyrus komentuje slovami: *„Do riti!“* Cyrus po čase vyťahuje nôž. Broker kopne Cyrusa do intímnych partií, na čo Cyrus povie: *„Hajzel!“* Broker nakoniec Cyrusa v súboji premôže, podarí sa mu zmocniť jeho noža a trikrát, hneď za sebou, ho bodne do oblasti hrudníka, pričom tretie bodnutie je najhlbšie (samotné bodanie je zobrazené detailne, krv však nie je vidieť). Sheryl medzitým pod nátlakom zoberie Maddie na motorový čln a ide s ňou preč. Maddie na lodi volá o pomoc.

22:18:47 Broker uteká späť k domu a zároveň prichádza k domu aj polícia. Broker nachádza v aute zraneného Teedoa. Ten vraví: *„Hnusní zasraní hajzli!“* Polícia nadviaže kontakt s Maddie. Broker s ňou telefonuje, chváli ju a pýta sa jej na nejaké indície, podľa ktorých by vedel nájsť osobu, ktorá ju uniesla. Keď sa preruší hovor, Broker nahnevane reaguje so slovami: *„Do riti!“* Šerif vyhlasuje pátranie. Broker mu potom oznamuje, že muži, ktorí mu vtrhli do domu, sú mŕtvi.

22:20:33 prerušenie programu
- sponzorské odkazy: Prima banka, Capillus
- zvukovo-obrazový predel
- reklamný blok (22:21:02 – 22:26:57)
- zvukovo-obrazový predel
- upútavkový blok (*Plavý kôň* ⑮, *Teleráno* /oznam o sponzorovi programu: Tipos/, Kameňák ⑮, Susedia ⑫)
- zvukovo-obrazový predel
- sponzorský odkaz: vlasové hnojivo

22:29:36 pokračovanie programu *Nezastaviteľný* ⑮
Znovu vidieť scénu, v rámci ktorej šerif vyhlasuje pátranie po Maddie a v ktorej Broker neskôr oznámi, že muži, ktorí mu vtrhli do domu, sú mŕtvi. Gator sa počas jazdy autom snaží

dovolať Sheryl a do telefónu vraví: *„Sheryl, zdvihni konečne ten mobil. Stretneme sa v posratej dielni. Čo sa, do frasa, deje?“* Maddie v telefóne naznačí Brokerovi, kde by sa mohla nachádzať. Broker okamžite odchádza policajným autom. Sheryl sa v dielni snaží Maddie vytiahnuť z lode. Maddie sa však zdráha, čo Sheryl komentuje slovami: *„Do pekla, do pekla!“* Gator prichádza do dielne. Pýta sa, čo sa stalo, načo mu Sheryl odpovedá: *„Všetko sa stalo, do riti!“* Gator je naštvaný, že so sebou priviedla Maddie a okrem iného jej vraví: *„S čím mám prestať, štetka?“* Gator vytiahne zbraň, pričom Sheryl proti tomu protestuje. Prebehne medzi nimi konverzácia:
Gator: *„Priviedla si sem decko. Ty si to celé posrala.“*
Sheryl: *„To nemôžeš urobiť, zbláznil si sa?“*
Gator: *„Priviedla si sem svedka.“*
Sheryl: *„Nemôžeš zabiť decko, Gator.“*
Gator: *„Mali sme jedinú šancu. Posrala si ju, zatiahla si do toho Cyrusa.“* (Maddie počúva konverzáciu a plače)
Sheryl: *„Dôveruj mi, počuješ?“*
Gator: *„Prečo si ju sem priviedla? Prečo si priviedla to decko?“*
Sheryl: *„Gator.“*
Gator: *„Daj tie posraté ruky preč. Načo si priviedla svedka? Do riti, teraz už drž hubu a utíš ju. Dokážeš to?“*

22:32:40 K dielni príde Cassie s Jimmym a pýtajú sa Gatora, či vie o streľbe, ktorá sa odohrala. Započujú Maddie, načo Cassie podíde bližšie a uvidí Sheryl, ako drží Maddie.
Cassie: *„Čo sa tu, do pekla, deje?“* Pri snahe zapáliť v dielni svetlo, dôjde k výbuchu a celá dielňa horí v plameňoch. Cassie má záujem zobrať Maddie preč, s čím nesúhlasí Gator.
Gator: *„Cassie, ty si to, do riti, začala.“*
Cassie: *„Prestaň, ale toto som nechcela.“*
Gator sa snaží Maddie Cassie vytrhnúť. Prebieha medzi nimi konflikt.
Gator: *„Nepleť sa do toho, ona zostane so mnou“*
Cassie: *„Nie, nezostane“*
Gator: *„Cassie, nepleť sa do toho. Varujem ťa.“*

22:34:36 Vzájomný konflikt vrcholí tým, že Gator strelí Cassie do oblasti brucha, pričom je vidieť ďalej v zábere jej zakrvavený sveter. Gator potom naloží Maddie do auta. K horiacej a vybuchujúcej dielni prichádza Broker, pričom sa míňa s autom, v ktorom sú Gator s Maddie. Broker otáča auto a začne nasledovať Gatorovo vozidlo. Gator sa snaží autom vytlačiť Brokera z cesty, autom obchádza policajnú blokádu a preráža závory. Broker pri snahe naďalej nasledovať Gatora s Maddie havaruje a skončí na moste s autom otočeným na streche.

22:36:57 Gator vystupuje z vozidla a so zbraňou v ruke sa približuje k havarovanému autu. Medzi policajtmi nachádzajúcimi sa ďalej od mosta je aj šerif, ktorý vraví: *„Do pekla! Zatvorte most, zatvorte ho.“* Maddie prosí Gatora, aby neubližoval jej otcovi. Gator podíde k autu, kde je Broker, pričom vraví Maddie, mieriac zbraňou na ňu, aby vliezla do jeho auta. Okrem iného jej hovorí: *„Vlez už do auta, lebo ti vystrelím mozog!“* Šerif zameriava so zbraňou, Broker vyjde z vozidla a zaútočí na vedľa stojaceho Gatora. Vrazí Gatorovi hlavu do auta. Gator potom strieľa zo zbrane, guľky však smerujú na zem. Broker lakťom udrie Gatora do hlavy a päsťou do brucha. Následne ho udrie trikrát päsťou do hlavy (pri druhom údere možno vidieť zakrvavenú tvár Gatora) a tým Gatora uzemní. Broker sa skloní k ležiacemu Gatorovi a ťahá ho za vlasy po zemi, pričom je naďalej vidieť jeho krvavú tvár. Udiera Gatora štyrikrát päsťou do hlavy (prvý a aj tretí úder bol detailne zobrazený), jeho tvár zostáva

rovnako zakrvavená ako predtým. Potom mu k čelu priloží zbraň. Broker pozrie na Maddie a povie Gatorovi, že mu Maddie práve zachránila život. Následne ide za Maddie a objímu sa. Sheryl nakladajú do policajného auta. Cassie leží v sanitke.

22:40:16 Broker príde za 'Dannym T' do väzenia a cez telefón mu oznamuje, že sa uvidia vonku, kde ho bude čakať.

22:40:57 koniec programu *Nezastaviteľný* (15)
- sponzorské odkazy: Prima banka, BepanGel, Cupra, McDonald's, vlasové hnojivo
- oznam o programe Dospeláci (12)
- sponzorské odkazy: Superlove.sk, Doxxbet, Fingo, Clavin
- oznámenie, že program obsahuje hlasové komentovanie pre nevidiacich
- začiatok programu *Expendables: Nezničiteľní 2* (15)

22:44:59 koniec monitorovaného záznamu

* * * * *

Monitorované vysielanie: Nezastaviteľný (upútavka)
Deň vysielania: 8. 8. 2021
Čas vysielania: cca 17:17 a 17:44 h
Označenie podľa JSO: (15)

- časový kód cca

16:59:59 začiatok monitorovaného záznamu
- prebiehajúci program (*10 000 pred Kristom* (12))

17:10:48 prerušenie programu *10 000 pred Kristom* (12)
- oznam o programe Nezastaviteľný (15)
- reklamný blok (17:10:53 – 17:16:53)
- zvukovo-obrazový predel
- upútavkový blok (futbalový zápas Fortuna ligy/oznámenie o sponzorovi programu: Fortuna/, Reflex (12))

17:17:44 – 17:18:16 – upútavka na program *Nezastaviteľný* (15)
Verbálna zložka:
Komentátor: *„Pokojný rodinný život sa skončí.“*
Broker: *„Keď si tu, som šťastný.“*
Komentátor: *„Keď mu vezmú to najcennejšie.“*
Broker: *„Maddie, bež, bež.“*
Komentátor: *„A rozpúta sa boj na život a na smrť.“*
Teedo: *„Tu sa konflikty neurovnávajú.“*
Komentátor: *„James Franco.“*
Broker: *„S mojou dcérou tu chceme žiť v pokoji.“*
Maddie: *„Pustite ma“*
Broker: *„Maddie!“*
Maddie: *„Pomoc.“*
Komentátor: *„Jason Statham.“*
Maddie: *„Ocko, zober ma odtiaľto.“*

Broker: *„Neboj sa zlatko. Ver mi, prídem.“*
Komentátor: *„Nezastaviteľný, Dnes o 20:30 na Markíze.“*
Obrazová zložka:
V pravom hornom rohu symbol JSO s označením nevhodnosti programu pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov. Záber na hlavnú postavu (Brokera), ktorá sa opiera o drevené zábradlie. Prestrih. Je možné badať vysmiateho Brokera a jeho dcéru Maddie. Prestrih. Broker a Maddie sedia spolu na pni. Prestrih. V zábere sú Broker a Maddie, ktorá leží v posteli. V ďalšom prestrihu sa opäť nachádza táto dvojica, a to v detailnom zábere. Prestrih. Je vidieť usmievajúcu sa Maddie. Prestrih. Záber z oslavy. Je vidieť narodeninovú tortu. Zároveň Broker bozkáva svoju dcéru na líce. V zábere sú aj ďalšie (neidentifikovateľné) osoby, ktoré tlieskajú. Prestrih. Je vidieť ako sa Maddie otočí (chystajúc sa na únik). Prestrih. Záber zachytávajúci súboj medzi ozbrojeným Brokerom a ozbrojeným mužom, ktorí sú na terase, a to v tesnej blízkosti vedľa seba. Naťahajú sa, pričom dôjde k výstrelom zo zbrane. Jedna z guliek dopadne na drevenú podlahu a značne ju poškodí. Prestrih. Vystrašená Maddie uteká. Prestrih. Súboj medzi Brokerom a mužom (Cyrusom) v lese, v ktorom má navrch Broker. Prestrih. Záber na Brokera v šiltovke, na ktorého je mierené puškou. Broker urobí rýchly pohyb a rukami schmatne mužovi pušku. Prestrih. Je vidieť, že je niekto ponáraný do vody neidentifikovateľnou osobou. Prestrih. V zábere sa objavuje osoba letiaca dozadu. Prestrih. Zobrazí sa muž s palicou. Hneď na to sa na obraze zjaví ďalší. Ten palicou útočí na Brokera. Zaženie sa palicou voči nemu. Brokerovi sa však podarí uhnúť. Prestrih. Muž má skrutkovačom nabodnutú pravú ruku na drevený stĺp (nie je vidieť krv, muž však vrieska od bolesti). V jeho blízkosti stojí nahnevaný Broker držiaci v ruke sklenenú fľašu, pričom sa ňou chystá udrieť muža (úder nie je zobrazený). Prestrih. Záber na dvoch členov zásahovej jednotky. Prestrih. Zásahová jednotka je pred budovou. Z garáže vychádza auto a smeruje k nim. Prestrih. V zábere vidieť hovoriaceho Brokerovho kolegu – Tedooa. Prestrih. V budove dochádza k výbuchu. Muž, nachádzajúci sa v tesnej blízkosti, sa skrčí a kryje si tvár. Prestrih. Na obraze je Gator – Brokerov sok. Zároveň sa vpravo hore zjaví nápis JAMES FRANCO (herec, ktorý hrá danú postavu). Prestrih. Záber na hovoriaceho Brokera. V ďalšom zábere je zas vidieť bežiacu Maddie. Prestrih. Je vidieť ženu nachádzajúcu sa na lodi. Prestrih. Broker je v lese a uteká. Prestrih. Detailný záber na Brokera. Vpravo dole sa zobrazí nápis JASON STATHAM. Prestrih. V záberoch vidieť znepokojenú Maddie, ktorá sa snaží vyslobodiť. Prestrih. Broker hovorí do vysielačky. Prestrih. Zobrazí sa veľký biely nápis NEZASTAVITEĽNÝ. V pozadí nápisu vidieť Brokera ako sa objíma so svojou dcérou. Po chvíli sa vpravo dole objaví nápis Dnes 20:30.
- pokračovanie programu *10 000 pred Kristom* (12)

17:37:54 prerušenie programu *10 000 pred Kristom* (12)
- sponzorské odkazy: Ocutein sensitive plus, Pssst Forte
- oznam o programe Nezastaviteľný (15)
- reklamný blok (17:38:19 – 17:44:19)
- zvukovo-obrazový predel
- oznam o stránke shop.markíza.sk
- upútavka na futbalové zápasy Fortuna ligy

17:44:52 – 17:45:24 – **upútavka na program** *Nezastaviteľný* (15)
(upútavka je obsahovo zhodná s popisom vyššie)
- upútavka na program *Televízne noviny*
- pokračovanie programu *10 000 pred Kristom* (12)

17:59:59 koniec monitorovaného záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10.11.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1324/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1324/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby TV MARKÍZA, vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22.11.2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť číslo:	1324/SO/2021 zo dňa 3. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	SuperStar
Deň a čas vysielania:	3. 9. 2021 o 20:39 h
Označenie podľa JSO:	

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Pourazali mladú 16. Ročnú dievčinu čašníčku čo chcela byť kadernickou. Že nikdy nebude spievať, otras, že sa ani nepozdravila keď odisla že je to plod modernej doby....
Tak takej sedlackej porote hlupákov by som sa ani ja nepozdravila...
Dievčina bude mať z nich traumu na celý život pred celým sr
Strašne ma nahnevali a za to nenávidím túto porotu. Jedine Mareš sa jej zastal že je v ochrannom pásme.
Robte s tým niečo prosím, mladých treba pozitívne podporiť nie aby im stetka blondína, rozvedená, komunistický spevak paprda a ozran z vychodu ničili život. Namyslená arogantná porota hlupákov čo nedokázali nič. Ďakujem“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii (ďalej ZVR):

§ 19 - Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti
1) Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú
a) spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

§ 20 - Ochrana maloletých
3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").

VYHLÁŠKA č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:
2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov**, ak obsahujú
a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
b) týranie zvierat,
c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú
a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
d) zobrazenie násilných aktov,
e) zobrazenie následkov násilných aktov,
f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,
g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,
h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:
a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu,
c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.

6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Dňa 3. 9. 2021 bola Rade doručená sťažnosť voči odvysielaniu programu *SuperStar*, v ktorom (cit.): *„Pourazali mladú 16. Ročnú dievčinu čašníčku čo chcela byť kadernickou. Že nikdy nebude spievať, otras, že sa ani nepozdravila keď odisla že je to plod modernej doby.... Dievčina bude mať z nich traumu na celý život pred celým sr...“*

O programe *SuperStar*

Najslávnejšia a najúspešnejšia hudobná talentová šou na svete sa vracia! Nové spevácke talenty, silné príbehy súťažiacich, špičkové moderátorské hviezdy, porota zostavená z renomovaných a úspešných osobností šoubiznisu a ***rozprávková výhra v hodnote 75 000 eur****.*
SuperStar je fenomén, ktorý pobláznil celý svet a dodnes slávi obrovské úspechy. So stámiliónmi divákov a viac ako miliónom kastingov po celom svete dokázala zmeniť viac životov a vytvoriť viac hviezd, než akákoľvek iná šou v histórii televízie.
Na slovenskom trhu SuperStar už 15 rokov objavuje nové spevácke talenty a divákom predstavuje ich dramatickú cestu za vytúženým cieľom - stať sa slávnymi spevákmi a umelcami. Vďaka SuperStar plníme súťažiacim ich sny!
Stačí spomenúť len zopár mien ľudí, ktorí začali svoju kariéru práve v SuperStar - Celeste Buckingham, Ben Cristovao, Peter Cmorik, Zdenka Predná, Dominika Mirgová, Martin Chodúr, Lukáš Adamec, Martin Harich, Tomáš Bezdeda, Emma Drobná, Tereza Mašková a mnoho ďalších.
Spevácka súťaž tiež vyniesla na moderátorské výslnie dodnes mimoriadne populárne tváre televízie Markíza - Adelu Vinczeovú a Martina „Pyca" Rauscha. Moderátorské opraty veľkolepej šou si vyskúšali aj Leoš Mareš, Martina "Tina" Csillagová, Roman Juraško, Zora Hejdová či Jitka Nováčková.
SuperStar je hlavne o plnení snov ľudí a o všetkých emóciách, ktoré sú s tým spojené. Formát z dielne britského televízneho producenta Simona Fullera zabáva divákov po celom svete už od roku 2001, pod názvom Idols ho distribuuje spoločnosť FremantleMedia. Odvtedy bol tento dynamický formát úspešne produkovaný v 55 krajinách vrátane Nemecka, Južnej Afriky, Poľska, Indie a Švédska. American Idol získal prestížnu televíznu cenu Emmy a umiestnil sa na vrchole rebríčka americkej sledovanosti šesť rokov po sebe.
Divákov tak opäť čaká mimoriadne silná zostava talentov, zaujímavé príbehy súťažiacich a to všetko v atraktívnej podobe, ktorá k obrazovkám priláka celé rodiny.[1]

Licencovaný program *SuperStar* sa vysiela na programovej službe TV MARKÍZA a na českej programovej službe TV Nova. Ide o projekt, do ktorého sa môžu prihlásiť občania rôznych národností, prevažnú väčšinu však tvoria Slováci a Česi. Porota je zložená z dvoch slovenských (Paľo Habera a Marián Čekovský) a z troch českých porotcov (Patricie Pagáčová, Monika Bagárová, Leoš Mareš).
Program je na základe jeho charakteristiky i obsahu zaradený medzi zábavné programy. Porotcovia i diváci hľadajú medzi prihlásenými účastníkmi súťaže osobu, ktorá spĺňa určité atribúty na to, aby sa mohla stať *superstar*. Má byť zaujímavá po všetkých stránkach a dokázať upútať pozornosť publika nielen speváckym výkonom a hlasovým prejavom, ale aj výzorom, správaním a osobnosťou. V prvých kolách o postupe účastníkov rozhoduje porota, neskôr už je postup súťažiacich v rukách hlasujúcich divákov.
Monitorovaný program *SuperStar* bol odvysielaný dňa 3. 9. 2021 v čase od cca 20:39 hod. a bol označený symbolom JSO (12).

[1] Zdroj: https://superstar.markiza.sk/o-sou/1904889_fenomen-superstar-je-spat

Tak ako sa súťaže zúčastňujú rôznorodí súťažiaci, aj vyjadrenia porotcov na ich spevácke výkony, ale aj správanie pri vystúpení, sú rôznorodé (od pochvalných, cez povzbudivé až po menej či viac kritické). Účastníci zábavnej šou sa do *SuperStar* hlásia dobrovoľne a s vedomím, že ich vystúpenie bude podrobené hodnoteniu porotcov, a tiež že bude sledované veľkým množstvom televíznych divákov v Českej i Slovenskej republike.

Vzhľadom obsah sťažnosti sme program analyzovali najprv z hľadiska ustanovenia **§ 19** *Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti*, ktoré hovorí:.
1) Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú
a) spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných...

Monitorovaním vysielania sme v programe zaznamenali aj vystúpenie súťažiacej a reakcie porotcov, na ktoré poukázal vo svojej sťažnosti sťažovateľ (v čase cca):

22:15:12 Prichádza Nikola Hucíková, 16 ročná študentka. Po krátkom rozhovore s porotcami o tom, čo robí a študuje, zaspieva Nikola pieseň C. Buckingham *Run, run, run.*
22:17:30 P. Habera preruší Nikolin spev a povie: *„OK. Keby som hulil, tak si celkom pošmáknem na tomto, ale dnes som ešte nehulil, teda.“*
L. Mareš doplní: *„Nikolo, na tom instagramu dívky, ne, že by kluci ne, ale dívky hodně často používají takzvané filtry. To ty víš. Potom třeba koukáš na tu fotku, potkáš toho člověka v reálním životě a říkáš si: To není možný, že todle je jedna osoba. A myslím si, že existujou technologie, které by možná s tím, co jsi předvedla, udělali něco podobného, ale ty jsi tady teďka stála bez toho filtru. A my jsme teda viděli tu fotku tak, jak byla udělaná, se špatným světlem a ve špatné póze.“*
Pavol H. pokračuje: *„Z teba sa nedá urobiť speváčka vôbec. Zabudni na to, ja ti teraz hovorím úplne na rovinu, že to bolo úplne na prd. Zle, dovidenia.“*
M. Bagárová dodá: *„Nikolko, ty zpívat určitě asi nikdy nebudeš, neumíš zpívat, ale budu ti držat palce, abys v životě našla směr, který tě bude bavit a bude tě naplňovat.“*
P. Pagáčová povie: *„Nikol, no, bylo to fakt hrozný. Jsi předbíhala, pak ti to zas utíkalo. Prostě mm-mm.“*
Nikola otočí hlavu, Monika na ňu zavolá: *„Uu. Ne.“* Ostatní porotcovia sa pridajú a vyslovia Nie (Habera *veľké nie*).
L. Mareš zareaguje na výraz tváre Nikoly: *„Nikolo, ty už jsi se takhle tvářila, když jsi sem přicházela, ale teď máš opravdu pro to důvod. Takže děkujeme, pětkrát ne.“*
P. Habera: *„Ďakujeme, tak bež. Šťastnú cestu.“*
Pri jej odchode mužský hlas mimo obraz hovorí: *„Snáď bude Nikola lepšia kaderníčka ako speváčka. Ale porote rozhodne neodporúčame sa od nej nechať ostrihať. To by nemuselo dobre dopadnúť.“*
Po jej odchode sa porotcovia bavia o Nikolinom správaní.
M. Bagárová dodá: *„Ani naschle.“*
P. Pagáčová povie: *„Ne, nic. Co to jako je. 16 let…“*
P. Habera pokračuje: *„Ale to je ale celé pomýlené, toto.“*
P. Pagáčová povie: *„Dát facku, chcete, influencerka, to je…“*
P. Habera pokračuje: *„Táto, táto osoba, to je stelesnené, stelesnené súčasné obdobie.“*
L. Mareš zareaguje: *„Tak.“*
P. Pagáčová povie: *„Jo, přesně. Ale to je takovej průser.“*
P. Habera pokračuje: *„Ale zase pozor, má iba 16 rokov. Ani ja som nevedel vtedy...“*
L. Mareš zareaguje: *„Jo, vždyť to říkám. Ochranné pásmo.“*
M. Čekovský doplní: *„Ale slušnosť nie je aplikácia.“*

Vyššie uvedené vyjadrenia na adresu 16-ročnej Nikol, ktorá sa vo svojom veku ešte len hľadá (nevie, čo by chcela študovať – za čašníčku alebo kaderníčku, čo chce robiť vo voľnom čase – futbal ju už nebaví, ale vie, že by chcela byť slávna na sociálnych sieťach a tým si aj prípadne zarábať), mali od jej príchodu, až po dospievanie piesne kritický charakter. Porotcovia hovorili jednak o jej nie práve presvedčivom speváckom výkone, ale aj o jej celkovom vystúpení a zhodnotili ju ako *stelesnené súčasné obdobie*. Po jej odchode vyslovil aj hlas mimo obraz odľahčený komentár, ktorý vyjadroval nerozhodnosť a do istej miery aj povrchnosť Nikol. Z uvedených výrokov vyplýva, že Nikol porotcov od začiatku iritovala svojím vystupovaním, ktoré sa im zdalo byť až neslušné.

V programe odzneli kritické vyjadrenia aj na vystúpenie iných súťažiacich (v čase cca), napr.:
21:35:35 P. Habera hodnotí Patricka Bagdaňa**:** *„Vôbec sem nepatríš, my hľadáme spevákov, ktorí jednoducho sú dobrí, ktorí nevydávajú mečiace tóny jak koza na paši. Hlavne to musia byť aj príjemní ľudia, ktorí sú trošku na zemi a nepoňal si to dobre.“*

22:36:50 Po dospievaní Terezy Nidetzkej sa **P. Habera** vyjadrí: *„To bola jak žaba pred odrazom.* (smiech) *To je všetko.“*
P. Pagáčová zadržiava smiech: *„Já se moc omlouvám. No, nepovedlo se to.“*

Podľa ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a)** ZVR nesmie vysielaný obsah *„zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných“*. Uvedené ustanovenie je nutné uplatňovať v súlade s rozhodovacou praxou Rady, ako i judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. V tejto súvislosti sa opierame o argumentáciu z niekoľkých relevantných rozhodnutí Rady (RZK/47/2018, RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020):

V súvislosti s týmto ustanovením nastala v aplikačnej praxi Rady v roku 2018 zmena, a to **Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44.** V zmysle dovtedajšej aplikačnej praxe ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii zo strany Rady, ako i v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR, bola na to, aby mohlo prísť zo strany vysielateľa k zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii nevyhnutná **identifikácia konkrétnej osoby**, resp. osôb pre divákov. Uvedené vyplýva napr. z rozsudku NS SR sp. zn. 3 Sž 82/2008-26 *„Podľa senátu Najvyššieho súdu z výkladu ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. vyplýva, že aplikácia ustanovenia vyžaduje, aby prišlo k zasiahnutiu do sféry práva konkrétnej osoby t.j. individualizovaného subjektu, do dôstojnosti ktorého bolo odvysielaním posudzovaného programu zasiahnuté.*" Osoba, do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd ktorej bolo vysielaným obsahom zasiahnuté, však nemusela byť nevyhnutne identifikovateľná pre všetkých recipientov (napr. prostredníctvom celého mena a bydliska), ale len pre jej širšie okolie.

V zmysle Nálezu ÚS SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 **je možné k aplikácii ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. pristúpiť len v prípadoch, kedy sa subjekt ohrozený na svojich právach nevie domáhať ochrany prostredníctvom iných právnych prostriedkov** (cit.: *„napr. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka – žaloba o ochranu osobnosti)*, **cit.:** *Pre hájenie verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti subjektov ochrany je nevyhnutné použiť sankčný mechanizmus.* ***Pôjde napríklad o prípady, keď obsah vysielateľmi šírených informácií, názorov, myšlienok a ideí zasahuje do ľudskej dôstojnosti (alebo obdobných osobnostných základných práv a slobôd) nie konkrétnej osoby, ale bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí, ktorí nemajú objektívne***

možnosť sa proti takýmto zásahom brániť súkromnoprávnou žalobou pre ich nespätosť s daným prostredím *(napr. migrujúci ľudia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb znevažujúcim informovaním o ich migrácii)* ***alebo vzhľadom na ich sociálnu a ekonomickú situáciu ako skupiny osôb v danom prostredí*** *(skupiny osôb zo znevýhodneného sociálneho prostredia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb pohŕdavým a tendenčným informovaním o ich spôsobe života),* ***alebo pôjde o situácie zásahu do ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby či osôb v spojení s konkrétnymi skutočnosťami z minulosti*** *(napr. týkajúce sa holokaustu, zločinov proti ľudskosti, vojnových konfliktov v minulosti, keď napr. tieto osoby nežijú – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb popieraním holokaustu alebo zľahčovaním útrap ľudí preživších holokaust či ich blízkych)* ***alebo prítomnosti*** *(napr. týkajúce sa terorizmu či extrémizmu mimo územia Slovenskej republiky – napr. zásah do ľudskej dôstojnosti obetí necitlivým alebo príliš explicitným informovaním o obetiach alebo zraneniach).“* Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že i použitie sankčného mechanizmu v záujme hájenia verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti takto opísaných subjektov musí byť v súlade s princípom nevyhnutnosti.

Ústavný súd na viacerých miestach Nálezu sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 uvádza, že predmetom ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.** je ochrana verejného záujmu tým, cit.: ***„aby sa pri informovaní verejnosti (a formovaní názoru recipientov na určitú problematiku) neústavne nezasahovalo do ľudskej dôstojnosti ani tých, ktorí nemajú k dispozícii prostriedky alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich (osobnostných) práv v rámci súkromnoprávnych mechanizmov.“***

Vychádzajúc z uvedeného tak možno konštatovať, že zatiaľ čo podľa predchádzajúcej aplikačnej praxe Rady potvrdenej i rozhodnutiami NS SR bolo na konštatovanie porušenia predmetnej povinnosti zo strany vysielateľa potrebné konkretizovať osobu, do ktorej práv malo byť konaním vysielateľa zasiahnuté, podľa záverov Ústavného súdu ustanovenie **§ 19 ods. 1 písm. a)** neslúži na ochranu základných práv a slobôd takých osôb, ktoré sú schopné efektívne hájiť svoje práva súkromnoprávnymi prostriedkami ochrany. Efektívnosť ochrany práv týchto osôb je vymedzená vzhľadom na adresnosť zásahu do ich práv zo strany vysielateľa, resp. vzhľadom na ich pobyt, pracovisko, postavenie, či iný status v rámci spoločenských vzťahov. Rada nie je orgánom verejnej moci, ktorého úlohou je posúdiť spor o ochranu subjektívnych práv jednotlivcov.

Prijímaná bola argumentácia, že Rada je oprávnená vo veci týkajúcej sa i konkrétnej osoby rozhodovať, nakoľko takéto rozhodnutie sa týka kvalitatívne odlišného predmetu ochrany ako rozhodnutie, ktoré je výsledkom súkromnoprávneho konania vo veci ochrany osobnosti. K uvedenému Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Sž/22/2012 uviedol, cit.: ***„Rada chráni verejný záujem, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti. Občiansko-právne spory týkajúce sa ochrany osobnosti, ktoré rozhodujú všeobecné súdy, predstavujú úplne iný procesný inštitút ochrany, na ktorý konanie o porušení § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., kde má právomoc konať a rozhodovať Rada, nemá vplyv.“ K obdobnému záveru dospel Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 5Sž/6/2012, cit.: „...ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. nesupluje občianskoprávne konanie o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka ako sa to mylne domnieva navrhovateľ.“***

Ústavný súd v súvislosti s výkladom účelu predmetného ustanovenia odkazuje i na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne na závery ESĽP vyjadrené v rozsudku ESĽP vo

veci MAC TV s.r.o. v. Slovenská republika[2] (sťažovateľ v tomto prípade namietal, že bolo zasiahnuté do jeho práva konštatovaním porušenia § 19 ods. 1 písm. a) v súvislosti so zásahom do práv konkrétne individualizovanej osoby – bývalého poľského prezidenta L. Kaczynskeho). Podľa názoru ESĽP sa v danom prípade orgány verejnej moci prostredníctvom aplikácie noriem § 19 ods. 1 písm. a) zamerali na ochranu subjektívnych práv konkrétne individualizovanej osoby a neponúkli žiadne závery o potrebe ochrany verejného záujmu a ochrany širšej verejnosti pred šírením nenávistných komentárov spočívajúcich v oslave smrti človeka pre jeho iné politické zmýšľanie.[3] V predmetnom rozsudku ESĽP vzal do úvahy i skutočnosť, že Rada v danom prípade začala konanie zo svojej úradnej moci, a nekonala na základe žiadosti prezidentových pozostalých alebo na základe žiadosti zo strany poľského ľudu, alebo autorít, ktoré hájili osobnostné práva zosnulého prezidenta. Zároveň ESĽP poznamenal, že odôvodnenie rozhodnutia, ako i samotné konanie a dokazovanie sa sústredilo na preukazovanie zásahu do ľudskej dôstojnosti a práv tejto konkretizovanej osoby, a nie na hájenie verejného záujmu, aby takýmto konaním vysielateľa nedochádzalo k zásahu do práv verejnosti.

V zmysle posledných záverov ÚS SR, tak **aplikácia ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) nie je v praxi vylúčená**, jej použitie na konkrétny prípad však musí byť **odôvodnené naliehavou potrebou ochrany verejného záujmu, a nielen záujmu takého subjektu, ktorému je umožnené domáhať sa tejto ochrany aj inak.** V takýchto prípadoch tak Rada musí v prípade konštatovania porušenia **§ 19 ods. 1 písm. a)** náležite vymedziť verejný záujem, ktorý je konštatovaním zásahu do práv iných chránený. Rovnako, odkazujúc i na závery ESĽP i ÚS SR, sa domnievame, že len argumentácia, že predmetom ochrany i v takýchto prípadoch, t.j. v prípade zásahu do práv konkrétne identifikovaných jedincov, je verejný záujem na ***tom, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti, neobstojí.***

K zásadám právneho štátu patrí aj princíp právnej istoty. Súčasťou právnej istoty je požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci. Európsky súd pre ľudské práva v konaní proti Slovenskej republike bez pochybnosti interpretuje a aplikuje rozhodnutia Ústavného súdu SR ako precedensy. Ústavný súd SR sám robí to isté, keď vo väčšine odôvodnení svojich rozhodnutí cituje svoje právne názory vyslovené v podobnej veci a v súlade s nimi zároveň rozhoduje.[4]

Zároveň je však potrebné upozorniť na skutočnosť, že požiadavku viazanosti nemožno uplatňovať absolútne a raz vyslovený názor Ústavného súdu na právnu normu ustanovenú vo všeobecne záväznom právnom predpise sa môže zmeniť aj bez toho, aby zmena spôsobu vysvetlenia a uplatnenia právnej normy súdom nasledovala za zmenou všeobecne záväzného právneho predpisu.

Kancelária Rady má za to, že predmetné závery ÚS SR však nemožno automaticky aplikovať na všetky budúce obdobné prípady, nakoľko účelom **§ 19 ods. 1 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z. nie je ochrana individuálnych práv osôb, do ktorých malo byť vysielaním zasiahnuté, ale ochrana záujmu verejnosti na tom, aby v rámci programovej služby nedochádzalo k takému vysielaniu, ktoré svojím obsahom alebo spôsobom spracovania zasahuje do práv iných, a to bez ohľadu na postoj takýchto osôb, resp. takejto osoby. Napriek totožnosti skutku (odvysielaný obsah), sú súkromnoprávne konanie, ktorým sa subjekt domáha ochrany svojich

[2] Rozsudok č. 13466/12 z 28. 11. 2017
[3] body 51 a 52 rozsudku ESĽP č. 13466/12 z 28. 11. 2017
[4] Ochrana ústavnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky, Ján Drgonec, str. 168

práv a administratívnoprávne konanie, iniciované Radou, dva od seba nezávislé procesy, ktorých predmetom sú odlišné práva a povinnosti. Sme toho názoru, že poslaním Rady je v odôvodnených prípadoch sankcionovať vysielateľa za také vysielanie, ktoré degraduje, alebo iným spôsobom zasahuje do práv iných, i konkrétnych osôb, čím je chránený verejný záujem, a nie osobnostné práva poškodeného jednotlivca, alebo skupiny. Práve pre zamedzovanie vysielania takého obsahu, ktorý zakladá rozpor s povinnosťou podľa **§ 19 ods. 1 písm. a)** je opodstatnené, aby Rada konala i bez ohľadu na to, či sa konkrétna osoba cíti takýmto vysielaním dotknutá, a či sa domáha ochrany svojich práv, resp. chce domáhať ochrany svojich práv, nakoľko i bez postoja tejto osoby bola verejnosť konfrontovaná s vysielaním, ktorým vysielateľ prezentoval zásah do ľudskej dôstojnosti alebo práv iných.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zostručnenú argumentáciu Rada tak i napriek záverom ÚS SR pristúpila k aplikácií predmetného ustanovenia na skutkový stav vzťahujúci sa k individualizovaným osobám, pričom v rozhodnutiach RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020 aj skonštatovala jeho porušenie.

* * * * *

V súvislosti s vyššie uvedeným a predmetným zistením monitorovaného vysielania programu *SuperStar* z 3. 9. 2021 uvádzame:
V rámci programu vystupovali účinkujúci – súťažiaci, ktorí sa prihlásili do speváckej súťaže, pričom boli predstavovaní svojimi menami a bol uvedený ich vek a zamestnanie. **Na základe uvedeného sa domnievame, že jednotliví súťažiaci mohli byť identifikovateľní nielen pre blízke okolie, ale aj širokú verejnosť.**
Striktnou aplikáciou Nálezu ÚS SR (sp. zn. II. ÚS 174/2017-44) tak práva osoby, ak je dostatočne konkretizovaná a individualizovaná, nepredstavujú predmet ochrany v zmysle ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a)**, keďže takto špecifikovanej osobe je umožnené domáhať sa ochrany práv iným spôsobom a Rada by mohla v danom prípade konať len, ak by spracovanie predmetného programu dosiahlo takej intenzity, že by bolo možné na základe jeho obsahu a spôsobu spracovania uvažovať o zásahu do práv bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí. **Nazdávame sa, že v danom prípade nemožno vymedziť takúto skupinu osôb.**

Zároveň konštatujeme, že z povahy samotného predmetného programu *SuperStar* (zábavný hudobný program) vyplýva, že účinkujúci – súťažiaci dobrovoľne, vedome a z vlastnej iniciatívy účinkujú v danom programe, ktorý je založený na hodnotení ich speváckych výkonov, ale aj celkového vystupovania. Domnievame sa preto, že jednotliví účinkujúci si boli vedomí toho, že v rámci vysielaného programu budú oni ako fyzické osoby podrobovaní kritike zo strany piatich porotcov, keďže v prvých kolách súťaže je ich postup závislý práve od ich hodnotenia. Zároveň v súvislosti s odvysielaným programom konštatujeme, že hoci v programe odzneli viaceré kritické vyjadrenia voči niektorým účinkujúcim/súťažiacim, tieto neboli takého charakteru či intenzity, aby ich bolo možné považovať **za zásah do ľudskej dôstojnosti v zmysle vyššie popísaných skutočností.**

Z tohto dôvodu si myslíme, že spôsob spracovania predmetného programu nezadáva dôvod na možné porušenie **§ 19 ods. 1 písm. a)** ZVR.

* * * * *

Obsah programu sme posudzovali aj z hľadiska ustanovenia **§ 20 ods. 3** ZVR, podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný *„... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len JSO).“* Osobitným

predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v ustanovení **§ 1 ods. 3** pri kritériách nevhodnosti programu do 12 rokov okrem iného aj kritérium písm.
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Monitorovaním programu sme zistili, že v programe odzneli nasledovné expresívne výrazy (v čase cca):

Pri hodnotení súťažiacej Nikol sa porotcovia vyjadrili okrem iného nasledovne:
22:18:12 P. Habera pokračuje: *„Z teba sa nedá urobiť speváčka vôbec. Zabudni na to, ja ti teraz hovorím úplne na rovinu, že to bolo úplne **na prd.** Zle, dovidenia.“*
22:19:28 P. Pagáčová povie: *„Jo, přesně. Ale to je takovej **průser.**“*

22:36:50 Po dospievaní Terezy Nidetzkej sa **P. Habera** vyjadrí: *„To bola jak žaba pred odrazom.* (smiech) *To je všetko.“*
P. Pagáčová zadržiava smiech: *„Já se moc omlouvám. No, nepovedlo se to.“*
Keď súťažiaca odíde, **Patricie** so smiechom pokračuje: *„Žaba pred odrazom, **ty vole.** To mně úplně zabilo, ty.“*
Nespokojný priateľ súťažiacej si myslí, že reakcia na Terezin spev bol neodôvodnený výrok. Aj porotcovia si uvedomujú, že týmto výrokom vyznievajú pre divákov čudne.
P. Pagáčová to zhrnie: *„Ale víš, co je nejhorší, že ti diváci, až na to budou koukat, tak se budou smát jak **idioti**, ale až my se tomu budem smát, tak my budem za **idioty**.“*
P. Habera dodá: *„Šak jasné.“*
P. Pagáčová: *„**Ty vole.**“*

22:58:40 Kým sa porotcovia medzi sebou bavia o speváčke Ariane Grande, **P. Habera** sa niečo pýta Kataríny. **L. Marešovi** sa to nepáči a povie: *„Palo, ty vedeš, **ty vole**, paralelní rozhovor, **ty vole**?...“*

Program sme posudzovali z hľadiska kontextuálneho výskytu, intenzity a frekvencie nevhodných výrazov.
Analýza programu poukázala na to, že najčastejšie v nej odznel hrubý výraz ***ty vole*** (4 x), ktorý bol súčasťou vyjadrení porotcov L. Mareša a P. Pagáčovej. Aj keď je v Slovníku spisovného jazyka českého toto slovo nie je definované, v češtine sa udomácnilo ako parazitujúca vsuvka, ktorú vyslovujúci vkladá do hovorenej reči bez toho, že by chcel niekoho uraziť alebo niekomu nadávať. Obsahovo je teda nepodstatné (ak by nebolo vyslovené, veta by nestratila význam), aj keď na poslucháča môže pôsobiť negatívnym dojmom.

Slovné spojenie ***na prd*** je v Slovníku súčasného slovenského jazyka A-G, H-L, M-N z r. 2006, 2011, 2015 definované ako hrubé a vyjadruje *niečo nevyhovujúce z hľadiska kvality, potrieb, úrovne a pod., zle, nedobre.*

Výraz ***průser*** je podľa Slovníka súčasnej češtiny LINGEA[5] definovaný ako hrubý, hovorovo vyjadrujúci *nepríjemnosť, malér.*

Dvakrát v programe zaznel aj výraz ***idioti/idioty*** - definovaný v Slovníku súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 ako expresívny v zmysle *hlúpy, obmedzený človek, hlupák.*

Vyššie uvedené expresívne slová, ktoré odzneli v programe *SuperStar* dňa 3. 9. 2021, môžeme vzhľadom na ich miernu intenzitu a minimálnu frekvenciu a tiež s prihliadnutím na celkový kontext a zábavný charakter programu, ktorý trval vyše 2,5 hodiny (aj s prerušeniami reklamnými blokmi), pokladať za výrazy spadajúce do kategórie nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov.

ZÁVER:

Na základe vyššie uvedeného sa domnievame, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. odvysielaním programu *SuperStar* dňa 3. 9. 2021 o cca 20:39 h na programovej službe TV MARKÍZA **neporušil** povinnosti ustanovené v **§ 19 ods. 1 písm. a)** a **§ 20 ods. 3** ZVR. Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

[5] zdroj: https://www.nechybujte.cz/slovnik-soucasne-cestiny/pr%C5%AFser

K bodu č. 7

Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1324/SO/2021)

Monitorované vysielanie: SuperStar
Deň vysielania: 3. 9. 2021
Čas vysielania: cca 20:39 hod.
Časový rozsah monitoringu: cca 2 hod. 35 min. (vrátane upútavkových blokov a reklamy)
Vhodnosť: (12)

Monitoring programu bol vykonaný zo záznamu Kancelárie RVR, časy sú uvádzané cca:

20:35:00 Časť reklamného bloku, zvukovo-obrazové komunikáty, komunikáty označujúce sponzorov programu (Slovenská sporiteľňa, Dedoles, Marlenka, Emma)
20:39:09 začiatok programu ***SuperStar*** (12). Úvodné titulky, porotcovia speváckej súťaže (Patricie Pagáčová, Monika Bagárová, Leoš Mareš, Marián Čekovský, Pavol Habera) vyjadrujú radosť z realizácie ďalšej série SuperStar, prestrihy na krátke vystúpenia spevákov na castingu a reakcie porotcov na ne.
20:41:48 Prichádza prvý súťažiaci Michal Květ, hrobár. P. Haberu a M. Čekvského zaujme jeho chôdza, ktorú si hneď vyskúšajú. Krátka strihová vizitka. Po úvodnom rozhovore zaspieva Michal pieseň P. Haberu. Ten sa s Michalom dohodne, že mu vykope hrob. Získa 5 x nie a odíde. Teší sa, že si casting užil.
20:47:21 Druhou súťažiacou je Nikita Machytková, gymnazistka. Všetci porotcovia ju hodnotia kladne a získa postup. Krátky vstup zo zákulisia.
20:52:23 Predstavuje sa Valéria Ficlová, žiačka ZŠ. Po krátkom rozhovore pozvú do miestnosti aj Valériinu rodinu. Potom Valéria zaspieva rómsku pieseň v sprievode M. Čekovského na klavíri, čím vytvorí dobrú náladu, ale v hodnotení získa 5 x nie.
20:57:45 Po prestrihoch zo zákulisia sa predstaví Martin Dufek, grafik. Po odspievaní získa od všetkých porotcov postup.
21:00:57 Predstavuje sa Ema Mirza, zdravotná sestra. Porotcovia ocenia jej charizmu, ale spevácky výkon nie je na postup.
21:04:54 Po krátkom predstavení v zákulisí prichádza pred porotu Michaela Dinhová ktorá viac zaujme nedokonalou češtinou ako spevom (je polovičná Vietnamka). Nepostúpi.
21:11:10 Príde zvukár Ludvík Hušek s rockerským hlasom a postúpi.

21:15:24 komunikát označujúci sponzora programu (Slovenská sporiteľňa), zvukovo-obrazové komunikáty, komunikát *SuperStar* (12), *reklamný blok* (trvanie cca 6:15 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na súťaž *Gól mesiaca,* komunikát označujúci sponzora programu (Fortuna), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *John Wick 3* (15), *Farma* (12), *Smotánka* (12), komunikát označujúci sponzora programu (Dedoles).

21:24:22 pokračovanie programu ***SuperStar*** (12). Predstavenie študentky Petry Zubčákovej, po zaspievaní pri klavíri získa 5 x postup. Krátky vstup za zákulisia.
21:32:45 vystúpenie Patricka Bagdaňa, influencera, ktorý prišiel z túžby po väčšej popularite. Po dospievaní sa vyjadrovali porotcovia nielen k spevu, ale aj osobe Patricka, negatívne.

21:35:35 P. Habera hodnotí Patricka Bagdaňa**:** *„Vôbec sem nepatríš, my hľadáme spevákov, ktorí jednoducho sú dobrí, ktorí nevydávajú mečiace tóny jak koza na paši. Hlavne to musia byť aj príjemní ľudia, ktorí sú trošku na zemi a nepoňal si to dobre.“* Dostal 5 x nie.

21:36:31 Ďalším súťažiacim je študent Martin Probošt, ktorý si vybral zlú tóninu pre svoju pieseň. Po skúške jeho hlasového rozsahu postúpil štyrmi hlasmi za.
21:41:30 Prichádza Anna Arientová, ktorá chce byť speváčka a ak by to nevyšlo, tak modelka alebo tanečnica. Má však oveľa väčšie sebavedomie ako talent, spieva veľmi falošne. Porotcovia jej to otvorene povedia a Anička to prijme.

21:45:56 komunikáty označujúce sponzorov programu (Slovenská sporiteľňa, Marlenka), zvukovo-obrazové komunikáty, komunikát *SuperStar* ⑫, *reklamný blok* (trvanie cca 5:45 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na filmové premiéry na VOYO ⑮, zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Pán profesor* ⑫, *John Wick 3* ⑮, *Na telo*, zvukovo-obrazové komunikáty, komunikáty označujúce sponzorov programu (Dedoles, Emma).

21:54:47 pokračovanie programu ***SuperStar*** ⑫. Predstavenie Davida Šamka (smetiar). Porotcov zaujal viac zábavou ako spevom. Napriek tomu postúpil.
22:01:25 Prichádza Aneta Šrubařová, študentka, ktorá robí aj kung fu. Postúpi všetkými hlasmi. Krátky vstup za zákulisia.
22:07:45 Vystúpenie Jakuba Hendrycha, elektrikára. Spieval s gitarou a dostal 5 x nie.
22:09:52 Predstavuje sa Carmen Saroyanova, študentka s koreňmi v Arménsku. Viacerých porotcov svojím spevom ohúri. Postúpi s plným počtom hlasov.
22:15:12 Ďalšou súťažiacou je 16-ročná študentka Nikola Hucíková. Po krátkom rozhovore s porotcami o tom, čo robí a študuje, zaspieva Nikola pieseň C. Buckingham *Run, run, run.*
22:17:30 P. Habera preruší Nikolin spev a povie: *„OK. Keby som hulil, tak si celkom pošmáknem na tomto, ale dnes som ešte nehulil, teda.“*
L. Mareš doplní: *„Nikolo, na tom instagramu dívky, ne, že by kluci ne, ale dívky hodně často používají takzvané filtry. To ty víš. Potom třeba koukáš na tu fotku, potkáš toho člověka v reálním životě a říkáš si: To není možný, že todle je jedna osoba. A myslím si, že existujou technologie, které by možná s tím, co jsi předvedla, udělali něco podobného, ale ty jsi tady teďka stála bez toho filtru. A my jsme teda viděli tu fotku tak, jak byla udělaná, se špatným světlem a ve špatné póze.“*
22:18:12 P. Habera pokračuje: *„Z teba sa nedá urobiť speváčka vôbec. Zabudni na to, ja ti teraz hovorím úplne na rovinu, že to bolo úplne na prd. Zle, dovidenia.“*
M. Bagárová dodá: *„Nikolko, ty zpívat určitě asi nikdy nebudeš, neumíš zpívat, ale budu ti držat palce, abys v životě našla směr, který tě bude bavit a bude tě naplňovat.“*
P. Pagáčová povie: *„Nikol, no, bylo to fakt hrozný. Jsi předbíhala, pak ti to zas utíkalo. Prostě mm-mm.“*
Nikola otočí hlavu, Monika na ňu zavolá: *„Uu. Ne.“* Ostatní porotcovia sa pridajú a vyslovia Nie (Habera *veľké nie*).
L. Mareš zareaguje na výraz tváre Nikoly: *„Nikolo, ty už jsi se takhle tvářila, když jsi sem přicházela, ale teď máš opravdu pro to důvod. Takže děkujeme, pětkrát ne.“*
P. Habera: *„Ďakujeme, tak bež. Šťastnú cestu.“*
Pri jej odchode mužský hlas mimo obraz hovorí: *„Snáď bude Nikola lepšia kaderníčka ako speváčka. Ale porote rozhodne neodporúčame sa od nej nechať ostrihať. To by nemuselo dobre dopadnúť.“*
Po jej odchode sa porotcovia bavia o Nikolinom správaní.
M. Bagárová dodá: *„Ani naschle.“*

P. Pagáčová povie: *„Ne, nic. Co to jako je. 16 let…“*
P. Habera pokračuje: *„Ale to je ale celé pomýlené, toto.“*
P. Pagáčová povie: *„Dát facku, chcete, influencerka, to je…“*
P. Habera pokračuje: *„Táto, táto osoba, to je stelesnené, stelesnené súčasné obdobie.“*
L. Mareš zareaguje: *„Tak.“*
22:19:28 P. Pagáčová povie: *„Jo, přesně. Ale to je takovej průser.“*
P. Habera pokračuje: *„Ale zase pozor, má iba 16 rokov. Ani ja som nevedel vtedy...“*
L. Mareš zareaguje: *„Jo, vždyť to říkám. Ochranné pásmo.“*
M. Čekovský doplní: *„Ale slušnosť nie je aplikácia.“*
22:19:38 Prichádza Hana Dziaková, trénerka modernej gymnastiky, ktorá má hendikep a pomáha jej načúvací prístroj.

22:21:26 komunikáty označujúce sponzorov programu (Slovenská sporiteľňa, Marlenka), zvukovo-obrazové komunikáty, oznam o programe *SuperStar* (12), *reklamný blok* (trvanie cca 6:00 min.), súťaž s *Teleránom*, komunikát označujúci sponzora súťaže (TIPOS), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Utajený šéf* (12), *Sestričky* (15), *John Wick 3* (15), zvukovo-obrazový komunikát.

22:30:19 pokračovanie programu ***SuperStar*** (12). Hana Dziaková zaspieva a porotcovia jej výkon ocenia 4 posunmi a jedným nie od P. Haberu. Krátky vstup za zákulisia.
22:34:55 Ďalšou súťažiacou je Tereza Nidetzká, študentka záhradnej architektúry.
22:36:50 Po dospievaní Terezy Nidetzkej sa P. Habera vyjadrí: *„To bola jak žaba pred odrazom.* (smiech) *To je všetko.“*
P. Pagáčová zadržiava smiech: *„Já se moc omlouvám. No, nepovedlo se to.“*
Keď súťažiaca odíde, **Patricie** so smiechom pokračuje: *„Žaba pred odrazom, ty vole. To mně úplně zabilo, ty.“*
Nespokojný priateľ súťažiacej si myslí, že reakcia na Terezin spev bol neodôvodnený výrok. Aj porotcovia si uvedomujú, že týmto výrokom vyznievajú pre divákov čudne.
P. Pagáčová to zhrnie: *„Ale víš, co je nejhorší, že ti diváci, až na to budou koukat, tak se budou smát jak idioti, ale až my se tomu budem smát, tak my budem za idioty.“*
P. Habera dodá: *„Šak jasné.“*
P. Pagáčová: *„Ty vole.“*
Krátky vstup za zákulisia.
22:38:10 Predstavenie ďalšej súťažiacej - Valerie Kaňová, ktorá okrem spievania robí modeling. Keď jej zomrel otec, upevnil sa jej vzťah s mamou. Porotcovia jej vytknú ťažký výber piesne a dajú jej šancu – zaspievať 2. pieseň. Tesne postúpi.

22:45:44 komunikát označujúci sponzora programu (Slovenská sporiteľňa), komunikát *SuperStar* (12), *reklamný blok* (trvanie cca 6:00 min.), komunikát súťaža *Byť zdravý je výhra*, upútavky na programy *To najlepšie z Markízy* na VOYO (12), upútavky na programy *John Wick 3* (15), *Farma* (12), *SuperStar VLOG* (12), zvukovo-obrazový komunikát.

22:54:41 pokračovanie programu ***SuperStar*** (12). Prichádza Vladislav Lebeděv, študent, pôvodom z Ruska. Porotu zaujal optimizmom, ale v speve nepostúpil.
22:57:49 Ďalšou súťažiacou je Katarína Pustaiová, študentka.
22:58:40 Kým sa porotcovia medzi sebou bavia o speváčke Ariane Grande, **P. Habera** sa niečo pýta Kataríny. **L. Marešovi** sa to nepáči a povie: *„Palo, ty vedeš, ty vole, paralelní rozhovor, ty vole?...“* Nakoniec sa **P. Habera** opýta nahlas, či vie Katarína zaspievať

píšťalové tóny. Katarína im to predvedie a potom zaspieva pieseň. Porota vysloví veľký obdiv a postup.
23:04:50 Porotcovia uzatvárajú prvý deň SuperStar. Záverečné titulky, komunikáty označujúce sponzorov programu (Slovenská sporiteľňa, Dedoles, Marlenka, Emma), zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe *Farma* ⑫, v komunikáty označujúce sponzorov programu (DOXXbet, Professore).
23:06:33 začiatok programu *Ako ukradnúť nevestu* ⑫.
23:10:00 koniec záznamu.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1358/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1358/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť číslo:	1358/SO/2021 zo dňa 13. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	SuperStar
Deň a čas vysielania:	10. 9. 2021 o 20:39 h
Označenie podľa JSO:	

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Dobrý deň,
*podávam sťažnosť na vysielanie programu superstar, v ktorom Paľo Habera aj po x rokoch ponižuje ľudí. Okrem toho priamo po vystúpení jedného zo súťažiacich nahlas uviedol, že jemu musí je**ať.*
Myslím si, že po toľkých rokoch by už super star mohlo byť aj kultúrnejším programom. V celom programe síce nájsť aj talenty ale aj normálnych ľudí, ktorí nezaspievali až tak zle tam porota ponižuje, čo podľa môjho názoru nie je nutné ani zaujímavé.
Žiadam radu o prešetrenie mojej sťažnosti...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii (ďalej ZVR):

§ 19 - Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti
1) Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú
a) spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

§ 20 - Ochrana maloletých
3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").

VYHLÁŠKA č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:
2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov**, ak obsahujú
a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
b) týranie zvierat,
c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú
a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
d) zobrazenie násilných aktov,
e) zobrazenie následkov násilných aktov,
f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,
g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,
h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:
a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu,
c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.

6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Dňa 13. 9. 2021 bola Rade doručená sťažnosť voči odvysielaniu programu *SuperStar* zo dňa 10. 9. 2021, v ktorom (cit.): *„...v ktorom Paľo Habera aj po x rokoch ponižuje ľudí. Okrem toho priamo po vystúpení jedného zo súťažiacich nahlas uviedol, že jemu musí je**ať...“*

O programe *SuperStar*

Najslávnejšia a najúspešnejšia hudobná talentová šou na svete sa vracia! Nové spevácke talenty, silné príbehy súťažiacich, špičkové moderátorské hviezdy, porota zostavená z renomovaných a úspešných osobností šoubiznisu a ***rozprávková výhra v hodnote 75 000 eur****.*
SuperStar je fenomén, ktorý pobláznil celý svet a dodnes slávi obrovské úspechy. So stámiliónmi divákov a viac ako miliónom kastingov po celom svete dokázala zmeniť viac životov a vytvoriť viac hviezd, než akákoľvek iná šou v histórii televízie.
Na slovenskom trhu SuperStar už 15 rokov objavuje nové spevácke talenty a divákom predstavuje ich dramatickú cestu za vytúženým cieľom - stať sa slávnymi speváckymi a umelcami. Vďaka SuperStar plníme súťažiacim ich sny!
Stačí spomenúť len zopár mien ľudí, ktorí začali svoju kariéru práve v SuperStar - Celeste Buckingham, Ben Cristovao, Peter Cmorik, Zdenka Predná, Dominika Mirgová, Martin Chodúr, Lukáš Adamec, Martin Harich, Tomáš Bezdeda, Emma Drobná, Tereza Mašková a mnoho ďalších.
Spevácka súťaž tiež vyniesla na moderátorské výslnie dodnes mimoriadne populárne tváre televízie Markíza - Adelu Vinczeovú a Martina „Pyca" Rauscha. Moderátorské opraty veľkolepej šou si vyskúšali aj Leoš Mareš, Martina "Tina" Csillagová, Roman Juraško, Zora Hejdová či Jitka Nováčková.
SuperStar je hlavne o plnení snov ľudí a o všetkých emóciách, ktoré sú s tým spojené. Formát z dielne britského televízneho producenta Simona Fullera zabáva divákov po celom svete už od roku 2001, pod názvom Idols ho distribuuje spoločnosť FremantleMedia. Odvtedy bol tento dynamický formát úspešne produkovaný v 55 krajinách vrátane Nemecka, Južnej Afriky, Poľska, Indie a Švédska. American Idol získal prestížnu televíznu cenu Emmy a umiestnil sa na vrchole rebríčka americkej sledovanosti šesť rokov po sebe.
Divákov tak opäť čaká mimoriadne silná zostava talentov, zaujímavé príbehy súťažiacich a to všetko v atraktívnej podobe, ktorá k obrazovkám priláka celé rodiny.[1]

Licencovaný program *SuperStar* sa vysiela na programovej službe TV MARKÍZA a na českej programovej službe TV Nova. Ide o projekt, do ktorého sa môžu prihlásiť občania rôznych národností, prevažnú väčšinu však tvoria Slováci a Česi. Porota je zložená z dvoch slovenských (P. Habera a M. Čekovský) a z troch českých porotcov (P. Pagáčová, M. Bagárová, L. Mareš).
Program je na základe jeho charakteristiky i obsahu zaradený medzi zábavné programy. Porotcovia i diváci hľadajú medzi prihlásenými účastníkmi súťaže osobu, ktorá spĺňa určité atribúty na to, aby sa mohla stať *superstar*. Má byť zaujímavá po všetkých stránkach a dokázať upútať pozornosť publika nielen speváckym výkonom a hlasovým prejavom, ale aj výzorom, správaním a osobnosťou. V prvých kolách o postupe účastníkov rozhoduje porota, neskôr už je postup súťažiacich v rukách hlasujúcich divákov.
Monitorovaný program *SuperStar* bol odvysielaný dňa 10. 9. 2021 v čase od cca 20:39 hod. a bol označený symbolom JSO ⑫.

[1] Zdroj: https://superstar.markiza.sk/o-sou/1904889_fenomen-superstar-je-spat

Tak ako sa súťaže zúčastňujú rôznorodí súťažiaci, aj vyjadrenia porotcov na ich spevácke výkony, ale aj správanie pri vystúpení, sú rôznorodé (od pochvalných, cez povzbudivé až po menej či viac kritické). Účastníci zábavnej šou sa do *SuperStar* hlásia dobrovoľne a s vedomím, že ich vystúpenie bude podrobené hodnoteniu porotcov, a tiež že bude sledované veľkým množstvom televíznych divákov v Českej i Slovenskej republike.

Vzhľadom na obsah sťažnosti sme program analyzovali najprv z hľadiska ustanovenia **§ 19** ZVR *Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti*, ktoré hovorí:.
1) Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú
a) spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných...

Monitorovaním vysielania sme v programe zaznamenali aj vystúpenie súťažiaceho a reakciu porotcov na jeho vystúpenie, na ktoré poukázal vo svojej sťažnosti sťažovateľ (v čase cca):

20:46:13 P. Habera sa Jakuba opýta: *„Ale ty si si bol z nás došiel urobiť kompletne že...**prdel** slovo sa v Čechách nesmie používať, na Slovensku to nič neznamená v podstate...srandu alebo to myslíš vážne? Nemáš problém nejaký, zdravotného charakteru alebo tak?*
Jakub: *„Zdravotný problém? Tak toto nevím. Se musím zeptat pani doktorky.“*
P. Habera: *„Lebo vonku je 35 a ty si tu v baranici, vieš?“*
Jakub povie, že sa v baranici cíti bezpečne. Potom zaspieva pieseň, ktorú zložil svojej priateľke. Po slovách L. Mareša a P. Pagáčovej, že ich Jakub pobavil, si zobral slovo **P. Habera**: *„Počkaj, dobre, ale nerozplývajme sa. Toto bolo trápne, podľa mňa to nebolo ani srandovné. Ty nie si spevák, ty si diagnóza pre mňa.“*
Jakub: *„Jo.“*
P. Habera: *„To je absolútne. To nemalo ani so srandou nič, akože, fakt. Zabavil som sa, keď si vošiel do dverí a to bolo posledné, čo som sa usmial, sorry.“*
L. Marešovi sa vystúpenie páčilo, ale bol jediný, ktorý dal Jakubovi postup.
20:49:22 P. Habera pri odchode Jakuba z miestnosti povie: *„Podľa mňa mu musí **...bať**“* (časť slova je vypípaná)**,** *normálne regulérne. Ja mám rád takých, ktorí dojdú a sú srandovní. A nie je to vykalkulované a nie je to...“*
L. Marešovi sa zdalo byť vystúpenie srandovné, no **P. Habera** sa nedá: *„To je spodok spodku založený na spodku.“* Navrhne ísť ďalej.

V programe odzneli kritické vyjadrenia aj na vystúpenie iných súťažiacich (v čase cca), napr.:
21:05:30 P. Habera sa vyjadrí k M. Nováčkovi kriticky: *„To, že vieš spievať, OK, OK. Ale mňa nebavíš ako osobnosť, vôbec. Bojíš sa nám pozrieť do tváre, bojíš sa nám pozrieť do očí.* (niekto z porotcov zabučí) *Mám pocit, že tvoj pohľad je pohľad do prázdna. Aj to sa môže stať, že ja jediný poviem, že „ne“ a ostatní povedia „áno“. Takže v tejto chvíli, v tejto chvíli normálne môžem začať a kľudne nech ma prevalcujú všetci ostatní. Mňa nebavíš. Nie.“*

21:15:58 P. Habera v hodnotení výkonu Frederiky Farkašovej povie: *„A podľa mňa si ešte aj hluchá ako poleno. Akože úplne.“*
Frederika povie: *„Pohroma.“*
P. Habera: *„Čo?“* Potom zopakuje, že je hluchá jak poleno.
P. Habera ukončí hodnotenie: *„A ja by som to povedal najlepšie ako viem, najhoršie dneska čo som videl. Dovidenia.“* **Frederika** sa opýta: *„Najhoršie?“* **P. Habera** potvrdí: *„Hm, suverénne. Čau.“* Federika sa rozlúči a odíde.

Z analýzy programu *SuperStar* vyplýva, že vyjadrenia viacerých porotcov na niektoré vystúpenia súťažiacich boli osobné a viazali sa na konkrétny podnet vyvolaný celistvým vystúpením (spev aj vystupovanie) pred porotou.

Podľa ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a)** ZVR nesmie vysielaný obsah *„zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných“*. Uvedené ustanovenie je nutné uplatňovať v súlade s rozhodovacou praxou Rady, ako i judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. V tejto súvislosti sa opierame o argumentáciu z niekoľkých relevantných rozhodnutí Rady (RZK/47/2018, RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020):

V súvislosti s týmto ustanovením nastala v aplikačnej praxi Rady v roku 2018 zmena, a to **Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44.** V zmysle dovtedajšej aplikačnej praxe ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii zo strany Rady, ako i v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR, bola na to, aby mohlo prísť zo strany vysielateľa k zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii nevyhnutná **identifikácia konkrétnej osoby**, resp. osôb pre divákov. Uvedené vyplýva napr. z rozsudku NS SR sp. zn. 3 Sž 82/2008-26 *„Podľa senátu Najvyššieho súdu z výkladu ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. vyplýva, že aplikácia ustanovenia vyžaduje, aby prišlo k zasiahnutiu do sféry práva konkrétnej osoby t.j. individualizovaného subjektu, do dôstojnosti ktorého bolo odvysielaním posudzovaného programu zasiahnuté.*" Osoba, do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd ktorej bolo vysielaným obsahom zasiahnuté, však nemusela byť nevyhnutne identifikovateľná pre všetkých recipientov (napr. prostredníctvom celého mena a bydliska), ale len pre jej širšie okolie.

V zmysle Nálezu ÚS SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 **je možné k aplikácii ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. pristúpiť len v prípadoch, kedy sa subjekt ohrozený na svojich právach nevie domáhať ochrany prostredníctvom iných právnych prostriedkov** (cit.: *„napr. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka – žaloba o ochranu osobnosti)*, **cit.:** *Pre hájenie verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti subjektov ochrany je nevyhnutné použiť sankčný mechanizmus.* ***Pôjde napríklad o prípady, keď obsah vysielateľmi šírených informácií, názorov, myšlienok a ideí zasahuje do ľudskej dôstojnosti (alebo obdobných osobnostných základných práv a slobôd) nie konkrétnej osoby, ale bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí, ktorí nemajú objektívne možnosť sa proti takýmto zásahom brániť súkromnoprávnou žalobou pre ich nespätosť s daným prostredím*** *(napr. migrujúci ľudia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb znevažujúcim informovaním o ich migrácií)* ***alebo vzhľadom na ich sociálnu a ekonomickú situáciu ako skupiny osôb v danom prostredí*** *(skupiny osôb zo znevýhodneného sociálneho prostredia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb pohŕdavým a tendenčným informovaním o ich spôsobe života),* ***alebo pôjde o situácie zásahu do ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby či osôb v spojení s konkrétnymi skutočnosťami z minulosti*** *(napr. týkajúce sa holokaustu, zločinov proti ľudskosti, vojnových konfliktov v minulosti, keď napr. tieto osoby nežijú – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb popieraním holokaustu alebo zľahčovaním útrap ľudí preživších holokaust či ich blízkych)* ***alebo prítomnosti*** *(napr. týkajúce sa terorizmu či extrémizmu mimo územia Slovenskej republiky – napr. zásah do ľudskej dôstojnosti obetí necitlivým alebo príliš explicitným informovaním o obetiach alebo zraneniach).“* Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že i použitie sankčného mechanizmu v záujme hájenia verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti takto opísaných subjektov musí byť v súlade s princípom nevyhnutnosti.

Ústavný súd na viacerých miestach Nálezu sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 uvádza, že predmetom ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.** je ochrana verejného záujmu tým, cit.: ***„aby sa pri informovaní verejnosti (a formovaní názoru recipientov na určitú problematiku) neústavne nezasahovalo do ľudskej dôstojnosti ani tých, ktorí nemajú k dispozícii prostriedky alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich (osobnostných) práv v rámci súkromnoprávnych mechanizmov.“***

Vychádzajúc z uvedeného tak možno konštatovať, že zatiaľ čo podľa predchádzajúcej aplikačnej praxe Rady potvrdenej i rozhodnutiami NS SR bolo na konštatovanie porušenia predmetnej povinnosti zo strany vysielateľa potrebné konkretizovať osobu, do ktorej práv malo byť konaním vysielateľa zasiahnuté, podľa záverov Ústavného súdu ustanovenie **§ 19 ods. 1 písm. a)** neslúži na ochranu základných práv a slobôd takých osôb, ktoré sú schopné efektívne hájiť svoje práva súkromnoprávnymi prostriedkami ochrany. Efektívnosť ochrany práv týchto osôb je vymedzená vzhľadom na adresnosť zásahu do ich práv zo strany vysielateľa, resp. vzhľadom na ich pobyt, pracovisko, postavenie, či iný status v rámci spoločenských vzťahov. Rada nie je orgánom verejnej moci, ktorého úlohou je posúdiť spor o ochranu subjektívnych práv jednotlivcov.

Prijímaná bola argumentácia, že Rada je oprávnená vo veci týkajúcej sa i konkrétnej osoby rozhodovať, nakoľko takéto rozhodnutie sa týka kvalitatívne odlišného predmetu ochrany ako rozhodnutie, ktoré je výsledkom súkromnoprávneho konania vo veci ochrany osobnosti. K uvedenému Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Sž/22/2012 uviedol, cit.: ***„Rada chráni verejný záujem, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti. Občiansko-právne spory týkajúce sa ochrany osobnosti, ktoré rozhodujú všeobecné súdy, predstavujú úplne iný procesný inštitút ochrany, na ktorý konanie o porušení § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., kde má právomoc konať a rozhodovať Rada, nemá vplyv.“ K obdobnému záveru dospel Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 5Sž/6/2012, cit.: „...ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. nesupluje občianskoprávne konanie o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka ako sa to mylne domnieva navrhovateľ.“***

Ústavný súd v súvislosti s výkladom účelu predmetného ustanovenia odkazuje i na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne na závery ESĽP vyjadrené v rozsudku ESĽP vo veci MAC TV s.r.o. v. Slovenská republika[2] (sťažovateľ v tomto prípade namietal, že bolo zasiahnuté do jeho práva konštatovaním porušenia § 19 ods. 1 písm. a) v súvislosti so zásahom do práv konkrétne individualizovanej osoby – bývalého poľského prezidenta L. Kaczynskeho). Podľa názoru ESĽP sa v danom prípade orgány verejnej moci prostredníctvom aplikácie noriem § 19 ods. 1 písm. a) zamerali na ochranu subjektívnych práv konkrétne individualizovanej osoby a neponúkli žiadne závery o potrebe ochrany verejného záujmu a ochrany širšej verejnosti pred šírením nenávistných komentárov spočívajúcich v oslave smrti človeka pre jeho iné politické zmýšľanie.[3] V predmetnom rozsudku ESĽP vzal do úvahy i skutočnosť, že Rada v danom prípade začala konanie zo svojej úradnej moci, a nekonala na základe žiadosti prezidentových pozostalých alebo na základe žiadosti zo strany poľského ľudu, alebo autorít, ktoré hájili osobnostné práva zosnulého prezidenta. Zároveň ESĽP poznamenal, že odôvodnenie rozhodnutia, ako i samotné konanie a dokazovanie sa sústredilo na preukazovanie zásahu do ľudskej dôstojnosti a práv tejto konkretizovanej osoby,

[2] Rozsudok č. 13466/12 z 28. 11. 2017
[3] body 51 a 52 rozsudku ESĽP č. 13466/12 z 28. 11. 2017

a nie na hájenie verejného záujmu, aby takýmto konaním vysielateľa nedochádzalo k zásahu do práv verejnosti.

V zmysle posledných záverov ÚS SR, tak **aplikácia ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) nie je v praxi vylúčená**, jej použitie na konkrétny prípad však musí byť **odôvodnené naliehavou potrebou ochrany verejného záujmu, a nielen záujmu takého subjektu, ktorému je umožnené domáhať sa tejto ochrany aj inak.** V takýchto prípadoch tak Rada musí v prípade konštatovania porušenia **§ 19 ods. 1 písm. a)** náležite vymedziť verejný záujem, ktorý je konštatovaním zásahu do práv iných chránený. Rovnako, odkazujúc i na závery ESĽP i ÚS SR, sa domnievame, že len argumentácia, že predmetom ochrany i v takýchto prípadoch, t.j. v prípade zásahu do práv konkrétne identifikovaných jedincov, je verejný záujem na ***tom, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti, neobstojí.***

K zásadám právneho štátu patrí aj princíp právnej istoty. Súčasťou právnej istoty je požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci. Európsky súd pre ľudské práva v konaní proti Slovenskej republike bez pochybnosti interpretuje a aplikuje rozhodnutia Ústavného súdu SR ako precedensy. Ústavný súd SR sám robí to isté, keď vo väčšine odôvodnení svojich rozhodnutí cituje svoje právne názory vyslovené v podobnej veci a v súlade s nimi zároveň rozhoduje.[4]

Zároveň je však potrebné upozorniť na skutočnosť, že požiadavku viazanosti nemožno uplatňovať absolútne a raz vyslovený názor Ústavného súdu na právnu normu ustanovenú vo všeobecne záväznom právnom predpise sa môže zmeniť aj bez toho, aby zmena spôsobu vysvetlenia a uplatnenia právnej normy súdom nasledovala za zmenou všeobecne záväzného právneho predpisu.

Kancelária Rady má za to, že predmetné závery ÚS SR však nemožno automaticky aplikovať na všetky budúce obdobné prípady, nakoľko účelom **§ 19 ods. 1 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z. nie je ochrana individuálnych práv osôb, do ktorých malo byť vysielaním zasiahnuté, ale ochrana záujmu verejnosti na tom, aby v rámci programovej služby nedochádzalo k takému vysielaniu, ktoré svojím obsahom alebo spôsobom spracovania zasahuje do práv iných, a to bez ohľadu na postoj takýchto osôb, resp. takejto osoby. Napriek totožnosti skutku (odvysielaný obsah), sú súkromnoprávne konanie, ktorým sa subjekt domáha ochrany svojich práv a administratívnoprávne konanie, iniciované Radou, dva od seba nezávislé procesy, ktorých predmetom sú odlišné práva a povinnosti. Sme toho názoru, že poslaním Rady je v odôvodnených prípadoch sankcionovať vysielateľa za také vysielanie, ktoré degraduje, alebo iným spôsobom zasahuje do práv iných, i konkrétnych osôb, čím je chránený verejný záujem, a nie osobnostné práva poškodeného jednotlivca, alebo skupiny. Práve pre zamedzovanie vysielania takého obsahu, ktorý zakladá rozpor s povinnosťou podľa **§ 19 ods. 1 písm. a)** je opodstatnené, aby Rada konala i bez ohľadu na to, či sa konkrétna osoba cíti takýmto vysielaním dotknutá, a či sa domáha ochrany svojich práv, resp. chce domáhať ochrany svojich práv, nakoľko i bez postoja tejto osoby bola verejnosť konfrontovaná s vysielaním, ktorým vysielateľ prezentoval zásah do ľudskej dôstojnosti alebo práv iných.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zostručnenú argumentáciu Rada tak i napriek záverom ÚS SR pristúpila k aplikácií predmetného ustanovenia na skutkový stav vzťahujúci sa k individualizovaným osobám, pričom v rozhodnutiach RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020 aj skonštatovala jeho porušenie.

[4] Ochrana ústavnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky, Ján Drgonec, str. 168

* * * * *

V súvislosti s vyššie uvedeným a predmetným zistením monitorovaného vysielania programu *SuperStar* z 10. 9. 2021 uvádzame:
V rámci programu vystupovali účinkujúci – súťažiaci, ktorí sa prihlásili do speváckej súťaže, pričom boli predstavovaní svojimi menami a bol uvedený ich vek a zamestnanie. **Na základe uvedeného sa domnievame, že jednotliví súťažiaci mohli byť identifikovateľní nielen pre blízke okolie, ale aj širokú verejnosť.**
Striktnou aplikáciou Nálezu ÚS SR (sp. zn. II. ÚS 174/2017-44) tak práva osoby, ak je dostatočne konkretizovaná a individualizovaná, nepredstavujú predmet ochrany v zmysle ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a)**, keďže takto špecifikovanej osobe je umožnené domáhať sa ochrany práv iným spôsobom a Rada by mohla v danom prípade konať len, ak by spracovanie predmetného programu dosiahlo takej intenzity, že by bolo možné na základe jeho obsahu a spôsobu spracovania uvažovať o zásahu do práv bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí. **Nazdávame sa, že v danom prípade nemožno vymedziť takúto skupinu osôb.**

Zároveň konštatujeme, že z povahy samotného predmetného programu *SuperStar* (zábavný hudobný program) vyplýva, že účinkujúci – súťažiaci dobrovoľne, vedome a z vlastnej iniciatívy účinkujú v danom programe, ktorý je založený na hodnotení ich speváckych výkonov, ale aj celkového vystupovania. Domnievame sa preto, že jednotliví účinkujúci si boli vedomí toho, že v rámci vysielaného programu budú oni ako fyzické osoby podrobovaní kritike zo strany piatich porotcov, keďže v prvých kolách súťaže je ich postup závislý práve od ich hodnotenia. Zároveň v súvislosti s odvysielaným programom konštatujeme, že hoci v programe odzneli viaceré kritické vyjadrenia voči niektorým účinkujúcim/súťažiacim, tieto neboli takého charakteru či intenzity, aby ich bolo možné považovať **za zásah do ľudskej dôstojnosti v zmysle vyššie popísaných skutočností.**

Z tohto dôvodu si myslíme, že spôsob spracovania predmetného programu nezadáva dôvod na možné porušenie **§ 19 ods. 1 písm. a)** ZVR.

* * * * *

Obsah programu sme posudzovali aj z hľadiska ustanovenia **§ 20 ods. 3** ZVR, podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný *„... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len JSO).“* Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v ustanovení **§ 1 ods. 3** pri kritériách nevhodnosti programu do 12 rokov okrem iného aj kritérium písm.
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Monitorovaním programu sme zistili, že v programe odzneli nasledovné expresívne výrazy (v čase cca):

20:49:22 P. Habera pri odchode Jakuba z miestnosti povie: *„Podľa mňa mu musí **...bať’*** (časť slova je vypípaná), *normálne regulérne. Ja mám rád takých, ktorí dojdú a sú srandovní. A nie je to vykalkulované a nie je to...“*

21:08:50 L. Mareš presviedča P. Haberu, že bol v matematike skvelý. **P. Habera** sa ho opýta: *„Tak proč si na to **prděl**?“* **L. Mareš** nevie dôvod, prečo z matematiky prepadol**.**

21:14:18 Pri veľmi falošnom speve **P. Pagáčová** nezdrží a povie: *„Ó, ty **krávo.**“*

22:05:33 Jednej vypadnutej speváčke **P. Habera** okrem iného povie: *„Ale, Emma, ešte 50 %. Normálne, odpichnúť sa a **na plné gule** tou traťou.“*

23:00:01 P. Habera si myslí, že Daniela by mohla vyhrať SuperStar, pripomína mu Hanu Hegerovú, L. Mareš s ním nesúhlasí.
P. Habera povie: *„**Ty vole**, prisahám to, no jasné.“*
L. Mareš: *„**Ty vole**, vůbec.“*

Program sme posudzovali z hľadiska kontextuálneho výskytu, intenzity a frekvencie nevhodných výrazov.
Analýza programu poukázala na to, že hrubý výraz ***ty vole*** v nej odznel 2 x a bol súčasťou vyjadrenia porotcov P. Haberu a L. Mareša. Aj keď je v Slovníku spisovného jazyka českého toto slovo nie je definované, v češtine sa udomácnilo ako parazitujúca vsuvka, ktorú vyslovujúci vkladá do hovorenej reči bez toho, že by chcel niekoho uraziť alebo niekomu nadávať. Obsahovo je teda nepodstatné (ak by nebolo vyslovené, veta by nestratila význam), aj keď na poslucháča môže pôsobiť negatívnym dojmom.

Slovo ***prděl*** (v základe *prdět*) je v Slovníku spisovného jazyka českého[5] definované ako vulgarizmus vyjadrujúce *pouštět prd(y), větry,* v prenesenom význame *kašlať na niečo.*
V slovenčine, podľa KSSJ 4 z r. 2003, ide o hrubý výraz.

Vyjadrenie ***ty krávo*** je v rovnakom slovníku definované okrem iného aj ako hrubý výraz, nadávka.

Výraz ***na plné gule*** je používaný v neoficiálnej konverzácii v zmysle *mať odvahu, ísť na plný plyn.*

Ako z analýzy vyplýva, v programe odznel aj sťažovateľom spomínaný výraz *...bať*, ale bol prekrytý zvykovou stopou (vypípaný), čím došlo k znemožneniu jeho identifikácie.

S prihliadnutím na celkový kontext a zábavný charakter programu a vzhľadom na miernu intenzitu a minimálnu frekvenciu nevhodných výrazov v programe, ktorý trval vyše 2,5 hodiny (aj s prerušeniami reklamnými blokmi), sa domnievame, že označenie programu ako nevhodného do 12 rokov bolo adekvátne.

ZÁVER:

Na základe analýzy programu sa domnievame, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. odvysielaním programu *SuperStar* dňa 10. 9. 2021 o cca 20:39 h na programovej službe TV MARKÍZA **neporušil** povinnosti ustanovené v **§ 19 ods. 1 písm. a)** a **§ 20 ods. 3** ZVR.
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

[5] zdroj:
https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=kr%C3%A1va&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no

K bodu č. 8

Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1358/SO/2021)

Monitorované vysielanie:	SuperStar
Deň vysielania:	10. 9. 2021
Čas vysielania:	cca 20:39 hod.
Časový rozsah:	cca 2 hod. 35 min. (vrátane upútavkových blokov a reklamy)
Vhodnosť:	⑫

Monitoring programu bol vykonaný zo záznamu Kancelárie RVR, časy sú uvádzané cca:

20:35:00 Časť reklamného bloku, zvukovo-obrazové komunikáty, komunikáty označujúce sponzorov programu (Slovenská sporiteľňa, Dedoles, Marlenka, Emma, Bepanthen Baby).
20:39:30 začiatok programu ***SuperStar*** ⑫. Úvodné titulky, porotcovia speváckej súťaže Leoš Mareš, Pavol Habera, Patricie Pagáčová, Monika Bagárová sa bavia v zákulisí, Marián Čekovský ich čaká v štúdiu.
20:40:46 Začiatok castingu., predstavenie a vystúpenie prvého súťažiaceho Jiřího Langra (barista). Vďaka hlasu Patrície tesne postúpil.
20:44:27 Druhým súťažiacim je neformálny (oblečením i správaním) Jakub Suchan.
20:44:56 Jakub príde v ponožkách a kožuchu s harmonikou pred porotu. M. Čekovský a L. Mareš zareagujú na jeho oblečenie. Potom sa pýtajú na zamestnanie, Jakub práce strieda a nedávno dojil kravy. S iróniou hovorí, že chce preraziť v šoubiznise a vyhrať SuperStar.
20:46:13 P. Habera sa Jakuba opýta: *„Ale ty si si bol z nás došiel urobiť kompletne že...prdel slovo sa v Čechách nesmie používať, na Slovensku to nič neznamená v podstate...srandu alebo to myslíš vážne? Nemáš problém nejaký, zdravotného charakteru alebo tak?*
Jakub: *„Zdravotný problém? Tak toto nevím. Se musím zeptat pani doktorky.“*
P. Habera: *„Lebo vonku je 35 a ty si tu v baranici, vieš?“*
Jakub povie, že sa v baranici cíti bezpečne. Potom zaspieva pieseň, ktorú zložil svojej priateľke. Po slovách L. Mareša a P. Pagáčovej, že ich Jakub pobavil, si zobral slovo **P. Habera**: *„Počkaj, dobre, ale nerozplývajme sa. Toto bolo trápne, podľa mňa to nebolo ani srandovné. Ty nie si spevák, ty si diagnóza pre mňa.“*
Jakub: *„Jo.“*
P. Habera: *„To je absolútne. To nemalo ani so srandou nič, akože, fakt. Zabavil som sa, keď si vošiel do dverí a to bolo posledné, čo som sa usmial, sorry.“*
L. Marešovi sa vystúpenie páčilo, ale bol jediný, ktorý dal Jakubovi postup.
P. Habera pri odchode Jakuba z miestnosti povie: *„Podľa mňa mu musí* ***...****bať* (časť slova je vypípaná), *normálne regulérne. Ja mám rád takých, ktorí dojdú a sú srandovní. A nie je to vykalkulované a nie je to...“*
L. Marešovi sa zdalo byť vystúpenie srandovné, no **P. Habera** sa nedá: *„To je spodok spodku založený na spodku.“* Navrhne ísť ďalej.
20:49:45 Prichádza Natália Zbuzková, študentka, po vystúpení ju všetci porotcovia pozitívne ohodnotili, postúpila 5-timi hlasmi.
20:53:14 Po prestrihoch zo zákulisia prichádza Michal Borza, programátor. Porotcovia ohodnotia jeho vystúpenie ako amatérske.
20:57:53 Predstavuje sa Sav Bea, učiteľka spevu. Napriek tomu, že čisto odspievala aj veľmi vysoké tóny, a mala dobrý herecký výkon, porotcom sa nepáčila jej farba hlasu. Nepostúpila.

21:03:42 Po krátkych problémoch s gitarou sa predstaví Michal Nováček, študent. Zaspieva vlastnú pesničku, ktorá sa páčila obom porotkyniam, aj M. Čekovskému.
21:05:30 **P. Habera** sa vyjadrí k M. Nováčkovi kriticky: *„To, že vieš spievať, OK, OK. Ale mňa nebavíš ako osobnosť, vôbec. Bojíš sa nám pozrieť do tváre, bojíš sa nám pozrieť do očí.* (niekto z porotcov zabučí) *Mám pocit, že tvoj pohľad je pohľad do prázdna. Aj to sa môže stať, že ja jediný poviem, že „ne" a ostatní povedia „áno". Takže v tejto chvíli, v tejto chvíli normálne môžem začať a kľudne nech ma prevalcujú všetci ostatní. Mňa nebavíš. Nie."*
Ostatní porotcovia ho posunú ďalej.
21:07:17 Prichádza Oliver Vrábel. Po krátkom vstupe L. Mareša o študijných výsledkoch sa začnú baviť o matematike v súvislosti s umením.
21:08:50 L. Mareš presviedča P. Haberu, že bol v matematike skvelý. **P. Habera** sa ho opýta: *„Tak proč si na to prděl?"* L. Mareš nevie dôvod, prečo z matematiky prepadol**.**
21:09:03 Oliver Vrábel, študent začne hrať a ticho spievať. Porotcovia mu ticho oznámia 5 x nie. Monika cez pauzu navrhne realizáciu spoločného porotcovského koncertu.
21:12:32 Predstavenie študentky Frederiky Farkašovej, študentky bez akejkoľvek sebareflexie, pre ktorú je hudba jej život.
21:14:18 Pri veľmi falošnom speve F. Farkašovej **P. Pagáčová** nezdrží a povie: *„Ó, ty krávo."* Porotcovia jej odporučia hudbu počúvať, ale nespievať. Spieva bez ohľadu na hudobný podklad.
21:15:58 P. Habera v hodnotení výkonu Frederiky Farkašovej povie: *„A podľa mňa si ešte aj hluchá ako poleno. Akože úplne."*
Frederika povie: *„Pohroma."*
P. Habera: *„Čo?"* Potom zopakuje, že je hluchá jak poleno.
P. Habera ukončí hodnotenie: *„A ja by som to povedal najlepšie ako viem, najhoršie dneska čo som videl. Dovidenia."* **Frederika** sa opýta: *„Najhoršie?"* **P. Habera** potvrdí: *„Hm, suverénne. Čau."* Federika sa rozlúči a odíde.
21:16:51 Predstavuje sa Katarína Stohrová, študentka. Zaspieva s trémou, ale porotcovia ju povzbudia.

21:20:30 komunikát označujúci sponzora programu (Slovenská sporiteľňa), zvukovo-obrazové komunikáty, *reklamný blok* (trvanie cca 6 min.), zvukovo-obrazový komunikát, vlastná propagácia - komunikát *Slovakia Tech FORUM – EXPO 2021*, upútavky na programy *Pán profesor* ⑫, *Equalizer 2* ⑮, *Farma* ⑫, zvukovo-obrazové komunikáty, komunikáty označujúce sponzora programu (Bepanthen Baby, Dedoles, Emma).

21:29:42 pokračovanie programu ***SuperStar*** ⑫. Katarína Stohrová získa 5 x postup. Krátky vstup zo zákulisia. Prehľad ďalších postupujúcich – David Jablonski, nezamestnaný, Sabina Olijve, študentka konzervatória, Jakub Chulda, muzikálový spevák. Krátky vstup zo zákulisia.
21:32:47 Predstavenie a vystúpenie Lenky Stejskalovej, uvádzačky v divadle. Porotcovia si myslia, že Lenka výberom piesne riskovala, nepostúpi. L. Mareš si odskočí na WC.
21:37:16 Prichádza Salome Bindová, študentka herectva. Má krátke nohavice, ako kedysi P. Habera. Po dospievaní sa porotcovia vyslovia kriticky a získa 5 x nie.
21:41:48 Ďalší súťažiaci Adam Dráb, študent ekonómie, predstavuje seba i svoju rodinu z domu. Ako cukrovkár chce motivovať ostatných. Získa si spevom porotcov a postúpi.

21:48:19 komunikáty označujúce sponzorov programu (Slovenská sporiteľňa), zvukovo-obrazové komunikáty, komunikát *SuperStar* ⑫, *reklamný blok* (trvanie cca 6 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na filmové premiéry na VOYO ⑮, zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Equalizer 2* ⑮, *Na telo, Farma* ⑫, zvukovo-obrazové komunikáty, komunikáty označujúce sponzorov programu (Dedoles, Marlenka).

21:57:04 pokračovanie programu ***SuperStar*** ⑫. Predstavenie Kamila Řezáča (opravár výťahov). Aj keď porotcov zabavil, nepostúpi.
22:01:00 Lucia Čierna, servírka, rozpráva o strachu zo spievania, chce sa ho zbaviť. Po zaspievaní pred porotou napriek menším pripomienkam postúpi.
22:04:46 Krátke predstavenie súťažiacich, ktorí nepostúpili.
22:05:33 Jednej vypadnutej speváčke P. Habera okrem iného povie: *„Ale, Emma, ešte 50 %. Normálne, odpichnúť sa a na plné gule tou traťou.“*
22:08:04 Krátky vstup za zákulisia. Spieva Ladislav Hunka, programátor CNC strojov, ktorý postúpi 4 hlasmi.
22:11:40 Predstavuje sa Elizabeth Lagronová, študentka tanca. Porota jej vytkla silený prejav a nedala jej hlasy. Elizabeth to sklamalo a rozplakala sa.
22:14:31 Súťažiaci Jan Škůrek, študent sa pripravuje na vystúpenie doma, potom zaspieva. Porota stratila slová.

22:17:07 komunikát označujúci sponzora programu (Slovenská sporiteľňa), zvukovo-obrazové komunikáty, *reklamný blok* (trvanie cca 6:05 min.), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Love Island Česko&Slovensko* ⑫, *Sestričky* ⑮, *Equalizer 2* ⑮, zvukovo-obrazové komunikáty, komunikát označujúci sponzora programu (Marlenka).

22:25:40 pokračovanie programu ***SuperStar*** ⑫. P. Habera povie, že mu spev pripomenul, že sú v Tatrách premnožené medvede. V zostrihu si Jan veští šťastie a nezhody so ženou, ktorou môže byť kritizujúca M. Bagárová. Ostatní porotcovia sa tiež vyjadrili záporne.
22:27:54 Václav Kopka, lesník, sa o postup stavil s priateľkou. Porotcovia mu dajú 2. šancu.
22:33:01 Z Tatier sa predstavuje Barbara Bortolini, baristka. Porotu zaujala svojou osobnosťou, vyzvala ich k spoločnému spevu. Získala 5 hlasov. Krátky vstup zo zákulisia.
22:38:44 Predstavenie Jaroslava Kupču, operátora výroby. Pri speve si P. Habera dá do uší perá. Po dospievaní porotcovia vyslovia, že je z inej dimenzie. Nepostúpi.
22:42:45 Prichádza Daniela Bakšiová.

22:43:00 komunikát označujúci sponzora programu (Slovenská sporiteľňa), zvukovo-obrazové komunikáty, *reklamný blok* (trvanie cca 5:50 min.), komunikát *Byť zdravý je výhra*, upútavky na programy *Equalizer 2* ⑮, *Farma* ⑫, *Smotánka* ⑫, *SuperStar VLOG* ⑫, zvukovo-obrazový komunikát.

22:25:40 pokračovanie programu ***SuperStar*** ⑫. Daniela Bakšiová, študentka hudby, spieva falošne. Po dospievaní sa rozplače. Porota jej dá 2. šancu, po ktorej ju porota posunie do 2. kola. Potom sa baví o Danielinych šanciach.
23:00:01 P. Habera si myslí, že Daniela by mohla vyhrať SuperStar, pripomína mu Hanu Hegerovú, L. Mareš s ním nesúhlasí.
P. Habera povie: *„Ty vole, prisahám to, no jasné.“*
L. Mareš: *„Ty vole, vůbec.“*
23:00:11 Záverečné titulky.
23:00:17 komunikáty označujúce sponzorov programu (Bepanthen Baby, Slovenská sporiteľňa, Dedoles, Marlenka, Emma), zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe *Equalizer 2* ⑮, zvukovo-obrazový komunikát, komunikáty označujúce sponzorov programu (DOXXbet, Rum Professore).
23:01:34 začiatok programu *Utečenec* ⑮.
23:10:00 koniec záznamu.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1292/SO/2021, 1335/SO/2021, 1362/SO/2021
Programová služba: TV N (TV NOVÁKY)
Spoločnosť: KABELTELSAT s.r.o.

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) a n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosti evidované pod č. 1292/SO/2021, 1335/SO/2021 a č. 1362/SO/2021 smerujúce voči programovej službe TV N (TV NOVÁKY), spoločnosti KABELTELSAT s.r.o. a uznala uvedené sťažnosti podľa ustanovenia § 14a ods. 11 zákona č. 308/2000 Z. z. za **nepreskúmateľné.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi dôvody nepreskúmateľnosti sťažností.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.	1292/SO/2021 zo dňa 23. 8. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Priamy prenos z osláv 60.výročia udelenia Štatútu mesta Nováky I. časť záznamu z osláv 60. výročia udelenia Štatútu mesta Nováky
Deň a čas vysielania:	14. 8. 2021 o cca 15:50 hod. 20. 8. 2021 o cca 18:00 hod. 21. 8. 2021 o cca 18:00 hod. 22. 8. 2021 o cca 13:30 hod. a o cca 18:00 hod. 23. 8. 2021 o cca 18:00 hod.
Označenie podľa JSO:	-

Sťažnosť č.	1335/SO/2021 zo dňa 7. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	I. časť záznamu z osláv 60. výročia udelenia Štatútu mesta Nováky
Deň a čas vysielania:	3. 9. 2021 o cca 18:00 hod. 4. 9. 2021 o cca 18:00 hod. 5. 9. 2021 o cca 13:30 hod. a o cca 18:00 hod. 6. 9. 2021 o cca 13:30 hod.
Označenie podľa JSO:	-

Sťažnosť č.	1362/SO/2021 zo dňa 14. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	II. časť záznamu z osláv 60. výročia udelenia Štatútu mesta Nováky
Deň a čas vysielania:	10. 9. 2021 o cca 18:00 hod. 11. 9. 2021 o cca 18:00 hod. 12. 9. 2021 o cca 13:30 hod. a o cca 18:00 hod. 13. 9. 2021 o cca 13:30 hod.
Označenie podľa JSO:	-

Programová služba:	TV N (TV NOVÁKY)
Spoločnosť:	(KABELTELSAT s. r. o.)

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTÍ:

Sťažnosť č. 1292/SO/2021
„Podávam sťažnosť na vysielateľa Televízie Nováky (KABELTELSAT s.r.o.), ktorá vo svojom káblovom rozvode umožňuje vysielanie bez udelenej licencie a pravdepodobne aj porušuje autorské práva. V dňoch

- *14.8.2021 od 15:50 - priamy televízny prenos (dĺžka 6 hodín a 13 minút)*
- *20.08.2021 od 18:00 - 1 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 36 minút)*
- *21.08.2021 od 18:00 - 1 časť záznamu - repríza (dlžka 2 hodiny a 36 minút)*
- *22.08.2021 od 13:30 - 1 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 36 minút)*
- *22.08.2021 od 18:00 - 1 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 36 minút)*
- *23.08.2021 od 18:00 - 1 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 36 minút)*

bol odvysielaný komunikát s názvom Priamy prenos z osláv 60.výročia udelenia Štatútu mesta Nováky na programovej službe označenej tvN. Podľa môjho názoru spoločnosť KABELTELSAT s.r.o. porušila povinnosť ustanovenú v § 15a ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že v uvedených dňoch odvysielala komunikát s názvom Priamy prenos z osláv 60.výročia udelenia Štatútu mesta Nováky na programovej službe označenej TvN bez udelenej licencie. Zároveň sa domnievam, že odvysielaním priameho prenosu z hudobných vystúpení a koncertov, boli porušené autorské práva účinkujúcich a interpretov.
Prosím o preverenie mojej sťažnosti.“

Sťažnosť č. 1335/SO/2021
„Podávam sťažnosť na vysielateľa Televízie Nováky (KABELTELSAT s.r.o.), ktorá vo svojom káblovom rozvode umožňuje vysielanie bez udelenej licencie. V dňoch

- *03.09.2021 od 18:00 - 1 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 36 minút)*
- *04.09.2021 od 18:00 - 1 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 36 minút)*
- *05.09.2021 od 13:30 - 1 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 36 minút)*
- *05.09.2021 od 18:00 - 1 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 36 minút)*
- *06.09.2021 od 18:00 - 1 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 36 minút)*

bol odvysielaný komunikát s názvom I. časť záznamu z osláv 60. výročia udelenia Štatútu mesta Nováky na programovej službe označenej tvN. Podľa môjho názoru spoločnosť KABELTELSAT s.r.o. porušila povinnosť ustanovenú v § 15a ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že v uvedených dňoch odvysielala komunikát s názvom I. časť záznamu z osláv 60. výročia udelenia Štatútu mesta Nováky na programovej službe označenej TvN bez udelenej licencie.“

Sťažnosť č. 1362/SO/2021
„Podávam sťažnosť na vysielateľa Televízie Nováky (KABELTELSAT s.r.o.), ktorá vo svojom káblovom rozvode umožňuje vysielanie bez udelenej licencie. V dňoch

- *10.09.2021 od 18:00 - 2 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 46 minút)*
- *11.09.2021 od 18:00 - 2 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 46 minút)*
- *12.09.2021 od 13:30 - 2 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 46 minút)*
- *12.09.2021 od 18:00 - 2 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 46 minút)*
- *13.09.2021 od 18:00 - 2 časť záznamu - repríza (dĺžka 2 hodiny a 46 minút)*

bol odvysielaný komunikát s názvom II. časť záznamu z osláv 60. výročia udelenia Štatútu mesta Nováky na programovej službe označenej tvN. Podľa môjho názoru spoločnosť KABELTELSAT s.r.o. porušila povinnosť ustanovenú v § 15a ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že v uvedených dňoch odvysielala komunikát s názvom II. časť záznamu z osláv 60. výročia udelenia Štatútu mesta Nováky na programovej službe označenej TvN bez udelenej licencie.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii (ďalej len „ZVR“)

§ 2
Pôsobnosť zákona

(1) Tento zákon sa vzťahuje na
a) vysielateľa zriadeného zákonom 1) (ďalej len „vysielateľ na základe zákona“),
b) vysielateľa, ktorý nie je zriadený zákonom 1) a má oprávnenie na vysielanie na základe licencie udelenej podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu 1a) (ďalej len „vysielateľ s licenciou“),
1a) Zákon č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní).

§ 3
Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona
a) vysielanie je vysielanie programovej služby v jeho rozsahu podľa osobitného predpisu, 3)
3) § 3 zákona č. 220/2007 Z. z.

§ 5
Pôsobnosť rady

(1) Do pôsobnosti rady v oblasti výkonu štátnej správy patrí
m) žiadať záznamy vysielania od vysielateľov v prípade potreby,

§ 15a

(1) Vysielanie bez udelenej licencie sa zakazuje; to sa nevzťahuje na analógové vysielanie osôb podľa § 2 ods. 3 a 4, a na analógové vysielanie vysielateľa na základe zákona a vysielanie prostredníctvom internetu.

§ 16
Základné povinnosti vysielateľa a poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie

(3) Vysielateľ je povinný
h) zapísať činnosť vykonávanú podľa tohto zákona, ktorú vykonáva ako právnická osoba, ako predmet činnosti do obchodného registra; návrh na zápis činnosti je povinný podať najneskôr do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o udelení licencie,
l) uchovávať súvislé záznamy vysielania počas 45 dní odo dňa ich vysielania v zodpovedajúcej kvalite; záznam vysielania je vysielateľ povinný poskytnúť rade do 15 dní od doručenia žiadosti rady o poskytnutie tohto záznamu vysielania na zvyčajnom technickom nosiči, ktorého druh určí rada v licencii po dohode s vysielateľom,

Zákon č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielaní) (ďalej len „ZDV“)

§ 3

Programová služba, vysielanie programovej služby a vysielateľ

(1) Programová služba je služba primárne hospodárskej povahy, ktorá je zámerným časovým usporiadaním programov a ďalších zložiek tejto služby, ktoré vytvárajú uzavretý, simultánne prijímateľný celok, a ktorá je poskytovaná vysielateľom na účel informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť.

(3) Televízna programová služba je programová služba, ktorej vysielanie je chránené podľa osobitného predpisu 5) a vo vnímateľnej podobe ho tvorí rad po sebe nasledujúcich obrazov vnímateľných zrakom sprevádzaných súvisiacim zvukom vnímateľným sluchom.

(5) Vysielanie programovej služby je šírenie pôvodnej kódovanej alebo nekódovanej programovej služby určenej na príjem verejnosťou prostredníctvom komunikačnej siete alebo telekomunikačného zariadenia, a to
a) rozhlasovej programovej služby vrátane jej doplnkových obsahových služieb (ďalej len „vysielanie rozhlasovej programovej služby“) alebo
b) televíznej programovej služby vrátane jej doplnkových obsahových služieb (ďalej len „vysielanie televíznej programovej služby“).

(7) Vysielateľ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá redakčne zodpovedá za obsah programovej služby a časové usporiadanie jednotlivých zložiek programovej služby, ktorú vysiela alebo ktorú necháva šíriť v úplnej a nezmenenej forme treťou osobou.

§ 32

Zánik licencie na digitálne vysielanie

Licencia na digitálne vysielanie zaniká
d) uplynutím 60 dní odo dňa, v ktorom mal vysielateľ podať návrh na zápis činnosti do obchodného registra a neurobil tak,[31)]
31) § 16 písm. p) zákona č. 308/2000 Z.z.

Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon.

§ 141

(1) Správou práv sa na účely tohto zákona rozumie správa výkonu majetkových práv k dielu, umeleckému výkonu, zvukovému záznamu, audiovizuálnemu záznamu, vysielaniu a databáze podľa § 131 (ďalej len „predmet ochrany“).
(2) Správu práv vykonáva za nositeľa práv nezávislý subjekt správy alebo organizácia kolektívnej správy podľa tohto zákona, ak nie je v § 146 a 147 ustanovené inak.

ANALÝZA - stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Sťažovateľ namietal, že vysielateľ Televízia Nováky (KABELTELSAT s.r.o.) vo svojom káblovom rozvode umožňuje vysielanie bez udelenej licencie a pravdepodobne aj porušuje autorské práva.

Rada si na základe obsahu sťažností v súlade s § 5 ods. 1 písm. m) a § 16 ods. 3 písm. l) ZVR vyžiadala záznamy vysielania televíznej programovej služby TV N (TV NOVÁKY) od spoločnosti KABELTELSAT s.r.o., Partizánske listom zo dňa:
- 25. 8. 2021, ktorý bol doručený dňa 26. 8. 2021,
- 9. 9. 2021, ktorý bol doručený dňa 14. 9. 2021,
- 17. 9. 2021, ktorý bol doručený dňa 18. 9. 2021.
Záznamy ku dňu 3. 11. 2021 neboli doručené.

Rada dňa 6. 10. 2021 zobrala na vedomie skutočnosť, že **televízna licencia č. TD/225** držiteľa licencie, spoločnosti KABELTELSAT s. r. o., **zanikla ku dňu 27. 11. 2020**, keďže podľa ustanovenia § 32 písm. d) ZDV s odkazom na § 16 ods. 3 písm. h) ZVR licencia na digitálne vysielanie zaniká uplynutím 60 dní odo dňa, v ktorom mal vysielateľ podať návrh na zápis činnosti do obchodného registra a neurobil tak.

Vzhľadom na to, že Rada nedisponuje záznamami vysielania televíznej programovej služby TV N (TV NOVÁKY), voči ktorej sťažnosti smerovali, **sťažnosti nie je možné preskúmať a posúdiť, či mohlo dôjsť k porušeniu § 15a ods. 1 ZVR.**

Vo veci možného porušenia autorských práv je nutné uviesť, že Rada nevykonáva dohľad nad dodržiavaním autorských práv. V žiadosti o licenciu na vysielanie televíznej programovej služby spoločnosť KABELTELSAT s.r.o., Partizánske uviedla čestné vyhlásenie, že vo vysielaní nebudú použité diela podliehajúce organizácii kolektívnej správy práv. **Správu práv podľa zákona č. 185/2015 Z. z. vykonáva za nositeľa práv nezávislý subjekt správy alebo organizácia kolektívnej správy**

ZÁVER:

Na základe analýzy sa domnievame, že vzhľadom na to, že Rada nedisponuje záznamami vysielania**, nie je možné zistiť, či mohlo dôjsť k porušeniu § 15a ods. 1 ZVR.**
Sťažnosti navrhujeme posúdiť ako **nepreskúmateľné.**

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1373/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1373/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby TV MARKÍZA, vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z:** PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.	1373/SO/2021 zo dňa 17. 09. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Televízne noviny
Deň a čas vysielania:	16. 09. 2021 o cca 19.00 hod.
Označenie podľa JSO:	-

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 03. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Vážená RVR, podávam sťažnosť na Televízne noviny TV Markíza zo dňa 16.09.2021 (štvrtok) o 19:00 hod.
V čase po 19.10 hod. odznela reportáž Pavla Siváka:
Príspevok reagoval na to, že Bardejov bude v bordovej farbe a začal slovami nejakého miestneho chrapúňa : To, čo sa robí u nás, už neni možné ... Nech pozerajú na ľudí z čoho budú žiť .... čo tá vláda vystrája, to je katastrofa ...
Za tým hovorca : ...máme informácie o nejakých kultúrnych udalostiach, svadbách, pohrebe .... (čiže zanedbaná kontrola mesta a nezodpovednosť občanov)
Na to Sivák : ... prevádzkari na to už len bez slova pokrútili hlavou ... a pridal vyjadrenie nahlúplej servírky v Zborove
Toto malo byť objektívne stanovisko reportéra k situácii v Bardejove ? Siváka som ešte nepočul povzbudzovať občanov, aby sa dali zaočkovať , ani prevádzkari neapelovali na občanov : dajte sa zaočkovať , radi Vám poslúžime. Sivák nebol schopný zastať sa zaočkovaných občanov, ktorých peniaze sa používajú na liečenie covidom a deltou postihnutých nezaočkovaných občanov. Akým právom ? Zbabelý Sivák nie je schopný navrhnúť vláde : kto sa doteraz nezaočkoval a ochorel na vírus, nech si liečbu zaplatí do posledného centu !!!
Takto sa robí vyvážená reportáž ? : začne sa kydať na vládu, potom hovorca mesta prizná nezodpovednosť občanov a potom servírka vyplakáva ?
Takúto reportáž pustí vedúci vydania do vysielania ? Je to cielené alebo ignorácia skutočnosti ?
Žiadam o vyvodenie dôsledkov voči P. Sivákovi a vedúcemu vydania správ.
Vážená RVR, žiadam o posúdenie reportáže P. Siváka a vyvodenie sankcií voči nemu a vedúcemu vydania TN Markíza za zavádzajúce a neobjektívne informácie. Žiadam verejne 5x odvysielať ospravedlnenie poslucháčom a písomné ospravedlnenie zaslať vláde SR. Už aj Markíza sa zaraďuje medzi oblbovačov občanov ?
Očakávam Vaše stanovisko a som s pozdravom ...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:
§ 16 ods. 3 písm. b): *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Sťažovateľ namietal voči spravodajskej relácii *Televízne noviny* zo dňa 16. 09. 2021 vysielanej o 19:00 h., v ktorej malo dôjsť k odvysielaniu príspevku, v ktorom malo byť neobjektívne a nevyvážene informované o aktuálnej epidemickej situácii v Bardejovskom okrese.

Program sme posudzovali na základe ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., teda skúmali, či vysielateľ splnil povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu.

Medzi kritériá objektivity vo všeobecnosti zahŕňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

V monitorovanom programe *Televízne noviny* zo dňa 16. 09. 2021 sme zaznamenali dva príspevky s názvom *Prvé bordové okresy* a *Prvý bordový okres*, ktoré sme identifikovali ako obsah, voči ktorému namietal sťažovateľ.

Prvé bordové okresy
V úvode príspevku moderátor programu oznamuje, že na Slovensku sa výrazne zhoršila epidemická situácia až v 31 okresoch, pričom do bordovej farby sa dostali štyri okresy, a to vrátane okresu Bardejov.
Za tým redaktorka priblížila, že v nemocniciach sa zvyšujú počty pacientov, vrátane nakazených, hospitalizovaných či ľudí na umelej pľúcnej ventilácii. Navyše prognózy ministerstva zdravotníctva predpovedajú na koniec septembra mimoriadnu záťaž pre nemocnice. Na záver príspevku redaktorka dodáva, že štyri z okresov sú bordové, dokonca okres Bardejov zbordovie od zajtra, t. j. 17. 9. Miestni obyvatelia majú túto situáciu pripisovať nízkej zaočkovanosti. Redaktorka informuje, že viac o situácii v Bardejove povie nasledujúci príspevok.

Prvý bordový okres
V úvode príspevku obyvateľ Bardejova vzniesol kritiku voči vláde SR, ktorá má ignorovať fakt, že ľudia nemajú z čoho žiť. Redaktor informuje, že okres Bardejov je prvým okresom na Slovensku, ktorý bude v bordovej farbe. Na to je odvysielané stanovisko hovorcu mesta, ktorý vysvetľuje, že možným dôvodom aktuálnej situácie sú svadby, kary či iné spoločenské udalosti. Obyvateľky mesta Bardejov dodávajú, že je dôležité, aby sa dali občania zaočkovať.
Následne redaktor približuje niektoré z opatrení, ktoré platia v bordovej farbe. Servírka z reštaurácie v Zborove sa domnieva, že kvôli opatreniam zrejme opätovne príde o prácu, nakoľko podnik v ktorom je zamestnaná, je dlhodobo stratový. Na to je odvysielané stanovisko ministra zdravotníctva, ktorý informuje, že regionálni hygienici sa budú spájať s jednotlivými primátormi a starostami obcí, ktorí všeobecne záväzným nariadením môžu obmedziť otváracie hodiny predajní a pohyb ľudí. Hovorca mesta Bardejov dodáva, že v súčasnosti sa pripravujú opatrenia, ktoré majú byť prijaté na úrovni samosprávy tak, aby sa zamedzilo nekontrolovateľnému šíreniu koronavírusu.

* * *

Sťažovateľ namietal voči príspevku, v ktorom malo byť neobjektívne a nevyvážene informované o aktuálnej epidemickej situácii v Bardejovskom okrese.

Podľa **§ 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z**. vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle a do ich obsahu **z pohľadu RVR možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach**. Týmto ustanovením sa zdôrazňuje najmä redakčná nezávislosť vo vzťahu k iným subjektom.
Domnievame sa, že výber tém, spôsob ich spracovania v rámci programu je v plnej kompetencii vysielateľa. Myslíme si, že predmetná téma odvysielaného príspevku bola **aktuálna** a **relevantná**.

Namietaný príspevok s názvom *Prvý bordový okres* informoval o tom, že okres Bardejov je prvým okresom na Slovensku, ktorý sa vzhľadom na zhoršujúcu sa epidemickú situáciu ocitol v bordovej fáze Covid automatu, ktorý prináša prísnejšie opatrenia.
Príspevok obsahoval sprostredkované vyjadrenia hovorcu mesta Bardejov, ministra zdravotníctva, ale i obyvateľov mesta Bardejov, ktorí priniesli dva rozdielne pohľady na aktuálnu epidemickú situáciu:

- Obyvatelia kritizujúci sprísňujúce sa opatrenia v okrese Bardejov:

Obyvateľ Bardejova: *„Toto, čo sa robí u nás už, tak to už neni možné. Nech pozerajú na ľudí, že z čoho budú žiť a tak ďalej, lebo fakt tí ľudia peniaze nemajú a čo oni, tá vláda vystrája teraz, to je katastrofa.“*
Servírka reštaurácie v Zborove: *„Katastrofa, prídem zas o robotu, jednak tu, jednak aj na terase prakticky, lebo už tým trpíme celkom dosť dlho a iba sme na tom stratoví, nič viac.“*

- Obyvatelia, ktorí ako východisko z aktuálnej situácie považujú očkovanie:

Obyvateľka Bardejova: *„Nech sa očkujú, nič iné, len nech sa očkujú a bude to dobré.“*
Obyvateľka Bardejova: *„By asi bolo dobre, keby sa dal každý zaočkovať.“*

Myslíme si, že moderátor a redaktor príspevku nevkladali do prezentovaných informácií vlastný komentár alebo hodnotenie, pričom pracovali s bežne dostupnými informáciami.
Sme toho názoru, že vysielateľ dokázal zabezpečiť objektívnosť a vyváženosť predmetného príspevku tým, že priniesol informácie zahŕňajúce viac pohľadov na spomínanú problematiku, t. j. vyjadrenie hovorcu mesta Bardejov, ministra zdravotníctva, ale i samotných obyvateľov.
Na základe uvedeného sme toho názoru, že namietané príspevky boli s ohľadom na kritériá objektívnosti náležite vyvážené, relevantné, neutrálne, presné, vecné, aktuálne a zrozumiteľné.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ programovej služby TV MARKÍZA odvysielaním relácie *Televízne noviny* dňa 16. 09. 2021 **neporušil ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.**
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

K bodu č. 10

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1373/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Televízne noviny
Deň vysielania: 16. 09. 2021
Čas vysielania: 19:00 h
Označenie podľa JSO: -

Vysielanie bolo zmonitorované zo záznamu RVR

časový kód cca:
19:00:00 začiatok záznamu
19:00:00 začiatok programu ***Televízne noviny***
Krátky prehľad správ
Hľadá sa politické riešenie
Vracajú sa obmedzenia
Turisti dobyli vesmír

Správy
1. Vyšetrovatelia idú do väzby
2. Kriminálne živly v bezpečnostných zložkách
3. Vojna medzi politikmi
4. Prvé bordové okresy

Viktor Vincze, moderátor: *„Výrazná zmena. Epidemická situácia sa za posledný týždeň zhoršila v až 31 okresoch. Najlepšie zelené zostali už iba 4, 44 okresov bude od pondelka oranžových vrátane celej Bratislavy, 27 okresov prechádza do červenej farby a dokonca 4 do bordovej, kde sú už citeľne prísnejšie opatrenia. Táto fáza sa týka Skalice, Krupiny, Rožňavy a Bardejova, ktorý zbordovie dokonca skôr. Aké sú ďalšie prognózy a čo tieto zmeny farieb prinesú, nám teraz vysvetlí Zuzana Javorová. Zuzka, podľa tejto mapy to nevyzerá veľmi dobre. Čo hovoria čísla?“*
Zuzana Javorová, redaktorka: *„Dobrý večer. No tak nielen podľa mapy, ale ani podľa čísel to naozaj na Slovensku dobre nevyzerá. Všetky parametre, ktoré sledujú odborníci, sa zhoršujú, či už sú to počty novoprijatých pacientov v nemocniciach, alebo počty ľudí na umelej pľúcnej ventilácii a novo nakazených. Dokonca prognózy ministerstva zdravotníctva hovoria o tom, že už o 2 týždne, teda na konci septembra, by denné počty novo diagnostikovaných pacientov s Covidom-19 mohli dosiahnuť úroveň 1500 - 3000 denne a do nemocníc by mohli prijímať až 100 pacientov nových denne, čo už je naozaj mimoriadna záťaž pre zdravotníctvo a uvidíme, ako zdravotníctvo túto záťaž zvládne. Ono to zatiaľ podľa tých predikcií vyzerá tak, že nemocnice budú musieť opäť reprofilizovať oddelenia, nevystačia si s tými aktuálnymi kapacitami infekčných oddelení, no a uvidíme či a ako sa to odrazí napríklad na plánovaných operáciách, ako si to pamätáme z minulých vĺn, kedy boli tieto odkláňané a nevykonávali sa. Ako už odznelo, tá situácia sa naozaj zhoršuje veľmi rýchlo a za posledné dni sa zhoršila v 31 okresoch vrátane hlavného mesta, Bratislava bude od pondelka*

už oranžová. Mesto ale dúfa, že to bude na dlho možno nejaké posledné zhoršenie, nakoľko počet zaočkovaných ľudí v tom vyššom veku už stúpol na 75 % prvou dávkou a teda hlavné mesto sa približuje k tomu, že by Covid automat a jeho pravidlá naňho mohli potom pozerať ešte priaznivejšie. Priaznivé to ale nie je v tých spomínaných 4 okresoch, ktoré budú bordové, dokonca Bardejov takto zbordovie už od zajtra a prehupne sa do tejto vážnejšej bordovej fázy z oranžovej, čiže akoby o 2 kroky napred v Covid automate. Miestni túto zhoršenú situáciu pripisujú nižšiemu očkovaniu, teda slabšej zaočkovanosti. O tom konkrétnom, ako to v Bardejove už vyzerá, alebo bude vyzerať, si už ale viac pozrite z reportáže kolegu Pavla Siváka.“

5. **Prvý bordový okres** (začiatok príspevku cca 19:12:13)

Viktor Vincze, moderátor: *„No a pri bordovom Bardejove ešte zostaneme. Ten skáče rovno o dve farby. Miestni to pripisujú aj slabému očkovaniu. Samospráva má urobiť opatrenia, aby šírenie Covidu spomalila. Čas rátajú na hodiny.“*

Obyvateľ Bardejova: *„Toto, čo sa robí u nás už, tak to už neni možné. Nech pozerajú na ľudí, že z čoho budú žiť a tak ďalej, lebo fakt tí ľudia peniaze nemajú a čo oni, tá vláda vystrája teraz, to je katastrofa.“*

Pavol Sivák, redaktor: *„Bardejovský okres bude prvým na Slovensku, ktorý sa takpovediac prepne do bordovej farby a to už od zajtra.“*

Štefan Hij, hovorca mesta Bardejov: *„To je také nechcené prvenstvo. Opäť, máme informácie o nejakých svadbách, ktoré sme tu mali, máme informácie o tom, že tu boli nejaké spoločenské udalosti ako je pohreb a kar.“*

Obyvateľka Bardejova: *„Nech sa očkujú, nič iné, len nech sa očkujú a bude to dobré.“*

Obyvateľka Bardejova: *„By asi bolo dobre, keby sa dal každý zaočkovať.“*

Pavol Sivák: *„Obchody v bordových okresoch musia obnoviť aj hodiny pre seniorov. Reštaurácie môžu mať len okienkový predaj, svadby, kary či oslavy budú len pre očkovaných, no s počtom do 20 ľudí, inak sú zakázané. Prevádzkari už len bez slova pokrútili hlavou. Túto reštauráciu v Zborove pri Bardejove otvorili len nedávno. Servírka otvorene hovorí, že najnovšie prísne opatrenia ich môžu dostať priam na kolená.“*

Servírka reštaurácie v Zborove: *„Katastrofa, prídem zas o robotu, jednak tu, jednak aj na terase prakticky, lebo už tým trpíme celkom dosť dlho a iba sme na tom stratoví, nič viac.“*

Pavol Sivák: *„Bordová fáza prináša výrazné obmedzenia už aj pre očkovaných, napríklad nočný zákaz vychádzania od 21:00 do 05:00 hodiny nasledujúceho dňa. Ľudia z bordových okresov môžu mať tiež obmedzené cestovanie, napríklad by nemali cestovať do zahraničia na dovolenku. Na to je však potrebné schváliť núdzový stav. Ten vláda zatiaľ nevyhlásila.“*

Vladimír Lengvarský, minister zdravotníctva (nom. OĽaNO): *„Podľa pokynu dnešného môjho budú sa regionálni hygienici z tých 4 okresov spájať s jednotlivými primátormi alebo starostami obcí, kde teda tá situácia je najhoršia a tá obec po dohode svojím všeobecne záväzným nariadením bude môcť teda obmedziť otváracie hodiny a takisto pohyb ľudí, zakázať niektoré hromadné podujatia.“*

Štefan Hij: *„Momentálne sa precizujú opatrenia, ktoré by mali byť prijaté na úrovni samosprávy tak, aby tie opatrenia zamedzili tomu nekontrolovateľnému šíreniu Covidu-19.“*

Pavol Sivák: *„No a v Bardejove ako v prvom bordovom okrese ich prijmú už zajtra.“*

Štefan Hij: *„Napríklad vo vzťahu k práci mestského úradu, ale predpokladám, že budú značne reštrikčné voči terajšiemu stavu.“*

Pavol Sivák: *„Z Bardejova Pavol Sivák, televízia Markíza.“*

Prehľad správ:

Čierne stužky na rušňoch

19:15:16 obrazovo-zvukový predel

19:15:20-19:19:55 reklamný blok
19:19:55 obrazovo-zvukový predel
19:19:59 oznam o programe Teleráno
19:20:13 obrazovo-zvukový predel
19:20:14 pokračovanie programu Televízne noviny

6. Nebudú rušňovodiči, nepôjdu vlaky
7. V koalícii zatiaľ bez dohody
8. Pri výbuchu zomreli hasiči
9. Pátracia akcia sa skončila tragicky
10. Takáčovec Matej Zeman na súde
11. Turisti vo vesmíre
12. Vesmírna turistika
13. Úspory treba rozdeliť

Prehľad správ:
Nezaočkovaných lekárov suspendovali

19:38:25 obrazovo-zvukový predel
19:38:29-19:45:54 reklamný blok
19:45:54 obrazovo-zvukový predel
19:45:58 oznam o programe Teleráno
19:46:13 obrazovo-zvukový predel
19:46:14 pokračovanie programu Televízne noviny

14. Nezaočkovaných lekárov suspendovali
15. Zastaviť ich nemôže ani pandémia
16. V hre je opäť doživotie
17. Upratovanie po púti
18. Nové železničiarske umývačky
19. Nová nemocnica zatiaľ na papieri
20. Protesty proti opatreniam
21. Rozbúrené more zabíjalo
22. Nesúhlasia s bitcoinom
23. Účinnosť vakcíny klesá
24. Nové svetové rekordy
25. Rôzne chute Muránskej planiny

20:04:11 koniec programu Televízne noviny
20:04:12 obrazovo-zvukový predel
20:04:17 sponzorský odkaz
20:04:37 začiatok programu Predpoveď počasia
20:08:11 koniec programu Predpoveď počasia
20:08:12 sponzorský odkaz
20:08:32 obrazovo-zvukový predel
20:08:37 Dnes večer uvidíte
20:09:53 začiatok programu Tipos – informácia pre tipujúcich
20:09:59 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10.11.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1323/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1323/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby TV MARKÍZA, vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22.11.2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.:	1323/SO/2021 zo dňa 3. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Farma
Deň a čas vysielania:	30. 8. 2021 o 21:26 h
Označenie podľa JSO:	

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„...týmto podávam sťažnosť na vysielanie TV Markíza - konkrétne program Farma dňa 30.8.2021.
Program je označený piktogramom 12. Konkrétne v pondelkovom vysielaní programy zaznela nejedna nadávka, ktorá bola evidentná pre každého. V zábere je vidieť nahé telo súťažiacej ako vchádza do sauny, následne tá istá osoba plače, čo je sprevádzané vulgarizmami, ktoré nie sú uplne dobré vypípané.
Žiadam Radu o prešetrenie mojej sťažnosti. ...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii

§ 20 - Ochrana maloletých
1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.
3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").
4) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom. 28a)

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1
*1) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov**, ak obsahujú*
a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisti, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,
e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú

prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých ***do 15 rokov****, ak obsahujú*
a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
b) týranie zvierat,
c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých ***do 12 rokov****, ak obsahujú*
a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
d) zobrazenie násilných aktov,
e) zobrazenie následkov násilných aktov,
f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,
g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,
h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny

výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) „Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:
a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu,
c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že v programe označenom ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov sa vyskytujú nadávky, vulgarizmy a zobrazenie nahého tela.

Program *Farma* je v poradí už 13-tou sériou tejto reality show, uvádzanou s podtitulom *Čakajte nečakané.* Na webových stránkach vysielateľa je program charakterizovaný nasledovne:
„Noví dobrodruhovia budú mať k dispozícii celé údolie.
Trinásta séria Farmy sa vracia späť ku koreňom. Pätnásť dobrodruhov bude musieť zabudnúť na luxus a hýčkanie, budú sa musieť pripraviť na skutočne drsné podmienky. Nový statok sa nachádza v horách Považského Inovca a farmári budú mať k dispozícii celé údolie aj s majestátnym bralom.
Lokalita pripomína raj na zemi - krásne výhľady, les, trávnaté pastviny, ale určite pre niektorých farmárov to bude čisté peklo. Tentoraz ich nečakajú žiadne postele, dokonca ani steny. Jedinou hotovou a zariadenou stavbou je domček farmára týždňa. Čiastočne kompletná je aj kúpeľňa s drevenou kaďou. Sprchu budú mať obyvatelia statku vonku...
...Celému areálu dominuje spoločenská miestnosť. Respektíve jej základy. Farmári po príchode na statok nájdu iba strechu s podpornými trámami. Kým si nespravia steny a nábytok, budú vystavení vplyvu počasia. Navyše, pod strechou ich budú čakať aj prvé zvieratá. Kým im nepostavia vlastné výbehy a maštale, budú musieť spať s nimi.
Domček farmára týždňa akoby sa zhmotnil z nejakého fantasy príbehu. Je čiastočne zapustený do zeme a vybavený romantickým nábytkom s nádychom dávnej minulosti. Toto bude jediný

náznak luxusu, s ktorým sa farmári stretnú. Pri pohľade na príbytok sluhov a duelantské chatky je jasné, že noci na Farme ľahké nebudú...“ [1]

Moderátorkou tejto série je opäť Eva Kramerová, ktorú diváci poznajú pod menom Evelyn. Na farme bude súťažiacich znovu sprevádzať aj hospodár Martin Bagar.
V monitorovanej úvodnej časti programu má divák možnosť zoznámiť sa s pätnástimi súťažiacimi. V priebehu programu sa niektorí z nich predstavujú v krátkom medailóne. Súťažiaci sú rozdelení do troch skupín, pričom každá z nich musí plniť rôzne úlohy, ešte pred samotným príchodom na farmu. Smerom k farme postupujú z rôznych častí Slovenska po náročnom lesnom teréne.

Vzhľadom na predmet sťažnosti sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (účinný od 1. 1. 2014), podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný *„... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len JSO).“* Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.
Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti programu do 15 rokov okrem iného aj kritérium písm.
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 3 pri kritériách nevhodnosti programu do 12 rokov okrem iného aj kritérium písm.
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

V priebehu programu sme zaznamenali nasledovné problematické vyjadrenia:

- *zdochnem.* Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 sa o.i. hrubým pojem *zdochnúť* definovaný nasledovne: *(o ľuďoch) prestávať jestvovať, umierať, hynúť:*

21:27:48 Záber na dvoch farmárov (muž a žena) v prírode. Muž vraví: *„Ja zdochnem...“*

- *brzda.* V slovenských slovníkoch sa definovanie uvedeného pojmu v takom význame, v akom bol použitý nenachádza. Avšak v hovorovom jazyku sa expresívnym pojmom *brzda* označuje niekto, kto je považovaný za hlúpeho. Výraz bol použitý zo strany súťažiaceho voči inej osobe ženského pohlavia, ktorým komentoval jej správanie:

21:30:09 Záber na Davida: *„Je to brzda. Ona si myslela, že išla do štvorhviezdičkového hotela..“*

- *kokos* (5x). V slovenských slovníkoch sa definovanie uvedeného pojmu v takom význame, v akom bol použitý v programe nenachádza. V hovorovej reči sa s týmto expresívnym

[1] https://farma.markiza.sk/aktualne/2036941_raj-na-zemi-alebo-ciste-peklo-takto-vyzera-nova-farma

výrazom stretávame ako so synonymom vyjadrujúcim údiv, prekvapenie. Často sa používa v emočne vypätejších situáciách:

21:35:58 Záber na Nikki v lese. Utiera si slzy: *„....ja som myslela, že sa tam ukážem ako, aká som a nie takáto, že ty kokos, oné, tu nervy....* (vypípané slovo).“

21:44:07 Počas výstupu najviac zaostáva Nikki, pretože nevládze. Ostatní ju čakajú. Žartujú, že odstúpila zo súťaže už po dvoch hodinách. Ozve sa komentár (nie je zrejmé od koho): *„...ty kokos..“*

22:07:32 Súťažiaci prehľadávajú náročný jaskynný terén. Ozve sa Dan: *„Ty kokos...ty kokos, no.“*

22:13:21 Súťažiaci vychádzajú z jaskyne. Ozve sa mužský hlas : *„Ty kokos..“* Súťažiacich prekvapuje intenzita svetla.

- *vole.* Slovné spojenie *ty vole* pochádza z českého jazyka. Tento výraz sa používa v hovorovej češtine. Môže sa používať v komunikačnej situácii ako expresívne oslovenie a taktiež ako expresívne vyjadrenie údivu či prekvapenia:

22:06:27 Pod Danielom sa rebrík láme. Dopadne nohami na zem a zvolá: *„Žijem...pohoda!“*
Hlas zhora: *„Ty vole...“*

Taktiež sme zaznamenali situácie, v ktorých sa nachádzali vyjadrenia zo strany súťažiacich, ktoré boli prekryté zvukovou stopou:
Zábery na súťažiacich ako bojujú s náročným terénom a batožinou, ktorú musia niesť. V čase
21:37:39 zaznie komentár od Miroslava: *„Zober si, že sa ešte bude musieť* (vypípané) *dole..“*(pozn.: Miroslav bol otočený chrbtom k obrazovke, nebolo možné odčítať z pier, aké konkrétne slovo bolo prekryté zvukovou stopou).

21:35:58 Záber na Nikki v lese. Utiera si slzy: *„....ja som myslela, že sa tam ukážem ako, aká som a nie takáto, že ty kokos, oné, tu nervy....* (vypípané slovo).“

21:41:46 Muži sa snažia zistiť, ako dokončiť krosná. Miroslav (berie do ruky popruh a prikladá ho ku krosne): *„Nejdeme sa s tým veľmi* (vypípané, ústa sčasti prekryté dreveným krosnom)....“ Popruh mu z rúk berie Zdeněk a prichádza na spôsob dokončenia.

21:44:35 Nikki: *„V gumákoch idem niekam do kopca a mám na sebe ďalších desať kilo. Keby som vedela, že tu sa budem* (vypípaný výraz, tvár z ústami obrátená smerom nadol) *po nejakých kopcoch, tak sa proste na to* (vypípaný výraz, tvár obrátená smerom nahor), *sorry ale* (vypípaný výraz, tvár ku kamere) *sa na to.“*

22:20:36 Súťažiaci opäť oddychujú. Zdeněk: *„..jdem dál? Už kousek, jenom.“*
Muž (obrátený chrbtom ku kamere): *„Môžeme ísť...“*
Zdeněk: *„Každej se nám směje...“*
Muž (obrátený chrbtom ku kamere): *„...za ďalších päť až sedem minút, ty* (vypípané).
Zdeněk zhodnotí, že s tými kuframi vyzerajú v horách komicky. Súťažiaci sa v prestrihoch vyjadrujú k náročnosti trasy.

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 vyhlášky 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti. Program *Farma* svojím obsahom zaraďujeme medzi reality show, v ktorom sa dobrovoľne zúčastňujú dospelé osoby s rôznym typom motivácie (získanie finančnej výhry zámer zviditeľnenie sa v mediálnom priestore, testovanie vlastných hraníc a schopností...). Do programu sú tvorcami vyberané tak konformné, ako aj kontroverznejšie osobnosti. Tento výber do značnej miery ovplyvňuje dynamiku vzťahov a situácií, ktoré v priebehu súťaže nastávajú. Už počas úvodných úloh, ktoré účastníci súťaže musia plniť sa prejavujú ich povahové črty a osobnostné nastavenia. Počas plnenia úloh v náročných podmienkach sme sa

mohli stretnúť s viacerými expresívnymi pojmami, ktoré zazneli od účastníkov – *zdochnem, brzda* (v zmysle hlúpeho človeka), *kokos* (5x) a *ty vole.* Všetky uvedené výrazy sú veľmi mierneho charakteru a podľa nášho názoru spadajú pod kritériá nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov. V emočne vypätých situáciách sme tiež zaznamenali viacero vyjadrení, ktoré boli prekryté zvukovou stopou. Môžeme skonštatovať, že vo väčšine prípadov (pozri prepis) nebolo vôbec zrejmé, čo súťažiaci vyslovil (osoba otočená chrbtom ku kamere, ústa prekryté nejakým predmetom, nedostatočný detail na tvár súťažiaceho). Každé zo zaznamenaných vyjadrení bolo úplne prekryté zvukovou stopou a z vyjadrenia neodznela žiadna jeho časť.
Sťažovateľ vo svojej sťažnosti, tiež poukazuje na to, že v programe bolo zobrazené nahé telo. Zistili sme, že v krátkom medailóne, v ktorom sa predstavovala účastníčka Nikki (pozn.: Nikki je atraktívna, mladá žena, ktorá veľmi dbá na svoj fyzický vzhľad), nastala v čase cca 21:40:26 nasledovná situácia:
Nikki si nevie predstaviť svoj život bez postele a vane. Pri týchto slovách kamera sníma, ako vchádza s uterákom okolo seba do parnej sauny. Pootočí sa smerom na kameru a dá si dole uterák. Kamera v rýchlom zábere sníma jej telo od vrchu až dole, pričom oblasť jej poprsia (zboku) a zadnej časti tela (zadok zozadu) je rozrastrovaná.
Ako je zrejmé z uvedeného popisu, intímne časti nahého tela neboli vidieť zreteľne, ale len v obryse. Situácia nebola súčasťou milostnej ani sexuálnej scény, zobrazenie zodpovedalo kritériu nevhodnosti do 12 rokov (§ 1 ods. 3 písm. h).

Na základe obsahu i analýzy predmetného programu a s prihliadnutím na kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti, na spôsob a formu, ako aj intenzitu a frekvenciu zobrazenia jednotlivých kritérií sa domnievame, že namietaný program označený ako nevhodný do 12 rokov bol označený v súlade s podmienkami vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako aj s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

ZÁVER:

Na základe analýzy programu sa domnievame že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. odvysielaním programu *Farma* dňa 30. 8. 2021 o cca 21:26 h na programovej službe TV MARKÍZA **neporušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

K bodu č. 11

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1323/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Farma
Deň vysielania: 30. 8. 2021
Čas vysielania: 21:26 h
Označenie podľa JSO: (12)

- časový kód cca (popis je robený zo záznamov Kancelárie RVR):
21:25:00 Začiatok záznamu
Časť programu *Susedia* (12), komunikát označujúci sponzora programu (Pancreolan, Clavin, CCC, Sencor), zvukovo-obrazový komunikát.

21:26:35 Začiatok programu *Farma* (12)
Zábery na prírodu a zanedbané budovy. Mužský hlas mimo obraz vraví, že opustený statok začnú o niekoľko hodín farmári meniť na majer plný života. Následne sa na obrazovke zobrazujú v rôznych aktivitách pätnásti farmári, ktorí boli vybraní spomedzi 3 000 uchádzačov. Mužský hlas zhodnotí, že to tento rok nebudú mať jednoduché a každý si prejde veľkou skúškou. Nasledujú rôzne zábery na nových farmárov počas ich spoločných aktivít. V niektorých sa nachádzajú aj ich slovné vyjadrenia.
21:27:48 Záber na dvoch farmárov (muž a žena) v prírode. Muž vraví: *„Ja zdochnem...“*
21:27:51 Prestrih (znelka programu *Farma*).
21:27:59 Zábery na statok. Moderátorka programu Evelyn a hospodár Martin predstavujú novú Farmu. Nasledujú zábery na prichádzajúcich súťažiacich. Mužský hlas mimo obraz vraví, že prichádzajúci pútnici si farmu musia zaslúžiť. Sú rozdelení na tri skupiny a prichádzajú z troch rôznych strán.
21:28:44 Zábery na tím prichádzajúci zo Záhoria, ich úlohou je nájsť bielu vlajku s listom, z ktorého sa dozvedia, čo ich čaká. Súťažiaca číta, že na farmu možno každý nedorazí. Ak však budú spolu, nič ich nezarazí. Ich úlohou je nájsť ďalšiu vlajku s listom.
21:29:05 Prestrih. Vyjadrenie na kameru od Mirky, vraví o svojich obavách. Následne zábery na piatich farmárov na lesnej ceste, ktorí nesú svoju batožinu. Mirka zápasí s dvoma kuframi na kolieskach. Ostatní jej ponúkajú svoju pomoc.
21:30:09 Záber na Davida: *„Je to brzda. Ona si myslela, že išla do štvorhviezdičkového hotela..“*
Následne zábery na unavených súťažiacich. Ťahajú kufre hore kopcom po blatistej ceste. Mužský hlas mimo obraz vraví, že by sa mali držať spolu, ale niekto sa správa ako na pretekoch (zábery na Patríciu). Prestrih. Krátky medailón, v ktorom sa prestavuje Patrícia z Trnavy. Študovala na tanečnom konzervatóriu. Tanec je pre ňu život. Má rada tradície a kroje. Dúfa, že sa na farme zabaví a očakáva, že spozná nových ľudí a zviditeľní sa.
21:32:00 Prestrih. Záber na lesnú cestu. Mirka komentuje, aká je unavená. Mužskí účastníci jej pomáhajú s kuframi.
21:32:47 Súťažiaca Nikola vraví na kameru, že nič neočakáva a teší sa na dobrodružstvo. Nasleduje krátky medailón. Nikola je z Martina a momentálne sa venuje osobnostnému rozvoju. Maľuje obrázky, do ktorých vkladá liečivú energiu. Má dcéru, ktorá sa jej narodila, keď mala 16 rokov. Bola na ňu od začiatku sama a sú najlepšie kamarátky. Syn sa jej narodil pred piatimi rokmi. S partnerom sa však rozišli. Najviac poučné sú pre ňu toxické vzťahy s bývalými partnermi. Momentálny partner-šaman jej veľmi pomáha.

21:34:31 Ďalšia skupina začína v Tatrách. Tiež musia nájsť vlajku s inštrukciami. Ich farba je červená a znenie listu je obdobné. Striedavo sa vyjadrujú na kameru o náročnosti a hektickosti začiatku súťaže. Súťažiaci nemajú vhodnú obuv do ťažkého terénu a svoje veci majú v kufroch. Iba jeden z nich (Zdeněk) má svoje veci v batohu.
21:35:55 Prestrih. Medailón súťažiaceho Zdeňka. Pochádza z Moravy, býva v Dunajskej Lužnej a pracuje na stavbách. Odišiel z domu v 17-tich, kvôli nezhodám s otčimom. Našiel si priateľu, ktorej dôveroval. Skončil však kvôli nej na ulici. Vďaka tomu však dokáže prežiť takmer všade. Má rád pozornosť, ktorú púta kamkoľvek príde (pozn.: súťažiaci má výrazný zjav pripomínajúci vikingského bojovníka). Kvôli pandémii sa nemôže stretávať so svojím synom a vídava ho len na fotkách. Je už dlho sám, bez ženy a neočakáva, že by sa na farme zamiloval. Na farmu ide, aby sa naučil vychádzať s ľuďmi.
21:37:21 Zábery na súťažiacich ako bojujú s náročným terénom.
21:37:39 Zaznie komentár od Miroslava: *„Zober si, že sa ešte bude musieť* (vypípané) *dole..*"(pozn.: Miroslav bol otočený chrbtom k obrazovke, nebolo možné odčítať z pier, aké konkrétne slovo bolo prekryté zvukovou stopou).
Muži opäť pomáhajú niesť ženám kufre. Zdeněk nechápe, načo potrebujú v prírode toľko vecí a kozmetiky.
21:38:42 Nikki vraví na kameru, aké mala vysilené ruky. V jednej chvíli jej dokonca prasklo v kostičke sa prstoch a nevládala niesť batožinu.
21:35:58 Záber na Nikki v lese. Utiera si slzy: *„....ja som myslela, že sa tam ukážem ako, aká som a nie takáto, že ty kokos, oné, tu nervy....* (vypípané slovo).
Nasleduje Nikkin medailón. Pochádza z Bratislavy. Venovala sa marketingu. Keď sa však podmienky v rámci pandémie zmenili, splnila si svoj sen a venuje sa realitám. Po dlhom vzťahu je šťastne nezadaná. Miluje jedlo a preto chodí cvičiť. Miluje tiež zvieratá a pomáha v útulkoch. Myslí si, že ľudia ju posudzujú podľa vzhľadu a pritom nevedia, aká je v skutočnosti. Najviac sa bojí podmienok na farme, pretože má rada svoj luxus.
21:40:26 Nikki si nevie si predstaviť svoj život bez postele a vane. Pri týchto slovách kamera sníma, ako vchádza s uterákom okolo seba do parnej sauny. Pootočí sa smerom na kameru a dá si dole uterák. Kamera v rýchlom zábere sníma jej telo od vrchu až dole, pričom oblasť jej poprsia (zboku) a zadnej časti tela (zadok zozadu) je rozrastrovaná.
V závere medailónu vraví, že ide po výhre a je ochotná využiť všetky zbrane.
21:40:38 Prestrih na lesnú cestu s červenou vlajkou a listom. Prvá úloha bude pre súťažiacich spásou. Treba dokončiť dve krosná, aby si odľahčili ruky. Musia však vyložiť nejaké veci, ktoré už viac neuvidia. K dispozícii budú mať aj dve celty, ktoré ocenia neskôr. Stále majú pokračovať po červenej trase a zbytočne sa nezdržiavať.
21:41:46 Muži sa snažia zistiť, ako dokončiť krosná. Miroslav (berie do ruky popruh a prikladá ho ku krosne): *„Nejdeme sa s tým veľmi* (vypípané, ústa sčasti prekryté dreveným krosnom)...." Popruh mu z rúk berie Zdeněk a prichádza na spôsob dokončenia.
21:42:26 Súťažiaci sa dohodujú, akej batožiny sa zbavia. Miroslav na kameru hodnotí, že zatiaľ fungujú ako skupina. Zdeňkovi je ľúto zanechať akýkoľvek kus batožiny a nakoniec berú všetko. Na kameru sa vyjadruje, že chcel byť gentleman.
21:44:07 Počas výstupu najviac zaostáva Nikki, pretože nevládze. Ostatní ju čakajú. Žartujú, že odstúpila zo súťaže už po dvoch hodinách. Ozve sa komentár (nie je zrejmé od koho): *„...ty kokos.."*
21:44:26 Záber na plačúci Nikki, ktorú obchádzajú turisti. Prestrih. Nikki sa vyjadruje na kameru, že už nevládze.
21:44:35 Nikki: *„V gumákoch idem niekam do kopca a mám na sebe ďalších desať kilo. Keby som vedela, že tu sa budem* (vypípaný výraz, tvár z ústami obrátená smerom nadol) *po nejakých kopcoch, tak sa proste na to* (vypípaný výraz, tvár obrátená smerom nahor), *sorry ale* (vypípaný výraz) *sa na to."*

V nasledujúcom prestrihu Nikki vraví, že to bol moment, keď uvažovala, že skončí.
21:45:06 Posledný tím začína v Karpatoch. Nachádza modrú vlajku a list s pokynmi. Nechápu informácii, že nie všetci sa na farme stretnú.
21:45:48 Na kameru sa vyjadruje Beáta. Prírodu, v ktorej sa nachádza považuje za dobrodružnú a pripomína jej detstvo. Nasleduje Bebyn medailón. Má 56 rokov a 31 rokov žije vo Viedni. Zaoberá sa duchovnom. Je jej ľúto, že sa nestala herečkou. Myslí si, že tento sen sa jej môže splniť prostredníctvom farmy. Beby považuje sociálne siete za veľmi výnimočné, keďže sa môže na nich prezentovať. Mladým ľuďom na farme chce ukázať, že nikdy nemôžme strácať optimizmus, humor a nádej.
21:47:14 Prestrih. Muži na ceste opäť pomáhajú s kuframi. Dievčatá idú veselo popredu. Po chvíli vychádza najavo, že obaja muži v tíme prekonali pomerne vážne zranenia. Miroslav na kameru opisuje svoju operáciu kolena.
21:48:42 Prestrih. Medailón o Miroslavovi, ktorý pochádza z Michaloviec. Žije 15 rokov v Anglicku a pracuje ako osobný tréner a ochrankár. Jeho mama bola sama a vychovala 3 deti. Nikdy nemali dosť peňazí. Mama odišla do Anglicka a neskôr išli všetci za ňou. Fitko je jeho hoby. Po rekonštrukcii kolena je rád, že chodí. Verí v Boha a myslí si, že s pozitívnou mysľou ide všetko. Má dcéru, ktorá je pre neho všetko. Ak budú na farme krásne ženy, možno sa nájde pre neho tá pravá.
21:49:49 Prestrih. Záber na odpočívajúceho Miroslava.
21:50:08 Záber na postupujúci biely tím, ktorého najväčší problém sú dva Mirkine kufre.
Súťažiaci nachádzajú ďalší list. Musia vyložiť nejaké veci a pokračovať po trase.
Mirka na kameru vraví, že všetky veci v kufroch potrebuje. Odmieta tam niečo nechať. Nebude prosiť nikoho o pomoc a kufre si ponesie sama.
21:51:27 Prestrih. Medailón o Mirke. Pochádza z Považskej Bystrice a 16 rokov žije v Anglicku. Pracuje ako účtovníčka. Tiež pomáha česko-slovenskej komunite vypĺňať rôzne formuláre, s ktorými si ľudia nevedia poradiť. Jej rodičia sa rozviedli keď mala šesť. Je to pre ňu životná skúsenosť a nechcela by, aby jej deti vyrastali v rozvedenej rodine. Chce im ukázať tie pravé hodnoty. Na Slovensko sa vracia veľmi rada a rodinné kontakty sú pre ňu dôležité. Prípadnú výhru chce použiť na operáciu svojho syna.
21:52:48 Prestrih. Zábery na zaostávajúcu Mirku. Na kameru vraví, že ľudia v jej tíme sú milí a vtipní.
21:53:07 Nasleduje prestrih s názvom *Ešte uvidíte.*

21:53:32 Prerušenie
Zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok (dĺžka trvania cca 00:05:59), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na programy *Superstar* ⑫*, Utajený šéf* ⑫*, Televízne Noviny 25* ⑫, zvukovo-obrazový komunikát.

22:02:31 Pokračovanie programu *Farma* ⑫
Biely tím sa dostáva k svojej prvej úlohe. Majú zostaviť pevný rebrík a zobrať ho zo sebou. Po jeho zostavení sa opäť vydávajú na cestu a nájdu ďalšiu vlajku. Čaká ich tam muž-jaskyniar, ktorý ich bude sprevádzať. Majú sa prezliecť a všetky veci nechať na mieste.
Mužský hlas mimo obraz vraví, že každý tím čaká osudová úloha, podľa ktorej sa určí osud každého jednotlivca na farme.
22:05:14 Súžiaci nasledujú jaskyniara. V jaskyni musia nájsť nástroje, ktoré sa im zídu na farme. Tu sa ukáže, či vedia pracovať ako tím. Postupne začínajú zliezať po rebríku do jaskyne. Vyjadrujú svoje obavy o bezpečnosť rebríka.
22:06:27 Pod Danielom sa rebrík láme. Dopadne nohami na zem a zvolá: *„Žijem...pohoda!“*
Hlas zhora: *„Ty vole...“*

Do jaskyne sa podarí dostať po zlomenom rebríku aj ostatným. Súťažiaci nájdu list. V jaskyni sú užitočné predmety. Každý môže zobrať len jeden. Ak v tme niekoho ovládne strach, majú ho nechať na mieste. Neskôr sa k nemu vrátia pomocou bielej šnúrky.
22:07:32 Súťažiaci prehľadávajú náročný jaskynný terén. Ozve sa Dan: *„Ty kokos...ty kokos, no.“*
Prestrih. Dan na kameru vraví, že čakal turistické cestičky a nie také úzke priestory. Zistil, že takýchto priestorov sa bojí. Ostatní účastníci v prestrihoch tiež hovoria o svojich pocitoch, ktoré mali v jaskyni. Dan si myslí, že sa bál najviac zo všetkých a pripadal si ako umrnčané dieťa.
22:10:13 Prestrih. Medailón o Danovi. Má 22 rokov, je z Nitry. Je invalidný dôchodca a pracuje ako taxikár. V maturitnom ročníku mu diagnostikovali rakovinu s veľmi zlou prognózou. Dan maximálne verí vede a neverí žiadnym šarlatánom a liečiteľom. Má štyroch bratov, s ktorými vedú akčný život (box, streľba). Na farmu ide kvôli peniazom, lebo ich miluje.
22:11:26 Prestrih. Späť v jaskyni. Rôzne zábery na komplikovaný terén a situácie. Súťažiaci našli ďalšie inštrukcie. Majú opustiť jaskyňu a hľadať vlajku s ďalšou úlohou.
22:13:21 Súťažiaci vychádzajú z jaskyne. Ozve sa mužský hlas : *„Ty kokos..“* Súťažiacich prekvapuje intenzita svetla. Tím si z jaskyne odnáša lano, sekeru, kramle a kladivo. Lúčia sa s jaskyniarom a vydávajú sa na cestu.
22:14:18 Prestrih. Modrý tím sa v inštrukcii dozvedel, že musia nájsť rieku. Vyšli z lesa, idú cez pole. Rozprávajú o tom, čo ich čaká.
22:15:13 Tím prichádza k rieke. Stanka na kameru opisuje, aký to bol pre nich po dlhej ceste pocit úľavy.
22:15:56 Na brehu Váhu ich pri vlajke čaká muž a odovzdáva im inštrukcie. Spoločne musia zostrojiť plť. Čo sa nemôže namočiť, majú preložiť do vaku. Prúd rieky im ukáže ďalšiu vlajku. Súťažiaci sú v šoku. Muž im vysvetľuje, ako si majú z materiálu na brehu postaviť plť. V prestrihoch sa súťažiaci vyjadrujú k stavbe plte, hovoria o svojich pocitoch a názoroch.
22:18:15 Prestrih. Medailón o Jozefovi. Pochádza z Harmanca, má 40 a je hasič. Najviac ho napĺňa práca v lese, kde uvoľňuje stres. Svoju kondíciu si udržuje jazdou na bicykli. Nemá stálu životnú partnerku a to, čo sa udeje na farme, nevie predpovedať.
22:19:26 Modrý tím dokončuje plť.
22:19:51 Nikki prichádza za zvyškom svojho tímu červených. Priznáva, že si poplakala, vzdať sa však nechce. Všetci spolu pokračujú v ceste.
22:20:36 Súťažiaci opäť oddychujú. Zdeněk: *„..jdem dál? Už kousek, jenom.“*
Muž (obrátený chrbtom ku kamere): *„Môžeme ísť...“*
Zdeněk: *„Každej se nám směje...“*
Muž (obrátený chrbtom ku kamere): *„...za ďalších päť až sedem minút, ty* (vypípané).
Zdeněk zhodnotí, že s tými kuframi vyzerajú v horách komicky. Súťažiaci sa v prestrihoch vyjadrujú k náročnosti trasy.
22:21:23 Prestrih. Medailón o Matúšovi, ktorý má 26 rokov a žije v Prahe. Venuje sa ekonómii a vo voľnom čase si privyrába strihaním vlasov. Ich klientela sa postupne rapídne rozrastá.

22:21:54 Prerušenie
Zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok (dĺžka trvania cca 00:05:49), zvukovo-obrazový komunikát, komunikát informujúci o očkovacej prémii (www.bytzdravyjevyhra.sk), upútavka na program *Teleráno*, komunikát označujúci sponzora programu (TIPOS), upútavka na programy na VOYO ⑫, upútavka na program *Oteckovia* ⑫.

22:30:30 Pokračovanie programu *Farma* ⑫

Pokračovanie medailónu. Matúšovi bude na farme chýbať výdatné jedlo a šport. Nemá problém viesť skupinu ako alfasamec. Žena, ktorá ho zaujme, musí mať charizmu. Má rád ženy materského typu.
22:31:24 Prestrih. Biely tím nachádza poslednú indíciu. Majú pripraviť oheň, pri ktorom budú dnes spať a nájsť košík s jedlom. Musia sa podeliť a oddychovať tak, ako by niekoho čakali.
22:32:44 Za oddychujúcim tímom prichádza moderátorka súťaže, Evelyn. Priniesla im bublaninu. Po chvíľke rozhovoru, chce Evelyn od každého vedieť, kto bol počas dňa „najslabší článok." Meno každý napíše na papierik. V prestrihoch sa k tejto téme súťažiaci jednotlivo vyjadrujú. Evelyn so prezrie tipy. Oznámi, že majú za sebou prvý výber a najbližšie sa spolu uvidia v duelovej aréne.
22:37:32 Modrý tím sa vydáva na plavbu. Beby sedí uprostred na batožine a ostatní kormidlujú. Nálada je veselá, spievajú si.
22:38:37 Plť naráža na kmeň trčiaci z vody a prevracia sa. Všetci padajú do vody. Ozýva sa krik.
22:39:10 Nasleduje zostrih s názvom *Nabudúce uvidíte.*
22:39:39 Koniec programu

22:39:40 Zvukovo-obrazový komunikát, časť reklamného bloku
22:44:59 Koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1341/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1341/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby TV MARKÍZA, vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z:** PgO

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.	1341/SO/2021 zo dňa 08. 09. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Farma
Deň a čas vysielania:	07. 09. 2021 o 21:51 h
Označenie podľa JSO:	

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r. o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 03. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:
„Dobrý deň,

Podávam sťažnosť na vysielanie programu Farma.

V celom programe sa vyskytujú vulgarizmy, ktoré nie sú dobre vypípané resp. človek aj tak počuje celú nadávku aj napriek vypípaniu. Jeden zo súťažiacich sa vyhráža ostatným, kvôli nejakým taktikám.

Okrem toho tv Markíza vysiela v rámci programu farma zábery, podľa vyjadrenia TV Markíza tzv. "pikantné zábery". Konkrétne v tomto programe bolo odvysielané ako sa sprchuje polonahý muž resp. nahý len s vyrendrovaným pozadím. Ďalej sú v programe vysielané zábery, ako sa zeny prezliekajú len v nohavičkách. Upozorňujem, že program je vysielaný s piktogramom 12.

Žiadam radu o prešetrenie mojej sťažnosti.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. (ďalej len „ZVR“):
§ 20 - Ochrana maloletých
(3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a)(ďalej len "jednotný systém označovania").

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (ďalej len „JSO“)
§ 1
(1) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú
a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisti, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,
e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

(2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,

b) týranie zvierat,

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,

e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

(3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú

a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,

b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,

c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,

d) zobrazenie násilných aktov,

e) zobrazenie následkov násilných aktov,

f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,

g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,

h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,

i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska
a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu a
c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.

(6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Sťažovateľ namietal voči odvysielaniu programu *Farma* (12), ktorý vysielateľ odvysielal dňa 07. 09. 2021 o cca 21:51 hod.: *„v celom programe sa vyskytujú vulgarizmy, ktoré nie sú dobre vypípané resp. človek aj tak počuje celú nadávku aj napriek vypípaniu. Jeden zo súťažiacich sa vyhráža ostatným, kvôli nejakým taktikám.*
Okrem toho tv Markíza vysiela v rámci programu farma zábery, podľa vyjadrenia TV Markíza tzv. "pikantné zábery". Konkrétne v tomto programe bolo odvysielané ako sa sprchuje polonahý muž resp. nahý len s vyrendrovaným pozadím. Ďalej sú v programe vysielané zábery, ako sa zeny prezliekajú len v nohavičkách, a to že svojím obsahom *obsahovali obscénnosti a zobrazovali osoby s deviantným správaním.“*

O programe:
„Príprava už trinástej série Farmy je v plnom prúde. Pätnásť súťažiacich z rôznych kútov (nielen) Slovenska, bude počas 15 týždňov bojovať v horách Považského Inovca o rozprávkovú výhru 75 000 eur. Tú získa farmár, ktorý sa najlepšie popasuje s náročnými podmienkami ďaleko od civilizácie. Zabudnite na Farmu plnú luxusu a zábavy. Od trinástej Farmy totiž čakajte niečo nečakané!
Tohtoročná séria sľubuje divákom návrat ku koreňom. Krásna príroda v bezprostrednom okolí bude na prvý pohľad to jediné, čo farmárom po príchode na statok vyčarí úsmev na tvári. Na Farme totiž nájdu len skromný dom farmára týždňa, ktorý bude zároveň tou najluxusnejšou súčasťou statku a stajňu plnú zvierat – miesto, z ktorého si musia vybudovať svoj domov na niekoľko týždňov. Bude to skúška nielen ich zručnosti, ale aj ukážka prežitia v tvrdých podmienkach.
Farmárov ťažkými týždňami prevedie moderátorka Evelyn a hospodár Martin, ktorý si na pravidlá tento rok poriadne posvieti. V určitom momente sa na statku objavia aj staré známe tváre.“ (https://farma.markiza.sk/aktualne/2036440_zabudnite-na-luxus-a-zabavu-farma-13-bude-poriadne-dobrodruzstvo.)

V predmetnom diele programu bol farmárom týždňa Zdeněk, nazývaný tiež Viking. Hospodár Martin prišiel skontrolovať, ako dohliada na splnenie úloh, ktoré farmárom určil. Hlavnou témou, o ktorej sa rozprávali farmári, bola voľba sluhov, príčiny takéhoto výberu a jeho následky na nadchádzajúci duel.

Vzhľadom na predmet sťažnosti sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (účinný od 1. 1. 2014), podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len "jednotný systém označovania")." Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 3 pri kritériách nevhodnosti programu do 12 rokov okrem iného aj kritérium písm.
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti programu do 15 rokov okrem iného aj kritérium písm.
c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 1 pri kritériách nevhodnosti programu do 18 rokov okrem iného aj kritérium písm.
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami.

- Počas monitoringu predmetného programu sme zaznamenali nasledovné nevhodné výrazy:
- **hajzl (hajzel)** (2x), **v hajzlu (v hajzli)** (1x) – podľa **Slovníka súčasného slovenského jazyka A-G, H-L, M-N** z r. 2009, 2011, 2015 (ďalej **SSSJ**) ide o hrubý výraz pre zariadenie, na ktorom sa vykonáva telesná potreba, záchod; miestnosť s takýmto zariadením; hovorový, pejoratívny výraz pre zlého bezcharakterného, naničhodného človeka, ničomník (obyč. nadávka):

Záber ako sa na dvore Viking vo vzorovanej bielizni pri sprche rozpráva s Mirom.
21:53:55 Viking: *„Já ťe nechci teďka vyřadit. Nejsem hajzl a doufám, že tu hajzl ani nebude jinej. Když budu muset zvolit otrokár týdne, a bude tam chlap a bude tě chtít zvolit jenom proto, že máš nohu v hajzlu, nechcú, aby to tak dopadlo, fakt, úpřimne ti to říkám."*

22:37:34 Daniel a Mesut sa rozprávajú v kuchyni, že sú zvedaví, ako budú voliť farmári a hlavne tímy.

Dan: *„Mňa musí podržať môj tím, vieš a pôjde to dobre, keď ma nepodržia, čo už Luna s Paťou, už sú také úplne iné, vieš... tak už potom začnem byť hajzel... už sa pchá do riti, jak taká...“*

- **teplý** (1x) - podľa **Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4** (ďalej len **KSSJ 4**) z r. 2003 ide hrubý výraz pre homosexuála,
- **vyfliaskal** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o expresívny výraz pre vyzauškovať, vyfackať:

21:56:37 Monika: *„Tak by ma troška mrzelo, vieš aké to: ‚počuj prišiel mi domov syn a povedal, že je teplý, tak som ho vyfliaskal.“*

- **posere se (poserie sa)** (1x) - podľa KSSJ 4 ide o hrubý výraz pre pošpiniť výkalmi, poškodiť:

Viking cvičí vonku s polenom dreva a rozpráva sa s Matúšom, že má plnú hlavu voľby sluhov.
22:00:51 Viking: *„To se nedá vydržet.“*
Matúš: *„Prečo?“*
Viking: *„Tak jseš farmář týdne, všechno, co se posere, jde na tvoji hlavu a zároveň musíš si zvolit člověka. Dycky musíš zvolit člověka i když nechceš. Otázka je, kdo, kdo bude příšte.“*

- **nasratá** (1x), **nasratý** (1x) - podľa **SSSJ** ide o hrubý výraz pre pociťujúci a prejavujúci prudký hnev, zlosť, podráždenie, nahnevaný, nazlostený:

22:01:30 Sedia pri stole a farmár týždňa vyberá sluhov, hovorí farmárom, že je to ťažká úloha. Sluhami týždňa sú zvolení Dano a Stanka. Rozprávalo sa o tom aj deň pred tým.
22:03:42 David: *„Stanka bola trošku nasratá, no tu som hneď videl, že mala troška skysnutý ksicht.“*

22:53:25 Dan sa vyjadrí k Mirovmu hnevu**:** *„Vôbec neviem, prečo bol Miro nasratý, ja myslím, že bude za tým niečo, že buď huckali to dievčatá, aby Viking dal Stanku za slúžku alebo podobne.“*

- **zadok** (4x), **so zadkom** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o expresívne vyjadrenie zadnej časti tela v okolí konečníka:

22:36:14 David s Paťou zatiaľ na farme kopú základy.
Paťa: *„Prečo ma z toho bolí zadok?“*
David: *„Zadok?“*
Paťa: *„To sa dá?“*
David: *„Hehehe.“*

22:39:45 Paťa sa Davida opýta pri kopaní základov, či je na farme niekto, kto mu už lezie na nervy.
David: *„Tak napríklad Monika s tým, že som sa tlačil na ňu... a normálne som videl, cítil, jak sa priblížila ku mne, najprv s telom. Ja som bol na svojej toto, karimatke proste v strede karimatky, ona bola úplne na kraji a na konci ja som takto ležal , ona bola na boku a vystrčila na mňa zadok. A so zadkom sa mi dotkla stehna. Tuto som mal jej zadok... Kebyže sa na niekoho nalepím, tak na teba, určite nie na ňu.“*

- **hovado** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o jednotlivý kus rožného statku, obyč. vôl, krava a prenesený hrubý výraz pre nadávku človeku:

22:36:30 Davida s Paťou pri kopaní základov pozorujú Matúš a Mesut. Smejú sa na Pati, ako zatína čakan a Mesut zakričí: *„No poď!“*
Paťa sa pozrie ich smerom: *„Sa smeješ?“*
Matúš a Mesut naraz: *„Nie.“*
Paťa veselým tónom: *„Hovado!“*

- **do riti** (riť) (2x) – podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz vyjadrujúci análny otvor, konečník, zadnú, sedaciu časť

tela, zadok:
22:37:34 Daniel a Mesut sa rozprávajú v kuchyni, že sú zvedaví, ako budú voliť farmári a hlavne tímy.
Dan: *„Mňa musí podržať môj tím, vieš a pôjde to dobre, keď ma nepodržia, čo už Luna s Paťou, už sú také úplne iné, vieš... tak už potom začnem byť hajzel... už sa pchá do riti, jak taká...“*
Mesut: *„Farmárovi týždňa sa hneď začne pchať do riti. Čo ti treba Zdeněk, čo ti treba Zdeněk?“*
Dan: *„Nonono no, presne.“*

- **papuľu** (2x) - podľa **KSSJ 4** ide o prenesený hrubý výraz pre ústa:

22:51:52 Stanka v kuchyni upratuje a dokončuje práce pred spaním, Miro stojí vonku pred kuchyňou. Stanka sa nahne cez zábradlie k Mirovi a osloví ho.
Stanka: *„Pôjdeme zlato?“*
Miro: *„Jak ich lapím, tak ich pozabíjam jak muchy.“*
Stanka: *„Dobre zlato, ukľudni sa, pôjdeme.“*
Miro: *„Nie lebo ty, ja už viem prečo, že prečo ty si asi sluha.“*
Stanka: *„No však ja to viem už od začiatku.“*
Miro: *„Povedz mi... ideme von a jak dakto otvorí papuľu, máte se ...“* (vypípané) *„nech si každá jedna otvorí papuľu tu, falošné.“* Stanka ho prerušuje a upokojuje, že sa o tom porozprávajú , keď budú sami a odíde do kuchyne dokončiť prácu.

- **striga** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o prenesený pejoratívny výraz pre nadávku zlej, nepríjemnej ženy:

22:53:57 Miro stojí pri Stanke a Evke, rozprávajú sa o taktikách súťažiacich: *„Striga pôjde von na sto percent,“* dievčatá sa rozosmejú, *„tá co trime medvedza, ta tiž pujdze von.“* Stanka s Evou sa na ňom smejú. *„Ta ja im dám, ty kokos. Ta ja ich tu poženiem, ešče neznajú vychodňare.“*

- **kokos** (2x) - uvedený pojem sa v slovenských slovníkoch vo význame použitom v programe nenachádza. V hovorovej reči sa tento expresívny výraz používa v emočne vypätejších situáciách ako synonymum vyjadrujúce údiv, prekvapenie:

22:53:57 Miro stojí pri Stanke a Evke, rozprávajú sa o taktikách súťažiacich: *„Striga pôjde von na sto percent,“* dievčatá sa rozosmejú, *„tá co trime medvedza, ta tiž pujdze von.“* Stanka s Evou sa na ňom smejú. *„Ta ja im dám, ty kokos. Ta ja ich tu poženiem, ešče neznajú vychodňare.“*

22:55:25 Miro v kuchyni sedí so Stankou a Jozefom za jedným stolom. Miro unavene zíva.
Jozef: *„Tebe chýba jedlo, veľké telo. Na tebe vidno, ty si ako omámený, zhúlený. Tebe chýbajú vitamíny, vajcia, proteíny.“*
Miro: *„Už ma nadúva, ty kokos fest,“* počuť zvuk vypustenia vetrov z konečníka.

- **no boha (do boha)** (1x) - podľa **SSSJ** ide o hrubý výraz zahrešenia vyjadrujúce zlosť, hnev, rozorčenie:

22:55:25 Miro v kuchyni sedí so Stankou a Jozefom za jedným stolom. Miro unavene zíva.
Jozef: *„Tebe chýba jedlo, veľké telo. Na tebe vidno, ty si ako omámený, zhúlený. Tebe chýbajú vitamíny, vajcia, proteíny.“*
Miro: *„Už ma nadúva, ty kokos fest,“* počuť zvuk vypustenia vetrov z konečníka,
Jozef: *„No boha, nám stoličky rozdrbeš, hahaha.“*

- **rozdrbeš** (1x) - podľa **SSSJ** ide o hrubý výraz pre dôrazne napomínať, karhať; prenasledovať, v tomto význame ide o niečo pokaziť:

22:55:25 Miro v kuchyni sedí so Stankou a Jozefom za jedným stolom. Miro unavene zíva.
Jozef: *„Tebe chýba jedlo, veľké telo. Na tebe vidno, ty si ako omámený, zhúlený. Tebe chýbajú vitamíny, vajcia, proteíny.“*
Miro: *„Už ma nadúva, ty kokos fest,“* počuť zvuk vypustenia vetrov z konečníka,
Jozef: *„No boha, nám stoličky rozdrbeš, hahaha.“*

- **prdol si** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz pre vypustiť plyny z konečníka.

22:55:25 Miro v kuchyni sedí so Stankou a Jozefom za jedným stolom. Miro unavene zíva.
Jozef: *„Tebe chýba jedlo, veľké telo. Na tebe vidno, ty si ako omámený, zhúlený. Tebe chýbajú vitamíny, vajcia, proteíny.“*
Miro: *„Už ma nadúva, ty kokos fest,“* počuť zvuk vypustenia vetrov z konečníka,
Jozef: *„No boha, nám stoličky rozdrbeš, hahaha.“*
Miro: *„Zívol som si, prdol som si, musel som si.“*

- **do rici (do riti)** (1x) - podľa **SSSJ** ide o hrubý výraz zahrešenia vyjadrujúce zlosť, hnev, rozhorčenie:

22:55:55 Stanka sa rýchlo postaví od stola: *„Híí, však ja tu nemôžem sedieť s vami. Do p...“* (vypípané).
Miro: *„Hej?“*
Stanka: *„No ja môžem sedieť vedľa.“*
Miro: *„Ta už nes, neskoro večer je.“*
Stanka: *„Do p...“* (vypípané) *„nemôžem vieš, do rici, ja som to zabudla.“*

- **kravy** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o prenesený hrubý výraz pre nadávku:

22:57:17 Nabudúce uvidíte (zostrih z nasledujúcej časti)
Stanka: *„Tvoje kamošky, do p...“* (vypípané) *„chvália ma tu a úplne vymleté kravy, by som im každej jednej krk vykrútila.“*

- V predmetnom diele sme zaznamenali vypípanie niektorých výrazov:

22:36:30 Davida s Paťou pri kopaní základov pozorujú Matúš a Mesut. Smejú sa na Pati, ako zatína čakan a Mesut zakričí: *„No poď!“*
Paťa sa pozrie ich smerom: *„Sa smeješ?“*
Matúš a Mesut naraz: *„Nie.“*
Paťa veselým tónom: *„Hovado!“*
Paťa im so smiechom ukáže nejaké gesto prstami, ktoré je vyrastrované. Chlapci sa zasmejú.
Paťa: *„Odišla Niki, teraz si budú všetci...“* (vypípané, mimo obraz*) „robiť zo mňa.“*

22:39:16 Matúš s Mesutom stavajú prístrešok pre kozy. Keď to dokončia, potom majú urobiť senník. Položia drevený hranol na zvislo postavené hranoly.

Mesut: *„Čo, načo nám je vodováha, do p...“* (vypípané, tvár prekrytá dreveným hranolom).
Matúš: *„Keď všetko v oku.“*

22:51:52 Stanka v kuchyni upratuje a dokončuje práce pred spaním, Miro stojí vonku pred kuchyňou. Stanka sa nahne cez zábradlie k Mirovi a osloví ho.
Stanka: *„Pôjdeme zlato?“*
Miro: *„Jak ich lapím, tak ich pozabíjam jak muchy.*
Stanka: *„Dobre zlato, ukľudni sa, pôjdeme.“*
Miro: *„Nie lebo ty, ja už viem prečo, že prečo ty si asi sluha.“*
Stanka: *„No však ja to viem už od začiatku.“*
Miro: *„Povedz mi... ideme von a jak dakto otvorí papuľu, máte se ...“* (vypípané, tvár je v polotme, ústa nevidieť jasne) *„nech si každá jedna otvorí papuľu tu, falošné.“*

22:55:55 Stanka sa rýchlo postaví od stola: *„Híí, však ja tu nemôžem sedieť s vami. Do p...“* (vypípané, tvár je otočená).
Miro: *„Hej?“*
Stanka: *„No ja môžem sedieť vedľa.“*
Miro: *„Ta už nes, neskoro večer je.“*
Stanka: *„Do p...“* (vypípané, mimo obraz) *„nemôžem vieš, do rici, ja som to zabudla.“*

22:57:17 Nabudúce uvidíte (zostrih z nasledujúcej časti)
David: *„Kľudne by som ju aj pomiloval, kebyže chce.“*

Paťa: *„Takíto ľudia nech idú do p...“* (vypípané, tvár je otočená preč od kamery) *„akože čo.“*

Jozef: *„Bol chalanisko tamto v stane, jednoduché áčko pod plachtou, žiadne...“* (vypípané, nezrozumiteľné) *„za ním nešlo. Zrazu išiel do onýho a bol Al Capone.“*

Stanka: *„Tvoje kamošky, do p...“* (vypípané) *„chvália ma tu a úplne vymleté kravy, by som im každej jednej krk vykrútila.“*
Počas trvania programu sa v komunikácii medzi zúčastnenými farmármi vyskytlo viacero výrazov, ktoré boli prekryté zvukovou stopou (vypípané). Pravdepodobne obsahovali vulgárne vyjadrenia alebo iné nevhodné výrazy. Vzhľadom na to, že reálne neodzneli, nie je možne ich hodnotiť z hľadiska ich nevhodnosti.

- V predmetnom diele programu sme nezaznamenali žiadne obscénne, sexuálne scény, ani vyjadrenia. Zaznamenali sme tieto scény alebo vyjadrenia so sexuálnym podtónom:

21:53:40 Záber ako sa Miro, Stanka a Evka zobúdzajú v posteli a Stanka sa pritúli k Evke, ktorá je k nej otočená chrbtom. V zábere je detail dotyku prstov na chrbte inej ruky. Evka otočí hlavu a dá Stanke bozk na čelo.

21:54:14 K Vikingovi a Mirovi podíde Monika. Miro odíde.
Viking: *„Co bys ráda?“*
Monika: *„Potom si môžem ja zovrieť vodu na tie vlasy a v priebehu dňa, keď už budem po?“*
Viking si zakryje prirodzenie v boxerkách: *„Mám malinkýho, no.“*
Monika: *„Mne to nevadí, aj malinký vie... a to je jedno.“*
Monika chce od Vikinga, aby jej pomohli ostatní pri umývaní, lebo má veľa vlasov a sama to nezvládne.

Viking do kamery hovorí: *„Mne se zdá, že by chtěla, abych na ni trochu začal šahať a pomasírovat hlavu a dotýkat se jí a na to já zase nejsem teďka.“*

21:57:39 Stanka si v kúpeľni vyzlieka pyžamové nohavice a napráva si nohavičky. Opakovane vidieť záber na Stanku v nohavičkách. Oblečie si dlhé legíny.

21:58:30 Záber na Stanku a Mira na dvore. **Miro:** *„Ja už by som ťa zjedol normálne,“*
Stanka: *„Hej? Už to prichádza? Hehm.“*
Miro ťapne Stanku po zadku, ona zjojkne. Stojí za jej chrbtom a chytí ju za zadnú časť tela. Dá jej bozk na zátylok.
Rozprávač mimo obraz: *„Miro sa so svojimi túžbami netají, ale roztúžených mužov je na farme viac.“*

22:00:04 Počuť **mužský hlas** v kuchyni: *„Baby ma volajú na fajku, odmietam.“*
David na to odpovie: *„V živote by som neodmietol.“*
Mužský hlas: *„Nie?“*
David: *„Záleží na akú fajku. Ten tabak ma zaškrtí, to, to nie, to je nič.“*

22:00:23 David Pati masíruje nohy a podporuje ju so slovami, že musí byť teraz silná.
Mesut: *„Stará sa o ňu trošku viacej Dávidko, ale myslím si, že tam nemá šancu, lebo Dávidko by sa najradšej staral o všetky farmárky, ha hehe, ale on je taký týpek, čo sa týka tohto, na nič iné podľa mňa nemyslí, iba na gaťky.“*

22:00:46 Miro sa sprchuje v boxerkách. Kamera ho sníma zo vzdialenosti zhruba päť metrov spredu, ako si pod boxerkami umýva prirodzenie a sníma ho vzápätí aj odzadu, vidieť mu nejasne odzadu pol zadnej časti, keď má boxerky stiahnuté na polovicu zadnice. Jeho pozadie je vyrastrované.

22:06:17 Nasleduje séria krátkych záberov na pracujúcich farmárov pri stavaní políc, farmárky pri pasení zvierat, záber na Stanku v kúpeľni, ktorá je v spodnom oblečení, ako si oblečie tričko.

22:39:45 Paťa sa Davida opýta pri kopaní základov, či je na farme niekto, kto mu už lezie na nervy.
David: *„Tak napríklad Monika s tým, že som sa tlačil na ňu... a normálne som videl, cítil, jak sa priblížila ku mne, najprv s telom. Ja som bol na svojej toto, karimatke proste v strede karimatky, ona bola úplne na kraji a na konci ja som takto ležal , ona bola na boku a vystrčila na mňa zadok. A so zadkom sa mi dotkla stehna. Tuto som mal jej zadok... Kebyže sa na niekoho nalepím, tak na teba, určite nie na ňu.“*
Monika do kamery: *„Ja som sa netúlila fakt že k nikomu, ja som bola za... v spacáku zakuklená, ale proste ráno, keď som sa zobudila, tak som cítila Davida na chrbte.“*

22:57:17 Nabudúce uvidíte (zostrih z nasledujúcej časti)
David: *„Kľudne by som ju aj pomiloval, kebyže chce.“*

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 vyhlášky 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

S prihliadnutím na:
1. kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti – Program *Farma* svojím obsahom žánrovo zaraďujeme medzi reality show, v ktorom sa dobrovoľne zúčastňujú dospelé osoby s cieľom získania finančnej výhry alebo so zámerom zviditeľnenia sa v mediálnom priestore. Na dosiahnutie svojho cieľa používajú rôzne taktiky, čím prispievajú k dynamike vzťahov na farme, ktoré sa postupom času vyvíjajú rôznymi smermi. Počas pobytu na farme odkrývajú farmári svoje slabiny i svoje psychické rozpoloženie.

2. spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu. Sťažovateľ poukazuje na sprchovanie muža s rozrastrovaným pozadím a prezliekanie súťažiacej v spodnom oblečení. V programe sme zaznamenali scénu prezliekania Stanky (2x), sprchovania Vikinga a Mira v spodnom oblečení. Zo zobrazeného a vzhľadom na charakter obsahu daných scén, nešlo podľa nášho názoru o obscénne scény alebo gestá v zmysle ustanovení kritérií nevhodnosti do 15 a 18 rokov. V scénach, kde dá Eva pusu Stanke na čelo a Miro ťapne Stanku po zadnej časti a nemožno jednoznačne konštatovať, že išlo o správanie intímnejšieho sexuálneho charakteru medzi účinkujúcimi, teda nešlo o sexuálne scény v zmysle kritérií JSO (nevhodné do 15 a 18 rokov).

3. intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. V emočne vypätých situáciách sme zaznamenali vyjadrenia prekryté zvukovou stopou, vypípaním, vo väčšine prípadov (podľa prepisu) nebolo zrejmé, čo daná postava vyslovila (osoba vyslovila slová mimo obraz kamery, osoba otočená chrbtom ku kamere, ústa prekryté nejakým predmetom, neosvetlená tvár súťažiaceho), pričom výrazy boli prekryté tak, že nebolo počuť buď celé výrazy alebo podstatnú časť tvoriacu základ slova, čiže nebolo zrejmé, čo daná postava vyslovila. Okrem toho sme zaznamenali expresívne výrazy - **hajzl (hajzel)** (2x), **v hajzlu (v hajzli)** (1x), **teplý** (1x), **vyfliaskal** (1x), **posere se (poserie sa)** (1x), **nasratá** (1x), **nasratý** (1x), **zadok** (4x), **so zadkom** (1x), **hovado** (1x), **do riti** (riť) (2x), **papuľu** (2x), **striga** (1x), **kokos** (2x), **no boha (do boha)** (1x), **rozdrbeš** (1x), **prdol si** (1x), **do rici (do riti)** (1x), **kravy** (1x). Myslíme si, že vyššie uvedené výrazy svojou intenzitou a frekvenciou spadajú pod kritérium § 1 ods. 3 písm. k) Vyhlášky č. 589/2007 Z. z., pre označenie programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov a ich výskyt v programe si nevyžaduje jeho prísnejšie hodnotenie v zmysle JSO.

Na základe obsahu i analýzy predmetného programu a s prihliadnutím na kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti, na spôsob a formu, ako aj intenzitu a frekvenciu zobrazenia jednotlivých kritérií sa domnievame, že namietaný program označený ako nevhodný do 12 rokov bol označený v súlade s podmienkami vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako aj s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa nazdávame, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. označením a odvysielaním predmetného dielu programu *Farma* (12) na programovej službe TV MARKÍZA dňa 07. 09. 2021 o cca 21:51 h neporušil ustanovenie **§ 20 ods. 3** ZVR.
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

K bodu č. 12

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1341/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Farma
Deň a čas vysielania: 07. 09. 2021 o cca 21:51 h
Označenie podľa JSO: (12)

časový kód cca:

21:50:00 začiatok záznamu, prebiehajúca epizóda a záverečné titulky *Sestričky* (15)
21:50:38 sponzorské odkazy *Prima banka, Václav Čížek Slovakia s. r. o., Všeobecná zdravotná poisťovňa a. s., Ptáček – veľkoobchod a. s., News and Media Holding a. s.*/ zvukovo-obrazový predel *Horná Dolná* (12), sponzorský odkaz *DoxxBet.*

21:51:34 začiatok programu *Farma* (12) dnes uvidíte (ukážky z nasledujúceho vysielania)
21:52:09 na obrazovke sa objaví nápis **FARMA Čakajte nečakané** (zvučka).
21:52:13 Rozprávač mimo obraz hovorí: *„Je tu nové ráno, dnes sa rozhodne o nových sluhoch a aj o nových úlohách pre farmára týždňa. Vikinga Zdeňka nečaká ľahký deň.“*
Farmár týždňa a niektorí farmári sú v kuchyni. Viking poučuje Mesuta, ako má zapáliť oheň.

21:53:32 Stanka sa vyjadrí do kamery, že ráno nebolo prekvapivo chladné, lebo si deň predtým vystlali zem slamou. Mali teplo odspodu a konečne sa vyspali. Spala vedľa Mira a vedľa Evky a držali sa tak bývalý modrý tým spolu.
21:53:40 Záber ako sa Miro, Stanka a Evka zobúdzajú v posteli a Stanka sa pritúli k Evke, ktorá je k nej otočená chrbtom. V zábere je detail dotyku prstov na chrbte inej ruky. Evka otočí hlavu a dá Stanke bozk na čelo.

Záber ako sa na dvore Viking vo vzorovanej bielizni pri sprche rozpráva s Mirom.
21:53:55 Viking: *„Já ťe nechci teďka vyřadit. Nejsem hajzl a doufám, že tu hajzl ani nebude jinej. Když budu muset zvolit otrokár týdne, a bude tam chlap a bude tě chtít zvolit jenom proto, že máš nohu v hajzlu, nechcú, aby to tak dopadlo, fakt, úpřimne ti to říkám.“*
21:54:14 K Vikingovi a Mirovi podíde Monika. Miro odíde.
Viking: *„Co bys ráda?“*
Monika: *„Potom si môžem ja zovrieť vodu na tie vlasy a v priebehu dňa, keď už budem po?“*
Viking si zakryje prirodzenie v boxerkách: *„Mám malinkýho, no.“*
Monika: *„Mne to nevadí, aj malinký vie... a to je jedno.“*
Monika chce od Vikinga, aby jej pomohli ostatní pri umývaní, lebo má veľa vlasov a sama to nezvládne.
Viking do kamery hovorí: *„Mne se zdá, že by chtěla, abych na ni trochu začal šahať a pomasírovat hlavu a dotýkat se jí a na to já zase nejsem teďka.“*
Viking sa vyjadrí, že budú mať veľa práce. Monika mu odvetí, že si vlasy umyje až potom, keď dokončia robotu. Monika stále stojí pre Vikingom a napráva si niečo pod nohavicami. Na opasku má mikrofón.
21:55:27 Viking do kamery**:** *„Myslím si, že si Monika hledá nejaký cestičky ke mě a bude je hledat stále, dokud tady bude.“*
Rozprávač mimo obraz hovorí, že to, že si Monika pred Vikingom naprávala bielizeň nemusí byť dôkazom priazne, možno to len nezniesol odklad a možno len hrá na všetky strany, na ktoré sa dá.

21:55:43 Monika a Evka si v kúpeľni pred zrkadlom upravujú vlasy a šminkujú sa. Monika je oblečená v tričku a legínach a Evka má na sebe tričko a krátke nohavice. Monika sa opýta Evky, ako jej rodičia vzali to, že má priateľku. Evka odpovie, že dobre, ale najprv tým neboli nadšení. S rodičmi má dobrý vzťah. Monika sa vyjadrí, že takisto nevie, na ktorej strane má stáť, ale keby našla odhodlanie, jej rodičia by to nevzali priaznivo.
Evka sa do kamery vyjadrí, že ju to prekvapilo, ako sa Monika prezentuje, a že sa takto vyjadruje nahlas pred kamerami. Do miestnosti vojde Stanka, oblečená v dlhých pyžamových nohaviciach a mikine s dlhým rukávom.
21:56:37 Monika: *„Tak by ma troška mrzelo, vieš aké to: ‚počuj prišiel mi domov syn a povedal, že je teplý, tak som ho vyfliaskal.“*
Evka: *„Ale vieš čo, pri chlapoch sa to stále štandardne berie horšie... pri ženách si myslím, že to nie je taký prúser. Záleží, aký máš vzťah s rodičmi.“*
Monika sa mimo obraz vyjadrí, že preto zvolila takúto tému a tak sa vyjadrila pred kamerou, lebo si uvedomuje, že Evka je silný súper a tým, že by mali spoločnú tému, chcela by sa k nej dostať takýmto spôsobom bližšie.
21:57:39 Stanka si v kúpeľni vyzlieka pyžamové nohavice a napráva si nohavičky. Opakovane vidieť záber na Stanku v nohavičkách. Oblečie si dlhé legíny.
Keď Evka odchádza, Monika hovorí Stanke, že je očividné, že Miro je do Stanky zaľúbený.
21:58:22 Stanka hovorí do kamery: *„Viem, že možno Evke by som sa ako žena páčila, ale hehe, zostávam verná chlapom a som takto zatiaľ orientovaná.“*

21:58:30 Záber na Stanku a Mira na dvore. **Miro:** *„Ja už by som ťa zjedol normálne,“* **Stanka:** *„Hej? Už to prichádza? Hehm.“*
Miro ťapne Stanku po zadku, ona zjojkne. Stojí za jej chrbtom a chytí ju za zadnú časť tela. Dá jej bozk na zátylok.
Rozprávač mimo obraz: *„Miro sa so svojimi túžbami netají, ale roztúžených mužov je na farme viac.“*

21:58:57 Paťa chodí po dvore s dekou okolo pása, do kamery hovorí, že sa necíti dobre, zrejme prechladla. Konštatuje, že musí byť v teple a dostala na to brusnicové tabletky. Sadne si na slnečné miesto v kuchyni, príde k nej David a chce jej pomasírovať nohy, aby zabudla na bolesť.
22:00:04 Počuť **mužský hlas** v kuchyni: *„Baby ma volajú na fajku, odmietam.“*
David na to odpovie: *„V živote by som neodmietol.“*
Mužský hlas: *„Nie?“*
David: *„Záleží na akú fajku. Ten tabak ma zaškrtí, to, to nie, to je nič.“*
22:00:23 David Pati masíruje nohy a podporuje ju so slovami, že musí byť teraz silná.
Mesut: *„Stará sa o ňu trošku viacej Dávidko, ale myslím si, že tam nemá šancu, lebo Dávidko by sa najradšej staral o všetky farmárky, ha hehe, ale on je taký týpek, čo sa týka tohto, na nič iné podľa mňa nemyslí, iba na gaťky.“*
Rozprávač mimo obraz: *„Nuž čo, hladnému prasaťu sa len o kukurici sníva, a lepší vrabec v hrsti, ako holub na streche.“*

22:00:46 Miro sa sprchuje v boxerkách. Kamera ho sníma zo vzdialenosti zhruba päť metrov spredu, ako si pod boxerkami umýva prirodzenie a sníma ho vzápätí aj odzadu, vidieť mu nejasne odzadu pol zadnej časti, keď má boxerky stiahnuté na polovicu zadnice. Jeho pozadie je vyrastrované.

Viking cvičí vonku s polenom dreva a rozpráva sa s Matúšom, že má plnú hlavu voľby sluhov.
22:00:51 Viking: *„To se nedá vydržet.“*
Matúš: *„Prečo?“*
Viking: *„Tak jseš farmář týdne, všechno, co se posere, jde na tvoji hlavu a zároveň musíš si zvolit člověka. Dycky musíš zvolit člověka i když nechceš. Otázka je, kdo, kdo bude příště.“*

22:01:30 Sedia pri stole a farmár týždňa vyberá sluhov, hovorí farmárom, že je to ťažká úloha. Sluhami týždňa sú zvolení Dano a Stanka. Rozprávalo sa o tom aj deň pred tým.
22:03:42 David: *„Stanka bola trošku nasratá, no tu som hneď videl, že mala troška skysnutý ksicht.“*
Stanka s Danom sa oblečú do sluhovských vecí a rozprávajú sa o tom, prečo vybrali práve ich a ako si rozdelia úlohy.
Mirka na kameru hovorí, že sa jej nepáči takýto výber, Stanku má rada a voči Danovi pociťuje dlh, lebo jej pomohol pri jej vyraďovaní. Takisto Stanke v kuchyni povie, že ju to hnevá, ako to dopadlo.
Miro a Stanka sa objímu. Miro sa na kameru vyjadrí, že nie je spokojný s výberom Stanky, lebo je jeho priateľka a nechce, aby v noci spala mimo neho.
Stanka do kamery hovorí, že bude bojovať.

22:06:17 Nasleduje séria krátkych záberov na pracujúcich farmárov pri stavaní políc, farmárky pri pasení zvierat, záber na Stanku v kúpeľni, ktorá je v spodnom oblečení, ako si oblečie tričko. Všetci si dokončujú svoje práce a čakajú na nové úlohy od hospodára Martina.

22:07:02 Na traktore prichádza hospodár Martin. Vezie drevené hranoly. Rozdáva farmárom úlohy. Farmára týždňa poverí zlikvidovaním zvieracej časti, aby tam mohli bývať farmári, ďalej výrobou regálov na kufre a prácou na výrobe hnojiska. Na hnojisko nemajú dosť dreva, preto hospodár Martin poobede plánuje prísť znova. Zorganizujú drevorubačskú výpravu a pôjdu si drevo do lesa vyťať sami. Hospodár farmárovi týždňa káže, aby vyrobili chliev pre kozy a senník. Martin a Viking idú spolu pozrieť na slimáky a zistia, že tie nemajú krmivo, preto farmár Viking musí zjednať nápravu a naložiť im jesť. Príde reč na ovce, ktoré Martin dovezie. Je potrebné postaviť pre ne prístrešok a položiť ho na miesto, kde sú slimáky, tie sa preložia k lesu.
Hospodár s farmárom týždňa prejdú znova k farmárom. Martin im povie, že si zadali také úlohy, aby sa vedeli postarať o zvieratá. Ale takisto sa budú musieť postarať o seba. Majú za úlohu vyrobiť si ražné víno a dá im k nemu postup prípravy a suroviny. Prvý bude z neho ochutnávať hospodár Martin. Martin im dá taktiež včelárske veci a povie im, že sa budú tento týždeň starať aj o včely.
Zrekapitulujú si úlohy: zväčšiť kuchyňu o spálňu, vyrobiť miesto na kufre a hnojisko, miesto pre kozy a ovce a starostlivosť o včely.

22:16:04 prerušenie programu
Sponzorský odkaz *DoxxBet/* zvukovo-obrazový predel *Superstar* (12), reklamný blok (trvanie cca 6 min.)/ zvukovo-obrazový predel *Športové noviny/ Voyo* (15), *Fortuna liga*, sponzorský odkaz *www.ifortuna.sk* , upútavky na programy *Equalizer 2* (15), *Utajený šéf* (12), obrazový predel.
22:24:51 pokračovanie programu

Viking v kuchyni rozdeľuje úlohy. Určí, kto má ísť do lesa a kto rozoberať drevenú konštrukciu na dvore. Do lesa pôjdu Luna a Monika a Miro s Jozefom.

22:27:33 Viking: *„Jožko, proč jsi mě vzal trámy?“*
Jozef kričí: *„To sú už asi tu prichystané.“*
Viking: *„Tak byli zvlášť, Jožko však byli zvlášť, úplne byli zvlášť, proboha... ako to jsou hranoly na slamník, jsem vám to říkal.“*
Jozef: *„Tu nie sú, tak potom na tú kopu ich dali.“*
Farmári spolu demolujú konštrukciu prístrešku pre zvieratá, lebo potrebujú dosky na ďalšie konštrukcie.

22:28:56 Hospodár Martin prichádza na farmu druhýkrát. Vybraná skupina ide do lesa, Martin im ukáže podúrovňové stromy určené na prebierku, ktoré majú vykáľať. Vysvetlí im postup. Zároveň im radí priamo pri akcii a pod jeho vedením vytnú päť stromov, majú ich vziať na farmu a plánujú z nich vyrobiť hnojisko.

22:36:14 David s Paťou zatiaľ na farme kopú základy.
Paťa: *„Prečo ma z toho bolí zadok?“*
David: *„Zadok?“*
Paťa: *„To sa dá?“*
David: *„Hehehe.“*
22:36:30 Davida s Paťou pri kopaní základov pozorujú Matúš a Mesut. Smejú sa na Pati, ako zatína čakan a Mesut zakričí: *„No poď!“*
Paťa sa pozrie ich smerom: *„Sa smeješ?“*
Matúš a Mesut naraz: *„Nie.“*
Paťa veselým tónom: *„Hovado!“*
Paťa im so smiechom ukáže nejaké gesto prstami, ktoré je vyrastrované. Chlapci sa zasmejú.
Paťa: *„Odišla Niki, teraz si budú všetci...“* (vypípané, mimo obraz*) „robiť zo mňa.“*

22:37:34 Daniel a Mesut sa rozprávajú v kuchyni, že sú zvedaví, ako budú voliť farmári a hlavne tímy.
Dan: *„Mňa musí podržať môj tím, vieš a pôjde to dobre, keď ma nepodržia, čo už Luna s Paťou, už sú také úplne iné, vieš... tak už potom začnem byť hajzel... už sa pchá do riti, jak taká...“*
Mesut: *„Farmárovi týždňa sa hneď začne pchať do riti. Čo ti treba Zdeněk, čo ti treba Zdeněk?“*
Dan: *„Nonono no, presne.“*

22:38:18 Dan sa rozpráva s Mirkou pri zbieraní skál a vraví jej, aby pri voľbe do duelu išla na koniec stola, aby mohla hlasovať medzi poslednými. A potom budú obaja vidieť, ako zahlasujú Luna a Paťa.

22:39:16 Matúš s Mesutom stavajú prístrešok pre kozy. Keď to dokončia, potom majú urobiť senník. Položia drevený hranol na zvislo postavené hranoly.
Mesut: *„Čo, načo nám je vodováha, do p...“* (vypípané, tvár je za dreveným hranolom).
Matúš: *„Keď všetko v oku.“*

22:39:45 Paťa sa Davida opýta pri kopaní základov, či je na farme niekto, kto mu už lezie na nervy.
David: *„Tak napríklad Monika s tým, že som sa tlačil na ňu... a normálne som videl, cítil, jak sa priblížila ku mne, najprv s telom. Ja som bol na svojej toto, karimatke proste v strede karimatky, ona bola úplne na kraji a na konci ja som takto ležal , ona bola na boku a vystrčila*

na mňa zadok. A so zadkom sa mi dotkla stehna. Tuto som mal jej zadok... Kebyže sa na niekoho nalepím, tak na teba, určite nie na ňu.“
Monika do kamery: *„Ja som sa netúlila fakt že k nikomu, ja som bola za... v spacáku zakuklená, ale proste ráno, keď som sa zobudila, tak som cítila Davida na chrbte.“*

22:41:15 Farmári sa poobede vracajú z lesa so stromami a pozerajú, koľko majú urobené tí, čo ostali pracovať na farme.

22:41:32 Večer v kuchyni farmári vyrábajú ražné víno. Postupujú podľa receptu od Martina.

22:42:55 prerušenie programu
Sponzorský odkaz *DoxxBet*/ zvukovo-obrazový predel *Utajený šéf* (12), reklamný blok (trvanie cca 6 min.), zvukovo-obrazový predel *Fortuna Liga*, sponzorský odkaz www.ifortuna.sk, upútavka na program *Superstar* (12), *Teleráno*, www.slovakia.travel.sk, upútavka na program *Farma x-tra* (12)
22:51:52 pokračovanie programu *Farma* (12)

22:51:52 Stanka v kuchyni upratuje a dokončuje práce pred spaním, Miro stojí vonku pred kuchyňou. Stanka sa nahne cez zábradlie k Mirovi a osloví ho.
Stanka: *„Pôjdeme zlato?“*
Miro: *„Jak ich lapím, tak ich pozabíjam jak muchy.*
Stanka: *„Dobre zlato, ukľudni sa, pôjdeme.“*
Miro: *„Nie lebo ty, ja už viem prečo, že prečo ty si asi sluha...“*
Stanka: *„No však ja to viem už od začiatku.“*
Miro: *„Povedz mi... ideme von a jak dakto otvorí papuľu, máte se ...“* (vypípané, , tvár je v polotme, ústa nevidieť jasne) *„nech si každá jedna otvorí papuľu tu, falošné.“*
Stanka ho prerušuje a upokojuje, že sa o tom porozprávajú , keď budú sami a odíde do kuchyne dokončiť prácu. *„Ja vám dám taktiky,“* nezrozumiteľné *„sa taktika teraz, vychodňar, ja vám dám taktiky.“*
22:53:25 Dan sa vyjadrí k Mirovmu hnevu**:** *„Vôbec neviem, prečo bol Miro nasratý, ja myslím, že bude za tým niečo, že buď huckali to dievčatá, aby Viking dal Stanku za slúžku alebo podobne.“*
22:53:57 Miro stojí pri Stanke a Evke, rozprávajú sa o taktikách súťažiacich: *„Striga pôjde von na sto percent,“* dievčatá sa rozosmejú, *„tá co trime medvedza, ta tiž pujdze von.“* Stanka s Evou sa na ňom smejú. *„Ta ja im dám, ty kokos. Ta ja ich tu poženiem, ešče neznajú vychodňare.“*
Stanka do kamery povie, že Miro si myslí, že za tým, že je slúžka sú niektorí farmári.
Miro sa mimo obraz vyjadrí, že si dá pozor na všetkých, vrátane Patrície.

22:55:25 Miro v kuchyni sedí so Stankou a Jozefom za jedným stolom. Miro unavene zíva.
Jozef: *„Tebe chýba jedlo, veľké telo. Na tebe vidno, ty si ako omámený, zhúlený. Tebe chýbajú vitamíny, vajcia, proteíny.“*
Miro: *„Už ma nadúva, ty kokos fest,“* počuť zvuk vypustenia vetrov z konečníka.
Jozef: *„No boha, nám stoličky rozdrbeš, hahaha.“*
Miro: *„Zívol som si, prdol som si, musel som si.“*
22:55:55 Stanka sa rýchlo postaví od stola: *„Híí, však ja tu nemôžem sedieť s vami. Do p...“* (vypípané, tvár je otočená).
Miro: *„Hej?“*
Stanka: *„No ja môžem sedieť vedľa.“*
Miro: *„Ta už nes, neskoro večer je.“*

Stanka: *„Do p...“* (vypípané, mimo obraz) *„nemôžem vieš, do rici, ja som to zabudla.“*
Viking: *„To ako v zákonníku, v každom zákonníku máš...“*
Stanka: *„Budete zas, o body prídete kvôli mne, ja sa ospravedlňujem... to kvôli tebe,“* a ukáže hlavou na Mira.
Rozprávač v pozadí: *„Čo sa stalo, to sa stalo, hospodár Martin má oči všade a farmárom ostáva dúfať, že títo dvaja zaľúbenci ich nevyjdú príliš draho.“*

22:56:32 Záber zo spálne, kde spí farmár týždňa. Viking si vzal Paťu k sebe, lebo jej nebolo dobre, ponúkol jej miesto na jeho posteli, on sám sa uložil na zem.

22:57:17 Nabudúce uvidíte (zostrih z nasledujúcej časti)
David: *„Kľudne by som ju aj pomiloval, kebyže chce.“*

Paťa: *„Takíto ľudia nech idú do p...“* (vypípané, , tvár je otočená preč od kamery) *„akože čo.“*

Jozef: *„Bol chalanisko tamto v stane, jednoduché áčko pod plachtou, žiadne...“* (vypípané, nezrozumiteľné) *„za ním nešlo. Zrazu išiel do onýho a bol Al Capone.“*

Stanka: *„Tvoje kamošky, do p...“* (vypípané) *„chvália ma tu a úplne vymleté kravy, by som im každej jednej krk vykrútila.“*
22:58:04 koniec programu *Farma* (12)

Sponzorský odkaz *DoxxBet*, zvukovo-obrazový predel *Horná Dolná* (12), sponzorský odkaz *Fingo.sk, Tipos, národná lotériová spoločnosť.*
22:58:41 začiatok programu *Zámena manželiek* (12)

23:04:59 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10.11.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1330/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s. r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1330/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby TV MARKÍZA, vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22.11.2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.:	1330/SO/2021 zo dňa 7.9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Ako ukradnúť nevestu
Deň a čas vysielania:	3. 9. 2021 o 23:06 h a 4. 9. 2021 o 16:11 h
Označenie podľa JSO:	⑫

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„...Podávam sťažnosť na film vysielaný na TV Markíza s názvom Ako ukradnúť nevestu.
Film som zachytila 2x s piktogramom 12, raz bol vysielaný v piatok o cca 23:00 a repríza bola vysielaná v sobotu 4.9.2021 poobede, kedy televízie bežne sledujú maloletý diváci.
Celý film obsahuje rôzne dialógy sexuálneho, priam až oplzlého charakteru. Ihneď na začiatku môžete zachytiť, ako sa chlap v maske vyzlieka a vchádza do postele, pričom má oplzlé reči. Celý film sa točí okolo sexuálnych tém, zaznievajú vety ako vyspal sa z polovicou tohto poschodia, oral 2x do tyzdna a pod...
Žiadam o prešetrenie tejto sťažnosti...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii

§ 20 - Ochrana maloletých
1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.
3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:
§ 1 ods. 1
Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých ***do 18 rokov****, ak obsahujú*
a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisti, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,
e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

§ 1 ods. 2

Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých ***do 15 rokov****, ak obsahujú*

a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,

b) týranie zvierat,

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,

e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

§ 1 ods. 3

Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do ***12 rokov****, ak obsahujú*

a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,

b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,

c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,

d) zobrazenie násilných aktov,

e) zobrazenie následkov násilných aktov,

f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,

g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,

h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,

i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na

charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

§ 1 ods. 5
Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska
a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu a
c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Sťažnosť smerovala voči programu, ktorý bol označený ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Program podľa sťažovateľa obsahoval *„dialógy sexuálneho, priam až oplzlého charakteru.“*

Na webovej stránke www.csfd.cz je film *Ako ukradnúť nevestu* charakterizovaný nasledovne:
„Tom (Patrick Dempsey), si užíva život naplno: je sexy, je úspešný a vie, že sa môže kedykoľvek spoľahnúť na svoju okúzľujúcu kamarátku Hannah (Michelle Monaghan). Všetko dokonale funguje až do chvíle, keď Hannah odíde na šesť týždňov pracovne do Škótska... A Tom si uvedomí aký je jeho život bez nej prázdny. Rozhodne sa ju požiadať o ruku, hneď ako sa vráti. Je ale ohromený keď sa dozvie, že sa zasnúbila s bohatým a sympatickým Škótom a plánuje sa k nemu presťahovať. Keď ho Hannah požiada, aby jej išiel za „družičku“, rozpačito súhlasí, ale len preto, aby jej prekazil svadbu a získal ju pre seba, kým ešte nie je neskoro.“

Vzhľadom na obsah sťažnosti sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (účinný od 1. 1. 2014), podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný *„... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len JSO).“* Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.
Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti programu do 15 rokov okrem iného aj kritérium písm.
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

V ods. 3 pri kritériách nevhodnosti programu do 12 rokov je okrem iného aj kritérium písm.

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

V priebehu monitorovania sme zaznamenali nasledovné problematické vyjadrenia:

- *gule* (3x), *drž hubu*. Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 sa o.i. vulgárnym pojmom *gule* označujú *semenníky.* Výraz *huba* je okrem iného v Slovníku súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 definovaný ako hrubý pojem označujúci *otvor na spodnej časti tváre, ústa*. Slovné spojenie *drž hubu* sa v hovorovej reči používa, keď chceme niekomu povedať, aby už nerozprával, bol ticho:

23:15:45 Tom prichádza aj s dvoma kávami do galérie, kde nejaká žena reštauruje obraz.
Tom: *„....dobré ráno, Hana, tvoja obľúbená."*
Hana sa otočí a vraví: *„Hmmm, perfektne načasované, akurát som dokončila gule."*
23:35:53 Tom a jeho kamaráti si idú zahrať basketbal. Paul dnes nepríde, pretože ho žena vzala na historickú prechádzku.
Tom: *„Historickú prechádzku? Zrejme mu odrezala gule. Čo myslíš, čo s nimi spravila?"*
00:10:29 Felix a Gary pomáhajú s košmi. Chcú, aby im Denis pripravil stuhy.
Denis: *„Cítim, ako vo mne postupne odumierajú všetky spermie."*
Felix: *„Drž hubu a vezmi si košík, je to prča!"*
Denis: *„Idem na striptíz a užijem si to. Potom sa s niekým pobijem...Tom zavolaj mi, keď si nájdeš gule."*

- *kravina* (2x). Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 sa hovorovým expresívnym pojmom *kravina* označuje *nevhodná, nerozumná reč; nevhodný, nezmyselný skutok, hlúposť*:

23:20:44 Rozhovor pokračuje medzi otcom a synom. Tom vraví, že sa „teší s ním."
Otec: *„Kravina."*
00:31:40 Tom: *„Sťahuje sa do Škótska, prišiel som o ňu."*
Otec: *„Kravina!"*

- *štetka.* Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 – kodifikačná príručka sa hrubým pojmom *štetka* o.i. označuje *predajná žena, pobehlica*:

23:21:30 Svadobná hostina. Ľudia sa zabávajú, tancujú. Hana si pri bare pripíja s Tomom. Vyčíta mu, že nevie ani vlastnému otcovi povedať, že ho ľúbi.
Tom: *„Chlapi sú už takí."*
Hana: *„Nie, taký je Tom."*
Tom sa nahne a s úsmevom vraví Hane do ucha: *„No a? Omieľaš to ako štetka."*
Hana (so širokým úsmevom na tvári): *„Háá, no dovoľ!"*
Tom: *„Hovoríš to stále, hocikomu."*

- *somár* (2x). Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 sa o.i uvedený pejoratívny pojem používa na označenie *hlúpeho človeka.*

00:03:14 Colinovi sa vôbec nedarí. Felix sa nahne Tomovi a šepká: *„Páči sa mi, že je úplný somár."*
01:01:50 Tom: *„Ja viem, som somár."*

- *do riti* (5x). Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 je o.i. výraz definovaný ako hrubý, pričom ide o *zahrešenie vyjadrujúce zlosť, hnev rozhorčenie*:

00:04:30 Colin je po zápase v sprche. Postupne prichádzajú ostatní. S údivom sa na neho pozerajú (kamera sníma Colina od pása nahor). Denis vraví: *„Do riti.“*
00:05:24 Colin sa vracia do Škótka. Lúči sa s Hanou vášnivým bozkávaním pred budovou letiska. Tom to s nevôľou sleduje z auta. V jednej chvíli vraví: *„Óó, bože, do riti!“*
01:06:22 Tom sa dostáva k brehu rieky. Vidí vzďaľujúcu sa loď. Vraví: *„Ó, nie. Do riti. Do riti. Do riti!“*

- *do čerta.* Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 sa o.i. uvedenými hovorovými výrazmi označuje *zahrešenie vyjadrujúce zlosť, hnev, rozhorčenie:*

00:06:26 Tom ide s Hanou za reverendom, ktorý ju bude sobášiť. Dozvedá sa, že Colin musel ísť do Škótska, aby zariadil povolenie na ich sobáš, pretože Hana nie je Škótka na nepochádza z kráľovskej rodiny, ako Colin. Hana vchádza do kostola. Tom ostáva pred dvermi a za zakričí: *„...do čerta!“*

- *kurevník* (2x). Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 sa uvedeným vulgárnym pojmom označuje *záletný muž, smilník, nehanebník, kurváč (často v nadávkach):*

01:00:35 Melissa bozkáva Toma na ústa. Po chvíli vraví: *„Potrebujem, aby si ma obslúžil.“*
Tom: *„Obslúžil? Ja ťa mám obslúžiť?“*
Melissa dá Tomovi facku a kričí: *„Obslúž ma, ty kurevník!“*
Tom sa bráni: *„Bože môj!“*
Melissa kričí: *„Obslúž ma!“*
Tom ju vyzýva, aby bola ticho a okamžite z neho zliezla.
01:00:56 Tom zrazu zbadá, že v pootvorených dverách stojí Hana. Snaží sa zo seba zhodiť Melissu, kričí: *„Zbláznila si sa?“* vyzýva ju, aby bola ticho
Melissa: *„...nebudem...nebudem. Ty kurevník...niečo sa ti nepáči?.“* Melissa so smiechom padá na zem.

- *chrape, hajzel.* Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 sa regionálnym hrubým výrazom *chrap* pomenúvajú *ústa.* Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka A – G, H – L, M – N z r. 2006, 2011, 2015 sa o.i. pejoratívnym výrazom *hajzel* označuje *zlý, bezcharakterný, naničhodný človek, ničomník (obyč. nadávka)*:

Tesne pred sobášom, v kostole, sa Hana rozhodne nevziať si Colina.
01:11:42 Colinova matka: *„Colin, daj mu takú po chrape, až ho zaleje červená, ako starú bachyňu.“* Colin sa napriahne a udrie Toma do tváre. Tom padne na zem.
Colinova matka (cez zuby): *„Hajzel.“*

V priebehu monitorovania sme tiež zaznamenali scény zo sexuálnym kontextom:

23:08:04 Muž v maske Billa Clintona hľadá dvere s číslom 11B. V hornej časti dverí ho čaká kľúč. Odomyká dvere a vraví: *„Áá, tak si to užijeme.“*
Muž vchádza do tmavej izby, povie: *„Monika? To som ja, Bill. Mám pre teba nejakú prácičku. Mám pre teba prekvapenie, cica...“* Popri týchto slovách si dáva dole oblečenie. Nakoniec ostane len v maske a trenírkach (kamera ho sníma zozadu). Na posteli leží zakrytá

postava, muž sa k nej priblíži a vraví: *„Ako si sa sem dostala tak rýchlo?“* Ľahne si k postave a objíme ju rukami: *„Monika..“*

Tom si pomýli Hanu so svojou priateľkou. Hanu mu v panike nastrieka do očí sprej.
23:09:07 Tom si umýva oči, vraví: *„Začnem si dávať pozor, s kým leziem do postele.“*

23:09:29 Hana: *„Viem o tebe všetko, každú maličkosť...si štvrták, behäš za prváčkami a vyspal si sa s polovicou tohto poschodia.“*

23:10:34 Hana: *„...stále si musíš povzbudzovať svoje nezmyselné, bezvýznamné, športové ego sexom s naivnými babami. Ja by som sa s tebou nevyspala ani za nič, zbohom!“*
Tom je nadšený. Nikto k nemu ešte nebol taký úprimný.

23:18:00 Tom: *„Hana, prosím.“*
Hana: *„Vezmi niektorú kamošku, s ktorou spávaš.“* Tom namieta. Bolo by to proti pravidlu– žiadne rodinné oslavy.

23:20:11 Právnik s telefónom pri uchu: *„Nechcú akceptovať päťkrát do týždňa.“*
Otec: *„Sľúbila mi päťkrát, chcem päťkrát..“*
Tom: *„Čo ti sľúbila päťkrát do týždňa?“*
Prestrih na vnútro auta. Sedí v ňom nevesta s právnikom. Nevesta krčí tvárou od zhnusenia.
Právnik (smerom k neveste): *„Štyrikrát?“*
Nevesta: *„Dva!“* Otvára dvere na aute.
Právnik sa ju snaží zadržať: *„Dva? Nie, nie, nie, ešte sme neskončili..“*
Prestrih. Otcov právnik do telefónu: *„Tri plus orál dvakrát do mesiaca.“*
Tom (znechutene): *„To je znepokojujúce.“*
Otec: *„Štyri a orál týždenne.“*
23:20:54 Právnik (nadšene, smerom k otcovi): *„Dobre, štyrikrát, ak budete viac cvičiť. Vraví, že nemôžete pribrať.“*
Otec: *„To beriem!“*

23:26:21 Felix má manželstvo rád. Vraví, že Denis a Tom prichádzajú o najlepšiu súčasť života.
Denis: *„Hovorí muž, ktorému manželka nedovolí porno a musí masturbovať pri katalógu so spodnou bielizňou?“*

23:33:08 Hana priznáva, že sa jej Tom páčil. Tom je polichotený.
Hana: *„Povedal si, že vyzerám ako pes.“*
Tom: *„Áá, len preto, že som sa s tebou chcel len vyspať.“*
Nespravil to, pretože takto mu je s ňou lepšie.

23:36:46 Felix: *„Nevieš si predstaviť, aké je mať pri sebe niekoho, kto ťa podrží, nech sa deje čokoľvek.“*
Denis: *„A ty si nevieš predstaviť, aké dobré je spať každú noc s inou.“*

23:37:03 Kamarát si myslí, že Tom to vyriešil najlepšie.
Tom: *„Máš pravdu, spím s kým chcem a mám pri sebe Hanu. Funguje to perfektne.“*
Felix s tým však nesúhlasí. Podľa neho jej takýto vzťah nevyhovuje.
Felix: *„...myslíš, že je pre ňu ideálnym partnerom niekto, kto spáva s babami podľa vlastných pravidiel?“*

Tom ostane zarazený.

23:41:57 Tom hrá s kamarátmi basketbal. Nedarí sa mu. Zrazu povie, že k Hane asi niečo cíti. Všetci prestanú hrať, sú v šoku.
Tom: *„... proste...som bez nej nesvoj. A neviem, či v živote ide naozaj iba o spanie so ženami.“*

00:04:30 Colin je po zápase v sprche. Postupne prichádzajú ostatní. S údivom sa na neho pozerajú (kamera sníma Colina od pása nahor). Denis vraví: *„Do riti.“*
Muž zo zápasu: *„Ten chlap by mohol ísť aj na kravy.“*

00:05:11 K rozhovoru sa pridáva muž zo zápasu: *„A to monštrum, čo má v trenírkach...“*
Tom súhlasí s Denisovým návrhom.

00:19:31 Hana chce, aby je Tom pomohol s výberom spodnej bielizne na svadobnú noc. Tom nechce. Hana: *„Šibe ti? Nepoznám nikoho kompetentnejšieho. Kto vyzliekol viac nohavičiek, ako ty? Aspoň raz to zúžitkujem.“*

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 vyhlášky 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti. Monitorovaný program môžeme vzhľadom na jeho obsah zaradiť medzi romantické komédie. Tom a Hana sa netradične zoznámia počas štúdia na vysokej škole. Tom si ju v tme pomýli so svojou partnerkou. Hana mu veľmi úprimne povie, čo si o ňom myslí (považuje ho za namysleného krásavca, ktorý strieda ženy) a tak sa začne ich dlhoročné priateľstvo. Hana s Tomom o sebe všetko vedia. Trávia spolu voľný čas a rozoberajú Tomove pravidlá, podľa ktorých sa stretáva so ženami. Až keď sa Hana zamiluje do Colina, Tom pochopí, že je pre neho oveľa viac, než kamarátka. Rozhodne sa, že urobí všetko preto, aby ju získal a stala sa jeho ženou.
Počas monitorovania sme zaznamenali expresívne výrazy - *drž hubu*, *kravina* (2x), *somár* (2x), *do riti* (5x), *do čerta, chrape, hajzel*, *štetka* a vulgárny výraz *gule* (3x) a *kurevník* (2x). Podľa nášho názoru neboli uvedené výrazy nadužívané, v danom kontexte boli funkčne využité na dokreslenie charakteristiky konkrétnej postavy, na zvýraznenie vtipnej situácie a nevyjadrovali negatívny/nenávistný postoj hovoriaceho. Intenzita spomenutých slov bola zmiernená komediálnym (humorným) kontextom i samotným tónom, akým boli vyslovené.
V priebehu monitorovania sme taktiež zaznamenali scény so sexuálnym podtónom. Tieto situácie neboli súčasťou žiadnej sexuálnej scény. Myslíme si, že scény svojím charakterom nespadali pod kritériá nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov, ktoré sú uvedené v ustanovení § 1 ods. 2 vyhlášky.
V programe sa nachádza i výrazné morálne posolstvo, nakoľko je v priebehu deja vykreslená premena prelietavého muža s povrchnými vzťahmi so ženami na citlivého a vnímavého partnera a človeka.
Na základe obsahu i analýzy predmetného programu a s prihliadnutím na kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti, na spôsob a formu, ako aj intenzitu a frekvenciu zobrazenia jednotlivých kritérií sa domnievame, že namietaný program označený ako nevhodný do 12 rokov bol označený v súlade s podmienkami vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako aj s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

ZÁVER:

Na základe analýzy programu sa domnievame, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. odvysielaním programu *Ako ukradnúť nevestu* dňa 3. 9. 2021 o cca 23:06 h a 4. 9. 2021 o cca 16:11 h na programovej službe TV MARKÍZA **neporušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.**
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

K bodu č. 13

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1330/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Ako ukradnúť nevestu
Deň vysielania: 3. a 4. 9. 2021
Čas vysielania: 23:06 h a 16:11 h
Označenie podľa JSO: (12)

- časový kód cca (popis je robený zo záznamov Kancelárie RVR):

Vysielanie programu zo dňa 3. 9. 2021

23:05:19 Začiatok záznamu
Časť programu *Superstar* (12), komunikát označujúci sponzora programu (Slovenská sporiteľňa, Dedoles, Marlenka, Emma), zvukovo-obrazový komunikát, zvukovo-obrazový komunikát na program *Farma* (12), komunikát označujúci sponzora programu (DOXXbet, Professore).

23:06:32 Začiatok programu *Ako ukradnúť nevestu* (12)
Úvodné obrazové informácie (Columbia Pictures)
Cornelova univerzita 1998, Halloween. Záber na zabávajúcich sa študentov v kostýmoch.
23:08:04 Muž v maske Billa Clintona hľadá dvere s číslom 11B. V hornej časti dverí ho čaká kľúč. Odomyká dvere a vraví: *„Áá, tak si to užijeme.“*
Muž vchádza do tmavej izby, povie: *„Monika? To som ja, Bill. Mám pre teba nejakú prácičku. Mám pre teba prekvapenie, cica...“* Popri týchto slovách si dáva dole oblečenie. Nakoniec ostane len v maske a trenírkach (kamera ho sníma zozadu). Na posteli leží zakrytá postava, muž sa k nej priblíži a vraví: *„Ako si sa sem dostala tak rýchlo?“* Ľahne si k postave a objíme ju rukami: *„Monika..“*
23:08:24 Žena sa otočí smerom k nemu, dá si z očí dolu masku na spanie a začne kričať. Nastrieka mužovi do tváre spej, muž padá na zem. Vysvitne, že žena je Monikina spolubývajúca Hana.
23:09:07 Tom si umýva oči, vraví: *„Začnem si dávať pozor, s kým leziem do postele.“*
23:09:29 Hana: *„Viem o tebe všetko, každú maličkosť...si štvrták, behás za prváčkami a vyspal si sa s polovicou tohto poschodia.“*
Tom pozýva Hanu do svojej izby, aby sa pozrela na podpísané CD od speváka Bona. Hana si myslí, že s ňou flirtuje. Tom to odmieta, užíva si len jej „psí pohľad“ , ktorý znamená, že sa jej páči. Má presne ten pohľad ako pes, čo čaká na žrádlo. Svoje slová považuje za úprimné. Hana sa nahnevá. Ako študentka umenia zaujímajúca sa o estetiku mu vyčíta proporčné nedostatky jeho tváre..
23:10:34 Hana: *„...stále si musíš povzbudzovať svoje nezmyselné, bezvýznamné, športové ego sexom s naivnými babami. Ja by som sa s tebou nevyspala ani za nič, zbohom!“*
Tom je nadšený. Nikto k nemu ešte nebol taký úprimný.
23:12:41 O desať rokov neskôr. Tom sa zobúdza. Leží vedľa neho žena. Nevie, kto to je. Žena sa chce sním stretnúť aj dnes večer. Líška sa mu, hladí ho po hrudi a oceňuje predošlú noc. Tom má však pravidlo – s nikým sa nevídať dva dni za sebou.
23:14:16 Tom prichádza do kaviarne, kde stretáva atraktívnu ženu. Snaží sa na ňu zapôsobiť a pomáha staršej panej dať pohár do „goliera na kafčo“ (proti popáleniu). Toma neznáma žena

spolu flirtujú. Po odchode z kaviarne Tom zistí, že žena mu na pohári nechala napísané telefónne číslo.
23:15:45 Tom prichádza aj s dvoma kávami do galérie, kde nejaká žena reštauruje obraz.
Tom: *„....dobré ráno, Hana, tvoja obľúbená.“*
Hana sa otočí a vraví: *„Hmmm, perfektne načasované, akurát som dokončila gule.“*
23:16:05 Tom a Hana v reštaurácii. Rozprávajú sa o Tomových pravidlách ohľadne žien. Tom objednáva pre Hanu jedlo, presne vie, čo má rada. Hana oceňuje, že je k ženám vždy úprimný a neklame ich.
23:17:18 Tom a Hana sa prechádzajú po ulici. Rozprávajú sa o Danovi, s ktorým sa Hana pred rokom rozišla. Idú si dať koláčik a ona presne vie, aký si Tom dá.
23:17:52 Tom a Hana sú na blšom trhu, kde vyberajú svadobný dar na ďalšiu svadbu Tomovho otca. Hana tam s ním nechce ísť.
23:18:00 Tom: *„Hana, prosím.“*
Hana: *„Vezmi niektorú kamošku, s ktorou spávaš.“* Tom namieta. Bolo by to proti pravidlu– žiadne rodinné oslavy.
Tom zbadá psa, ktorého začne hladiť a vravieť mu, že ho ľúbi. Hana si myslí, že tieto slová by mal začať hovoriť aj ľuďom.
Tom nie je nadšený s otcovej svadby. Má ho rád a je mu jasné, že svadba nie je z lásky. Hana mu radí, že keď s niečím nesúhlasí, má len povedať *Teším sa s tebou.*
Hana súhlasí, že na svadbu pôjde – naposledy.
23:19:44 Tom prichádza na svadbu. Jeho otec so svojím právnikom Denisom ešte dolaďujú predmanželskú zmluvu. Otec žartuje. Vraví Tomovi, že ak si krásnu Hana „nepoistí“, spraví z nej svoju šiestu ženu.
23:20:11 Právnik s telefónom pri uchu: *„Nechcú akceptovať päťkrát do týždňa.“*
Otec: *„Sľúbila mi päťkrát, chcem päťkrát..“*
Tom: *„Čo ti sľúbila päťkrát do týždňa?“*
Prestrih na vnútro auta. Sedí v ňom nevesta s právnikom. Nevesta krčí tvárou od zhnusenia.
Právnik (smerom k neveste): *„Štyrikrát?“*
Nevesta: *„Dva!“* Otvára dvere na aute.
Právnik sa ju snaží zadržať: *„Dva? Nie, nie, nie, ešte sme neskončili..“*
Prestrih. Otcov právnik do telefónu: *„Tri plus orál dvakrát do mesiaca.“*
Tom (znechutene): *„To je znepokojujúce.“*
Otec: *„Štyri a orál týždenne.“*
Prestrih. Právnik dáva v aute šoférovi pokyn, aby obišiel blok. Dohoda ešte nepadla.
23:20:44 Rozhovor pokračuje medzi otcom a synom. Tom vraví, že sa „teší s ním.“ Otec: *„Kravina.“*
23:20:54 Právnik (nadšene, smerom k otcovi): *„Dobre, štyrikrát, ak budete viac cvičiť. Vraví, že nemôžete pribrať.“*
Otec: *„To beriem!“*
23:21:30 Svadobná hostina. Ľudia sa zabávajú, tancujú. Hana si pri bare pripíja s Tomom. Vyčíta mu, že nevie ani vlastnému otcovi povedať, že ho ľúbi.
Tom: *„Chlapi sú už takí.“*
Hana: *„Nie, taký je Tom.“*
Tom sa nahne a s úsmevom vraví Hane do ucha: *„No a? Omieľaš to ako štetka.“*
Hana (so širokým úsmevom na tvári): *„Háá, no dovoľ!“*
Tom: *„Hovoríš to stále, hocikomu.“*
Barman im prinesie svadobné koláče. Jedia si navzájom z tanierov.
23:22:31 Za Tomom prichádza nová macocha. Objíme ho, vraví, že keď nebude poslúchať, dostane na zadok. Chce, aby ju bral ako vlastnú mamu a prišiel za ňou kedykoľvek bude potrebovať.

23:23:35 Prerušenie
Komunikát označujúci sponzora programu (DOXXbet, Professore), zvukovo-obrazový komunikát na program *Pán profesor* ⑫, reklamný blok (trvania cca 00:05:59), zvukovo-obrazový komunikát, komunikát informujúci o očkovaní (www.bytzdravyjevyhra.sk), upútavka na programy na VOYO ⑮, upútavky na programy *John Wick 3* ⑮, *Superstar* ⑫.

23:32:06 Pokračovanie programu *Ako ukradnúť nevestu* ⑫
Tom a Hana sa pozerajú na tancujúce páry. Prichádza sekretárka Tomovho otca. Tom sa pred ňou snaží skryť, pretože je ním posadnutá. Dokonca o ňom vytvorila webovku. Idú na tanečný parket a Tom sa skrýva pri tanci za Hanu. Spomínajú na svoje zoznámenia.
23:33:08 Hana priznáva, že sa jej Tom páčil. Tom je polichotený.
Hana: *„Povedal si, že vyzerám ako pes.“*
Tom: *„Áá, len preto, že som sa s tebou chcel len vyspať.“*
Nespravil to, pretože takto mu je s ňou lepšie. Pribieha za nimi sekretárka a Tom jej ju predstaví ako svoj priateľku. Obaja pristúpia na túto hru a odoženú tak sekretárku.
Hana sa pri tanci k Tomovi túli. Keď však sekretárka odíde z miestnosti, Tom ju od seba odstrčí. Na jej tvári vidieť sklamanie.
23:34:23 Ráno po svadbe. Tom a Hana sa prechádzajú. Hana oznamuje, že na šesť týždňov odchádza pracovne do Škótska. Tom si nevie predstaviť, čo bude bej nej šesť nedieľ robiť.
23:35:42 Hana sedí v lietadle. S láskou sa pozerá na fotku na displeji telefónu. Je na nej ona a Tom.
23:35:53 Tom a jeho kamaráti si idú zahrať basketbal. Paul dnes nepríde, pretože ho žena vzala na historickú prechádzku.
Tom: *„Historickú prechádzku? Zrejme mu odrezala gule. Čo myslíš, čo s nimi spravila?“*
Felix si myslí, že manželstvo nie je zlé. Denis (právnik Tomovho otca) si myslí, že manželstvá sú fajn. Bez nich by nemal apartmán.
23:26:21 Felix má manželstvo rád. Vraví, že Denis a Tom prichádzajú o najlepšiu súčasť života.
Denis: *„Hovorí muž, ktorému manželka nedovolí porno a musí masturbovať pri katalógu so spodnou bielizňou?“*
Felix sa hnevá, malo to byť ich tajomstvo. Považuje za dôležité, mať v živote niekoho, o koho sa dá oprieť. Upozorňuje, že Denis je nezadaný už od vysokej. Odkedy mu priateľka ušla s Tomom, nemôže spávať.
23:36:46 Felix: *„Nevieš si predstaviť, aké je mať pri sebe niekoho, kto ťa podrží, nech sa deje čokoľvek.“*
Denis: *„A ty si nevieš predstaviť, aké dobré je spať každú noc s inou.“*
23:37:03 Kamarát si myslí, že Tom to vyriešil najlepšie.
Tom: *„Máš pravdu, spím s kým chcem a mám pri sebe Hanu. Funguje to perfektne.“*
Felix s tým však nesúhlasí. Podľa neho jej takýto vzťah nevyhovuje.
Felix: *„...myslíš, že je pre ňu ideálnym partnerom niekto, kto spáva s babami podľa vlastných pravidiel?“*
Tom ostane zarazený.
23:37:24 Je noc. Hana sa budí na Tomov telefonát. Tom tára, hovorí o nepodstatných veciach. Hana je unavená, chce spať. Tom ju žiada, aby mu neskôr zavolala.
23:38:26 Tom je s nejakým dievčaťom na blšom trhu. Nudí sa s ňou. Na ďalší deň je s iným dievčaťom. Vystrieda viacero dievčat a vždy je sklamaný.
23:40:02 Toma a Hana sa márne snažia spojiť cez telefón. Hovor zlyháva. Hana je uprostred búrky v aute v obkolesení stáda kráv. Na koni k nej cvála jazdec.
23:40:59 Tom trávi dni osamote. Prestávajú ho zaujímať krásne ženy.

23:41:57 Tom hrá s kamarátmi basketbal. Nedarí sa mu. Zrazu povie, že k Hane asi niečo cíti. Všetci prestanú hrať, sú v šoku.
Tom: *„... proste...som bez nej nesvoj. A neviem, či v živote ide naozaj iba o spanie so ženami.“*
Po zápase vraví Felixovi, že keď sa Hana vráti, chce byť s ňou. Síce bez záväzkov, ale s ňou.
23:42:53 Hana telefonuje Tomovi. Je späť a nevie sa dočkať, kedy sa uvidia. Musí mu veľa povedať. Tom si dlho vyberá, čo si oblečie na stretnutie. Kúpi aj kvety.
23:43:54 Tom prichádza do reštaurácie. Hana mu od baru kýva. Zrazu vezme za ruku vedľa sediaceho muža a vedie ho smerom k Tomovi. Po tom, čo Tom narazí do čašníka, sa rozpačito vítajú. Neskôr pri stole Hana opisuje, ako stretla Colina. V búrke pricválal na koni a ponúkol jej pomoc. Pozval ju do najhoršieho hostinca so zlým jedlom. Nasledujúci mesiac spolu blúdili po krajine. Keď sa pobozkajú, Tom to nevie vydržať a odvracia zrak. Colin ju požiadal o ruku a ona súhlasila. Vezmú sa za dva týždne na letnom sídle Colinových rodičov v Škótsku. Tiež vychádza najavo, že Colinova rodina je veľmi bohatá, majú najväčší liehovar na whiskey v krajine. Hana žiada Toma, aby bol jej prvá družička.
23:46:43 Felix sa smeje, že Tom bude družička. Tom mu opisuje, ako je Hana zaľúbená. Felix si myslí, že byť družička je príležitosť ako byť s Hanou a potichu riadiť veci zo zákulisia. Môže jej tak naznačiť, že je šialené vydať sa za muža, ktorého ani nepozná a môže sa mu podariť zrušiť svadbu.
29.48:01 Hana je šťastná, že Tom prijal jej návrh. Družičiek bude viacero – Stephanie, Hilary a Melissa. Tom je zúfalý - Melissa ho neznáša, pretože jej zlomil srdce.
23:49:01 Prichádzajú ostatné družičky. Melissa pri zvítaní úplne odignoruje Toma.
23:49:25 Všetci sedia pri stole. Toma. Hana na chvíľu odbieha, pretože volá Colin. Ostatní si zatiaľ rozdeľujú úlohy. Melissa a Tom sa neustále hádajú. Stephanie ich zastavuje. Vraví, že ich priateľka je konečne šťastná a kvôli nej by mali vychádzať.

23:51:45 Prerušenie
Komunikát označujúci sponzora programu (DOXXbet, Professore), zvukovo-obrazový komunikát na program *John Wick 3* (15), reklamný blok (trvania cca 00:05:59), zvukovo-obrazový komunikát na program *Reflex*, upútavky na programy *MMA KSW 63: Soldič vs. Kincl* (15), *Teleráno*, *John Wick 3* (15), *Na telo*, *Farma* (12).

00:00:46 Pokračovanie programu *Ako ukradnúť nevestu* (12)
Hana sa vracia k stolu. Ostatní predstierajú, že sa skvelo bavia.
0:01:27 Melissa ponúkne Tomovi tip na rozlúčkovú párty pred svadbou. Dá mu kontakt na zabávačku Sharon. Hanu ju už videla na rozlúčkovej oslave a veľmi sa jej páčila. Upozorní ho, že to nerobí pre neho, ale pre Hanu.
00:01:47 Hana žiada Toma, aby sa na druhý deň venoval Colinovi a spravil mu program.
00:01:57 Tom vzal Colina na basketbal. Colin tvrdí, že s hrou nemá veľa skúseností, pretože v Škótku sa basketbal považuje za ženský šport.
00:03:14 Colinovi sa vôbec nedarí. Felix sa nahne Tomovi a šepká: *„Páči sa mi, že je úplný somár.“*
Netrvá však dlho a Colinov výkon sa zlepšuje. Dokáže triky, ktoré nikto s tímu neovláda.
00:04:30 Colin je po zápase v sprche. Postupne prichádzajú ostatní. S údivom sa na neho pozerajú (kamera sníma Colina od pása nahor). Denis vraví: *„Do riti.“*
Muž zo zápasu: *„Ten chlap by mohol ísť aj na kravy.“*
00:04:50 Denis si myslí, že na každého sa dá niečo nájsť a chce na Colina najať súkromného detektíva. Tomovi sa to zdá pod úroveň. Denis oponuje. Podľa neho bola Hana v Škótsku veľmi opustená a Colin využil výhodu domáceho ihriska.
00:05:11 K rozhovoru sa pridáva muž zo zápasu: *„A to monštrum, čo má v trenírkach...“*

Tom súhlasí s Denisovým návrhom.
00:05:24 Colin sa vracia do Škótka. Lúči sa s Hanou vášnivým bozkávaním pred budovou letiska. Tom to s nevôľou sleduje z auta. V jednej chvíli vraví: *„Óó, bože, do riti!“*
00:06:26 Tom ide s Hanou za reverendom, ktorý ju bude sobášiť. Dozvedá sa, že Colin musel ísť do Škótska, aby zariadil povolenie na ich sobáš, pretože Hana nie je Škótka na nepochádza z kráľovskej rodiny, ako Colin. Hana vchádza do kostola. Tom ostáva pred dvermi a za zakričí: *„...do čerta!“*
00:07:15 Reverend sa zvítava s Hanou. Myslí si, že Tom je gay, pretože zastáva rolu prvej družičky. Počas rozhovoru Tom neustále svojimi historkami zdôrazňuje fakt, že Hanu pozná lepšia ako Colin.
00:09:46 Za Tomom prichádzajú kamaráti na chlapský večer. Tom však chystá darčekové koše na rozlúčku zo slobodou pre Hanu.
00:10:29 Felix a Gary pomáhajú s košmi. Chcú, aby im Denis pripravil stuhy.
Denis: *„Cítim, ako vo mne postupne odumierajú všetky spermie.“*
Felix: *„Drž hubu a vezmi si košík, je to prča!“*
Denis: *„Idem na striptíz a užijem si to. Potom sa s niekým pobijem...Tom zavolaj mi, keď si nájdeš gule.“*
Keď je Denis už za dverami, Gary na neho kričí, že sa bojí svojej ženskej stránky. Spoza dverí sa vystrčí ruka so vztýčeným prostredníkom.
00:11:08 Rozlúčkový večierok. Hilary chváli Toma – je to najlepšia rozlúčka na akej kedy bola. Hana oceňuje, že Tom porušil pravidlo a pustil do svojho bytu ženy.
Colin poslal Hana na večierok darček - extrémne vzácny škótsky bodliak kvitnúci len počas štyroch hodín.
00:13:17 Prichádza zabávačka Sharon (tip od Melissy). Tom sa Hane chváli, že to bol jeho nápad. Vie, že Hana z nej bola nadšená na rozlúčke sestry Stephanie. Hana je zmätená, Sharon vôbec nepozná.
00:13:53 Sharon otvára svoj kufor. Je plný sexuálnych pomôcok/hračiek (pozn.: bez detailného zobrazenia konkrétnych pomôcok). Stará mama Hany si vezme svietiace guličky (pozn.: venušine guličky). Nevie, čo to je a zavesí si ich na krk ako ozdobu. Hana sklamane odchádza na balkón. Tom jej vysvetľuje, že to na neho nastražila Melissa. Hana mu však neverí a ľutuje, že ho požiadala o pomoc.
00:15:58 Tom telefonuje s Felixom a sťažuje sa mu. Felix vraví, že z neho spravia najlepšiu družičku na svete, aby Hana zistila, že je ten pravý.
00:16:15 Denis oznamuje, že na Colina sa nedá nič nájsť. Kamaráti tvrdia, že sa teraz nesmú zameriavať na Colina, ale na Toma. Musí dokázať, že dospel. Gary priniesol svadobné magazíny a Felix špeciálne DVD pre dokonalú prvú družičku.
00:17:47 Kamaráti Tomovi pomáhajú s učením sa ohľadne svadobnej etikety a povinností prvej družičky. Cieľom je *Ukradnúť nevestu.*
00:18:43 Tom je neustále po boku Hany a pomáha jej s prípravami. Hana tvrdí, že Tom je nový muž.
00:19:31 Hana chce, aby je Tom pomohol s výberom spodnej bielizne na svadobnú noc. Tom nechce. Hana: *„Šibe ti? Nepoznám nikoho kompetentnejšieho. Kto vyzliekol viac nohavičiek, ako ty? Aspoň raz to zúžitkujem.“*

00:19:44 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát na program *Oteckovia* (12), reklamný blok (trvanie cca 00:05:59), zvukovo-obrazový komunikát na program *Sestričky,* komunikát informujúci o očkovacej prémii (www.bytzdravyjevyhra.sk), upútavka na programy na VOYO (15), upútavka na program *John Wick 3* (15).

00:27:27 Pokračovanie programu *Ako ukradnúť nevestu* ⑫
Hana je za závesom skúšobnej kabínky. Tom jej ďakuje, že ho spravila prvou družičkou. Otvorilo mu to oči a získal nový pohľad na manželstvo.
00:28:41 Hana vychádza spoza závesu. Má oblečený korzet, podväzky a v ruke drží bičík. Vyzerá perfektne. Tom je zmätený. Myslí si, že takto by si obliekať nemala a prehadzuje cez ňu kabátik.
00:29:16 Hana nemôže uveriť, že toto je jej posledný deň v New Yorku. Prezrádza, že sa rozhodla po svadbe žiť v Škótsku.
00:31:13 Tom sa zveruje svojmu otcovi, že je bezmocný. Nechce ísť do Škótska a pozerať sa, ako sa Hana vydáva.
00:31:40 Tom: *„Sťahuje sa do Škótska, prišiel som o ňu.“*
Otec: *„Kravina!“*
Otec považuje Toma za zbabelca. On sám bol zaľúbený len raz v živote – do najlepšej kamošky, Tomovej matky. Bol však mladý a hlúpy a pokazil to. Keď zistil, o čo prišiel, chcel o ňu bojovať. Bolo však neskoro. Otec Tomovi oznamuje, že sa opäť rozvádza. Muži sa objímu a otec chce, aby Tom šiel do Škótska.
00:33:11 Tom je na letisku. Lúči sa s kamarátmi, ktorí ho povzbudzujú.
00:34:54 Tom, družičky, Hanina mama a stará mama prichádzajú na sídlo Colinovej rodiny. Colin im spraví krátky výklad o historickej hodnote sídla a predstavuje im rodinu. Keď zistia, že Tom je prvá družička, myslia si, že je teplý.
00:36:20 Kaderníčka robí Hane skúšobný svadobný účes. Dievčatá ju presviedčajú, že vyzerá úžasne. Na Tomovej tvári jasne vidieť, že sa mu to nepáči. Na svadobných šatách bude mať Hana šerpu ladiacu s Colinovým kiltom. Na Hane vidieť, že s tým nie je vôbec stotožnená.
00:37:29 Služobníctvo prináša pre hostí kostýmy, ktoré si majú obliecť na Vysokohorské hry. Hry patria k pred svadobným tradíciám. Keď v minulých časoch ženích hry nevyhral, nemohol si nevestu vziať. Colinova matka verí, že takéto niečo by sa Colinovi nestalo. Tom sa pousmeje.
00:37:54 Hry začínajú. Obecenstvo si robí žarty z Colina. Má kilt, ktorý je ako minisukňa – vyberala ho Melissa. Do poslednej disciplíny sa dostáva Colin a Tom. Budú vrhať dreveným brvnom. Colin splní úlohu bez zaváhania. Tomovi sa nedarí a brvno omylom hodí na luxusné auto. Víťazom hier sa stáva Colin.
00:40:39 Slávnostná večera. Colin spieva pieseň pre Hanu. Opäť podá perfektný výkon a všetci sú dojatí. Na večeru sa podáva srnec, ktorého zastrelil Colin. Jeho matka ho označuje za vynikajúceho strelca. Má to dokonca natočené a prinúti Hanu, aby sa na to pozrela. Keď podávajú dezert, Hana chce ochutnať z Colinovho taniera. Ten je však zhrozený a nedovolí to. Hanina matka sa na dcéru veľavýznamne pozrie.
00:43:43 Tom zachraňuje Hanu od nudného rozhovoru. Chce sa s ňou porozprávať osamote. V tom však začína Colin hrať na gajdách. Jeho matka prízvukuje, že cvičí každý večer a nikdy žiaden nevynechá.
00:44:40 Hana je vo svojej izbe. Prichádza za ňou matka. Priniesla jej spomienkový fotoalbum. Nenápadne jej spomenie, že jej otec bol vždy presvedčený, že sa vydá za Toma.
00:46:02 Tom telefonuje s Felixom, ktorý je nahnevaný. Nechápe, že Tom stále Hane nepovedal, že ju ľúbi. Povzbudzuje ho, nech hneď zaútočí a privedie ju domov.
00:46:33 Tom berie Hanu na prechádzku. Predstiera, že s ňou chce nacvičiť svadobný sľub. Hana stále rozpráva, nepustí Toma k slovu. Nie je si istá slovami, ktoré v sľube použila. Tom naznačí, čo k Hane cíti. Preruši ich však dievčatá, ktoré idú uniesť nevestu. Je to tradícia. Hanu vezmú do hostinca, naplnia hrniec soľou a budú predávať jej bozky za drobné. Drobné potom nahádžu do hrnca.
00:48:41 Hana vchádza do hostinca. Ihneď dostáva bozk od cudzieho muža, ktorý zaň hodí do hrnca mincu. Hana prechádza hostincom a zbiera drobné za bozky.

00:49:46 Hana pobozká Toma na líce. Tom vhodí drobné do hrnca a Hanu začne bozkávať na ústa. Hana mu bozky opätuje. Hrniec jej padá na zem. Zopodiaľ všetko sleduje Hanina matka.
00:50:26 Hana s Tomom zbierajú rozsypané peniaze. Mlčky sa na seba pozerajú. Tom chce niečo povedať, vyrušia ich však dievčatá a berú Hanu preč.

00:50:42 Prerušenie
Zvukovo-obrazový komunikát na program *Sestričky* (15), reklamný blok (trvanie cca 00:05:59), zvukovo-obrazový komunikát na program *Televízne noviny,* upútavky na programy *MMA KSW 63: Soldič vs. Kincl* (15), *Sestričky* (15), *John Wick 3* (15), *Farma* (12).

00:59:03 Pokračovanie programu *Ako ukradnúť nevestu* (12)
Hana sedí pred zrkadlom, premýšľa. Tom nervózne chodí vo svojej izbe.. V tej istej chvíli sa rozhodnú, že idú za tým druhým.
01:00:13 Tom otvára dvere svojej izby. Je za nimi Melissa. Vraví, že už to nevydrží a chce vrátiť späť staré časy. Dá si dole župan. Má pod ním sexy spodnú bielizeň. Tom protestuje a snaží sa ju zastaviť. Melissa ho hodí na posteľ a obkročmo si na neho sadne. Je trochu opitá, tvrdí, že je nešťastná a zmätená.
01:00:35 Melissa bozkáva Toma na ústa. Po chvíli vraví: *„Potrebujem, aby si ma obslúžil.“*
Tom: *„Obslúžil? Ja ťa mám obslúžiť?“*
Melissa dá Tomovi facku a kričí: *„Obslúž ma, ty kurevník!“*
Tom sa bráni: *„Bože môj!“*
Melissa kričí: *„Obslúž ma!“*
Tom ju vyzýva, aby bola ticho a okamžite z neho zliezla.
01:00:56 Tom zrazu zbadá, že v pootvorených dverách stojí Hana. Snaží sa zo seba zhodiť Melissu, kričí: *„Zbláznila si sa?“* vyzýva ju, aby bola ticho
Melissa: *„...nebudem...nebudem. Ty kurevník...niečo sa ti nepáči?.“* Melissa so smiechom padá na zem. Tom uteká na chodbu. Mellisa za ním kričí, aby jej ešte doniesol whiskey.
01:01:11 Tom klope na Hanine dvere. Hana mu nechce otvoriť a žiada ho, aby išiel preč. Rozprávajú sa cez dvere. Išla za ním, lebo sa chcela porozprávať o tom bozku. Tom ju žiada, aby sa nevydala. Hana má slzy v očiach. Nechápe, prečo sa po toľkých rokoch rozhodol práve teraz.
01:01:50 Tom: *„Ja viem, som somár.“*
Hana ho stále nechce pustiť dnu. Myslí si, že to robí len zo strachu, že ju stratí. Ona potrebuje niekoho, kto bude pri nej stáť, nech sa deje čokoľvek, kto ju miluje a môže mu veriť. Oznámi mu, že zajtra sa vydá za Colina.
01:03:00 Je ráno. Hana sa z okna pozerá na odchádzajúceho Toma. Colina mrzí, že sa s Tomom pohádali.
01:03:53 Družičky sa pripravujú. Hilary predsa len schudla a za výdatnej pomoci sa dostala do šiat. Po chvíli však odpadáva pre nedostatok vzduchu.
01:04:24 Nevesta nastupuje do auta. Svadobná kolóna áut odchádza.
01:04:42 Auto s Tomom zastavuje, nemôžu prejsť kvôli stádu oviec.
01:04:57 Hana stojí na lodi. Pozerá na kostolík, kde sa má vydať.
01:05:26 Tom vystupuje z auta. Hladí psa, ktorého stretol pri príchode. Vyzerá, že na niečo prišiel. Poďakuje psovi a nasadá do auta. Dáva šoférovi pokyn k návratu.
01:06:22 Tom sa dostáva k brehu rieky. Vidí vzďaľujúcu sa loď. Vraví: *„Ó, nie. Do riti. Do riti. Do riti!“* Zisťuje, že ďalšia loď ide až keď skončí svadba, autom to trvá do kostola príliš dlho. V tej chvíli prichádza auto s koňom na prívese. Majiteľovi za neho sľúbi svoj patent „goliera na kafčo“ a odcvála.
01:07:39 Hana kráča k oltáru. Tom cvála krajinou.

01:08:20 Reverend číta predsobášnu reč. Tom je takmer pred kostolom, keď ho kôň vyhodí zo sedla. Tom letí vzduchom, rozrazí dvere kostola a dopadne na zem. Hana sa otočí a uteká za ním. Tom sa po chvíli pozviecha. Ako prvé povie Hane, že má hrozný účes aj šerpu. Myslí si, že jej vlasy vyzerajú ako hniezdo pre andulky. Konštatuje, že sa pýši tým, ako je ku všetkým úprimný. Nie je však úprimný k sebe. Pravda je hrozivá. Pre desiatimi rokmi vliezol do postele nesprávnemu dievčaťu. Ukázalo sa však, že je pre neho tá pravá. Nahlas vysloví, že ju ľúbi a vždy bude. Hana si myslí, že Tom je tá najhoršia družička na svete a pobozká ho.
01:10:43 Hana sa ospravedlňuje Colinovi a vracia mu prsteň. Vraví mu, že musí vedieť, že je dokonalý muž. Nie však pre ňu. Colin jej dá bozk na líce.
01:11:42 Colinova matka: *„Colin, daj mu takú po chrape, až ho zaleje červená, ako starú bachyňu.“* Colin sa napriahne a udrie Toma do tváre. Tom padne na zem.
Colinova matka (cez zuby): *„Hajzel.“*
Hana s družičkami dvíha Toma zo zeme.
01:12:10 Prestrih. Hana sa vydáva za Toma.
01:13:07 Tmavé prostredie spálne. Hana leží na posteli (v spodnej bielizni). Nadvihne perinu a Tom si k nej líha (má oblečené pyžamové nohavice, hornú časť tela má nahú). Hana začne Toma bozkávať. Po chvíli Tom zažína svetlo a vraví, že si chce byť istý, že má tú pravú. Hana mu vraví, že si tým môže byť istý. Opäť ho začne bozkávať a zhasne svetlo.
Tom (slastne): *„Ó, Monika.“*
Hana: *„Ó, Bill.“*

01:13:46 Koniec programu
01:13:47 Komunikát označujúci sponzora programu (DOXXbet, Professore), zvukovo-obrazový komunikát na program *Reflex,* začiatok programu *Kobra 11* (12).
01:14:59 Koniec záznamu

****

Vysielanie programu zo dňa 4. 9. 2021
(obsah programu je totožný s vyššie popísaným programom zo dňa 3. 9. 2021)

16:10:00 Začiatok záznamu
Časť reklamného bloku, zvukovo-obrazový komunikát na program *Televízne noviny*, komunikát označujúci sponzora programu (Beko, Slovenka, DIAMizin Gurmar, Eduscho).

16:11:17 Začiatok programu *Ako ukradnúť nevestu* (12)

16:33:23 Prerušenie
Zvukovo-obrazový komunikát na program *Oteckovia* (12), reklamný blok (trvanie cca 00:06:00), zvukovo-obrazový komunikát na program *Športové noviny*, upútavka na súťaž TV MARKÍZA (Gól mesiaca), upútavky na programy *Na telo*, *Farma* (12).

16:41:22 Pokračovanie programu *Ako ukradnúť nevestu* (12)

17:01:58 Prerušenie
Komunikát označujúci sponzora programu (Beko), zvukovo-obrazový komunikát na program *Pán profesor* (12), reklamný blok (trvanie cca 00:06:05), zvukovo-obrazový komunikát na program *Teleráno,* upútavka konferenciu *SlovakiaTech Forum – Expo 2021*, upútavka na programy *John Wick 3* (15), *Farma* (12).

17:09:38 Pokračovanie programu *Ako ukradnúť nevestu* (12)

17:31:04 Prerušenie
Komunikát označujúci sponzora programu (DIAMizin Gurmar, Eduscho), zvukovo-obrazový komunikát na program *Sestričky* (15), reklamný blok (trvania cca 00:05:54), zvukovo-obrazový komunikát na program *Športové noviny*, komunikát informujúci o očkovacej prémii (www.bytzdravyjevyhra.sk), upútavky na programy *John Wick 3* (15), *Farma* (12), *Televízne noviny*.

17:39:17 Pokračovanie programu *Ako ukradnúť nevestu* (12)

18:01:06 Prerušenie
Komunikát označujúci sponzora programu (Beko, DIAMizin Gurmar), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Televízne noviny*, zvukovo-obrazový komunikát na program *Superstar* (12), reklamný blok (trvania cca 00:05:59), zvukovo-obrazový komunikát na program *Televízne noviny*, upútavky na programy *John Wick 3* (15), *Na telo, Farma* (12).

18:09:37 Pokračovanie programu *Ako ukradnúť nevestu* (12)
18:17:07 Koniec programu
18:17:08 Komunikát označujúci sponzora programu (Beko, Slovenka, DIAMizin, Eduscho), zvukovo-obrazový komunikát na program *Farma* (12), komunikát označujúci sponzora programu (Prima banka, Pilot, Essentiale, Kúpeľne Ptáček), začiatok programu *Smotánka* (12).
18:19:59 Koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1380/SO/2021
Programová služba: Jednotka
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona
Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1380/SO/2021 smerujúcu voči programovej službe Jednotka vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala uvedenú sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.	1380/SO/2021 zo dňa 21. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Správy RTVS
Deň a čas vysielania:	31. 8. 2021 o 19:00 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia

Programová služba:	Jednotka
Vysielateľ:	Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo licencie:	TD/1

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„Dobrý deň, ZIADAM RTVS, aby sa ospravedlnila panovi Danielovi Lipsicovi a to v Hlavnych vecernych spravach.
V den, / myslim 31.8.21/ ked oslobodil generalny prokurator Maros Zilinka panov Pcolinskeho a Hascaka uviedla RTVS v hlavnych spravach komentar k tymto udalostiach, vyjadroval sa pan, ktory hovoril po cesky. Povedal tuto vetu: to pan Lipsic tu zaviedol z Ameriky system kajucnikov .....
V cera som sa dozvedela, ze tento institut nas donutila prijat v roku 2006 OSN, ako nastroj v boji proti organizovanemu medzinarodnemu zlocinu a plati u nas uz 15 rokov.
S pozdravom,...“

Kancelária dňa 23. 9. 2021 informovala sťažovateľa o tom, že v kompetenciách Rady nie je nariadiť vysielateľovi odvysielanie opravy a Rada môže predmetné vysielanie posúdiť len v medziach zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.
Sťažovateľ dňa 23. 9. 2021 doplnil svoje podanie dvomi emailovými správami:

(doplnenie č. 1.) *„... ano, trvam na tom aby bola presetrena tato nepravdiva, zavadzajuca informacia, ktora odznela v hlavnych vecernych spravach. Zalezi mi na tom, aby slovenska televizia informovala pravdivo, nestrane, objektivne. ...“*
(doplnenie č. 2.) *„... este raz som si prehrala z archivu RTVS spravy z 31.8.2021. Povedal ju "bezpecnostny analytik" ANDOR SANDOR," ze z Ameriky priniesol institut kajucnika pan Lipsic. V USA sa tento institut "kajucnika" vyuzival uz za prohibicie, medzinarodne spolocenstvo OSN hladalo sposob ako ucinne bojovat proti medzinarodnemu organizovanemu zlocinu. Na zaklade tohto institutu sa podarilo rozlozit mnohe taketo skupiny.*
Slovensko tento institut prijalo / pod natlakom/ v roku 2006. ...“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii
§ 16 ods. 3 písm. b): *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Sťažovateľ namietal voči odvysielaniu nesprávnej informácie o tom, že tzv. „inštitút kajúcnika“ bol do slovenskej legislatívy prijatý na podnet Daniela Lipšica v rámci vysielania programu *Správy RTVS* dňa 31. 8. 2021.
Príspevok sme posudzovali na základe ustanovenia **§ 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.:** *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru,“*. Kritériá objektivity spravodajských príspevkov podľa L. Hagena (Schulz W., Hagen L., Scherer H., Reifová L., Analýza obsahu mediálních sdělení, Praha 1998): **relevancia** (prezentácia toho, čo si zasluhuje pozornosť zo spoločenského hľadiska), **presnosť** (najdôležitejšie kritérium kvality žurnalistickej práce, ktoré znamená, že správa by mala obsahovať výlučne fakty zodpovedajúce skutočnosti), **transparentnosť** (požiadavka uvádzať pri kontroverznej problematike informačné zdroje,

potvrdzujúce spoľahlivosť informácií), **vecnosť** (žurnalisti by nemali do prezentovaných informácií vkladať vlastné komentáre či hodnotenia, na vyjadrovanie vlastných stanovísk by mal byť vyčlenený osobitný žáner - komentár), **vyváženosť** (ide o rovnomerné zastúpenie nielen politických alternatív, vo vzťahu k rozsahu a úprave konkrétnej správy), **rôznorodosť** (poskytovanie čo najširšieho výberu informácií), **aktuálnosť** (rýchle informovanie o relevantných udalostiach), **zrozumiteľnosť** (logicky správne radenie udalostí).

Program *Správy RTVS* je formátom spravodajskej relácie vysielaným v rámci programovej služby Jednotka, ktorý prináša sumár najdôležitejších udalostí daného dňa. Spravodajstvo je prednášané redaktorom, hlavné príspevky sú následne detailnejšie prezentované ďalším príslušným pracovníkom redakcie spravodajstva, ktorý ich spracovával. V závislosti od charakteru a témy príspevku, poskytujú redaktori aj priestor pre prezentáciu postojov názorovým stranám, ktorých sa predmet jednotlivých príspevkov týka, resp. redakcia necháva priestor pre komentáre i osloveným odborníkom z príslušných oblastí.

S ohľadom na predmet sťažnosti sme sa zamerali na odvysielaný živý vstup *Komentár bezpečnostného analytika*, ktorý analyzoval vzniknutú situáciu súvisiacu s podaním demisie prezidenta PZ SR Petra Kovaříka. Ten tak učinil, nakoľko bol obvinený zo zastavenia policajnej akcie voči tzv. kajúcnikom, ktorí vyšetrovateľom podávali informácie o kriminálnej trestnej činnosti. V komentári, ktorý v úvode uvádza **moderátor**, sa **bezpečnostný analytik Andor Šándor** vyjadruje k faktu, že za krátky čas sa na Slovensku vystriedali traja policajní prezidenti, každý jeden z nich bol obvinený z trestnej činnosti, pričom jeden z nich aj spáchal samovraždu. Situáciu hodnotí ako veľmi znepokojivú, nakoľko podľa jeho názoru je to dôsledok politických nominácií na dané pozície v polícii, informačnej službe a ostatných silových zložkách. Za jednu z príčin vzniku daného stavu považuje tzv. „inštitút kajúcnika“, t. j. dobrovoľná spolupráca „kajúcnikov“ s vyšetrovateľmi výmenou za znížený trest za kajúcnikmi vykonanú trestnú činnosť, čím je podľa jeho názoru kajúcnik motivovaný podávať takú výpoveď, ktorá mu efektívne najviac zníži jeho trest, pričom problém vidí aj v tom, že ak vyšetrovatelia obvinenia stavajú iba na výpovediach kajúcnikov a dané obvinenia nie sú dostatočne podložené inými dôkazmi, môže potom dôjsť k spochybneniu obvinení. Problém ďalej vidí i v tom, že pri eventuálnej zmene vládnej garnitúry môže následne dôjsť k represiám, čo súvisí už so spomínanou problematikou politických nominácii na dané funkcie v polícii, súdnictve a prokuratúre.

S ohľadom na predmet sťažnosti konštatujeme, že v príspevku odznelo nasledovné vyjadrenie,
Andor Šándor, bezpečnostný analytik (preklad z češtiny), (naživo): *„...čo ja kritizujem dlhú dobu, a to je inštitút kajúcnika, kedy polícia má vždycky veľkú tendenciu si akosi doplniť informácie, dôkazy, ktoré jej chýbajú, formou kajúcnika. Keď niekomu ponúknete, že namiesto desiatich rokov dostane dva roky s podmienkou, ak bude hovoriť to, čo po nich chceme, je to veľmi nebezpečný precedens, ktorý na Slovensko priniesol z Ameriky pán Lipšic...“*

Podľa sťažovateľa je daná predmetná informácia o tom, že inštitút kajúcnika priniesol na Slovensko Daniel Lipšic z Ameriky nepravdivá a zavádzajúca. V danej súvislosti konštatujeme, že v kompetenciách RVR nie je skúmať pravdivosť odvysielaných tvrdení. Na základe výsledkov monitoringu predmetného príspevku sa však zároveň domnievame, **že presnosť podanej informácie** (t. j. tvrdenie o tom, že inštitút kajúcnika *„priniesol z Ameriky pán Lipšic“*), **nebola pre diváka rozhodujúca v zmysle pochopenia a porozumenia prezentovaných informácii daného príspevku**, t. j. v kontexte príspevku daný výrok sám o sebe nemení, nemodifikuje význam komunikovaného obsahu o aktuálnych problémoch

v slovenskej polícii, prokuratúre a súdnictve a **informácie prezentované v príspevku ostávajú pre diváka náležite zrozumiteľné a pochopiteľné.**

V tejto súvislosti ďalej uvádzame citácie z voľne dostupných zdrojov:

Nové trestné kódexy na Slovensku publikované dňa 17. 1. 2006 na portáli **rádiožurnál.rozhlas.cz**: *„...tieto výrazné zmeny v slovenskom trestnom práve sú spojené s nástupom nového ministra spravodlivosti..., ...Daniel Lipšic je členom KDH a ministrom spravodlivosti sa stal po voľbách v roku 2002..., ... Na Slovensku už nejakú chvíľu funguje aj tzv. inštitút korunného svedka. Bežnému človeku sa pri tomto pojme vybaví ten najdôležitejší svedok. Je táto predstava správna? Je, ale len z polovice. Súčasťou statusu tzv. spolupracujúceho, resp. korunného svedka je aj priznanie trestno-právnej imunity alebo prísľub zníženia trestu. Väčšinou sa jedná o osoby z podsvetia, pretože, ako pri zdôvodňovaní tejto právnej úpravy povedal minister Lipšic, málo bezúhonných ľudí je v pozícii, kedy by mohli usvedčiť predstaviteľov organizovaného zločinu, pretože s nimi neprichádzajú do kontaktu. Takže ak bude svedčiť, odpustia alebo znížia mu trest...“*[1]

Minulosť učí: pozor na výpovede kajúcnikov! publikované dňa 18. 12. 2020 na portáli **pravda.sk**: *„...inštitút kajúcnika pochádza z anglo-amerického právneho prostredia, kde sa nazýva korunným svedkom. V legislatíve USA sa zásada určitej imunity pred trestným stíhaním začala prvýkrát využívať v boji proti mafii počas prohibície..., ...do slovenského Trestného poriadku sa príslušné ustanovenia (nie o kajúcnikovi ani korunnom svedkovi, ale o spolupracujúcej obvinenej osobe) dostali v rokoch 2003 – 2005 počas druhej Dzurindovej vlády. Bolo to za ministra spravodlivosti Daniela Lipšica, ktorý krátko predtým absolvoval postgraduálne štúdium na Harvardskej právnickej škole v USA....“*[2]

Na základe uvedeného konštatujeme, že tzv. „inštitút kajúcnika“ (v slovenskej legislatíve „korunný svedok“) **má pôvod v USA**, kde sa využíva od tridsiatych rokov 20. storočia. Zároveň konštatujeme, že **predmetná úprava legislatívy** (zavedenie „inštitútu kajúcnika“) **spadá pod právomoci ministerstva spravodlivosti, ktorého hlavným predstaviteľom bol v danom čase prijatia tejto zmeny Daniel Lipšic** (podpredseda vlády a minister spravodlivosti SR od 16. 10. 2002 do 8. 2. 2006)[3]. Domnievame sa, že **v prenesenom význame je možné daný akt prijatia príslušného ustanovenia zosobniť s čelným predstaviteľom príslušného ministerstva teda v danom prípade s osobou Daniela Lipšica** tak, ako o tom informujú aj iné médiá.

Na základe uvedeného sa domnievame, že **predmetné vysielanie nebolo v rozpore s ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.,** podľa ktorého má vysielateľ zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov.

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností si myslíme, že vysielateľ RTVS odvysielaním programu *Správy RTVS* zo dňa 31. 8. 2021 **neporušil ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.**
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

[1] https://radiozurnal.rozhlas.cz/nove-trestne-kodexy-na-slovensku-6302043
[2] https://zurnal.pravda.sk/neznama-historia/clanok/571934-minulost-uci-pozor-na-vypovede-kajucnikov/
[3] https://www.vlada.gov.sk/vlada-sr-od-16-10-2002-do-04-07-2006/

K bodu č. 14

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1380/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Správy RTVS
Deň vysielania: 31. 8. 2021
Čas vysielania: 19:00 h
Označenie podľa JSO: bez označenia

(časový kód cca)

Vysielací čas:
18:59:00 *Byť zdravý je výhra,* pokračovanie programu
18:59:57 *Správy RTVS,* začiatok programu
Bývalý šéf SIS V. Pčolinský je na slobode / J. Haščák a Ľ. Arpáš sú zbavení obvinení / Komentár bezpečnostného analytika / Peter Kovařík ako policajný prezident končí / Reakcie na rozhodnutie policajného prezidenta / Odvolávanie sa podľa očakávania ani nezačalo /
19:11:07 *Komentár bezpečnostného analytika,* začiatok príspevku. Telefonický rozhovor s bezpečnostným analytikom, v prestrihoch ilustračné zábery na spomínané osoby.
Moderátor: *„Andor Šándor je s nami opäť v spojení. Traja obvinení policajní riaditelia za posledné roky. Peter Kovařík odstúpi v polovici septembra. Môže tento krok pomôcť nejako upokojiť situáciu na Slovensku?“*
Andor Šándor, bezpečnostný analytik (preklad z češtiny), (naživo): *„Vy ste povedal traja policajní prezidenti obvinení, jeden z toho spáchal samovraždu. Musím povedať, že pre normálny svet je to niečo úplne nepredstaviteľného, že sa politická reprezentácia na Slovensku nie je schopná vysporiadať s tým, aby vrcholní policajný predstaviteľ bol človek konsenzuálny, ktorý v tej funkcii je schopný vydržať dlhšiu dobu. Ja na mieste pána policajného prezidenta by som počkal na to, až ako dopadne sťažnosť proti tomu obvineniu krajského prokurátora, pretože do tej doby skutočne mohol vystupovať ako úplne čistý človek, hoci o jeho vine rozhoduje súd. Ja keď počúvam to, čo sa deje na Slovensku, ako politici do toho neuveriteľne bušia, tak mi to príde ako hrozná bramboračka a obzvlášť pán Kollár, ktorého predseda poslaneckého klubu, brat pána Pčolinského, trval na odvolávaní policajného prezidenta. Ja si myslím, že na Slovensku je potrebné skončiť s tým, že tie rozhodujúce funkcie v bezpečnostných zboroch sú proste trafiky jednotlivých strán. Pokiaľ to budú trafiky jednotlivých strán, zatiaľ sme najviac videli otázku pána Kollára a jeho strany, tak to bude vyzerať tak, ako to bude vyzerať, a nebude to vôbec pôsobiť dôveryhodne. Ťažko samozrejme posúdiť, do akej miery sa policajný prezident previnil, keď zastavil nasadenie tej zásahovej jednotky, ale každopádne, to nielen pre Slovákov, ale pre ľudí, ktorí to aj v Česku sledujú, pôsobí, že niečo v rámci ministerstva vnútra, to znamená v zložkách polície a akosi toho inšpektorátu alebo bezpečnostného inšpektorátu, neviem, ako sa to u vás presne nazýva, že tu nie je niečo dobrého, a to všetko je postavené na tom, čo ja kritizujem dlhú dobu, a to je inštitút kajúcnika, kedy polícia má vždycky veľkú tendenciu si akosi doplniť informácie, dôkazy, ktoré jej chýbajú, formou kajúcnika. Keď niekomu ponúknete, že namiesto desiatich rokov dostane dva roky s podmienkou, ak bude hovoriť to, čo po nich chceme, je to veľmi nebezpečný precedens, ktorý na Slovensko priniesol z Ameriky pán Lipšic. Ja netvrdím, že všetci sú takí, ale je treba s ním zaobchádzať veľmi opatrne. Pretože ten rozvrat, ktorý na Slovensku je, pokiaľ ide o tajné služby, myslím SIS a políciu, je predsa evidentný. Nie je možné, aby toľko ľudí bolo vo väzení na základe dôkazov, ktoré prednášajú kajúcnici. Súdy by*

sa s tým mali skutočne zaoberať a nemali brať iba jedno toto tvrdenie od nejakého kajúcnika ako bernú mincu. Inak bude hroziť to, že až skončí vláda pána Hegera, príde vláda pána Pellegriniho opäť s Kollárom, alebo opäť s pánom Kollárom akosi v nejakom tandeme, tak bude dochádzať k nejakej odplate zase tých iných a to Slovensko sa nikdy neupokojí a nebude to v poriadku. Ja osobne by som predtým veľmi varoval, aby sa tá situácia skutočne normalizovala a do tých funkcií boli, samozrejme, politikmi menovaní dôveryhodní ľudia, ale aby to fakt neboli politickí trafikanti, nominanti jednej strany.“
Moderátor: *„Toľko komentár Andora Šándora, ďakujeme.“*
19:14:38 *Komentár bezpečnostného analytika,* koniec príspevku
Aktuálny vývoj epidemickej situácie na Slovensku / 70 % obyvateľov EÚ je kompletne zaočkovaných / Školy sa nebudú plošne zatvárať / Dĺžku karantény školákov prehodnotia / Prídavok na dieťa sa má jednorazovo zvýšiť / Slovensko má ďalšiu zlatú medailu / Kábul opustilo posledné americké lietadlo / Migrácia opäť témou v Bruseli / Úspešná evakuácia ľudí z Afganistanu / Sebastian Kurz rokoval s Angelou Merkelovou / Dilema s Poľským a úniovým právom pokračuje / Automobilový priemysel dosiahol rekordný zisk / Na stretnutie s Pápežom sa veriaci nehrnú / Farnosti sa chystajú na stretnutie s pápežom / KSK pomôže s výstavbou na Luníku IX / Uspela v spore s radnicou / Vo Vinodole obnovujú židovský cintorín / „Route 66“ chcú predĺžiť do ďalších krajín / Transformácia bez R2 bude ťažká / V Tatrách nasnežilo
19:50:44 *Správy RTVS,* koniec programu / *Reklamný blok /*
19:51:59 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1387/SO/2021
Programová služba: Jednotka
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona
Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenia:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosti evidované pod č. 1387/SO/2021 smerujúce voči vysielaniu programovej služby Jednotka vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala uvedenú sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľom výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.:	1387/SO/2021 zo dňa 27. 9. a 28. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba (2)
Predmet sťažnosti:	O 5 minút 12
Deň a čas vysielania:	26. 9. 2021 o 11:55 h
Označenie podľa JSO:	bez označenia
Programová služba:	Jednotka
Vysielateľ:	RTVS
Číslo licencie:	TD/1

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

1)
„Na deň nepočujúcich dáte do relácie Fica a Pvolinskeho. Chýbala tam oponentura. Pre nepočujúcich dáte sociálnu demokraciu tak akurát na papieri. Čo ste tam nepozvali politika čo robí s nepočujúcim najviac na Slovensku Žitňanská. Výber zlý. Podprahovo pre nepočujúcich dáte akože sociálnu demokraciu. Všetko je tu zle a 12 rokov bolo málo. Hanba vám ak mám povinné platiť poplatky a dívať sa na takéto niečo nedôstojné a úbohé.“

2)
„Podávam týmto sťažnosť na tendenčnost RTVS a porušenie nestrannosti a verejnoprávnosti. Relácia bola nevyvážená a umyselne a tendenčne bol ako oponent Fica p. Pčolinský, ktorý je v spore s koalíciou vzhľadom k obvineniu brata menovaného. Podľa mňa je to neprofesionalita a pravdepodobne zámer vysielateľa dehonestovať vládu a štátne orgány Slovenskej republiky. Keďže v RTVS mám odpracovaných skoro 20 rokov ovládam podobne manipulácie hlavne komunistami a cenzormi za minulého režimu. Požadujem zjednanie nápravy a moje vyrozumenie s prijatými opatreniami.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:
§ 15 ods. 1: *„Vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle. Do ich obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.“*

§ 16 ods. 3 písm. b): *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru,“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Dvaja sťažovatelia namietali, že v programe *O 5 minút 12,* ktorý vysielateľ RTVS odvysielal dňa 26. 9. 2021 o 11:55 h na programovej službe Jednotka, nebola podľa ich názoru zabezpečená dostatočná názorová oponentúra v rámci politicko-publicistickej diskusie.

§ 16 ods. 3 písm. b): *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru,“*

Kritériá objektivity spravodajských príspevkov podľa L. Hagena (Schulz W., Hagen L., Scherer H., Reifová L., Analýza obsahu mediálních sdělení, Praha 1998): **relevancia** (prezentácia toho, čo si zasluhuje pozornosť zo spoločenského hľadiska), **presnosť** (najdôležitejšie kritérium kvality žurnalistickej práce, ktoré znamená, že správa by mala obsahovať výlučne fakty zodpovedajúce skutočnosti), **transparentnosť** (požiadavka uvádzať pri kontroverznej problematike informačné zdroje, potvrdzujúce spoľahlivosť informácií), **vecnosť** (žurnalisti by nemali do prezentovaných informácií vkladať vlastné komentáre či hodnotenia, na vyjadrovanie vlastných stanovísk by mal byť vyčlenený osobitný žáner - komentár), **vyváženosť** (ide o rovnomerné zastúpenie nielen politických alternatív, vo vzťahu k rozsahu a úprave konkrétnej správy), **rôznorodosť** (poskytovanie čo najširšieho výberu

informácií), **aktuálnosť** (rýchle informovanie o relevantných udalostiach), **zrozumiteľnosť** (logicky správne radenie udalostí).

Program *O 5 minút 12* je formát politickopublicistickej relácie, ktorá prináša pohľad na aktuálne dianie na domácej politickej scéne. V rámci monitorovaného programu s podtitulom *Minister vnútra zostáva vo funkcii; Zvyšovanie cien energií; Zhoršenie epidemickej situácie* s **moderátorom** v štúdiu diskutovali **Robert Fico, poslanec NR SR, predseda strany (Smer-SD), Peter Pčolinský, poslanec NR SR, podpredseda strany (Sme rodina).** V úvode relácie boli odvysielané i archívne záznamy s vyjadreniami koaličných a opozičných politikov k aktuálnym udalostiam.

V rámci samotnej diskusnej relácie hostia reagovali na uplynulé odvolávanie ministra vnútra Romana Mikulca na zasadnutí NR SR, ktoré iniciovala opozícia a prečo sa koaličná strana Sme rodina zdržala hlasovania za ministra svojej vlády, ďalej odzneli výhrady Sme rodina voči bývalému policajnému prezidentovi Kovaříkovi a prečo Sme rodina nepodporuje pracovnú skupinu, ktorá ma za úlohu vyšetriť vzniknutú situáciu v polícii a na prokuratúre. Robert Fico uvádza, prečo opozícia nedôveruje obvineniam, ktoré v súčasnosti padajú voči bývalým policajným hodnostárom a prečo tieto obvinenia považuje za vykonštruované a spochybňuje i vierohodnosť tzv. kajúcnikov. Diskusia sa ďalej týka problematiky používania odposluchov zo strany bezpečnostnej služby a vyšetrovateľov i zbavenia obvinení pre Jaroslava Haščáka v rámci vyšetrovania kauzy Gorila. Ďalej je v rámci relácie diskutovaná i stabilita súčasnej vládnej koalície (rozpad strany Za ľudí, presuny poslancov NR SR medzi stranami i možné zmeny na ministerstvách a reálnosť naplnenia vládneho programu), pričom hostia prezentujú a konfrontujú navzájom svoje stanoviská k daným témam. V tejto súvislosti je spomenutá i nedávna návšteva predstaviteľov Európskeho parlamentu na Slovensku, voči ktorej sa kriticky vyjadrovali práve predstavitelia opozície, R. Fico uvádza, prečo takáto kontrolná návšteva bola podľa neho neadekvátna. Diskusia sa následne posúva k problematike spravovania verejných financií i avizovaným zvyšovaním cien potravín a energií, hostia opäť prezentujú a konfrontujú svoje stanoviská. V závere odznieva analýza aktuálnej pandemickej situácie a otázky očkovania, pričom hostia prezentujú svoje názory v rámci danej problematiky.

Predmetnej diskusnej relácie sa okrem **moderátora** zúčastnili dvaja predstavitelia parlamentných politických strán a to **Peter Pčolinský z koaličnej strany Sme rodina** a **Robert Fico z opozičnej strany Smer-SD.** Hostia diskutovali na aktuálne témy z domáceho politického diania, ktoré uvádzal moderátor, pričom ako vyplýva z výsledkov monitoringu, **moderátor kládol hosťom doplňujúce otázky**, resp. **konfrontoval vyjadrenia oboch hostí** a **samotní hostia taktiež navzájom konfrontovali svoje protichodné názory.**
Na základe výsledku monitoringu s ohľadom na predmet sťažností uvádzame, že v istých aspektoch diskutovaných tém boli názory hostí v konsenze (neopodstatnenosť obvinenia šéfa SIS Vladimíra Pčolinského), avšak zároveň konštatujeme, že názory hostí boli aj protichodné a navzájom konfrontované (opodstatnenosť obvinení elitných vyšetrovateľov NAKA a údajná manipulácia všetkých obvinení voči bývalým vysokým predstaviteľom prokuratúry, súdnictva a polície, stabilita vládnej koalície a napĺňanie programového vyhlásenia vlády, názory na očkovanie). Na základe výsledkov monitoringu sa domnievame, že **nie je možné konštatovať, že by zo strany hostí dochádzalo len k prezentácií navzájom súhlasných stanovísk,** ako to uvádzajú vo svojich podaniach sťažovatelia. Ďalej sa domnievame, že konfrontácia názorov hostí a zároveň doplňujúce a konfrontačné otázky zo strany moderátora poskytli divákom náležite širokú názorovú pluralitu vo vzťahu k aktuálnemu dianiu na politickej scéne.

V súvislosti s námietkou sťažovateľa, ktorá sa týkala neprítomnosti **Jany Žitňanskej** v diskusnej relácii (podľa názoru sťažovateľa Jana Žitňaská sa výrazne angažuje v práci s komunitou sluchovo postihnutých a daný deň vysielania programu bol Medzinárodným dňom nepočujúcich) uvádzame, že **predmetná diskusia sa tematicky nezaoberala problematikou osôb so sluchovým postihnutím.** S ohľadom na ustanovenie § 15 ods. 1 ZVR konštatujeme, že **nie je v kompetenciách Rady určovať vysielateľovi, akým spôsobom má vyberať a pozývať hostí do svojich diskusných relácií.**

Na základe vyššieuvedených dôvodov sme toho názoru, že odvysielaním predmetného programu nedošlo k porušeniu § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ RTVS odvysielaním programu *O 5 minút 12* zo dňa 26. 9. 2021 **neporušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.**
Sťažnosť č. 1387/SO/2021 navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

K bodu č. 15

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1387/SO/2021)

Monitorované vysielanie: O 5 minút 12
Vysielané dňa: 26. 9. 2021
Čas vysielania: cca 11:55 h

11:55:06 *O 5 minút 12,* začiatok programu**.** Kamera sníma diskusné štúdio, pred začiatkom diskusie vyjadrenia oslovených politikov zo záznamu.
Moderátor: *„Minister vnútra Roman Mikulec aj po druhýkrát ustál svoje odvolávanie v parlamente. Podporu celej koalície však už nemá. Väčšina klubu Sme rodina sa zdržala hlasovania. Robert Fico vyzval Európsku komisiu, aby zastavila rozvrat právneho štátu na Slovensku. O niekoľko hodín neskôr šéfku skupiny europoslancov, ktorá monitoruje dodržiavanie princípov demokracie, nazval fešandou a poslal ju kaziť vzduch do Holandska. No a popri politických šarvátkach sila pandémie rastie, očkovanie stagnuje a rastúce ceny potravín a energií môžu Slovákom v januári vyraziť dych. Je o päť minút dvanásť, dobrý deň.“*
Igor Matovič, podpredseda vlády a minister financií SR, líder hnutia (OĽaNO): *„Bolo by veľmi dobré vykolíkovať ihrisko generálnej prokuratúre a vykolíkovať ihrisko špeciálnej prokuratúre. Jednoducho povedať, že odkiaľ pokiaľ siahajú kompetencie generálneho a odkiaľ pokiaľ špeciálneho prokurátora, aby si neliezli do kapusty.“*
Peter Pellegrini, nezaradený poslanec Národnej rady SR, predseda strany (Hlas-SD): *„Rozpráva sa, že či by náhodou Daniel Lipšic nemal mať takú slobodu, aby už nikomu sa nezodpovedal, ani generálnemu prokurátorovi. To bude inkvizítor, to je horšie ako v päťdesiatych rokoch, ktorý bude takto krágľovať, koho chce.“*
Boris Kollár, predseda Národnej rady SR, predseda hnutia (Sme rodina): *„Nie sme ochotní podporiť rušenie 363-ky a rozdelenie, roztrhnutie prokuratúry na generálnu a na špeciálnu prokuratúru.“*
Eduard Heger, predseda vlády SR (OĽaNO): *„Pre mňa je červená čiara spravodlivosť. Nikdy neurobím obchod v rámci koalície na úkor spravodlivosti.“*
Boris Kollár: *„Keď nám tieto nájomné byty neprejdú alebo keď sa neurobí exekučná amnestia, možno sa budeme porúčať aj sami.“*
Veronika Remišová, podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, predsedníčka strany (Za ľudí): *„Keď niekto každý druhý deň odchádza z koalície, tak nie je to už ani zaujímavé, ani uveriteľné.“*
Robert Fico, predseda poslaneckého klubu v NR SR, predseda strany (Smer-SD): *„Pán minister, prestaňme spoločne klamať túto verejnosť, že ide o nejakú vojnu policajtov. Tu nejde o žiadnu vojnu policajtov. Tu ide o hrubé zneužívanie prostriedkov trestného práva na politické procesy.“*
Roman Mikulec, minister vnútra SR (OĽaNO): *„Makó, Beňa, Slobodník, Kučerka, Szabó, Imrecze, Wittenbergerová, Čech, Vorobjov, Paksi, Suchoba, Sklenka, Urbanová, Repáková, Jankovská, Polka, Bisták, Bobocký, Uharka, Gajan. Toto sú vaši ľudia, pán poslanec Fico, vaši ľudia, ktorí sa priznali a ktorí vypovedajú o ohavnostiach vašej vlády.“*
Robert Fico: *„Čo čakáte od plagiátorov?“*
Boris Kollár: *„Čo čakáme od mafiánov, že?“*

Robert Fico: *„Neviem čo povedal. Lepšie byť mafián, ako plagiátor. Ale to už je druhá vec. On bude mne hovoriť, že mafián, človek, ktorý bol štartérom pre mafiánov, ktorý vozil na Slovensku drogy, ktorého každého vnímal ako podržtašku.“*
Boris Kollár: *„On bol šéfom tej mafiánskej skupiny. Pán Kočner ho oslovoval ako šéf.“*
Moderátor: *„Roman Mikulec zostáva ministrom vnútra, parlament sa pritom pri jeho odvolávaní opäť už raz stal svedkom urážok, osočovania a politickej nekultúry, akú si už dávno nepamätáme. Na aktuálne témy budú dnes v diskusii diskutovať, samozrejme, podpredseda hnutia Sme rodina pán Peter Pčolinský.“*
Peter Pčolinský, predseda poslaneckého klubu v NR SR, podpredseda hnutia (Sme rodina): *„Príjemnú nedeľu prajem.“*
Moderátor: *„A predseda strany Smer – sociálna demokracia pán Robert Fico.“*
Robert Fico: *„Všetkým želám peknú nedeľu. Dúfam, že im ju nepokazíme.“*
Moderátor: *„Dnes je Medzinárodný deň nepočujúcich, tak pri tejto príležitosti bude celá diskusná relácia O 5 minút 12 tlmočená do posunkového jazyka. Preto prosím aj našich ctených hostí, aby hovorili po jednom a aby ste si neskákali do reči. Začneme tou aktuálnou témou, teda odvolávaním ministra vnútra. Ten odvolávanie už po druhýkrát ustál. Získal 69 hlasov koalície. Takmer celý klub Sme rodina sa zdržal hlasovania. Aký to bol signál vyslaný dovnútra koalície a aj samotnému ministrovi?“*
Peter Pčolinský: *„Myslím, že je všeobecne známe, že dlhodobo kritizujeme prácu ministra vnútra, nakoľko vidíme, aká je situácia v Policajnom zbore. Tak, ako v minulosti, aj teraz sme sa zdržali a ja poviem, prečo sme sa zdržali. Za prvé, je to signál ministrovi vnútra a hnutiu OĽaNO, že máme stále výhrady k práci ministra vnútra. A na druhej strane, my si však ctíme koaličné dohody. Tento post patrí hnutiu OĽaNO a je na hnutí OĽaNO a predsedovi Igorovi Matovičovi, či Roman Mikulec zostane ďalej ministrom vnútra, alebo siahnu po inom mene a vymenia ho. Čiže bol to skôr taký varovný prst. A nakoľko treba na rovinu povedať divákom, že tá matematika v parlamente je jasná, ani s hlasmi Sme rodina minister vnútra by nemohol byť odvolaný.“*
Moderátor: *„Pri tom prvom odvolávaní ale voľnú ruku pri hlasovaní o odvolávaní ministra vnútra ste mali, myslím, len vy a vaša švagriná, poslankyňa Adriana Pčolinská. Vtedy bolo to zákonité, lebo váš brat bol vtedy vo väzbe. Dnes je ale na slobode a máme tu skoro zdržanie sa celého klubu Sme rodina. Čo sa teda zmenilo? Znížila sa tá dôvera ministrovi? A či ešte dôverujete, že dokáže upokojiť tú situáciu v bezpečnostných zložkách a presadiť reformy, ktoré polícia potrebuje.“*
Peter Pčolinský: *„Ja teraz poviem sám za seba. Pán minister je vo funkcii rok a pol. Rok a pol je dosť veľa času na to, aby vyriešil situáciu, aby ten systém si nastavil v Policajnom zbore a na ministerstve vnútra tak, aby mu fungoval. Bohužiaľ, ja musím konštatovať, že vidíme presný opak. A zmenilo sa napríklad to, že odstúpil policajný prezident Kovařík. A ja objektívne musím povedať, že mne osobne viac prekážala práca policajného prezidenta, ktorý následne bol aj obvinený zo závažných zločinov zneužívania právomoci a marenia spravodlivosti. Čiže ja verím, že nový policajný prezident, ktorý je poverený, pán Hamran, bude mať trošku viac šťastia, to takto poviem, a zvolí trochu inú stratégiu a taktiku pri riadení Policajného zboru.“*
Moderátor: *„Pán Fico, vy ste po tom odvolávaní povedali, že tá schôdza splnila účel, ale hlavným účelom bolo odvolať ministra vnútra, čo sa vám nepodarilo. Teda v čom splnila účel?“*
Robert Fico: *„Najskôr to trošku odľahčím, ak dovolíte. Aby nebola príliš vážna atmosféra. Národná rada schválila, neviem, či to bolo v piatok, alebo vo štvrtok, uznesenie na návrh poslankyne Zemanovej zo Slobody a Solidarity, že nemám právo hovoriť v parlamente, že mám byť ticho. Naozaj ten návrh prešiel. Ja viem, že takéto návrhy nebudete zverejňovať v médiách. Ja len verím teda, že takáto absurdnosť sa nestane tu a že tu budeme môcť hovoriť*

slobodne, čo chceme povedať. Pán redaktor, predtým, ako budeme hovoriť o odvolávaní ministra vnútra, povedzme tej verejnosti, o čo tu ide. To nie je jednoducho, že minister vnútra sa nám nepáči z nejakého dôvodu, tak ho navrhujeme odvolať. Rovnako kŕmime verejnosť, predovšetkým v médiách, že tu je nejaká vojna policajtov. Tu nie je žiadna vojna policajtov. Ten príbeh je veľmi jednoduchý a spočíva v tom, že budem veľmi stručný, že po nástupe tejto vládnej koalície sa jej nedarilo a nedarí reagovať na najväčšie výzvy, ktoré v spoločnosti sú. Pandémie, ceny, všetko. Tak je tu jedna agenda, na ktorej vládnej koalícii mimoriadne záleží a to je agenda zatvárať nominantov opozície a tým vytvárať obraz, že očisťujú spoločnosť od neviem čoho. No, len problém je v tom, že pri tomto zatváraní sa zneužíva trestné právo a manipulujú sa trestné konania, používajú sa krivé výpovede a pracuje sa s profesionálnymi udavačmi. A na to sa prišlo, pretože mnohí ľudia sa dostali do väzby, na to sa prišlo. Začala o tom hovoriť Slovenská informačná služba a ja teda dúfam, že uzná pán kolega z parlamentu, že som bol asi jediný, ktorý sa zastal pána Pčolinského, teraz hovorím o riaditeľovi Slovenskej informačnej služby, lebo to bolo celé vymyslené, od začiatku až do konca. A zašlo to tak ďaleko, a tým končím môj vstup, pán redaktor, že došlo k obvineniu štyroch, nazvime ich elitných vyšetrovateľov Národnej kriminálnej agentúry s tým, že na základe odposluchov, nie na základe nejakých vymyslených výpovedí svedkov, ako je Csaba Dömötör, Zeman alebo niekto iný, sa preukázalo, že štyria elitní vyšetrovatelia sa stretli večer v piatok a komplet si vymysleli trestnú vec proti vyšetrovateľom inšpekcie, ktorí mali vyšetrovať tieto zločiny, ktoré napáchali. Tam nebol jeden jediný dôkaz. Vyrábali na mieste úradné záznamy, vyrábali realizačný návrh. Celé to bolo vymyslené a sú tam aj odkazy, že minister vnútra o všetkom vedel, dokonca tam to vyzerá tak, že dával priamo pokyny a vedel o tom aj špeciálny prokurátor Lipšic. Takže žiadna vojna policajtov. Tu sa hrubo zneužíva trestné právo, vymýšľajú sa príbehy, potom sa zoberú nejakí mafiáni, drobní udavači, ktorí za to, aby sa im nič nestalo, sa im odpúšťa trestná činnosť, sú ponechávaní na slobode, sú púšťaní z väzby. Dokonca niektorým sa dáva odmena. Ja som zatiaľ nepočul, rád by som počul váš názor, pán kolega, na to, že ako sa môže stať, že človek, ktorý je obvinený z najzávažnejších trestných činov, jeden z najvýznamnejších udavačov na Slovensku, Makó, ktorý dostal do väzby obrovské množstvo ľudí, dostal štátnu zákazku. Pán redaktor, dostal štátnu zákazku 10 miliónov.“

Moderátor: *„Toto bol jeden z vašich, pán Fico, argumentov počas tej schôdze.“*

Robert Fico: *„Dokončím. 10 miliónov, áno, 10 miliónov eur, pokiaľ ide o štátnu spoločnosť. Takže o tomto bolo odvolávanie ministra, že minister vie a riadi skupinu vyšetrovateľov v rámci NAKA, ktorí manipulujú trestné konania, vymýšľajú si celé trestné veci, obviňujú nevinných ľudí a tí nevinní ľudia sedia potom aj vo väzbe. Nakoniec sa aj ukázalo, že naše tvrdenia o vašom bratovi boli pravdivé. Že to bolo od začiatku až do konca celé vymyslené.“*

Moderátor: *„Pán Fico, ale Roman Mikulec na svoju obhajobu v parlamente a v pléne prečítal aj dvadsať mien vašich bývalých nominantov, ktorí sa dnes orgánom činným v trestnom konaní priznávajú zo svojich skutkov.“*

Robert Fico: *„Pán redaktor, pán redaktor, zoberte si, ja použijem príklady, ktoré sú relevantné.“*

Moderátor: *„Z korupcie. Preto sa len chcem opýtať, že ten naratív, ktorý strana Smer vedie smerom k spoločnosti a verejnosti, že sú všetky tieto trestné konania manipulované? Teda, že či sa dá zmanipulovať dvadsať ľudí, ktorí sa priznávajú.“*

Robert Fico: *„Áno, áno. Ja som presvedčený, že potom, ako boli obvinení títo štyria vyšetrovatelia NAKA a tie odposluchy, opakujem odposluchy, presné prepisy odposluchov potvrdili, že si všetko vymýšľali od začiatku do konca. My máme právo tvrdiť, že v tomto prípade aj ostatné veľké prípady boli celé vymyslené a zmanipulované. Ja použijem príklad vášho brata, ak dovolíte. Kto bol hlavný svedok, kto svedčil voči vášmu bratovi? Námestník Slovenskej informačnej služby, pán Beňa. Lenže pán Beňa bol obvinený z takých trestných*

činov, pán redaktor, že mu hrozil takmer doživotný trest odňatia slobody. On tam tuším mal aj zločin vydierania a ďalšie trestné činy. Ako skončil? No, samozrejme, natáral na brata tu pána kolegu poslanca, toho zatvorili, dali do väzby a pán Beňa, ktorému normálne hrozil doživotný trest, vyviazol tak, že dostal podmienečný trest odňatia slobody a k tomu dostal tuším 14 000 eur nejaký peňažný trest. Použijem krátky druhý príklad. Jediný svedok, ktorý usvedčuje Dušana Kováčika, je už spomínaný Makó. Ten, kto mal peniaze zobrať, mafián Kudlička, peniaze tvrdí, že nezobral. Dušan Kováčik žiadne peniaze nedával. Neexistujú žiadne dôkazy. Ale je nejaký Makó, obvinený z najzávažnejších trestných činností, je na slobode, cestuje po svete, užíva si majetok, ešte ako som povedal, dostáva aj štátne zákazky. A už ani nechcem hovoriť o tom monsterprocese, ktorý viedla kamarátka novinárky Tódovej, pani Závadská.“

Moderátor: *„Bolo tam viacej ale dôkazov voči pánovi Dušanovi Kováčikovi, pán Fico, to treba pripomenúť.“*

Robert Fico: *„Čiže my máme pravdu Makó, Makó, Makó, počúvajte výrokovú časť rozsudku a budete počuť len Makó. Čiže, my nechceme nič iné. Ak sa majú vyšetrovať veci a v tomto sa určite zhodneme naprieč celým politickým spektrom, nech sa to robí v súlade s demokratickým trestným právom. Nech si ľudia vyšetrovaní, vypočúvaní a v poriadku. Ak niekto má záujem ujsť, pokračovať v trestnej činnosti alebo ovplyvňovať svedkov, tak ho dajme aj do väzby. Ale nerobme z toho mučiaci nástroj. Toto je dôvod odvolávania Mikulca. Nieže Mikulec stihol alebo nestihol nejaké reformy, Mikulec je priamo riadený Matovičom a organizuje zločiny na ministerstve vnútra.“*

Moderátor: *„Pán Fico, ďakujem. Dáme priestor pánovi Pčolinskému. Samozrejme, môžete reagovať na to, čo bolo povedané, ale ja to doplním o otázku, že aj na základe toho, že boli vzatí do väzby vyšetrovatelia NAKA, tak vznikla na základe Bezpečnostnej rady tá pracovná skupina, ktorá má teda zlepšiť procesy v rámci spravodlivosti. Vy ju nepodporujete. Kedy by ste alebo za akých okolností by ste ju podporili? Pretože vy ste tiež, to, čo hovorí pán Fico povedali, že budete podporovať zmeny len na základe teda zákonných procesov.“*

Peter Pčolinský: *„Veľmi stručne k pánovi predsedovi. To, že môj brat bol nezákonne obvinený, je fakt. Konštatuje to Generálna prokuratúra, kde na dvadsiatich siedmych miestach konštatuje, že bol hrubo porušený trestný poriadok a trestný zákon. Čo sa týka toho zoznamu kajúcnikov, ktoré ste tu čítali, ktorí mali byť v minulosti nominanti strany Smer, treba si stále uvedomiť, že platí prezumpcia neviny, faktom ale je, že poniektorí sa priznali, poniektorí dokonca tvrdia, že nebol na nich vyvíjaný nátlak. Myslím, že pán Imrecze vyšiel z nejakého výsluchu a povedal, že nikto na neho netlačil. To sú veci, ktoré už ťažko potom argumentovať, že bol tam nejaký nátlak alebo si to vymyslel. Ale nechcem ja zachádzať do týchto vecí, pretože ja nepoznám vyšetrovacie spisy, ja nepoznám, aká je dôkazná situácia, čiže treba to nechať na súdy. Ale vzhľadom na tú vašu otázku, ktorú hovoríte o tej komisii. My hovoríme celý čas. My nemienime sa pozerať na to, že tu sa na jednej strane ohýba zákon, na druhej strane sa rovným spôsobom uplatňuje zákon. Tu musí platiť rovnaký meter pre každého. A je úplne jedno, či je to nominant minulej vlády, tejto vlády, musí tu platiť rovnaký meter. Ak teda sú podozrenia a sú nejaké zákonné odposluchy, že daní vyšetrovatelia, pán Čurilla a spol sa podľa prokurátora, nie podľa pána Fica, nie podľa nejakého politika, ale podľa dozorového prokurátora a podľa vyšetrovateľa sa mali dopustiť trestnej činnosti, tak išlo to pred sudcu, sudca to zhodnotil a poslal ich jednoducho do väzby. Pokiaľ viem, oni sa odvolali, teraz bude rozhodovať krajský súd. Čiže, keď sme kričali v minulosti, že ale veď rozhodli súdy a rozhodol prokurátor, tak pristupujme k tomu aj v tomto prípade rovnako, že rozhodol prokurátor a rozhodli súdy. A rešpektujme to. Čo nám vadí, že akonáhle táto skutočnosť nastala, tak do 24 hodín bola zvolaná pracovná skupina a musíme všetko teraz rýchlo upraviť. Lenže treba povedať, že ľudia na Slovensku nežijú len kauzami, nežijú len*

hádkami politikov, ale žijú najmä z výplaty. Poďme sa pozrieť na to, prečo idú rásť ceny elektriny. Poďme sa pozrieť na to, prečo.“
Moderátor: *„K tomu sa dostaneme, pán Pčolinský.“*
Peter Pčolinský: *„Ceny potravín. A preto my sme povedali, že prečo sa nezriadi skupina napríklad na to, aby sa zabránilo takému enormnému rastu cien energií alebo rastu cien potravín.“*
Moderátor: *„K tomu sa dostaneme, pán Pčolinský, zostaňme pri tej pracovnej skupine, lebo Boris Kollár pre Pravdu tento týždeň povedal, že je za to, aby teda ľuďom, ktorým bude dokázaná korupcia, aby im teda v rámci trestu neprepadal majetok. Potom, aby bolo viac dôkazov, nielen teda kajúcnik a možno nejaký ďalší svedok, ktorý to potvrdzuje, ale dokonca tvrdil, že teda na základe tých odposluchov, o ktorých hovoríte, že máte, že má dôjsť ešte aj k nejakým obvineniam v rámci špeciálnej prokuratúry. Znamená to, že teda očakávate, že by mohol byť zadržaný aj Daniel Lipšic?“*
Peter Pčolinský: *„To je, nie, nie, nie, nie.“*
Moderátor: *„Tak, ako to povedal pred týždňom, lebo on povedal, že to očakáva.“*
Peter Pčolinský: *„Pán Kollár nič také nepovedal, že má byť zadržaný pán Lipšic.“*
Moderátor: *„Teda bolo to napísané v Pravde. Neviem, či sa nevyjadril úplne správne.“*
Peter Pčolinský: *„Nie, to je úplná dezinterpretácia. Pardon, som sa trošku zakoktal. My len hovoríme to, že ak podľa medializovaných informácií tí vyšetrovatelia boli zákonným spôsobom odpočúvaní štyri mesiace, od mája, lebo taká prebehla informácia médiami, že štyri mesiace boli odpočúvaní, tak daný skutok, za ktorý im bolo vznesené obvinenie, tak to sa bavíme o odposluchoch v priebehu dvoch-troch dní, hej. A my len hovoríme, že keďže boli odpočúvaní štyri mesiace, tak bohvie, čo všetko tam ešte je, kto všetko ešte na tých nahrávkach bude.“*
Moderátor: *„Na toto hovorí obhajoba práve tých vyšetrovateľov, že tie odposluchy sú vytrhnuté z kontextu. Teda môže sa stať, že keď sa teda spoja počas tých štyroch mesiacov, ako hovoríte, tak že sa to vysvetlí?“*
Peter Pčolinský: *„Viete čo, ja si nemyslím, že sú vytrhnuté z kontextu, pretože každý, kto to čítal, tak je to plynulý dej, hej? To znamená, že sedeli niekde v kancelárii a hodiny sa bavili o tom, ako vymyslieť trestné stíhanie vyšetrovateľky inšpekcie, pretože si dovolila vyšetrovať podozrenia na základe informácií, ktoré dostala. A tam je veľmi veľa zaujímavých vecí, napríklad bol zadržaný pán Scholtz, bývalý šéf inšpekcie. A my sme boli teraz na poslaneckom prieskume na inšpekcii a ja som sa napríklad spýtal vedenia inšpekcie, že ako je možné, že nejaký kamerový záznam z inšpekcie sa zrazu zjavil v Denníku N? Tak odpoveď bola, že my sme ho dostali z NAKA. Hovorím, že ako z NAKA? Že váš kamerový záznam ste dostali z NAKA? No, že áno. Hovorím, ako je to možné? No, to sa spýtajte pána Scholtza, pretože podľa záznamov, on si ten kamerový záznam vyžiadal, zrazu sa zjavil na NAKA, zrazu sa zjavil na stránke, na webe Denníka N, čiže viete, to sú také veci, že my tu robíme z niektorých ľudí martýrov, pritom realita je taká, že evidentne páchali trestnú činnosť.“*
Moderátor: *„Čiže, ale teda, ešte sa vrátim k tej otázke. Očakávate, že by mohol byť zadržaný niekto aj zo špeciálnej prokuratúry?“*
Peter Pčolinský: *„To ja netuším.“*
Moderátor: *„Pán Fico, vy ste.“*
Robert Fico: *„Chcel by som ešte zareagovať, ak dovolíte.“*
Moderátor: *„Áno, nech sa páči.“*
Robert Fico: *„Tých tém je naozaj veľa. Uvedomme si, že keby nezasiahla Generálna prokuratúra a tí štyria vyšetrovatelia, ktorí si vymysleli komplet trestnú činnosť vyšetrovateľky Santusovej a jej kolegov na inšpekcii, by pokračovali v práci, tak dnes Santusová sedí vo väzbe na základe totálne vymysleného prípadu. My od začiatku, pán redaktor, pán kolega, veľmi jasne komunikujeme, že ak chcete niečo manipulovať, potrebujete*

na to nielen politicky angažovaných vyšetrovateľov a prokurátorov, takých majú, ale potrebujete na to aj tých malých udavačov, ktorých sme teraz pred chvíľkou spomínali. Ale bolo treba aj odstrániť ľudí, ktorí by zavadzali. Nebola náhoda, že Dušan Kováčik išiel ako prvý alebo jeden medzi prvými. No, pretože bol špeciálny prokurátor a ako špeciálny prokurátor by takúto manipuláciu nikdy nedovolil. Tak ho zatvorili s tým, že na jeho miesto posadili koho? Pána Lipšica, inak to je svetový rekord. Človek, ktorý je odsúdený právoplatne za zabitie človeka, je stále v podmienke, je dnes špeciálny prokurátor. Potom prišiel na rad, pán kolega, váš brat. Veď to bola Slovenská informačná služba, ktorá začala písať správy, v skrátenej podobe tú správu prečítal váš pán predseda na Národnej rade, kde sa jasne o tomto všetkom hovorilo. A pokračovalo to ďalej a ďalej a ďalej. Čiže toto je celý problém dnešnej doby. Tu dnes budeme zbytočne rozoberať nejaké detaily, že kto, čo povedal, ako povedal. Na konci dňa sa ľudia, ktorí rešpektujú zákon a poriadok vzopreli a povedali, tak teda stačilo, na toto sa pozerať nebudeme a spustilo sa vyšetrovanie týchto zločinov, ktorí tí vyšetrovatelia NAKA pri vymýšľaní trestnej činnosti spôsobili. No, tak dostali pokyn. Ideme každého jedného, kto nám bude zavadzať v tejto našej práci, buď zatvoriť alebo postaviť mimo úrad."
Moderátor: *„Pán Fico, ale v parlamente ste hovorili, že sa bude ešte zatýkať. Teda odkiaľ máte tie informácie?"*
Robert Fico: *„No, predovšetkým chcem povedať, že keď čítal predseda Národnej rady v parlamente skrátenú podobu správy zo Slovenskej informačnej služby, tak tam sedel riaditeľ Slovenskej informačnej služby, pán Aláč. A dostal na neverejnom zasadnutí otázku, či Slovenská informačná služba vie podporiť to, čo tvrdí v tej správe dôkazmi. A on vtedy povedal veľmi jasne. Je celý rad procesne použiteľných dôkazov. Ak hovoril o procesne použiteľných dôkazoch, hovoril o legitímne získaných dôkazoch, aj napríklad cez ITP, teda informačno-technické prostriedky, ako je odpočúvanie, kamerovanie, sledovanie a ďalšie a ďalšie veci, ktoré prichádzajú do úvahy. Áno, celý trestný systém je deravý ako prútený kôš a informácie vychádzajú na povrch a hovorí sa, že je obrovské množstvo informácií takéhoto charakteru procesne zadokumentovaných, legitímnym spôsobom, ktoré doslova a do písmena budú devastovať niektorých predstaviteľov vládnej moci. Či to tak bude, alebo nebude, to už teraz v mojich rukách nie je, ale chcem sa dostať k tej komisii a k tej myšlienke, prečo to celé hovorím. Čiže zrazu sa ľudia postavili a povedali, my už toto nebudeme tolerovať, že nejakí štyria vyšetrovatelia sa večer stretnú na NAKA a komplet si všetko vymyslia. Pán redaktor, veď si prečítajte to uznesenie o začatí trestného stíhania. Jeden z tých vyšetrovateľov, je tam odposluch, priamo telefonoval s tým zločincom Zemanom a ho navigoval, ako sa má zbaviť sledky. Že má ujsť do Trnavy, že v Trnave sa má otočiť. To ste zažili niekedy, že vyšetrovateľ elitný z NAKA."*
Moderátor: *„Ale to vyšetrovanie sa netýka ľudí zo Smeru alebo teda bývalých nominantov."*
Robert Fico: *„Počkajte, ale hovorím o tom."*
Peter Pčolinský: *„To je jedno."*
Moderátor: *„Ja len upozorňujem."*
Robert Fico: *„Ako povedal pán kolega, dobre, ale ja teraz hovorím o tom, že ak to bolo v tomto prípade tak, že si komplet vymysleli veci, prečo by to nemalo byť inak? Pán redaktor, jeden príklad sa k tej komisii dostanem. A ten príklad opakujem a nikto ho nechce počúvať. Obhajoba Dušana Kováčika teraz na súde požiadala o vykonanie 70 dôkazov v prospech Dušana Kováčika. Sudkyňa Záleská zamietla všetky dôkazy. Viete, čo hlavne žiadali? Žiadali, aby bol vypočutý sudca Kliment na Najvyššom súde, inak kandidát OĽaNO na generálneho prokurátora. A sudca Hrubala, ktorý je dnes podpredseda Špecializovaného trestného súdu. Títo dvaja, Kliment a Hrubala, pustili na slobodu toho Kudličku a Dušan Kováčik dostal 14 rokov, lebo vraj zobral peniaze za to, že prokuratúra nepodala sťažnosť proti tomuto rozhodnutiu. Celkom prirodzene obhajoba hovorí, tak zavolajme sem pána Klimenta a pána Hrubalu a poďme ich vypočuť."*

Moderátor: *„Ale jeden z tých dôkazov o pánovi Kováčikovi je aj to, že prokurátorka Godžová dostala teda negatívny pokyn od pána Kováčika.“*
Robert Fico: *„Dokončím. Nie, nie, nie. Viete, že pokiaľ ide o pokyny, tak nie je, vypovedal na súde bývalý generálny prokurátor, ktorý veľmi jasne vysvetlil, že postup, ktorý bol zvolený, bol absolútne legitímny a správny. Ale skočili ste mi do reči, pokiaľ ide o týchto dvoch dôležitých svedkov. Navrhli to, sudkyňa Záleská to zamietla. A potom, tá istá sudkyňa počas pojednávania rozhodovala o zotrvaní Dušana Kováčika vo väzbe a povedala, pán Kováčik, sorry, musíte zostať vo väzbe, lebo ešte musíme vypočuť Klimenta a Hrubalu. Vy si myslíte, že ich vypočula? Samozrejme, že ich nevypočula. Je tu neuveriteľná manipulácia s vecami. My nemáme právo preto hovoriť, čo sa preboha dialo s tým generálom Lučanským? Čo keď to bolo takto, pán redaktor, že sa stretli večer v piatok štyria elitní vyšetrovatelia NAKA, ako to bolo v prípade teraz pani Santusovej, čo keď si komplet vymysleli celú trestnú činnosť?“*
Moderátor: *„To je už konšpirácia, pán Fico.“*
Robert Fico: *„Počkajte, ale aká konšpirácia? Ja vám teraz hovorím o konkrétnom príklade, ktorý sa stal v súvislosti s vyšetrovateľmi inšpekcie, ktorí by za normálnych okolností dnes sedeli vo väzbe. A len preto, že sa vzopreli ľudia, ktorí rešpektujú zákon a poriadok, tak sa tak nestalo. No a k tej komisii. Všetko sa im rozpadlo. Zrazu je na kope obrovské množstvo dôkazov, ktoré cez odpočúvanie, sledovanie, kamerové záznamy potvrdzujú, ako si vyšetrovatelia nejakí všetko vymýšľali. Ale, že komplet všetko vymýšľali.“*
Moderátor: *„… vyšetrovania, samozrejme, rozhodnú súdy.“*
Robert Fico: *„Teraz, no, ale teraz k tej komisii. A prečo tá komisia zrazu vznikla? Veď bavíme sa o vážnych veciach. Stále tam je návrh v tej komisii na zrušenie paragrafu 363 z Trestného poriadku. Paragraf 363 Trestného poriadku hovorí, že generálny prokurátor môže zrušiť uznesenie vyšetrovateľa a prokurátora, ak je toto rozhodnutie nezákonné. Lebo to je úlohou generálneho prokurátora. Generálna prokuratúra a prokurátor skúmajú zákonnosť vyšetrovania a prípravného konania. Kto tento paragraf vložil do Trestného poriadku?“*
Moderátor: *„Radičovej vláda.“*
Robert Fico: *„Nie, v roku 2005 to bolo, pozor. V roku 2005. Keď bol ministrom spravodlivosti Daniel Lipšic. A Daniel Lipšic prišiel do Národnej rady, s rekodifikovaným Trestným poriadkom, ktorý bol v roku 2005 prijatý a tam ten paragraf vložil. A teraz zrazu zasadá komisia, lebo už im to nevyhovuje, lebo zrazu zisťujú, že generálny prokurátor má právo rušiť rozhodnutia, ktoré sú také, že sa už na ne nemohol pozerať. Ako by ste sa cítili, posledná otázka. Ako by ste sa cítili, pán redaktor, keby ste boli obvinený, išli by ste do väzby. A potom by generálny prokurátor, na základe 363-ky zrušil vaše obvinenia a povedal. Musel som zrušiť obvinenie voči vám, pán kolega, lebo bolo tak abstraktné a tak vymyslené, že obvinený ani nevedel, proti čomu sa má brániť. Zrazu im to vadí. Zrazu zistia, že pozor, tu môže generálny prokurátor robiť poriadky a...“*
Moderátor: *„Ale či, tu je otázka, že či by mal mať takú absolútnu moc jeden človek v štáte.“*
Peter Pčolinský: *„Vysvetlím. Môžem na to reagovať?“*
Moderátor: *„Nech sa páči, pán Pčolinský.“*
Peter Pčolinský: *„Môžem na to reagovať? V prvom rade, viete, my sme počúvali pol roka, že rozprávame hlúposti, keď sme hovorili o tom, že pravdepodobne dochádza k manipulácii pri niektorých výpovediach. Po mesiacoch sa ukázalo, že sme mali pravdu. Viď Csaba Dömötör, ktorý sa k tomu priznal. Ukázalo sa na základe odposluchov, že takýmto spôsobom v jednom prípade, v prípade pani Santusovej pravdepodobne vyšetrovatelia NAKA postupovali. Viete, tých vyšetrovateľov nikto nenútil rozprávať hlúposti, ktoré rozprávali na tých odposluchoch. Lebo ak si zoberiete na misku váh napríklad v prípade môjho brata. Na základe jedného kajúcnika, ktorý niečo tvrdil, dali ho na pol roka do väzby. Za šesť mesiacov, pán redaktor, urobili množstvo výsluchov svedkov, množstvo znaleckých dokazovaní a stovky strán listinných dôkazov a všetky úkony, ktoré vyšetrovatelia urobili v prospech, respektíve počas*

tých šiestich mesiacov, všetky boli v prospech môjho brata. A predstavte si tú absurditu, že po šiestich mesiacoch prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry, pán Kysel, napíše, že dôkazná situácia v prípade môjho brata sa nezmenila. Prosím vás, kopec svedkov, kopec dôkazov, všetko v prospech môjho brata a odpoveď je, že sa nezmenila. 7. mája sme podali, teda obhajcovia tú 363-ku na Generálnu prokuratúru. Generálny prokurátor, trvalo štyri mesiace, pán redaktor, to nebolo, že zo dňa na deň, ako poniektoré denníky, nechcem menovať Denník N, sa to snažili prezentovať, že to bolo zrazu, ako blesk z jasného neba. Nie, štyri mesiace rozhodovala Generálna prokuratúra, ten spis má 1 800 strán. A konštatovala 27 porušení Trestného poriadku. A samozrejme, že sa ukázalo po pol roku, že to, čo sme tvrdili, je pravda. Ja rozumiem rozčúleniu pána Fica a rozumiem tomu, že môj brat je exemplárny prípad, akým spôsobom niektoré veci prebiehali. Ja, na rozdiel od pána Fica, ja si ale nemyslím, že to sa deje úplne vo všetkých prípadoch. Ja si to nemyslím. Môžeme sa baviť o prípadoch, kde je to zrejmé.“

Moderátor: *„Ak sa dotkneme teda tej 363-ky, je to pre vás červená čiara, to znamená, že ju nepodporíte? Alebo keď prídu zmeny.“*

Peter Pčolinský: *„Áno, vy ste sa pýtali.“*

Moderátor: *„Nejakej úpravy 363-ky, tak odídete z koalície?“*

Peter Pčolinský: *„Vaša otázka bola, pána redaktor, že či je tá 363-ka potrebná, či by mal mať generálny prokurátor takúto moc. Viete, je všeobecne.“*

Moderátor: *„Je procesný šampión, teda či má mať takú moc.“*

Peter Pčolinský: *„Je všeobecne známa štatistika, že myslím, že to bolo, že za minulý rok v 80 prípadoch, plus-mínus, neviem to číslo presne, generálny prokurátor rozhodol v prospech sťažovateľov. Tých žiadostí o 363-ku sú ročne stovky, hej. Sú to stovky. V 80 prípadoch, generálny prokurátor konštatoval, že tí ľudia mali buď nezákonne vznesené obvinenie alebo boli z nezákonných dôvodov väzobne stíhaní. Áno, pán redaktor, má to zmysel, pretože len za minulý rok 80 ľudí bolo nezákonným spôsobom vznesené obvinenie, alebo sedeli v base. A len dva prípady sú exponované.“*

Moderátor: *„To je váš brat a pán Haščák.“*

Peter Pčolinský: *„Len dva prípady sú exponované z tých 80. Otázka je, pán redaktor, škrtnime si môjho brata a toho druhého, 78 ľudí nezákonne vo väzbe. Stojí to za to? Áno, stojí to za to.“*

Moderátor: *„Ale na druhej strane, teda dotknime sa, už to jedno meno vášho brata sme prebrali, pána Haščáka. Pretože, ak sa dotkneme teda niekoľko mesiacov dozadu sa práve zdvihla vlna kritiky, keď sa pán Boris Kollár stretol s pánom Haščákom. Kritizovali ho za to stretnutie. Potom, neskôr, váš kandidát.“*

Peter Pčolinský: *„To stretnutie bolo narafičené. To je snáď asi každému jasné.“*

Moderátor: *„Váš kandidát sa stane generálny prokurátor a potom dôjde k zrušeniu v kauze Gorila. Ako to má verejnosť vnímať, teda, že či nemajú nárok, alebo sa pozrieť aj na to tak.“*

Peter Pčolinský: *„Pán redaktor, pán redaktor, držme sa faktov.“*

Moderátor: *„Že pán Kollár mohol byť v tom čase vydieraný.“*

Peter Pčolinský: *„Pán redaktor, držme sa faktov. Môžem sa mýliť. Myslím, že to bolo tak, že na slobodu prepustili pána Haščáka súdy, nie pán Žilinka. Súdy. Pánovi Haščákovi.“*

Moderátor: *„Myslím o zrušení obvinenia teraz.“*

Peter Pčolinský: *„Áno a konštatoval tam porušenie súd a na základe mimoriadneho opravného prostriedku, Najvyšší súd, pani ministerky Kolíkovej sa tým opäť museli zaoberať. A jednoducho, generálny prokurátor si ten spis naštudoval a konštatoval čo konštatoval. K tomu ja sa vyjadriť nechcem, lebo ja nepoznám tú dôkaznú situáciu. Dôkaznú situáciu v prípade môjho brata poznám a môžem sa tu baviť s kýmkoľvek, aj keby tu sedel pán Kysel, tak ho s ním vytriem podlahu, pretože tá dôkazná situácia bola jasná. A napriek tomu pán Kysel konštatoval, že nič sa nezmenilo, všetky dôkazy sú v neprospech. Hej. Ale spis hovoril niečo*

iné. Ja nerozumiem tomu rozčúleniu, každý príčetný prokurátor, keby si zobral spis môjho brata, tak jednoducho musí konštatovať to isté. A ja vám garantujem, že aj keby tá 363-ka nebola, dospelo by to niekde na súde, skončilo by to na súde, napríklad prípad môjho brata, ten súd by konštatoval to isté. Tá dôkazná situácia jednoducho nepustila. Ale otázka tu znie. To mal môj brat ešte sedieť ďalší rok vo väzbe a čakať na to, kedy sa niekomu uráči rozhodnúť?"

Moderátor: *„To všetko chápem, čo sa týka vášho brata, ale ak si vezmete teda tú Gorilu, napríklad v tom odôvodnení pán Žilinka píše, že uznal nárok pána Haščáka na zničenie tej nahrávky. Je to v podstate jediný nejaký dôkaz toho, že potvrdzuje tú textovú verziu. Vy ste."*

Robert Fico: *„Ale to Ústavný súd rozhodol. Pred rokmi. Pred rokmi."*

Peter Pčolinský: *„Súd rozhodol."*

Moderátor: *„Pred rokmi, ale táto nahrávka sa našla v dome pána Kočnera, čiže niektorí právnici tvrdia, že je to úplne iná dôkazná situácia. Že ju nie je s čím porovnať."*

Peter Pčolinský: *„Ale na Slovensku máme tisíce právnikov a máme tisíce právnych názorov. Ja vám môžem vymenovať X vecí, kde jeden prokurátor tvrdí toto, druhý tvrdí ono. Jeden právnik na to pozerá takto, druhý takto. Ja do tejto debaty sa púšťať nechcem, pretože ja naozaj nepoznám ten vyšetrovací spis. Nečítal som ani rozhodnutie v prípade pána Haščáka, čiže naozaj, v tomto smere ja nerád by som vyriekol nejaké súdy, pretože naozaj nepoznám túto vec."*

Moderátor: *„Ale boli ste spoluorganizátorom zhruba pred 10 rokmi, už to bude 10 rokov, protestov Gorila."*

Peter Pčolinský: *„Áno."*

Moderátor: *„Je ešte vo vašom osobnom záujme, aby bola Gorila vyšetrená? Teda, aby sa verejnosť dozvedela pravdu?"*

Peter Pčolinský: *„Ale samozrejme, Gorila by mala byť vyšetrená."*

Moderátor: *„A či tie kroky prokurátora teda k tomu smerujú, alebo nie? To je len teda otázka."*

Peter Pčolinský: *„No, pravdupovediac, ani neviem, kto dozoruje momentálne tento prípad Gorily, ale pokiaľ viem, tam je vedených množstvo samostatných konaní, čiže to sa nedá baviť o nejakom celku, tam je množstvo samostatných konaní. Je veľmi ťažké verifikovať rôzne veci, pretože ako sa časom ukázalo, niektoré veci z toho spisu sa stali, niektoré veci sa nestali. Čiže viete, tam treba pospájať transakcie, tam treba pospájať realitu, aká nastala v nejakom časovom slede, čiže hodnotiť teraz z miesta, že v akom je to štádiu, je veľmi ťažké. Ja, samozrejme, by som bol rád, keby po tých 10 rokoch, myslím, že to je pomaly teraz bude 10 rokov, keby sa už konečne táto vec uzavrela a vyšetrila. No, ale treba zase objektívne povedať, že veď máme tu nejaký tím, ktorý to vyšetruje, predtým šéfom toho tímu bol pán Kyselica, dnes poslanec Národnej rady, zavolajte si tu pána Kyselicu a nech vám porozpráva, ako viedol to trestné konanie."*

Moderátor: *„Pán Fico, samozrejme, budete môcť reagovať na to, čo bolo povedané. Ale dlhodobo ľudia majú nízku dôveru v štát. V podstate môžu si vypočuť Gorilu, môžu si prečítať Threemu, môžu vidieť nahrávky, kde generálny prokurátor Dobroslav Trnka sedel v kancelárii a rozprával sa s vaším bývalým ministrom, pánom Počiatkom. Existovala tu v podstate spravodlivosť alebo teda zákon pre všetkých? Lebo vy hovoríte v súčasnosti o tom, že je tu rozpad právneho štátu. Či aj toto nie sú príčiny toho, kde sme teraz."*

Robert Fico: *„Pán redaktor, ale ja nie som predseda vlády, som predseda opozičnej strany."*

Moderátor: *„Ale boli ste 12 rokov premiér."*

Robert Fico: *„A mám niekedy pocit aj počas odvolávania ministra vnútra, že to bolo viac o mne, ako to bolo o ministrovi vnútra. Chcel by som pripomenúť a trošku budem oponovať pánovi kolegovi v tom, že môžeme iba striktne v týchto veciach povedať, že tu bola manipulácia, v týchto veciach, nemôžeme povedať, že manipulácia bola. Dnes máme k*

dispozícii už rad rozhodnutí Ústavného súdu, ktorý konštatuje porušenie ľudských práv viacerých obvinených. Máme tu rad rozhodnutí Najvyššieho súdu a sú tu už spomínané rozhodnutia generálnej prokuratúry. Prosím, nedovoľme, aby len preto, lebo to teraz nevyhovuje Matovičovi a Mikulcovi, zrušil kontrolné mechanizmy, ktoré spôsobia, že niektorí ľudia budú sedieť vo väzbe 3-4 roky a potom aj tak ich budú musieť pustiť. Neobstojí a viete, pán redaktor, že toto je téma, kde som profesionálne pôsobil. A zastupoval som Slovensko takmer desať rokov na Európskom súde pre ľudské práva. Neviete postaviť rozsudok len na kajúcnikovi. A najmä, neviete ten rozsudok postaviť na kajúcnikovi tak, že ten kajúcnik je podozrivý z vážnej trestnej činnosti, štát ho upláca, dostáva smiešne tresty. Však ten kajúcnik, aby bol na slobode, porozpráva čokoľvek. Preto by som chcel pripomenúť, že to, čo urobili, vytvorili komisiu za 24 hodín, ktorá chce úplne obrátiť hore nohami pravidlá kontroly fungovania právneho štátu, je len prejav zúfalstva. Pretože celý mechanizmus, ktorý nastavili za posledný rok a pol, sa im rozpadol. Už nemôžu len tak ľahko teraz si sadnúť štyria vyšetrovatelia v nedeľu alebo v piatok večer na NAKA a povymýšľať si krížom-krážom, čo chcú, lebo už nevedia, či náhodou nebudú legálne odpočúvaní, lebo to bol legálny odposluch, sa zhodneme, na základe rozhodnutia konkrétneho súdu. Ak si zoberiete paragraf 363, on výlučne vychádza z charakteristiky generálnej prokuratúry, ktorá je v Ústave Slovenskej republiky. V ústave je napísané, že generálny prokurátor a prokuratúra, okrem iného, chráni práva a oprávnené záujmy fyzických a právnických osôb a samozrejme, sleduje zákonnosť. Ak nemá mať generálny prokurátor k dispozícii opatrenia tohto typu, v minulosti to bola sťažnosť pre porušenie zákona. A dnes, povedzme táto 363-ka, kedy môže priamo zrušiť prokurátor nezákonné rozhodnutie vyšetrovateľa alebo niekoho iného. Veď keby nebolo toto rozhodnutie, bola použitá štatistika, že to sú desiatky ľudí. Preto my máme právo.“

Moderátor: *„Ale dnes prokurátori čelia obvineniam zo zneužitia právomoci verejného činiteľa. Či je to už pán Kováčik, už je obvinený v druhej kauze tento týždeň, rovnako pán Dobroslav Trnka.“*

Robert Fico: *„Prosím vás, ani mi nespomínajte kauzu pána Kováčika. Dobre viete, ako kauza pána Kováčika skončí. Ak má byť odsúdenie na doživotný trest, 14 rokov v prípade Dušana Kováčika, aj vymyslený doživotný trest postavené na kajúcnikovi Makóovi, o ktorom som už povedal dnes veľa vecí a znovu to pripomeniem.“*

Moderátor: *„Ale pán Kováčik sa odvolá, čiže ešte...“*

Robert Fico: *„Však hovorím, že ak má byť postavené toto odsúdenie iba na tom, že Makó, ktorý ešte teraz, ako obvinený dostal 10-miliónovú zákazku zo Slovenskej pošty, to nemá šancu na úspech. Ak Najvyšší súd, záleží od toho, kto to dostane. Ak, samozrejme, to dostane sudca typu pána Klimenta, tak mu dá 100 rokov odňatia slobody. Ale na medzinárodných súdoch, na Ústavnom súde toto nemá šancu na to, aby to prežilo. Preto, ak hovoríme o tej 363-ke, ona je nevyhnutnou súčasťou existencie kontroly zákonnosti a ochrany práv a chránených záujmov fyzických a právnických osôb, ako to hovorí Ústava Slovenskej republiky. A nie, to sa tak nedá, že zrazu mi niečo nevyhovuje, lebo došlo sa na to, aké strašné, obludné zločiny páchal Mikulec spolu s Matovičom, tak teraz ideme zrušiť všetky právomoci. Oddelíme špeciálnu prokuratúru od generálnej, aby špeciálna si žila svoj vlastný život. Doteraz sedí na čele špeciálnej prokuratúry Daniel Lipšic, mimochodom to ste nepovedali pri Haščákovi, že platil Haščák Lipšicovi takmer 240-tisíc eur za nejaké právne služby a sám Haščák v tej výpovedi povedal, že dohromady nič neurobil ten Lipšic. Že sa stretli štyrikrát alebo päťkrát, 240-tisíc eur bolo vyplatené.“*

Moderátor: *„Lipšic argumentoval, že to bolo pre kanceláriu, v ktorej bol.“*

Robert Fico: *„To nie je pravda. Zmluva bola zverejnená, pán redaktor, priamo na tej zmluve je podpísaný Lipšic. On si stále bude, samozrejme, niečo vymýšľať, ale čo je najzaujímavejšie, opakujem, ako môže byť špeciálny prokurátor človek, ktorý je v podmienke. Veď je v podmienke stále, ešte myslím do prelomu rokov 2021 a 2022. My preto budeme pozorne*

sledovať, čo táto komisia pripraví. Ja verím, že to nebude iba opozičný hlas, že to bude aj hlas profesionálnej sféry, advokáti sa budú musieť ozvať, pretože pre advokátov možnosť podať podnet generálnemu prokurátorovi, aby generálny prokurátor postupoval podľa paragrafu 363, teda, že pôjde do zrušenia nejakého rozhodnutia, je mimoriadne dôležitý prostriedok na obhajobu. A to ako máme byť, že niekto dá 70 návrhov, ako v prípade Dušana Kováčika v jeho prospech a Záleská to takto zareže. To sú päťdesiate roky."

Moderátor: *„Ďakujem, pán Fico. Pán Pčolinský, Sme rodina má s tým teda problém, s 363-kou, vy ste teda povedali, že je to vaša červená čiara. V podstate, jednoducho hovoríte, že by ste mohli odísť z koalície. Na druhej strane, pred týždňom sa Igor Matovič Borisovi Kollárovi vyhrážal, že ak teda budete brániť spravodlivosti, tak budete z koalície nejakým spôsobom vylúčení. Takže, že aká je situácia momentálne v koalícii, ako ju vy vidíte na najbližšie obdobie, teda, či to smeruje k predčasným voľbám, pretože samozrejme, je tu ešte preskupovanie síl. Nemáte vyriešenú Máriu Kolíkovú, čo sa týka jej ministerstva, teda, ako to vidíte?"*

Peter Pčolinský: *„Viete, tragédiou v tejto koalícii je, že niekoľko mesiacov sa tu, bohužiaľ, mnohí zaoberajú sami sebou, zaoberajú sa svojimi stoličkami a by sme tu videli v priamom prenose niekoľko mesiacov boj pani Kolíkovej s pani Remišovou. Bol to boj o stoličku, bohužiaľ, a potom sledujeme zase boj pána Matoviča s pánom Sulíkom skrz pani ministerku Kolíkovú, či pani ministerka má ostať na svojom mieste, nemá ostať na svojom mieste. Či tie počty teraz sedia, alebo už je v SaS-ke a pani Remišová má len štyroch poslancov, z toho dvaja už sú na odchode do KDH o chvíľu. Čiže viete, nás nebaví dookola riešiť len nejaké stoličky, nejaké funkcie. Určite ste si všimli, že my v tomto celom cirkuse, my sme ani raz nemali žiadnu personálnu požiadavku, že ale my chceme teraz o jedného ministra viac, menej. Nie, nás toto nezaujíma. Nás zaujíma, aby sme naplnili náš volebný program. My sme, pán redaktor, kandidovali do parlamentu nie preto, aby sme mali dvoch ministrov, piatich ministrov, desiatich ministrov."*

Moderátor: *„Tomu rozumiem, ale Boris Kollár minulý týždeň tu, v tomto štúdiu povedal, že teda po posilnení klubu SaS, posilníte aj vy o päť poslancov. Sú to poslanci okolo Tomáš Tarabu a teda, že či sa to stane, alebo ako to má verejnosť vnímať?"*

Peter Pčolinský: *„A prečo ste, pán redaktor, presvedčení, že sú to poslanci okolo Tomáša Tarabu?"*

Moderátor: *„Teda, ak môžete povedať, ktorí poslanci sú to?"*

Peter Pčolinský: *„Nemôžem povedať. To je jedna vec a druhá vec, ešte raz. Pre nás nie je podstatné, kto má koľko poslancov. My sme kandidovali s nejakým programom, zrušenie doplatkov za lieky, exekúcie, nájomné byty, ženy ročníky 57-63. To sú veci, ktoré nás zaujímajú. Nás naozaj nezaujímajú fleky, nás naozaj nezaujímajú, že kto je čoho minister. Je nám to jedno. Nech sa pozabíjajú na tých ministerstvách, nech si tie stoličky poberú, tá dve, tá päť, je nám to úplne jedno."*

Moderátor: *„Ale práve Boris."*

Peter Pčolinský: *„Nás zaujíma, pán redaktor, ešte raz, či táto koalícia splní predvolebné sľuby, či splní programové vyhlásenie vlády a či program, s ktorým sme kandidovali, bude naplnený. V prípade, ak nebude naplnený náš volebný program, ktorý je v koaličnej zmluve a programovom vyhlásení vlády, načo budeme v takej vláde?"*

Moderátor: *„To znamená, že zaznelo aj to z úst Borisa Kollára, že ak vám nepodporí koalícia nájomné byty, že odídete možno aj sami. Teda, akú vašu budúcnosť vidíte v tejto koalícii?"*

Peter Pčolinský: *„Poviem vám dve veci. Nájomné byty, exekučná amnestia. Exekučná amnestia, všetkým bolo jasné od začiatku v rámci tejto koalície, áno, je to ich priorita, bude to v PVV, bude to zakotvené všade, áno, ideme to riešiť. Pán redaktor, ja chodím rok jak na klavír na ministerstvo spravodlivosti. A namiesto toho, aby sa konečne doriešila exekučná*

amnestia, tak počúvam, že treba vydržať, lebo teraz je tu konflikt Remišová-Kolíková. No, pri všetkej úcte, mňa ich konflikt nezaujíma. Mňa zaujíma ten jeden milión ľudí v exekúcii a nájomné byty. Ja som bol opakovane na koaličných radách, opakovane som bol na stretnutiach, kde sa tieto veci, táto problematika riešila. Vždy bol nejaký problém, sadli sme, vyriešili. Posunuli sme sa ďalej, sadli sme, vyriešili. A už, keď to malo ísť do parlamentu, zrazu sa prihlásila SaS-ka, pán Cmorej, že on má ešte zase s niečím problém. V poriadku. Vicepremiér Holý si sadol, vyriešil. Zrazu, po mesiacoch sa ozval pán Kremský, predseda hospodárskeho výboru z OĽaNO, že on má tiež problém. Ja sa pýtam, že kde bol doteraz. Mne to, viete, už príde také, ako hádzanie polien pod nohy a naschvál teraz vám to budeme blokovať, naschvál vám to...“

Moderátor: *„Čiže kde je tá vaša červená čiara na odchod z koalície?“*

Peter Pčolinský: *„No, naša červená čiara je, na odchod z koalície je naša červená čiara, ak bude zrejmé, že budú odmietať podporiť výstavbu nájomných bytov, exekučnú amnestiu a naplnenie nášho programu, pretože toto je, kvôli čomu sme išli do parlamentu.“*

Moderátor: *„Ďakujem, pán Pčolinský. Vy ste tento týždeň, pán Fico, inak teda na tie vyhrážky a na to, čo sa dialo v koalícii o odchode Borisa Kollára teda z koalície, ste povedali, že poviem to v úvodzovkách. Vy ste sa vyjadrili, že sa teda pokakal. Prečo si myslíte, že má strach z toho, aby odišiel?“*

Robert Fico: *„Pán redaktor, predovšetkým chcem povedať jednu dôležitú zásadu, ktorou sa riadim v politike, že keď politický súper alebo oponent robí chyby, netreba ho vyrušovať. A myslím si, že toto je teraz Klondike omylov a jednoducho neschopnosti, ktorý vnímame zo strany vládnej koalície. My si robíme svoju prácu, ale my do týchto procesov vstupovať nebudeme. Možno jednu poznámku, ktorej celkom nerozumiem, že kde ste došli na toho Tarabu, pretože mne je úplne jedno, že kto posilní alebo neposilní klub Sme rodina.“*

Peter Pčolinský: *„On sa verejne dokonca vyjadril, že koalíciu podporovať nebude.“*

Moderátor: *„Ale môže to byť aj pán Kuffa, aj viacej nezávislých poslancov.“*

Robert Fico: *„Viete, nesedí to, pán redaktor. Nemôžete len tak hocičo streliť, pretože je celkom pochopiteľné, že niekedy poslanci, ktorí sú vládnej koalícii, odchádzajú do opozície. Ale nie je celkom prirodzené, že opoziční poslanci vstupujú do vládnych radov. Ja tiež si myslím, že toto cesta určite nie je a nebude. Zavŕšim tú prvú časť ešte informáciou, ktorú ste tiež ešte na úvod doplietli, keď ste robili vstup do tejto relácie. My sme presvedčení, že sú dve hlavné agendy strany Smer – sociálna demokracia. Ja hovorím o ambícii Smeru veľmi jasne, chceme vyhrať ďalšie parlamentné voľby. A je to veľmi reálne. A prvá ambícia je bojovať o tie zostatky sociálneho štátu a druhá ambícia je robiť všetko pre to, aby právny štát ako-tak fungoval. Aj preto som sa naozaj obrátil na Európsku komisiu a tento týždeň a podal som nie správu, ale oficiálny podnet, podnet podľa článku 7, odsek 2 dohovoru alebo zmluvy o Európskej únii. Tento článok 7, odsek 2 hovorí, že keď nejaká vládna moc deštruuje právny štát, porušuje ľudské práva, komisia môže podať Európskej rade návrh a Európska rada môže prijať opatrenia voči danej krajine, voči danej vládnej moci. A ide hlavne o hodnoty právneho štátu a ľudských práv, ktoré sú uvedené v článku 2 tejto zmluvy od Európskej únie. Takže je to oficiálny podnet, ktorý je podaný na Európsku komisiu, pretože nám nemôže nikto nič vyčítať. Tvrdohlavo ako takí barani sme sa nakoniec k tej schôdzi o odvolávaní Mikulca dostali. Štyrikrát zase sme to museli predložiť, pretože tá schôdza bola stále deštruovaná neprítomnosťou, úmyselnou neprítomnosťou.“*

Moderátor: *„Ale to ste robili aj vy, počas vašich vlád, keď sa opozícia dožadovala mimoriadnych schôdzí, pán Fico.“*

Robert Fico: *„Pán redaktor ... počkajte. Takýto prípad, rozlišujte mimoriadnu schôdzu, kde sa schvaľuje program a schôdzu, kde ide o odvolávanie člena vlády. Takže poprosím vás, skôr by ste mali vecne len buď klásť otázky, ale vy nehovorte právne názory alebo názory vládnej koalície.“*

Moderátor: *„Ale na druhej strane ste spochybnili tú monitorovaciu skupinu Európskeho parlamentu.“*
Robert Fico: *„Ale to práve teraz chcem povedať.“*
Moderátor: *„Vyjadrovali ste sa veľmi neslušne o šéfke tej skupiny.“*
Robert Fico: *„Teraz práve o tom chcem hovoriť. Prosím vás, no tak ja budem tak chvíľku, sekundu počúvajte, dobre? Čo má prosím vás monitorovacia skupina Európskeho parlamentu s Európskou komisiou a Európskou radou? Čo to má spoločné s procedúrou, ktorú prijal Smer – sociálna demokracia? Buď zvolávame schôdze Národnej rady, obraciame sa na Ústavný súd, dávame podania. Toto je oficiálne podanie. Tu sa partia poslancov Európskeho parlamentu, ktorí nemajú čo robiť, lebo to tak je, pozbierali, to nie je žiadny mandát, to im nikto na to nič nedal. Oni tu boli už v roku 2018. Dobehli sem ako na veľkom bielom koni, keď došlo k vražde a nebudem radšej tieto stretnutia komentovať. Aké sú závery z tej partie týchto poslancov Európskeho parlamentu? Tá Holanďanka prišla a povedala, že cíti pozitívny posun alebo niečo na tej, mierne pozitívny, optimistická. A z čoho je pozitívne optimistická? Že tu zatvárajú ľudí nevinných do väzby, prekristapána? A naviac, pán redaktor.“*
Moderátor: *„Že sú nevinní, to tvrdíte vy, o tom majú rozhodnúť súdy, pán Fico.“*
Robert Fico: *„Nemá žiadne právomoci táto žena. Oni sem prišli na výlet na Slovensko. To, že sa nestretli s opozíciou, ja už vôbec nekomentujem. Už vôbec nekomentujem. A mňa uráža, ak sme príde nejaká, znovu to poviem, fešanda z Holandska, ktorá bola prichytená pri tom, ako zneužívala peniaze Európskej únie, pretože nechala si preplácať za obrovské peniaze hotely, v ktorých nikdy neprespávala, takže mňa to vyrušuje, ak takíto ľudia sem chodia. Prosím vás, spájate nespojiteľné veci. To je nejaká aktivita europoslancov. Nielen ja, obrovské množstvo politikov aj ďalších, kritizovali túto súkromnú alebo neviem akú návštevu tejto misie.“*
Moderátor: *„Tak, ale oni navštevujú aj iné krajiny, nielen Slovensko.“*
Robert Fico: *„Ale my teraz hovoríme, pozor, o Európskej únii. Hovoríme o Zmluve Európskej únie. Zmluva Európskej únie pozná jasný mechanizmus, čo sa má diať. No, čo iné máme robiť? Podávame návrhy na Ústavný súd? Podávame, ako na bežiacom páse. Niekde sme úspešní, niekde nie sme úspešní. Podávame návrhy na mimoriadne schôdze Národnej rady? Podávame. Niekde sa to blokuje, niekde to jednoducho ide. Podávame návrhy zákonov? Podávame. Organizujeme verejnú mienku? Organizujeme. To je naša legitímna opozičná práca. A chcem aj preto povedať, že v poriadku, ak teraz hovorí pán poslanec a využijem jeho doslova možno ponúknutú ruku, že pre nich sú dôležité aj iné témy, ako iba právny štát, hoci právny štát je základ fungovania demokracie ako takej. A teraz som počul od predsedu Sme rodina, že začal hovoriť o napríklad cenách energií. A povedal, že boli schopní zriadiť komisiu do 24 hodín, aby si zachránili vlastný zadok, lebo to je o zachraňovaní vlastného zadku, to nie je o ničom inom, pretože prečo zrazu po tridsiatich rokoch treba riešiť nejaký problém na Generálnej prokuratúre, ktorý tu nikdy nebol? Až teraz vznikol, keď odpočúvali tých štyroch vyšetrovateľov a ukázalo sa, ako to celé manipulujú. Pán kolega, sú podané tri a v pondelok bude podaný štvrtý návrh na mimoriadne schôdze. Prvý návrh je na ceny energií, druhý návrh sa týka ceny potravinárskych výrobkov, ktoré pôjdu prudko hore, tretí návrh sa týka stabilizácie verejných financií, ktoré sú v najhoršom stave v Európskej únii, to musíme povedať nahlas a jasne. To nehovoríme my, hovorí to Rada pre rozpočtovú zodpovednosť, hovoria to európske inštitúcie, táto vláda dokázala rozvrátiť verejné financie za rok a pol tak, že sú najhoršie v Európskej únii. Prudký nárast verejného dlhu, prudký nárast deficitu.“*
Moderátor: *„Ďakujem veľmi pekne.“*
Robert Fico: *„Štvrtá schôdza bude, tá bude zajtra, v pondelok predložená a to bude schôdza ohľadne zdravotníctva. Čiže môžeme začať prvou schôdzou. Poďme sa tam baviť, veď my vám tam nenadávame. My chceme od vlády, uznesenie je jasné.“*
Moderátor: *„Pán Pčolinský, dajme priestor, pán Fico, dajme priestor pánovi Pčolinskému.“*

Peter Pčolinský: *„Ja mám pre vás dobrú správu, mám informáciu od pána Sulíka, že chce, aby taká schôdza bola otvorená, čo sa týka energií. Chce na nej vystúpiť. To znamená, poviem tak, ako je. Zajtra je koaličná rada, my si tam sadneme s partnermi a budeme sa baviť o tom, ako sa pristúpi k predmetným schôdzam.“*
Moderátor: *„Aké máte reakcie už napríklad k tej vašej pracovnej skupine ohľadom energie?“*
Peter Pčolinský: *„Predpokladám, že my budeme určite chcieť, aby sme sa bavili o energiách, aby sme sa bavili o cene potravín, aby sa bavili o tom, že z čoho ľudia zaplatia šeky na budúci mesiac. Alebo z čoho zaplatia v januári, keď stúpnu cenu energií. Ja už dnes dostávam informácie od rôznych malých podnikateľov, že šialeným spôsobom im rastú tie ceny energií. Čiže určite je to téma, o ktorej sa baviť chceme a tak, ako pri schôdzach na odvolávanie ministra vnútra, my sme sa vždy zaprezentovali, pretože ja hovorím, keď raz tí v parlamente sú v tom pléne a sú v tej robote, tak nemajú čo vyťahovať karty. Ja beriem, je to obštrukcia, bola využívaná aj za vlády pána Fica, aj za vlády pána Pellegriniho. Ja som bol minulé volebné obdobie opozičný poslanec. Spomínam si na to, ale je to legitímna obštrukcia, ktorá je dovolená, čiže každý robí politiku akú vie. Mne osobne vadilo, že blokujeme tu otváranie schôdzí a v minulosti sami sme to kritizovali. Čiže ja vám chcem povedať, že zajtra je koaličná rada, budeme sa baviť o týchto mimoriadnych schôdzach a minimálne už mám avizované, že pán Sulík chce, aby taká schôdza prebehla, to znamená, že minimálne v prípade energií tá debata tam bude.“*
Moderátor: *„Momentík ešte. Richard Sulík, ale ten navrhuje novelu zákona o energetike, kde chce teda dereguláciu cien energií a teda pustiť na trh viac firiem, ktoré by tlačili na nižšiu cenu energií. To podporíte?“*
Peter Pčolinský: *„Toto sú veľmi vážne veci, s ktorými by som veľmi opatrne narábal. Ja viem si predstaviť, že toto bude veľmi ťažká debata aj v rámci koaličnej rady, aj v rámci nejakých odborných skupín, ktoré majú čo povedať k tejto téme, čiže bol by som veľmi opatrný vo vyjadreniach, pretože my zase hovoríme a naša taká teória štátu hovorí o tom, že áno, nech trh vyrieši, čo sa dá, ale sú jednoducho oblasti, ktoré štát musí mať pod kontrolou, sú oblasti, kde štát jednoducho musí zasahovať. To znamená, my nie sme za to, aby teraz sme išli do štádia, že trh vyrieši všetko, pretože toto by skončilo veľmi zle, ale jednoducho strategické veci štát pod kontrolou mať musí.“*
Moderátor: *„Čiže to, čo hovoríte znamená, že túto novelu nepodporíte?“*
Peter Pčolinský: *„Nie, to nehovorím. Budeme sa o tom baviť, ja som ešte osobne nevidel to paragrafové znenie, to znamená, bude o tom určite debata na koaličnej rade, necháme si to vysvetliť a určite budeme klásť veľmi nepríjemné otázky.“*
Moderátor: *„Pán Fico, hneď vám dám priestor, len teda ešte jedna reakcia pána Sulíka smerom k vám, lebo vy teda stále poukazujete na vysoké ceny energií.“*
Robert Fico: *„Ja som na vine.“*
Moderátor: *„On napísal, že dnešné ceny elektriny zabezpečil vlastnou hlavou jediný človek a je kedykoľvek pripravený to urobiť opäť. Naráža na to, že.“*
Robert Fico: *„Pán redaktor, zodpovedám aj za kvalitu tejto vody, ktorá je tu naliata.“*
Moderátor: *„Že ste teda dotovali neefektívne zelenú energiu.“*
Robert Fico: *„Prosím vás, ale to je.“*
Moderátor: *„Na jednej strane to požaduje Brusel, ja to chápem, ale každá domácnosť...“*
Robert Fico: *„Pán redaktor, vy ste tu za Richarda Sulíka? Alebo ako tomu mám rozumieť?“*
Moderátor: *„Nie, ja sa len pýtam, že na zelenú energiu sa domácnosti ročne.“*
Robert Fico: *„No, tak dúfam, že nie ste hovorca Sulíka.“*
Moderátor: *„Domácnosti ročne skladali 60 eurami.“*
Robert Fico: *„Pán redaktor, neni vám trápne, už aj vám, teda ako redaktora.“*
Moderátor: *„Ja sa vás len pýtam, pán Fico. Je to absolútne relevantná otázka.“*

Robert Fico: *„Nie, nie, počkajte. S úsmevom na tvári sa, či vám to už nie je trápne, že dva roky tu máte nejakú vládu. Dva roky a vy kľudne použijete ako argument.“*
Moderátor: *„Rozprávame sa o cenách energií.“*
Robert Fico: *„Áno, však idem k tomu, k cenám energií. A vy kľudne, ako hlavný argument použijete, že však môžeš ty, Fico žiadať, čo chceš, aké schôdze, Sulík ti odkazuje a má pravdu, že za zvyšovanie cien energií na Slovensku môžem ja.“*
Moderátor: *„…“*
Robert Fico: *„To je základná poučka. Základná poučka a zoberte si grafy a zoberte si štatistiky a zoberte si ukazovatele. Keď vo vláde bol Smer – sociálna demokracia, ceny buď boli stabilné, s malými výkyvmi alebo išli dole. Akonáhle prišla prvá vláda Ivety Radičovej, prudký nárast cien energií bol evidentný a teraz sa obávame toho istého. Viete, keď treba sa zbaviť zodpovednosti, tak vtedy SaS – Sloboda a Solidarita hovorí presne to, čo hovorí Medzinárodný menový fond, alebo čo hovorí Svetová banka. Je tu nositeľ Nobelovej ceny za ekonomiku Joseph Stiglitz, ktorý povedal, že sú tri kroky do pekla, a to je deregulácia, kompletná liberalizácia a privatizácia. Čiže keď sa treba zbaviť zodpovednosti, lebo nevie, čo s tým má Sulík robiť, tak prichádza s neuveriteľným návrhom. Pretože my sme už schôdzu o cenách dávali, pán kolega, viete o tom, že tá schôdza nebola, lebo ste ju zarezali. To bolo niekedy ešte počas júlovej schôdze Národnej rady. Teraz ju podávame druhýkrát tú schôdzu. Prišiel s návrhom, to nie je o zvýšenom počte účastníkov trhu. To je o tom, on hovorí – ja už nechcem tu viesť nejaké súboje s Ficom, pretože nemám mu na to čo povedať, tak kompletne sa vypustí regulácia cien energií pre domácnosti a pre malé a stredné podniky spod kontroly. V praxi to znamená, že to bude totálne čistá voľná ruka trhu. My sme etatisti. Etatisti znamená, že my tvrdíme, že sú situácie, kedy štát musí zasahovať a bolo to pri svetovej kríze a bolo to aj v iných súvislostiach, takže ja sa veľmi teším, ak táto schôdza bude.“*
Moderátor: *„A aké má šance štát do toho zasiahnuť, pretože tie ceny sú enormné aj na cenách burzy, či už je to plyn, plyn trojnásobne zdražel.“*
Robert Fico: *„Pán redaktor, má. Má. My sme ponúkli a budeme o tom hovoriť aj na schôdzi Národnej rady, môžeme teraz kľudne zaťažiť túto reláciu ťažkými témami, ale ja som pripravený od G komponentu po všetky ďalšie poplatky, ktoré sa platia. Len to zjednodušene poviem. Ak neurobí táto vláda nič a prijme filozofiu Sulíka, že sa zmení zákon, nech o všetkom rozhodne trh a budú pozerať na prudký nárast cien na svetových trhoch, je to elektrina, je to dnes už aj plyn, a samozrejme, s tým súvisí aj teplo. Teplo bolo potichu prvýkrát zdražené teraz v auguste, druhá vlna prudkého zdražovania tepla nastane v januári. Pri elektrine, ak nič neurobia, musíme rátať so 17 až 20 percentami nárastu elektriny od 1. januára 2022. Pri plyne to môže byť dnes už aj viac. Vzhľadom na prudký nárast cien plynu a čo je prekvapujúce, mňa informovali pred tromi mesiacmi, že nie je problém v zásobníkoch, ale zdá sa, že je problém aj v zásobníkoch na Slovensku, že sú málo sú doplnené zemným plynom. A už počúvate, čo dnes hovoria teplárne. Ak teda bude odpoveď Sulíka na schôdzi, ja si ju veľmi rád vypočujem, že na vine je Fico, že od januára pôjde obrovský balík zdražovania, ktorý bude mať vplyv aj na výrobu, ak sú to malé a stredné podniky, budú prenášať zvýšené náklady na ceny elektriny, plynu a všetkého ostatného.“*
Moderátor: *„To sa premietne do spotrebiteľských cien, to je pravda.“*
Robert Fico: *„Do svojich výrobkov. Ak má byť tá odpoveď, že lebo Fico a že teda necháme to všetko na trh, tak to je pre nás málo. Odpovedáme. Cena elektriny, to je jediné, čo poviem, aby sme nešli do nejakých odborných detailov. Cena elektriny sa skladá pre domácnosti, pre konečného spotrebiteľa z mnohých zložiek.“*
Moderátor: *„A ktorú viete ovplyvniť, ako štát?“*
Robert Fico: *„A 40 percent z tej ceny predstavuje iba cena komodity, teda tej svetovej komodity na svetových trhoch a tých 60 percent tvoria rôzne poplatky, s ktorými sa dá pracovať. Dá sa pracovať. Ale pochopiteľne, že ak chcete, aby ten štát bol alebo trh sociálny,*

ak chcete, aby ten štát fungoval a mal nejaké parametre, musíte rátať s tým, že nevyhodíte miliardu na zbytočné testy, no, ale použijete nejaké peniaze aj touto cestou. To je náš pohľad. Jednoducho musí štát regulovať.“

Moderátor: *„Pán Pčolinský, aká. Ďakujem, pán Fico. Aká je teda možnosť alebo aké sú možnosti štátu na to, aby ste teda mohli zregulovať tú cenu tak, aby ten skok navýšenia od januára nebol naozaj drastický?“*

Peter Pčolinský: *„Pán redaktor, najprv veľmi stručne zareagujem. Viete, tragédiou slovenských politikov je už 30 rokov, ja si spomínam po vláde Vladimíra Mečiara, dva roky Mikuláš Dzurinda sa vyhováral na pána Mečiara. Potom pán Fico sa vyhováral na pána Dzurindu. Potom pani Radičová sa vyhovárala na pána Fica. Potom zase pán Fico na pani Radičovú. Teraz, bohužiaľ, áno, opäť ideme ďalej, táto vláda sa vyhovára na vládu pána Fica.“*

Moderátor: *„Čiže nesúhlasíte s Richardom Sulíkom, čo napísal ohľadom zodpovednosti pána Fica, čo sa týka cien energie?“*

Peter Pčolinský: *„Ja nesúhlasím. Nie, faktom je, že ostala sekera vyše 300 miliónov eur v energetike, ktorú sme riešili niekoľkokrát na koaličnej rade, kde končili splatnosti a tie peniaze bolo treba uhradiť. Ale ja nie som zástancom teórie, že budeme teraz polovicu volebného obdobia a pomaly až do konca volebného obdobia sa vyhovárať na pána Fica, ďalšia vláda, ktorá príde po nás, možno to bude vláda pána Pellegriniho, pána Fico, ja neviem čia bude, bude sa vyhovárať zase na Matoviča. Viete, raz, keď ste v tej vláde, tak musíte prijať tú zodpovednosť. Bez ohľadu na to, aká je minulosť, jednoducho tú zodpovednosť každý musí prijať sám za seba. A jednoducho sa tomu postaviť čelom.“*

Moderátor: *„Ale ako to chcete urobiť tak, aby ste nejakým spôsobom nedeformovali ten trh?“*

Peter Pčolinský: *„Čo sa týka cien energie. Pozriete sa, sú mnohé oblasti hospodárstva, kde štát zasahuje a ktoré štát reguluje. Toto je vec, ktorá sa dotýka každého jedného v tejto krajine. Pretože každý jeden občan Slovenskej republiky buď používa plyn, používa elektrinu, musí kúriť, jednoducho taká je realita. Ja som presvedčený o tom, že štát by mal mať kontrolu nad týmto segmentom, nemali by sme to nechať na otvorený trh, pretože to naozaj môže veľmi zle dopadnúť. A čo sa týka nástrojov na to, aby sme udržali tie ceny alebo prípadne ich znížili, to je naozaj odborná vec. Ja nemám také znalosti v energetike, možno ako pán Fico, predsa len ja som sa venoval iným témam, ale ja som presvedčený o tom, že na tých koaličných radách si sadneme, zavoláme si tam odborníkov, ktorí nám povedia, aká je realita a čo sa dá robiť, ale určite budeme trvať na tom, aby tie ceny energií nerástli. Určite budeme trvať na tom, aby jednoducho sme nedali od toho ruky preč a nech si trh vyrieši čokoľvek a potom sa budeme chytať za hlavu, že nám tu šialený spôsobom rastú ceny. Čiže som za to, aby štát mal čo do toho hovoriť, aby to mal pod kontrolou, ale v tejto chvíli sa púšťať do takejto odbornej debaty by som nerád.“*

Robert Fico: *„Ešte pokiaľ ide o tú mimoriadnu schôdzu o cenách. Z nášho pohľadu je tam požiadavka na vládu, aby v stanovenom termíne predložila harmonogram opatrení, ktoré môžu viesť k eliminácii, dokonca by som povedal tragických dôsledkov, lebo ak to nechajú tak, tak to bude také zdražovanie, aké ľudia nezažili dávno na Slovensku. Možno bude porovnateľné so začiatkom deväťdesiatych rokov, keď bola transformácia zo socializmu na povedzme kapitalizmus. Je tam ale aj druhá časť toho uznesenia, o ktorej chceme hovoriť. Tam som teda veľmi zvedavý na pána Sulíka. Nebudem komentovať jeho prácu, samozrejme. Pretože my tvrdíme, že Slovensko je ohrozené pokiaľ ide o príjmy do štátneho rozpočtu kvôli Nord Streamu. Nord Stream sa spúšťa a Slovensko môže už v roku 2027-28, čo je za chvíľu, byť svedkom toho, že mu prudko klesne príjem do štátneho rozpočtu, ktorý je dnes z tranzitu okolo 300 miliónov eur. Lebo stále ešte štát vlastní polovičku Eustreamu, tej rúry, ktorá ide cez Slovensko. Lebo ak budú Rusi tlačiť po dohode s Nemcami a s Američanmi ten plyn cez*

more, cez dno mora severom a budú obchádzať Slovensko, tak prídeme o obrovské peniaze. Čiže opäť, nie je tam napísané, že hlupáci alebo neviem čo. Žiadame vládu, povedzte, čo s tým idete robiť. Pán kolega, ešte k tomu vyhováraniu sa alebo nevyhováraniu sa. Asi uznáte, lebo to je fakt, že som bol najdlhšie slúžiaci premiér v histórii Slovenska. No, ja som teda nemal nejakú šancu šiesty, siedmy, ôsmy, deviaty alebo desiaty rok hovoriť niečo na adresu pani Radičovej, tam nebolo čo povedať. To bola vláda plná hádok, tam nič nefungovalo, jediné, kde sa vtedy by som blysla, bola politická strana Sloboda a Solidarita, ktorá zahlasovala o zvýšenie DPH, ona je tá, čo vždycky tvrdí, že DPH hore nemá ísť. Len je to už smiešne. Viete, je to úplne smiešne, že čokoľvek, ale že čokoľvek sa stane v tejto krajine, čo je prejavom úplnej neschopnosti, pretože keď sa len pozrieme na verejné financie, už aj tam počúvam, že verejné financie sú v zlom stave, lebo Fico. Ako to môže niekto povedať, keď v roku 2020, keď sme odovzdávali moc, bol verejný dlh 48 percent a vy ste ho zvýšili za rok aj čosi na 61 percent.“

Moderátor: *„Ale bola tu pandémia, pán Fico, to by ste zvýšili aj vy, keby ste boli pri vláde, to musíte uznať. Požičali by ste si rovnako peniaze, ako táto vláda, pán Fico.“*

Robert Fico: *„Ale prosím vás. Pandémia je tiež taký čarovný, to je čarovná palička, na všetko je pandémia. Ďalšia vec sa pýtam. Počkajte, zase ešte raz. Druhá vec je, my sme sa blížili k deficitu a potom, zrazu zistíme, že ten deficit bude teraz na úrovni 8 percent a oni musia na budúci rok predstaviť konsolidačné úsilie vo výške 6 až 8 miliárd. Toto sa mi, len chceme od tej vlády počuť ako to chce celé dať dohromady. Obrovský tlak cien energií na jednej strane. Ten tlak bude spôsobovať zdražovanie potravín a výrobkov, pretože to sa prenáša do výrobných nákladov. K tomu musí vláda prísť s nejakým konsolidačným balíkom na úrovni možno až 6 miliárd eur, kde povie, toto musíme v roku 2022 ušetriť, aby sme trošku dostali tie verejné financie, o ktorých dnes hovorí Európska únie, že...“*

Moderátor: *„Čiže ... schôdzí, o ktorých ste už avizovali. Ja sa len opýtam pána Pčolinského, že či všetky tieto schôdze Sme rodina podporí, alebo teda nie?“*

Robert Fico: *„...„áno, lebo žiadame. Nechcem počuť na tých schôdzach, len nechcem počuť, že povie, že lebo Fico.“*

Peter Pčolinský: *„Ja som vám vravel, pán redaktor, že zajtra máme koaličnú radu a tam sa dohodneme, ako k tomuto pristúpime. Ale, čo sa týka týchto základných vecí – energie, potraviny, ceny vo všeobecnosti, tam sme za to, aby tá debata bola a aby sa tieto veci riešili a nielen na nejakých mimoriadnych schôdzach, kde pri všetkej úcte, zase budeme počúvať hádky, nadávky, mňa takáto práca nebaví. Mňa skôr baví hľadať riešenia a hľadať vecné riešenia.“*

Moderátor: *„Veríme, že ich budete hľadať.“*

Peter Pčolinský: *„Ja som aj napríklad, musím povedať, či musím oceniť, pán Fico, že dnes tá debata je pomerne vecná a nejdeme do nejakých osobných útokov, lebo viete, ľudia majú toho plné zuby. Ľudia už majú plné zuby politikov, ktorí sa v kuse len hádajú, nadávajú si, ten je mafián, ten je mafián, henten je taký. Viete, ľudí zaujímajú riešenia.“*

Moderátor: *„Ľudí zaujíma aj pandémia.“*

Peter Pčolinský: *„Ľudí zaujíma aj pandémia a čo sa týka tých rozpočtov.“*

Moderátor: *„Preto sa k nej chcem dostať, pán Pčolinský, prepáčte, máme ešte 10 minút, preto by som sa vás chcel opýtať. V podstate, čo sa týka od zajtrajšieho dňa je päť okresov v bordovej farbe. Platí tam teda zákaz vychádzania, mal by teda podľa COVID automatu platiť od dvadsiatej prvej do piatej ráno. Vláda to opatrenia prenáša teda na samosprávy, ktoré hovoria, že nemajú na takéto VZN-ko proste nejakú oporu v zákone. Aký potom má význam COVID automat, keď si vláda nedokáže teda nejakým spôsobom vydobyť takéto nariadenie?“*

Peter Pčolinský: *„Poviem úprimne, mnohé veci z COVID automatu sú naozaj užitočné, mnohé veci sú aj realizovateľné. Ale pre mňa osobne, aj toto je vec, ktorá je, viete, ktorá je ťažko aplikovateľná v praxi. Ja si tiež neviem predstaviť, aby teraz v mojej rodnej obci Nižný*

Hrabovec teraz po dvadsiatej prvej kto bude kontrolovať zákaz vychádzania? No, samozrejme, že nikto. To je nereálne, to je technicky nemožné. Čiže je to skôr o tom, o zodpovednosti ľudí. Ale na druhej strane, my nemôžeme ako vláda hádzať všetko na ľudí, že ľudia musia byť zodpovední. Aj vláda musí byť zodpovedná. Vláda musí byť zodpovedná za financie, vláda musí byť zodpovedná za ceny, vláda musí byť zodpovedná za to, ako sa tým ľuďom žije na Slovensku. Pán Fico vravel, že máme tu obrovský dlh, áno, pán Fico, ten dlh tu je a bohužiaľ, áno, tá výhovorka je pandémia. Minimálne Milan Krajniak, ako minister práce, my sme vynaložili dve miliardy eur na to, aby sme udržali pracovné miesta. Pán Fico, keď sa pozriete na štatistiky, tak chvalabohu, že sa podarilo udržať tú nezamestnanosť na úrovni, aká bola v roku 2020, 2019, keď sme preberali vládu. Chvalabohu sa to podarilo, ale stálo to dve miliardy eur. Môžeme sa pozrieť na gastro, tam už išli stovky miliónov eur. Áno, sú potom položky, ktoré sú diskutabilné, či boli nutné, alebo neboli nutné. Či trebalo dať na testy ja neviem 800 miliónov, alebo menej. Áno, to sú oprávnené otázky, o tých sa poďme baviť. Ale jednoducho nemôžeme hovoriť, že v roku 2019 alebo v roku 2020 sme odovzdávali štát s dlhom 48% a dnes je dlh taký. Ale veď máme tu celosvetovú krízu. Otázka je, nakoľko je zodpovedná kríza a nakoľko je zodpovedný..."

Moderátor: *„Otázka je, či ten deficit mal byť 8% alebo 6%."*

Peter Pčolinský: *„Otázka je, že nakoľko je zodpovedná pandémia celosvetová, nakoľko je zodpovedná vláda. Áno, to sú oprávnené otázky, na ktoré si podľa mňa občania zaslúžia aj odpoveď."*

Moderátor: *„Ešte jedna otázka. Vy ste v lete, keď sa rokovalo o tých COVID pasoch jednoducho odmietli deliť ľudí na očkovaných a neočkovaných. Dnes je taká prax, že mnohí ľudia majú problém sa dostať do reštaurácie, ak nie sú očkovaní alebo nemajú test. Väčšina ich ide v režime OTP. Vy ste ľuďom sľúbili teda, že ak dôjde k takémuto stavu, tak ľudia budú mať možnosť sa dať otestovať zadarmo. Majú možnosť sa dnes otestovať zadarmo tak, aby mohli ísť do reštaurácie, ak nie sú očkovaní?"*

Peter Pčolinský: *„Pozor. Reštaurácia rozhoduje, v akom režime bude mať otvorenú prevádzku, hej. Čiže v prvom rade, reštaurácia má na výber. Niektoré sa rozhodnú takto, niektoré sa rozhodnú takto. Ten zákon bolo potrebné prijať. Pretože tým zákonom dosiahneme to, že nebudeme musieť robiť lockdown. Nebudeme musieť zatvárať prevádzky. Prvotný návrh bol taký, že len očkovaní, všetci ostatní budú sedieť doma. My sme povedali nie, aj za cenu toho, že zákon neprejde, aj za cenu toho, že pomaly hrozil rozpad vlády. Samozrejme, na poslednú chvíľu sme sa dokázali dohodnúť, že pôjdu tam všetci, pôjdu tam očkovaní, pôjdu tam prekonaní a pôjdu tam aj tí, ktorí sa otestujú. A čo sa týka testov, áno, bola tam debata o tom, že testy si všetci budú platiť, ja som povedal, že v žiadnom prípade, PCR test stojí 60-70 eur, neexistuje, aby ľudia si každý deň toto kupovali."*

Moderátor: *„No, či majú ľudia dnes možnosť testovania zadarmo."*

Peter Pčolinský: *„Nakoniec dohoda vzišla z toho, že v prípade, ak bude okres v tej bordovej alebo čiernej fáze a bude nutné vyžadovať tie testy, tak vtedy štát bude tieto testy platiť. Budú k dispozícii v nemocniciach, pretože tie MOM-ky, to je trošku zložitejší systém."*

Moderátor: *„A platí?"*

Peter Pčolinský: *„Nakoľko nemáme ešte núdzový stav a teda neviete rovno podpísať nejakú MOM-ku, musí sa robiť súťaž, to trvá mesiace, to o tom sa nemusíme baviť. Ale zároveň treba si dobre prečítať ten zákon. V obchodoch sa nebude, v obchodoch sa nebude vyžadovať."*

Moderátor: *„Hovoríme o reštauráciách teraz."*

Peter Pčolinský: *„V obchodoch sa nebude vyžadovať test. To znamená, ľudia nemusia mať strach, treba im na rovinu povedať, do potravín, do drogérie, do lekárne, oblečenie, jednoducho tam test nebude nutný."*

Moderátor: *„Ale nemajú inú možnosť, ako zaplatiť si pätnásťeurový antigénový test a potom ísť do reštaurácie. Čiže to je fakt, ktorý ľudia dnes zažívajú. Pán Fico, dám vám hneď priestor.“*
Robert Fico: *„Aby som teda bol trošku v obraze. Bavíme sa o slávnom 24. júli. 24. júla bol deň slávny, bol to víkend, kedy ste zvolali vy, nie my, schôdzu Národnej rady a od rána ste kričali váš klub komplet celý, že nikdy nemôže podporiť návrh zákona, ktorý v podstate zavádzal diskrimináciu medzi očkovanými a neočkovanými, celý deň ste robili statusy, písali ste, chodili ste medzi ľudí a potom ste za tento zákon na konci dňa aj zahlasovali. Takže ja len vás počúvam, aby ste nemali pocit, že vás nepočúvam. Dodám aj to, pán kolega, že čísla vám nesedia, pretože máme najväčší počet dlhodobo nezamestnaných ľudí. Verejné financie sú rozvrátené a k tomu máme jeden z najvyšších počtov mŕtvych obetí COVIDu v porovnaní s počtom obyvateľov v celej Európe a na svete. A nemôžete sa stále vyhovárať, že je nejaká svetová kríza. Ekonomika vám šľape, vy to veľmi dobre viete. To je váš problém, čo ste dorobili s cestovným ruchom a s reštauráciami. To sa jednoducho diať nemuselo. My tvrdíme, že sa neúčelne povynakladali obrovské peniaze, v mnohých prípadoch je podozrenie z korupcie. My sme preukazovali nakupovanie testov cez majú trnavskú firmu.“*
Moderátor: *„Tomu sa už nevenujme teraz, pán Fico.“*
Robert Fico: *„Jasné, však keď sa to týka tejto vlády, ale na...“*
Moderátor: *„Nie, nie, nie...“*
Robert Fico: *„Ale to je presne o tomto celom, sa o tom bavíme. Jasné, keď sa to týka tejto vládnej koalície, o tom sa nebavme. Tak to poviem ešte raz.“*
Moderátor: *„To je to, čo chcete riešiť?“*
Robert Fico: *„Cez malú trnavskú firmu, ktorá je napojená na Matoviča a na ďalších predstaviteľov, vrátane Sulíka, sa nakúpili za stámilióny testy a dobre sa na tom niekto nabalil. Čiže my len tvrdíme, že boli nehospodárne povynakladané prostriedky, preto je ten štát zadlžený, preto má taký deficit, má rozvrátené verejné financie, ale druhej strane nie sú relevantné výsledky. Ja čakám, a to je asi otázka času, to sa asi musíme v tomto zhodnúť, pán kolega, že asi dôjde k núdzovému stavu znovu. No, čo vám iné zostane? Však, keď si predstavíte, že vám bude chodiť 5 alebo 10-tisíc ľudí búchať na bránu na Úrad vlády, čo tí ľudia sú tak nahnevaní a sa pýtajú v každom okamihu, kedy môžeme znovu prísť niečo povedať, no tak urobíte núdzový stav, lebo núdzový stav ste vždy vyhlasovali len kvôli tomu, že ste to aj priznali, nie vy teda osobne, ale vaši kolegovia, že museli sme prijať núdzový stav, aby nám ľudia nebúchali na dvere a nerobili nejaké protesty.“*
Moderátor: *„Pán Fico, ale.“*
Robert Fico: *„V tom je rozdielny názor medzi nami, pokiaľ ide o rozvrátené verejné financie, že prečo došlo k rozvratu. Neúčelne, netransparentne, robili ste nákupy bez transparentného verejného obstarávania, lebo núdzový stav to umožňoval, takéto nákupy robiť. Čiže my len chceme, opäť je to mimoriadna schôdza, neviem, kedy bude zvolaná, lebo na zajtra, na utorok je iba o cenách, tá ďalšia ešte nie je zvolaná. My len chceme, aby nám vláda a opäť sme nepovedali, že hlupáci, zlodeji, klamári. Žiadame vládu, aby predložila kroky na stabilizáciu verejných financií počnúc rokom 2022. To je celé. Veď to je predsa legitímna požiadavka silnej opozície.“*
Moderátor: *„Pán Fico, čo sa týka teda pandémie. Zhruba aktuálne máme 500 ľudí hospitalizovaných v nemocnici. Cez 80% sú to ľudia, ktorí nie sú zaočkovaní alebo nie sú zaočkovaní teda úplne oboma dávkami. Či toto je nejaký argument a fakt pre vás, že ako odborníci hovoria, že tá pandémia sa stáva pandémiou neočkovaných.“*
Robert Fico: *„Pán redaktor, za tie peniaze.“*
Moderátor: *„A či to očkovanie v podstate nie je cesta na to, aby štát.“*

Robert Fico: *„Za tie peniaze, ktoré vám leje vláda do televízií a do médií, budete rozprávať presne to, čo tá vláda chce počuť. Môj názor na očkovanie poznáte. Ja ho nemám dôvod meniť.“*
Moderátor: *„Ale faktom je, že zhruba 83% je nezaočkovaných, ktorí sú v nemocnici.“*
Robert Fico: *„Ja poznám zase aj smrteľné prípady aj z vlastnej rodiny, kde ľudia po očkovaní padli ako kabele. Tak prosím, môžeme sa aj o tom rozprávať, keď chcete. Ale ja nechcem ísť do tejto diskusie.“*
Moderátor: *„Ja to nevylučujem, že sa to nestáva.“*
Robert Fico: *„No, to ani nemôžete vylučovať, lebo to tak naozaj je. Ja len chcem zopakovať ešte raz. Dobrovoľnosť očkovania je základom prístupu zo strany Smer – sociálna demokracia. Nepáči sa nám násilná očkovacia kampaň, ktorú financuje vláda a potom to, samozrejme, vyzerá tak, že keď mám rozprávať o testoch, tak poviete, o tom nehovor, lebo to je táto vládna koalícia.“*
Moderátor: *„Nie, chcel som sa venovať iným témam. Nehovorím, aby ste o tom nehovorili.“*
Robert Fico: *„Čiže očkovanie naďalej má byť dobrovoľné.“*
Moderátor: *„Práve preto sa vás chcem opýtať, ako chcete prispieť k tomu, aby sa to očkovanie zvýšilo teda?“*
Robert Fico: *„Ale prečo? Čo ja mám čo prispievať k akému očkovaniu? Ja mám názor na očkovanie, aký mám. Môj názor je.“*
Moderátor: *„No, lebo 83% ľudí v nemocniciach je neočkovaných.“*
Robert Fico: *„Môj názor je, že ja sa očkovať nepôjdem a nebudem brániť nikomu, ani z rodiny, ani nikomu, ktorý mi povie, že chce sa ísť dať zaočkovať. Choď sa zaočkovať, keď chceš. Ja sa zaočkovať nejdem. Musí to byť slobodné rozhodnutie. Ale ja na to nepotrebujem vysoké školy, pán redaktor. Aby som videl, čo sa stalo so ziskami farmafiriem, nepotrebujem vysokú školu na to, aby som videl, že sa už hovorí o tretej dávke, o chvíľku bude štvrtá dávka, potom bude piata dávka. Nikto neinformuje o negatívnych dôsledkoch očkovania. Veď ja uznávam, asi to má aj nejaké pozitívne, ale ja si čítam, pozerám veci, ja si hovorím, že toto nie je pre mňa. Ja to jednoducho nechcem. Mám právo ako slobodný človek.“*
Moderátor: *„Máte, určite máte právo, ale keď je tu nástroj, ktorý potláča pandémiu. Či nie je zodpovedné z vašej strany, ako politika, ktorý má na Slovensku veľký vplyv vystupovať iným spôsobom.“*
Robert Fico: *„Nech to nedopadne, ako v tej Národnej rade, kde mi ... ježišmária, čo ja mám akú zodpovednosť za zdravie všetkých ľudí v tomto štáte?“*
Moderátor: *„Kritizujete potom vládu, že je tu veľký deficit a podobne.“*
Robert Fico: *„Veď, ale veď choďte sa dať zaočkovať aj trikrát, aj do pravého pleca, aj do ľavého, aj do zadku. Mne to je úplne jedno. Je to vaše rozhodnutie a nikomu tu nebránim. Kto chce, nech sa ide preboha zaočkovať. Čo mi tu stále vnucujete, akú mieru zodpovednosti.“*
Moderátor: *„Nie, že či to nemá teda súvis aj s deficitom a ekonomikou a samozrejme, našim zdravotníctvom.“*
Robert Fico: *„Viete, to je tak. Má to hlavne súvis, očkovanie má súvis hlavne so zvyšovaním ziskov farmaceutických firiem. O tom som presvedčený a to, že je pretlak informácií v prospech očkovania v médiách je len preto, lebo vláda platí médiám obrovské peniaze za očkovanie. Viete, nebuďte taký, ako tá SaS-ka v tom parlamente. Oni už nevedeli, čo so mnou, tak prijali uznesenie a povedali, Ficovi zakazujeme v parlamente rozprávať. A oni, blázni za to ešte aj zahlasovali v parlamente. Prešlo to. Prešlo to.“*
Moderátor: *„V RTVS vám nikto nezakazuje, pán Fico, rozprávať. To je otázka na pána Pčolinského. Ste teda stále za to, aby bolo očkovanie dobrovoľné? A akým spôsobom chcete zvýšiť očkovanosť na Slovensku?“*
Peter Pčolinský: *„My určite sme za to, aby bolo očkovanie dobrovoľné. Ja osobne ľudí nabádam, aby sa očkovali. Svoje okolie, svojich známych. Ja osobne som zaočkovaný. A ja*

vám poviem aj prečo. Celý život mám astmu, trpím chronickým pľúcnym ochorením, som rizikový pacient. Pľúca mi normálne pracujú na nejakých 68-70%. Ak by som ja skončil v nemocnici s ťažkým zápalom pľúc, tak výsledok je jednoznačný. Ja som sa radil so svojím lekárom, jednak obvodným, radil som sa aj so špecialistom. Pýtal som sa, aký to má vplyv, bolo mi jednoznačne odporučené, že vzhľadom na tvoj zdravotný stav, určite sa zaočkovať daj, pretože ak by si dostal obojstranný zápal pľúc, čo je vlastne problém pri COVIDe, tak nemusíme sa baviť, aký to bude mať výsledok.“
Robert Fico: *„Absolútne rešpektujem.“*
Peter Pčolinský: *„Čiže vzhľadom na môj zdravotný stav zaočkovať som sa dal. Moja manželka má ľahkú astmu, tá váhala, nakoniec tiež, na odporúčanie lekára sa zaočkovať dala. Ale určite napríklad by som nedal zaočkovať svoje dieťa. Určite. Dieťa je vo vývine, určite by som neodporúčal, aby sa moje dieťa zaočkovalo. A čo sa týka ostatných ľudí, viete, nemôžeme ľudí nútiť, že musíš, musíš, musíš. Ale môžeme hovoriť zaočkujte sa preto, lebo a dať argumenty. Je úplne.“*
Moderátor: *„A robí to Sme rodina konkrétne?“*
Peter Pčolinský: *„Je úplne, pán redaktor, my na každej tlačovke, keď k tomu príde téma hovoríme, že áno, ľudia by sa mali zaočkovať, naši poslanci sú zaočkovaní, myslím že všetci. Možno jeden-dvaja nie sú, náš predseda je zaočkovaný, jeho rodina. Viete, on ma veľmi veľkú rodinu, všetci sú zaočkovaní. Čiže my hovoríme áno, ale nebudeme ľudí nútiť, aby sa očkovali. Je to ich rozhodnutie.“*
Moderátor: *„Pán Pčolinský, musíme končiť. Ďakujem. Ďakujem veľmi pekne, páni, za dnešnú diskusiu v relácii O päť minút dvanásť. Boli tu s nami pán Peter Pčolinský, hnutie Sme rodina.“*
Peter Pčolinský: *„Ďakujem veľmi pekne.“*
Moderátor: *„A pán Robert Fico, Smer-SD.“*
Robert Fico: *„Ďakujem za pozvanie. Všetko dobré.“*
Moderátor: *„Sme v závere. Ďakujeme vám za priazeň, želáme peknú poslednú septembrovú nedeľu a dovidenia opäť o týždeň.“*
13:12:36 *O 5 minút 12,* koniec programu / upútavky na vlastný program / *Občan za dverami /*
13:14:59 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10.11.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1354/SO/2021
Programová služba: Jednotka
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona
Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1354/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby Jednotka, vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22.11.2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.	1354/SO/2021 zo dňa 11. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Záhady tela
Deň a čas vysielania:	11. 9. 2021 o cca 20:33 h
Označenie podľa JSO:	⑫

Programová služba:	Jednotka
Vysielateľ:	Rozhlas a televízia Slovenska – vysielateľ na základe zákona
Číslo licencie:	TD/1

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

„…Chcel by som upozorniť na to, že verejnoprávna televízia počas hlavného vysielacieho času v sobotu večer uverejnila vo vysielaní relácie Záhady tela gramaticky nespisovné slovo poprsenka namiesto slova podprsenka (viď KSSJ, PSP a SSJ), keďže nešlo o živé vysielanie, ale o reláciu zo záznamu, tak je zrejmé, že to nikto nekontroluje. Sledujú to aj žiaci a ľudia rôznych vekových kategórií, čo zle vplýva na ich výkony v škole (ako napríklad diktáty, komentár žiaka: ...“takto som to predsa videl v štátnej televízii, tak si myslím, že je to správne...“ a preto Vás prosím o kontrolu tohto chybného procesu. (Ak by bolo potrebné, viem priložiť aj foto dôkaz o tomto prehrešku voči slovenskej gramatike vo verejnoprávnom priestore.)“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Ustanovenie § 16 ods. 3. písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z.
(3) Vysielateľ je povinný
e) zabezpečiť pri vysielaní programov a ostatných zložiek programovej služby používanie štátneho jazyka, jazykov národnostných menšín a cudzích jazykov v súlade s osobitnými predpismi, 26)

Zákon č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku

§ 2 ods. 2 a 3

(2) Kodifikovanú podobu štátneho jazyka na podnet odborných slovakistických výskumných pracovísk a odborníkov v oblasti štátneho jazyka schvaľuje a zverejňuje Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo kultúry") na svojej internetovej stránke.
(3) Akýkoľvek zásah do kodifikovanej podoby štátneho jazyka v rozpore s jeho zákonitosťami je neprípustný.

§ 5 ods. 1

(1) Vysielanie rozhlasovej programovej služby 9a) a vysielanie televíznej programovej služby 9b) sa na území Slovenskej republiky uskutočňuje v štátnom jazyku okrem vysielania
a) inojazyčných televíznych programov 9c) alebo iných zložiek televíznej programovej služby s titulkami v štátnom jazyku alebo ktorým bezprostredne predchádza alebo po ktorých bezprostredne nasleduje ich vysielanie v štátnom jazyku,
b) inojazyčných rozhlasových programov alebo iných zložiek rozhlasovej programovej služby, ktorým bezprostredne predchádza alebo po ktorých bezprostredne nasleduje ich vysielanie v štátnom jazyku a rozhlasových programov alebo iných zložiek rozhlasovej programovej služby v regionálnom vysielaní alebo lokálnom vysielaní určených pre príslušníkov národnostnej menšiny vrátane podujatí v priamom prenose,
c) rozhlasovej programovej služby Rozhlasu a televízie Slovenska určenej na vysielanie kultúrnych a informačných programov do zahraničia, 10)
d) televíznych a rozhlasových jazykových kurzov a relácií s príbuzným zameraním,
e) hudobných diel s pôvodnými textami,
f) rozhlasových programov Rozhlasu a televízie Slovenska v jazykoch národnostných menšín a etnických skupín, 11)

g) audiovizuálnych diel alebo zvukových záznamov umeleckých výkonov šírených vysielaním v pôvodnej jazykovej úprave spĺňajúcej požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka, 11a)
h) audiovizuálnych diel, ktorých dabing v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka bol vyrobený pred 1. januárom 2008 a ktoré boli odvysielané na území Slovenskej republiky pred 1. januárom 2008,
i) pôvodných jazykových prejavov jednotlivých osôb v jazyku spĺňajúcom požiadavku základnej zrozumiteľnosti z hľadiska štátneho jazyka zaradených do spravodajských, publicistických a zábavných televíznych relácií alebo rozhlasových relácií,
j) podujatia v priamom prenose so simultánnym tlmočením do štátneho jazyka v rámci inojazyčnej relácie.

§ 11

Štátnym jazykom sa na účely § 3 až 8 rozumie slovenský jazyk v kodifikovanej podobe podľa § 2 ods. 2; tým sa nevylučuje používanie inojazyčných nových odborných pojmov, termínov alebo pomenovaní nových skutočností, na ktoré sa ešte neustálil a nekodifikoval v štátnom jazyku vhodný rovnocenný výraz, ako aj používanie nespisovných jazykových prostriedkov, ak ide o ich funkčné využitie, najmä v umeleckej tvorbe a v publicistike.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Dňa 11. 9. 2021 bola Rade doručená sťažnosť, v ktorej sťažovateľ namietal, cit.: ...*gramaticky nespisovné slovo poprsenka namiesto slova podprsenka*...

Záhady tela je zábavný kvíz o zdraví, ktorý obsahuje množstvo informácií, faktov aj prekvapivých mýtov o ľudskom tele s moderátorom Mariánom Miezgom a jeho hosťami. (zdroj: https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/15576/289578)

Na základe sťažnosti sme monitorovali program *Záhady tela*⑫, ktorý bol odvysielaný dňa 11. 9. 2021 v čase od cca 20:33 h.

Namietané slovo *poprsenka* bolo znázornené na obrazovke v obdĺžniku vo štvrtom kole šou od cca 21:02:58 h:

Chcete mať lepšia prsia? Zahoďte poprsenku!

V uvedenom texte malo byť správne napísané slovo: *podprsenka*.

Krátky slovník slovenského jazyka 4 z roku 2003 (skratka KSSJ) uvádza:

podprsenka -y -niek ž. súčasť žen. bielizne zahaľujúca prsníky.

Je nepochybné, že správne malo byť na obrazovke znázornené slovo *podprsenka*. V danom programe sme však zaznamenali v rečovom prejave moderátora, redaktorky aj hostí niekoľkokrát vyslovené slovo *podprsenka* v jeho rozličných gramatických tvaroch. Vo všetkých prípadoch bolo uvedené slovo vyslovené správne (napr. **Moderátor Miezga:** *„Pomáha ženským prsiam, ak ženy nenosia podprsenky alebo je to naopak?*).

Na základe uvedeného sa preto domnievame, že v prípade znázorneného slova *poprsenka* išlo o chybu spôsobenú pravdepodobne nepozornosťou. V danom prípade tak podľa nás išlo o neúmyselné nesprávne napísané slovo, takže posúdiť danú chybu ako porušenie pravidiel spisovného jazyka považujeme za príliš striktné.
Na základe vyššie uvedeného sme preto toho názoru, že nedošlo k porušeniu zákona č. 308/2000 Z. z.

ZÁVER:

Domnievame sa, že odvysielaním programu *Záhady tela* 12 na programovej službe Jednotka dňa 11. 9. 2021 o cca 20:33 h nedošlo k porušeniu zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

K bodu č. 16

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1354/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Záhady tela
Vysielané dňa: 11. 9. 2021
Čas vysielania: cca 20:33:51 – 21:32:40 h
Označenie podľa JSO: ⑫

- časový kód cca:

- začiatok záznamu 20:30:00 h
- prebiehajúci reklama
- zvukovo-obrazový predel
- upútavka na program *Pumpa*⑮
- zvukovo-obrazový predel
- reklama
- zvukovo-obrazový predel
- sponzorské odkazy
- **začiatok programu 20:33:51 h**

20:34:21
Moderátor Miezga: *„Pomáha ženským prsiam, ak ženy nenosia podprsenky alebo je to naopak? A páčia sa im parketoví levi alebo im lezú na nervy? Aj to rozoberieme v dnešných Záhadách tela. Pekný večer!“*

Moderátor Marián Miezga privíta divákov a následne dve dvojice, ktoré sú kapitánmi dvoch súťažných tímov. Kapitánmi sú: Boris Farkaš a Kristína Tormová, a Petra Vajdová a Jozef Vajda. Moderátor Miezga vedie úvodné rozhovory so svojimi hosťami dnešnej šou.

1. kolo. Nešťastné alebo šťastné manželstvo.

Hypotéza: Manželovu kefku do úst nestrkaj!
Rodina Vajdovcov je po hlasovaní vo vedení.

2. kolo. Správna voľba. Otázka a tri odpovede, z ktorých jedna je správna. Otázka je pre Farkašovcov. Mozog tehotnej ženy sa: zmenšuje, zväčšuje, nemení.

   Nasleduje otázka pre Vajdovcov: V boji proti plochým nohám nám najlepšie pomôže: beh naboso, striedavý stoj na jednej nohe, cvičenie pomocou tenisovej loptičky.

Súťažiacim sa pripísali body do priebežnej tabuľky.

3. kolo. Hra na doktora. Ilustrácia úrazu a poskytnutie prvej pomoci.

21:02:46
Moderátor Miezga: *„Okej. Poďme do štvrtého kola s názvom Fakt alebo mýtus. No a téma bude blízka našim mamičkám. Počúvajte hypotézu, ktorá znie: Chcete mať lepšie prsia? Zahoďte podprsenku!* Na obrazovke sa objaví v obdĺžniku otázka aj odpoveď o cca 21:02:58 h.:

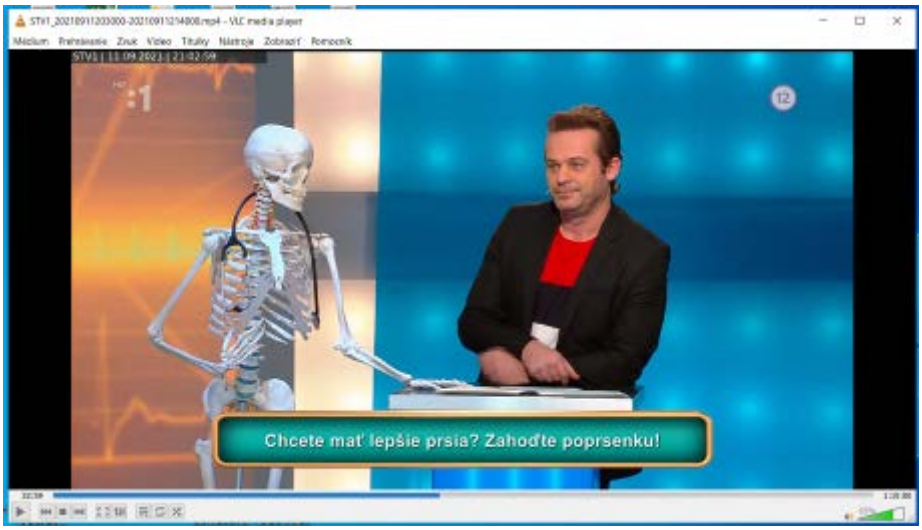

Je to podľa vás fakt alebo mýtus? Hlasujeme teraz! Chcete mať lepšie prsia? Zahoďte podprsenku!“
Kristína: *„Prepáč.“*
Boris: *„(nezrozumiteľné)...“*
Kristína: *„Ja som tak pocítila...“*
Boris: *„Dobre...“*
Petra: *„Podľa mňa nie...“*
Jozef: *„Fakt...“*
Kristína: *„Z vlastnej skúsenosti...“*
Jozef: *„Je to fakt!“*
Petra: *„Hej?“*
Kristína: *„Ja neviem!“*
Moderátor Miezga: *„Verte, som zvedavý, ako ste hlasovali, ale na to isté sme sa opýtali v našich uliciach.“*

Redaktorka sa pýta muža na ulici**:** *„Vraví sa, že ak chcú mať ženy lepšie prsia, nemali by nosiť podprsenky, čo vy na to?“*
Muž: *„Lepšie prsia? Ne, manžel by mali ich masírovať. Lebo potom sú také menšie a menšie.“*
Redaktorka: *„Vám by sa páčilo, keby ženy chodili bez podprseniek, však?“*
Muž: *„Tak jako na kúpaliskách, a tak mi to nevadí...“*
Redaktorka: *„Keby chodili bez podprseniek alebo bez tých vrškov, tak to by boli úplne že hore bez.“*
Muž: *„To nevadí.“*
Ďalší muž: *„(nezrozumiteľné**)** šak teraz mnohé nenosia, chce byť zaujímavá tá dáma, a šak je to aj zaujímavé, no tak...“*
Redaktorka sa pýta ženy**:** *„Vraví sa, že ak chcú mať ženy lepšie prsia, nemali by nosiť podprsenky, čo si myslíte?“*
Žena: *„Práve naopak, nie? Tam je určitá anatómia tela, tam tá zemská príťažlivosť robí svoje.“*
Redaktorka: *„A u vás je to ako? Vy nosievate stále?“*
Žena: *„Ja stále.“*
Redaktorka: *„Doma...“*
Žena: *„Po troch deťoch viete, ako to je...“*

Boris: *„Viem, ale či to samo, pokiaľ nemusí ...“*
Moderátor Miezga: *„Muži by mali masírovať ženské prsia. Praktizujete to? Boris, Jožko?“*
Kristína: *„Boris, Boris...“*
Boris: *„Ja?“*
Kristína: *„Nieee! Nepraktizuje.“*
Boris: *„(nezrozumiteľné) to je otázka na Kristínu, ja som otec.“*
Kristína: *„Ale nie mne!!“*
Boris: *„Jaaa!“*
Jozef: *„On už aj zabudol!“*
Moderátor Miezga: *„Oukej, dievčatá, čo si o tomto myslíte vy, alebo teda, ako ste hlasovali?“*
Jozef: *„Ja som si povedal, že by je fakt bez tej podprsenky, lebo sa mi zdá, že tak keď je človek...“*
Kristína: *„Majú rozlet...“*
Jozef: *„... tak ho príroda zrodila, že to sme si my oblečenie začali vymýšľať, tak som si tak myslel, aj keď teda, určite biznis nepustí, podprsenky budú, vyhrajú, stopercentne. No ale, ja som to nechal na prírodu...“*
Moderátor Miezga: *„Tie bradavky idú k slnku.“*
Jozef: *„Tak...“*
Kristína: *„Sa otáčajú za slnkom.“*
Moderátor Miezga: *„Je to vlastne taký cvik.“*
Jozef: *„To pomáha prsiam, keď ti ich niekto drží! No tak... “*
Moderátor Miezga: *„Samozrejme, tak samozrejme, ale myslím tak akože, keď nepoužívajú podprsenku, že či potom majú krajšie tie prsia.“*
Jozef: *„No podľa mňa by mohli mať krajšie.“*
Boris: *„Videl si tie...“*
Petra: *„Ale lepšie a krajšie, to je rozdiel, nie*
Kristína: *„Presne tak! ...Čo je dobré prso, poďme na to takto...“*
Vajda povie, že on to bral zdravotne, že prsiam prospieva, keď sú uvoľnené.
Petra: *„A ja som to zas aj brala, že keď som kojila, tak by som bez tej podprsenky nemohla byť hej, ale to sa berie nie kojacie prsia, normálne...“*
Kristína: *„No moje prsia sú lepšie s podprsenkou, rozhodne...“*
Petra: *„Aj moje.“*
Jozef: *„No vidíš, hovorím, biznis nepustí, heeej...“*
Kristína: *„... Lepšie prso prso, ktoré nezakopneš, vieš....*
Moderátor Miezga: *„Jaj, ty to myslíš až takto? Že keď sa rozopne podprsenka, máme to po kolená! Či?“...*
Kristína: *„Tvoja žena nenosí podprsenku napríklad...“*
Boris: *„Moja žena nemusí nosiť podprsenku, keď nejde z domu...“*
Kristína: *„... teda mojim deťom povedala, že ženy, ktoré cvičia, nemusia nosiť podprsenku, tak potom moje deti odo mňa chceli, nech cvičím, aby som nemusela nosiť podprsenku...“*
Boris: *„... ženy z toho černošského kmeňa Bantusov...“,*
Jozef: *„Tých nepoznám!“*
Boris: *„... tí vôbec nenosia podprsenku, a je to zlý pohľad, ale asi to patrí ku kultúre...“*
Moderátor Miezga číta resumé štúdie**:** *„Ženy, ktoré dlhodobo nenosili podprsenku, mali zdvihnuté bradavky, vyblednuté strie a o približne 7 milimetrov viac vypnuté prsia, ako ženy, ktoré podprsenku nosili... Ak chcete mať lepšie prsia, podprsenku, zahoďte!“*

Moderátor Miezga: *„Koľko žien tu máme bez podprsenky?“*

Vajdovci si pripísali body za správnu odpoveď.

5. kolo. Otázka a 4 správne odpovede sú správne. Nasleduje video vo výťahu, kde stojí muž a žena, ktorá sa ho snaží zviesť.

21:09:56
Boris: *„Ale ju dostal?“*
Moderátor Miezga: *„Lebo lebo mala podprsenku...“*
Petra: *„... podprsenku!“*
Boris: *„Mala podprsenku!“*
Otázka tohto kola: V intímnej oblasti sú najaktívnejší: realitní makléri, šoféri kamiónov, kaderníci, piloti, sekretárky, zdravotné sestry.

Pri tejto otázke nikto nezískal žiadne body.

Nasleduje reportáž o krvácaní z nosa. Potom otázka pre Vajdovcov: Pre zastavenie bežného krvácania z nosa sa odporúča: priložiť studený predmet na zadnú časť krku, stlačiť na 10 minút nosové dierky, nepiť teplé nápoje, strčiť prst do nosa, predkloniť hlavu, zakloniť hlavu.

V tomto kole nikto nebodoval.

6. kolo. Čertovské choroby.

Súťažiacim sa pripísali body do priebežnej tabuľky.
Finále. Fakt alebo mýtus.

Sebavedomí “parketoví levi“ u žien veľkú šancu nemajú.
Chceš znížiť riziko infarktu? Zjedz denne aspoň 40 g syra!
Ľudia svietia.

Dnešnými víťazmi sa po hlasovaní stávajú Petra a Jozef Vajdovci.

- **koniec programu 21:32:40 h**
- sponzorské odkazy
- zvukovo-obrazový predel
- reklama
- zvukovo-obrazový predel
- upútavka na program
- zvukovo-obrazový predel
- sponzorské odkazy
- **začiatok programu** *Pumpa*
- **koniec záznamu** (21:39:59 h)

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1359/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1359/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.	1359/SO/2021 zo dňa 13. 09. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Piata vlna
Deň a čas vysielania:	11. 09. 2021 o cca 16:08 h a 12. 09. 2021 o cca 08:59 h
Označenie podľa JSO:	

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 03. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:
„Dobrý deň,

podávam sťažnosť na vysielanie TV Markíza, na program 5 vlna, ktorý bol vysielaný o 16:30 v sobotu a následne v nedeľu okolo cca 09:00 (vo vysielacom čase kedy by mohli byť vysielané slušné rozprávky pre deti). Markíza namiesto programu, ktorý môžu sledovať aj deti zaradila apokalyptický scifi film v ktorom sa zabíjajú deti, deti sa cvičia ako vojaci, v programe sú detailné zábery krvi a otvorených rán. Celý film je o tom, ako ľudstvo prišla vyvraždiť invázia mimozemšťanov. Film bol označený 12, čo však určite v žiadnom prípade nemôže byť správne označenie.

Žiadam o prešetrenie mojej sťažnosti.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii

§ 20 - Ochrana maloletých

1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.

3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1

1) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých* ***do 18 rokov****, ak obsahujú*
a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisti, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,
e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na

prezentáciu erotiky a erotických tém,
f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých* ***do 15 rokov****, ak obsahujú*
a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
b) týranie zvierat,
c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých* ***do 12 rokov****, ak obsahujú*
a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
d) zobrazenie násilných aktov,
e) zobrazenie následkov násilných aktov,
f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,
g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,
h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho svEtta, ktorých neadekvátna

interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) *„Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:*

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu,
c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

6) *„Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Dňa 13. 9. 2021 bola Rade doručená sťažnosť, v ktorej sťažovateľ namietal voči odvysielanému programu *Piata vlna*, v ktorom *„Markíza namiesto programu, ktorý môžu sledovať aj deti zaradila apokalyptický scifi film v ktorom sa zabíjajú deti, deti sa cvičia ako vojaci, v programe sú detailné zábery krvi a otvorených rán.“*

Program *Piata vlna* žánrovo označený ako dobrodružný, sci-fi, thriller, USA, 2016 je vysielateľom označený podľa jednotného systému označovania ako nevhodný pre divákov do 12 rokov. Bol odvysielaný dňa 11. 09. 2021 o cca 16:08 h a dňa 12. 09. 2021 o cca 08:59 h na programovej službe TV MARKÍZA.

Obsah filmu:
„Piata vlna je prvou časťou knižnej trilógie z pera Ricka Yanceya, ktorá sa stala obrovským hitom. Zem napadnú mimozemské sily, ktoré urobia všetko preto, aby získali to najcennejšie. Našu planétu. Najskôr vzali ľudom elektrinu a uvrhli svet do chaosu. Potom ovládli mestá a všetko zničili. Tretia vlna prišla v podobe smrtiaceho vírusu, ktorý nakazil státisíce. V štvrtej vlne nepozorovane prenikli medzi ľudí. Cassie je jedna z hŕstky, čo prežila. Potom, ako unesú jej malého brata, musí pozbierať všetky sily a odvahu, aby ho včas vyslobodila zo spárov "tých druhých", pretože piata vlna sa nezadržateľne blíži.“ (zdroj: https://tv-program.aktuality.sk/film/piata-vlna/)

Vzhľadom na predmet sťažnosti sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (účinný od 1. 1. 2014), podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný *„... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len "jednotný systém označovania").“* Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 3 pri kritériách nevhodnosti programu do 12 rokov okrem iného aj kritérium písm.
c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
d) zobrazenie násilných aktov,
e) zobrazenie následkov násilných aktov,
g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti programu do 15 rokov okrem iného aj kritérium písm.
a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 1 pri kritériách nevhodnosti programu do 18 rokov okrem iného aj kritérium písm.
a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

- V priebehu monitorovania sme zaznamenali scény zobrazujúce násilie (násilné akty a následky násilných aktov:

16:09:10 Záber ako Cassie Sullivanová s ruksakom a so vzduchovkou v ruke vyplašene beží cez les. Príde k opustenej benzínovej pumpe.
Cassie vojde do benzínovej pumpy a z regálov berie vodu a konzervy, z miestnosti vzadu počuť **mužský hlas:** *„Pomoc!“* Cassie sa vyľakane otočí za zvukom.
16:10:17 Voiceover: *„Piata vlna.“*
Mužský hlas: *„Je tu niekto? Som ranený. Počujete? Prosím, krvácam, pomôžte mi.“* Cassie pomaly kráča k miestnosti so zbraňou v ruke a otvorí dvere. V miestnosti na zemi sedí ranený muž, rukou si drží brušnú časť zakrytú bundou a v druhej ruke má zbraň. **Muž:** *„Zlož tú zbraň!“*
Cassie: *„Najprv ty! No tak.“*

Muž zloží zbraň: *„Dobre, teraz ty!“*
Cassie: *„Ukáž druhú ruku.“*
Muž: *„Ak ňou pohnem, bojím sa, že mi vypadne žalúdok.“*
Cassie: *„Ukáž mi druhú ruku! Čo v nej držíš?!“*
Muž: *„Nič. Polož tú zbraň.“*
Cassie: *„Čo v nej držíš?!“*
Muž pomaly odhŕňa bundu a v odraze svetla sa zablysne kov. Cassie v panike stlačí spúšť. Zaznie výstrel a muž znehybnie. Telo mu ochabne, hlavu má opretú o stenu. Cassie zostane v šoku. Pažbou mužovi odhrnie bundu. Mužovi ovisne na zakrvavenej ruke retiazka so strieborným krížikom. Cassie je otrasená.

16:41:14 Dospelí v jedálni počúvajú prejav. Plukovník Vosch im vraví, že podľa nich sa začala štvrtá vlna. Tí druhí opustili svoju loď a chodia medzi nimi, majú schopnosť vniknúť do ľudského hostiteľa a ovládajú ho. V tomto lese majú svojich snajperov a hľadajú tých, ktorí prežili, je možné, že sú v tomto tábore. Ešte o nich veľa nevedia, u detí sú spoznateľní, v dospelých je to zisťovanie komplikovanejšie. Dospelých musia presunúť do izolovanej zóny, aby mohli urobiť testy. Čím skôr to bude za nimi, tým skôr sa budú vidieť s deťmi. Dospelí protestujú.
16:42:17 Muž: *„Kravina, nie som Ten druhý, jasné? A chcem ísť za deťmi.“* Rodičia sa rozhodnú ísť k dverám za každú cenu, vojaci sa zhromaždia pri východe, vyťahujú zbrane, dospelí mieria na vojakov. Cassie stojí za oknom a všetko vidí. Otec jej naznačuje, aby odišla preč. Vojaci začnú strieľať. Počuť streľbu a krik. Detailne sú zobrazení vojaci ako strieľajú, nie je vidieť civilistov, ani následky streľby. Cassie sa uteká skryť. Keď odíde posledný vojak, Cassie vojde do jedálne, kde nájde svojho otca. Na okamih je zobrazená jeho tvár s otvorenými očami. **Cassie** s plačom hovorí: *„Ocko?! Odpusť mi“.* Vezme si vzduchovku a uteká preč z tábora. Vzlykajúc sa sama seba pýta, čo má robiť.

16:46:04 Večer autobusy privážajú deti do oploteného výcvikového centra. Deti dostanú číslo a keď zavolajú ich meno, majú predstúpiť. Vezmú ich na pohovor a vyšetrenie. Benovi na vstupnom pohovore seržantka Reznikova do krku na zátylku strelí čip. Čip šíri signál, ktorý je sledovaný. Reznikova Benovi vysvetľuje, že mladí sú dôležití a musia s nimi bojovať proti Tým druhým. Ukáže mu chlapca na dvojitom zrkadle cez špeciálne okuliare. Navonok vypadá ako normálny človek, ale cez okuliare vidieť, ako mu na mozgu parazituje zelený tvor s chápadlami. Reznikova mu povie, že na nich nič nezaberá, musí sa zabiť hostiteľ. Aj tak je mŕtvy, treba už len zničiť to, čo je v ňom. Nahovorí ho, aby votrelca zneškodnil tlačidlom, povzbudzuje ho k tomu. Keď Ben stlačí červené tlačidlo, cez okuliare uvidí, ako tvor na mozgu ochabne a prestane sa hýbať. **Reznikova:** *„Vitaj vo vojne!“*

16:55:24 Cassie kráča po diaľnici, kde sú opustené havarované autá, mŕtvi ľudia ležia na zemi. Zrazu počuť zvuk streľby a Cassie je zasiahnutá do stehna, vidieť ako jej cez nohavice presakuje krv. Skotúľa sa pod auto. Neskôr z ruksaku vyberie zbraň a strieľa smerom na neznámeho strelca, až kým vyčerpaná spadne. So slovami: *„prepáč Sammy“* zavrie oči a zaspí.

17:41:45 Mladí vojaci v Benovom oddiele vyskočia z vrtuľníka a bežia hľadať zelené ciele. Skryjú sa.
17:42:41 Flinstone: *„Bože, funguje to. Dvaja sú rovno pred nami.“*
Ringer: *„Mám ťa, ty sviňa.“* Zaznie streľba.
Flinstone: *„Ó, pošťal som sa, ja som sa pošťal!“*

Nasleduje streľba po zelených lebkách, objavujú sa z okien, vychádzajú na ulicu. Je tma, v záberoch vidieť len hlavy osvietené na zeleno. Skupina mladých vojakov z Benovej armády sa skryje v autobuse. Jedného z nich, Oompu zasiahnu Tí druhí v autobuse, spadne na zem. Už sa nepreberie. Benova armáda vymyslí taktiku, že všetci uniknú tak, že zapália autobus, aby odviedli pozornosť a spolu utečú. Autobus vybuchne a oni uniknú, okrem jedného ich zasiahnutého člena. Po celý čas počuť zvuk streľby.

17:50:00 Evan a Cassie ležia v aute. Evan sa zobudí. Postaví sa, vyjde pred auto.
Neznámy muž sa ozve z tmy: *„Evan Walker, opustil si svoj sektor!“* Vystrelí na Evana.
Evan: *„Hej, odlož zbraň. Počuješ?“* Cassie sa zobudí a počúva. Evan zakričí na Cassie, aby bežala preč. Evan zatiaľ päsťami bojuje s Tým druhým. Objaví sa aj druhý muž, vytiahne nôž. Evan v tme bojuje s obomi. Jeden muž strieľa po Evanovi, Evan leží chvíľu na zemi. Cassie to vidí z auta. Potom vyjde von, pozoruje ich zvonku, mieri na nich revolverom. Keď jeden z mužov zaútočí na Cassie, Evan ho zrazí k zemi. Jeden z mužov pribehne k Evanovi so vzduchovkou. Evan mu ju vezme, bojuje s ním a zastrelí ho. Muž spadne na zem. V tme nevidieť detaily. Dej prebieha rýchlo. Potom Evan bojuje päsťami s druhým mužom, rázne ho zhodí na kapotu auta, muž sa prestane hýbať, následne ho Evan zastrelí revolverom. Muža nevidieť, len Evana a zvuk streľby.

17:54:36 Cassie: *„Postrelil si ma?“*
Evan: *„Nie, zachránil.“* Vidieť obraz, ako nejaký muž v podrepe na vyvýšenom mieste za stromom strieľa na opustenej diaľnici dvakrát na Cassie. Evan je oproti nemu pri zábradlí, strelí do neho, muž sa zvalí na zem. Hrá pomalá hudba.

17:57:25 Cassie putuje lesom, keď počuje zvuk motora, úmyselne spadne na cestu. Zastane pred ňou autobus a vezme ju na základňu. Dostane sa na vyšetrenie k seržantke Reznikovej. Zopakuje sa ten istý postup ako u ostatných detí. Reznikova jej nastrelí čip do zátylku. Ukáže jej cez dvojité zrkadlo toho istého chlapca v druhej miestnosti, ako ukázali aj Benovi a prezentuje ho ako Toho druhého. Cassie si nasadí okuliare a uvidí zeleného živočícha na mozgu chlapca. Cassie napadne Reznikovu, bojuje s ňou a myšou od počítača ju udusí. Reznikova ostane ležať na zemi so zatvorenými očami a rozmazaným rúžom. Cassie sa rozbehne von z miestnosti hľadať brata.

18:10:45 Na chodbe stretnú stráže, ktoré im prikážu kľaknúť na kolená. V tej chvíli zo stropnej šachty vyskočí Evan. Bojuje medzi oboma vojakmi, a keď tí začnú strieľať, skryje sa za jedného z nich a vojaci sa zastrelia navzájom. Spadnú na zem.

- Ďalej sme zaznamenali nasledovnú <u>milostné scény bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie:</u>

17:39:08 Evan Cassie prelepuje ranu po streľbe na nohe v starom aute v lese, kde sa utáborili.
17:39:58 Je večer. Zahrmí, Evan sa chystá prikryť ich batožinu, ktorá je vonku. Cassie využije situáciu, že je Evan pri nej blízko a dá mu dlhší bozk na pery. Povie mu: *„Ďakujem.“* A znova ho pobozká. V tme vidieť, ako si dvojica spolu ľahne v opustenom aute.

18:11:26 Evan vysvetľuje Cassie, že ju neposlúchol a pomáha jej. Nastražil bomby a o desať minút, ako odletí posledné lietadlo, vybuchne celá budova základne. **Evan:** *„Mrzí ma, že som ti klamal. Mýlil som sa, keď som povedal, že patrím k vám a zároveň k nim. To sa nedá. Vybral som si, teba.“* Pobozká Cassie na pery. **Evan:** *„Choď, vypadnite! Nájdem ťa.“*

- Počas monitoringu predmetného programu sme zaznamenali nasledovné nevhodné vyjadrenia:

- **kravina** (1x) - podľa **Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4** (ďalej len **KSSJ 4**) z r. 2003 ide subštandardný výraz pre hlúposť, sprostosť:

16:41:14 Dospelí v jedálni počúvajú prejav. Plukovník Vosch im vraví, že podľa nich sa začala štvrtá vlna. Tí druhí opustili svoju loď a chodia medzi nimi, majú schopnosť vniknúť do ľudského hostiteľa a ovládajú ho. V tomto lese majú svojich snajperov a hľadajú tých, ktorí prežili, je možné, že sú v tomto tábore. Ešte o nich veľa nevedia, u detí sú spoznateľní, v dospelých je to zisťovanie komplikovanejšie. Dospelých musia presunúť do izolovanej zóny, aby mohli urobiť testy. Čím skôr to bude za nimi, tým skôr sa budú vidieť s deťmi. Dospelí protestujú.
16:42:17 Muž: *„Kravina, nie som Ten druhý, jasné? A chcem ísť za deťmi.“*

- **vykopli** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide hrubý výraz pre surovo odbaviť, vyhnať:

17:13:28 Na vojenskej základni sa mladí naverbovaní ľudia hrajú karty a rozprávajú sa.
Dumbo: *„Toho nového vraj vykopli z predošlého tímu.“*
Oompa: *„Za čo?“*
Dumbo: *„Problém s disciplínou.“*

- **zadok** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o expresívne vyjadrenie zadnej časti tela v okolí konečníka:

17:13:38 Ten nový je ona. Pridelia im novú členku Ringer. Vojde k nim do miestnosti. Pristaví sa pri nich a rozpráva sa s Benom, povie mu, že viedla posledný tím. Otočí sa na ostatných pri stole.
Ringer: *„Hej, nečumte mi na zadok, lebo vás uškrtím,“* otočí sa znova k Benovi, *„tak počúvaj, neplním tvoje rozkazy a nechystám sa s vami zomrieť.“*

- **do pekla** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o expresívne vyjadrenie pre zahrešenie, preč, dočerta:

17:15:06 Ben: *„Ešte niečo?“*
Ringer: *„Baví ma šach. Vieš ho hrať?“*
Flinstone, jeden z partie: *„Šach nehráme, ale striptízový poker by bo... ,“* nedokončí, lebo Ringer ho zrazí úderom do hrdla.
Flinstone spadne a s bolesťou v krku povie: *„Do pekla.“*

- **sviňa** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz nadávky obyčajne neslušnému, vulgárnemu človeku:

17:41:45 Mladí vojaci v Benovom oddiele vyskočia z vrtuľníka a bežia hľadať zelené ciele. Skryjú sa.
17:42:41 Flinstone: *„Bože, funguje to. Dvaja sú rovno pred nami.“*
Ringer: *„Mám ťa, ty sviňa.“* Zaznie streľba.
Flinstone: *„Ó, pošťal som sa, ja som sa pošťal!“*

- **pošťal** (2x) - podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz pre pomočiť:

17:41:45 Mladí vojaci v Benovom oddiele vyskočia z vrtuľníka a bežia hľadať zelené ciele. Skryjú sa.
17:42:41 Flinstone: *„Bože, funguje to. Dvaja sú rovno pred nami.“*
Ringer: *„Mám ťa, ty sviňa.“* Zaznie streľba.
Flinstone: *„Ó, pošťal som sa, ja som sa pošťal!“*

- **do gulí** (1x) **–** podľa **Synonymického slovníka slovenčiny** z r. 2004 ide o vulgárny výraz pre časť samčieho pohlavného ústroja cicavcov:

17:46:01 Čata vyjde na schody v budove nákupného centra a vojde dovnútra. Zvonku počuť dupot a kroky. **Flinstone:** *„Bacha!“*
Ringer: *„To som ja, Ringer.“*
Flinstone: *„Slušný výkon Ringer, objal by som ťa, ale kopla by si ma do gulí.“*

- **trepeš** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o expresívny výraz pre táraťˇ:

17:46:42 Ringer si zo zátylku vyťahuje čip, ktorý jej dali pri vstupe na základňu.
Ben: *„Ringer, čo to robíš?“*
Ringer: *„Skončila som, samej mi bude lepšie a ak máte rozum, urobíte to tiež.“* Vyberie si čip, v ich okuliaroch sa v jej tvári objaví lebka so zeleným votrelcom parazitujúcim na mozgu. Všetci sa zľaknú. **Flinstone:** *„Bacha, Zombie, sleduješ? Je zelená!“* **Ringer:** *„Zbláznili ste sa? Odložte tie zbrane.“*
Flinstone: *„Si jedna z nich, patríš k nim!“*
Ringer: *„Čo to trepeš? Zachránila som vás.“*

- **drž hubu** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o expresívny výraz pre mlčať:

17:46:42 Ringer si zo zátylku vyťahuje čip, ktorý jej dali pri vstupe na základňu.
Ben: *„Ringer, čo to robíš?“*
Ringer: *„Skončila som, samej mi bude lepšie a ak máte rozum, urobíte to tiež.“* Vyberie si čip, v ich okuliaroch sa v jej tvári objaví lebka so zeleným votrelcom parazitujúcim na mozgu. Všetci sa zľaknú. **Flinstone:** *„Bacha, Zombie, sleduješ? Je zelená!“* **Ringer:** *„Zbláznili ste sa? Odložte tie zbrane.“*
Flinstone: *„Si jedna z nich, patríš k nim!“*
Ringer: *„Čo to trepeš? Zachránila som vás.“*
Poundcake: *„Ak patrí k nim, musíme ju zabiť!“*
Ringer: *„Ty sa upokoj dobre?“*
Teacup: *„Vidím to, vidím, čo v sebe má.“*
Ringer: *„Vôbec nič vo mne nie je!“*
Poundcake: *„Drž hubu!“*

- **do riti** (1x) – podľa **SSSJ** ide o hrubý výraz zahrešenia vyjadrujúce zlosť, hnev, rozhorčenie:

17:49:07 Ben povie svojim bojovníkom, že Sammyho nechal na základni, chcel ho ochrániť a teraz pôjde pre neho. Aby sa mohol vrátiť, musí byť ranený a chce byť postrelený tak, aby sa mu nepoškodili životne dôležité orgány. Požiada Ringer, nech ho postrelí.
Ringer: *„Kam ho mám trafiť?*
Dumbo: *„É, to je, do riti!“* Zaznie výstrel bez obrazu.

- **vypadnite** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o subštandardný výraz pre odísť, stratiť sa:

18:11:26 Evan vysvetľuje Cassie, že ju neposlúchol a pomáha jej. Nastražil bomby a o desať minút, ako odletí posledné lietadlo, vybuchne celá budova základne. **Evan:** *„Mrzí ma, že som ti klamal. Mýlil som sa, keď som povedal, že patrím k vám a zároveň k nim. To sa nedá. Vybral som si, teba.“* Pobozká Cassie na pery. **Evan:** *„Choď, vypadnite! Nájdem ťa.“*

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 Vyhlášky, ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

S prihliadnutím na:
1. kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti – žánrovo ide o dobrodružný sci-fi thriller, ktorého príbeh pozostáva z udalosti, keď zem navštívil mimozemský objekt. Mimozemské sily urobia všetko pre to, aby získali to najcennejšie, našu Zem. Štyri vlny čoraz viac smrtiacich útokov zanechali väčšinu Zeme zdecimovanú. Na pozadí strachu a nedôvery, hlavná hrdinka Cassie je práve na úteku a zúfalo sa snaží zachrániť svojho mladšieho brata. Nevyhnutnú a smrtiacu piatu vlnu, ktorá hrozí zo strany Tých druhých sa pokúsi prekonať s mladým mužom a so skupinou naverbovaných mladých ľudí. Výstavbovým prvkom jednotlivých scén je boj o prežitie. Napriek temperamentným scénam neboli emočné reakcie hlavných aktérov preexponované expresívnym vyjadrovaním;

2. spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva – scény s násilným obsahom zodpovedali uvedenému žánru filmu, a boli funkčným komponentom podieľajúcim sa na vystavaní príbehu. Išlo o boj proti nepriateľovi, mimozemskej civilizácii, ktorý zabíja jednotlivcov a rodiny, aby obsadil ich planétu. Vyskytovali sa tu aj scény trénovania detí a mládeže na boj, keďže oni sú jediní, ktorí ostali nažive. Scény boja proti zlu sú vrcholnými a ťažiskovými scénami filmu; morálne posolstvo je vo filme stále prítomné a silno rezonuje, prehlušuje svojou intenzitou všetky vonkajšie udalosti. Evan, ktorý sa radí viac-menej na stranu zla, v mene lásky zachráni Cassie, ktorá predstavuje princíp dobra, a spoločne chcú, aby bolo ľudstvo zachránené. Zaznamenali sme dve milostné scény bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie a ktoré môžeme charakterizovať ako veľmi mierne (dotyky pier Cassie a Evana);

3. intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele – v danom programe sme zaznamenali nasledovné expresívne výrazy: (**kravina** (1x), **vykopli** (1x), **zadok** (1x), **do pekla** (1x), **sviňa** (1x), **pošťal** (2x), **trepeš** (1x), **drž hubu** (1x), **do riti** (1x), **vypadnite** (1x) a jeden vulgarizmus - **do gulí** (1x). V rámci dĺžky programu 111 minút ide o veľmi nízke zastúpenie a uvedené výrazy svojou intenzitou spadajú pod kritérium § 1 ods. 3 písm. k) Vyhlášky č. 589/2007 Z. z., pre označenie programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov. Frekvencia scén s násilným obsahom nebola príliš vysoká, avšak vzhľadom na ich dĺžku trvania mohli uvedené scény pôsobiť intenzívnejšie. Mnohé scény sa odohrávali v tme (bojovanie mladých vonku, bojovanie Evana s dvomi mužmi) a bez zobrazenia detailov, niektoré boli zrejmé len na základe zvukového efektu, mimo obraz kamery. V danom žánri ide o vedeckú fantastiku, kde je obraz sveta spravidla premietnutý do budúcnosti, čím sa podľa nášho názoru ich účinok zmiernil.

Vzhľadom na vyššie uvedený obsah i analýzu predmetného programu a s prihliadnutím na kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti, na spôsob a formu, ako i intenzitu a frekvenciu zobrazenia jednotlivých kritérií sa domnievame, že namietaný program označený ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov **bol označený v súlade** s podmienkami Vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako aj s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. označením a odvysielaním programu *Piata vlna* ⑫ na programovej službe TV MARKÍZA dňa 11. 09. 2021 o cca 16:08 h a dňa 12. 09. 2021 o cca 08:59 h neporušil ustanovenie **§ 20 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii.
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

K bodu č. 17

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1359/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Piata vlna
Odvysielané dňa: 11. 9. 2021
Čas vysielania: cca 16:08:20 – 18:19:45 h
JSO: ⑫

časový kód cca:

16:05:00 začiatok záznamu
prebiehajúca reklama/ zvukovo-obrazový predel *Equalizer 2* ⑮ / sponzorské odkazy *Prima banka Slovensko a. s., SLOVENKA – Silver s.r.o., TCHIBO SLOVENSKO spol. s.r.o.*

16:08:20 začiatok a zvučka programu *Piata vlna* ⑫
16:09:10 Záber ako Cassie Sullivanová s ruksakom a so vzduchovkou v ruke vyplašene beží cez les. Príde k opustenej benzínovej pumpe.
Cassie vojde do benzínovej pumpy a z regálov berie vodu a konzervy, z miestnosti vzadu počuť **mužský hlas:** *„Pomoc!“* Cassie sa vyľakane otočí za zvukom.
16:10:17 Voiceover: *„Piata vlna.“*
Mužský hlas: *„Je tu niekto? Som ranený. Počujete? Prosím, krvácam, pomôžte mi.“* Cassie pomaly kráča k miestnosti so zbraňou v ruke a otvorí dvere. V miestnosti na zemi sedí ranený muž, rukou si drží brušnú časť zakrytú bundou a v druhej ruke má zbraň. **Muž:** *„Zlož tú zbraň!“*
Cassie: *„Najprv ty! No tak.“*
Muž zloží zbraň: *„Dobre, teraz ty!“*
Cassie: *„Ukáž druhú ruku.“*
Muž: *„Ak ňou pohnem, bojím sa, že mi vypadne žalúdok.“*
Cassie: *„Ukáž mi druhú ruku! Čo v nej držíš?!“*
Muž: *„Nič. Polož tú zbraň.“*
Cassie: *„Čo v nej držíš?!“*
Muž pomaly odhŕňa bundu a v odraze svetla sa zablysne kov. Cassie v panike stlačí spúšť. Zaznie výstrel a muž znehybnie. Telo mu ochabne, hlavu má opretú o stenu. Cassie zostane v šoku. Pažbou mužovi odhrnie bundu. Mužovi ovisne na zakrvavenej ruke retiazka so strieborným krížikom. Cassie je otrasená s bolestným výrazom v tvári.

16:11:57 Cassie mimo obraz: *„Cnie sa mi za tým, čo bolo.“*
Kamera sníma nejaký vysvietený dom, znie veselá hudba, všade počuť vravu a smiech mladých ľudí. Cassie je na párty s priateľmi a zabávajú sa, Cassie si čapuje nejaký nápoj.
Cassie mimo obraz: *„Bola som úplne normálna stredoškoláčka. Čo by si tá bývalá Cassie o mne myslela teraz, keď zabíjam?“*

Cassie sa rozpráva s kamarátkou Lizbeth o chlapcovi, ktorý sa Cassie páči. Je to Ben Parish, jej spolužiak. Nakoniec sa tie dve rozlúčia a Cassie odchádza domov. Vonku pred budovou uvidí svojho idola Bena opretého o auto, ako na niekoho čaká. Drží v ruke mobil v ružovom obale. Cassie s úsmevom podíde k nemu, pozdraví ho a pochváli mu obal na mobile. Ben veselo odpovie, že to je sestrin telefón, zabudla si ho v jeho aute, keď ju viezol. Zazvoní mu mobil, je to jeho sestra, Ben telefonuje, Cassie pokračuje domov. Doma podíde k posteli mladšieho brata Sammyho a prikryje ho. Sadne si na jeho posteľ a ten sa zobudí. Chce, aby mu zaspievala pesničku na dobrú noc.
Cassie mimo obraz: *„Vtedy som to netušila, ale bol to posledný normálny deň v mojom živote.“*

16:15:00 Na druhý deň v škole nefungujú ľuďom telefóny, svet navštívila nejaká mimozemská civilizácia.
Rodina Sullivanovcov pozerá doma správy v televízii. **Televízny moderátor** v pozadí: *„Ide zrejme o kovový objekt obrovských rozmerov. Sociálne siete po celom svete zachvátila panika a špekulácie. Zábery sa šíria rýchlosťou blesku. Na základe prezidentovho poverenia sa NASA pokúsi nadviazať komunikáciu s objektom, ktorý krúži nad našou planétou a v súčasnosti sa nachádza nad Spojenými štátmi.“*
Sammy vybehne pred dom pozrieť sa na mimozemský objekt na ulicu, pribehnú aj rodičia a Cassie. Keď zdvihnú hlavy, uvidia nehybný mimoriadne veľký kruhový objekt vo vzduchu priamo nad nimi.
Cassie mimo obraz: *„V prvých dňoch sa naši galaktickí návštevníci nijako neprejavovali, ale onedlho dostali meno. Volali sme ich Tí druhí.“*
Záber ako odchádzajú zbalení ich susedia preč z domu, lebo sa tam už necítia bezpečne. Cassie je v škole na vyučovaní, učiteľka vysvetľuje látku a z ničoho nič zhasne v triede svetlo. Cassie pozrie na mobilný telefón, je vypnutý. Z ulice zaznie nejaký rachot. Všetci preľaknuto bežia k oknám. Vidia, ako motorové vozidlá narážajú do seba, ako sa k zemi rúti obrovské lietadlo.
Cassie mimo obraz: *„Tí druhí nás zasiahli elektromagnetickým impulzom a na zemi prestali fungovať zdroje energie. Už žiadne stroje, žiadna elektrina, ani tečúca voda. Nič z toho, na čo sme boli zvyknutí. Bena Parisha som vtedy videla naposledy, zrejme je už mŕtvy, ako všetci ktorí tam vtedy sedeli.“*

16:18:27 Cassie s bratom naberá vodu z rieky. Fľaše ukladajú do dreveného vozíka.
Cassie mimo obraz: *„To bola prvá vlna, v tom čase sme ďalšie nečakali, ale potom prišla druhá.“*
Záber ako kráčajú s vozíkom plným fliaš. Zrazu sa zem trasie, padajú stromy. Po chvíli v diaľke vidia obrovskú vlnu tsunami, ktorá váľa vysoké stromy a valí sa na nich. Utekajú pred ňou a obaja rýchlo vylezú vysoko na strom. Voda sa valí popod nich a zalieva celú krajinu.
Cassie mimo obraz: *„V Ohiu nás ohrozovalo iba jazero, ale pri mori, to si neviem predstaviť.“*
Zábery na pobrežné mestá, ako ich ničia vlny tsunami a na ľudí utekajúcich pred nimi.
Cassie mimo obraz: *„Všetky pobrežné mestá, všetky ostrovy zmizli. Na svete žije viac ako tristo miliárd vtákov, na jedného človeka ich pripadá sedemdesiatpäť. Mama vravela, že vtáčia chrípka patrí medzi najzničujúcejšie vírusy.“* Záber na škriekajúce lietajúce vrany narážajúce vo vzduchu do seba.
Cassie mimo obraz: *„V tretej vlne Tí druhí vírus upravili, bol nezastaviteľný a vtáky ho rozniesli po celej zemi.“* Cassie kráča za mamou, ktorá je lekárka na voľné priestranstvo vonku a vidí priestor rozdelený na sektory s ľuďmi v rúškach, ktorí sú v karanténe a sektory

s ležiacimi mŕtvymi na zemi. Cassie sa dostane k maminmu sektoru, kde ona pracuje ako lekárka a ošetruje pacientov
V jednom zo sektorov zbadá svoju najlepšiu kamarátku. Podíde k nej. Uvidí ju mama, odvedie ju nabok a povie jej, že Lizbeth je v karanténe a nasadí Cassie rúško. Ochrankou ju dá vyviesť von z tej oblasti.
Cassie mimo obraz: *„Niektorí ľudia boli voči vírusu imúnni a niektorí ochoreli a dokázali sa uzdraviť, ale väčšina nie.“*
Záber na plačúcu Cassie na hrobe svojej mamy.

16:24:18 Cassie si doma balí veci, s bratom a otcom plánujú odísť z domu.
Cassie: *„Prečo nás nezabili hneď? Čo tu chcú?“*
Otec: *„Otázka je, čo potrebujú. Zatiaľ boli opatrní, nechcú ju poškodiť viac než je nevyhnutné.“*
Cassie: *„Poškodiť čo?“*
Otec: *„Zem, myslím, že preto sem prišli, chcú našu zem.“*
Cassie: *„Ale nás nie.“*
Otec: *„Nás nie.“*
Cassie sa ešte poslednýkrát obzrie na svoj domov a všetci traja odchádzajú preč.

16:25:45 prerušenie programu
sponzorský odkaz *Prima banka Slovensko a. s./* zvukovo-obrazový predel *Farma* (12)
reklamný blok (trvanie cca 6 min.)/ upútavkový blok *Voyo* (15), *Markíza Backstage* (12), *Mimoriadna relácia Pápež František na Slovensku.*

16:33:28 pokračovanie programu
Cassie s otcom kráčajú cez zničené mestá, Cassie sa obzerá na zabalené mŕtve telá pri smetných košoch. Prídu do nejakého tábora, kde sú postavené stany, je tam farma, majú pitnú vodu. Uvíta ich jeden muž, ukáže im, kde je voda a kde jedáleň. Večer Cassie otec ukazuje zbraň a vysvetľuje, ako sa s ňou narába.
Otec: *„Počúvaj, budeš ten kolt nosiť pri sebe, nikomu nepovieš, že máš zbraň. Použiješ ju iba ak pôjde o život.“*
Cassie: *„Ale veď tu sme v bezpečí.“*
Otec: *„Bezpečné to už nie je nikde.“*

16:36:58 Sestra s bratom oberajú fazuľové lusky a vidia, ako sa na ceste zvíri kúdol dymu. Všetci sa s údivom zhromaždia pri ceste. Z prachu sa vynoria vojenské autá a žlté školské autobusy. Cassie sa čuduje, veď autá predsa nefungujú. Z auta vystúpi vojak, plukovník americkej armády Vosch. S vysielačkou hlási, že im pomôžu a medzi ľuďmi zaznie všeobecný jasot. Z megafónov hlásia po celom tábore, že dospelí majú ísť do jedálne a deti sa majú zhromaždiť pri autobusoch. Otec sa bráni, že chce byť so svojimi deťmi. Plukovník mu hovorí, že sa obávajú, že toto miesto je v ohrození, snažia sa všetkých dostať na základňu. Majú len tieto funkčné dopravné prostriedky a že odvezú najprv deti a potom prídu pre dospelých.
Cassie protestuje, nechce odísť bez otca. Otec ju prehovára, nech sa nebojí, že je to ich armáda, ktorá sa o nich postará. Cassie sa s bratom usadí v autobuse a tam Sammy zistí, že nemá plyšového macka, nechce odísť bez neho. Cassie vybehne pre macka do izby. Kým ho hľadá, počuje, ako štartuje autobus a odchádza. Cassie beží za autobusom a ten jej ujde pred nosom. Nešťastná Cassie kráča po tábore.

16:41:14 Dospelí v jedálni počúvajú prejav. Plukovník Vosch im vraví, že podľa nich sa začala štvrtá vlna. Tí druhí opustili svoju loď a chodia medzi nimi, majú schopnosť vniknúť do ľudského hostiteľa a ovládajú ho. V tomto lese majú svojich snajperov a hľadajú tých, ktorí prežili, je možné, že sú v tomto tábore. Ešte o nich veľa nevedia, u detí sú spoznateľní, v dospelých je to zisťovanie komplikovanejšie. Dospelých musia presunúť do izolovanej zóny, aby mohli urobiť testy. Čím skôr to bude za nimi, tým skôr sa budú vidieť s deťmi. Dospelí protestujú.
16:42:17 Muž: *„Kravina, nie som Ten druhý, jasné? A chcem ísť za deťmi.“* Rodičia sa rozhodnú ísť k dverám za každú cenu, vojaci sa zhromaždia pri východe, vyťahujú zbrane, dospelí mieria na vojakov. Cassie stojí za oknom a všetko vidí. Otec jej naznačuje, aby odišla preč. Vojaci začnú strieľať. Počuť streľbu a krik. Detailne sú zobrazení vojaci ako strieľajú, nie je vidieť civilistov, ani následky streľby. Cassie sa uteká skryť. Keď odíde posledný vojak, Cassie vojde do jedálne, kde nájde svojho otca. Na okamih je zobrazená jeho tvár s otvorenými očami. **Cassie** s plačom hovorí: *„Ocko?! Odpusť mi“*. Vezme si vzduchovku a uteká preč z tábora. Vzlykajúc sa sama seba pýta, čo má robiť.

16:46:04 Večer autobusy privážajú deti do oploteného výcvikového centra. Deti dostanú číslo a keď zavolajú ich meno, majú predstúpiť. Vezmú ich na pohovor a vyšetrenie. Benovi na vstupnom pohovore seržantka Reznikova do krku na zátylku strelí čip. Čip šíri signál, ktorý je sledovaný. Reznikova Benovi vysvetľuje, že mladí sú dôležití a musia s nimi bojovať proti Tým druhým. Ukáže mu chlapca na dvojitom zrkadle cez špeciálne okuliare. Navonok vypadá ako normálny človek, ale cez okuliare vidieť, ako mu na mozgu parazituje zelený tvor s chápadlami. Reznikova mu povie, že na nich nič nezaberá, musí sa zabiť hostiteľ. Aj tak je mŕtvy, treba už len zničiť to, čo je v ňom. Nahovorí ho, aby votrelca zneškodnil tlačidlom, povzbudzuje ho k tomu. Keď Ben stlačí červené tlačidlo, cez okuliare uvidí, ako tvor na mozgu ochabne a prestane sa hýbať. **Reznikova:** *„Vitaj vo vojne!“*

16:51:40 Cassie putuje cez les za bratom, popritom si píše denník. Píše v ňom, že aj keď Tí druhí zničili slabších jedincov, ostalo ich stále veľa. Vidieť lietať menšie mimozemské lietacie stroje, ktoré hľadajú ľudí s úmyslom likvidovať ich.
16:54:30 Slová, ktoré **Cassie** píše do denníku: *„Ako na zemi vyhladiť ľudí?“* spomenie si na záber, keď bola na benzínovej pumpe, *„najprv ľudí zbavíte ich ľudskosti.“*

16:55:24 Cassie kráča po diaľnici, kde sú opustené havarované autá, mŕtvi ľudia ležia na zemi. Zrazu počuť zvuk streľby a Cassie je zasiahnutá do stehna, vidieť ako jej cez nohavice presakuje krv. Skotúľa sa pod auto. Neskôr z ruksaku vyberie zbraň a strieľa smerom na neznámeho strelca, až kým vyčerpaná spadne. So slovami: *„prepáč Sammy“* zavrie oči a zaspí.

16:57:55 V sále sedia všetci mladí, ktorí sú na vojenskej základni a počúvajú plukovníka. **Plukovník Vosch:** *„Keď som bol ako dieťa, hovoril som ako dieťa, keď som sa stal mužom, zanechal som detské spôsoby. Tie slová pre mňa dnes majú nový význam, dnes, keď na vás hľadím, na našu nádej a budúcnosť, na najlepší výkvet, ktorý bojuje za to, kým sme. Máme správy, že Tí druhí sa pripravujú na svoj finálny útok, na piatu vlnu. Ako prebehne, to netušíme. Ak budú úspešní, ďalšie vlny už nebudú, ani konflikty. Ľudstvo, ako ho poznáme, zmizne z povrchu Zeme.“* Povie im, že sa musia naučiť bojovať ako vojaci a spoločne porazia Tých druhých. Jeho slová sú prelínané s obrazmi mladých ľudí pod Benovým vedením, trénujúcich boj.

17:01:07 Cassie sa zobudí na neznámom mieste v neznámom dome so zaviazanou nohou. Počuje kroky, ako niekto vchádza do miestnosti k nej. Tvári sa, že spí.

17:01:20 prerušenie programu
sponzorský odkaz *Prima banka Slovensko a. s./* zvukovo-obrazový predel/ reklamný blok (trvanie cca 6 min.)/ zvukovo-obrazový predel *Športové noviny*/ byťzdravyjevyhra.sk/ obrazový predel, upútavka na program *Farma* ⑫.

17:08:42 pokračovanie programu
Cassie si vytiahne ihlu s infúziou z ruky, postaví sa, hľadá v ruksaku svoju zbraň. Počuje nejaké kroky smerujúce do jej izby, ľahne si na posteľ. Príde k nej mladý muž menom Evan. Vysvetlí jej, že ju našiel na ceste a priniesol ju do svojho bytu. Zašije a prelepí jej krvácajúcu nohu, keďže sa jej otvorila rana. Povie jej, že je uňho týždeň. Ona mu povie, že chce ísť pre brata na vojenskú základňu.
Cassie sa ho nedôverčivo pýta: *„Prečo si ma vzal sem? Čo odo mňa chceš?“*
Evan: *„Svojich blízkych som nezachránil, ale teba áno. Po tom všetkom som mal na chvíľu pocit, že som človek.“*
Cassie: *„Bežne to necítiš, že si človek?“*
Evan: *„A ty?“*
Cassie: *„Neviem.“*

17:13:28 Na vojenskej základni sa mladí naverbovaní ľudia hrajú karty a rozprávajú sa.
Dumbo: *„Toho nového vraj vykopli z predošlého tímu.“*
Oompa: *„Za čo?“*
Dumbo: *„Problém s disciplínou.“*
17:13:38 Ten nový je ona. Pridelia im novú členku Ringer. Vojde k nim do miestnosti. Pristaví sa pri nich a rozpráva sa s Benom, povie mu, že viedla posledný tím. Otočí sa na ostatných pri stole.
Ringer: *„Hej, nečumte mi na zadok, lebo vás uškrtím,“* otočí sa znova k Benovi, *„tak počúvaj, neplním tvoje rozkazy a nechystám sa s vami zomrieť.“*
Ben: *„Dobre vedieť.“*
Ringer: *„Ak sa ma ktokoľvek dotkne, zabijem ho, jasné?“*
17:15:06 Ben: *„Ešte niečo?“*
Ringer: *„Baví ma šach. Vieš ho hrať?“*
Flinstone, jeden z partie: *„Šach nehráme, ale striptízový poker by bo... ,“* nedokončí, lebo Ringer ho zrazí úderom do hrdla.
Flinstone spadne a s bolesťou v krku povie: *„Do pekla.“*
Ringer: *„A žiadne blbé sexistické reči!“*

17:15:30 Cassie sa chystá na cestu, ukladá si mapu. Prechádza sa po Evanovom dome, vidí fotky jeho rodiny. Pri kráčaní v izbe zbadá odchýlenú parketu na zemi, odkryje ju a pod ňou nájde jej vlastný revolver, ktorý jej dal otec. Unáhlene ho dá do batohu a aj ostatné svoje veci. Náhlivo krívajúco uteká z Evanovho pozemku, keď zakopne do nastraženej pasce. Rozozvučia sa hrnce priviazané na šnúre. Evan pribehne ku Cassie a strhne ju na zem. Zapchá jej ústa. Okolo sa prechádza muž so zbraňou, nevidí ich, oni zatiaľ ticho sedia. Podarí sa im nepozorovane dostať do domu.
Cassie: *Celý čas si tú zbraň mal, klamal si.“*
Evan: *Bál som sa, že ma zabiješ, aj ty môžeš byť Tá druhá.“*
Cassie: *Patril k nim? Ten v lese?“*
Evan: *Áno, v lesoch je ich plno, pomocou dronov hľadajú tých, ktorí prežili.“*

Cassie povie, že vyzeral ako človek. Zahlási, že musí nájsť brata.
Evan jej vysvetlí, že vojenské základne sú ľahké ciele pre Tých druhých, Sammy môže byť nažive alebo nie, a miesto samo osebe je nebezpečné.
17:19:52 Evan: *„Cassie, pôjdem s tebou, sama sa ďaleko nedostaneš.“*
Cassie: *„Choď do čerta, Evan.“*
Evan: *„Ako ma chceš presvedčiť?“*
Cassie: *„Ja neviem, možno ťa zastrelím!“*
Evan: *„Ako toho chlapa, čo držal kríž?“*
Cassie: *„Čítal si môj denník? Ruky preč!“*
Evan: *„Prepáč, pôjdeme tam, neviem, čo tam nájdeš ale dovediem ťa tam, ráno vyrážame.“*

17:20:45 Ben s Ringer trénujú, aby boli zdatní, bojujú na žinenke. Ben sa dohodne s Ringer, že keď ju zloží, ona ich naučí strieľať. Ben v súboji vyhráva.

17:22:34 Cassie kráča s Evanom cez lesy a lúky. Evan naučí Cassie, ako odzbrojiť osobu s revolverom.

17:24:38 Ringer učí skupinu strieľať do terčov. Seržantka Reznikova ich pochváli. Plukovník Vosch si zavolá Bena a povie mu, že votrelci sú už pri ich základni, piata vlna začala. Ukáže mu vojenské prilby, ktoré sú vybavené tou istou technikou ako lekárske detektory. Zajtra vyšle tímy s prilbami, medzi nimi aj Benov oddiel.
Plukovník Vosh: *„Takže sa snaž a priveď mi ten oddiel celý.“*
Ben: *„Rozkaz!“*

17:26:41 Cassie sa zobudí v stane v lese. Evan nie je pri nej, postaví sa a ide ho hľadať. Uvidí ho zozadu, ako sa kúpe vo vode, je do pol pása nahý, keď sa obráti, Cassie utečie. Keď Evan vyjde z vody, príde za Cassie a pozerajú si fotky jej rodiny a priateľov. Potom vyrazia na cestu.

17:29:47 prerušenie programu
sponzorské odkazy *SLOVENKA – Silver s.r.o., TCHIBO SLOVENSKO spol. s.r.o.,* zvukovo-obrazový predel *Oteckovia* ⑫, reklamný blok (trvanie cca 6 min.), zvukovo-obrazový predel *Reflex*/ upútavka na program *Na telo, Televízne noviny*.

17:37:15 pokračovanie programu
Cassie s Evanom putujú krajinou. Keď je večer, utáboria sa pri opustenom aute.

17:37:49 Sammy v noci leží v posteli a rozpráva Benovi, že sa bojí bojovať. Sammy zaspieva pieseň, ktorú mu spievala sestra pri zaspávaní, Ben sa pridá.

17:39:08 Evan Cassie prelepuje ranu po streľbe na nohe v starom aute v lese, kde sa utáborili.
17:39:58 Je večer. Zahrmí, Evan sa chystá prikryť ich batožinu, ktorá je vonku. Cassie využije situáciu, že je Evan pri nej blízko a dá mu dlhší bozk na pery. Povie mu: *„Ďakujem.“* A znova ho pobozká. V tme vidieť, ako si dvojica spolu ľahne v opustenom aute.

17:40:25 Skupina mladých z Benovho oddielu nastupuje do vrtuľníka, Sammy medzi nimi nie je, Ben ho priviazal v tábore, aby ho ochránil pred bojovaním.
Vo vrtuľníku sa na neho Ringer vypytuje, Ben uvedie, že Sammy mal otravu jedlom.
Vojačka: *„Ako znie rozkaz?“*
Ben: *„Preniknúť medzi sršne, overiť nepriateľa a zneškodniť.“*

Vojačka: *„Pamätajte, tí druhí budú v hľadáčiku zelení. Po skončení misie vyšlete signál, prídeme po vás.“*
17:41:45 Mladí vojaci v Benovom oddiele vyskočia z vrtuľníka a bežia hľadať zelené ciele. Skryjú sa.
17:42:41 Flinstone: *„Bože, funguje to. Dvaja sú rovno pred nami.“*
Ringer: *„Mám ťa, ty sviňa.“* Zaznie streľba.
Flinstone: *„Ó, pošťal som sa, ja som sa pošťal!“*
Nasleduje streľba po zelených lebkách, objavujú sa z okien, vychádzajú na ulicu. Je tma, v záberoch vidieť len hlavy osvietené na zeleno. Skupina mladých vojakov z Benovej armády sa skryje v autobuse. Jedného z nich, Oompu zasiahnu Tí druhí v autobuse, spadne na zem. Už sa nepreberie. Benova armáda vymyslí taktiku, že všetci uniknú tak, že zapália autobus, aby odviedli pozornosť a spolu utečú. Autobus vybuchne a oni uniknú, okrem jedného ich zasiahnutého člena. Po celý čas počuť zvuk streľby.
17:46:01 Čata vyjde na schody v budove nákupného centra a vojde dovnútra.
Zvonku počuť dupot a kroky. **Flinstone:** *„Bacha!“*
Ringer: *„To som ja, Ringer.“*
Flinstone: *„Slušný výkon Ringer, objal by som ťa, ale kopla by si ma do gulí.“*
Poundcake: *„Takže, čo urobíme?“*
Ringer: *„Nemá to logiku, vedia z oblohy zhodiť lietadlo a pritom sa boja armády detí? Vosch nám niečo zatajuje. A kvôli tomu nemienim riskovať život.“*
17:46:42 Ringer si zo zátylku vyťahuje čip, ktorý jej dali pri vstupe na základňu.
Ben: *„Ringer, čo to robíš?“*
Ringer: *„Skončila som, samej mi bude lepšie a ak máte rozum, urobíte to tiež.“* Vyberie si čip, v ich okuliaroch sa v jej tvári objaví lebka so zeleným votrelcom parazitujúcim na mozgu. Všetci sa zľaknú. **Flinstone:** *„Bacha, Zombie, sleduješ? Je zelená!“* **Ringer:** *„Zbláznili ste sa? Odložte tie zbrane.“*
Flinstone: *„Si jedna z nich, patríš k nim!“*
Ringer: *„Čo to trepeš? Zachránila som vás.“*
Poundcake: *„Ak patrí k nim, musíme ju zabiť!“*
Ringer: *„Ty sa upokoj dobre?“*
Teacup: *„Vidím to, vidím, čo v sebe má.“*
Ringer: *„Vôbec nič vo mne nie je!“*
Poundcake: *„Drž hubu!“*
Flinstone: *„Zombie, čo teraz, zabijeme ju?“*
Ben si takisto vyberie čip. Aj jeho mozog má v sebe zelený organizmus. Zase medzi nimi vypukne rozruch, Ben im povie, nech nestrieľajú,
Ben: *„Reznikova, Vosch, klamali nám, všetkým klamali. Zelená farba označuje ľudí, ktorí nemajú toto.“*
Poundcake: *„O čom to hovoríš?“*
Ben: *„Nechápete, tie sklá, detektory. Je to podvod, je to len ilúzia, iba trik, testujú ich a testujú na nás, chcú vedieť, čo urobíme, či sa pod tlakom nezlomíme, či urobíme to, na čo nás trénovali.“*
Poundcake: *„Máme zabiť druhých.“*
Ben: *„Nie. Máme zabíjať preživších, tých, ktorí prežili.“*
Flinstone: *„A čo tí vonku? Tí čo na nás strieľali?“*
Ben: *„Sú ľudia.“*
Poundcake: *„Prečo by nás sem armáda posielala?“*
Ben: *„Lebo armáda, Reznikova, Vosch sú Tí druhí. Myslia si, že keď sme deti, dokážu nás ľahšie zmanipulovať. To nie je piata vlna, my sme piata vlna.“*
Ringer: *„Kriste.“*

Ben: *„Vyberte senzory.“*
Flinstone: *„Vzopreli sme sa, takže sa už nesmieme vrátiť.“*
17:49:07 Ben povie svojim bojovníkom, že Sammyho nechal na základni, chcel ho ochrániť a teraz pôjde pre neho. Aby sa mohol vrátiť, musí byť ranený a chce byť postrelený tak, aby sa mu nepoškodili životne dôležité orgány. Požiada Ringer, nech ho postrelí.
Ringer: *„Kam ho mám trafiť?“*
Dumbo: *„É, to je, do riti!“* Zaznie výstrel bez obrazu.

17:50:00 Evan a Cassie ležia v aute. Evan sa zobudí. Postaví sa, vyjde pred auto.
Neznámy muž sa ozve z tmy: *„Evan Walker, opustil si svoj sektor!“* Vystrelí na Evana.
Evan: *„Hej, odlož zbraň. Počuješ?“* Cassie sa zobudí a počúva. Evan zakričí na Cassie, aby bežala preč. Evan zatiaľ päsťami bojuje s Tým druhým. Objaví sa aj druhý muž, vytiahne nôž. Evan v tme bojuje s obomi. Jeden muž strieľa po Evanovi, Evan leží chvíľu na zemi. Cassie to vidí z auta. Potom vyjde von, pozoruje ich zvonku, mieri na nich revolverom. Keď jeden z mužov zaútočí na Cassie, Evan ho zrazí k zemi. Jeden z mužov pribehne k Evanovi so vzduchovkou. Evan mu ju vezme, bojuje s ním a zastrelí ho. Muž spadne na zem. V tme nevidieť detaily. Dej prebieha rýchlo. Potom Evan bojuje päsťami s druhým mužom, rázne ho zhodí na kapotu auta, muž sa prestane hýbať, následne ho Evan zastrelí revolverom. Muža nevidieť, len Evana a zvuk streľby.
Cassie ho podozrieva, že je jedným z nich.
Cassie: *„Odhoď zbraň, Tak bude to?“*
Evan: *„Keby som ťa chcel zabiť, príležitostí bolo dosť.“*
Cassie: *„Čo si zač?“*
Evan: *„Som človek, a som aj ten druhý, oboje. Tí druhí tu nie sú po prvýkrát. Pripravili si tu spiacich agentov, tak ako som ja. Vždy som bol iný. Rástol som a v hlave som počul hlas, bol síce tichý ale bol tam a keď prišla loď, niečo sa zaplo priamo v mojej hlave a zobudilo ma to.“*
Cassie: *„Koľko ľudí si zabil? Zabil si si rodinu?“*
Evan: *„Nie, tá choroba.“*
Cassie: *„Choroba, ktorú rozšírili Tí druhí, ktorú si rozšíril ty! Vaši ťa milovali.“*
Evan: *„Náš druh si myslí, že láska je len trik, inštinkt, máme ho kvôli zachovaniu génov.“*
Cassie: *„Tomu vážne veríš?“*
Evan: *„Veril som, no uvidel som teba. Neviem, čo sa stalo, nerozumiem tomu, ale akoby si vo mne niečo prepla, zasa som chcel byť človekom.“*
17:54:36 Cassie: *„Postrelil si ma?“*
Evan: *„Nie, zachránil.“* Vidieť obraz, ako nejaký muž v podrepe na vyvýšenom mieste za stromom strieľa na opustenej diaľnici dvakrát na Cassie. Evan je oproti nemu pri zábradlí, strelí do neho, muž sa zvalí na zem. Hrá pomalá hudba.
Evan: *„Mýlil som sa, oni sa mýlili. Láska nie je trik, je pravá.“*
Cassie: *„Nechoď ku mne, už ťa nebudem počúvať. Nehýb sa.“* Evan jej chce pomôcť nájsť brata. Hovorí, že armádu ovládli Tí druhí a pripravujú deti, aby zabili tých, ktorí ostali. Odporučí jej nevziať si zbraň, lebo ju budú prehľadávať. Cassie mu prikáže, aby ju neprenasledoval.

17:56:48 Bena vyzdvihne vrtuľník. Na otázku, kde je jeho tím, odpovie, že sú mŕtvi. Vracajú sa na základňu.

17:57:25 Cassie putuje lesom, keď počuje zvuk motora, úmyselne spadne na cestu. Zastane pred ňou autobus a vezme ju na základňu. Dostane sa na vyšetrenie k seržantke Reznikovej. Zopakuje sa ten istý postup ako u ostatných detí. Reznikova jej nastrelí čip do zátylku. Ukáže

jej cez dvojité zrkadlo toho istého chlapca v druhej miestnosti, ako ukázali aj Benovi a prezentuje ho ako Toho druhého. Cassie si nasadí okuliare a uvidí zeleného živočícha na mozgu chlapca. Cassie napadne Reznikovu, bojuje s ňou a myšou od počítača ju udusí. Reznikova ostane ležať na zemi so zatvorenými očami a rozmazaným rúžom. Cassie sa rozbehne von z miestnosti hľadať brata.

17:59:43 Vosch vypočúva Bena: *„Všetkých zabili, teba nie.“*
Ben: *„Zranili ma.“*
Vosch: *„No prežil si, zázrakom, guľka vnikla do teba a vyhla sa dôležitým orgánom. Mám návrh, prestaneš klamať a ja tiež. Povedz Ben, čo vieš?“*
Ben: *„Viem, kto ste.“*

18:00:40 prerušenie programu
zvukovo-obrazový predel *Televízne noviny*, zvukovo-obrazový predel *Utajený šéf* ⑫, *reklamný blok (trvanie cca 6 min.)/* zvukovo-obrazový predel *Televízne noviny*, upútavka na program *Smotánka* ⑫, obrazový predel.

18:07:49 pokračovanie programu
Ben s Voschom sedia v miestnosti na základni.
Ben: *„Zabijete ma však?“*
Vosch: *„Áno.“*
Ben: *„Prečo? Aký to má celé význam? Čo sme urobili, že...“*
Vosch: *„Nič, len potrebujeme váš priestor. Nelíšime sa od vás, vy by ste urobili to isté.“*
Ben: *„Nie, ľudia by nikdy nevyhladili celý druh.“*
Vosch: *„Ale áno, robíte to celý čas.“*
Do miestnosti príde vojak a oznámi Voschovi, že v ošetrovni našli Reznikovu mŕtvu a ďalších troch členov ochranky, spacifikujú sa. Vosch ide riešiť situáciu a povie vojakom, že všetky deti majú poslať lietadlami do Wonderlandu. Prikáže im nech sa Bena zbavia. Ben premôže ochrankára a utečie.

18:09:36 Vosch zisťuje, že bezpečnostné kamery sú zničené, prikáže nasadiť drony, aby na všetkých videli. **Vosch** rozkáže vojakovi ohľadne detí: *„Keď budú deti vo Wonderlande, nasadíte ich do boja.“*
Vojak: *„Rozkaz!“*

18:09:50 Cassie v základni uteká chodbami. V behu skoro zrazí Bena Parischa. Povie mu, že hľadá svojho brata Sammyho a pokračujú v hľadaní spolu.

18:10:45 Na chodbe stretnú stráže, ktoré im prikážu kľaknúť na kolená. V tej chvíli zo stropnej šachty vyskočí Evan. Bojuje medzi oboma vojakmi, a keď tí začnú strieľať, skryje sa za jedného z nich a vojaci sa zastrelia navzájom. Spadnú na zem.
18:11:26 Evan vysvetľuje Cassie, že ju neposlúchol a pomáha jej. Nastražil bomby a o desať minút, ako odletí posledné lietadlo, vybuchne celá budova základne. **Evan:** *„Mrzí ma, že som ti klamal. Mýlil som sa, keď som povedal, že patrím k vám a zároveň k nim. To sa nedá. Vybral som si, teba.“* Pobozká Cassie na pery. **Evan:** *„Choď, vypadnite! Nájdem ťa.“*
Ben s Cassie utekajú chodbami a vyjdú na priestranstvo, kde deti v radoch kráčajú do lietadiel. Cassie nájde brata Sammyho a odvedie ho od davu. Cassie a Sammy sa šťastne objímu a Ben chlapcovi vyberie čip.
Vybehnú zo základne na letisko, odkiaľ odlietajú lietadlá jedno za druhým. Uvidia aj plukovníka Voscha. Ten si ich všimne a hneď ako nastúpi do vrtuľníka a vzlietne, strieľa do

nich. Ukryjú sa pod nákladnými autami. Budova základne vybuchne. Utekajú pred letiacimi troskami z budovy. Ringer ich vyzdvihne v terénnom vojenskom vozidle a odvedie ich odtiaľ preč. V pozadí vybuchuje základňa. Cassie sa zamyslene pozerá dozadu na základňu, silno objíme brata.

18:16:55 Mladí z Benovej skupiny sedia a varia si večeru.
Ben podíde ku Cassie sediacej bokom od ostatných: *„Kam sa pozeráš?“*
Cassie: *„Hľadám hviezdy.“*
Ben: *„Ty máš meno po hviezde, Cassiopeia.“*
Cassie: *„To je súhvezdie.*
Ben: *„Tak čo spravíme?“*
Cassie: *„Zachránime ostatných.“*
Cassie: *„Pre Tých druhých je naša nádej slabosťou a klamom, ale mýlia sa, pretože nádej nás drží pri živote. Na chvíľu sa skloníme, ale nezlomíme. A vďaka nádeji jedného dňa vyhráme, lebo nádej z nás robí ľudí.“*

18:19:45 koniec programu *Piata vlna* (12) a záverečné titulky
sponzorské odkazy *Prima banka Slovensko a.s., SLOVENKA – Silver s.r.o., TCHIBO SLOVENSKO spol. s.r.o.,* zvukovo-obrazový predel *Farma* (12) / sponzorské odkazy *Prima banka Slovensko a.s., Sencor, Coop jednota*

18:20:51 začiatok programu *Smotánka* (12)
18:24:59 koniec záznamu

****

Monitorované vysielanie: Piata vlna
Odvysielané dňa: 12. 9. 2021
Čas vysielania: cca 08:59:01 – 11:14:01 h
JSO: (12)

časový kód cca:

08:55:00 začiatok záznamu
Prebiehajúci program *Policajná akadémia* (12)
sponzorský odkaz *BMW Slovenská republika s.r.o.,* zvukovo-obrazový predel *Farma* (12)
sponzorský odkaz *Essentiale.*

08:59:01 začiatok programu *Piata vlna* (12)
11:14:01 koniec programu *Piata vlna* (12)
sponzorský odkaz *Essentiale*, zvukovo-obrazový predel *Equalizer 2* (15), reklamný blok
11:14:59 koniec záznamu

Odvysielaný program je totožný s programom zo dňa 11. 9. 2021 o cca 16:08 h.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1336/SO/2021
Programová služba: Dvojka
Vysielateľ: RTVS – vysielateľ na základe zákona
Číslo licencie: TD/2

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1336/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby Dvojka, vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť č.	1336/SO/2021 zo dňa 8. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Večera s Havranom
Deň a čas vysielania:	7. 9. 2021, 22:34 h
Označenie podľa JSO:	(12)
Programová služba:	Dvojka
Vysielateľ:	RTVS
Číslo licencie:	TD/2

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

Redaktor relácie Michal Havran sa opakovane vyjadril nasledovne:
"Väčšinu z toho, čo mi dnes máme k dispozícií sme si nikdy nezaslúžili a ani sme za to nebojovali"
Toto vyjadrenie považujem za absolútnu neúctu voči všetkým Slovákom, ktorí bojovali a obetovali životy a zdravie za Slovensko.
Ide podľa môjho názoru o horentné znevažovanie úlohy Slovákov a Slovenska v kontexte európskej ale aj svetovej histórie, hraničiace s hanobením národa, rasy a presvedčenia v zmysle §423, zákona 300/2005 Z.z. Trestného zákona.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 19 ods. 1 písm. b): *„Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú propagovať násilie a otvorenou alebo skrytou formou podnecovať nenávisť, znevažovať alebo hanobiť na základe pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnosti alebo k etnickej skupine,“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Témou namietaného vydania programu *Večera s Havranom* s podtitulom *Koniec afgánskeho experimentu* bola situácia v Afganistane po odchode spojeneckých vojsk a prebratí moci Talibanom a pokus o náčrt budúceho vývoja v krajine. Hosťami moderátora Michala Havrana boli:
Katarína Šomódiová, religionistka a politologička,
Lucia Kašová, režisérka,
Juma Haydary, profesor chemického inžinierstva STU.

Diskusia sa týkala najmä aktuálnej situácie v Afganistane po odchode amerických a spojeneckých vojsk. Moderátora zaujímalo, či je Afganistan po 20 rokoch vojenskej prítomnosti Západu inou krajinou. Hostia sa zhodli, že krajina sa v mnohých oblastiach zmenila a pravdepodobne už nepôjde o návrat do 90. rokov. Ohľadom budúceho vývoja Afganistanu zaznelo, že všetko bude závisieť od toho, či Taliban bude schopný spolupracovať s ostatnými zložkami multietnickej afganskej spoločnosti, či nadviaže medzinárodnú spoluprácu, či dokáže stabilizovať a riadiť krajinu ekonomicky a či sa ubráni útokom Islamského štátu. Ak by Taliban neuspel, Afganistan čakajú ďalšie dlhoročné ozbrojené konflikty. Hostka Lucia Kašová rozprávala o svojich osobných skúsenostiach a afganskými ľuďmi v Kábule, ale aj s dievčenským orchestrom, ktorý koncertoval aj na Slovensku, pričom počas tohto zájazdu 4 dievčatá ušli a požiadali o azyl v západnej Európe. Moderátor sa pýtal na to, akí sú bežní mladí ľudia v Afganistane, ako aj na to, čo bude s krajinou, ktorá zažíva masívny exodus mladých ľudí. V závere hostia vyjadrili svoje očakávania ohľadom budúceho vývoja v krajine, pričom sa zhodli v tom, že súčasná zlá situácia sa môže ešte zhoršiť.

V úplnom závere programu počas ďakovania a lúčenia sa s hosťami aj divákmi moderátor Michal Havran uviedol:

„Pekný večer, spite pokojne, na rozdiel od obyvateľov Kábulu, ktorí už 40 rokov počúvajú každý večer streľbu pod svojimi oknami a nehovorte im, že majú bojovať za svoju krajinu, väčšinu z toho, čo my dnes máme k dispozícii, sme si nikdy nezaslúžili a ani sme za to nebojovali.“

Sťažovateľ považoval tento výrok za znevažovanie úlohy Slovákov v kontexte svetovej histórie hraničiace s hanobením národa, rasy a presvedčenia, ako aj za neúctu voči všetkým Slovákom, ktorí bojovali a obetovali životy a zdravie za Slovensko.
Sťažovateľ mohol mať na mysli napríklad účasť Slovákov v bojoch proti nacizmu počas druhej svetovej vojny, najmä v SNP a v domácom aj zahraničnom odboji, prípadne angažovanie sa Slovákov v Československých légiách počas prvej svetovej vojny (resp. 1914 - 1920), ktoré viedlo k vzniku samostatného Československa.

Na namietaný Havranov výrok sa treba pozrieť v kontexte celej relácie. Už skôr v rozhovore, keď sa hostí pýtal na mladých ľudí v Afganistane a na ich budúcnosť, moderátor uviedol:
„Jednoducho stále v každej krajine sveta sú mladí ľudia, ktorí majú právo na svoje osobné šťastie a na sebarealizáciu, nie, nemusia všetci padnúť za svoju krajinu, ako to dnes čítame na sociálnych sieťach, že čo utekajú, prečo nebojujú, ako keby my sme za všetko čo máme kedy bojovali.“
Havran tým zjavne narážal na niektoré komentáre na sociálnych sieťach, ktoré mohli mladým Afgancom vyčítať, že nebojujú proti Talibanu, ale z krajiny utekajú. Preto sa možno domnievať, že Havran tento svoj výrok smeruje práve voči tým ľuďom na sociálnych sieťach, ktorí radia Afgancom bojovať, pričom sami zjavne za to, čo máme tu v Európe, teda mier a prosperitu, bojovať nemuseli. Jeho kritika teda smeruje voči dnešným mladým ľuďom komentujúcim pomery v Afganistane.
Podľa nášho názoru v tomto zmysle možno vnímať aj Havranov výrok v úplnom závere relácie (*„nehovorte im, že majú bojovať za svoju krajinu, väčšinu z toho, čo my dnes máme k dispozícii, sme si nikdy nezaslúžili a ani sme za to nebojovali.“*).
Havran tu podľa nášho názoru nehovorí o všetkých žijúcich Slovákoch, prípadne o Slovákoch vo všeobecnosti (teda aj v minulosti), ale prihovára sa skôr dnešným mladým ľuďom na sociálnych sieťach komentujúcim dianie v Afganistane. Tento výrok podľa nášho názoru nesmeruje voči veteránom SNP a ďalším ľuďom, ktorí bojovali, resp. padli v boji v minulosti.
Čo sa týka samotného namietaného výroku, má skôr charakter glosy, polemiky, a podľa nášho názoru nie je takej intenzity, že by sme ho mohli označiť ako hanobenie či znevažovanie.
Okrem toho Havranov pozitívny postoj k historickým udalostiam ako SNP je známy a autor ho dlhodobo prezentuje aj mediálne.[1]

Sme preto toho názoru, že Havranove výroky nemožno považovať za hanobenie či znevažovanie Slovákov, ktorí bojovali, padli alebo boli zranení pri obrane vlasti alebo v boji za slobodu.

ZÁVER:

[1] Napr. staršia relácia o význame SNP: https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14084/10692#246
https://komentare.sme.sk/c/20901495/kotleba-prezidentom-je-vysmech-snp.html

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ RTVS odvysielaním programu *Večera s Havranom* zo dňa 7. 9. 2021 na programovej službe Dvojka **neporušil ustanovenie § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.**
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú.**

K bodu č. 18

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1336/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Večera s Havranom
Deň vysielania: 7. 9. 2021
Čas vysielania: 22:34 h
Označenie podľa JSO: (12)

- časový kód cca:
22:34:04 Večera s Havranom (Koniec afgánskeho experimentu) - zvučka

Michal Havran, moderátor: *„Po dvadsiatich rokoch odišla vojenská koalícia z Afganistanu a krajinu nechala v rukách náboženského alebo nábožensko-politického hnutia Taliban, ktorý však našiel Afganistan v inom stave, ako ho musel pred 20 rokmi odovzdať. Dnes budeme diskutovať o tom, čo sa zmenilo v krajine počas medzinárodnej, ale predovšetkým americkej vojenskej prítomnosti v Afganistane, akým spôsobom sa možno zmenil Taliban nielen politicky a pragmaticky, ale možno aj nábožensky pod vplyvom iných konkurenčných hnutí v regióne a pozrieme sa aj na to, čo to znamená pre Afgancov, ktorí sú obyvateľmi jednej z tých krajín, ktorá akoby bola zakliata a už generácie a generácie sú neustále skúšaní vojnami, krvavými konfliktami a cestou exilu.“*
Predstavuje svojich hostí:
Katarína Šomódiová, religionistka a politologička
Lucia Kašová, režisérka
Juma Haydary, profesor chemického inžinierstva STU

Moderátor: *„Celkom na úvod, aby sme sa neopakovali, to čo sa dnes hovorí všade vo svete a skúmajú sa príčiny rozhodnutia amerického prezidenta Joea Bidena, ktorý však iba dokonal isté rozhodnutie predchádzajúceho prezidenta Donalda Trumpa o odchode spojeneckých, hlavne amerických vojsk z Afganistanu, skúsme si povedať na úvod, a je to otázka pre vás všetkých, ktorí sa cítite kompetentní, čo je vlastne výsledkom západnej prítomnosti v Afganistane? Akým spôsobom sa tá krajina zmenila? Pán profesor.“*
Haydary: *„Síce to momentálne vyzerá, že ten výsledok nakoniec nie je žiadny, ale úplne tak sa to nedá asi tvrdiť, lebo predsa za tých 20 rokov aj mnohé sa zmenilo, spôsoby myslenia ľudí, spôsoby života tých ľudí, ktorí v Afganistane žijú, prevažne hlavne aspoň v tých mestách. Tých 20 rokov, boli nejaké výdobytky, hlavne čo sa týka záležitostí okolo slobody slova, alebo určité slobody médií napríklad, vyjadrovanie sa, určité práva pre ženy, pre dievčatá, školstvo, zdravotníctvo, v týchto sférach samozrejme určité pokroky boli. Čo je ale desivé, je to, že momentálne v tejto chvíli aspoň situácia vyzerá tak, ako keby všetko skončilo, ako keby sa všetko vrátilo naspäť do toho roku 2001, to je trošku prekvapujúce, ale pevne verím, že takto to nezostane a tie výsledky, ktoré sa dosiahli počas tých 20 rokov nejakým spôsobom v spoločnosti sa prejavia.“*
Moderátor: *„Myslíte si, že Taliban uznáva niečo z toho, čo sa potenciálne mohlo dosiahnuť a bude, ako vy ste to nazvali výdobytky v spoločnosti, že nezakáže ich, ale bude ich napríklad ďalej pestovať, kultivovať a bude ich používať dokonca možno aj smerom von v akejsi propagandistickej predstave, že nevracajú sa k tomu režimu, ktorý tam bol pred 20 rokmi?“*
Haydary: *„Ťažko v tejto chvíli to predpovedať, ale myslím si, že určite zmeny sú prirodzené, proste je to iná generácia ľudí, iné možnosti života, iné technológie, takže niektoré veci určite.*

Napríklad pri prvej svojej, počas prvej vlády Talibanu boli zakázané aj všetky médiá obrázkového charakteru, to znamená televízia alebo filmovanie, nahrávanie nejakého takého programu dokonca. Myslím, že tieto veci sú už prežitkom, že podobné záležitosti už využívajú aj oni dnes. Ale to nie je všetko. Mnohé iné veci, ktoré sú základom ich ideológie, ktoré ich drží pohromade a stále sa toho pevne držia, tam veľa zmien nevidím.“
Moderátor: *„Ale Katarína, čo to je...? Nech sa páči.“*
Katarína Šomódiová: *„Ja by som si ešte dovolila doplniť. Sú veci, ktoré jednoducho v dnešnej dobe už sú neudržateľné, ako spomínal pán profesor, napríklad médiá. V súčasnej dobe, kde má prakticky každý k dispozícii internet, istú formu slobody slova dnes už nezakážete. Môžete sa o to pokúsiť, ale nie je to možné v takom rozsahu, ako to bolo pred rokom 2001. Ďalšia vec, ktorá budí isté nádeje, je, že Taliban dnes sa tvári, že naďalej umožní vzdelávanie dievčat.“*
Moderátor: *„Ale už v oddelených triedach.“*
Katarína Šomódiová: *„V oddelených triedach, ale predsa. V tejto chvíli nevieme, či naozaj toto slovo bude dodržané, ale je tu istá nádej na to, že predsa len ten Taliban bude podstatne menej brutálny ako bol. Nemôže si napríklad dovoliť ani takú formu medzinárodnej izolácie, akú mal pred rokom 2001.“*
Moderátor: *„Kvôli čomu?“*
Katarína Šomódiová: *„V prvom rade kvôli ekonomickým dôvodom, jednoducho Afganistan predsa len ekonomicky za tých 20 rokov pokročil a nemôžu si dovoliť až taký veľký ekonomický pád, aký by vyvolalo nastolenie takej vlády ako pred rokom 2001, potrebujú nejakých medzinárodných spojencov, v tejto chvíli sa zdá, že to môže byť Rusko s Čínou napríklad, ktoré teda majú eminentný záujem, aby v Afganistane bol relatívne pokojný režim a určite budú ako protiváhu nejakej ekonomickej kooperácie požadovať aspoň zdanie nejakého náznaku občianskej spoločnosti.“*
Moderátor: *„Lucia, ty si bola točiť vlastne pred pandémiou tesne v Afganistane, v Kábule, keď mal na Slovensko prísť na festival Pohodu dievčenský orchester, a v rámci pripravovaného dokumentu pred ich príchodom ste odišli so štábom natočiť film, ktorý si diváci mohli pozrieť pred reláciou. Bola si predtým v Afganistane? Bola to tvoja prvá cesta?“*
Lucia Kašová vraví, že to bola jej prvá ceste, bolo to už pred dvoma rokmi, v roku 2019, zažila Kábul, kde sedeli na ulici v kaviarňach, dievčatá študovali v zmiešaných triedach s chlapcami, chodili po svete, koncertovali. Momentálne ich škola je zavretá, učitelia z iných krajín museli ujsť, domov, kde bývali, je zatvorený, ich vychovávateľky si ich zobrali domov. Takže teraz sedia u nich doma a čakajú čo bude.
Moderátor: *„Podobne ako futbalistky afganské, ktorým trénerka povedala, aby zahodili dresy a ostali doma, ale vrátim sa k tomu, čo si povedala v 2019, keď ste tam točili, predsa len, vy ste mali veľmi silný ozbrojený sprievod.“*
Lucia Kašová: *„Nie.“*
Moderátor: *„Nie? Alebo iba hotel bol strážený, v ktorom ste bývali.“*
Vraví, že mali strážený hotel, bol tam jeden hotel, v ktorom bývali novinári a ľudia zo zahraničia. Ale po meste chodili taxíkom.
Moderátor: *„Aj ste odišli z Kábulu?“*
Lucia Kašová: *„Boli sme iba v Kábule.“*
Moderátor: *„Aký si mala ty pocit z toho mesta?“*
Predtým nikdy nebola v moslimskej krajine, takže mala rešpekt. Mala na hlave hidžáb, nosila dlhé oblečenie, mala zahalené kotníky aj ruky, ale to bolo všetko iba v rámci ulice. Akonáhle sa dostali do nejakého objektu, do domova, do školy, tam nikto nenosil nejaké šatky a bola tam absolútna sloboda.
Moderátor: *„Ten film alebo príbeh, ktorý ste natočili, je veľmi zaujímavý, pretože Národný afgánsky inštitút hudby bola prvá inštitúcia tohto typu a veľmi dobre vieme, že Taliban*

z nejakých neznámych dôvodov, potom sa vás opýtam pán profesor prečo, nenávidel hudbu vyslovene ako niečo, čo je veľmi nebezpečné a máte to dokonca aj v úvode filmu, je to citát z propagandy Talibanu, že všetci tí, čo komponujú hudbu, budú pri konci sveta zničení a zatratení. Čo sa stalo so zakladateľom Ahmadom Šarmatom? Kde on je dnes? On založil aj orchester, aj národný inštitút hudby.“
Haydary hovorí, že tento inštitút založil ešte jeho otec v 70. rokoch. Ahmad Šarmast sa vrátil v roku 2001 a znova obnovil inštitút.
Moderátor: *„Obnovil, v roku 2008 že?“*
Haydary: *„Áno áno.“*
Moderátor: *„On je kde teraz?“*
Lucia Kašová vraví, že je teraz v Austrálii, kde žil aj pred rokom 2001. Vyštudoval hudbu tam a potom sa vrátil. Má tam rodinu.
Moderátor: *„Takže podarilo sa mu vlastne, je v bezpečí v Austrálii. Toto je vec, ktorú pán profesor veľa ľudí si všimlo, že Taliban mal takú akože veľmi zvláštnu teológiu politickú, ktorá nebola porovnateľná s ničím, čo sme dovtedy poznali, veľmi dobre si pamätáme zničenie Budhových sôch, ktoré boli na súpise svetového dedičstva Unesco, na začiatku ich vlády, boli tam vystúpenia proti hudbe, proti tancu, pričom tieto veci sú súčasťou islamu a sú úplne normálnou súčasťou islamu, tak skúste vysvetliť, že v čom je Taliban možno špecifický aj nábožensky, v porovnaní s klasickým islamom, takým ako ho ľudia poznajú napríklad zo severnej Afriky alebo z Blízkeho východu.“*
Haydary vraví, že v prvom rade ho prekvapila taká sebacenzúra, ktorá nastala po nástupe Talibanu znova, v mnohých prípadoch strašne rýchlo všetci sa vzdali. Ženy prestali chodiť do roboty, prestali chodiť do školy, médiá prestali vysielať, hudba zmizla z televízie, zábavné programy zmizli. Veľa ľudí má obrovský strach a nevedia čo bude a ako bude reagovať Taliban a to je ovplyvnené tou históriou, ktorú poznajú z toho predchádzajúceho talibanského režimu a na základe toho majú taký obrovský strach, lebo nevedia čo sa stane. A teraz k otázke – je to zrejmé aj Afgancom, že Taliban vysvetľuje šáríu vlastným špecifickým spôsobom, v rámci islamu sú rôzne výklady, a tie najtvrdšie, ako Taliban alebo Islamský štát považujú hudbu a tanec za niečo, čo vedie k nemorálnemu správaniu v spoločnosti a oddiaľuje to spoločnosť od morálnych zásad, ktoré oni uznávajú. S tým súvisí aj zobrazovanie. V islame zobrazovanie bohov nie je povolené, preto ničili aj tie sochy a zakazovali televíziu a natáčanie.
Moderátor: *„Ale zároveň sa radi ukazujú pred kamerami. So zbraňami, s vlajkami.“*
Haydary: *„To už je tá zmena, to je počas nástupu druhej vlády.“*
Moderátor: *„Tí čo si pamätajú pred 20 rokmi, Taliban bol vlastne aj taká trošku démonická armáda, pretože oni sa neukazovali, nikto ich veľmi dobre nevidel, neexistovali ich tváre, hovorilo sa, že sú to takí ľudia v šerosvite, ktorí sa neradi ukazujú, dnes toto všetko oni zvládli, ukazujú sa veľmi radi, majú oficiálne Twitterové účty, majú YouTubové kanály, čiže to čo ste spomínali obaja, že oni sa modernizujú takisto, je pravdou, ale čo ostalo Katarína z tej starej eschatologickej podstaty Talibanu, lebo v podstate je to milenaristická sekta v rámci Islamu, ktorá pripravuje koniec sveta a dokonca chce ho aj urýchliť istými krokmi.“*
Katarína Šomódiová: *„Áno, aj sa im to celkom darí.“*
Moderátor: *„A celkom sa im to darí. Čo z toho ostalo, keď sa bavíme o tom, či sa Taliban zmenil? Táto podstata sa zmenila alebo ostáva tá istá?“*
Katarína Šomódiová: *„Niečo ostalo, niečo sa zmenilo.“* Napríklad pri zobrazovaní, islam zobrazovanie ľudskej tváre zakazuje, ale v minulosti sa tento zákaz nie vždy dodržiaval, najmä v šiítskej tradícii, ale aj v sunnitskej, bolo úplne bežné zobrazovanie panovníkov. V súčasnej dobe sociálnych médií sa nedá očakávať, že títo ľudia ostanú v temnote, pretože Facebook aj Twitter sú dominantné komunikačné kanály a to bez vizuálu nejde. Drvivá väčšina členov Talibanu nie sú náboženskí fanatici, ale sú to žoldnieri. Mnohí z nich prebehli

od afganskej armády, mnohí z nich nerobia pre Taliban z presvedčenia, ale preto, že je to ekonomicky výhodná aktivita.
Moderátor: *„A je? Platí Taliban svojich vojakov?“*
Katarína Šomódiová: *„Mnohých áno.“*
Moderátor: *„Ale aj takých tých bežných pešiakov, čo vidíme na záberoch pri tých Toyotách?“*
Haydary: *„Ak môžem sa pridať, ja som sa celých tých 20 rokov sa čudoval, kto financuje tú vojnu Talibanu proti celému svetu, armád z celého sveta, a dokonca som povedal, ak boli schopní sami fakt to financovať, tak musia byť aj dobrí ekonómovia, lebo... ale pochybujem. Ja si myslím, že určite mali aj zahraničné zdroje, a veľké, lebo proste riadenie takejto vojny alebo realizácia takejto vojny niečo stojí...“*
Moderátor: *„A kto to bol? Katar? Čína? Kto?“*
Haydary: *„Ťažko povedať, nikto sa k tomu nepriznal, takže je to...“*
Moderátor: *„Pakistanské tajné služby, o ktorých sa hovorí, že vytvorili Taliban a že ho financujú?“*
Haydary vraví, že financovať bojovú skupinu je niečo iné ako financovať celý štát. Je tu armáda ľudí, ktorí brali plat vo verejnom sektore, v štátnom sektore, polícia, školstvo, zdravotníctvo, a väčšina z týchto ľudí žila zo dňa na deň, dostali výplatu a potom čakali na ďalšiu. Tento mesiac nedostali žiadne výplaty, všetky banky sú zavreté, celý štát je nefunkčný. Haydary pochybuje, že to budú schopní financovať.
Šomódiová hovorí, že Taliban potrebuje zahraničných partnerov, aby ekonomicky prežil. Čo sa týka financovania Talibanu, podotýka 3 veci: obchod s narkotikami, predaj kultúrnych historických artefaktov, množstvo kradnutých zbraní a munície.
Moderátor: *„Poďme sa však pozrieť aj na to, ako sa v Afganistane žilo počas už odsunutých zahraničných armád a ako sa možno bude žiť v Afganistane teraz, pretože jedna vec je hovoriť aj o teológii a o istých politických ambíciách Talibanu, o tom, akú krajinu by chceli, k tomu sa takisto dostaneme, druhou vecou však je, že Afganistan je predsa len veľká krajina, 38 miliónov ľudí, napriek tomu, že existuje obrovská diaspóra v Spojených štátoch, v Austrálii, v Európe, a ďalší budú prichádzať v tejto ďalšej vlne exodu, a nechcem teraz hovoriť o tom, že všetci títo ľudia budú chýbať v tej krajine, pretože častokrát odchádzajú tí, ktorí zastávali buď dobré pozície, zaujímavé pozície alebo ťahali tú krajinu dopredu, Lucia, keď si bola v Kábule v 2019, nebola si iba s dievčatami, o ktorých ste točili film, rozprávali ste sa aj s ľuďmi hocikde v obchodoch, v kaviarňach, ja si pamätám recenzie na váš film a na koncertné vystúpenie na Slovensku, ktoré skončilo vlastne aj čiastočnou emigráciou niektorých členiek súboru, a vtedy vychádzali také recenzné texty v slovenských médiách, že aké je to fantastické už v tom Afganistane, že už proste aj ten orchester dievčenský, nádhera, teraz, keď si to spätne pozrieš tie texty spred dvoch rokov, tak vidíš ako kruto sa mýlili vlastne. Ty si mala aký pocit? Čo ti ľudia rozprávali o budúcnosti svojej krajiny, keď si s nimi bola v Kábule?“*
Lucia Kašová: *„Ľudia, ktorých som stretla ja, tak boli plní optimizmu.“*
Moderátor: *„Pred dvomi rokmi hej?“*
Lucia Kašová: *„Pred dvomi rokmi. Tvrdo pracovali. Stretla som sa so slovenskou filmárkou, so Sahrou Karimi.“*
Moderátor: *„Ktorá už ušla tiež.“*
Lucia Kašová: *„Ktorá už ušla tiež, s jej kamarátkami, ktoré vlastne pracovali v televízii ako, vlastne na obraze, čo teraz vôbec nie je možné.“* Podľa nej v Kábule existovalo množstvo neziskových organizácií a tá nálada bola veľmi pozitívna. Ľudia, s ktorými sa stretla, si nemysleli, že Taliban by sa dokázal tak rýchlo zmobilizovať.
Moderátor: *„Niekto to spomínal? Lebo Taliban tam bol celý čas, oni boli v niektorých údoliach, kde nakoniec armády ich nešli ani hľadať, bola to taká ako status quo, že*

jednoducho tu je nejaká hranica demilitovaná, nikto nehovoril o tom, že má nejaké obavy, že by sa mohol ten systém zmeniť alebo... nič hej?"

Lucia Kašová: *„Ja si myslím, že ten boj tam prebiehal stále, v tých ľuďoch to stále bolo, však na vidieku bola úplne iná situácia ako v mestách, ale myslím, že tam bolo veľmi veľa optimizmu, čo sa týka budúcnosti."*

Moderátor: *„Ja iba pripomeniem, že počas tých 20 rokov, ktoré skončili v týchto dňoch, tam napriek tomu, že to vyzeralo dobre možno vo veľkých mestách, v Kábule, Afganistan bol stále vo vojnovom stave, zahynulo tam 50 tisíc afganských vojakov, 2500 Američanov, stovky ďalších západných vojakov, vrátane našich vojakov, českých vojakov, francúzskych, dánskych, nemeckých. Tá operácia stála stovky miliárd dolárov, preto boli aj ľudia prekvapení, keď videli afganskú armádu, ako skladá tie drahé zbrane bez výstrelu, lebo takmer nikde sa nebojovalo, okrem možno Pandžíru, a to ešte uvidíme, ako to bude pokračovať. Myslíte si, že to bol vlastne, akoby som to povedal, že to bol celé Disneyland? Celá tá situácia, ktorá tam vznikla, že to mohlo žiť vlastne len preto, že tam išli obrovské peniaze a za prítomnosti obrovského množstva vojakov, pretože tam boli státisíce vojakov zo začiatku, a že bez toho ten Afganistan jednoducho nie je schopný sa modernizovať? A nechcem teraz povedať Disneyland v tom zmysle, neúctivo sa vyjadriť o desiatkach tisíc mŕtvych, ktorí z civilného obyvateľstva zahynuli v Afganistane, ale jednoducho, ako keby to bolo iba tak naoko, taká potemkinovská demokracia."*

Haydary vraví, že väčšina Afgancov nepovažovala prítomnosť medzinárodných vojsk za pomoc Afganistanu. Oni si stále mysleli, že západné vojská na čele so Spojenými štátmi sú tam na to, aby chránili svoje záujmy. Keď sa k tomu pridá obrovská korupcia, miliardy dolárov, pričom iba malá časť sa dostala do Afganistanu, a z tej malej čiastky sa k ľuďom nedostalo skoro nič, to presvedčilo ľudí, že tento režim nie je pre ich blahobyt. To neznamená, že podporovali Taliban. To bola tá základná príčina, zmeny, ktoré prišli do Afganistanu, boli importované, nepochádzali z prirodzeného vývoja afganskej spoločnosti.

Moderátor: *„Kde išli tie peniaze? Lebo vieme že aj prezident bývalý Hamid Karzai bol veľakrát obviňovaný z toho, aj jeho ľudia, že boli skorumpovaní, ale naozaj, to boli obrovské množstvá peňazí, ktoré nešli len na armádu, postavila sa infraštruktúra, postavili sa diaľnice, vlaky, letiská, postavili sa nové letiská, školy, kde sú tie peniaze?"*

Haydary: *„Obrovská korupcia nastala ešte mimo Afganistanu, firmy, ktoré získali kontrakty napríklad viesť tú vojnu v Afganistane."* Lebo boli tam bezpečnostné firmy, ktoré chránili americkú armádu, a tie získavali miliardy dolárov. Treba deliť tie peniaze na vojenské účely a na civilné. Tie na civilné účely najprv prešli cez niekoľko rúk mimovládnych a vládnych organizácií mimo Afganistanu, a tých 15 – 20 % peňazí, čo sa dostalo do Afganistanu prešlo cez rôzne korupčné firmy a výsledok bol, že základná infraštruktúra krajiny sa nevybudovala za tých 20 rokov. Iba 30 % obyvateľov má prístup k elektrine, podľa neho keď sa toľko miliárd minie v jednej krajine, tak minimálne elektrinu by mala každá domácnosť mať. Ani nehovorí o pitnej vode. Nejaké cesty vybudovali, ale môžu ich budovať nanovo, lebo sú zničené, tak kvalitne ich vybudovali, postavili sa nejaké budovy, školy, nemocnice, ale neinvestovalo sa do základnej infraštruktúry, do výroby, do zamestnanosti ľudí.

Moderátor: *„To čo ľudia cítia. Nie je to zlyhanie jednoducho tej zahraničnej prítomnosti? Lebo ja iba pripomeniem pre tých, ktorí sa možno teraz začali pozerať na našu diskusiu, že vojna v Afganistane začala ako vojna proti terorizmu, pretože si veľmi dobre pamätáme, že spojenecké vojská tam išli kvôli tomu, že Bin Ládin z Al-Kaídy sa ukrýval v Afganistane, pretože Taliban mu nedopatrením ponúkol azyl, čo ich stálo napokon stratu krajiny, pretože pravdepodobne by Američania nikdy na Afganistan nezaútočili, keby nezistili, že Al-Kaída sa presťahovala. Z vojny s terorizmom, aj sa to tak volalo War on terror, pozerali sme to všetci na CNN, sa vlastne stala taká 20-ročná zahraničná prítomnosť, ktorá udržiavala vojnu, pretože nevedeli ten konflikt úplne ukončiť, a zároveň popri tom dochádzalo k nejakej*

čiastočnej renovácii alebo modernizácii krajiny. Je to Kata zlyhanie tej 20-ročnej prítomnosti?“

Katarína Šomódiová: *„Určite áno.“* Američania a spojenci išli do toho a neuvedomovali si špecifiká danej krajiny, napríklad ten strašne neprehľadný terén, nakoľko je Afganistan hornatý, sú neprehľadné tie hornaté oblasti, nebola nikdy dobudovaná základná infraštruktúra, je tam hromada regiónov, kam nevedú poriadne cesty, vôbec sa nebrali do úvahy lokálne kultúrne špecifiká. *„My sme prišli do krajiny, ktorá bola vytvorená umelo v 18. storočí, ktorá nemala jednotnú kultúru, jazyk, okrem majoritných Paštúncov žije v Afganistane množstvo minorít, ako etnických tak náboženských. My sme absolútne nezobrali do úvahy všetky tieto drobnosti, ktoré sme mali zobrať do úvahy, keď sme sa rozhodli budovať občiansku spoločnosť.“*

Haydary namieta, nesúhlasí, že Afganistan bol vytvorený umelo. Afganistan má 5000 ročnú históriu, počas ktorých vždy toto územie patrilo pod tú istú mocenskú štruktúru. Celé územie dnešného Afganistanu bolo vždy súčasťou tej istej krajiny, toho istého štátu. Boli krátke obdobia, kedy sa územie rozdelilo, napr. počas vlády indických Mogulov, kedy sa územie rozdelilo medzi indických Mogulov a iránskych Sáfavidov. V 18. storočí, keď vznikol Afganistan, ale aj všetky ostatné krajiny vznikli v tom čase. Mali sme Československo vtedy? Ani Nemecko sme nemali. Afganistan nikdy nebol etnicky jednotný, je na križovatke ciest, tam sa rôzne kultúry stretli, z Číny, z Indie, z Iránu, Arabi, a tie kultúry vytvorili tú pestrosť, etnickú pestrosť, ale vždy počas histórie, napriek tej rôznorodosti, títo ľudia spolunažívali. Keď zoberieme vznik moderných štátov, začiatok 20. storočia, keď vzniklo aj Československo, a koniec anglo-afganskej vojny 1919, kedy získal úplnú nezávislosť od Britov, síce nebol nikdy kolóniou, ale v zahraničnej politike bola dohoda, že sa bude radiť s Britmi, kvôli Rusku. Od 1919 do 1979 mal podobný vývoj ako všetky okolité krajiny. Neboli ani vojenské konflikty, podobne ako Irán, medzitým vznikol Pakistan. V roku 1978, keď bol proruský puč a vpád sovietskej armády, všetky etnické konflikty sú dôsledkom modernej doby, zásahu svetových veľmocí a susedných krajín.

Moderátor: *„Preto je možno otázkou, či Taliban v skutočnosti sa nevracia do toho predmoderného času, predmoderného sveta, kde si predstavuje, že tam je Afganistan bezkonfliktný, jednotný, bez vplyvu mocností, či nemajú takú predstavu o tom, že modernita, takú akú Afganistan poznal za 200 rokov, je vlastne iba symptómom konfliktov, vojen, a ako keby sa snažili v tej svojej teologickej konštrukcii tú krajinu potiahnuť niekam, kde takýto svet nie je.“*

Katarína Šomódiová: *„Sa oslobodiť od západného vplyvu, ktorý spôsoboval neustále konflikty. Môže byť.“*

Haydary: *„Samozrejme, oni stále vidia určitého nepriateľa v tom západnom spôsobe života, nie ani v ľuďoch zo západu, ale ten spôsob života stále vidia ako nejakú hrozbu pre svoju identitu a pre svoj spôsob života, to myslenie talibanské...“* Čo sa týka etnických problémov v Afganistane, samozrejme zohrávali významnú úlohu počas tých posledných konfliktov, lebo potom každý určitým spôsobom zneužíval určitú skupinu, jedna krajina investovala do jedného etnika, iná krajina do druhého. V západných krajinách teraz, nevie z akého dôvodu, stále chcú prezentovať Afganistan ako mix etník, ktoré nepredstavuje nejaký národ, štát. Haydary to registruje a myslí si, že to nie je správne, je to zlá interpretácia. Uviedol príklad, že keby hral Afganistan futbalový zápas proti Uzbekistanu alebo Tadžikistanu, hoci majú tieto etniká v Afganistane, nikto by nedržal Uzbekistanu.

Moderátor: *„Čiže existuje moderná afganská identita hej?“*

Haydary: *„Samozrejme.“* Je 8 miliónov Afgancov vo svete, každý povie že je Afganec. On žije na Slovensku 33 rokov a nehovorí že je Tadžik alebo Paštún.

Moderátor: *„Lucia, ty si sa s tým stretla v Kábule? Dievčatá, s ktorými si točila, ľudia s ktorými si hovorila, hovorili o sebe, že sú Afganci nie?“*

Lucia Kašová: *„Všetci boli veľmi hrdí na to že sú Afganci, všetci boli hrdí na svoju vlajku a na svoju krajinu.“*
Moderátor: *„Nehovorili že sú Paštúni, Tadžikovia...“*
Lucia Kašová: *„To až v druhom rade.“*
Moderátor: *„Až v druhom rade, hej? Ti upresnili? Veď to aj tu robia ľudia, nie? Povedia, že sú zo Slovenska, potom hneď... Košičania ti hneď povedia, ale som z Košíc, pre nich je to dôležité.“*
Lucia Kašová vraví, že boli veľmi hrdí na svoju krajinu a pracovali na tom, aby sa vnímanie ľudí zmenilo.
Moderátor*: „Ešte sa vrátim k tomu, čo tu zaznelo, veľmi zaujímavé, o tom životnom štýle, lebo existujú tie slávne fotografie neviem či to bol Life magazín, alebo Paris, v 70. rokoch, mladých žien v Kábule v krátkych sukniach, ako idú kdesi na nejakú univerzitu. Máš pocit, že tá súčasná mládež afganská sa naozaj, my to nazývame že modernizovala, ale možno že pre Taliban to znamená že vlastne je dekadentná, pretože preberá také západné maniere, to znamená, že idú na kávu, zapália si cigaretu a tak. Ty si to pozorovala na tých mladých ľuďoch? Asi v Kábule teda.“*
Lucia Kašová vraví, že videla takú fotografiu zo 70. rokov u doktora Sarmasta, ktorý hral v jazzovej kapele, kde bola speváčka v krátkej sukni, pripadalo jej to úplne neuveriteľné, že do akého stredoveku tá krajina z tohto sa bola schopná vrátiť. Keď letela s dievčatami na Slovensko, na prvom medzipristátí sa všetky na záchode prezliekli a namaľovali a nepovedali by ste, či to je Slovenka alebo Afganka.
Moderátor: *„A ty si sa ich pýtala na to, prečo to urobili?“*
Lucia Kašová: *„No lebo doma nemôžu.“*
Moderátor: *„To mi je jasné, ale akoby že... to bola taká tá vec, ktorú naozaj chceli urobiť hej?“*
Ona sa medzi nimi cítila rovnako ako medzi dievčatami v tomto veku na Slovensku. Že počúvali takú istú hudbu, čítali knihy, cestovali, tieto dievčatá mali to privilégium, že mohli cestovať, mohli vidieť iné krajiny, vedeli po anglicky perfektne. Medzi nimi nebol až taký rozdiel. Až na ten strach s ktorým museli žiť. Keď ona bola v Kábule, každú noc sa strieľalo. Bola stránka Kabul Security Now, každý deň tam boli výbuchy, ten Taliban stále útočil.
Moderátor: *„Ale asi aj Islamský štát už v tom čase. Vojakov ste videli zahraničných v tom čase v Kábule na uliciach?“*
Lucia Kašová: *„Stále.“* Časť Kábulu, District X., ohradená 4-metrovým betónovým múrom, kde sú kľúčové inštitúcie a ambasády, to je centrum a to bolo obkolesené vojakmi.
Moderátor: *„Stretli ste aj slovenských vojakov?“*
Lucia Kašová: *„Nie.“*
Moderátor: *„Ani ste ich nejak nevyhľadávali, nemali ste na nich kontakty.“*
Lucia Kašová: *„Mm.“*
Moderátor: *„Keď ste sa, teda vy ste sa vrátili, dievčatá s vami išli na Slovensko, odkoncertovali ste a potom sa ukázalo, že štyri myslím z nich požiadali o azyl, ale neviem či na Slovensku, alebo v Nemecku.“*
Lucia Kašová: *„Štyri z nich vlastne ušli.“*
Moderátor: *„Ušli z hotela v Trenčianskych Tepliciach. Po vystúpení.“*
Lucia Kašová: *„Po vystúpení na Pohode, áno. A bola to trošku taká situácia, ako keď z Československa keď boli olympijské tímy, tak vždy sa vlastne vrátilo o pár detí menej. A vlastne ich veľmi kontrolovali tí učitelia, čiže to bol 19-členný orchester a bolo tam 11 vyučujúcich s nimi.“* Mali zakázané mobily a počítače si brať so sebou, aby nemohli také niečo zorganizovať. Ale dievčatá nejaký prístroj prepašovali a cez vzdialených príbuzných zorganizovali auto, ktoré ich naložilo o štvrtej ráno. Kým sa všetci dozvedeli, že sú preč, už boli za hranicami SR.

Moderátor: *„Ty si s nimi v kontakte dnes? Vieš kde žijú? Kde dostali azyl?“*
Lucia Kašová: *„Áno. Sú vlastne v azylovom procese, dve sú vo Francúzsku a dve sú v Nemecku.“*
Moderátor: *„Asi tam mali rodiny že? Predtým.“*
Lucia Kašová: *„Nemali. Jedna z nich tam mala rodinu a tie tri nie.“*
Moderátor: *„Aj ste sa stretli odvtedy? Lebo medzitým bola aj pandémia.“*
Lucia Kaššová: *„Nestretli. Oni sa už nechceli stretnúť, nechceli už o tom ani hovoriť, lebo oni sa cítili, že strašne ublížili tomu orchestru. Aj tie ostatné dievčatá, ktoré ostali, boli na nich veľmi nahnevané, lebo vlastne pre nich to znamenalo o to menšiu slobodu. Pre doktora Sarmasta to znamenalo veľký problém také niečo vysvetľovať, že to bola veľký argument pre jeho oponentov, že prečo nemať takúto školu, prečo s dievčatami necestovať von do zahraničia.“* Vraví, že ich to veľmi mrzelo, lebo všetkých sklamali, rodičov, učiteľov, kamarátov. Vo veku 15 – 18 odišli samé do sveta.
Moderátor: *„Dnes si to vyčítajú, asi pravdepodobne.“*
Lucia Kaššová: *„Povedali mi, že už nechcú nikomu ublížiť a nechcú žiadne konflikty.“* Pri týchto 4 dievčatách bol ďalší problém, niektoré mali dohodnuté svadby, rodičia na nich tlačili, aby prestali študovať, už sa musia vydať, a tým pádom by pre nich skončilo úplne všetko.
Moderátor: *„Pán profesor, to je jedna z najväčších otázok, Afganistan je pomerne mladá krajina dnes demograficky, akú budúcnosť vlastne Taliban pripravuje pre afganskú mládež v súčasnosti, lebo veľká časť sa teraz bude chcieť zase dostať do zahraničia, ale predsa len Taliban musí nejakým spôsobom riešiť aj ekonomiku aj budúcnosť Afganistanu po odchode spojeneckých vojsk, a v týchto dňoch, už po odchode Američanov povedali, že oni chcú mier a prosperitu. To sú také ako... to chce každý proste, ale čo to vlastne znamená? Aký je plán Talibanu napríklad na najbližších 10 rokov s Afganistanom a teraz nemusíme hovoriť o ich teokratických veciach, ale o ekonomike. Chcú niečo modernizovať, chcú stavať infraštruktúru, ako s nimi máme hovoriť, budeme mať nejaké diplomatické vzťahy, alebo budeme mať len vojenské vzťahy, alebo sa znovu stanú zázemím pre islamský štát, ktorý tam má údajne 2000 bojovníkov, čo bude s Afganistanom v rukách Talibanu?“*
Haydary: *„No ťažšiu otázku nemáte asi...“*
Moderátor: *„Mám ešte jednu, ale neskôr.“* (smiech)
Haydary: *„To je otázka, ktorá trápi celý Afganistan v tejto chvíli...“* Podľa neho trápi aj Taliban, zrazu nevedia čo spravia, lebo ani sami nečakali, že sa tak rýchlo dostanú k moci, nemajú premyslené, ako sa vysporiadať s touto novou zodpovednosťou. Existujú dva možné scenáre, jednak že sa budú schopní dohodnúť s inými skupinami, lebo v Afganistane je to dosť rôznorodé politicky, záujmovo, etnicky, a vytvoria vládu, ktorá bude ako-tak akceptovateľná pre časť medzinárodného spoločenstva, aspoň pre niektoré krajiny, napr. Rusko a Čínu. Tým pádom budú schopní vládnuť a komunikovať so svetom a vytvoriť funkčný štát. Druhý scenár je, že nebudú ustupovať zo svojich pozícií, nebudú komunikovať a budú sa snažiť vytvoriť samostatný islamský emirát Afganistanu a tým pádom sa vrátia do 90. rokov, vytvoria podobný režim a nebudú uznaní medzinárodným spoločenstvom. Tým pádom nebudú mať financie, nebudú schopní viesť tú krajinu. Spoja sa s ďalšími radikálnymi skupinami, aby silnejšie prejavili nepriateľstvo voči západu a to povedie k tomu, že Afganistan pôjde do ďalšej dlhoročnej vojny, kde budú konflikty medzi skupinami po celej krajine, a bohvie kedy to skončí, a nakoniec Taliban zanikne.
Moderátor: *„Katarína, hrozí vznik kalifátu? Lebo to, že máme islamský emirát Afganistan, ktorý vzniká teraz pod zástavou Talibanu, ale vieme, že v prípade ak by Islamský štát Chorásán, ktorý sa začína etablovať v Afganistane, ktorý síce má napäté vzťahy vojenské, zatiaľ, lebo sú skôr teologického charakteru, hrozí nebezpečenstvo aj toho, že Islamský štát založí alebo pokúsi sa založiť nový kalifát v Afganistane, čo opäť povedie k občianskej vojne?“*

Katarína Šomódiová: *„To riziko tu samozrejme je. Súčasné aktivity Islamského štátu Chorásán veľmi zamiešali karty v celej afganskej situácii. Ja si myslím, že takýto pokus sa očakávať dá. Je veľmi otázne, ako na to bude reagovať Taliban, ako na to budú reagovať všetky ostatné zložky afganského politického spektra a najmä ako na to bude reagovať zahraničie. Môžeme očakávať, že USA, resp. celá západná koalícia už sa asi vo vojenskom konflikte v Afganistane angažovať chcieť veľmi nebude, ale môže samozrejme takýto pokus veľmi zamiešať karty v otázkach afganského vývoja. Ja si ešte dovolím doplniť, že v prípade, že nepríde k nejakej reálnej spolupráci Talibanu s ostatnými aktérmi politického života v Afganistane, ako aj s etnickými minoritami a tak ďalej, myslím si, že je absolútne neodvrátiteľný totálny ekonomický kolaps krajiny.“*

Moderátor: *„Čo to znamená pre mladých ľudí? Lucia hovorila o dievčatách, ktoré mali plány, ktoré proste chceli cestovať, konečne žili taký život, aký chcú žiť mladí ľudia vo svete, čo to v tomto prípade bude znamenať? Nemôžu sa všetci mladí ľudia v Afganistane stať vojakmi ani imámmi, nemôžu sa všetci stať islamistickými influencermi, jednoducho stále v každej krajine sveta sú mladí ľudia, ktorí majú právo na svoje osobné šťastie a na sebarealizáciu, nie, nemusia všetci padnúť za svoju krajinu, ako to dnes čítame na sociálnych sieťach, že čo utekajú, prečo nebojujú, ako keby my sme za všetko čo máme kedy bojovali. Čo je tá budúcnosť pre mladých ľudí? Naozaj teraz pre tú generáciu, o ktorej aj Lucia robila film, čo s nimi bude? Také 17-ročné hudobníčky, a nemusia byť, môžu to byť lekárky, učiteľky...“*

Katarína Šomódiová: *„Študentky“*

Moderátor: *„Študentky, čo s nimi bude? To je polovica populácie.“*

Haydary: *„V tejto chvíli každý z nich rozmýšľa, ako utiecť.“* Pre tú krajinu to znamená obrovskú katastrofu, najmä odchod vzdelaných ľudí. Ťažko predvídať ďalší vývoj, ale čaká nás obrovská utečenecká vlna, veľa ľudí bude chcieť odísť z krajiny.

Katarína Šomódiová: *„Na druhej strane môžeme byť aj trošku optimistickí, vzhľadom na to, aká veľká časť populácie Afganistanu je ešte stále mladá a priebojná, túžiaca po slobode, je možné, že sa sformuje nejaký aktívny občiansky odpor voči politickému útlaku. Vzhľadom na to, o akej mase sa bavíme.“*

Moderátor: *„Dá sa s Talibanom občiansky bojovať? Lebo ja si pamätám ich videá spred 20 rokov, kde sekali ľuďom hlavy, ja neviem že či...“*

Katarína Šomódiová: *„Áno áno, tam písanie petícií veľmi nepomôže samozrejme.“*

Moderátor: *„Tam akože v jednej chvíli lajky a petície a frejmy na Facebooku skončili, vieš...“*

Katarína Šomódiová: *„Áno áno áno.“*

Haydary: *„Skôr myslíme asi občiansky ozbrojený odboj, lebo ono totiž aj v tej prvej talibanskej vláde existovalo ozbrojení odporci, a tí nakoniec pomohli zvrhnúť ten talibanský režim. Nikdy nebolo tak, že Taliban nemal nejakých ozbrojených odporcov. A ja si myslím v prípade že sa nedohodnú s tými druhými stranami, tak to k tomu vedie a bude veľký ozbrojený odpor voči Talibanu.“*

Moderátor: *„Vo všetkých scenároch čo hovoríte sa spomína vlastne vojna, akokoľvek to je...“*

Haydary: *„Jeden scenár existuje. Že Taliban v podstate budú schopní sa ustúpiť od tých svojich pozícií, budú schopní sa dohodnúť s tými druhými skupinami a vytvoria vládu, ktorá bude akceptovateľná pre medzinárodné spoločenstvo. A takisto budú dostávať nejakú povedzme aj medzinárodnú pomoc a medzinárodné vzťahy mať, tak síce ťažko, ale môže to znamenať...“*

Katarína Šomódiová: *„V podstate situácia momentálne je veľmi nevykryštalizovaná a ešte stále môžeme dúfať, že ten Taliban predsa len trochu dospel. A bude úplne iným vyjednávacím partnerom a bude sa snažiť aj zabezpečiť nejaké normálne fungovanie štátu.“*

Moderátor: *„Tak na rokovaniach v Dauhe pôsobili celkom realisticky som mal pocit, aj keď oportunisticky, čo možno je tiež znakom dospelosti. Lucia ty si bola s ľuďmi, ktorí sú najvzácnejší pre každú krajinu a väčšina z nich ako sme počuli vlastne sa pokúsi odtiaľ odísť, my máme tendenciu v Európe rozprávať o vzdialených krajinách nie cez príbehy ľudí, pretože ich väčšinou nepoznáme vôbec, a teda každý z nás nejakým spôsobom sa snaží, ak sa zaujíma, zbiera tie informácie, ale väčšinou máme ten veľký pohľad, ten politický, historický pohľad, rozprávame o ľuďoch ako o nejakých fyzikálnych silách, ktoré sa všelijako presúvajú, ale potom existuje taký ten detailný pohľad na životy ľudí v krajine a jedna vec, ktorá sa častokrát opomína aj v diskusiách o Afganistane, je otázka osobného šťastia. Ako keby tieto krajiny nemali právo na osobné šťastie, ako keby všetci mali povinnosť mať kolektívne osudy. Ty si sa stretla s predstavou súkromného šťastia, súkromnej ambície, predstavy o tom, že ako bude môj život vyzerať, nie krajiny, nie mesta, ale môj život, aby to bol ten najlepší život, ktorý chcem prežiť napríklad v Kábule?"*

Lucia Kašová: *„No. Neviem či to tak úplne je, lebo aj doktor Sarmast aj dievčatá boli vychovávané k tomu, aby sa vrátili späť do tých svojich dedín, odkiaľ sú, aby tam založili školy, aby vlastne posúvali to vzdelanie ďalej, aby vychovávali ďalšiu generáciu, aby sa už nič také ako vláda Talibanu neopakovalo. Takže oni boli veľmi zapálení, preto dievčatá, ktoré chceli osobné šťastie, tak tie ušli, keď tu boli. Takže vlastne v podstate mali na výber, ako všetci majú na výber, jasné ako podmienky, v akých tam žijú, sú hrozné."* Vraví, že bola v utečeneckom tábore na Lesbose v Grécku, kde natáčali a stretla tam pána, ktorý mal asi 70 rokov a pýtali sa ho, prečo odišiel. Povedal, že má 5 dcér a on ich nemôže vychovať v tejto krajine. Ale bolo tam veľa ľudí ochotných bojovať za tú krajinu. Jej protagonistka Marcia sa chcela vrátiť domov a chcela niečo zmeniť. Ale v tejto situácii, keď je vláda Talibanu, tak pre ňu to znamená rozsudok smrti, ak bude ďalej pokračovať v tomto.

Moderátor: *„Pán profesor, čo teraz môžu západné krajiny ako my urobiť? Máme čakať, akým spôsobom sa situácia vykryštalizuje, alebo si povedať, že je to stratená záležitosť a bolo to stratených 20 rokov. Ako máme vlastne reagovať?"*

Haydary: *„Ja si myslím, že momentálne vo svete asi neexistuje kút alebo oblasť, ktorá sa môže nechať len napospas osudu a nech sa tam deje čo sa deje, lebo nemusí to dopadnúť dobre pre celý svet."* Hovorí o tom, že je veľkým obdivovateľom klasickej perzskej literatúry, ktorá je jednou z najbohatších literatúr sveta. Perzský poet Sádí z 13. storočia má verš: „Ľudia sú orgánmi jedného tela, hovorí. A keď nejaký orgán začne bolieť, ostatné nemôžu mať pokoj. Ak tebe je ľahostajný osud ostatných, tak potom nemôžeme ťa nazvať človekom." V tomto duchu je aj verš napísaný v sídle OSN. Chce tým povedať, že v súčasnom globálnom svete nemôže existovať oblasť, ktorá sa bude utápať v konfliktoch a nie je možné, aby sa to neprejavilo aj v iných oblastiach sveta. Svet nemôže byť ľahostajný voči tomu, čo sa bude diať ďalej v Afganistane. Mala by byť minimálne snaha zabezpečiť nejakú stabilitu alebo podmienky pre život ľudí v tejto krajine, ale nie spôsobom, že importovať vlastné predstavy o šťastnom živote. Musí sa podporiť vlastný vývoj afganskej spoločnosti podľa domácich možností a pravidiel.

Moderátor: *„Katarína, myslíte si, že si ľudia na Slovensku dostatočne uvedomujú napríklad historické vzťahy, ktoré máme s Afganistanom, ktoré začali už v 70. – 80. rokoch?"*

Katarína Šomódiová: *„Určite nie."*

Moderátor: *„Afganská komunita je pomerne veľká, veľmi dobre vyprofilovaná, veľmi dobre etablovaná na Slovensku."*

Katarína Šomódiová: *„Áno, veľmi dobre integrovaná, a práve preto nebije do očí a majoritná populácia ju v podstate nevníma. Toto sme videli napríklad v rámci utečeneckej krízy v roku 2015-16, keď aj hlavní aktéri politického života veľmi silne rétoricky brojili proti moslimským komunitám na Slovensku, pretože my tu tie komunity máme a oni fungujú. A sú natoľko integrované, v našom prípade vo väčšine prípadov nejde o ekonomických migrantov*

alebo o utečencov s nižším vzdelaním, ale väčšinou sú to vysokoškolsky vzdelaní ľudia, ktorí či už získali vzdelanie tu alebo prišli nejaké vzdelanie získané inde uplatniť sem. Tým pádom nebijú do očí. A tieto komunity majoritná populácia zriedka kedy vôbec vníma. A vôbec si neuvedomujeme historické prepojenia, či už s Afganistanom, či už so Sýriou, alebo s inými krajinami moslimského sveta."

Moderátor: *„Lucia, keby ti povedali, zober si tie Afganky domov, keď ich máš tak rada a točíš o nich filmy, urobila by si?*

Lucia Kašová: *„No, nedá sa zobrať toľko ľudí domov bohužiaľ."*

Moderátor: *„Samozrejme."*

Lucia Kašová: *„Ale keď tu boli a keď sa ich pýtali, že čo môžeme vlastne my spraviť pre to, aby sme im nejakým spôsobom pomohli, tak všetci hovorili že štipendiá na školy a vzdelanie. Že každá krajina ak by mohla im ponúknuť štipendiá a naozaj vzdelávať tých Afgancov a hlavne teda tú ženskú populáciu, ktorá to bude mať teraz veľmi veľmi ťažké, takže to by im pomohlo najviac."*

Moderátor: *„Ty sa už teraz asi do Kábulu nedostaneš točiť, keby si chcela, ale asi by si ani nechcela, už to začína byť veľmi komplikované. Ja by som celkom na záver sa chcel opýtať vás všetkých troch, aby sme odpovedali na tú otázku, ktorou sme začali. Myslíte si, že to môže byť ešte horšie, ako to bolo v 90. rokoch pod vládou Talibanu alebo predsa len je ten svet trošku niekde inde a ochráni napokon aj Afganistan pred tým najhorším?"*

Haydary: *„Ja by som rád ešte ak môžem pár slov k tým historickým vzťahom Slovenska, resp. bývalého Československa a Afganistanu. Ja som vlastne produktom tohto historického vzťahu, lebo bývalé Československo intenzívne spolupracovalo s Afganistanom v oblasti v tých technológiách ako baníctve, chemickej technológii a tieto záležitosti. Bola tam intenzívna spolupráca, vybudovali sa cementárne, ťažba uhlia a tieto záležitosti, pracovalo sa na ťažbe plynu, a ja som vlastne bol vybratý prísť sem do bývalého Československa študovať tieto odbory a vrátiť sa naspäť do Afganistanu, v tejto oblasti pôsobiť, žiaľ a keď som skončil štúdium v 95, v tom čase bola úplne podobná situácia, dostal sa k moci práve talibanský režim a ja som vlastne z tohto dôvodu nemohol sa vrátiť a takýchto prípadov je veľa. A v tej novodobej histórii, terajšej, teda v rámci tých 20 rokov, ja som v rámci projektov STU, ktoré sme spolupracovali s Afganistanom, my sme vychovali 73 vysokoškolských učiteľov pre afganské univerzity. Žiaľbohu, v tejto chvíli z tých 73 ľudí, skoro všetci ma žiadajú ako im môžem pomôcť ujsť z tejto krajiny. Ale všetci sa vrátili naspäť do Afganistanu. Oni boli tu, študovali a tak ďalej, trénovali sme ich a naspäť sa vrátili. A teraz ako budúcnosť, ako pomôcť tejto krajine, jednoducho osobne len môžem dúfať, že predsa len nastane z tých scenárov, čo som vymenoval, ten prvý prípad, že konečne po tých 40 rokoch sa skončí tá vojna v tejto krajine a ľudia budú môcť vydýchnuť a nejakým spôsobom šťastne žiť vo vlastnej krajine a nebudú musieť nikam utekať preč. To je želanie, ale či sa naplní, ťažko povedať."*

Moderátor: *„Katarína?"*

Katarína Šomódiová: *„Ja by som sa teda vrátila k tej pôvodnej otázke, áno, bohužiaľ, tá situácia môže byť ešte horšia ako bola na konci 90. rokov. V prípade, že sa Talibanu nepodarí konsolidovať moc, pristúpiť na nejaké kompromisné riešenia a v prvom rade zabezpečiť krajinu pred rozmachom Islamského štátu Chorásán, bohužiaľ tá situácia môže byť ešte horšia než akú sme ju zažili pred rokom 2001."*

Moderátor: *„Lucia na záver nech sa páči tak isto."*

Lucia Kašová: *„Ja by som možno povedala to čo vlastne mne hovorili, keď som sa pýtala na Taliban, tak mi povedali, že Taliban nie je Afganistan, Taliban je malá skupina ozbrojených ľudí, z veľkej časti negramotných, ktorí násilne zabrali tú krajinu a nútia ľudí žiť tak ako tí ľudia nechcú žiť. Takže to či to môže byť ešte horšie, podľa mňa to môže byť ešte horšie, a ja si neviem predstaviť medzinárodné spoločenstvo naozaj ako nejak sedieť za jedným stolom s Talibanom, ktorý je najväčší producent heroínu na svete, financuje svoje operácie vlastne*

drogový díler a pritom to zakrýva za nejaké náboženstvo, a teraz vlastne tie dievčatá, alebo ľudia, ktorých som ja spoznala, tak im vlastne skončil život v tejto chvíli.“

Moderátor: *„Tak to by mal Pablo Escobar vlastný štát a my by sme s ním rokovali, čo síce bola pravda chvíľu. Ďakujem pekne, že ste prišli dnes večer, my na záver vyberáme knižky pre naše diváčky, divákov, vy ste nedoniesli, lebo sme to organizovali za troška problematických okolností, ale môžete odporučiť a ak nie, tak ja si vaše odporučenia vypýtam a potom ich zavesíme na naše sociálne siete. Mojimi dnešnými hosťami boli pani Katarína Šomódiová, religionistka, politologička, ďakujem pekne, že ste prišli, po pravej strane Lucia Kašová, režisérka, autorka filmu, ktorý ste mohli pozerať pred diskusiou, a celkom vľavo sedel pán profesor Juma Haydary zo Slovenskej technickej univerzity. Verím, že sa vám podarí stretnúť sa, alebo aspoň sa kontaktovať s vašimi žiakmi, ktorých ste poslali do Afganistanu a verme, že sú v poriadku. Pre tých, ktorí ste nás sledovali, knihy dostanete na sociálnych sieťach, môžete nám písať na Facebook, môžete nám písať na Instagram, dokonca aj na Twitterový účet, pretože nielen Taliban má Twitterový účet, aj naša relácia má Twitterový účet v tomto svete, a pre tých, ktorí sa bojíte, že vás Bill Gates odpočúva alebo sleduje, môžete písať na starý dobrý tereziánsky mail vecerashavranom@rtvs.sk. Ďakujeme. Pekný večer, spite pokojne, na rozdiel od obyvateľov Kábulu, ktorí už 40 rokov počúvajú každý večer streľbu pod svojimi oknami a nehovorte im, že majú bojovať za svoju krajinu, väčšinu z toho, čo my dnes máme k dispozícii, sme si nikdy nezaslúžili a ani sme za to nebojovali. Pekný večer a dobrú noc.“*

	záverečné titulky
23:40:50	záver programu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10.11.2021

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Sťažnosť č.: 1322/SO/2021
Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o.
Číslo licencie: TD/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. n) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 14a zákona č. 308/2000 Z. z. preverila sťažnosť evidovanú pod č. 1322/SO/2021 smerujúcu voči vysielaniu televíznej programovej služby TV MARKÍZA, vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o. a uznala sťažnosť podľa ustanovenia § 14a ods. 10 zákona č. 308/2000 Z. z. za **neopodstatnenú.**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22.11.2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Sťažnosť číslo:	1322/SO/2021 zo dňa 3. 9. 2021
Sťažovateľ:	fyzická osoba
Predmet sťažnosti:	Zámena manželiek
Deň a čas vysielania:	26. 8. 2021 o 20:40 h
Označenie podľa JSO:	

Programová služba:	TV MARKÍZA
Vysielateľ:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo licencie:	TD/17

Dátum: 3. 11. 2021

OBSAH SŤAŽNOSTI:

*„…Týmto podávam sťažnosť na vysielanie televízie Markíza, konkrétne program zámena manželiek 26.8.2021 o 20:30, ktorým podľa môjho názoru bolo zasiahnuté do ľudskej dôstojnosti. Komentátor programu priamu označil jednu z manželiek, že je otrokyňa, druhú manželku označil za princeznú. Vyslovene v programe zaznelo, že Sylvia (jedna z manželiek) si žije svoj otrocký život. Okrem toho sa v programe manžel dotyčnej pýtal jedine na pivo a správal sa pomerne hrubo. Na záver programu sa dotyčný manžel vyhrážal, že keď sa nasere tak svojej náhradnej manželke jednu prij**be. Takýto program by nemal byť vysielaný v hlavnom vysielacom čase prístupný deťom s piktogramom 12...“*

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

§ 19 - Ochrana ľudskej dôstojnosti a ľudskosti

1) Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú

a) spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

§ 20 - Ochrana maloletých

1) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby sa nevysielali programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, najmä také, ktoré obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie.

3) Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a) (ďalej len "jednotný systém označovania").

4) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť vekovú vhodnosť programov a iných zložiek programovej služby pre maloletých a zabezpečiť ich časové zaradenie v súlade s podmienkami ustanovenými osobitným predpisom.28a)

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1

1) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých* ***do 18 rokov****, ak obsahujú*

a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisti, xenofóbie, rasizmu, náboženskej

diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,
e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých* ***do 15 rokov****, ak obsahujú*
a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
b) týranie zvierat,
c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých* ***do 12 rokov****, ak obsahujú*
a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
b) zobrazenie reálneho násilia alebo zobrazenie následkov reálneho násilia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
d) zobrazenie násilných aktov,
e) zobrazenie následkov násilných aktov,
f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,
g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnemových javov,
h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by

mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) *„Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:*

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu,
c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

6) *„Obsah každého audiovizuálneho diela, multimediálneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Sťažovateľ namietal voči odvysielaniu programu *Zámena manželiek*, v ktorom malo dôjsť k zasiahnutiu *do ľudskej dôstojnosti*. Daný program by podľa neho *nemal byť vysielaný v hlavnom vysielacom čase prístupný deťom s piktogramom 12.* V sťažnosti sa bližšie poukazovalo na to, že *komentátor programu označil jednu z manželiek, že je otrokyňa, druhú manželku označil za princeznú.* Ďalej sa v nej uvádzalo, že v programe malo vyslovene zaznieť, že *Sylvia (jedna z manželiek) si žije svoj otrocký život.* Sťažovateľovi sa taktiež nepozdávalo, že sa manžel jednej z účastníčok *pýtal jedine na pivo* a správal *pomerne hrubo.* Výčitka smerovala takisto k tomu, že sa dotyčný manžel mal vyhrážať, že keď sa *nasere tak svojej náhradnej manželke jednu prij**be.*

Charakteristika programu:
Reality show - otvorený pohľad do súkromia
Podstata väčšiny reality show je založená na možnosti divákov nahliadnuť do súkromia iných ľudí. Záujem divákov o sledovanie intimity iných ľudí je obrovský, o čom sa presvedčili všetky

televízie, ktoré sa rozhodli siahnuť po žánri reality show. Televízia Markíza ako prvá priniesla na televízne obrazovky jedinečnú reality show Zámena manželiek.
Protagonistkami každého vydania relácie sú dve ženy, ktoré si vymenia svoje miesta v domácnosti. Nové prostredie, nové deti, nový partner a výnimočné situácie - to všetko je platforma pre pútavý a zaujímavý príbeh o vyrovnávaní sa s mimoriadnymi, veľakrát nepriaznivými okolnosťami, o zorientovaní sa a zvykaní si na nové pomery, ale aj o veselých či strastiplných zážitkoch pri komunikácii s deťmi i partnerom. A to všetko môžu sledovať diváci prostredníctvom všadeprítomnej kamery...[1]

V programe *Zámena manželiek,* ktorý bol odvysielaný dňa 26. 8. 2021 o cca 20:40 h s označením ako nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, sa vymenili partnerky, ktoré sú povahovo úplne odlišné a ktoré žijú v iných podmienkach, kde mnoho vecí funguje na odlišných základoch. Silvia a Laci žijú v byte spolu s dvoma dcérami. Rodina je nastavená na režim, ktorý je spojený so skorým vstávaním. Starostlivá Silvia, ktorá pracuje ako zdravotná sestra, je osobou zodpovednou za chod a poriadok v domácnosti a zároveň zabezpečuje potreby jednotlivým členom rodiny, najmä svojmu mužovi. Rázna a temperamentná Babula žije v novostavbe so svojím manželom Jurajom (povahovo tichým a submisívnym) a dcérou. V danej rodine sa o domácnosť stará hlavne Juraj, ktorý vychádza v ústrety požiadavkám svojej ženy. Po výmene sa má svojrázna Babula riadiť inštrukciami, ktoré sú vlastné pre Silviu, čo je proti jej vôli, pričom rezolútnym spôsobom prejavuje svoj názor na isté veci, čo spôsobuje napätie medzi ňou a Lacim (ktorý je lenivejšej povahy) či staršou dcérou Silvie. Samotnej Silvii sa pre zmenu najskôr pozdáva nová domácnosť a starostlivosť zo strany Juraja. To sa však radikálne zmení, keď príde na scénu Babulina mama, ktorá Silvii znemožní, aby mohla mať v dome voľnejší režim.

Vzhľadom na predmet sťažnosti sme monitorovaný program analyzovali aj v súvislosti s ustanovením § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (účinný od 1. 1. 2014), podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný *„... zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu (ďalej len "jednotný systém označovania").“* Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

V ods. 1 pri kritériách nevhodnosti programu do 18 rokov okrem iného aj kritérium písm.
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá.

V ods. 2 pri kritériách nevhodnosti programu do 15 rokov je okrem iného aj kritérium písm.
d) *zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,*
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

[1] Viac na : http://zamenamanzeliek.markiza.sk/o-relacii/651560_zamena-manzeliek

V ods. 3 pri kritériách nevhodnosti programu do 12 rokov okrem iného aj kritérium písm. *k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.*

V súvislosti s námietkami, ktoré sa týkali výrazov *otrokyňa*, *otrocký život* a *princezná* sme zaznamenali nasledovné scény:

- **20:40:48** Zobrazujú sa zábery jednotlivých rodín s akcentom na Silviu a Babulu. V rámci nich je vidieť, že sa schyľuje k výmene (možno pozorovať balenie či lúčenie). Popritom je počuť:
Komentátorka: *„Princezná sa vymieňa s otrokyňou. Na 10 dní si obe matky zamieňajú rodiny. Každá z iných dôvodov. V nových domovoch by mali spoznať nový život alebo druhú rodinu naučiť lepšie žiť.“*

- **20:43:07** Zábery na mesto, v ktorom žije Silvia. Súčasne je počuť komentátorku.
Komentátorka: *„Na druhej strane Slovenska, v Galante, žije Silvia svoj otrocký život. Je tu zodpovedná za všetko a za všetkých.“* Vidieť členov rodiny Silvie a tiež to, ako samotná Silvia utiera kuchynskú linku. Zobrazí sa detailný záber na Silviu, ktorá hovorí o svojom dennom režime. Okrem iného vraví, že si príslušníci jej rodiny zvykli na to, že robí všetko za nich. Je vidieť interakcie medzi Silviou a ostatnými v rodine. Silvia v detailnom zábere hovorí, že by na svojom mužovi chcela zmeniť to, aby nebol lenivý a neporiadny.

V programe sme vzhľadom na námietku, že sa manžel Silvie *pýtal jedine na pivo*, zaznamenali tieto scény – súvisiace s pivom a jeho konzumáciu:

- **20:41:00** Silvia a Babula smerujú do svojich nových dočasných domovov. Je vidieť ukážky zo záberov, ktoré sa odohrajú neskôr. V nich figurujú Babula a Laci. Babula vraví Lacimu, že mu odmieta kúpiť pivo. Laci to komentuje: *„Tak asi nemdopadne dobre.“*

- **20:44:01** Silviin muž sedí za stolom a vraví:
Laci: *„Láska, kde mám pivo?“*
Silvia: *„Čo?“*
Laci: *„Pivo.“*
Silvia mu na to konto prinesie z chladničky pivo. V detailnom zábere Silvia tvrdí, že jej hlavnou motiváciou je, aby si členovia rodiny uvedomili, ako by veci fungovali bez nej a že čo všetko pre nich robí.

- **20:46:48** Babula prichádza do nového domova. Teší sa z toho, že v jej prípade ide o byt v meste. Ten si postupne prezerá, pričom vyslovuje svoje dojmy. Keď otvorí chladničku, tak okrem iného skontroluje, či je v nej alkohol (poznamená, že je v nej pivo).

- **20:50:39** Obe ženy držia v rukách inštrukcie, ktoré si navzájom pre seba nechali. Babula ich číta ako prvá. Dozvedá sa o skorom vstávaní a aj o potrebách jej nového manžela – vrátane toho, že chce mať na stole plechovku piva, keď príde z roboty (Babule sa to nepáči). Potom číta inštrukcie Silvia. Tá je z nich nadmieru nadšená.

- **20:52:32** Babula sa zoznamuje so svojou novou rodinou. Po chvíli im hovorí, že býva v luxusnej novostavbe. Laci v detailnom zábere hodnotí Babulu: *„Ja si myslím, že je fajnová, papuľnatá.“* Babula ďalej hovorí Lacimu, že ona mu pivo kupovať nebude.
Laci to komentuje na kameru: *„Nebude mi kupovať pivo. Hm, tak asi nemdopadne dobre.“* (smiech).

- **20:59:01** Komentátorka hovorí, že sa Babula rozhodla akceptovať pravidlá novej rodiny. Súčasne je vidieť, že je dotyčná účinkujúca na nákupe s dcérami Silvie. Mladšia dcéra pripomína, že majú kúpiť pivo. Babula podvolí, ale s tým, že sa kúpi iba jedna plechovka. Babula to potom na kameru komentuje: *„Manželovi som, samozrejme, s veľmi ťažkým srdcom to pivo kúpila, ale dodržala som, čo bolo písané.“*

- **20:59:50** Je zobrazené, ako Laci príde domov z roboty. Babula ho posiela umyť sa. Laci sa však načiahne po plechovke a začne z nej piť. Babula ho za to kritizuje. V detailnom zábere Babula popisuje, že pre Laciho, po návrate z roboty, bolo prvoradé pivo. Je ukázané, ako Laci pije z plechovky. Následne v detailnom zábere hovorí na kameru, pričom kritizuje Babulu. Po chvíli sa opätovne zobrazí záber na Laciho, ktorý tvrdí, že ľutuje Juraja. Onedlho sa zobrazí detailný záber na Babulu, ktorá okrem iného hovorí: *„Ani sa ma neopýtal proste že deti ako alebo čo. Proste hľadel len na pivo* (v prestrihu vidieť ako si Laci odpíja z plechovky).

V programe sme zaznamenali prejavy slovnej agresivity či vyhrážok:

- **20:41:00** Silvia a Babula smerujú do svojich nových dočasných domovov. Je vidieť ukážky zo záberov, ktoré sa odohrajú neskôr. V nich figurujú Babula a Laci. Babula vraví Lacimu, že mu odmieta kúpiť pivo. Laci to komentuje: *„Tak asi nemdopadne dobre.“* V ďalšom zábere je opäť Babula hovoriac*: „Manžel, bacha na mňa.“*

- **20:52:32** Babula sa zoznamuje so svojou novou rodinou. Po chvíli im hovorí, že ona býva v luxusnej novostavbe. Laci v detailnom zábere hodnotí Babulu: *„Ja si myslím, že je fajnová, papuľnatá.“* Babula ďalej hovorí Lacimu, že ona mu pivo kupovať nebude.
Laci to komentuje na kameru: *„Nebude mi kupovať pivo. Hm, tak asi nemdopadne dobre.“* (smiech). Babula na kameru tvrdí, že je silná a že si s manželom určite poradí. Následne dodá: *„Z mojej strany, manžel, bacha na mňa*

- **21:29:26** Zobrazujú sa útržky scén, ktoré sa odohrajú neskôr, keď dôjde k spoločnému stretnutiu oboch dvojíc. Laci má výmenu názorov s Babulou, ktorá vyústi tak, že Laci odíde zo spoločného stretnutia. Laci na kameru hovorí: *„Keď sa naserem, tak* (vypípané) *niekomu a hotovo. Nebudem rozprávať, že toto hento, toto hento.“*

- **21:44:51** Laci je vonku následne detailne snímaný, pričom hovorí:
Laci: *„Poviem úprimne do očí, že ty si falošná herečka a ona mi povie ja nie, nie, ja nie, nie, ja nie som, ale pritom je falošná herečka. Ešte mi klame do očí, že povie, že nie. A budem tu riešiť zbytočne. Ja som neni taký, ja keď sa naserem, tak* (vypípané) *niekomu a hotovo. Nebudem rozprávať, že toto hento, toto hento. Vieš čo, ten Ďuri tam sedí ticho, ani slovo nepovie. Ťuťu muťu. Tak budem aj ja tak sedieť.“*

Počas monitoringu sme zaznamenali nasledovné nevhodné vyjadrenia:

•

otrokyňou (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z roku 2003 je výraz *otrok*:

1. v otrokárskom zriadení bezprávny človek ako vlastníctvo otrokára; človek v takomto postavení aj v iných obdobiach: *starovekí o-i*; *obchod s o-mi*

2. *expr.* človek celkom ovládnutý niečím, závislý od niekoho: *o. zvyku, vášne*; *stal sa ženiným o-om*

- **20:40:48** Zobrazujú sa zábery jednotlivých rodín s akcentom na Silviu a Babulu. V rámci nich je vidieť, že sa schyľuje k výmene (možno pozorovať balenie či lúčenie). Popritom je počuť:
Komentátorka: *„Princezná sa vymieňa s **otrokyňou**. Na 10 dní si obe matky zamieňajú rodiny. Každá z iných dôvodov. V nových domovoch by mali spoznať nový život alebo druhú rodinu naučiť lepšie žiť.“*

•
otrocký (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z roku 2003 ide o výraz pre otrockú prácu
- **20:43:07** Zábery na mesto, v ktorom žije Silvia. Súčasne je počuť komentátorku.
Komentátorka: *„Na druhej strane Slovenska, v Galante, žije Silvia svoj **otrocký** život. Je tu zodpovedná za všetko a za všetkých.“*

•
naserem (2x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 je výraz *nasrať* hrubý a môže označovať nahnevanie či nazlostenie.

- **21:29:26** Zobrazujú sa útržky scén, ktoré sa odohrajú neskôr, keď dôjde k spoločnému stretnutiu oboch dvojíc. Laci má výmenu názorov s Babulou, ktorá vyústi tak, že Laci odíde zo spoločného stretnutia. Laci na kameru hovorí: *„Keď sa **naserem**, tak* (vypípané) *niekomu a hotovo. Nebudem rozprávať, že toto hento, toto hento.“*

- **21:44:51** Laci je vonku následne detailne snímaný, pričom hovorí:
Laci: *„Poviem úprimne do očí, že ty si falošná herečka a ona mi povie ja nie, nie, ja nie, nie, ja nie som, ale pritom je falošná herečka. Ešte mi klame do očí, že povie, že nie. A budem tu riešiť zbytočne. Ja som neni taký, ja keď sa **naserem**, tak* (vypípané) *niekomu a hotovo.*

•
papuľnatá (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 expresívny výraz *papuľnatý* označuje, ak je niekto odvrávajúci resp. hašterivý.

- **20:52:32** Babula sa zoznamuje so svojou novou rodinou. Po chvíli im hovorí, že býva v luxusnej novostavbe. Laci v detailnom zábere hodnotí Babulu: *„Ja si myslím, že je fajnová, **papuľnatá.“***

•
harpyu (1x); Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4 z r. 2003 je harpya pejoratívny výraz označujúci zlú, zlostnú ženu, strigu, bosorku.

21:47:56 Na pravej strane obrazovky sa zobrazia záverečné titulky. Na ľavej strane, v menšom obdĺžniku, vidno Silviu, ktorá v kuchyni hovorí svojej rodine:
Silvia: *„Nevymenila by som vás za nič, za nič na svete. A že ďakujem, že mám takúto rodinu, jakú mám.“*
Staršia dcére Silvie: *„No aj my by sme ťa nevymenili za takú harpyu.“*

* * *

V súvislosti so spomínanými výrazmi (*otrokyňa, otrocký*), ktoré sa považujú v určitých významoch za expresívne, je možné konštatovať, že v programe boli použité ako isté zveličenie vyjadrujúce to, aký život vedie Silvia v kontraste s Babulou, ktorá obýva dom s luxusným zariadením bez striktného denného režimu. Bolo prezentované, že Silvia je hlavnou osobou v rodine starajúcou sa o domácnosť. V rámci týchto činností neboli zobrazené také veci, ktoré by boli sami o sebe nedôstojné či ponižujúce.

Domnievame sa, že v programe neboli prítomné scény, v ktorých by došlo k jednoznačnej propagácii chorobnej závislosti od alkoholu resp. k zobrazeniu takejto závislosti. Navyše účinkujúca Babula prejavovala v programe jasný nesúhlas s kúpou čo i len jednej plechovky piva. Je potrebné povedať, že nové prostredie i členovia novej rodiny a komunikácia medzi nimi môžu vytvárať pôdu pre konfliktné situácie, ktoré sú dôsledkom iného prístupu k vedeniu domácnosti či iných ľudských vlastností. Divák pri sledovaní tohto programu preto môže očakávať rôzne kritické situácie. K takým došlo aj v monitorovanej reality show. Konštatovanie Laciho, že Babula nedopadne dobre (v reakcii na to, že mu dotyčná odmieta kúpiť pivo) bolo ojedinelé a takéto vyhrážky neboli pre program typické. Nevhodné vyjadrenia boli taktiež zriedkavé a zaobišli sa bez použitia vulgarizmov.
Účinkujúci Laci sa ku koncu programu vyjadril, okrem iného, takto: že *keď sa **naserem**, tak* (vypípané) *niekomu a hotovo.* Týmto agresívnym vyjadrením s použitím nevhodného výrazu bolo z jeho strany prezentované to, že za bežných okolností nezvykne konflikty riešiť slovnou argumentáciu či inzultáciu, ale bitkou. V danom prípade však nešlo o priame vyhrážanie sa nejakému účinkujúcemu v programe.

Na základe vyššie uvedeného konštatujeme, že program bol odvysielaný v súlade s ustanovením Vyhlášky JSO, takže vysielateľ neporušil ustanovenie **§ 20 ods. 3** ZVR.

*** * ***

Na základe výhrad sťažovateľa sme program posudzovali aj v zmysle dodržiavania **§ 19 ods. 1 písm. a)** ZVR, podľa ktorého nesmie vysielaný obsah „*zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných*“. Uvedené ustanovenie je nutné uplatňovať v súlade s rozhodovacou praxou Rady, ako i judikatúrou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. V tejto súvislosti sa opierame o argumentáciu z niekoľkých relevantných rozhodnutí Rady (RZK/47/2018, RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020):

V súvislosti s týmto ustanovením nastala v aplikačnej praxi Rady v roku 2018 zmena, a to **Nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44.** V zmysle dovtedajšej aplikačnej praxe ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii zo strany Rady, ako i v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR, bola na to, aby mohlo prísť zo strany vysielateľa k zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii nevyhnutná **identifikácia konkrétnej osoby**, resp. osôb pre divákov. Uvedené vyplýva napr. z rozsudku NS SR sp. zn. 3 Sž 82/2008-26 „*Podľa senátu Najvyššieho súdu z výkladu ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. vyplýva, že aplikácia ustanovenia vyžaduje, aby prišlo k zasiahnutiu do sféry práva konkrétnej osoby t.j. individualizovaného subjektu, do dôstojnosti ktorého bolo odvysielaním posudzovaného programu zasiahnuté.*" Osoba, do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd ktorej bolo

vysielaným obsahom zasiahnuté, však nemusela byť nevyhnutne identifikovateľná pre všetkých recipientov (napr. prostredníctvom celého mena a bydliska), ale len pre jej širšie okolie.

V zmysle Nálezu ÚS SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 **je možné k aplikácií ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. pristúpiť len v prípadoch, kedy sa subjekt ohrozený na svojich právach nevie domáhať ochrany prostredníctvom iných právnych prostriedkov** (cit.: *„napr. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka – žaloba o ochranu osobnosti)*, **cit.:** *Pre hájenie verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti subjektov ochrany je nevyhnutné použiť sankčný mechanizmus.* ***Pôjde napríklad o prípady, keď obsah vysielateľmi šírených informácií, názorov, myšlienok a ideí zasahuje do ľudskej dôstojnosti (alebo obdobných osobnostných základných práv a slobôd) nie konkrétnej osoby, ale bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí, ktorí nemajú objektívne možnosť sa proti takýmto zásahom brániť súkromnoprávnou žalobou pre ich nespätosť s daným prostredím*** *(napr. migrujúci ľudia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb znevažujúcim informovaním o ich migrácií)* ***alebo vzhľadom na ich sociálnu a ekonomickú situáciu ako skupiny osôb v danom prostredí*** *(skupiny osôb zo znevýhodneného sociálneho prostredia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb pohŕdavým a tendenčným informovaním o ich spôsobe života),* ***alebo pôjde o situácie zásahu do ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby či osôb v spojení s konkrétnymi skutočnosťami z minulosti*** *(napr. týkajúce sa holokaustu, zločinov proti ľudskosti, vojnových konfliktov v minulosti, keď napr. tieto osoby nežijú – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb popieraním holokaustu alebo zľahčovaním útrap ľudí preživších holokaust či ich blízkych)* ***alebo prítomnosti*** *(napr. týkajúce sa terorizmu či extrémizmu mimo územia Slovenskej republiky – napr. zásah do ľudskej dôstojnosti obetí necitlivým alebo príliš explicitným informovaním o obetiach alebo zraneniach).“* Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že i použitie sankčného mechanizmu v záujme hájenia verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti takto opísaných subjektov musí byť v súlade s princípom nevyhnutnosti.

Ústavný súd na viacerých miestach Nálezu sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 uvádza, že predmetom ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.** je ochrana verejného záujmu tým, cit.: ***„aby sa pri informovaní verejnosti (a formovaní názoru recipientov na určitú problematiku) neústavne nezasahovalo do ľudskej dôstojnosti ani tých, ktorí nemajú k dispozícii prostriedky alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich (osobnostných) práv v rámci súkromnoprávnych mechanizmov.“***

Vychádzajúc z uvedeného tak možno konštatovať, že zatiaľ čo podľa predchádzajúcej aplikačnej praxe Rady potvrdenej i rozhodnutiami NS SR bolo na konštatovanie porušenia predmetnej povinnosti zo strany vysielateľa potrebné konkretizovať osobu, do ktorej práv malo byť konaním vysielateľa zasiahnuté, podľa záverov Ústavného súdu ustanovenie **§ 19 ods. 1 písm. a)** neslúži na ochranu základných práv a slobôd takých osôb, ktoré sú schopné efektívne hájiť svoje práva súkromnoprávnymi prostriedkami ochrany. Efektívnosť ochrany práv týchto osôb je vymedzená vzhľadom na adresnosť zásahu do ich práv zo strany vysielateľa, resp. vzhľadom na ich pobyt, pracovisko, postavenie, či iný status v rámci spoločenských vzťahov. Rada nie je orgánom verejnej moci, ktorého úlohou je posúdiť spor o ochranu subjektívnych práv jednotlivcov.

Prijímaná bola argumentácia, že Rada je oprávnená vo veci týkajúcej sa i konkrétnej osoby rozhodovať, nakoľko takéto rozhodnutie sa týka kvalitatívne odlišného predmetu ochrany ako

rozhodnutie, ktoré je výsledkom súkromnoprávneho konania vo veci ochrany osobnosti. K uvedenému Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Sž/22/2012 uviedol, cit.: ***„Rada chráni verejný záujem, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti. Občiansko-právne spory týkajúce sa ochrany osobnosti, ktoré rozhodujú všeobecné súdy, predstavujú úplne iný procesný inštitút ochrany, na ktorý konanie o porušení § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., kde má právomoc konať a rozhodovať Rada, nemá vplyv.“ K obdobnému záveru dospel Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 5Sž/6/2012, cit.: „...ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. nesupluje občianskoprávne konanie o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka ako sa to mylne domnieva navrhovateľ.“***

Ústavný súd v súvislosti s výkladom účelu predmetného ustanovenia odkazuje i na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne na závery ESĽP vyjadrené v rozsudku ESĽP vo veci MAC TV s.r.o. v. Slovenská republika[2] (sťažovateľ v tomto prípade namietal, že bolo zasiahnuté do jeho práva konštatovaním porušenia § 19 ods. 1 písm. a) v súvislosti so zásahom do práv konkrétne individualizovanej osoby – bývalého poľského prezidenta L. Kaczynskeho). Podľa názoru ESĽP sa v danom prípade orgány verejnej moci prostredníctvom aplikácie noriem § 19 ods. 1 písm. a) zamerali na ochranu subjektívnych práv konkrétne individualizovanej osoby a neponúkli žiadne závery o potrebe ochrany verejného záujmu a ochrany širšej verejnosti pred šírením nenávistných komentárov spočívajúcich v oslave smrti človeka pre jeho iné politické zmýšľanie.[3] V predmetnom rozsudku ESĽP vzal do úvahy i skutočnosť, že Rada v danom prípade začala konanie zo svojej úradnej moci, a nekonala na základe žiadosti prezidentových pozostalých alebo na základe žiadosti zo strany poľského ľudu, alebo autorít, ktoré hájili osobnostné práva zosnulého prezidenta. Zároveň ESĽP poznamenal, že odôvodnenie rozhodnutia, ako i samotné konanie a dokazovanie sa sústredilo na preukazovanie zásahu do ľudskej dôstojnosti a práv tejto konkretizovanej osoby, a nie na hájenie verejného záujmu, aby takýmto konaním vysielateľa nedochádzalo k zásahu do práv verejnosti.

V zmysle posledných záverov ÚS SR, tak **aplikácia ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) nie je v praxi vylúčená**, jej použitie na konkrétny prípad však musí byť **odôvodnené naliehavou potrebou ochrany verejného záujmu, a nielen záujmu takého subjektu, ktorému je umožnené domáhať sa tejto ochrany aj inak.** V takýchto prípadoch tak Rada musí v prípade konštatovania porušenia **§ 19 ods. 1 písm. a)** náležite vymedziť verejný záujem, ktorý je konštatovaním zásahu do práv iných chránený. Rovnako, odkazujúc i na závery ESĽP i ÚS SR, sa domnievame, že len argumentácia, že predmetom ochrany i v takýchto prípadoch, t.j. v prípade zásahu do práv konkrétne identifikovaných jedincov, je verejný záujem na ***tom, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti, neobstojí.***

K zásadám právneho štátu patrí aj princíp právnej istoty. Súčasťou právnej istoty je požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci. Európsky súd pre ľudské práva v konaní proti Slovenskej republike bez pochybnosti interpretuje a aplikuje rozhodnutia Ústavného súdu SR ako precedensy. Ústavný súd SR sám robí to isté, keď vo väčšine odôvodnení svojich rozhodnutí cituje svoje právne názory vyslovené v podobnej veci a v súlade s nimi zároveň rozhoduje.[4]

---

[2] Rozsudok č. 13466/12 z 28. 11. 2017

[3] body 51 a 52 rozsudku ESĽP č. 13466/12 z 28. 11. 2017

[4] Ochrana ústavnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky, Ján Drgonec, str. 168

Zároveň je však potrebné upozorniť na skutočnosť, že požiadavku viazanosti nemožno uplatňovať absolútne a raz vyslovený názor Ústavného súdu na právnu normu ustanovenú vo všeobecne záväznom právnom predpise sa môže zmeniť aj bez toho, aby zmena spôsobu vysvetlenia a uplatnenia právnej normy súdom nasledovala za zmenou všeobecne záväzného právneho predpisu.

Kancelária Rady má za to, že predmetné závery ÚS SR však nemožno automaticky aplikovať na všetky budúce obdobné prípady, nakoľko účelom **§ 19 ods. 1 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z. nie je ochrana individuálnych práv osôb, do ktorých malo byť vysielaním zasiahnuté, ale ochrana záujmu verejnosti na tom, aby v rámci programovej služby nedochádzalo k takému vysielaniu, ktoré svojím obsahom alebo spôsobom spracovania zasahuje do práv iných, a to bez ohľadu na postoj takýchto osôb, resp. takejto osoby. Napriek totožnosti skutku (odvysielaný obsah), sú súkromnoprávne konanie, ktorým sa subjekt domáha ochrany svojich práv a administratívnoprávne konanie, iniciované Radou, dva od seba nezávislé procesy, ktorých predmetom sú odlišné práva a povinnosti. Sme toho názoru, že poslaním Rady je v odôvodnených prípadoch sankcionovať vysielateľa za také vysielanie, ktoré degraduje, alebo iným spôsobom zasahuje do práv iných, i konkrétnych osôb, čím je chránený verejný záujem, a nie osobnostné práva poškodeného jednotlivca, alebo skupiny. Práve pre zamedzovanie vysielania takého obsahu, ktorý zakladá rozpor s povinnosťou podľa **§ 19 ods. 1 písm. a)** je opodstatnené, aby Rada konala i bez ohľadu na to, či sa konkrétna osoba cíti takýmto vysielaním dotknutá, a či sa domáha ochrany svojich práv, resp. chce domáhať ochrany svojich práv, nakoľko i bez postoja tejto osoby bola verejnosť konfrontovaná s vysielaním, ktorým vysielateľ prezentoval zásah do ľudskej dôstojnosti alebo práv iných.

Vzhľadom na vyššie uvedenú zostručnenú argumentáciu Rada tak i napriek záverom ÚS SR pristúpila k aplikácií predmetného ustanovenia na skutkový stav vzťahujúci sa k individualizovaným osobám, pričom v rozhodnutiach RP/12/2019, RL/7/2019 a RP/6/2020 aj skonštatovala jeho porušenie.

* * *

V súvislosti s vyššie uvedeným a predmetným zistením monitorovaného vysielania programu *Zámena manželiek* z 26. 8. 2021 uvádzame:
V rámci programu vystupovali účinkujúci, ktorí sa prihlásili do reality show typu *otvorený pohľad do súkromia*, pričom boli predstavovaní svojimi menami, bolo uvedené ich zamestnanie i lokalita kde žijú. **Na základe uvedeného sa domnievame, že jednotliví účinkujúci mohli byť identifikovateľní nielen pre blízke okolie, ale aj širokú verejnosť.**
Striktnou aplikáciou Nálezu ÚS SR (sp. zn. II. ÚS 174/2017-44) tak práva osoby, ak je dostatočne konkretizovaná a individualizovaná, nepredstavujú predmet ochrany v zmysle ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a)**, keďže takto špecifikovanej osobe je umožnené domáhať sa ochrany práv iným spôsobom a Rada by mohla v danom prípade konať len, ak by spracovanie predmetného programu dosiahlo takej intenzity, že by bolo možné na základe jeho obsahu a spôsobu spracovania uvažovať o zásahu do práv bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí. **Nazdávame sa, že v danom prípade nemožno vymedziť takúto skupinu osôb.**

Zároveň konštatujeme, že z povahy samotného predmetného programu *Zámena manželiek* (reality show typu *otvorený pohľad do súkromia*) vyplýva, že účinkujúci dobrovoľne, vedome a z vlastnej iniciatívy účinkujú v danom programe, ktorý je založený na hodnotení ich konania v danej rodine. Domnievame sa preto, že jednotliví účinkujúci si boli vedomí toho, že v rámci vysielaného programu budú oni ako fyzické osoby podrobovaní kritike zo strany iných účinkujúcich. Zároveň v súvislosti s odvysielaným programom konštatujeme, že hoci

v programe odzneli viaceré negatívne či kritické vyjadrenia voči niektorým účinkujúcim, tieto neboli takého charakteru či intenzity, aby ich bolo možné považovať **za zásah do ľudskej dôstojnosti v zmysle vyššie popísaných skutočností.**

Z tohto dôvodu si myslíme, že spôsob spracovania predmetného programu nezadáva dôvod na možné porušenie **§ 19 ods. 1 písm. a)** ZVR.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že vysielateľ programovej služby TV MARKÍZA odvysielaním programu *Zámena manželiek* dňa 26. 8. 2021 o cca 20:40 h neporušil ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a)** a **§ 20 ods. 3** ZVR.
Sťažnosť navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnenú**.

K bodu č. 19

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (sťažnosť č. 1322/SO/2021)

Monitorované vysielanie: Zámena manželiek
Vysielané dňa: 26. 8. 2021
Čas vysielania: cca 20:40 h
Označenie podľa JSO: (12)

- časový kód cca:

20:34:59 začiatok monitorovaného záznamu
- prebiehajúca reklama
- zvukovo-obrazový predel
- sponzorské odkazy

20:40:10 začiatok programu ***Zámena manželiek*** (12)
Prebieha predstavovanie rodín. Počas toho, ako je v zábere zobrazená prvá rodina, je povedané: Komentátorka: *„Z Orechovej prichádza Babula. Je to princezná rodiny. Jej osobný služobník je manžel Juraj. Spolu majú dcéru. Nikolka má 13 a tiež sa rada otcom nechá obsluhovať.“*
Následne sa v zábere objaví druhá rodina, pričom komentátorka hovorí:
Komentátorka: *„Na druhej strane čaká rodina Kormandiova z Galanty. Silvia ťažko pracuje ako zdravotná sestra a musí tiež upratovať po svojom priateľovi Lacim, ktorý je o 11 rokov mladší. Z predchádzajúceho vzťahu má Silvia dvadsaťročnú dcéru a s Lacim majú spolu jedenásťročnú dcéru Nikolku.“*

20:40:48 Zobrazujú sa zábery jednotlivých rodín s akcentom na Silviu a Babulu. V rámci nich je vidieť, že sa schyľuje k výmene (možno pozorovať balenie či lúčenie). Popritom je počuť:
Komentátorka: *„Princezná sa vymieňa s otrokyňou. Na 10 dní si obe matky zamieňajú rodiny. Každá z iných dôvodov. V nových domovoch by mali spoznať nový život alebo druhú rodinu naučiť lepšie žiť.“*

20:41:00 Silvia a Babula smerujú do svojich nových dočasných domovov. Je vidieť ukážky zo záberov, ktoré sa odohrajú neskôr. V nich figurujú Babula a Laci. Babula vraví Lacimu, že mu odmieta kúpiť pivo. Laci to komentuje: *„Tak asi nemdopadne dobre.“* V ďalšom zábere je opäť Babula hovoriac*: „Manžel, bacha na mňa.“* Potom je vidieť Laciho, ako ľutuje Babulinho manžela. Nasleduje úvodná znelka programu.

20:41:26 Bližšie predstavenie Babulinej rodiny a ich domu. Okrem iného je komentátorkou spomenuté: *„Tu je žena vodca a muž služobník.“* Je vidieť ako Juraj pracuje a potom je počuť ako ho Babula diriguje. Babula následne opisuje ako to je s poslušnosťou Juraja v prípade jej príkazov. Je vidieť, že Juraj prináša Babule kávu. Juraj a hneď na to i Babula komentujú vzájomný vzťah. K ich domu príde muž s krabicou. Otvorí mu Babula oblečená v čiernom koženom kostýme. Komentátorka popritom hovorí, že sa Babula venuje aj

herectvu. V ďalšom zábere vidieť ako spolu s dcérou utierajú prach. Dcéra sa začne fotiť, čo Babulu značne nahnevá. Babula o sebe vraví, že je drzá a často kričí. Juraj, sediaci vedľa, zas tvrdí, že sa mu na jeho žene páči všetko.

20:43:07 Zábery na mesto, v ktorom žije Silvia. Súčasne je počuť komentátorku.
Komentátorka: *„Na druhej strane Slovenska, v Galante, žije Silvia svoj otrocký život. Je tu zodpovedná za všetko a za všetkých.“* Vidieť členov rodiny Silvie a tiež to, ako samotná Silvia utiera kuchynskú linku. Zobrazí sa detailný záber na Silviu, ktorá hovorí o svojom dennom režime. Okrem iného vraví, že si príslušníci jej rodiny zvykli na to, že robí všetko za nich. Je vidieť interakcie medzi Silviou a ostatnými v rodine. Silvia v detailnom zábere hovorí, že by na svojom mužovi chcela zmeniť to, aby nebol lenivý a neporiadny.

20:44:01 Silviin muž sedí za stolom a vraví:
Laci: *„Láska, kde mám pivo?“*
Silvia: *„Čo?“*
Laci: *„Pivo.“*
Silvia mu na to konto prinesie z chladničky pivo. V detailnom zábere Silvia tvrdí, že jej hlavnou motiváciou je, aby si členovia rodiny uvedomili, ako by veci fungovali bez nej a že čo všetko pre nich robí.

20:44:25 Babula si v dome balí svoje oblečenie a potom káže Jurajovi, aby jej pomohol s batožinou. Babula v detailnom zábere vraví, že jej hlavnou motiváciou je túžba po zmene a poznaní. Následne je vidieť, že Babula opúšťa svoj domov. Predtým ešte stihla dať inštrukcie svojej mame a dcére (aby neotehotnela). Babula v aute predkladá svoje presvedčenie, že zámenu zvládne.

20:45:40 V byte Silvie Laci prejavuje svoje obavy zo zámeny. Zároveň si praje, aby jeho nová žena bola ako Silvia. Tá zas hovorí, že by Lacimu želala to, aby dotyčná bola diametrálne odlišná od nej. Je zobrazené, ako sa Silvia rozlúči s rodinou a odchádza preč. V aute sa Silvia prizná, že od svojej rodiny sa doteraz nevzdialila ani na jeden deň.

20:46:48 Babula prichádza do nového domova. Teší sa z toho, že v jej prípade ide o byt v meste. Ten si postupne prezerá, pričom vyslovuje svoje dojmy. Keď otvorí chladničku, tak okrem iného skontroluje, či je v nej alkohol (poznamená, že je v nej pivo). Babula potom skritizuje dvere do záchoda.

20:49:37 Silvia vstúpi do Babulinho domu, ktorý jej pripomína kaštieľ. Začne si prezerať interiér a súčasne komentovať, čo v ňom vidí. Silvia prejavuje svoju spokojnosť. Sedí v kresle a vraví, že sa cíti ako princezná.

20:50:39 Obe ženy držia v rukách inštrukcie, ktoré si navzájom pre seba nechali. Babula ich číta ako prvá. Dozvedá sa o skorom stávaní a aj o potrebách jej nového manžela – vrátane toho, že chce mať na stole plechovku piva, keď príde z roboty (Babule sa to nepáči). Potom číta inštrukcie Silvia. Tá je z nich nadmieru nadšená.

20:52:32 Babula sa zoznamuje so svojou novou rodinou. Po chvíli im hovorí, že býva v luxusnej novostavbe. Laci v detailnom zábere hodnotí Babulu: *„Ja si myslím, že je fajnová, papuľnatá.“* Babula ďalej hovorí Lacimu, že ona mu pivo kupovať nebude.

Laci to komentuje na kameru: *„Nebude mi kupovať pivo. Hm, tak asi nemdopadne dobre.“* (smiech). Babula na kameru tvrdí, že je silná a že si s manželom určite poradí. Následne dodá: *„Z mojej strany, manžel, bacha na mňa.“*

20:53:54 Silvia sa v dome zoznámi s Jurajom a jeho dcérou. Konštatuje mu, že u nej, na rozdiel od Babule, nemá posledné slovo. Potom sa usadia, pričom Silvia pochváli dom a prejaví svoju nádej, že sa bude mať ako na dovolenke. Silvia na kameru vyjadrí svoje sympatie k novej rodine. Zároveň tvrdí, že je pre ňu dom až príliš luxusný.

20:55:07 Komentátorka oboznamuje divákov, že je po prvej noci v rámci výmeny. Pripomína, že Babula musí skoro stávať (o piatej ráno). Babula dáva najavo, že pre ňu skoré stávanie nie je typické. Laci na kameru opätovne tvrdí, že Babulu považuje za fajnovú. Potom je vidieť ako sa s ňou rozlúči a odíde bytu.

20:56:49 Je povedané, že Silvia mohla spať do kedy chcela. Juraj prináša Silvii kávu do postele. Silvia na kameru potom vraví, že si na niečo také nepotrpí. To naznačí aj Jurajovi na terase. Juraj jej však povie, aby si na to zvykla, keďže Babula k tomu naučí aj jej partnera. Silvia v detailnom zábere hovorí, že si nevie predstaviť, aké to teraz je u nej byte, vzhľadom na to, že Babula je zvyknutá na voľnejší a pohodovejší režim.

20:57:55 Zobrazujú sa útržky scén, ktoré sa odohrajú neskôr. V nich možno vidieť, že sa skončil pohodový pobyt Silvie. Je ukázané, ako musí upratovať a ako sa dostalo do konfliktu s Jurajovou svokrou. Takisto je vidieť, že v byte nastane menšia roztržka medzi Babulou a Silviinou staršou dcérou.

20:59:01 Komentátorka hovorí, že sa Babula rozhodla akceptovať pravidlá novej rodiny. Súčasne je vidieť, že je dotyčná účinkujúca na nákupe s dcérami Silvie. Mladšia dcéra pripomína, že majú kúpiť pivo. Babula podvolí, ale s tým, že sa kúpi iba jedna plechovka. Babula to potom na kameru komentuje: *„Manželovi som, samozrejme, s veľmi ťažkým srdcom to pivo kúpila, ale dodržala som, čo bolo písané.“*

20:59:50 Je zobrazené, ako Laci príde domov z roboty. Babula ho posiela umyť sa. Laci sa však načiahne po plechovke a začne z nej piť. Babula ho za to kritizuje. V detailnom zábere Babula popisuje, že pre Laciho, po návrate z roboty, bolo prvoradé pivo. Je ukázané, ako Laci pije z plechovky. Následne v detailnom zábere hovorí na kameru, pričom kritizuje Babulu. Po chvíli sa opätovne zobrazí záber na Laciho, ktorý tvrdí, že ľutuje Juraja. Onedlho sa zobrazí detailný záber na Babulu, ktorá okrem iného hovorí: *„Ani sa ma neopýtal proste že deti ako alebo čo. Proste hľadel len na pivo* (v prestrihu vidieť ako si Laci odpíja z plechovky). *Tak ale uvidíme, čo budú, nasledujúce dni nám ukážu. Tak budem rada, keď si ešte budeme dovtedy, kým tu som, rozumieť, že nevzniknú medzi nami konflikty nejaké, pretože aj ja viem byť ešte viac výbušná, ako vyzerám. Takže nechám to na to, čo príde.“*

21:01:47 prerušenie programu
- sponzorské odkazy
- oznam o programe *Skús ma rozosmiať* (15)
- reklamný blok (21:02:23 – 21:08:17)
- zvukovo-obrazový predel
- upútavka na www.bytzdravyjevyhra.sk
- upútavkový blok (Oteckovia (12), Skús ma rozosmiať (15), Pani Dokonalá (12))
- zvukovo-obrazový predel

- sponzorské odkazy

21:11:00 pokračovanie programu *Zámena manželiek* ⑫
Silvia a Juraj fajčia na terase. Silvia si všimne, že prichádza Jurajova svokra. Samotný Juraj na kameru vraví, že svokra je v istých smeroch podobná jeho žene. Svokra na terase predkladá svoje výčitky (že nedochádza k vareniu obeda). Silvia tak ide do kuchyne a začína s prípravou jedla. V detailnom zábere sa Silvia vyjadruje k svokre. Hovorí, že ju musí rešpektovať. Dodá však, že si myslí, že preháňa. Na obede je potom prítomná aj svokra, ktorá pochváli Silviou pripravený pokrm.

21:13:19 Komentátorka naznačuje, že nastáva čas, aby si Babula nastavila v byte pravidlá podľa seba. Babula žiada Laciho, aby fajčil na balkóne, na čo ju Laci poslúchne. Laci na kameru hovorí, že to s Babulou už ďalej nevydrží. Babula na kameru obhajuje svoju predošlú žiadosť smerom k Lacimu.

21:14:18 V dome je večerná návšteva (viacero ľudí je prítomných na terase) s bujarou atmosférou. Prebieha výmena názorov medzi Silviou a Jurajovou svokrov. Silvia v detailnom zábere hovorí, že by si vedela eventuálne predstaviť žiť s Jurajom a jeho dcérou. Obavy má však z prípadných hádok so svokrou. Silvia poukazuje na množstvo riadu – ako následok návštevy. Ten následne umýva v kúpeľni.

21:16:02 Babula upratuje byt. Je oznámené, že ju príde navštíviť Silviina svokra. S tou potom sedí v kuchyni. Príde do bytu staršia dcéra, ktorá sa dostane do konfliktu s Babulou kvôli neporiadku. Staršia dcéra sa na kameru pozastavuje nad Babuliným správaním. Tvrdí, že na ňu kričí viac ako jej vlastná mama. Laci v obývačke poukazuje na to, že na televízore je prach. V kuchyni pokračuje roztržka (týkajúca sa upratovania) medzi Babulou a staršou dcérou. Tá vraví, že sa za ňu hanbí. Na margo toho jej Babula kontruje s tvrdením, že Silvia sa môže za ňu hanbiť.

21:19:09 Laci sa chce s Babulou porozprávať. Babula to odmietne a ďalej sa háda s jeho nevlastnou dcérou. Laci na kameru vraví, že by takú manželku ako je Babula nechcel. Staršia dcéra zas tvrdí, že v ich byte doteraz nebol taký veľký krik. Je vidieť, ako po chvíli z bytu odíde. Babula následne ide za Lacim a vraví mu, že chce odísť domov. Laci na kameru komentuje aktuálnu situáciu ohľadne Babuly: *„Ona skončila predo mnou. Je falošná herečka.“* Babula sa lúči s mladšou dcérou Silvie. Tá sa ju snaží presvedčiť, aby u nich ešte zostala, ale neúspešne. Jej odchod komentuje na kameru tak Laci ako aj staršia dcéra Silvie.

21:22:09 Komentátorka popisuje Silviinu súčasnú situáciu:
Komentátorka: *„Keď prišla Babulina mama, Silviine prázdniny sa veľmi rýchlo skončili. Teraz je takou slúžkou, akou bola u seba doma. Ale čím viac sa snaží, tým je svokra nespokojnejšia.“*
Svokra na kameru tvrdí, že jedna žena si má stále nájsť nejakú robotu. Potom je vidieť, ako sa dostane do konfliktu so Silviou ohľadne udržovania poriadku a čistoty v dome.

21:23:44 Babula sa rozhodla ísť do hotela, keďže ju nemal kto odviezť domov. Z jej strany nakoniec dochádza k prehodnoteniu celej situácie. Tvrdí, že sa neprihlásila do výmeny preto, aby z nej zbabelo odišla. Zároveň vraví, že chce dosiahnuť to, aby jej nová rodina na ňu v dobrom spomínala. Babula sa tak vráti späť do bytu, aby sa ospravedlnila. Dievčatám hovorí, že im teraz ukáže, aká v skutočnosti je. Staršia dcéra tento jej krok oceňuje.

21:25:24 V obývačke Babula hovorí rodine, ako by si predstavovala nové pravidlá. Bola by rada, ak by si každý po sebe upratal. Laci ju začne konfrontovať s tým, že ona sama v byte neupratala – poukazuje na prach. Staršia dcéra od nej chce, aby neklamala. Následne v detailnom zábere vraví, že u Laciho už nedostane druhú šancu. Babula tiež žiada od členov rodiny, aby sa medzi sebou nehádali a mali sa radi.

21:27:10 Laci povie Babule: *„Bude lepšie, keď odídeš.“* Staršia dcéra na kameru hovorí, že podľa nej Babula celú vec zahrala. Laci pokračuje v negatívnych tvrdeniach smerom k Babule:
Laci: *„Predo mnou si skončila akože, nehnevaj sa.“*
Babula: *„Neviem. Neviem fakt, Laci.“*
Laci: *„Čo nevieš?“*
Babula: *„Prečo?“*
Laci: *„Nebudem ti to vysvetľovať.“*

21:27:32 Aj pre Silviu platí zmena pravidiel. Jurajovi a jeho dcére povie, že sa cíti byť unavená. Z toho dôvodu je jedno z jej pravidiel to, že si chce oddýchnuť. V rámci ďalšieho pravidla žiada, aby svokra nezasahovala do ich rodiny. Juraj reaguje tvrdením, že on nemá silu na to, aby zmenil svoju svokru. Následne Silvia vyslovuje tretie pravidlo, ktoré sa týka zamedzeniu večerných návštev. Silvia sa kriticky vyjadruje k Jurajovi a jeho submisívnej povahe.

21:29:26 Zobrazujú sa útržky scén, ktoré sa odohrajú neskôr, keď dôjde k spoločnému stretnutiu oboch dvojíc. Laci má výmenu názorov s Babulou, ktorá vyústi tak, že Laci odíde zo spoločného stretnutia. Laci na kameru hovorí: *„Keď sa naserem, tak* (vypípané) *niekomu a hotovo. Nebudem rozprávať, že toto hento, toto hento.“*

21:29:52 Komentátorka vraví, že Laci sa vyhýba svojej novej manželke. Je vidieť, že Babula navarila deťom Silvie obed.

21:30:20 prerušenie programu
- sponzorské odkazy
- oznam o programe *Kong: Ostrov lebiek* (15)
- reklamný blok (21:30:54 – 21:35:39)
- zvukovo-obrazový predel
- upútavka na súťaž v rámci programu *Teleráno* /oznam o sponzorovi programu: TIPOS/
- upútavkový blok (*25 Televízne noviny* (12), *Farma* (12), *To najlepšie z Let´s Dance* (12))
- oznam o programe *Susedia* (12)
- sponzorské odkazy

21:39:01 pokračovanie programu *Zámena manželiek* (12)
Silvia odchádza s Jurajovu dcéru do salónu krásy. Juraj im vraví, aby sa neponáhľali. Zobrazujú sa zábery zo salóna. Silvia sa počas procedúry pýta na Babulu. Je jej povedané, že Babula je stálou zákazníčkou. Silvia na kameru tvrdí, že Babule závidí pravidelné návštevy salóna.

21:40:19 Je koniec zámeny. Babula a Laci odchádzajú na miesto konfrontácie. Babula na kameru prejavuje radosť z toho, že sa vráti domov. Je pripravená prenechať žezlo opäť Silvii. V dome sa Silvia postupne rozlúči s Jurajovou dcérou a so svokrou. Juraj vyslovuje, že sa teší na návrat svojej manželky, bez ktorej mu ani nechutilo jesť.

21:41:50 Dvojice sa emotívne zvítajú. Následne je možné vidieť, ako všetci štyria sedia za stolom. Prvá sa ujme slova Silvia. Tvrdí, že sa spočiatku cítila ako princezná, ale potom sa situácia zmenila. Spomína večerné návštevy a problémový vzťah s Babulinou mamou. Dodáva, že sa neskôr cítila v novej rodine ako slúžka. Babula vyčituje Jurajovi, že nepovedal Silvii, aby si oddýchla. Silvia vraví Lacimu, že po danej skúsenosti už doma nikdy nebude nadávať, že musí po nich upratovať. Potom Silvia obráti pozornosť na Babulu a poukazuje na to, čo sa o nej dopočula. Laci popisuje konflikt, ktorý viedol k tomu, že sa Babula rozhodla odísť z bytu. Babula priblíži udalosť zo svojho pohľadu. Dochádza k výmene názorov medzi ňou a Lacim. Keď Babula povie, že Laci a Silviina staršia dcéra začali daný konflikt, tak Laci vstane a odíde preč od stola.

21:44:51 Laci je vonku následne detailne snímaný, pričom hovorí:
Laci: *„Poviem úprimne do očí, že ty si falošná herečka a ona mi povie ja nie, nie, ja nie, nie, ja nie som, ale pritom je falošná herečka. Ešte mi klame do očí, že povie, že nie. A budem tu riešiť zbytočne. Ja som neni taký, ja keď sa naserem, tak* (vypípané) *niekomu a hotovo. Nebudem rozprávať, že toto hento, toto hento. Vieš čo, ten Ďuri tam sedí ticho, ani slovo nepovie. Ťuťu muťu. Tak budem aj ja tak sedieť.“*

21:45:24 Laci sa vracia do miestnosti, kde je stôl. Silvia navrhuje, aby to už čím skôr ukončili a išli domov, keďže sa jej už nežiada problematickú situáciu ďalej riešiť. Babula poukazuje na svoje vlastnosti (ktoré sú odlišné od tých Jurajových) a vraví, že svoje počínanie nemyslela zle. Silvia vyzná lásku svojmu mužovi a popritom sa tiež ospravedlní za to, že odišla z bytu. Babula povie Silvii a Lacimu, že sú u nich vítaní. Potom spolu s Jurajom opustia miestnosť.

21:47:06 Juraj a Babula sa vrátia do svojho domu, kde Babula demonštratívne povie: *„Takže teraz si sadnem na to moje kreslo, vyložím si nohy a budú ma obsluhovať. Ja nič nebudem robiť, nebudem upratovať, nič. Budem hrať len herectvo celý môj zbytok života.“* Následne je vidieť, ako Laci a Silvia vchádzajú do bytu. Dcéry sa idú hneď privítať so svojou mamou.

21:47:56 Na pravej strane obrazovky sa zobrazia záverečné titulky. Na ľavej strane, v menšom obdĺžniku, vidno Silviu, ktorá v kuchyni hovorí svojej rodine:
Silvia: *„Nevymenila by som vás za nič, za nič na svete. A že ďakujem, že mám takúto rodinu, jakú mám.“*
Staršia dcére Silvie: *„No aj my by sme ťa nevymenili za takú harpyu.“*

21:48:08 koniec programu *Zámena manželiek* (12)
- sponzorské odkazy
- oznam o programe *Pani Dokonalá* (12)
- reklamný blok

21:49:59 koniec monitorovaného záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Správa č. 1320/M/2021 o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z.
Programová služba: Jednotka
Vysielateľ: RTVS – vysielateľ na základe zákona
Číslo licencie: TD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona vo veci možného porušenia **§ 16 ods. 3 písm. b)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe Jednotka odvysielal dňa 1. 9. 2021 v čase o cca 19:00 hod. program *Správy RTVS*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu.

Úloha:
Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.
T: 24. 11. 2021 **Z: PLO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Monitoring č. 1320/M/2021

Predmet monitoringu: Správy RTVS

Deň a čas vysielania: 1. 9. 2021 o cca 19.00 hod.

Programová služba: Jednotka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: TD/1

Dátum: 3. 11. 2021

Monitorované vysielanie televíznej programovej služby Jednotka zo dňa 1. 9. 2021 bolo realizované na základe medializovaných informácií o nekorektnom spravodajskom informovaní vysielateľa, s cieľom zistiť dodržiavanie právnych predpisov.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii

§ 16 ods. 3 písm. b): *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“*

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu:

Monitorovali sme vysielanie programovej služby Jednotka Rozhlasu a televízie Slovenska zo dňa 1. 9. 2021 s cieľom zistiť dodržiavanie povinností vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s odvysielaním programu *Správy RTVS*, v rámci ktorého malo podľa medializovaných informácii (Denník N; článok *O očkovaní proti covidu opakovane šíria nepravdy. Fact-check vyjadrení lekárov Lakotu a Janca v Správach RTVS* zo dňa 3. 9. 2021)[1] dôjsť k nekorektnému informovaniu v súvislosti s témou očkovania proti ochoreniu COVID-19.
V rámci monitoringu programu sme zaznamenali príspevok *Očkovanie proti covidu prešetrí súd v Haagu*, ktorý svojím obsahom zodpovedá medializovaným informáciám.

Program sme posudzovali na základe ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. teda skúmali, či vysielateľ splnil povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu.
Medzi kritériá objektivity vo všeobecnosti zahŕňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

Príspevok *Očkovanie proti covidu prešetrí súd v Haagu* informoval o podnete skupiny slovenských, českých, anglických a francúzskych právnikov, vedcov a lekárov na Medzinárodný trestný tribunál v Haagu v súvislosti s tým, či očkovanie proti COVID-19 je alebo nie je zločinom proti ľudskosti. Podľa vedcov a lekárov, ktorí sa rozhodli podnet podporiť, treba očkovanie zastaviť. Redaktorka informovala, že je medzi nimi aj francúzsky virológ, objaviteľ vírusu HIV a nositeľ Nobelovej ceny za fyziológiu a medicínu Luc Montagnier. Očkovanie proti COVID-19 je údajne podľa neho vedeckou a medicínskou chybou.
V príspevku bolo odvysielané vyjadrenie mikrobiológa z Virologického ústavu Biomedicínskeho centra SAV Jána Lakotu, ktorý uviedol, že očkovaní sú de facto nositeľmi vírusu a stávajú sa nositeľmi zmutovaných kmeňov, pretože očkovanie selektuje výber ďalších kmeňov pri respiračnom víruse.

[1] https://dennikn.sk/2523185/o-ockovani-proti-covidu-opakovane-siria-nepravdy-fact-check-vyjadreni-lekarov-lakotu-a-janca-v-spravach-rtvs/?ref=list?ref=mwat

Odvysielané bolo vyjadrenie prezidenta Slovenskej lekárskej únie špecialistov Andreja Janca, ktorý podľa redaktorky podnet do Haagu tiež podporil, a ktorý v príspevku vyjadril obavu, že očkovaním môžu vzniknúť autoimunitné procesy.
V príspevku bol poskytnutý priestor aj pre obhajcov očkovania. Vyjadrenie Vladimíra Krčméryho (v príspevku prezentovaného ako „člen Epidemiologického konzília“) bolo v príspevku odvysielané ako reakcia na tvrdenie J. Lakotu a zmienku o Lucovi Montagnierovi, ktorého vyjadrenia ohľadne očkovania boli podľa Krčméryho vytrhnuté z kontextu a Montagnier sa mal vyjadriť v zmysle, že vakcinácia zatláča veľmi virulentné kmene a nahrádza ich menej virulentnými a menej smrteľnými kmeňmi vírusu.
Odvysielané bolo aj vyjadrenie hlavného hygienika SR Jána Mikasa, ktorý uviedol, že je potrebné sledovať nežiadúce účinky a hlásiť ich. V súčasnej situácii však podľa neho benefity očkovania prevládajú nad tými nežiaducimi účinkami.
V závere príspevku redaktorka informovala, že Medzinárodný trestný tribunál bude rozhodovať o tom, či sa podnetom bude zaoberať.

*

Článok *O očkovaní proti covidu opakovane šíria nepravdy. Fact-check vyjadrení lekárov Lakotu a Janca v Správach RTVS*, ktorý bol zverejnený na webstránke Denníka N dňa 3. 9. 2021 sa zaoberal predmetným príspevkom *Očkovanie proti covidu prešetrí súd v Haagu*, spôsobom jeho spracovania, osobami, ktorým bol poskytnutý priestor a najmä tvrdeniami, ktoré v ňom odzneli a vyznievali negatívne voči očkovaniu. Autor článku Otakar Horák sa bližšie pozrel na tvrdenia o selekcii mutácií, ku ktorej má dochádzať vplyvom vakcinácie a o autoimunitných procesoch, ktoré údajne môže očkovanie naštartovať.
Tvrdenie o selekcii mutácií má pochádzať od v príspevku zmieneného držiteľa Nobelovej ceny Luca Montagniera a v príspevku ho rozvíjal J. Lakota. Autor článku oslovil virológa Borisa Klempu z Virologického ústavu Biomedicínskeho centra SAV, neuroimunológa Norberta Žilku, riaditeľa Neuroimunologického ústavu SAV a použité bolo vyjadrenie biochemika Jozefa Noseka z Prírodovedeckej fakulty UK, ktorí v článku spochybnili v príspevku prezentované tvrdenie, že vakcinácia selekciou mutácií spôsobuje, že sa presadzujú nové mutácie koronavírusu. Podľa oslovených vedcov nové varianty vznikajú aj bez očkovania a najnebezpečnejšie varianty vznikli buď pred začiatkom očkovania, alebo v krajinách s nízkou zaočkovanosťou. Podľa vedcov čím dlhšie koronavírusu umožníme, aby bol v nezaočkovanom organizme, a čím väčší priestor mu poskytneme, tým väčšia je šanca, že vznikne viac mutácií, ktoré ho budú zvýhodňovať. Vedci teda konštatovali, že je to presne naopak, ako tvrdí Montagnier, lebo platí rovnica: zaočkovanie = menej replikácií vírusu = menej mutácií = menej variantov.
Tvrdenie o vzniku autoimunitných procesov, keď imunita bojuje proti vlastným bunkám, v príspevku prezentoval prezident Slovenskej lekárskej únie špecialistov Andrej Janco. Na tvrdenie v článku reagoval N. Žilka a uviedol, že autoimunitná reakcia môže nastať, avšak nastať môže rovnako aj pri infekcii. Dodal, že prípady, keď dôjde k autoimunitnej reakcii sú extrémne zriedkavé.
Článok sa ďalej zaoberal aj profilom jednotlivých vedcov, ktorí v príspevku vystupovali proti očkovaniu. V súvislosti s nobelistom Lucom Montagnierom autor článku spomína jeho „track record“ viacerých pochybných vyjadrení z minulosti. V roku 2017 napr. údajne vystúpil proti povinnému očkovaniu proti niektorým chorobám, ktoré by podľa neho „kúsok po kúsku otrávilo ďalšiu generáciu“. Na jeho tvrdenie podľa článku zareagovalo 106 vedcov, ktorí vyhlásili, že nemôžu akceptovať, že jeden z ich kolegov využíva status Nobelovej ceny na to, aby šíril nebezpečné zdravotnícke posolstvá, ktoré nespadajú do jeho pôsobnosti. Montagnier

tiež mal podporiť hypotézu, že voda má pamäť, čo je podľa autora článku nedokázaný jav, s ktorým pracuje homeopatia, vo vedeckej komunite považovaná za pseudovedu.
Autor článku sa tiež pozrel na tzv. „track record“ A. Janca a J. Lakotu, pričom spomenul iniciatívu „Hovorme spolu“, ktorá vedeniu RTVS zaslala otvorený list, v ktorom žiada „zrealizovanie série piatich diskusných relácií na pôde RTVS venovaných prijímaným opatreniam na Slovensku v súvislosti s covidom-19“. Požiadavkou iniciatívy je, aby diskutovali aj zmienení A. Janco a J. Lakota. Autor článku uvádza, že „track record“ oboch lekárov ukazuje, že sa v minulosti mnohokrát mýlili.
Čo sa týka J. Lakotu, autor článku uvádza, že je onkológom a hematológom a nie mikrobiológom, ako bol prezentovaný v predmetnom príspevku. Uviedol tiež, že Biomedicínske centrum SAV sa v minulosti ohradilo voči viacerým lživým tvrdeniam Lakotu o vakcínach proti covidu a označilo ich za „dezinformácie“.
Autor článku ďalej upozornil na vyjadrenia A. Jancu týkajúce sa očkovania proti COVID-19. A. Janco mal očkovanie označiť za „génovú terapiu“ a uviesť, že existuje mechanizmus, ktorým sa RNA môže prepísať do DNA. V článku sú uvedené reakcie genetika Petra Buriána z Fyziologického ústavu Českej akadémie vied a molekulárnej biologičky Lucii Ciglar, ktorí vyjadrenia A. Janca vyvracajú.

*

Pozreli sme sa na profil autorov a pozadie podnetu na Medzinárodný trestný tribunál, ktorý bol predmetom posudzovaného príspevku. V príspevku bola prezentovaná ako spoluautorka podnetu advokátka Marica Pirošíková. JUDr. M. Pirošíková je bývala zástupkyňa Slovenska na Európskom súde pre ľudské práva. 26. augusta 2021 vyšiel na webovom portáli denníka Pravda rozhovor s ňou ohľadne predmetného podnetu, ktorý podali spolu s kolegami Petrom Weisom a Erikom Schmidtom. Pirošíková v ňom okrem iného (odvolávajúc sa na prácu istého doktora – kardiológa a nukleárneho vedca Richarda M. Fleminga) tvrdí, že vírus SARS-CoV-2 a „experimentálne verzie“ Covid-19 vakcín sú úmyselne vytvorené biologické zbrane, ktoré boli uvoľnené v dvoch fázach: „*Sú o tom* (pozn.: dôkazy), *že vírus SARS-CoV-2 a experimentálne verzie Covid-19 vakcín sú úmyselne vytvorené biologické zbrane, ktoré boli uvoľnené v dvoch fázach. Bol nám umožnený exkluzívny prístup k pripravovanej práci doktora Fleminga s názvom „Je Covid-19 biologická zbraň? Vedecká a forenzná štúdia“. Prináša presvedčivé dôkazy pre ICC o podstate spomenutých vakcín a vírusu ako biologickej zbrani.“*. Pirošíková uviedla, že požiadali súd o okamžité zastavenie celého programu testovania verzií Covid-19 vakcín v niektorých krajinách vrátane Slovenska a ukončenie testovania asymptomatických ľudí. Pirošíková v rozhovore tiež objasnila, prečo podnet podali aj vo veci vojnových zločinov: „*Na účely tohto štatútu* (pozn.: Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu) *sú vojnové zločiny zámerné zabitie, mučenie alebo neľudské zaobchádzanie vrátane biologických pokusov. Takisto zámerné spôsobenie veľkého telesného alebo zdravotného utrpenia či vážneho zranenia.“*.[2]
JUDr. Peter Weis je advokát a konateľ advokátskej kancelárie Weis & Partners. Kancelária sa na verejnosti zviditeľnila tým, že v máji tohto roku zakázala vstup do svojich priestorov a využívanie svojich služieb zaočkovanými ľuďmi. Ako dôvod kancelária uviedla „ochranu zdravia zamestnancov a vedenia spoločnosti“.[3]
Peter Weis bol v marci tohto roku hosťom v relácii *Dialógy* na portáli zvtv.sk, ktorý prevádzkuje spoločnosť SOFIAN, s.r.o., ktorá je tiež vydavateľom dezinformačného magazínu Zem a Vek a jej konateľom je Tibor Eliot Rostás. Weis v rámci rozhovoru

[2] https://spravy.pravda.sk/regiony/clanok/598696-pravnici-poslali-do-haagu-staznost-na-pouzivanie-vakcin/
[3] https://dennikn.sk/2404219/ockovanym-proti-covidu-nechcu-poskytnut-pravne-sluzby-kampane-proti-vakcinam-mozu-vratit-infekcie-reaguje-vedec/; https://www.startitup.sk/bratislavsky-diablov-advokat-si-zaockovany-ak-ano-tato-advokatska-kancelaria-ti-svoje-sluzby-neposkytne/

s moderátorom medzi iným napr. rozvíjal teóriu, že už v roku 2017 si istá osoba (Weis v programe zámerne neuvedie jej meno s poznámkou, aby si to diváci sami vyhľadali) zaevidovala patent na spôsob liečby ochorenia Covid-19.[4]
Peter Weis je mediálne známym odporcom protipandemických opatrení (rúška nemajú žiaden efekt, lockdowny nefungujú) a publicitu získava najmä na portáloch spájaných s dezinformáciami, resp. v médiách označovaných ako alternatívne (Infovojna.sk, Badatel.net, Ezopress.sk, Davdva.sk).

Vychádzajúc zo zmieneného článku, ktorý bol podnetom pre tento monitoring, sme sa tiež bližšie pozreli na profil v príspevku prezentovaných vedcov/lekárov Jána Lakotu a Andreja Janca, ako aj na držiteľa Nobelovej ceny Luca Montagniera.
Podľa informácií z internetovej encyklopédie Wikipedia je Luc Montagnier francúzsky virológ a držiteľ Nobelovej ceny za medicínu z roku 2008 za objav vírusu HIV. Okrem Nobelovej ceny získal vyše 20 ďalších prestížnych ocenení. Podľa Wikipedie sa však s Montagnierom spájajú aj viaceré kontroverzie, ktoré svojím ďalším výskumom vzbudil vo vedeckej obci. V roku 2009 napr. publikoval dve štúdie, v ktorých dospel k záveru, že zriedená DNA z patogénnych bakteriálnych a vírusových druhov je schopná emitovať špecifické rádiové vlny a tieto rádiové vlny sú spojené s „nanoštruktúrami“ v roztoku, ktorý by mohol byť schopný znovu vytvoriť patogén “. V roku 2010 zase predstavil novú metódu na detekciu vírusových infekcií, ktorá niesla blízke paralely so základnými princípmi homeopatie. V roku 2017 zverejnilo 106 akademikov otvorený list, v ktorom uvádzajú, že nemôžu akceptovať, že jeden z ich kolegov zneužíva status držiteľa Nobelovej ceny na šírenie nebezpečných medicínskych posolstiev, ktoré nespadajú do jeho odbornej pôsobnosti. V roku 2020 Montagnier vyhlásil, že vírus SARS-CoV-2, ktorý spôsobuje COVID-19, bol vyrobený v laboratóriu a že mohlo ísť o dôsledok pokusu vytvoriť vakcínu proti HIV/AIDS. Podľa Montagniera je „prítomnosť prvkov HIV a zárodku malárie v genóme koronavírusu veľmi podozrivá a charakteristiky vírusu nemohli vzniknúť prirodzene“. Vedecká obec odmietla Montagnierove závery s tým, že génové sekvencie sú medzi podobnými organizmami bežné.[5]

MUDr. Ján Lakota, CSc. bol v príspevku prezentovaný ako mikrobiológ z Virologického ústavu Biomedicínskeho centra SAV. Ako však vyplýva z dostupných informácií, ide o onkológa a hematológa. V roku 2010 napr. poskytol rozhovor, v ktorom bol prezentovaný ako onkológ a predmetom rozhovoru boli jeho úspechy týkajúce sa transplantácie krvotvorných buniek.[6]
V článku Denníka N bolo zmienené, že Biomedicínske centrum SAV sa v minulosti ohradilo voči viacerým lživým tvrdeniam Lakotu o vakcínach proti covidu a označilo ich za „dezinformácie“. Na webstránke Slovenskej akadémie vied bolo uverejnené „Stanovisko Biomedicínskeho centra SAV (BMC SAV) k dezinformáciám Jána Lakotu“. V stanovisku zverejnenom 7. 7. 2021 sa uvádza: *„Zásadne nesúhlasíme s názormi Dr. Lakotu a odsudzujeme spôsob, akým deformuje, spochybňuje a selektívne zamlčuje vedecké a medicínske poznatky o význame očkovania v boji proti pandémii ochorenia COVID-19. Je veľmi nešťastné, že v snahe akýmkoľvek spôsobom získať „obdiv“ laickej verejnosti sa neštíti dehonestovať vedcov a nielen ignorovať, ale aj znevažovať vedecký pokrok a šíriť dezinformácie.“*. V stanovisku sú ďalej na ilustráciu uvedené tri príklady zavádzania J. Lakotu v súvislosti s vakcínami proti Covid-19 a ich účinkami. V závere stanoviska sa uvádza: *„Vo vyjadreniach Dr. Lakotu sa nachádza množstvo ďalších zavádzajúcich tvrdení. Vedome ich smeruje k ľuďom, ktorí z rôznych dôvodov nedokážu racionálne spracovať zložitú*

[4] https://zvtv.sk/dialogy/peter-weis/
[5] https://en.wikipedia.org/wiki/Luc_Montagnier
[6] https://zdravie.pluska.sk/zdravy-zivot/onkolog-jan-lakota-jeho-uspechy-vsimla-aj-cnn

realitu dnešnej doby a zneužíva ich dôveru a neznalosť. Považujeme to za neetické a škodlivé.". Pod stanoviskom je podpísaná riaditeľka BMC SAV prof. RNDr. Silvia Pastoreková, DrSc.; vedecký riaditeľ Virologického ústavu BMC SAV MVDr. Juraj Kopáček, DrSc. a predseda Vedeckej rady BMC SAV RNDr. Boris Klempa, DrSc.[7]

Osobe J. Lakotu a jeho postoju v súvislosti s pandémiou koronavírusu a očkovaním proti Covid-19 sa podrobne venoval novinár Vladimír Šnídl v článku *Vedec SAV Lakota bojuje proti mRNA vakcínam, smeje sa kolegom a cituje Harabina. Znevažuje vedecký pokrok, reaguje virologička Pastoreková* zverejnenom na portáli Denníka N dňa 7. 7. 2021. Autor uvádza: *„Šesťdesiatjedenročný Lakota je skutočný vedec a zároveň dlhoročný lekár – onkológ a hematológ s reálnymi vedeckými výstupmi. Veľkú časť kariéry venoval skúmaniu spontánnej regresie nádorov, teda pacientov, ktorým miznú nádory aj bez medicínskeho zásahu. V Národnom onkologickom ústave spoluzakladal druhé najväčšie transplantačné pracovisko na Slovensku, na ktorom liečia pacientov pomocou transplantácie ich vlastných krvotvorných buniek. V takzvanom Hirschovom indexe, ktorý dokumentuje citovanosť autora, má Lakota číslo osem, čo nie je zanedbateľné. Vedci ako Boris Klempa a Pavol Čekan majú H-index podstatne vyššie – na úrovni 28 a 30, viacerí iní však majú výrazne nižší index než Lakota."*

Autor ďalej zmieňuje jeho príklon k dezinformačnej scéne: *„V poslednom čase sa zároveň Lakota čoraz viac zbližoval so slovenskou dezinfoscénou. Pre časopis Zem a vek sa k téme očkovania, konkrétne k vakcínam proti chrípke a horúčke dengue, vyjadroval už pred príchodom pandémie. Keď vakcíny ohrozujú imunitu znel titulok jeho článku pre Zem a vek z roku 2019. Názorovo blízko má Lakota aj k bývalému predsedovi Najvyššieho súdu a ďalšiemu obľúbencovi dezinformačných médií Štefanovi Harabinovi. Na otázku, ako dobre sa s Harabinom poznajú, odpovedal len stručne: „Bez komentára.""*

Autor v článku tiež informoval, že v názoroch na očkovanie mRNA vakcínami sa Lakota rozchádza s ďalšími kolegami zo SAV (menovaní boli riaditeľka Biomedicínskeho centra S. Pastoreková, virológ B. Klempa a vedúci molekulárnej imunológie SAV V. Leksa). Lakota sa mal v tejto súvislosti pre Denník N vyjadriť: *„Títo traja, ktorých ste spomenuli, netušia, o čom rozprávajú v medicíne. Ani jeden nemá titul z medicíny, nemá atestácie a nemá niekoľkoročnú prax v tomto odbore."*[8]

MUDr. Andrej Janco je podľa dostupných informácií diabetológ a internista, je tiež prezidentom Slovenskej lekárskej únie špecialistov, čo je profesné združenie súkromných ambulantných zdravotníckych zariadení. Janco tiež bol (je) politicky aktívny. V minulosti spolupracoval so stranou Národ a spravodlivosť Anny Belousovej a v roku 2014 kandidoval za túto stranu vo voľbách do Európskeho parlamentu. Pred parlamentnými voľbami 2020 bol predstavený ako odborník strany Vlasť Štefana Harabina na zdravotníctvo.

Janco sa verejne prezentuje ako odporca očkovania proti Covid-19 a jeho stanoviská a mediálne výstupy bývajú preberané portálmi spájanými s dezinformáciami, resp. médiami označovanými ako alternatívne (Zem a Vek, Hlavnydennik.sk, Inenoviny.sk, Extraplus.sk). Priestor mu však poskytla aj televízia TA3, kde bol odvysielaný rozhovor s ním, v rámci ktorého sa zo svojej odbornej pozície vyjadroval proti očkovaniu.[9]

V rámci posudzovania objektivity príspevku *Očkovanie proti covidu prešetrí súd v Haagu* sme zaznamenali niekoľko podľa nás podstatných nedostatkov:

[7] https://www.sav.sk/?lang=sk&doc=services-news&source_no=20&news_no=9756

[8] https://dennikn.sk/2454124/vedec-sav-lakota-bojuje-proti-mrna-vakcinam-smeje-sa-kolegom-a-cituje-harabina-znevazuje-vedecky-pokrok-reaguje-virologicka-pastorekova/

[9] https://www.ta3.com/relacia/20968/nizsie-dane-a-peniaze-pre-mensiny-nove-povinnosti-pre-lekarov

- v príspevku bolo informované, že Medzinárodný trestný tribunál bude na podnet slovenských (a aj českých, anglických a francúzskych) právnikov prešetrovať, či očkovanie proti Covidu-19 nie je zločinom proti ľudskosti. V príspevku dostala priestor Marica Pirošíková, ktorá bola prezentovaná ako „spoluautorka podnetu“. Z jej rozhovoru, ktorý poskytla denníku Pravda (zverejnené 26. 8. 2021) vyplýva, že ona a jej kolegovia P. Weis a E. Schmidt sú pôvodnými iniciátormi podnetu, ku ktorému sa neskôr popridávali aj právnici a vedci z iných krajín. Pirošíková v rozhovore vysvetľuje, že podnet podali aj vo veci vojnových zločinov, pretože podľa nich vírus SARS-CoV-2 a „experimentálne verzie“ Covid-19 vakcín sú „úmyselne vytvorené biologické zbrane“ a podľa štatútu Medzinárodného trestného tribunálu sa medzi vojnové zločiny radí aj zámerné zabitie, mučenie alebo neľudské zaobchádzanie vrátane biologických pokusov.[10]
Uvedený motív iniciátorov podnetu (vírus a očkovanie proti nemu ako „úmyselne vytvorená biologická zbraň“) nebol v príspevku vôbec zmienený. Tvorcovia príspevku nevysvetlili, prečo bol podnet podaný práve na Medzinárodný trestný súd a prezentovali iniciatívu iba čisto v kontexte medicínskeho sporu. Tvorcovia taktiež neinformovali o pozadí autorov podnetu a ich minulej činnosti, ktorá vyvolávala kontroverzie (zákaz vstupu do advokátskej kancelárie Weis & Partners pre zaočkovaných). Myslíme si, že opomenutím kontroverznosti a určitého konšpiračného rozmeru iniciatívy ukrátili divákov o možnosť vytvoriť si komplexný názor o celej iniciatíve a jej autoroch.

- predmetný podnet bol v príspevku prezentovaný v kontexte medicínskeho sporu, kde proti sebe stoja dva tábory vedcov/lekárov. Tomu zodpovedal aj priestor, ktorý bol poskytnutý lekárom/vedcom, ktorí sa vyjadrovali proti očkovaniu (Lakota, Janco) a tým, ktorých vyjadrenia smerovali v prospech očkovania (Krčméry, Mikas). Domnievame sa však, že v otázke bezpečnosti a prínosu vakcinácie proti Covid-19 panuje doposiaľ vo vedeckej obci väčšinový konsenzus a odborné stanoviská smerujúce proti vakcinácii sú zatiaľ stále len okrajovým javom. Príspevok teda podľa nás vytvára mylný dojem, že vedecká obec je v otázke očkovania rozdelená na dva tábory.
V uvedenom kontexte sa vyjadril aj virológ Boris Klempa (jeden z autorov stanoviska BCM SAV proti J. Lakotovi a jeho „dezinformáciám“), ktorý v článku Denníka N venujúcemu sa predmetnému príspevku uviedol: *„Rozumiem tomu, že médiá chcú byť vyvážené a siahajú po alternatívnych názoroch. Výsledkom je však mylný pocit, že je to 50:50. Že sú takí aj takí. V skutočnosti to tak nie je a tento pomer absolútne nezodpovedá tomu, aký priestor majú títo ľudia v médiách.“*.[11]
Považujeme tiež za nedostatok, že tvorcovia príspevku neinformovali o tzv. „track record“ prezentovaných lekárov J. Lakotu, A. Janca, ale aj zmieneného držiteľa Nobelovej ceny L. Montagniera, ktorým sa spoluautorka podnetu v príspevku zaštiťovala. Diváci tak boli ukrátení o možnosť vytvoriť si názor na relevanciu ich vyjadrení odvysielaných v príspevku.

- Podľa § 15 ods. 1 ZVR *„Vysielateľ vysiela slobodne a nezávisle. Do ich obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.“* Kladieme si však otázku, nakoľko bola predmetná téma vzhľadom na pozadie prezentovanej iniciatívy relevantná, aby bola zaradená do hlavnej spravodajskej relácie verejnoprávneho vysielateľa. Podľa nám dostupných informácií sa s výnimkou portálu denníka Pravda témou bližšie nezaoberali žiadne relevantné mienkotvorné médiá a naopak, informácie o téme vo veľkej miere preberali práve média označované ako „alternatívne“. (Denník N a portál Startitup o téme informovali v kontexte jej kontroverznosti).

[10] https://spravy.pravda.sk/regiony/clanok/598696-pravnici-poslali-do-haagu-staznost-na-pouzivanie-vakcin/
[11] https://dennikn.sk/2523185/o-ockovani-proti-covidu-opakovane-siria-nepravdy-fact-check-vyjadreni-lekarov-lakotu-a-janca-v-spravach-rtvs/

Považujeme za dôležité, aby bola verejnosť informovaná o rizikách a podozreniach súvisiacich s vakcináciou. Na druhej strane, v čase pretrvávajúcej pandémie by mal vysielateľ brať do úvahy spoločenskú zodpovednosť, ktorú nesie pri informovaní o citlivých témach a informovať s ohľadom na ochranu verejného zdravia.
Domnievame sa, že záujem na ochrane verejného zdravia je v prípade témy príspevku tak vysoký, že odôvodňuje klásť zvýšený dôraz na jej celkové spracovanie. Z uvedeného dôvodu navrhujeme Rade preskúmať dodržanie objektivity a nestrannosti predmetného programu.

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností si myslíme, že vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska odvysielaním programu *Správy RTVS* zo dňa 1. 9. 2021 **mohol porušiť ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.**

K bodu č. 20

Prepis/Popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 308/2000 Z. z. (monitoring č. 1320/M/2021)

Monitorované vysielanie: Správy RTVS
Deň vysielania: 1. 9. 2021
Čas vysielania: cca 19.00 hod.

Vysielací čas:
- cca 19.00 hod. **–** začiatok programu *Správy RTVS*
  Príspevky:
  - Protestujúci zablokovali centrum Bratislavy
  - Protest v centre Bratislavy
  - Protivládne zhromaždenia v Košiciach
  - Očkovanie proti covidu prešetrí súd v Haagu
  - Rastie počet infikovaných koronavírusom
  - Ústavní činitelia k výročiu Ústavy SR
  - Hlas-SD prijal deklaráciu 1. septembra
  - Samuel Andrejčík je zlatý
  - Bronzové medaily pre Slovensko
  - Evakuačná misia bola podľa J. Bidena úspešná
  - EÚ chce novú etapu kolektívnej bezpečnosti
  - Železničnú dopravu v Nemecku zastavil štrajk
  - Libanonom otriasa ekonomická kríza
  - V školách by sa deti nemali miešať
  - Záujem o domáce vzdelávanie stúpa
  - Deň kroja sa vrátil do Banskej Bystrice
  - Vyhlásenie súťaže dedina roka
  - Na Zárubách osadili dvojkríž
  - Úhyny včiel štyri roky po sebe
  - Na Mars a späť za 100 hodín
  - Obnovili habánsky mlyn
  - Sergej Prokofiev: Peter a vlk
  - Začiatok filmového festivalu v Benátkach
- cca 19.41 hod. – koniec programu *Správy RTVS*

Príspevok: *Očkovanie proti covidu prešetrí súd v Haagu* (názov príspevku uvedený vo forme titulku umiestneného v dolnej časti obrazovky v úvode príspevku)

Prepis:
Ľubomír Bajaník, moderátor: *„Medzinárodný trestný tribunál v Haagu bude prešetrovať, či očkovanie proti COVIDu-19 je alebo nie je zločinom proti ľudskosti. Podnet podala skupina slovenských, českých, anglických a francúzskych právnikov, vedcov a lekárov. Žiadajú zastavenie očkovania. Hlavný hygienik však tvrdí, že pri vakcínach je viac pozitív ako rizík.“*

Monika Maťová, redaktorka: *„Lekári a vedci, ktorí sa rozhodli podporiť podnet tvrdia, že očkovanie proti COVIDu treba zastaviť. Je medzi nimi aj francúzsky virológ, objaviteľ HIV vírusu a nositeľ Nobelovej ceny za fyziológiu a medicínu Luc Montagnier.“*

Marica Pirošíková, spoluautorka podnetu, advokátka: *„Nositeľ Nobelovej ceny, profesor Luc Montagnier, ktorý už v apríli upozornil na to, že masové očkovanie obyvateľstva je zásadnou vedeckou a medicínskou chybou.“*

Ján Lakota, mikrobiológ, Virologický ústav Biomedicínskeho centra SAV: *„Ukazuje sa, že v zásade tí očkovaní sú de facto nositelia vírusu a de facto sa stávajú nositeľmi mutovaných kmeňov. Očkovanie selektuje výber ďalších kmeňov pri respiračnom víruse.“*

Vladimír Krčméry, člen Epidemiologického konzília: *„Áno, pán profesor Montagnier povedal a ja by som to chcel aj interpretovať a vysvetliť, pretože to treba si prečítať celý ten rozhovor v tom kontexte, že vakcinácia zatláča tie menej, tie veľmi virulentné a nahradzujú menej virulentné a menej smrteľné kmene.“*

Monika Maťová, redaktorka: *„Podnet do Haagu podporil aj prezident Slovenskej lekárskej únie špecialistov Andrej Janco.“*

Andrej Janco, prezident Slovenskej lekárskej únie špecialistov (text v obraze)**:** *„Môžu vzniknúť autoimúnne procesy, to znamená, že naša imunita bojuje proti našim vlastným bunkám. Tohoto sa bojíme.“*

Ján Mikas, hlavný hygienik SR: *„My musíme byť otvorení všetkým informáciám, napríklad aj niektoré lieky a niektoré vakcíny môžu mať aj majú nežiaduce účinky. Práve tie nežiaduce účinky treba sledovať, treba hlásiť a samozrejme, že vážne ich potom zohľadňovať v jednotlivých očkovacích stratégiách. V súčasnej situácii naozaj to očkovanie, benefity očkovania prevládajú nad tými nežiaducimi účinkami z očkovania.“*

Monika Maťová, redaktorka: *„Medzinárodný trestný tribunál v Haagu spoločný podnet slovenských, českých, anglických a francúzskych právnikov zaevidoval. Teraz musí rozhodnúť, či sa ním bude zaoberať.“*

21

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

10. 11. 2021

Správne konanie:	1088/SKO/2021 zo dňa 2. 6. 2021
Predmet:	§ 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania:	MAC TV s r.o.
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 21. 10. 2021

Návrh uznesenia č. 1:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 1088/SKO/2021, MAC TV s r.o.

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že na televíznej programovej službe JOJ dňa 20. 3. 2021 o cca 19:00 hod. odvysielal v rámci programu *Krimi* príspevok s názvom *Konanie "v súlade so zákonom" (?!),* ktorý informoval o prípade odobratia dieťaťa sudkyňou od jeho otca, ku ktorému malo dôjsť proti vôli dieťaťa, a v ktorom nedostala matka odobratého dieťaťa ako príspevkom dotknutá osoba priestor vyjadriť sa k prezentovaným tvrdeniam o možnom ubližovaní dieťaťu a zodpovednosti za jeho možnú traumatizáciu v dôsledku náhleho odobratia od otca, čím účastník konania porušil povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov.

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu **– upozornenie na porušenie zákona.**

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.“*.

Úloha:
Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.
T: 10. 12. 2021 **Z: PLO**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti v časti možného porušenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z..
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Návrh uznesenia č. 2:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konanie č. 1088/SKO/2021 vedené voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. v časti možného porušenia povinnosti ustanovenej § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

z a s t a v u j e,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:
Kancelária Rady podľa § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zastavení časti konania a doručí ho účastníkovi konania.
T: 24. 11. 2021 **Z: PLO**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti v časti možného porušenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z..
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 2. 6. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. vo veci možného porušenia **§ 16 ods. 3 písm. b)** a **§ 19 ods. 1 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 20. 3. 2021 v čase o cca 19:00 hod. odvysielal na programovej službe JOJ v rámci programu *Krimi* príspevok s názvom *Konanie "v súlade so zákonom" (?!),* v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu a ktorý spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom mohol zasiahnuť do ľudskej dôstojnosti v príspevku identifikovanej osoby.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 18. 6. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1088/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok") zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj prepis/popis skutkového stavu.

Účastníkovi konania bola následne listom č. 1088/SKO/2021-2 zaslaná opätovná výzva na vyjadrenie sa v správnom konaní v lehote do 5 dní odo dňa jej doručenia spolu s poučením, že Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Opätovná výzva na vyjadrenie sa k predmetnému správnemu konaniu bola účastníkovi konania doručená dňa 29. 9. 2021.

Vyjadrenie účastníka konania nebolo Rade do dňa vypracovania tohto materiálu doručené.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. začala plynúť dňa 2. 6. 2021 a uplynie dňa 2. 12. 2021. Objektívna 1-ročná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 20. 3. 2021 a uplynie dňa 20. 3. 2022.

* * *

Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru."*

Pojmy objektívnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z. ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

* * *

Podľa § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie, programová služba a ich zložky nesmú a) spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd.“*

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: Krimi
Deň a čas vysielania: 20. 3. 2021 o cca 19:00:00 h
Označenie podľa JSO: -

- časový kód cca:
19:00:00 – začiatok záznamu – začiatok programu Krimi
headliny: ▪*Smrť v plameňoch*; ▪*Auto sa zrútilo zo zrázu*; ▪*Ľudské kosti v kríkoch*
príspevky: ▪*Tragický požiar rodinného domu*; ▪*Auto sa rútilo strmým zrázom*; ▪*84 obetí...*; ▪*Prísny režim na sídlisku*; ▪*Kostrové pozostatky v kríkoch*; ▪*Muž bez domova podpálil pivnicu*; ▪*Vyhrajte 1000 eur!*; 19:10:29 – 19:15:42 - prerušenie programu; ▪*Podpaľač zlikvidoval vrak auta*; ▪*Autom “čelom“ proti paneláku*; ▪*Policajné kontroly “na Jozefa“*; ▪*Dvojica ohrozovala tínedžera nožom*; ▪*Chodec spadol rovno pod auto*; ▪*Policajný “anjel strážny“*; ▪***Konanie “v súlade so zákonom“ (?!)*** **19:26:06**
Moderátorka: *„Do redakcie nám prišlo video ako sudkyňa proti vôli trojročného dieťaťa odnáša dcéru od otca k matke. Aj napriek tomu, že dievčatko malo v daný deň ísť do opatery mamy, presun od otca k nej odmietla.“*
Moderátor: *„Súd sa bližšie k udalosti nechcel vyjadriť. Rovnako ako Úrad práce a sociálnych vecí a rodiny, keďže ide o citlivý prípad. Kauzou sa zaoberá ombudsmanka, komisárka pre deti i ďalšie inštitúcie. Upozorňujeme, že nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov.“*
Reportérka: *„Pozeráte sa na zábery, kde sudkyňa bratislavského okresného súdu nesie trojročné dieťa do auta. Bez osobných vecí, ponožiek či topánok.“* (v zábere osoba nesúca v náručí dieťa v pyžame s bosými nohami, pričom v ruke drží i plyšovú hračku, dieťa nevykonáva žiadne pohyby, len v jednom momente načiahne mierne ruku smerom odkiaľ odchádzajú, osoba nesie dieťa smerom za auto, oblasť hlavy osoby i dieťaťa je rozostrená tak, že nie je možné rozoznať ich tváre – záber je bez autentického zvuku; okolo nich vidno v úvode záberu i ďalšie osoby, jedna má rozostrenú oblasť hlavy a ostatným hlavu nevidno; záber je na obrazovke označený: „ZDROJ: BRANISLAV PROCHÁZKA“)
Pavol Adamčiak, Hovorca krajského súdu BA: *„Podľa vyjadrenia zákonnej sudkyne Okresného súdu Bratislava III výkon rozhodnutia bol realizovaný zákonným spôsobom.“*
Lucia Kurilovská, Rektorka APZ v Bratislave (v z.): *„Keď hovoríme o dodržaní litery zákona, v podstate takéto možnosti a oprávnenia sudca má, keď je to pod dohľadom ešte aj sociálnej kurately, tak v zásade môže takto postupovať. Samotné dieťa to môže brať ako určitý únos cudzou osobou v podstate od rodiča, pri ktorom v zásade chce byť.“* (okrem záberov na hovoriacu, je tá to snímanú i pri rozhovore s reportérkou, ako pozerajú na mobil)
Marek Madro, Psychológ, zakladateľ IPČKA (v z.): *„Keď sa na to pozriem z pohľadu psychológa, tak naozaj takáto veľmi stresujúca situácia sa môže preklopiť až do traumy a tá trauma sa môže preklopiť do ďalších psychických ťažkostí, ktoré potom ovplyvňujú celý ďalší život.“*
Reportérka: *„Podľa psychologičky a poslankyne národnej rady, ktorá má na starosti manželskú poradňu, však súd nerešpektoval vyhlášku ministerstva spravodlivosti z roku 2016, ktorá hovorí o ospravedlniteľných dôvodoch dopĺňajúcich zákon o výkone rozhodnutia. Vyhláška zohľadňuje tri základné princípy vyplývajúce z dohovoru o právach dieťaťa, a to princíp najlepšieho záujmu, princíp*

rešpektovania jeho práv a tiež princíp vypočutia jeho názoru." (v zábere reportérka s psychologičkou pri rozhovore; záber na budovu MS SR; záber na text vyhlášky; ilustračné zábery – detského zariadenia)
Katarína Hatráková, Psychologička, Poslankyňa NR SR (v z.): *„Vnímam to ako fatálne zlyhanie štátu. Nebolo konané v súlade so zákonom. Minimálne zo strany sudkyne to bolo v príkrom rozpore s touto vyhláškou. Rovnako kolízny opatrovník má metodické pokyny, má taký guideliny, ako v takejto situácii postupovať. Neboli vyčerpané všetky možnosti, ktoré sudca a kolízny opatrovník v takýchto situáciách má."* (okrem záberov na hovoriacu ilustračné zábery detského zariadenia)
Reportérka: *„Napríklad zorganizovať spoločné či individuálne stretnutia s dotknutými stranami, využiť mediátora, ale aj komunikáciu so psychológom, ktorý vypracoval psychologický posudok dieťaťa. V posudku sa odborník vyjadruje aj k tomu, že dievčatko inklinuje iba k jednému z rodičov. V dokumente sa ďalej uvádza, že dieťa počas vyšetrenia na otázky odborníkov spontánne odpovedalo, že mu vlastná mama ubližuje. Tieto tvrdenia podľa psychológa nie je možné dieťa naučiť či ho takýmto spôsobom zmanipulovať vzhľadom na jeho vek."* (zábery: text vyhlášky MS SR; reportérka; ilustračné zábery detského zariadenia)
Lucia Mihalíková, Hovorkyňa KR PZ Bratislava (v z.): *„Vyšetrovateľka Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Senci vykonáva v tomto prípade trestné konanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby. S prihliadnutím na štádium trestného konania, ako aj na citlivosť prípadu, nie je možné poskytnúť žiadne bližšie informácie."*(v záberoch hovorkyňa, raz pri rozhovore s bližšie neidentifikovaným mužom)
Reportérka: *„Možným postupom k vyriešeniu prípadu je žiadosť o zmenu sudcu či kolízneho opatrovníka, ale aj podanie sťažnosti na sudkyňu priamo na ministerstvo spravodlivosti. Nikol Richterová, televízia JOJ."* (zábery budovy ÚPSVaR, Bratislava; zábery budovy MS SR)
- v závere príspevku v dolnej časti: *„PRE TV JOJ VYROBILA SLOVENSKÁ PRODUKČNÁ A.S. © 2021"*
19:29:29 – začiatok programu *Noviny*
19:29:59 – koniec záznamu

* * *

I. Možné porušenie povinnosti ustanovenej § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

Príspevok s názvom *Konanie "v súlade so zákonom"* odvysielaný dňa 20. 3. 2021 v čase o cca 19:00 hod. na programovej službe JOJ v rámci programu *Krimi* informoval o prípade odobratia dieťaťa sudkyňou od jeho otca, ku ktorému malo dôjsť proti vôli dieťaťa.

V rámci odvysielaného príspevku bol divákovi prostredníctvom videozáznamu priblížený moment odobrania dieťaťa a zároveň odzneli, okrem iného, i informácie o tom, že podľa odborného posudku psychológa dieťa inklinuje len k otcovi a o matke uviedlo, že mu ubližuje.

Medzi kritériá zachovania objektívnosti a nestrannosti spravodajského programu je možné, okrem iného, zaradiť aj **vyváženosť sprostredkovaných informácií**. Vzhľadom na obsah a charakter vyjadrení redaktorky príspevku o záveroch psychologického posudku dieťaťa a hovorkyne KR PZ Bratislava Lucie Mihalíkovej sa dotknutou stranou príspevku mohla stať i matka dieťaťa, ktorá má na základe odznených informácií dieťaťu ubližovať. Tej v predmetnom príspevku priestor na vyjadrenie daný nebol. Vzhľadom na uvedené mohol odvysielaný príspevok pôsobiť jednostranne a nevyvážene, a teda vzniklo dôvodné podozrenie, že odvysielaním programu **mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.,** zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajského programu.

Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) ukladá vysielateľom povinnosť zabezpečiť, aby spravodajské programy boli objektívne a nestranné, a aby názory a hodnotiace komentáre boli oddelené od informácií spravodajského charakteru. Predmetné ustanovenie predstavuje zákonnú limitáciu práva na

slobodu prejavu vysielateľa. Sloboda prejavu je podľa článku 26 Ústavy SR garantovaná len do tej miery, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, alebo neohrozuje bezpečnosť štátu, verejného poriadku alebo ochranu verejného zdravia a mravnosti. Ani v demokratickej spoločnosti tak nemá sloboda prejavu absolútny charakter. Rada v zásade pri posudzovaní objektívnosti postupuje v zmysle kritérií objektivity definovaných podľa Lutza Hagena: relevancia, transparentnosť, presnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia. Pojmy objektívnosť a nestrannosť nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z. ani v súvisiacich predpisoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do definície neurčitých pojmov. Pre tieto neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej pôsobnosti správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Do pôsobnosti Rady podľa § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. patrí dohliadať na dodržiavanie povinností podľa tohto zákona. Nakoľko z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva pre vysielateľa povinnosť zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov, je v pôsobnosti Rady rozhodnúť, či program bol objektívny a nestranný.

Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských relácií je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka aby bolo divákom, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor.

Ako naznačuje názov samotného príspevku, jeho predmetom bolo priblíženie konania zákonnej sudkyne spočívajúceho v údajnom násilnom odobratí dieťaťa od otca k matke a zhodnotenie predmetného výkonu súdneho rozhodnutia z hľadiska jeho súladnosti s platnými právnymi predpismi.

Z obsahu príspevku je zrejmé, že tento neinformuje o prípade komplexne. Tematizuje len traumatizujúci moment odobrania dieťaťa od otca. Vyhodnotenie danej udalosti ako pre dieťa traumatizujúcej má potvrdzovať, resp. umocňovať skutočnosť, že podľa odborného posudku psychológa dieťa inklinuje len k otcovi a o matke uviedlo, že mu ubližuje, ako aj informácia o vedenom trestnom stíhaní pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby v tejto súvislosti.

Máme za to, že uvedené vyjadrenia mohli dotknutú matku vykresľovať ako osobu, ktorá dieťaťu ubližuje a ktorá je v konečnom dôsledku zodpovedná za jeho možnú traumatizáciu v dôsledku náhleho odobratia od otca. Vzhľadom na citované vyjadrenia a odznené informácie sa matka zobrazeného dieťaťa nepochybne **stala dotknutou stranou príspevku**. Zároveň uvádzame, že v rámci príspevku bolo explicitne zobrazené, z akého zdroja video o odobratí dieťaťa sudkyňou pochádza („ZDROJ: BRANISLAV PROCHÁZKA“). Na základe uvedenej skutočnosti sa osoba matky dieťaťa mohla stať pre širšie okolie identifikovateľnou, nakoľko z logiky veci vyplýva, že ide o zdroj blízky dieťaťu a jeho rodine.

Pre posúdenie súladu s povinnosťou ustanovenou v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je ďalej dôležité zistiť, či v rámci programu k odvysielaniu reakcie protistrany došlo, teda či takýto priestor na reakciu, prípadne stanovisko poskytnutý bol. V súvislosti so zabezpečením stanoviska dotknutej strany je potrebné zabezpečiť, aby takéto stanovisko bolo relevantné k obvineniam, príp. kritike, ktoré v príspevku odzneli.

Z prepisu/popisu skutkového stavu je zrejmé, že strana matky nedostala priestor na vyjadrenie k uvedeným tvrdeniam, ktoré sú podľa nášho názoru tak závažného charakteru, že si takéto stanovisko vyžadujú. Reportérka neuviedla, či stranu matky vôbec kontaktovala. V príspevku odzneli len informácie, že k prípadu sa pre citlivosť nebudú bližšie vyjadrovať v prípade zainteresované inštitúcie. Domnievame sa preto, že príspevok informuje len jednostranne v neprospech strany matky, ktorej stanovisko vzhľadom na závažnosť odznených tvrdení (týranie dieťaťa z jej strany) v príspevku pre

objektívnosť jednoznačne absentuje.

V druhej línii sa príspevok venuje zákonnosti a správnosti konania sudkyne. V tejto veci odznie sprostredkované stanovisko sudkyne prostredníctvom hovorcu súdu, cit.:
Pavol Adamčiak, Hovorca krajského súdu BA: *„Podľa vyjadrenia zákonnej sudkyne Okresného súdu Bratislava III výkon rozhodnutia bol realizovaný zákonným spôsobom.“*

Ďalej sa ku konaniu sudkyne v danom prípade, a aj sudcov, príp. súdnych úradníkov vo všeobecnosti v takýchto prípadoch z odborného hľadiska vyjadrujú rektorka L. Kurilovská, rektorka AKZ, psychologička a poslankyňa NR SR vedúca manželskú poradňu Katarína Hatráková a Marek Madro, psychológ a zakladateľ internetovej poradne pre mladých ľudí, cit.:
Lucia Kurilovská, Rektorka APZ v Bratislave (v z.): *„Keď hovoríme o dodržaní litery zákona, v podstate takéto možnosti a oprávnenia sudca má, keď je to pod dohľadom ešte aj sociálnej kurately, tak v zásade môže takto postupovať. Samotné dieťa to môže brať ako určitý únos cudzou osobou v podstate od rodiča, pri ktorom v zásade chce byť.“* (okrem záberov na hovoriacu, je tá to snímanú i pri rozhovore s reportérkou, ako pozerajú na mobil)
Marek Madro, Psychológ, zakladateľ IPČKA (v z.): *„Keď sa na to pozriem z pohľadu psychológa, tak naozaj takáto veľmi stresujúca situácia sa môže preklopiť až do traumy a tá trauma sa môže preklopiť do ďalších psychických ťažkostí, ktoré potom ovplyvňujú celý ďalší život.“*
Reportérka: *„Podľa psychologičky a poslankyne národnej rady, ktorá má na starosti manželskú poradňu, však súd nerešpektoval vyhlášku ministerstva spravodlivosti z roku 2016, ktorá hovorí o ospravedlniteľných dôvodoch dopĺňajúcich zákon o výkone rozhodnutia. Vyhláška zohľadňuje tri základné princípy vyplývajúce z dohovoru o právach dieťaťa, a to princíp najlepšieho záujmu, princíp rešpektovania jeho práv a tiež princíp vypočutia jeho názoru.“* (v zábere reportérka s psychologičkou pri rozhovore; záber na budovu MS SR; záber na text vyhlášky; ilustračné zábery – detského zariadenia)
Katarína Hatráková, Psychologička, Poslankyňa NR SR (v z.): *„Vnímam to ako fatálne zlyhanie štátu. Nebolo konané v súlade so zákonom. Minimálne zo strany sudkyne to bolo v príkrom rozpore s touto vyhláškou. Rovnako kolízny opatrovník má metodické pokyny, má taký guideliny, ako v takejto situácii postupovať. Neboli vyčerpané všetky možnosti, ktoré sudca a kolízny opatrovník v takýchto situáciách má.“* (okrem záberov na hovoriacu ilustračné zábery detského zariadenia)

Máme za to, že takéto vyjadrenia vyvolávajú pochybnosti o adekvátnosti použitých pracovných postupov zo strany sudkyne a o jej schopnosti zodpovedného plnenia si pracovných povinností. Je možné tvrdiť, že v celkovom ponímaní príspevok vyznieva skôr ako informácia o zásahu sudkyne proti záujmu dieťaťa. Uvedené je podľa nášho názoru spôsobené absenciou komplexného spracovania problematiky a priblíženia okolností prípadu, ako aj absenciou sprostredkovania stanoviska matky ako dotknutej strany. Rada však nehodnotí a ani nemá oprávnenie posudzovať predmetný program z hľadiska kvality žurnalistickej práce; predmetom posudzovania v danom prípade je skutočnosť, či absencia poskytnutia priestoru na vyjadrenie matke odobratého dieťaťa mohla spôsobiť, že zo strany účastníka konania došlo k poskytnutiu jednostranných informácií, a tým i k porušeniu zákonnej povinnosti zabezpečiť objektivitu a nestrannosť v spravodajskom programe poskytnutých informácií.

Pokiaľ ide o informácie a vyjadrenia indikujúce možný nezákonný postup sudkyne v danom prípade, ktoré sa tiahli celou druhou líniou príspevku, uvádzame, že v tejto súvislosti odznelo sprostredkované stanovisko dotknutej strany - zákonnej sudkyne, a to prostredníctvom hovorcu Krajského súdu v Bratislave, ktorým odmieta akékoľvek pochybnosti o zákonnosti jej postupu pri odobratí dieťaťa. Zároveň je potrebné uviesť, že odvysielané audiovizuálne zábery zachytávajúce sudkyňu pri výkone tohto súdneho rozhodnutia neobsahovali zvukovú zložku ani detailné zábery tvárovej časti sudkyne (použité rastrovanie tváre), na základe ktorých by mohla byť pre širšiu verejnosť jednoznačne identifikovateľná. Vo vzťahu k pravdivosti sprostredkovaných informácií Kancelária Rady uvádza, že skúmanie pravdivosti nie je predmetom posudzovania zo strany Rady, nakoľko do kompetencie Rady nie je žiadnym právnym predpisom zverené skúmať pravdivosť, či nepravdivosť informácií, ktoré boli odvysielané. Riešenie takejto sporovej situácie prislúcha všeobecným súdom. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť, že v prípade nepravdivosti informácii má verejnosť možnosť

požadovať od vysielateľa odvysielanie opravy nepravdivých alebo pravdu skresľujúcich údajov v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.. V prípade neodvysielania opravy je riešenie takto vzniknutých konfliktných situácií právomocou všeobecných súdov a osoba namietajúca nepravdivosť odvysielaných informácií alebo ich pravdu skresľujúci charakter má možnosť domáhať sa svojich práv súdnou cestou.

Rada je podľa § 4 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. povinná dbať o uchovávanie plurality informácií v spravodajských programoch a zároveň je orgánom splnomocneným na dohľad nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie. Je teda zrejmé, že úlohou Rady je sledovať obsah vysielania a v prípade zistenia protiprávneho konania na strane vysielateľa vydať o tejto skutočnosti rozhodnutie. V rozhodnutí o porušení § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Rada na základe skutkového stavu skonštatuje, akým spôsobom mohol vysielateľ zabezpečiť plnenie predmetnej povinnosti, t.j. poskytne vysielateľovi určitý návod, ako postupovať, čo však neznamená, že Radou uvedený spôsob je jediný a sledovaný výsledok nie je možné dosiahnuť aj inak. Úlohou a ani snahou Rady v žiadnom prípade nie je určovať vysielateľovi spôsob, resp. techniku, akou má zabezpečiť vo svojom vysielaní plnenie zákonných povinností.

Poskytnúť relevantný priestor na vyjadrenie druhej strane je len jedným zo spôsobov, ako možno zabezpečiť vyvážené informovanie diváka a objektívne uvádzanie faktov. Vysielateľ môže zvoliť inú formu, resp. techniku, ako zabezpečí plnenie zákonných povinností, pričom povinnosťou Rady je upozorniť vysielateľa na nedostatky a poskytnúť mu návod, ako môže v budúcnosti postupovať. Uvedenému zodpovedá aj druh sankcie – upozornenie na porušenie zákona, ktorý za porušenie predmetného ustanovenia Rada vysielateľom ukladá, ktorá fakticky nemá represívnu zložku a má takmer výlučne výchovný charakter.

Z ustálenej rozhodovacej praxe Rady potvrdenej judikatúrou príslušných súdov SR vyplýva, že povinnosť podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. sa považuje za splnenú už aj v prípade, ak vysielateľ v rámci dotknutého programu preukáže dostatočnú snahu, hoci neúspešnú, o sprostredkovanie stanoviska dotknutej osoby. Rada v rámci svojej rozhodovacej činnosti v súvislosti s § 16 ods. 3 písm. b) akceptuje, keď je z obsahu príspevku zrejmé, že vysielateľ podnikol nevyhnutné kroky v záujme sprostredkovať vyjadrenie dotknutej osoby a táto sa vlastnou nečinnosťou zbavila možnosti vyjadriť sa. Zároveň je však nevyhnutné zabezpečiť, aby snaha vysielateľa zabezpečiť vyjadrenie dotknutej strany bola zrejmá z obsahu príspevku, nakoľko len ten predstavuje relevantný stav. V opačnom prípade možno snahu vysielateľa informovať o všetkých relevantných skutočnostiach považovať za nepreukázateľnú. V tejto súvislosti Kancelária Rady upozorňuje i na skutočnosť, že vysielateľ nezodpovedá za pasívny postoj dotknutej strany, ale za nezabezpečenie vyváženosti príspevku iným spôsobom, ktorým by bolo aj informovanie recipienta o absencii takýchto informácií z dôvodu pasívnej reakcie dotknutej strany.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v čl. 10. ako aj Ústava Slovenskej republiky zakotvuje pre každého právo na slobodu prejavu. Rovnako však Dohovor ako aj Ústava SR ustanovujú možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií. Sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ nezasahuje do práv a slobôd a právom chránených záujmov iných. V takých prípadoch už je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy môže byť vzhľadom na okolnosti potrebné zasiahnuť do slobody prejavu. Sloboda prejavu teda nemá absolútny charakter.

Z citovaných noriem vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti,
- sledovať legitímny cieľ.

Adjektívum „nevyhnutný“ v zmysle čl. 10 ods. 2 Dohovoru zahŕňa naliehavú sociálnu potrebu, pričom vnútroštátne orgány zmluvných štátov Dohovoru majú určitý rozsah voľnej úvahy na posúdenie jej

existencie, a to samozrejme s európskou kontrolou (Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ďalej „ESĽP“ vo veci Lingens v. Rakúsko, 8. júl 1986, séria A, č. 103, str. 25, ods. 39). Nevyhnutnosť zároveň znamená nemožnosť dosiahnuť cieľ obmedzenia iným spôsobom. Cieľ obmedzenia predstavuje napr. ochrana práv a slobôd iných, ochrana zdravia, súkromného života a pod. Z toho vyplýva, že pojem „nevyhnutnosť“ v demokratickej spoločnosti sa musí vždy posudzovať *ad hoc* spolu s legitímnym cieľom.

Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. predstavuje zákonné obmedzenie slobody prejavu. Vzhľadom na mienkotvorný charakter médií, a to najmä spravodajských relácií a politicko-publicistických programov, je nanajvýš oprávnená zákonná požiadavka, aby bolo divákom, ako pasívnym recipientom informácií, umožnené prijímať objektívne informácie podané nestranným spôsobom, spomedzi ktorých si môžu vybrať a utvoriť si pre danú otázku svoj vlastný názor. Význam zákonného ustanovenia povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v rámci spravodajského programu je treba vidieť v ochrane verejného záujmu a práva verejnosti byť objektívne informovaný s možnosťou utvoriť si na preberanú problematiku vlastný názor. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou práva verejnosti prijímať informácie, a to na základe zákona, konkrétne ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.. Podmienka legality a legitimity obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať. V tejto súvislosti tiež Rada uvádza, že ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) bolo do zákona č. 308/2000 Z. z. vložené v rámci implementácie Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii. Požiadavka, aby názory odvysielané v spravodajských programoch boli objektívne a nestranné, vyplýva konkrétne z článku 7 ods. 3 predmetného Dohovoru, cit.: *„Prevádzkovateľ vysielania je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.“*

Druhou, je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Túto rovinu skúma Rada prostredníctvom zákonom dovolenej správnej úvahy, ktorá analyzuje intenzitu porušenia zásad objektivity a nestrannosti na jednej strane a intenzitu prípadného obmedzenia slobody prejavu účastníka konania na strane druhej. Ako vyplýva z vykonanej analýzy, k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v intenzite predpokladanej ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. došlo v takej miere, že prevážila nad slobodou prejavu účastníka konania, keďže účastník konania prezentoval informácie o výkone súdneho rozhodnutia v podobe odobratia dieťaťa od jeho zákonného zástupcu bez toho, aby poskytol relevantný priestor na vyjadrenie príspevkom dotknutej strane či sprostredkoval jej názor inou vhodnou formou. Prezentovanie takto nevyváženého obsahu bez možnosti dotknutej strany – matky odobratého dieťaťa, vyjadriť sa k prezentovaným skutočnostiam, podľa nášho názoru, spôsobilo, že predmetný spravodajský program nebol odvysielaný v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.

Kancelária Rady nespochybňuje skutočnosť, že účastníkom konania zvolená téma je aktuálna a spoločensky dôležitá, nakoľko poukazuje na problémy spojené s výkonom súdnych rozhodnutí vo veciach maloletých detí, pričom táto téma sa bezpochyby priamo či nepriamo dotýka pomerne širokého okruhu divákov. S ohľadom na záver vyslovený Najvyšším súdom SR v rozhodnutí č. 3Sžo/63/2012 (*„Nato aby sa recipient mohol slobodne rozhodnúť a utvoriť si názor, potrebuje mať prístup k viacerým názorom a nie len k jednostranne poňatým príspevkom, v ktorých by boli, resp. neboli zverejnené všetky dostupné objektívne informácie k danej téme.“)* sa však domnievame, že nakoľko v príspevku absentovalo vyjadrenie dotknutej osoby k relevantným tvrdeniam, bol **odvysielaný príspevok podaný jednostranne v rozpore s požiadavkou vyváženosti ako jedného**

zo základných kritérií objektivity, v dôsledku čoho divák nemal možnosť slobodne sa rozhodnúť medzi viacerými verziami a vytvoriť si objektivizovaný názor k diskutovanej téme. Tiež máme za to, že naliehavým verejným záujmom v danom prípade je i snaha zamedziť informovaniu o témach sporov o deti, výkonov súdnych rozhodnutí vo veciach maloletých detí jednostranným spracovaním informácií, čím dochádza k traumatizovaniu nielen dotknutých osôb, ale i spoločnosti.

Kancelária Rady má na základe vyššie uvedeného za to, že účastník konania porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 20. 3. 2021 v čase o cca 19:00 hod. odvysielal na programovej službe JOJ v rámci programu *Krimi* príspevok s názvom *Konanie "v súlade so zákonom" (?!)*, v ktorom dotknutá strana – matka odobratého dieťaťa nedostala priestor na vyjadrenie a jej stanovisko nebolo účastníkom konania ani nijak sprostredkované. Uvedeným konaním tak nebola zabezpečená zákonná požiadavka na objektívnosť a nestrannosť odvysielaného spravodajského programu a Kancelária Rady považuje za odôvodnené a v demokratickej spoločnosti nevyhnutné vyvodiť voči účastníkovi konania administratívnoprávnu zodpovednosť.

* * *

II. Možné porušenie povinnosti ustanovenej § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z.

Správne konanie č. 1088/SKO/2021 bolo začaté i pre možné porušenie povinnosti ustanovenej § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z., nakoľko program *Krimi* zo dňa 20. 3. 2021 mohol spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasiahnuť do ľudskej dôstojnosti v príspevku identifikovanej osoby.

V prepise/popise skutkového stavu zaznamenané vyjadrenia redaktorky príspevku prezentujúce závery psychologického posudku dieťaťa mohli dotknutú matku vykresľovať ako osobu, ktorá dieťaťu ubližuje a ktorá je v konečnom dôsledku zodpovedná za jeho možnú traumatizáciu v dôsledku náhleho odobratia od otca. Uvedeným obsahom a spôsobom spracovania mohlo dôjsť k zásahu do ľudskej dôstojnosti matky dieťaťa. Na základe uvedeného vzniklo dôvodné podozrenie z porušenia **§ 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.**

Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena je zakotvené v prvom odseku článku 19 Ústavy Slovenskej republiky, v druhej hlave pod názvom Základné práva a slobody. Základné práva a slobody sú právami neodňateľnými, nescudziteľnými, nepremlčateľnými a nezrušiteľnými a obmedziť ich možno len zákonom. Predmetom posudzovania zo strany správneho orgánu v danom prípade je, či odvysielaním predmetného programu došlo ku kolízii viacerých právom chránených záujmov, a to práva dotknutej osoby – matky odobratého dieťaťa na zachovanie ľudskej dôstojnosti na strane jednej, so slobodou prejavu vysielateľa a právom verejnosti na informácie na strane druhej.

Sloboda prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter.** Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:
„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti." (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR).
V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „US SR) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej

rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv sa používa tzv. test proporcionality, pričom Rada, v súlade s rozhodovacou praxou ÚS SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV ÚS 472/2012), používa trojstupňový test proporcionality.

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len** do tej miery**, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Ústavný súd SR zaujal stanovisko k právu na slobodu prejavu, okrem iného, i v náleze sp. zn. II. ÚS 326/09 zo 4. marca 2010, kde deklaroval, že sloboda prejavu je nevyhnutná pre demokraciu a pre tvorbu slobodnej verejnej mienky v otvorenej spoločnosti, je základným pilierom demokratickej spoločnosti, v ktorej je každému dovolené vyjadrovať sa k verejným veciam a vynášať o nich hodnotové súdy, a aj pri kritike platí z princípu demokracie vyplývajúca ústavná prezumpcia, že ide o kritiku dovolenú. (bod 39 Nález sp. zn. II. ÚS 326/09 zo 4. marca 2010). V Náleze sp. zn. III. ÚS 385/2012 z 21. januára 2014 Ústavný súd ďalej konštatoval, že sloboda prejavu je jedným zo základných pilierov demokracie a uplatňuje sa nielen vo vzťahu k informáciám a myšlienkam, ktoré sú prijímané priaznivo, resp. sú pokladané za neškodné či neutrálne, ale aj k tým, ktoré urážajú, šokujú alebo znepokojujú štát alebo časť obyvateľstva, čo je dané požiadavkami pluralizmu, znášanlivosti a otvorenosti, bez ktorých nemožno hovoriť o demokratickej spoločnosti.
Ústavný súd v rámci svojej činnosti rovnako poukázal i na dôležitosť a charakter slobody prejavu médií, keď uviedol, že cit.: *„Tá sa vzťahuje predovšetkým na sprostredkovávanie informácií, ako aj šírenie správ, myšlienok a názorov, ktoré sú nielen pozitívne či neutrálne, ale aj takých, ktoré nesú negatívnu konotáciu, urážajú, šokujú alebo znepokojujú štát, politické elity alebo časť obyvateľstva, čo je dané požiadavkami pluralizmu, znášanlivosti, otvorenosti a permanentného diskurzu, bez ktorých nemožno hovoriť o demokratickej slobodnej spoločnosti. Sloboda prejavu vo vzťahu k médiám poskytuje ochranu nielen zvoleným témam, ktoré sú médiami komunikované, ale aj druhu a spôsobu ich spracovania a šírenia. Takto nastavené široké hranice slobody prejavu médií a vysielateľov sú prejavom (a zároveň základom) modernej demokratickej spoločnosti a majú zásadný význam pre možnosť charakterizovať štát ako demokratický a slobodný.“* [1]

V súvislosti s úlohami štátu vo vzťahu k médiám Ústavný súd zdôrazňuje, že štát je predovšetkým povinný zdržať sa obmedzovania slobody prejavu a neodôvodnených zásahov do slobody prejavu, okrem výnimky v zmysle čl. 26 ods. 4, kedy je slobodu prejavu možné obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných alebo na ochranu určitého kvalifikovaného verejného záujmu. Vo vzťahu k vysielateľom Ústavný súd poukazuje na čl. 26 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého sa môže podnikanie v oblasti rozhlasu a televízie viazať na povolenie štátu. Ústava tak predpokladá možnosť štátu legislatívne upraviť podmienky vstupu na mediálny trh, pričom v dôsledku náročnosti splnenia zákonných podmienok vstupu vysielateľa na mediálny trh má štát pomerne širokú diskréciu. Po splnení zákonných podmienok takéhoto vstupu má štát už len veľmi obmedzené možnosti zasahovať do práva vysielateľa na slobodu prejavu.[2]

Z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona **(požiadavka legality)**,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti **(požiadavka proporcionality)**
- a sledovať legitímny cieľ **(požiadavka legitimity)**, ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

[1] Nález sp. zn. II. ÚS 174/2017-44
[2] Tamtiež

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov. Účelom zákonného obmedzenia slobody prejavu podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. je práve ochrana práv a slobôd iných. Podmienka legality a legitimity je teda nepochybne naplnená.

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Táto rovina sa skúma prostredníctvom zákonom dovolenej správnej úvahy, pričom sa analyzuje intenzita zásahu do ľudskej dôstojnosti konkretizovaných osôb v rámci odvysielaného príspevku na jednej strane a intenzita prípadného obmedzenia slobody prejavu účastníka konania na strane druhej.

V zmysle doterajšej aplikačnej praxe ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. zo strany Rady, ako i v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR, bola na to, aby mohlo prísť zo strany vysielateľa k zásahu do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd v zmysle zákona o vysielaní a retransmisii, nevyhnutná **identifikácia konkrétnej osoby**, resp. osôb pre divákov. Uvedené vyplýva napr. z rozsudku NS SR sp. zn. 3 Sž 82/2008-26 „Podľa senátu Najvyššieho súdu z výkladu ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. vyplýva, že aplikácia ustanovenia vyžaduje, aby prišlo k zasiahnutiu do sféry práva konkrétnej osoby t.j. individualizovaného subjektu, do dôstojnosti ktorého bolo odvysielaním posudzovaného programu zasiahnuté." Postihovaný tak bol v takýchto prípadoch nie zásah do ľudskej dôstojnosti ako takej, v jej abstraktnej forme, ale na vyvodenie administratívnoprávnej zodpovednosti voči vysielateľovi muselo prísť k individualizácii osoby, ktorej právo bolo porušené. Osoba, do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd ktorej bolo vysielaným obsahom zasiahnuté, však nemusela byť nevyhnutne identifikovateľná pre všetkých recipientov (napr. prostredníctvom celého mena a bydliska), nakoľko negatívne dôsledky zásahu do základných práv a slobôd, v tomto prípade konkrétne práva na ochranu ľudskej dôstojnosti, sa najintenzívnejšie prejavujú práve v širšom okolí fyzickej osoby. Rada mala za to, že úmyslom zákonodarcu bolo nepochybne chrániť fyzickú osobu práve pred takýmito dôsledkami zásahu. Vzhľadom na uvedené tak bolo podľa doterajšej aplikácie ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. potrebné, aby bola fyzická osoba, do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd ktorej malo byť zasiahnuté, identifikovateľná pre svoje širšie okolie.

V súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) pre daný prípad je však potrebné poukázať na aktuálny výklad Ústavného súdu vyjadrený v **Náleze Ústavného súdu SR zo dňa 24. januára 2018 sp. zn. II. ÚS 174/2017-44** (ďalej aj ako „Nález ÚS SR"), ktorý možno považovať za konkretizáciu a sčasti i prelom v doterajšom výklade a aplikácii predmetnej právnej normy zo strany Rady a NS SR. Daným Nálezom ÚS SR konštatoval, že rozsudkom NS SR č. k. 2 Sž 12/2014-38 z 18. mája 2016 boli porušené práva spoločnosti MAC TV, .s.r.o. tento rozsudok zrušil a vrátil NS SR na ďalšie konanie. Predmetným rozsudkom NS SR potvrdil rozhodnutie Rady č. RP/029/2014, ktorým Rada rozhodla, že účastník konania, MAC TV, s.r.o., porušil povinnosť podľa § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že poskytoval program *„Úradníci chceli zobrať dieťa od rodiča, skončilo na psychiatrii",* ktorý svojím obsahom a spôsobom spracovania zasiahol do osobnej cti *„súdnej úradníčky"* zobrazenej v programe.

Nakoľko predmetný Nález predstavuje aktuálny výklad účelu predmetného ustanovenia, považujeme ho za mimoriadne relevantný pre účely preskúmavania skutkového stavu v tomto správnom konaní. V zmysle tu vyjadreného názoru Ústavného súdu SR **je možné k aplikácii ustanovenia § 19 ods. 1**

písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. pristúpiť len v prípadoch, kedy sa subjekt ohrozený na svojich právach nevie domáhať ochrany prostredníctvom iných právnych prostriedkov, cit.: *„Uvedený § 19 ods. 1 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii si kladie za cieľ zabezpečiť prostredníctvom obmedzenia slobody prejavu vysielateľov a sankčným mechanizmom Rady ochranu základných práv a slobôd (ľudskej dôstojnosti a ľudskosti) v tých situáciách, kde subjekty ochrany nemajú k dispozícii prostriedky alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich (osobnostných) práv v rámci súkromnoprávnych mechanizmov (napr. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka – žaloba o ochranu osobnosti). Pre hájenie verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti subjektov ochrany je nevyhnutné použiť sankčný mechanizmus.* ***Pôjde napríklad o prípady, keď obsah vysielateľmi šírených informácií, názorov, myšlienok a ideí zasahuje do ľudskej dôstojnosti (alebo obdobných osobnostných základných práv a slobôd) nie konkrétnej osoby, ale bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí, ktorí nemajú objektívne možnosť sa proti takýmto zásahom brániť súkromnoprávnou žalobou pre ich nespätosť s daným prostredím*** *(napr. migrujúci ľudia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb znevažujúcim informovaním o ich migrácií)* ***alebo vzhľadom na ich sociálnu a ekonomickú situáciu ako skupiny osôb v danom prostredí*** *(skupiny osôb zo znevýhodneného sociálneho prostredia – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb pohŕdavým a tendenčným informovaním o ich spôsobe života),* ***alebo pôjde o situácie zásahu do ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby či osôb v spojení s konkrétnymi skutočnosťami z minulosti*** *(napr. týkajúce sa holokaustu, zločinov proti ľudskosti, vojnových konfliktov v minulosti, keď napr. tieto osoby nežijú – zásah do ľudskej dôstojnosti týchto osôb popieraním holokaustu alebo zľahčovaním útrap ľudí preživších holokaust či ich blízkych)* ***alebo prítomnosti*** *(napr. týkajúce sa terorizmu či extrémizmu mimo územia Slovenskej republiky – napr. zásah do ľudskej dôstojnosti obetí necitlivým alebo príliš explicitným informovaním o obetiach alebo zraneniach).“* Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že i použitie sankčného mechanizmu v záujme hájenia verejného záujmu o ochranu ľudskej dôstojnosti takto opísaných subjektov musí byť v súlade s princípom nevyhnutnosti.

Ústavný súd na viacerých miestach Nálezu sp. zn. II. ÚS 174/2017-44 uvádza, že predmetom ustanovenia **§ 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.** je ochrana verejného záujmu tým, cit.: ***„aby sa pri informovaní verejnosti (a formovaní názoru recipientov na určitú problematiku) neústavne nezasahovalo do ľudskej dôstojnosti ani tých, ktorí nemajú k dispozícii prostriedky alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich (osobnostných) práv v rámci súkromnoprávnych mechanizmov.“***

Vychádzajúc z uvedeného tak možno konštatovať, že zatiaľ čo podľa predchádzajúcej aplikačnej praxe Rady potvrdenej i rozhodnutiami NS SR bolo na konštatovanie porušenia predmetnej povinnosti zo strany vysielateľa potrebné konkretizovať osobu, do ktorej práv malo byť konaním vysielateľa zasiahnuté, podľa záverov Ústavného súdu ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) neslúži na ochranu základných práv a slobôd takých osôb, ktoré sú schopné efektívne hájiť svoje práva súkromnoprávnymi prostriedkami ochrany. Efektívnosť ochrany práv týchto osôb je vymedzená vzhľadom na adresnosť zásahu do ich práv zo strany vysielateľa, resp. vzhľadom na ich pobyt, pracovisko, postavenie, či iný status v rámci spoločenských vzťahov. Rada nie je orgánom verejnej moci, ktorého úlohou je posúdiť spor o ochranu subjektívnych práv jednotlivcov.

Nález ÚS SR znamená odchýlenie sa od predchádzajúceho výkladu predmetu ochrany vymedzeného Radou i NS SR, podľa ktorého bol v prípade konania Rady o porušení povinnosti podľa § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. chránený verejný záujem na tom, aby vysielaním regulovaných subjektov nedochádzalo k zásahom do ústavou zaručených práv a slobôd iných, aj konkrétnych osôb, pričom bol zastávaný právny názor, že ak sa v rámci výkonu dohľadu nad dodržiavaním zákona zistí, že došlo k zásahu do osobnostných práv, Rada musí konať, hoci aj bez ohľadu na vlastný postoj dotknutých osôb, keďže sa v danom prípade jedná o porušenie povinnosti vyplývajúcej z predpisu verejného práva.

Prijímaná bola argumentácia, že Rada je oprávnená vo veci týkajúcej sa i konkrétnej osoby rozhodovať, nakoľko takéto rozhodnutie sa týka kvalitatívne odlišného predmetu ochrany ako rozhodnutie, ktoré je výsledkom súkromnoprávneho konania vo veci ochrany osobnosti. K uvedenému

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Sž/22/2012 uviedol, cit.: *„Rada chráni verejný záujem, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti. Občiansko-právne spory týkajúce sa ochrany osobnosti, ktoré rozhodujú všeobecné súdy, predstavujú úplne iný procesný inštitút ochrany, na ktorý konanie o porušení § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., kde má právomoc konať a rozhodovať Rada, nemá vplyv.“* K obdobnému záveru dospel Najvyšší súd SR aj v rozhodnutí sp. zn. 5Sž/6/2012, cit.: *„...ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. nesupluje občianskoprávne konanie o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka ako sa to mylne domnieva navrhovateľ.“*

Ústavný súd však v súvislosti s výkladom účelu predmetného ustanovenia odkazuje i na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, konkrétne na závery ESĽP vyjadrené v rozsudku ESĽP vo veci MAC TV s.r.o. v. Slovenská republika[3] (sťažovateľ v tomto prípade namietal, že bolo zasiahnuté do jeho práva konštatovaním porušenia § 19 ods. 1 písm. a) v súvislosti so zásahom do práv konkrétne individualizovanej osoby – bývalého poľského prezidenta L. Kaczynskeho). Podľa názoru ESĽP sa v danom prípade orgány verejnej moci prostredníctvom aplikácie noriem § 19 ods. 1 písm. a) zamerali na ochranu subjektívnych práv konkrétne individualizovanej osoby a neponúkli žiadne závery o potrebe ochrany verejného záujmu a ochrany širšej verejnosti pred šírením nenávistných komentárov spočívajúcich v oslave smrti človeka pre jeho iné politické zmýšľanie.[4] V predmetnom rozsudku ESĽP vzal do úvahy i skutočnosť, že Rada v danom prípade začala konanie zo svojej úradnej moci, a nekonala na základe žiadosti prezidentových pozostalých alebo na základe žiadosti zo strany poľského ľudu, alebo autorít, ktoré hájili osobnostné práva zosnulého prezidenta. Zároveň ESĽP poznamenal, že odôvodnenie rozhodnutia, ako i samotné konanie a dokazovanie sa sústredilo na preukazovanie zásahu do ľudskej dôstojnosti a práv tejto konkretizovanej osoby, a nie na hájenie verejného záujmu, aby takýmto konaním vysielateľa nedochádzalo k zásahu do práv verejnosti.

V zmysle posledných záverov ÚS SR, tak aplikácia ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) nie je v praxi vylúčená, jej použitie na konkrétny prípad však musí byť odôvodnené naliehavou potrebou ochrany verejného záujmu, a nielen záujmu takého subjektu, ktorému je umožnené domáhať sa tejto ochrany aj inak. V takýchto prípadoch tak Rada musí v prípade konštatovania porušenia § 19 ods. 1 písm. a) náležite vymedziť verejný záujem, ktorý je konštatovaním zásahu do práv iných chránený. Rovnako, odkazujúc i na závery ESĽP i ÚS SR, sa domnievame, že len argumentácia, že predmetom ochrany i v takýchto prípadoch, t.j. v prípade zásahu do práv konkrétne identifikovaných jedincov, je verejný záujem na tom, aby vo vysielaní vysielateľov nedochádzalo k neoprávneným zásahom do ľudskej dôstojnosti, neobstojí.

K charakteru a právnej sile názorov ÚS SR uvádzame, že účelom interpretácie právnej normy súdom je odhaliť všetko, čo je obsiahnuté v úprave právnej normy tak, aby došlo k plnohodnotnému uplatneniu všeobecne záväzného právneho predpisu. Výklad a uplatnenie právnej normy sa deje určením, o čom právna norma je (aký ma obsah), s nadväzujúcou identifikáciou toho, čo má právna norma spoločné s konkrétnou situáciou, v ktorej nastal spor. Ustanovenie účelu a obsahu právnej normy v materiálnom právnom štáte nepodlieha zmenám od prípadu k prípadu. Je konštantou, ktorá sa rovnakým spôsobom uplatní v opakovaných situáciách bez ohľadu na to, koľkokrát sa situácie reprízujú. K zásadám právneho štátu patrí aj princíp právnej istoty. Súčasťou právnej istoty je požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci. Európsky súd pre ľudské práva v konaní proti Slovenskej republike bez pochybnosti interpretuje a aplikuje rozhodnutia Ústavného súdu SR ako precedensy. Ústavný súd SR sám robí to isté, keď vo väčšine odôvodnení svojich rozhodnutí cituje svoje právne názory vyslovené v podobnej veci a v súlade s nimi zároveň rozhoduje.[5]

Záväznosťou svojich názorov sa Ústavný súd SR zaoberal i v Náleze ÚS 11/09 zp 17. júna 2009, cit.: *„Princíp viazanosti doterajšou judikatúrou patrí k jedným z kľúčových princípov, ktorými sa musí pri výkone svojej rozhodovacej činnosti riadiť ústavný súd. Ak totiž ústavný súd vzhľadom na svoje*

[3] Rozsudok č. 13466/12 z 28. 11. 2017
[4] body 51 a 52 rozsudku ESĽP č. 13466/12 z 28. 11 .2017.
[5] Ochrana ústavnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky, Ján Drgonec, str. 168

ústavné postavenie odôvodnene požaduje od iných orgánov verejnej moci, aby rešpektovali a uplatňovali právne názory vyjadrené v jeho judikatúre, tak je predovšetkým on sám viazaný svojou doterajšou judikatúrou. Táto požiadavka tvorí neoddeliteľnú súčasť ústavného princípu právnej istoty.“

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštatuje, že súčasťou princípu právnej istoty je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď,[6] teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované,[7] pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania. Povinnosťou všetkých orgánov verejnej správy, rozhodujúcich o právach a povinnostiach iných, je zabezpečiť reálnu možnosť uplatnenia princípov právneho štátu. Zároveň je však potrebné upozorniť na skutočnosť, že požiadavku viazanosti nemožno uplatňovať absolútne a raz vyslovený názor Ústavného súdu na právnu normu ustanovenú vo všeobecne záväznom právnom predpise sa môže zmeniť aj bez toho, aby zmena spôsobu vysvetlenia a uplatnenia právnej normy súdom nasledovala za zmenou všeobecne záväzného právneho predpisu.

V zmysle Nálezu Ústavného súdu II. ÚS 174/2017-44 patrí vyhodnocovanie, t. j. skúmanie, či konaním vysielateľa došlo k zásahu do práv konkrétnej osoby do právomoci súdov, konajúcich na podnet aktívne legitimovaného subjektu. Striktnou aplikáciou záverov ÚS SR tak práva osoby, ak je dostatočne konkretizovaná a individualizovaná, nepredstavujú predmet ochrany v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a), keďže takto špecifikovanej osobe je umožnené domáhať sa ochrany práv iným spôsobom a Rada by mohla v danom prípade konať len, ak by spracovanie predmetného programu dosiahlo takej intenzity, že by bolo možné na základe jeho obsahu a spôsobu spracovania uvažovať o zásahu do práv bližšie neidentifikovanej skupiny ľudí. Na tomto mieste považujeme za dôležité upozorniť, že Nález ÚS SR úplne nevylučuje aplikáciu predmetného ustanovenia i na prípady ochrany práv jedincov, a to najmä ak ide o jedincov, cit.: *„ktorí nemajú k dispozícii prostriedky alebo z objektívnych skutočností vyplýva, že efektívne sa nedomôžu prostriedkov ochrany svojich (osobnostných) práv v rámci súkromnoprávnych mechanizmov“*. V takýchto prípadoch môže Rada i naďalej konať, a to aj ex offo, bez zisťovania postoja takto dotknutých osôb, a v rámci administratívno-právneho konania tak poskytnúť ochranu nie právu určitého jedinca, ale poskytnúť ochranu verejnému záujmu na tom, aby vysielaním nedochádzalo k zasahovaniu do základných práv a slobôd iných. V zmysle Nálezu ÚS SR právomoc Rady, ako orgánu aplikujúceho verejné právo je daná len subsidiárne, popri inštitútoch súkromného práva, a to v prípadoch kedy existuje verejný záujem na tom, aby sa pri informovaní verejnosti nezasahovalo do ľudskej dôstojnosti tých, ktorí nemajú k dispozícii prostriedky alebo sa z dôvodu objektívnych skutočností efektívne nedomôžu prostriedkov ochrany svojich práv v rámci súkromnoprávnych mechanizmov**.**

Kancelária Rady má za to, že predmetné závery ÚS SR však nemožno automaticky aplikovať na všetky budúce obdobné prípady, nakoľko účelom § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. nie je ochrana individuálnych práv osôb, do ktorých malo byť vysielaním zasiahnuté, ale ochrana záujmu verejnosti na tom, aby v rámci programovej služby nedochádzalo k takému vysielaniu, ktoré svojím obsahom alebo spôsobom spracovania, zasahuje do práv iných, a to bez ohľadu na postoj takýchto osôb, resp. takejto osoby. Napriek totožnosti skutku (odvysielaný obsah), sú súkromnoprávne konanie, ktorým sa subjekt domáha ochrany svojich práv a administratívnoprávne konanie, iniciované Radou, dva od seba nezávislé procesy, ktorých predmetom sú odlišné práva a povinnosti. Sme toho názoru, že poslaním Rady je v odôvodnených prípadoch sankcionovať vysielateľa za také vysielanie, ktoré degraduje, alebo iným spôsobom zasahuje do práv iných, i konkrétnych osôb, čím je chránený verejný záujem, a nie osobnostné práva poškodeného jednotlivca, alebo skupiny. Práve pre zamedzovanie vysielania takého obsahu, ktorý zakladá rozpor s povinnosťou podľa § 19 ods. 1 písm. a) je opodstatnené, aby Rada konala i bez ohľadu na to, či sa konkrétna osoba cíti takýmto vysielaním dotknutá, a či sa domáha ochrany svojich práv, resp. chce domáhať ochrany svojich

[6] napr. rozhodnutia ÚS SR I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99
[7] II. ÚS 243/05

práv, nakoľko i bez postoja tejto osoby bola verejnosť konfrontovaná s vysielaním, ktorým vysielateľ prezentoval zásah do ľudskej dôstojnosti alebo práv iných.

Kancelária Rady tak i napriek záverom ÚS SR pristúpila k aplikácii predmetného ustanovenia na daný skutkový stav. **Skutkový stav je potrebné posudzovať v kontexte slobody prejavu vysielateľa, ako i charakteru programu, a v prípade konštatovania zásahu do ľudskej dôstojnosti osoby, resp. osôb, identifikovať verejný záujem, ktorého ochrana by bola prípadným sankcionovaním vysielateľa sledovaná.**

Predmetom posudzovania, tak ako je vymedzený v Oznámení o začatí správneho konania, je odvysielaný obsah smerujúci voči osobe matky odobratého dieťaťa.

Vysielateľ je povinný podľa § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. zabezpečiť, aby spôsob spracovania a obsah programovej služby a jej zložiek nezasahovali do ľudskej dôstojnosti a **základných práv a slobôd iných.**

Ako je uvedené vyššie, podľa judikatúry NS SR fyzická osoba, do ktorej ľudskej dôstojnosti malo byť vysielaním obsahom zasiahnuté, musí byť *identifikovateľná pre svoje širšie okolie.* Ako vyplýva zo záznamu vysielania, v príspevku neodznelo meno matky odobratého dieťaťa ani iné osobné údaje, prostredníctvom ktorých by bola priamo identifikovateľná pre svoje širšie okolie. V rámci príspevku však bolo explicitne zobrazené, z akého zdroja video o odobratí dieťaťa sudkyňou pochádza („ZDROJ: BRANISLAV PROCHÁZKA“). Práve na základe uvedenej skutočnosti sa osoba matky dieťaťa mohla stať pre širšie okolie, aj keď nepriamo, identifikovateľnou, nakoľko z logiky veci vyplýva, že išlo o zdroj blízky dieťaťu a jeho rodine, resp. osobu, ktorá bola pri odobratí dieťaťa priamo fyzicky prítomná (otec).

Pri vyhodnocovaní možného zásahu do ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby vo vysielaní je v zmysle dikcie ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z. smerodajným spôsob spracovania sporného obsahu. Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že príspevkom odznené informácie prezentujúce závery psychologického posudku dieťaťa mohli dotknutú matku vykresľovať ako osobu, ktorá dieťaťu ubližuje a ktorá je v konečnom dôsledku zodpovedná za jeho možnú traumatizáciu v dôsledku náhleho odobratia od otca.

Kancelária Rady nepovažuje za problematické informovanie o danej téme ani ilustrovanie traumatizujúceho výkonu súdneho rozhodnutia na konkrétnom prípade, ale odvysielanie závažných tvrdení namierených voči osobe matky odobratého dieťaťa. V tejto súvislosti máme však za to, že možný zásah do ľudskej dôstojnosti dotknutej matky je potrebné posudzovať v kontexte odznených informácii, ako aj primárnej témy príspevku. Ako je zrejmé z prepisu/popisu skutkového stavu, nosným v rámci posudzovaného príspevku je hodnotenie zákonnosti postupu sudkyne pri odobratí dieťaťa, ktorý väčšina z oslovených odborníkov z oblasti psychológie hodnotí ako neprimeraný. **Hoci informácie o možnom ubližovaní dieťaťu zo strany matky, ktorá má byť v uvedenej súvislosti aj trestne stíhaná, majú charakter závažných obvinení, tieto netvorili meritum príspevku a ani neboli v rámci jeho obsahu podrobené ďalšej analýze či hodnoteniu zo strany účastníka konania. Spôsob spracovania tak podľa nášho názoru nesmeroval k degradácii či difamácii dotknutej matky.**

Skutočnosť, že zo spôsobu podania prezentovaných informácií mohlo vyplynúť, že za traumatizáciu dieťaťa je zodpovedná jeho matka, ktorá má byť zároveň trestne stíhaná pre podozrenie zo spáchania trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, je podľa nášho názoru potrebné posudzovať v kontexte dodržania povinnosti ustanovenej § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z., nakoľko predmetným konaním mohlo byť ovplyvnené celkové vyznenie príspevku pre recipienta, ako aj jeho konečný úsudok o prezentovaných skutočnostiach. Uvedené tak mohlo mať vplyv na zabezpečenie zákonnej požiadavky objektívnosti a nestrannosti odvysielaného spravodajského programu.

Z hľadiska práva fyzickej osoby na zachovanie ľudskej dôstojnosti predmetný spôsob spracovania príspevku i vzhľadom na skutočnosť, že osoba, voči ktorej sa vedie trestné stíhanie, je osobou verejného záujmu, podľa nášho názoru, nedosiahol takú intenzitu, aby bol spôsobilý zasiahnuť do jej práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti garantovaného čl. 19 Ústavy SR.

V zmysle už analyzovaného Nálezu ÚS SR je potrebné uviesť, že v predmetnom prípade nevidíme taký zásah do práva zobrazeného subjektu, ktorý by vyústil do naliehavej potreby ochrany verejného záujmu pred takýmto obsahom, na základe ktorého by bolo nevyhnutné vyvodiť administratívnu zodpovednosť a obmedziť slobodu prejavu vysielateľa. Predmetný obsah, podľa nášho názoru, nepoškodzuje ani práva recipientov, ani dotknutej osoby v takej miere, aby bolo nevyhnutné uložiť vysielateľovi sankciu za porušenie ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z.

Vychádzajúc z uvedeného máme za to, že takýmto odvysielaním programu nebolo zaznamenané také správanie, či šírenie informácií, názorov, myšlienok a ideí, ktoré by zasahovali do práva zachovanie ľudskej dôstojnosti dotknutej matky.

Vzhľadom na uvedené máme za to, že odvysielaním predmetného príspevku účastník konania neporušil povinnosť ustanovenú § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z a navrhujeme Rade správne konanie č. 1088/SKO/2021 v predmetnej časti zastaviť.

* * *

Z á v e r

Vzhľadom na vyššie uvedené argumenty navrhujeme Rade prijať pripravený návrh uznesenia.

22

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

10. 11. 2021

Správne konanie:	1089/SKO/2020 zo dňa 2. 6. 2021
Predmet:	§ 16 ods. 3 písm. a), § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania:	Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 29. 10. 2021

Návrh uznesenia č. 1:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 1089/SKO/2021 Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

porušil

povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že dňa 24. 5. 2021 v čase o cca 22:00 hod. odvysielal na televíznej programovej službe Jednotka program *Reportéri,* ktorý naplnil definíciu politickej publicistiky podľa § 3 psím. l) zákona č. 308/2000 Z. z. a v ktorom odzneli v súvislosti s očkovaním proti ochoreniu COVID-19 informácie a boli prezentované názory so zameraním sa na riziká a podozrenia spájané s očkovaním, a to bez toho, aby účastník konania tieto dostatočným spôsobom vyvažoval aj prezentáciou jej benefitov a prínosu v čase aktuálne prebiehajúcej pandémie, čím došlo k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť tohto politicko-publicistického programu,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu – **upozornenie na porušenie zákona**.

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.“*.

Úloha:
Kancelária Rady podľa § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.
T: 10. 12. 2021 **Z: PLO**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľom výsledok prešetrenia sťažností.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Návrh uznesenia č. 2:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že správne konanie č. 1089/SKO/2021 vedené voči vysielateľovi Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov v časti týkajúcej sa možného porušenia ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a) zákona .č. 308/2000 Z. z.,

z a s t a v u j e ,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:
Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zastavení konania a doručí ho účastníkovi konania.
T: 24. 11. 2021 **Z: PLO**

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľom výsledok prešetrenia sťažností.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 2. 6. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona, vo veci možného porušenia

I. **§ 16 ods. 3 písm. a)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že dňa 24. 5. 2021 v čase o cca 22:00 hod. odvysielal na televíznej programovej službe Jednotka program *Reportéri*, čím mohlo dôjsť k nezabezpečeniu všestrannosti informácií a názorovej plurality v rámci vysielanej programovej služby;

II. **§ 16 ods. 3 písm. b)** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že na programovej službe Jednotka odvysielal dňa 24. 5. 2021 v čase o cca 22:00 hod. program *Reportéri*, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 22. 6. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1089/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania bol aj záznam vysielania programu *Reportéri*, odvysielaného v rámci programovej služby Jednotka dňa 24. 5. 2021 v čase o cca 22:00 hod. a prepis/popis skutkového stavu.

Dňa 29. 6. 2021 bola Rade doručená žiadosť o predĺženie lehoty na vyjadrenie v správnom konaní.

Účastníkovi konania bola následne listom č. 1089/SKO/2021-4 zaslaná Odpoveď na žiadosť o predĺženie lehoty na vyjadrenie, ktorá mu bola doručená dňa 2. 7. 2021. V tejto bol vyzvaný, aby sa vyjadril v správnom konaní v lehote do 5 dní odo dňa jej doručenia s poučením, že Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku.

Dňa 7. 7. 2021 bolo Rade doručené vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. začala plynúť dňa 2. 6. 2021 a uplynie dňa 2. 12. 2021. Objektívna 1-ročná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť dňa 24. 5. 2021 a uplynie dňa 24. 5. 2022.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie: *Reportéri*
Deň vysielania: 24. 5. 2021
Čas vysielania: cca 22.00 hod.
Označenie podľa JSO: ⑮

Vysielací čas:
- cca 22:00 hod. – začiatok programu *Reportéri*

- cca 22:26 hod. – koniec programu *Reportéri*

Prepis:

Peter Nittnaus, moderátor: *„Proti smrtiacemu koronavírusu sa očkujeme už päť mesiacov. Kým na začiatku sme hovorili len o výhodách, dnes pripúšťame aj riziká. Reportéri sa na všetky aspekty pozreli podrobnejšie. Farmaceutické firmy a špičkoví odborníci ponúkli cestu zo smrteľného zovretia pandémie. Vakcíny proti koronavírusu nás majú ochrániť a poraziť svetovú hrozbu. Odborníci aj laická verejnosť sú ale rozdelení na dva tábory. Jedni očkovanie vítajú, druhí hovoria o jeho možných rizikách a nejasnej účinnosti. S odstupom času sa pôvodne nastavená stratégia očkovania mení a to pod vplyvom nových poznatkov, ktoré očkovanie v praxi prinieslo. Kým pred pár týždňami ešte úrady trvali na tom, že benefity vakcinácie prevyšujú riziká, dnes pripúšťajú, že obozretnosť je namieste. Keď sme v marci upozornili na prípad učiteľky z východného Slovenska, ktorá zomrela krátko po očkovaní, vyvolalo to nesmierny rozruch. Dnes sa Štátny ústav pre kontrolu liečiv pozerá na prípad inak a zamýšľa ho prehodnotiť.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Na prelome rokov prišla na Slovensko dobrá správa. Dorazili k nám vakcíny proti smrteľnému koronavírusu. Ako prvý sa v nitrianskej nemocnici zaočkoval infektológ Vladimír Krčméry. Účinnosť a bezpečnosť očkovacích látok sa testuje desať a viac rokov. Vakcíny proti ochoreniu COVID-19 toľko času nemali. Hneď v úvode ich príbalových letákov preto stojí.“*

Z písomnej informácie pre používateľa: *„Tento liek je predmetom ďalšieho monitorovania. To umožní rýchle získanie nových informácií o bezpečnosti. Môžete prispieť tým, že nahlásite akékoľvek vedľajšie účinky, ak sa u vás vyskytnú.“*

Vladimír Krčméry, infektológ: *„Každá, samozrejme, tá vakcína potrebuje nejaký čas, aby sa ukázal ten jej skutočný bezpečnostný profil.“*

Ján Lakota, Ústav normálnej a patologickej fyziológie, CEM, SAV: *„Nám v apríli chýbajú akékoľvek poznatky, akékoľvek testy. Táto vakcína sa dostala na trh v podstate po niekoľkých mesiacoch po jej vývine. A ja to nezatracujem, ale je veľká neznáma, čo sa s človekom po zaočkovaní v priebehu ďalších mesiacov počas roku udeje.“*

Miroslava Snopková, prezidentka Slovenskej lekárnickej komory: *„To, že vôbec tie vakcíny môžeme podávať znamená, že museli prebehnúť nejaké testy. Pri týchto vakcínach, ktoré sa podávajú, či už sú to mRNA, alebo vektorové vakcíny, tak my poznáme technológiu týchto vakcín. Nie je to technológia, ktorá by sa vyvinula za posledné mesiace.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„V počiatočnej fáze očkovania nemala verejnosť možnosť overiť si informácie farmaceutických spoločností o bezpečnosti a účinnosti vakcín. Koronavírus začal navyše mutovať. V spleti chaotických informácií a ustavične sa meniacich nariadeniach vlády, Slováci strácali počas vrcholenia druhej vlny pandémie informačnú niť.“*

Michal Vašečka, sociológ: *„Problémy s pandémiou veľakrát neboli komunikované dobre. Zase treba povedať, vo väčšine krajín sveta to komunikované dobre nebolo. Na Slovensku bol problém skôr v tom, že tá komunikácia bola nekonzistentná po prvé a bola plná emócií, a v prípade očkovacej stratégie, musím povedať, že je to úplne tragické.“*

Alexander Wild, primár Hematologického odd., FNSP F. D. Roosvelta v Banskej Bystrici: *„Ja si myslím, že očkovacia kampaň mala začať hneď, ako bolo jasné, že očkovať sa bude. Hej, čiže to malo bežať od jesene minulého roka, dávno predtým, ako sa v decembri podala prvá očkovacia látka.“*

Zuzana Mišáková, občianska aktivistka: *„Očkovacia stratégia na Slovensku bola od začiatku fatálne zle nastavená. Najprv sa síce povedalo, že sa ide podľa veku a podľa kritickej infraštruktúry,*

lenže nemocnice dostali možnosť robiť si vlastné zoznamy náhradníkov a týmito náhradníkmi sa nestali chronicky chorí pacienti, ale dostali sa tam rôzni prominenti, ich manželky na materskej a podobní ľudia, ktorí tam absolútne nemali čo robiť."

Mária Lévyová, prezidentka Asociácie práv na ochranu pacientov: *„Stratégia od úvodu nebola nastavená dobre. Prehodnocuje sa za pochodu, neustále v rámci poradenstva nám hlásili, kto všetko sa dostal do kritickej infraštruktúry a ja nie, generovanie údajov tam nebolo dobré, objednávať sa na vakcináciu po nociach bolo veľmi komplikované."*

Jana Bendová, praktická lekárka: *„Veľmi zle vplývajú na ľudí tie prudké zmeny očkovacích stratégií. V tom sa strácame už niekedy aj my, lekári, alebo sa dozvedáme z médií, že zrazu je iná stratégia."*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Systému očkovania na začiatku nepomohla ani slabá komunikácia o nežiaducich účinkoch vakcín. Hoci ich výrobcovia v príbalových letákoch uvádzali, úrady im akoby nevenovali pozornosť. Ľuďom priamo pri očkovaní o síce zriedkavých, no možných vážnych vedľajších účinkoch nikto nehovoril. Informovaný súhlas pacienta ich odkazoval na písomnú informáciu, ktorú si majú sami vyhľadať."*

Ján Drgonec, ústavný právnik: *„K podmienkam, ktoré sú proste nevyhnutné, patrí súhlas chorého a poučenie chorého. My to máme v zákone, akurát, že na ten zákon všetci kašlú. Veď kto vám kedy vysvetľoval, čo vám budú robiť a aké riziko, že to bude mať nejaké vedľajšie účinky."*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„V príbalovom letáku vakcín od spoločnosti Pfizer/BioNTech a Moderna sú medzi zriedkavými nežiadúcimi účinkami uvedené dočasné ochrnutie, opuch tváre či alergická reakcia. Pri vakcíne od spoločnosti AstraZeneca sa hovorí o krvných zrazeninách v neobvyklých miestach v kombinácii s nízkou hladinou krvných doštičiek. Práve pre možné súvislosti medzi očkovaním a tvorbou krvných zrazenín začali začiatkom marca niektoré krajiny preventívne pozastavovať očkovanie vakcínou od spoločnosti AstraZeneca. Medzi prvými boli Nóri, Taliani či Dáni."*

Tanja Erichsenová, vedúca divízie dánskej liekovej agentúry (Správy RTVS, 25.3.2021): *„Z farmakologického hľadiska je vakcína stále bezpečná a účinná. Nateraz však nemôžeme vylúčiť, že neexistuje súvislosť medzi jej podaním a nezvyčajnými diagnózami, na ktoré sa pozeráme."*

Michal Palkovič, hlavný patológ, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou: *„Ja si napríklad myslím, že Dáni urobili prehnané. Prehnane to uzavreli. Ja si osobne myslím. Lebo keď majú dôkazy, tak sa podeľte. My veľmi radi si tie vedecké štúdie prečítame. Momentálne je nemecká štúdia k dispozícii, rakúska, kde to je v úrovni štatistiky. To nie je v úrovni dôkazu."*

Vladimír Krčméry, infektológ: *„Z medicínskeho hľadiska, keď viacero krajín začína akože biť na poplach, my to voláme akože alert, tak vtedy sa niečo musí udiať. A udialo sa, že EMA znova pozrela celý spis, napriek tomu si myslí, že tá vakcína je v poriadku. Ale ja chcem povedať, že EMA sa môže mýliť, viete?"*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„V polovici marca RTVS upozornila na prípad úmrtia 38-ročnej učiteľky, ktorá týždeň po podaní vakcíny od AstraZeneca odpadla a o sedem dní v nemocnici zomrela. Reportáž vtedy vyvolala v spoločnosti vášne, ľudí rozdelila na dve skupiny."*

Otec nebohej učiteľky (Správy RTVS, 12.3.2021): *„Moja dcéra milovala svoju prácu nadovšetko. Milovali sme ju aj my všetci. Očkovaná bola 13. 2. 2021. Po štrnástich dňoch zomrela. Bola plná života."*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Podľa blízkych trpela učiteľka krátko po očkovaní bolesťami svalov, kĺbov, dýchavičnosťou, sťažovala sa na vysoké teploty, silné bolesti hlavy a straty videnia. Svoj*

stav nahlásila Štátnemu ústavu pre kontrolu liečiv. Že ide o vážne nežiaduce účinky, netušila, keďže ani ju o nich nikto neinformoval. Ústav jej odpovedal o týždeň s tým, že podnet zaevidoval. Na to, že by mala vyhľadať lekára, ju ale neupozornil. Mladá žena medzitým skončila v nemocnici a koncom februára zomrela.“

Zuzana Baťová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv (23.3.2021)**:** *„To vyzerá, ako keby nejaké obvinenie, že ŠÚKL má poskytovať zdravotnú starostlivosť? Pretože ešte raz. Na Štátny ústav pre kontrolu liečiv sa hlásia vzniknuté nežiadúce účinky. ŠÚKL neposkytuje zdravotnú starostlivosť.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Začiatkom marca informoval manžel nebohej Ústav pre kontrolu liečiv o jej smrti. Keď sme sa však 12. marca pri príprave spravodajskej reportáže ústavu pýtali, či evidujú na Slovensku úmrtia po podaní vakcíny AstraZeneca s konkrétnou šaržou, odpovedali, že žiadne z hlásení podozrení po tejto vakcíne sa netýkalo úmrtia a prípad uzavreli.“*

Zuzana Baťová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv: *„Naše stanovisko je jasné, prípad je uzavretý. Kauzálna súvislosť tam nebola.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Kým slovenské úrady súvislosť vzniku krvných zrazenín s očkovaním popierali, iné krajiny začali hromadne pozastavovať alebo neskôr prestali úplne očkovať vakcínou od spoločnosti AstraZeneca. Európska lieková agentúra v apríli prvýkrát priznala, že vznik krvných zrazenín môže byť veľmi zriedkavým vedľajším účinkom tejto vakcíny.“*

Stanovisko Európskej liekovej agentúry: *„Tvorba krvných zrazenín by mala byť vedená ako veľmi zriedkavý vedľajší účinok vakcíny proti novému koronavírusu od spoločnosti AstraZeneca.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Po tomto vyhlásení pribudla v príbalovom letáku k vakcíne Vaxzevria aj nová informácia.“*

Z písomnej informácie pre používateľa: *„Po očkovaní očkovacou látkou Vaxzevria sa pozorovali veľmi zriedkavé krvné zrazeniny, častokrát v neobvyklých miestach. V kombinácii s nízkou hladinou krvných doštičiek, v niektorých prípadoch spolu s krvácaním. Väčšina týchto prípadov sa vyskytla v priebehu prvých štrnástich dní po očkovaní a vyskytla sa prevažne u žien vo veku menej ako 60 rokov. Niektoré prípady mali smrteľné následky.“*

Boris Klempa, Virologický ústav, BMC, SAV: *„Tieto mimoriadne trombotické udalosti pri adenovírusových vektorových vakcínach určite platí, že sú veľmi zriedkavé. Aj preto sa vlastne na ne prišlo až pri reálnom používaní. Ide skutočne o jeden prípad na 200 000 až na 1 milión zaočkovaných, čo je mimoriadne zriedkavá udalosť.“*

Martin Petrenko, hlavný odborník MZ SR pre reprodukčnú medicínu: *„S veľkou pravdepodobnosťou existujú rizikové skupiny žien, ktoré majú vrodenú alebo geneticky danú predispozíciu, čiže ich telo obsahuje určitý gén, ktorý spôsobuje tendenciu k zvýšenému zrážaniu krvi. To sú takzvané trombofilné stavy. No a tieto genetické predispozície sa dajú zistiť genetickým vyšetrením. Je to vyšetrenie, ktoré je pomerne drahé. Je to dostupné naozaj len v tých skutočných indikáciách a asi by sa poisťovniam postavili vlasy na hlave, keby sme povedali, že teda všetkým ženám by sme vyšetrovali tieto trombofilné stavy. To proste nie je technicky možné. Na to nemáme.“*

Vladimír Krčméry, infektológ: *„Tieto veľmi zriedkavé choroby, ktoré sa týkajú zrážanlivosti krvi, mnohé sú dedičné, zatiaľ neexistuje na to vhodný skríning, takže sa neskrínujú. Takže máme medzi sebou ľudí, ktorí ani oni nevedia a ani my to nevieme zistiť vlastne zavčasu, že by mohli mať takúto predispozíciu.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Ako môže dôjsť k tvorbe tých zrazenín pod vplyvom vakcín?“*

Boris Klempa, Virologický ústav, BMC, SAV: *„To vysvetlenie, ktoré sa momentálne javí, ako najpravdepodobnejšie je, že prichádza vlastne k tvorbe protilátok, ktoré do určitej miery skrížene reagujú priamo s tými komponentmi, zodpovednými za zrážanie krvi a tým prichádza k akejsi poruche, pri ktorej dochádza k tomu zrážaniu. Je to teda ako keby určitá forma vytvorenia autoimunity. Ak by sme ten mechanizmus poznali veľmi presne, tak by sme vedeli možno aj lepšie vytypovať tie rizikové skupiny ľudí alebo upraviť možno tie vakcíny, ale v tejto chvíli aj ešte tých dát nie je dostatok.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„V apríli, po takmer štyroch mesiacoch od začatia očkovania, keď pribúdali hlásenia o nežiadúcich účinkoch a mnohé krajiny očkovanie AstraZenecou pozastavili, náš Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zadefinoval rizikovú skupinu, ktorej by odporučil inú vakcínu, ako Vaxzevriu. Má ísť o fajčiarky, s hormonálnou antikoncepciou, nadváhou, vo veku okolo 40 rokov.“*

Michal Palkovič, hlavný patológ, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou: *„Ak sa definujú určité indikačné kritériá diagnostické pre pacientov, ktorí by mali byť očkovaní nie vektorovými vakcínami, tak si myslím, že je to len v prospech vakcinačného programu, pretože sa eliminuje to, čo ste spomenuli, relatívne zriedkavé úmrtia. Ale sú tie úmrtia a nevieme ich dostatočne vysvetliť.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Kompetentní rizikovú skupinu síce vyšpecifikovali, naďalej však vakcínu od spoločnosti AstraZeneca prideľovali aj ženám medzi 40 až 60 rokom života.“*

Vladimír Krčméry, infektológ: *„To bol totiž čas, kedy sme sa snažili robiť tú očkovaciu stratégiu podľa toho veku. My sme povedali, že necháme mladším AstraZenecu a starším Pfizer a zdá sa, mnohí vedci majú teraz opačný názor. Po polroku sa tá situácia vyvíja.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„O 3 týždne na to prišla šokujúca správa.“*

Vladimír Lengvarský, minister zdravotníctva (7. 5. 2021)**:** *„Rád by som sa vyjadril aj k včerajšiemu trochu medializovanému prípadu úmrtia 47-ročnej ženy po očkovaní AstraZenecou. Zasadne skupina odborníkov a rozoberie komplexne tento prípad a navrhne ďalšie opatrenia a prípadné zmeny alebo úpravy vakcinačnej stratégie.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Podľa úradov zomrela 47-ročná žena na trombózu mozgových žíl, pričom vyšetrenie potvrdilo genetickú poruchu zrážanlivosti krvi. 38-ročná učiteľka, na ktorej úmrtie sme upozornili v marci, zomrela podľa pitevnej správy na mozgový infarkt s komplikáciou trombózy, pričom aj ona mala podľa patológa Palkoviča vrodenú predispozíciu zrážanlivosti krvi. Zatiaľ, čo v prípade 47-ročnej ženy, Ústav pre kontrolu liečiv súvis úmrtia s vakcínou uzavrel ako pravdepodobný, pri 38-ročnej učiteľke to vylúčil. Chceli sme vedieť prečo. Aký je rozdiel medzi genetickou poruchou a medzi vrodenou poruchou?“*

Boris Klempa, Virologický ústav, BMC, SAV: *„Ja vám môžem len povedať to, že genetická porucha a vrodená porucha je vlastne synonymum.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Pýtali sme sa preto opätovne aj v Ústave pre kontrolu liečiv, ktorý obidva prípady posudzoval. Používa pritom bodovaciu stupnicu od 1 do 5, pričom platí, čím viac bodov, tým vyššia je pravdepodobnosť úmrtia v priamom súvise s vakcínou. V telefonickom rozhovore riaditeľka ústavu prvý raz pripustila, že úmrtie učiteľky mohlo súvisieť s očkovaním.“*

Zuzana Baťová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv (telefonát)**:** *„Táto Astra, ktorú sme teraz uzavreli, bola už na úrovni 4.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Na chvíľočku sa predsa len vrátim k tomu prípadu úmrtia tej učiteľky, ktorá aj u nás v RTVS rezonovala a spôsobila celkom rozruch. Môžete, ak viete si spomenúť, že aké bodovanie bolo pri nej?“*

Zuzana Baťová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv: *„3, ona mala úroveň 3. Tam je kauzalita možná.“*

Vladimír Lengvarský, minister zdravotníctva: *„Tieto informácie, ktoré teraz počúvam, sú pre mňa nové. Ja vsádzam na to, že odborníci si robia svoju prácu, ja by som do toho nerád zo svojej pozície ministra nejakým spôsobom zasahoval. Samozrejme, s pani Baťovou sa o tom porozprávam, iba z toho hľadiska odborného ma to zaujíma, samozrejme.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Na druhý deň chcela riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv svoje telefonické vyjadrenie korigovať. Na stretnutí potvrdila, že stále platí pôvodné stanovisko úradu pre dohľad.“*

Zuzana Baťová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv: *„V čase, keď sa vyhodnocovala táto strata ľudského života, tak nebola potvrdená súvislosť. Práve aj po úzkej komunikácii so sekciou súdneho lekárstva a patológie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, takto bol prípad vyhodnotený a takto bol nahlásený alebo zaevidovaný nielen na národnej úrovni, ale aj do Európskej liekovej agentúry.“*

Martin Petrenko, hlavný odborník MZ SR pre reprodukčnú medicínu: *„Otázka by bola, keby sme vedeli dopredu povedať alebo dozadu povedať, že či by ona dostala tú trombózu aj bez očkovania, ale to my nevieme povedať, pretože časová koincidencia je tam s tým očkovaním. Čiže môžeme si len domýšľať, súvisí to s očkovaním, nesúvisí to s očkovaním? Na toto vie naozaj odpovedať len veštec.“*

Michal Palkovič, hlavný patológ, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou: *„Keby nebola očkovaná, zomrela by? Odpoveď je, že áno. Kedy? Nevieme.“*

Ján Lakota, Ústav normálnej a patologickej fyziológie, CEM, SAV: *„Keby som sa mal na základe toho, čo viem vyjadriť, tak sa plne zodpovedne podpíšem pod to, že táto žena zomrela v kauzálnej súvislosti s podaním danej vakcíny.“*

Alexander Wild, primár Hematologického odd., FNSP F. D. Roosvelta v Banskej Bystrici: *„Ako to opisujete, tak zodpovedá to teda tej vakcínou indukovanej trombóze s trombocytopéniou, čiže je to extrémne zriedkavá komplikácia, ktorá sa po očkovacích látkach, ako je AstraZeneca a pokiaľ viem aj teda Johnson & Johnson, vyskytnúť môžu.“*

Zuzana Baťová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv: *„Aj potom, čo sa udialo s adenovírusovými vakcínami vieme, že sa treba špeciálne sústreďovať na trombocytopéniu a pretrvávajúce bolesti hlavy, vážne neurologické príznaky, takže tie cielené otázky by boli určite dnes iné, ako boli vo februári. Ak má zmysel otvoriť tento prípad a prehodnotiť ten záver, tú kauzalitu, tak to určite vieme urobiť aj na národnej úrovni, ale hlavne vie to urobiť Európska lieková agentúra.“*

Vladimír Krčméry, infektológ: *„Len blázon nemení svoje názory. To znamená, že môže sa kľudne stať, že v priebehu nejakého času zistíme, že aj ten prvý prípad, ktorý ste spomenuli, o ktorom som nevedel, hej, že sa tam zistí tými ďalšími vyšetrovaniami a ďalšou analýzou, znova hovorím, profesor Bergam prišiel na koreň veci po osemdesiatich rokoch, hej, v prípade teda pneumokoku a španielskej chrípky.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Minister zdravotníctva pár dní po správe o úmrtí 47-ročnej ženy oznámil, že krajina pozastavuje očkovanie vakcínou od spoločnosti AstraZeneca pre prvoočkovancov.“*

Vladimír Lengvarský, minister zdravotníctva (12.5.2021)**:** *„Jedným z tých menej závažných dôvodov je to úmrtie, ktoré stále prešetrujeme. Ale ten hlavný je, že tých očkovacích dávok nie je dostatok.“*

Zuzana Baťová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv (telefonát)**:** *„Za tú hodinu a pol, čo som ja bola pripojená, sa o dodávkach nerozprávalo. Ale predpokladám, že sa to bralo v úvahu, aj tie dodávky vakcín. Je to relevantný faktor, ktorý treba brať v úvahu.“*

Peter Sabaka, internista, Klinika infektológie a geog. medicíny UNB: *„Pravým dôvodom, prečo bolo pozastavené očkovanie vakcínou od AstraZeneca, boli dôkazy zo zahraničia, že môže vyvolávať trombózy splavov v mozgu a to, že u nás je už lepšia epidemiologická situácia a preto túto vakcínu de facto momentálne nepotrebujeme.“*

Vladimír Krčméry, infektológ: *„Nechcem povedať, že sme sa vyhovorili na tú pragmatickú stránku, ale ja napríklad by som vám povedal, že ak by som si nebol istý s nejakým liekom, tak by som bol opatrný a nechcel by som vás vystrašiť, že liek je nebezpečný, ale povedal by som, viete čo, máme tu iný liek, ktorý je veľmi podobný a máme ho dostatok a o tomto nemám istotu, že či ho budeme mať aj za mesiac, tak vtedy tá komunikácia zo strany ministerstva by bola v tomto prípade správna.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Slovensko tak bolo jednou z posledných krajín Európy, ktoré pozastavili očkovanie vakcínou Vaxzevria. Podľa niektorých odborníkov však toto rozhodnutie prišlo neskoro.“*

Vladimír Krčméry, infektológ: *„Vtedy sme boli v tom novembri, keď už bola na spadnutie vakcína Pfizer, tak vtedy AstraZeneca prerušila koniec druhej fázy, pretože tá druhá fáza je zameraná teda aj dosť na bezpečnosť. Niektoré veci v tej druhej fáze, nevedeli niektoré z tých reakcií vysvetliť. A moc sa to vtedy ako nemedializovalo, len sa to považovalo za takú normálnu bežnú vec.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Priestor na vyjadrenie sme ponúkli aj samotnej spoločnosti AstraZeneca. Do našej uzávierky však vyjadrenie neposlali. Dôvodom bolo čerpanie dovolenky.“*

Peter Sabaka, internista, Klinika infektológie a geog. medicíny UNB: *„Tí, čo boli očkovaní prvou dávkou vakcíny od AstraZeneca a nedošlo u nich k rozvoju trombózy, nemusia sa báť nechať sa zaočkovať druhou dávkou, pretože dôkazy zo sveta zatiaľ hovoria to, že tá druhá dávka vakcíny nie je spojená s rizikom týchto trombóz. Ale každopádne, tie príznaky by mohli byť najmä bolesť hlavy a výpadky zorného poľa a rôzne iné neurologické príznaky. Ale je to najmä tá bolesť hlavy. To je taký kardinálny príznak trombózy tých žíl, ktoré odvádzajú krv z mozgu.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Pre objektívnosť treba uviesť, že jeden prípad možného súvisu medzi očkovaním a úmrtím eviduje Slovensko aj v súvislosti s vakcínou Pfizer/BioNTech a jeden v súvislosti s vakcínou od spoločnosti Moderna. V oboch prípadoch išlo o 79-ročných pacientov s viacerými chronickými ochoreniami. V zahraničí sa objavili informácie o vážnejších nežiaducich účinkoch, najmä po podaní vakcíny Pfizer/BioNTech.“*

Boris Klempa, Virologický ústav, BMC, SAV: *„To, čo som ja zachytil, čo mi bolo povedané je, že áno, môže prichádzať u mladých mužov zase, na druhej strane myslím, že k myokarditídam, ale ktoré z tých informácií, ktoré som ja dostal, neboli smrteľné.“*

Michal Palkovič, hlavný patológ, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou: *„Teraz sa bavíme o monotematickej skutočnosti, ktorá bola identifikovaná, a to sú trombózy. A možno že o dva mesiace sa budeme baviť na novoidentifikovaný nejaký problém a budete sa ma zase pýtať a prečo sa zrovna tento problém neriešil x mesiacov dozadu. To znamená, máme nejakú vedomosť, s ktorou pracujeme v určitom časopriestore.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Urobiť porovnanie počtu hlásení nežiaducich účinkov či smrti po podaní vakcíny u nás a vo svete je prakticky nemožné. Každá krajina sa totiž riadi inými pravidlami.“*

Zuzana Baťová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv: *„Vyplýva to aj z rozdielnej legislatívy, ktorá je v jednotlivých členských štátoch. U nás je systém nastavený na Slovensku tak, že skutočne každé úmrtie, ktoré nastalo po očkovaní, musí byť pitvané a na základe tej pitvy a zozbierania ostatných údajov je prípad uzavretý. Pokiaľ mám ja informáciu, tak v Českej republike takáto povinnosť nie je.“*

Irena Storová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv ČR (preklad z češtiny)**:** *„Každé to hlásenie, ktoré prijmeme, tak my u nás evidujeme v centrálnej databáze nežiadúcich účinkov a potom ho odovzdávame do európskej databázy, kde prichádzajú aj tie hlásenia z ostatných európskych krajín a tam sa potom tie hlásenia práve hodnotia v kontexte s tými ostatnými.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„A tak, kým napríklad Česko nahlásilo Európskej liekovej agentúre 65 podozrení na úmrtie po očkovaní, Slovensko iba 15.“*

Zuzana Baťová, riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv: *„Z toho tri už boli kauzálne potvrdené a tie sú aj komunikované. Dve sú ešte v procese a desať bolo vyhodnotených ako nesúvisiacich.“*

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„V porovnaní s európskymi krajinami na tom Slovensko nie je v miere zaočkovanosti najlepšie. Aktuálne je vakcinovaných 26 percent ľudí a zdá sa, že ani samotní zdravotníci o očkovanie nemajú veľký záujem. Podľa informácie z ministerstva zdravotníctva bola do 13. apríla zaočkovaná sotva tretina zdravotníckeho personálu napriek tomu, že mali možnosť dať sa očkovať prednostne.“*

Vladimír Lengvarský, minister zdravotníctva: *„Ja som to nikdy nespochybňoval, že tá kampaň nebola vedená dobre. Možnože nebola vôbec žiadna alebo bola veľmi vlažná. Ale my sa budeme skôr snažiť teda okrem teda nejakého toho zvýraznenia tej kampane aj nejakého posilnenia aj o to, aby ľudia, ktorí sú zaočkovaní, mali nejaké výhody. Už dneska sa tomu tak deje.“*

Zuzana Mišáková, občianska aktivistka: *„Mne tieto reči o tom, ako sa nechceme dať zaočkovať, prípadne, ako treba robiť kampaň o zaočkovanosti, pripadajú absurdné. Pretože denne sa stretávam s tým, že ľudia sa chcú dať zaočkovať, ale chcú prosto inú vakcínu ako tú, ktorá im je nútená.“*

Mária Lévyová, prezidentka Asociácie práv na ochranu pacientov*:* *„Mnohí pacienti aj dodnes žiadajú, že či by nebolo efektívnejšie naozaj presunúť vakcináciu do ambulancií praktických lekárov, pretože tí svojich pacientov poznajú. Vedia posúdiť, akú vakcínu môžu. Pretože mnohí pacienti ani vakcinačným centrám nedôverujú, či naozaj ten lekár, ktorý ho ani nepozná, či vie posúdiť vhodnú vakcínu, alebo rizikovosť.“*

Vladimír Lengvarský, minister zdravotníctva (12.5.2021)**:** *„Budeme pracovať na tom, aby občan mal voľný výber vakcín, vrátane neregistrovaných.“*

Miroslava Snopková, prezidentka Slovenskej lekárnickej komory: *„Ak vedecké kapacity zvolia nejakú stratégiu, tak nebudeme ju spochybňovať. Samozrejme ale platí, že pokiaľ sa v čase tie informácie menia, čo teda vyzerá, že bude možno aj prípad niektorých typov vakcín, tak je namieste tú očkovaciu stratégiu zmeniť.“*

Boris Klempa, Virologický ústav, BMC, SAV: *„Pokiaľ my máme v tejto chvíli epidemickú situáciu výrazne lepšiu a to znamená, že pre tých mladých ľudí v tejto chvíli nezaočkovaných to bezprostredné riziko ohrozenia ich života priamo chorobou je pomerne nízke, tak je namieste zvažovať, či tie benefity prevyšujú to riziko prameniace priamo z COVIDu a podľa toho prispôsobovať tú stratégiu. Robia to aj iné krajiny, takže ja určite vítam to, že v tejto chvíli bolo to očkovanie AstraZenecou pozastavené.“*

Alexander Wild, primár Hematologického odd., FNSP F. D. Roosvelta v Banskej Bystrici: *„To, čo vieme všetci spraviť je to, že sa dáme zaočkovať. Žiaľ, idú s tým aj raritné nežiadúce účinky.*

Niektoré z toho pravdepodobne ako tá vakcínou indikovaná trombóza s trombocytopéniou súvisia a mnoho tých iných pravdepodobne je časová zhoda."

Miroslava Ščobíková, redaktorka: *„Pandémia koronavírusu preverila našu spoločnosť a nekompromisne odhalila jej slabiny. A to nielen po stránke medicínskej. Kľúčovým faktorom v boji proti neviditeľnému nepriateľovi zostávajú informácie. Tých je vzhľadom na krátke obdobie od vypuknutia pandémie a začiatku výskumu stále málo a neustále sa vyvíjajú. A spôsob ich prezentovania, neraz aj ich absencia upokojeniu situácie neprospievajú."*

* * *

Program *Reportéri* je na internetovej stránke účastníka konania charakterizovaný nasledovne, cit.: *„Aktuálna, analytická a investigatívna publicistika. Zaujímavé témy, kauzy, príbehy, exkluzívne rozhovory. Reportéri sú všade tam, kde zlyháva zákon a nespravodlivosť ostáva nepotrestaná. Prinášajú svedectvo doby, ktorú žijeme."*

Vysielateľ Rozhlas a televízia Slovenska odvysielal dňa 24. 5. 2021 v čase o cca 22:00 hod. na televíznej programovej službe Jednotka program *Reportéri*. Predmetom vydania programu s podtitulom *Výhody verzus riziká* bolo posúdenie aspektov vakcinácie proti ochoreniu COVID-19. Moderátor program konkrétne uviedol nasledovne, cit.: *„Proti smrtiacemu koronavírusu sa očkujeme už päť mesiacov. Kým na začiatku sme hovorili len o výhodách, dnes pripúšťame aj riziká. Reportéri sa na všetky aspekty pozreli podrobnejšie. Farmaceutické firmy a špičkoví odborníci ponúkli cestu zo smrteľného zovretia pandémie. Vakcíny proti koronavírusu nás majú ochrániť a poraziť svetovú hrozbu. Odborníci aj laická verejnosť sú ale rozdelení na dva tábory. Jedni očkovanie vítajú, druhí hovoria o jeho možných rizikách a nejasnej účinnosti. S odstupom času sa pôvodne nastavená stratégia očkovania mení a to pod vplyvom nových poznatkov, ktoré očkovanie v praxi prinieslo. Kým pred pár týždňami ešte úrady trvali na tom, že benefity vakcinácie prevyšujú riziká, dnes pripúšťajú, že obozretnosť je namieste. Keď sme v marci upozornili na prípad učiteľky z východného Slovenska, ktorá zomrela krátko po očkovaní, vyvolalo to nesmierny rozruch. Dnes sa Štátny ústav pre kontrolu liečiv pozerá na prípad inak a zamýšľa ho prehodnotiť."*

Ad I.
Z prezentovaných informácií a celkovo obsahu programu vyplýva, že tento sa mohol zameriavať výhradne na riziká a podozrenia spájané s vakcináciou proti ochoreniu COVID-19 na úkor jej benefitov. V programe tak mohlo byť prezentované len jedno názorové spektrum. Keďže Rada nezaznamenala, že by vysielateľ na svojej programovej službe poskytol s ohľadom na rozsah prezentovaných názorov a informácií o vakcinácii proti ochoreniu COVID-19 náležite dostatočný priestor aj prezentácii jej benefitov a prínosu v čase aktuálne prebiehajúcej pandémie, či už v priebehu predmetného programu, resp. primerane pred ním alebo následne, a to v relevantnej časovej súvislosti v rámci programovej služby Jednotka, vzniklo dôvodné podozrenie, že uvedeným konaním vysielateľ mohol porušiť povinnosť zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci programovej služby Jednotka, čím mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti ustanovenej v **§ 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.**

Ad II.
Program *Reportéri* odvysielaný dňa 24. 5. 2021 v čase o cca 22:00 hod. na televíznej programovej službe Jednotka mohol naplniť definíciu politickej publicistiky podľa § 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z. Medzi kritériá zachovania objektívnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu je možné, okrem iného, zaradiť aj vyváženosť sprostredkovaných informácií. Z prezentovaných informácií a celkovo obsahu programu vyplýva, že tento sa mohol zameriavať výhradne na riziká a podozrenia spájané s vakcináciou proti ochoreniu COVID-19 na úkor jej benefitov, teda mohol prezentovať len jedno názorové spektrum. S ohľadom na celkový rozsah prezentovaných informácií v programe tieto nemuseli byť v danom prípade dostatočne náležitým spôsobom vyvážené informáciami o benefitoch a prínose vakcinácie v čase aktuálne prebiehajúcej pandémie. Z tohto dôvodu vzniklo dôvodné podozrenie, že mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti podľa **§ 16 ods. 3 písm.**

b) zákona č. 308/2000 Z. z., zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistického programu.

Podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. je vysielateľ povinný: *„zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.“*

Zo širšieho pohľadu je toto ustanovenie právnym prostriedkom ochrany spoločnosti od presadzovania jednej ideológie alebo poskytovania priestoru na prezentovanie názorov iba určitej skupiny ľudí vo vysielaní televíznych a rozhlasových služieb. Ide o všeobecné ustanovenie, ktoré sa týka programovej služby ako celku. V užšom zmysle je možné z § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. vyvodiť aj záver, že k jednostranným názorom, komentárom, postojom, či čiastočným informáciám uvedeným v programoch, ktoré nespadajú pod § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., má vysielateľ povinnosť poskytnúť divákovi aj názor odlišný, v prípade ak ide o spor, resp. konflikt medzi dotknutými stranami, sprostredkovať postoj dotknutej strany. Takýto odlišný názor nemusí byť uvedený v rámci toho istého programu, stačí, aby bol uvedený v rámci programovej služby, pričom treba dbať aj na časový aspekt. Uvedenie takýchto odlišných názorov v príliš vzdialených časových súvislostiach by nenapĺňalo požiadavku zabezpečenia všestrannosti informácií a názorovej plurality.

Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru“*.

Pojmy objektívnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z., ani v súvisiacich normatívnych právnych aktoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Rada posudzuje v predmetnom správnom konaní možné porušenie povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., ktorý stanovuje špecifickú povinnosť pre spravodajské a politicko-publicistické programy, eventuálne možné porušenie povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby. Pre riadne posúdenie skutkového stavu v danej veci je v prvom rade potrebné vyrovnať sa klasifikovaním predmetného programu ako politickej publicistiky, t. j. preveriť, či predmetný program spĺňa kritériá pre jeho klasifikáciu ako politicko-publicistického programu a či má byť tak jeho obsah posudzovaný podľa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

V danom prípade je preto potrebné najskôr predmetný program skúmať podľa § 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z. podľa ktorého: ***„Politická publicistika je program tematicky zvyčajne spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje najmä komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam a názory politikov na jednotlivé témy.“*** Ako prvé je teda nutné posúdiť, či program spadá do programového typu politická publicistika, alebo či sa jedná o ostatnú publicistiku tak ako je definovaná v materiáli Rady[1], ktorým okrem iného určila špecifikáciu programových typov pre rozhlasové a televízne vysielanie [2]: ***„Do programového typu 2) ostatná publicistika sa započítavajú tie publicistické programy, ktoré nie sú politickou publicistikou, t.j. ostatné diskusné relácie, ďalej napr. komentáre, investigatívna, občianska publicistika, magazíny, medailóny, profily, glosy, mozaiky a pod.“***.

Z uvedenej definície politickej publicistiky teda vyplýva, že pre posúdenie toho, či je nejaký program politickou publicistikou, je potrebné zohľadniť spracovanú tému, spôsob jej spracovania, a tiež časové súvislosti viažuce sa na spracovanú tému. Kritériá sú v predmetnom ustanovení uvádzané demonštratívne; ich výpočet teda nie je uzavretý. Na to, aby bolo možné program zaradiť do politickej

[1] Rada schválila daný materiál na základe § 5 ods. (1) písm. f) zákona č. 308/200 Z. z.: *„Do pôsobnosti rady v oblasti výkonu štátnej správy patrí: f) určovať programové typy a posudzovať zaradenie komunikátu do vysielateľom zvoleného programového typu alebo k doplnkovému vysielaniu“*

[2] http://www.rvr.sk/_cms/data/modules/download/1311757382_Programove_typy-22-3-11(1).pdf

publicistiky, tak nie je nevyhnutné, aby boli kumulatívne naplnené všetky vyššie uvádzané znaky politickej publicistiky. Zároveň ani prítomnosť len niektorého z vyššie uvedených kritérií automaticky neznamená, že program ako celok má charakter politickej publicistiky.

Na objasnenie **spätosti programu so spravodajstvom** je najskôr potrebné vymedziť pojem spravodajstvo. Spravodajstvo je v materiáli[3] Rady, ktorým okrem iného určila špecifikáciu programových typov pre rozhlasové a televízne vysielanie, definované nasledovne: *„Do programového typu **Spravodajstvo** sa započítavajú programy, ktoré obsahujú aktuálne správy (obrazové, čítané alebo kombinované) z domova a zo zahraničia, informácie o počasí, dopravnej situácii, športe a ktoré žánrovo zodpovedajú charakteristike spravodajstva. Spravodajstvo stojí na informáciách a faktoch, sprostredkúva rozmanité a spoločensky podstatné informácie odrážajúce myšlienkovú pluralitu spoločnosti a slúžiace verejnosti k utváraniu vlastných názorov. Preto má byť spravodajstvo objektívne, tj. presné, vyvážené, aktuálne, jasné, zrozumiteľné a nestranné, na rozdiel od publicistiky nemá obsahovať redaktorov či moderátorov názor, má iba tlmočiť fakty.“*

Ako vyplýva z prepisu programu prepojenie programu so spravodajstvom je v danom programe prítomné, keďže sa dotýka témy aktuálne prebiehajúcej pandémie ochorenia COVID-19 a s tým súvisiaceho očkovania proti tomuto ochoreniu, ktorá bola v čase odvysielania predmetného programu jednou z hlavných spravodajských tém. Program teda, podľa nášho názoru, **bol tematicky spätý so spravodajstvom** podľa § 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z.

V súvislosti s charakterom programu, ale aj vzhľadom na možnú spätosť programu so spravodajstvom, je namieste skúmať aj to, či sa program dotýkal **aktuálnych problémov**. Oslovenými a vystupujúcimi respondentami v programe boli viacerí odborníci z oblasti medicíny, práva, občianskych združení, kompetentných štátnych inštitúcií, či zástupca štátu, minister zdravotníctva. Diskusia sa obsahovo týkala témy, ktorá bola v čase odvysielania bezprostredne aktuálnou, nakoľko problematika očkovania nie je uzavretá a je predmetom informovania na dennej báze vo viacerých médiách. Informácie o nových skutočnostiach týkajúcich sa zmeny v očkovacej stratégii, či nežiadúcich účinkoch, najmä tie, ktoré súviseli s úmrtiami v marci a máji 2021, či následné zastavenie očkovania vakcínou AstraZeneca od 12. 5. 2021 boli, podľa nášho názoru, iniciačnými momentami pre jeho odvysielanie, resp. vyvolali potrebu na ne reagovať. Program teda, podľa nášho názoru, **vykazoval dostatočnú mieru aktuálnosti.**

Účastník konania vo svojom vyjadrení k správnemu konaniu približuje tému odvysielaného programu a namieta jeho posúdenie ako politicko-publicistického, cit.:
„Podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politickopublicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.
Podľa § 3 písm. j) zákona č. 308/2000 Z. z. Na účely tohto zákona politická publicistika je program tematicky zvyčajne spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje najmä komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam a názory politikov na jednotlivé témy.
Zákonná definícia politickej publicistiky neobsahuje výpočet tém, ktorých spracovanie podmieňuje klasifikovanie programu ako politickopublicistického. Podľa názoru účastníka konania by mal byť pojem politická publicistika vykladaný reštriktívne a mal by sa primárne vzťahovať na témy, ktoré majú spoločensky význam, a to i pre ich aktuálnosť a spojenie s politikou. Aktuálnosť témy a jej význam pre spoločnosť a spojenie s politikou však vždy závisia od charakteru odvysielaných informácií, a preto otázka naplnenia definície politickej publicistiky musí byť posudzovaná individuálne pre každý prípad s prihliadnutím na všetky okolnosti. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že pre odpoveď na otázku, či je program politickou publicistikou je potrebné zohľadniť spracovanú tému, spôsob jej spracovania a tiež časové súvislosti viažuce sa na spracovanú tému.
Samotná Rada pre vysielanie a retransmisiu v oznámení o začatí správneho konania uviedla: „Predmetom vydania programu s podtitulom Výhody verzus riziká bolo posúdenie aspektov vakcinácie proti ochoreniu COVID-19.“ Spravodajskou podstatou programu teda bolo upriamiť pozornosť divákov na rôzne aspekty vakcinácie, teda jej pozitíva v boji proti COVID-19 ale aj

[3] http://www.rvr.sk/_cms/data/modules/download/1311757382_Programove_typy-22-3-11(1).pdf

zdravotné riziká spojené s vedľajšími účinkami po podaní vakcíny. Cieľom reportáže bolo zmapovať v časových súvislostiach očkovaciu kampaň, očkovaciu schému, zosumarizovať doposiaľ známe fakty o očkovaní, aj o jeho nežiaducich účinkoch. Účastník konania má za to, že správne definovanie spravodajskej podstaty a zadefinovanie toho, o čom a v akom rozsahu program divákov informoval, je nevyhnutné na to, aby mohlo dôjsť k relevantnému posúdeniu objektívnosti a nestrannosti. Účastník konania nepopiera, že téma vakcinácie je vysoko aktuálna a pre spoločnosť veľmi významná, avšak, ako vyplýva z Prepisu/popisu skutkového stavu, ktorý je prílohou oznámenia o začatí správneho konania, v reportáži absentuje prepojenie témy vakcinácie s politikou v zmysle prezentácie politických vzťahov a mocenského boja. Okrem niekoľkých vyjadrení Ministra zdravotníctva SR (ktorý sa ale tiež priamo nevyjadroval k medicínskym výhodám alebo rizikám vakcinácie) nezazneli iné politické stanoviská ani názory politikov na danú tému. Podľa spôsobu spracovania príspevku a prezentácie odvysielaných informácií je teda nepochybné, že programu chýba prepojenie s politikou, a preto ho logicky nie je možne označiť ako politickopublicistický program. Účastník konania má už na základe vyššie uvedeného za to, že nedošlo (a s ohľadom na charakter predmetného programu ani nemohlo dôjsť) k porušeniu povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.“

Komentáre boli vzhľadom na programom analyzovanú problematiku jeho nedielnou súčasťou. Tento znak publicistiky (politickej, resp. ostatnej) teda program naplnil.

Politické stanoviská (ako znaky politickej publicistiky) v programe odzneli, a to konkrétne vyjadrenia ministra zdravotníctva z pozície zástupcu vlády k danej problematike. Poznamenávame však, že tieto sa priamo netýkali výhod, či nevýhod očkovania. Ostatní respondenti situáciu ohľadom vakcinácie analyzovali a hodnotili z hľadiska svojej profesie a informácií, ktorými v súvislosti s ňou disponovali. Zvyšní respondenti teda neprezentovali svoje politické stanoviská k udalostiam, ale prezentovali svoj analytický, hodnotiaci pohľad.

Program **obsahoval analýzy vývoja** – zmapovanie očkovacej kampane, očkovacej stratégie, postupného vplyvu nových zistení o závažných vedľajších účinkoch očkovania na postupy kompetentných inštitúcií a informovania verejnosti.

Kancelária Rady uvádza, že k znaku politickej publicistiky - **názory politikov**, možno poukázať na skutočnosť, že Rada uviedla už vo svojom rozhodnutí č. RL/53/2010, že **účasť resp. neúčasť politikov v programe nemôže byť sama o sebe rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie charakteru tohto programu**, konkrétne pre posúdenie, či je daný program politickou publicistikou alebo nie. Charakter publicistiky (politická alebo ostatná publicistika) vyvodzujeme na základe kritérií uvedených v zákone č. 308/2000 Z. z. a v materiáli[4], ktorým Rada okrem iného určila špecifikáciu programových typov pre rozhlasové a televízne vysielanie. Týmito kritériami sú najmä: *spätosť so spravodajstvom, výskyt komentárov k správam a udalostiam, analýz vývoja, politických stanovísk k udalostiam a názory politikov na jednotlivé témy*. Z uvedeného je zjavné, že názory politikov sú len jedným z príkladmo uvedených kritérií pre klasifikáciu programu ako politická publicistika. Výpočet kritérií teda nie je uzavretý, a preto sa môže jednať o politickú publicistiku aj vtedy, ak sa ľudia ktorí v politike nepôsobia, ani sa jej teoreticky nevenujú, vyjadrujú k témam, ktoré politické sú. Určujúci je teda obsah témy, nie profesijné zameranie diskutujúcich.

Ako uviedol aj účastník konania, v programe absentuje prepojenie témy vakcinácie s politikou v zmysle prezentácie politických vzťahov a mocenského boja. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, takéto prepojenie však prítomné ani byť nemusí. Program sa zaoberal závažnými skutočnosťami aktuálneho významu s presahom na konanie kompetentných štátnych inštitúcií, konkrétne najmä zmapovaním očkovacej stratégie, analýzou vývoja postupov Slovenska po zistení istých nežiadúcich účinkov niektorých z podávaných vakcín proti ochoreniu COVID-19 a potrebou zmien v očkovacej stratégii.

Po vykonaní analýzy daného programu má Kancelária Rady za to, že program vykázal dostatočnú mieru spätosti so spravodajstvom, dostatočnú aktuálnosť, obsahoval analýzy

[4] http://www.rvr.sk/_cms/data/modules/download/1311757382_Programove_typy-22-3-11(1).pdf

vývoja. Na základe vyššie uvedeného máme za to, že program *Reportéri* zo dňa 24. 5. 2021 naplnil definíciu politickej publicistiky podľa § 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z.

Pri posudzovaní každého programu je v konečnom dôsledku rozhodujúci len finálny produkt - teda odvysielaný program vo svojej konečnej podobe tak, ako ho mohli zhliadnuť diváci. Kancelária Rady má vzhľadom na vyššie uvedené za to, že v prípade programu *Reportéri* zo dňa 24. 5. 2021 výsledný odvysielaný program obsahovo naplnil kritériá pre jeho zaradenie do programového typu **politická publicistika.**

Zároveň je potrebné uviesť, že predmetný program naďalej plnil znaky publicistiky ako takej, tak ako ju Rada vymedzila v spomínanom materiáli Rady, ktorým okrem iného určila špecifikáciu programových typov pre rozhlasové a televízne vysielanie, cit.:
„Do programového typu Publicistika sa radia programy, ktoré žánrovo zodpovedajú charakteristike publicistiky. Publicistika okrem informácií obsahuje, na rozdiel od spravodajstva, názor, hodnotenie, zahŕňa súdy, postoje, kombinuje analytický a syntetický prístup, jej výsledkom je poznanie a prípadne presvedčenie a získanie recipienta."

Zo záznamu vysielania programu *Reportéri* zo dňa 24. 5. 2021 ako i z prepisu/popisu skutkového stavu vyplýva, že tento využíval štruktúru publicistiky racionálneho typu, t. j. použitie postupov tvorby **analýzy** (rozobratie problematiky stratégie očkovania v Slovenskej republike, problematiky nežiadúcich účinkov očkovania), **porovnávania** (komparácia podmienok prešetrovania a vykonávania hlásení nežiadúcich účinkov a úmrtí v Slovenskej a Českej republike, komparácia úmrtí 47-ročnej ženy a 38-čočnej učiteľky), **vysvetľovania** (fakty a vyjadrenia moderátora, redaktorky a respondentov podané zjednodušene, názorne a s vlastnými hodnoteniami a názormi), **dokazovania** (napr. štatistiky evidovaných prípadov podozrení na úmrtie v spojitosti s vakcínou, údaje o počte zaočkovaných od Ministerstva zdravotníctva SR) a **argumentovania** (vyjadrenia účinkujúcich respondentov, redaktorky, názorné príklady podložené konkrétnymi udalosťami, či vlastnými skúsenosťami respondentov).

Prihliadnuc na skutočnosť, že každý program je v rámci začatého správneho konania potrebné posúdiť z hľadiska jeho obsahu (či už napĺňajúceho znaky politickej alebo ostatnej publicistiky), pristúpila Kancelária Rady následne k jeho analýze aj z tohto hľadiska. **Nakoľko z vyššie prezentovanej analýzy vyplynulo, že program je politickou publicistikou, jeho obsah a vyjadrenia v ňom odznené je potrebné posudzovať z hľadiska možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., t. j. zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť daného programu.**

V úvode programu *Reportéri* s podtitulom *Výhody verzus riziká* moderátor deklaroval jeho hlavný zámer a obsah, ktorým malo byť **komplexné posúdenie aspektov vakcinácie** proti ochoreniu COVID-19. Konkrétne odznelo, cit.: *„Kým na začiatku sme hovorili len o výhodách, dnes pripúšťame aj riziká. Reportéri sa na všetky aspekty pozreli podrobnejšie."* Moderátor uviedol, že odborná aj laická verejnosť je v otázke očkovania rozdelená na dva tábory, z ktorých jeden očkovanie víta a druhý hovorí o možných rizikách a nejasnej účinnosti.

Dovoľujeme si poznamenať, že ide o zjednodušujúce a nepresné tvrdenie. Moderátor naznačuje, že čo sa týka očkovania, stoja proti sebe dve vymedzené skupiny, z ktorých jedna očkovanie nekriticky víta a druhá pripúšťa riziká a nejasnú účinnosť. Domnievame sa, že najmä odborná verejnosť a väčšina relevantných odborníkov očkovanie víta ako účinný nástroj boja proti pandémii, a to aj napriek pripusteniu rizík. Vo vzťahu k naznačených pochybnostiam o účinnosti očkovania, v reportáži neodzneli žiadne vyjadrenia relevantných odborných autorít spochybňujúce účinnosť na Slovensku podávaných registrovaných vakcín proti ochoreniu COVID-19.

Očkovacia stratégia sa ďalej podľa slov moderátora mení pod vplyvom nových poznatkov a začala sa pripúšťať obozretnosť. V tejto súvislosti bol spomenutý prípad úmrtia učiteľky z marca 2021, ktorý údajne Štátny ústav pre kontrolu liečiv (ŠUKL) zamýšľa prehodnotiť.

Je na mieste uviesť, že vyjadrenie týkajúce sa zmien v stratégii očkovania v dôsledku nových poznatkov je formulované všeobecne, avšak posun pri vnímaní benefitov a rizík sa podľa obsahu prezentovaných informácií v programe týka len jednej z v tom čase používaných vakcín na Slovensku (AstraZeneca). Pri zvyšných dvoch vakcínach (Pfizer/BioNTech a Moderna) Kancelária Rady nemá vedomosť, že by v tom čase odborníci a úrady „pripúšťali obozretnosť pod vplyvom nových poznatkov". Moderátor navyše opomína skutočnosť, že stratégia očkovania sa mení nielen v súvislosti s novými poznatkami, ale aj so zreteľom na meniacu sa epidemiologickú situáciu.

Predmetom posudzovaného programu je aj prípad úmrtia 38-ročnej učiteľky po podaní vakcíny od spoločnosti AstraZeneca. Odvysielané je v tejto súvislosti vyjadrenie riaditeľky ŠUKL, cit.: *„Aj potom, čo sa udialo s adenovírusovými vakcínami vieme, že sa treba špeciálne sústreďovať na trombocytopéniu a pretrvávajúce bolesti hlavy, vážne neurologické príznaky, takže tie cielené otázky by boli určite dnes iné, ako boli vo februári.* ***Ak má zmysel otvoriť tento prípad a prehodnotiť ten záver, tú kauzalitu, tak to určite vieme urobiť aj na národnej úrovni, ale hlavne vie to urobiť Európska lieková agentúra.****"* Podľa nášho názoru z predmetného vyjadrenia a ani z programu ako celku nevyplýva, že by mal ŠUKL v úmysle aktívne pristúpiť k prehodnoteniu prípadu. Riaditeľka pripúšťa, že na základe nových informácií by bol dnes ich postup pri skúmaní súvisu úmrtia s očkovaním odlišný, avšak v programe sama opätovne potvrdí pôvodné stanovisko ŠUKL, že v prípade nebola potvrdená súvislosť s očkovaním. Naviac, v reportáži je odvysielané aj vyjadrenie hlavného patológa z Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý potvrdil, že 38-ročná učiteľka by so svojou predispozíciou zomrela aj bez očkovania.

Redaktorka následne pripomenula, že hoci očkovacie látky sa zvyčajne testujú 10 a viac rokov, vakcíny proti ochoreniu COVID-19 toľko času nemali a preto v úvode ich príbalových letákov údajne stálo, že liek je v súvislosti so zisťovaním bezpečnosti predmetom ďalšieho monitorovania. V tejto súvislosti sú odvysielané vyjadrenia troch odborníkov. Infektológ V. Krčméry uvádza, že každá vakcína potrebuje nejaký čas, aby sa ukázal jej bezpečnostný profil. J. Lakota z Ústavu normálnej a patologickej fyziológie, CEM, SAV poukazuje na absenciu akýchkoľvek poznatkov a testov, čo sa týka bezpečnosti vakcín. Prezidentka Slovenskej lekárnickej komory uvádza, že technológie použité vo vakcínach nie sú nové a vakcíny na to, aby sa mohli začať používať museli prejsť nejakými testami.

Ďalej je zo strany redaktorky rozoberaná problematika chýb a nedostatkov očkovacej kampane na Slovensku. Odvysielané sú kritické vyjadrenia odborníkov zo zdravotníctva, sociológa a občianskej aktivistky.

V ďalšej časti programu sa program už venuje prevažne **nežiadúcim účinkom vakcín**. Odvysielané je vyjadrenie redaktorky, ktorá konštatuje, cit.: *„ ...Hoci ich výrobcovia v príbalových letákoch uvádzali, úrady im akoby nevenovali pozornosť.* ***Ľuďom priamo pri očkovaní o síce zriedkavých, no možných vážnych vedľajších účinkoch nikto nehovoril.*** *Informovaný súhlas pacienta ich odkazoval na písomnú informáciu, ktorú si majú sami vyhľadať."*

Redaktorka teda tvrdí, že na začiatku očkovania ľuďom nikto nehovoril o **zriedkavých vážnych vedľajších účinkoch vakcín**. Tie majú byť uvedené v príbalových letákoch vakcín. V prípade vakcíny od AstraZenecy ide o „krvné zrazeniny na neobvyklých miestach v kombinácii s nízkou hladinou krvných doštičiek". Je potrebné uviesť, že v prípade vakcíny od spoločnosti AstraZeneca ľudí v začiatkoch očkovania nikto o vážnych vedľajších účinkoch (krvné zrazeniny) **informovať nemohol, pretože v tom čase neboli známe**. Ako redaktorka informuje neskôr v programe, EMA (Európska lieková agentúra) prvýkrát „priznala" vznik krvných zrazenín ako veľmi zriedkavý vedľajší účinok až v apríli 2021 a predchádzali tomu úmrtia s možným súvisom s vakcínou, ktoré sa začali prvýkrát objavovať v priebehu marca. Následne po prehodnotení bezpečnosti vakcíny zo strany EMA sa informácia o tom dostala do príbalového letáku vakcíny. Vakcínou od AstraZenecy sa však na Slovensku očkuje už od februára 2021. Tvrdenie, že ľuďom v začiatkoch vakcinácie nikto pri očkovaní nehovoril o vážnych vedľajších účinkoch z uvedeného dôvodu považujeme za **zavádzajúce**.

Obzvlášť v kontexte toho, že prevažná časť programu sa zaoberá práve vakcínou od spoločnosti AstraZeneca a jej možnými nežiaducimi účinkami.

Ďalej sa program zaoberá vakcínou od spoločnosti AstraZeneca a **problému s nežiadúcimi účinkami**, konkrétne výskytom krvných zrazenín a vracia sa k prípadu smrti 38-ročnej učiteľky, o ktorej účastník konania informoval dňa 12. 3. 2021 v programe *Správy RTVS*. Uvedené je, že učiteľka týždeň po očkovaní vakcínou od AstraZenecy odpadla a o sedem dní v nemocnici zomrela. Odvysielané je emotívne ladené vyjadrenie otca nebohej, ktoré bolo aj súčasťou príspevku odvysielaného 12. 3. 2021. Redaktorka následne informuje, že učiteľka po zaočkovaní hlásila nežiadúce účinky Štátnemu ústavu pre kontrolu liečiv, ten ju však neupozornil, že má vyhľadať lekára. Následne je odvysielaná reakcia riaditeľky ŠUKL-u, ktorá uviedla, že na ústav sa hlásia vzniknuté nežiadúce účinky, ale zdravotnú starostlivosť neposkytuje.

Redaktorka ďalej **tému nežiadúcich účinkov** rozvíja, keď uvádza, že ŠUKL prípad vyhodnotil ako nesúvisiaci s očkovaním a poznamenáva, že zatiaľ čo slovenské úrady súvislosť vzniku krvných zrazenín s očkovaním „popierali“, iné krajiny začali hromadne pozastavovať očkovanie vakcínou od spoločnosti AstraZeneca.

Uvedené vyjadrenie je podľa nášho názoru sugestívne a komentatívne. Redaktorka ním naznačuje akýsi zlý úmysel slovenských úradov (ŠUKL-u) v súvislosti s vyhodnocovaním bezpečnosti vakcíny. Treba ale v tejto súvislosti pripomenúť, že stanovisko ŠUKL-u, podľa ktorého v prípade nebola potvrdená súvislosť s očkovaním, bolo ešte v rámci programu podporené tvrdením hlavného patológa Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou o tom, že 38-ročná učiteľka by so svojou predispozíciou zomrela aj bez očkovania práve vzhľadom na vrodené genetické predispozície.

Ďalej redaktorka informuje, že EMA v apríli 2021 prvýkrát „priznala“, že vznik krvných zrazenín môže byť veľmi zriedkavým vedľajším účinkom. V ďalšej časti sa už program venoval **medicínskej stránke vzniku krvných zrazenín** v súvislosti s vakcínou od AstraZenecy.

Program sa potom zaoberal aktuálnym **prípadom úmrtia 47-ročnej ženy** po podaní vakcíny od spoločnosti AstraZeneca na trombózu mozgových žíl, ktorý bol medializovaný v prvej polovici **mája 2021**. Uvedené je, že ŠUKL súvis tohto úmrtia s vakcínou uzavrel ako pravdepodobný.

Redaktorka sa následne venuje porovnávaniu aktuálneho prípadu s prípadom úmrtia učiteľky z marca 2021 a poukazuje na to, že ŠUKL napriek podobnej príčine úmrtia uzavrel prípad z marca ako nesúvisiaci s vakcínou. Odvysielané sú reakcie riaditeľky ŠUKL, ktorá opätovne potvrdí, že v prípade z marca nebola potvrdená súvislosť s očkovaním, cit.: *„V čase, keď sa vyhodnocovala táto strata ľudského života, tak nebola potvrdená súvislosť. Práve aj po úzkej komunikácii so sekciou súdneho lekárstva a patológie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, takto bol prípad vyhodnotený a takto bol nahlásený alebo zaevidovaný nielen na národnej úrovni, ale aj do Európskej liekovej agentúry.“*

Odvysielané sú reakcie aj ďalších odborníkov (patológ M. Palkovič, J. Lakota z Ústavu normálnej a patologickej fyziológie a A. Wild, primár hematologického oddelenia FNSP F. D. Roosvelta v B. Bystrici), ktorí sa vyjadrujú k možnému súvisu marcového úmrtia s očkovaním a ktorí potvrdzujú, že podľa nich k úmrtiu 38-ročnej ženy došlo v kauzálne súvislosti s vakcínou.

Následne redaktorka informuje **o pozastavení očkovania** vakcínou od AstraZenecy. Odvysielané je stanovisko ministra zdravotníctva, v ktorom ako hlavný dôvod uvádza nedostatok vakcín, cit.: *„Jedným z tých menej závažných dôvodov je to úmrtie, ktoré stále prešetrujeme. Ale ten hlavný je, že tých očkovacích dávok nie je dostatok.“* Následne sú odvysielané vyjadrenia riaditeľky ŠUKL, V. Krčméryho a P. Sabaku z Kliniky infektológie a geog. medicíny UNB, **podľa ktorých bol skutočným dôvodom zastavenia očkovania** súvis očkovania s aktuálnym úmrtím 47-ročnej ženy. Redaktorka to uzatvára tým, že Slovensko bolo jednou z posledných krajín Európy, ktoré pozastavili očkovanie vakcínou od spoločnosti AstraZeneca. A uvádza, cit.: „*Podľa niektorých odborníkov však*

toto rozhodnutie prišlo neskoro.“ Poznamenávame, že v celom programe sme nezaznamenali vyjadrenie odborníka, ktorý by to tvrdil alebo naznačoval.

Redaktorka sa následne zmieňuje aj o iných vakcínach a poukazuje na to, že sa jeden prípad možného súvisu s očkovaním Slovensko eviduje aj pri vakcíne od spoločnosti Pfizer/BioNTech a jeden prípad po očkovaní vakcínou od spoločnosti Moderna. V tejto súvislosti bolo odvysielané vyjadrenie B. Klempu z Virologického ústavu SAV, ktorý „zachytil“ *„... že áno, **môže prichádzať u mladých mužov** zase, na druhej strane myslím, že **k myokarditídam**, ale ktoré z tých informácií, ktoré som ja dostal, neboli smrteľné.“*

V závere programu redaktorka **porovnáva spôsob hlásenia nežiadúcich účinkov alebo smrti** po podaní vakcín v Slovenskej republike a v Českej republike a poukazuje na dôležitosť spôsobu informovania. Uvádza, že spôsob prezentovania a absencia informácií v čase pandémie k upokojeniu situácie neprospievajú.

Predmetné správne konanie bolo začaté, okrem iného, z dôvodu možného porušenia povinnosti podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z., ktorý stanovuje špecifickú povinnosť pre spravodajské a politicko-publicistické programy, zabezpečiť ich objektívnosť a nestrannosť. Analýzou a aplikovaním klasifikačných kritérií sme dospeli k záveru, že predmetný program je politicko-publicistickým programom. **Z tohto dôvodu by mal byť podľa nášho názoru posudzovaný podľa § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.**

Účastník konania vo svojom vyjadrení k časti I. začatého správneho konania zdôrazňuje, že sa okrem iných aj v rámci programovej služby Jednotka venuje od začiatku pandémie COVID-19 téme koronavírusu a od 26. 12. 2020, t. j. od začiatku očkovania proti COVID-19 na Slovensku sa tiež pravidelne venuje téme vakcinácie proti tomuto ochoreniu. Ďalej uvádza a špecifikuje obsah programov s obdobnou problematikou, ktoré mali byť odvysielané v relevantnej časovej súvislosti, cit.:
„Podľa § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. Vysielateľ je povinný zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby. Účastník konania sa na programovej službe Jednotka ako aj na svojich ostatných televíznych a rozhlasových službách prakticky od začiatku pandémie COVID-19 venuje téme koronavírusu a od 26.12.2020, tj. od začiatku očkovania proti COVID-19 na Slovensku sa tiež pravidelne a rozsiahlo venuje téme vakcinácie proti tomuto ochoreniu.

Účastník konania príkladmo uvádza zoznam programov, v ktorých bola rozoberaná téma vakcinácie proti COVID-19:
Jedná sa najmä o spravodajské programy Ranné Správy RTVS vysielané v pracovných dňoch o 7:30 hod., Správy RTVS vysielané v pracovných dňoch o 12:00 hod., Správy RTVS vysielané v pracovných dňoch o 16:00 hod. a hlavný spravodajský program Správy RTVS vysielaný denne o 19:00 hod.
Téma vakcinácie bola prezentovaná aj o diskusiách O 5 minút 12, ktoré sú vysielané v týždennej periodicite, konkrétne v dňoch 10.01.2021, 17.01.2021, 24.01.2021, 31.01.2021, 07.02.2021, 14.02.2021, 21.02.2021, 28.02.2021. 07.03.2021, 14.03.2021,
21.03.2021, 28.03.2021, 11.04.2021, 18.04.2021, 25.04.2021, 02.05.2021, 09.05.2021, 16.05.2021, 23.05.2021, 30.05.2021,
06.06.2021, 13.06.2021, 20.06.2021 a 27.06.2021.
*Účastník konania k téme pandémie a očkovania odvysielal aj mimoriadne príhovory predsedu vlády, a to v dňoch 24.01.2021, 24.04.2021 a 15.05.2021. V príhovore dňa **24.04.2021** predseda vlády k dôležitosti očkovania zdôraznil: „V aktuálnej situácii mám teda najmä na mysli dať sa zaočkovať. Očkovanie je totižto stará a osvedčená ochrana ľudstva pred nákazami. ... Mojim cieľom je Vás povzbudiť a zároveň uistiť v tom, že očkovanie je v aktuálnej situácii najrýchlejšou cestou, ako nad pandémiou zvíťaziť v relatívne krátkom čase. Keď sa pandémia začala, mnohí z nás tú žili po vakcíne, a to preto, aby sme sa opäť mohli vrátiť k bežnému životu. Teraz tu vakcínu máme, a tak sa obraciam na Vás, ktorí sa už môžete prihlásiť, ale aj na Vás, na ktorých už čoskoro príde rad.“*
*V príhovore dňa **15.05.2021** zaznelo: „Preto, ak ste sa rozhodli zaočkovať, vaše rozhodnutie oceňujem a považujem ho za správne. Je zodpovedné a má zásadný význam pre zdravie celej našej spoločnosti."*

Účastník konania tiež odvysielal tri vydania relácie Koronavírus Špeciál v dňoch 05.10.202,019.10.2020 a 01.02.2021. Najmä posledná z týchto relácii vysielaná dňa ***01.02.2021*** *bola celá venovaná téme vakcinácie a v jej priebehu odborníci okrem iného z medicínskej oblasti poukazovali* ***na výhody a benefity očkovania*** *(napr. skutočnosť, že protilátky po očkovaní majú lepšiu kvalitu, výraznejšiu neutralizujúcu schopnosť, vysokú účinnosť vakcín proti symptomatickému priebehu ochorenia a celkovo infikovaniu...). Okrem vyššie uvedených programov boli na programovej televíznej službe* ***Jednotka*** *odvysielané aj mnohé iné relácie s témou vakcinácie, napr. Správy a komentáre, Fakty a impulzy a Silná zostava ako aj spoty poukazujúce na benefity očkovania v rámci očkovacej kampane v spolupráci s Ministerstvom zdravotníctva SR.*

Ako vyplýva z vyššie uvedeného zoznamu, účastník konania ***pravidelne*** *poskytuje divákom informácie a rôzne názorové spektrá týkajúce sa vakcinácie,* ***poukazuje na výhody očkovania ako aj prípadné riziká****. Účelom § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.je zabrániť zneužívania vysielania v prospech prezentovania jednostranných názorov či ideológie. V súlade s uvedeným je porušenie tohto ustanovenia zo strany účastníka konania vylúčené, keďže, ako vyplýva z príkladného zoznamu programov, účastník konania na televíznej programovej službe Jednotka prakticky od začiatku očkovania na Slovensku poskytuje priestor informáciám a názorovým prúdom zahŕňajúcim viaceré pohľady na aktuálnu otázku vakcinácie proti COVID-19, a to vrátane pohľadov na výhody, ktoré očkovania prináša, ale aj pohľadov na možné riziká spojené s nežiaducimi účinkami po podaní vakcíny.“*

Ústava SR zaručuje každému slobodu prejavu a právo na informácie. Tieto práva a slobody možno síce obmedziť zákonom, ale len ak ide *„o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“* Sloboda prejavu je jedným zo základov demokratickej spoločnosti, je prostriedkom súťaže a konfrontácie rôznych myšlienok a názorov, je nevyhnutná na tvorbu slobodnej verejnej mienky. Vzťahuje sa aj na kontroverzné, šokujúce či nepopulárne myšlienky či výroky. V zmysle ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. *„Vysielateľ vysiela programy slobodne a nezávisle. Do ich obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.“* Výber hostí, tém či dramaturgie diskusného programu spadá pod ústavnú slobodu prejavu a Rada do tohto výberu nie je oprávnená zasahovať. Vysielateľ môže vysielať programy o akýchkoľvek, aj kontroverzných témach, a v akomkoľvek zložení, pokiaľ je zabezpečená názorová pluralita a pokiaľ sú tieto názory v spoločnosti relevantné.

Z ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva pre vysielateľa požiadavka nutnosti uverejnenia rôznych názorov v rámci konkrétnej témy, a to za účelom poskytnutia dostatku informácií, na základe ktorých si recipienti môžu vytvárať vlastný názor a túto je nutné napĺňať v rámci jedného programu. Nepostačuje tak, aby bola naplnená uverejnením odlišných či doplňujúcich informácií a názorov v inom programe v rámci tej istej programovej služby. Vyššie uvedená argumentácia účastníka konania o pravidelnom informovaní verejnosti o všetkých aspektoch súvisiacich s očkovaním v rámci programovej služby Jednotka nie je za daných okolností relevantná.

Rada v doručenom oznámení o začatí predmetného správneho konania uvádza, že medzi kritériá zachovania objektívnosti a nestrannosti politicko-publicistického programu je možné, okrem iného, zaradiť aj **vyváženosť** sprostredkovaných informácií. Z prezentovaných informácií a celkovo obsahu programu malo vyplývať, že tento sa mohol zameriavať výhradne na riziká a podozrenia spájané s vakcináciou proti ochoreniu COVID-19 na úkor jej benefitov, teda mohol prezentovať len jedno názorové spektrum. S ohľadom na celkový rozsah prezentovaných informácií v programe tieto nemuseli byť v danom prípade dostatočne náležitým spôsobom vyvážené informáciami o benefitoch a prínose vakcinácie v čase aktuálne prebiehajúcej pandémie. Z tohto dôvodu vzniklo dôvodné podozrenie, že mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti podľa **§ 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z**., zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť politicko-publicistického programu.

Poznamenávame, že rozhodujúcim pre posúdenie prípadného porušenia § 16 ods. 3 písm. a), resp. písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. je celkové vyznenie daného programu, nie izolované posudzovanie jednotlivých odznených vyjadrení. Účelom ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a), resp.

§ 16 ods. 3 písm. b) je zabezpečiť reálnu možnosť pre recipientov informácií vytvoriť si na predmetnú tému ucelený názor, čomu korešponduje povinnosť vysielateľa poskytnúť divákom čo najširšie a najobjektívnejšie informácie.

Ako vyplýva zo záznamu vysielania, ako i prepisu/popisu skutkového stavu, nosnou schémou celého programu bolo **chronologické analyzovanie problematiky vakcinácie u nás**, s dôrazom na jej vývoj v spojitosti s nežiadúcimi účinkami spájanými najmä s vakcínou AstraZeneca. Program napriek tejto zrejmej schéme pôsobí podľa nášho názoru zmätočne. Podľa podtitulu *Výhody verzus riziká* a úvodných slov moderátora, malo ísť o podrobné posúdenie všetkých aspektov vakcinácie proti ochoreniu COVID-19. Musíme však konštatovať, že program sa svojím spracovaním zameriaval takmer výhradne na riziká a nedostatky spojené s vakcináciou. Už v úvodnom slove moderátora je očkovanie prezentované ako **nejednoznačný nástroj boja s pandémiou**, o ktorom v odbornej verejnosti panujú pochybnosti a s postupom času na základe nových informácií sa k nemu začína uplatňovať obozretnosť. V samotnom programe je tento v úvode nastolený naratív opieraný prevažne o prípad vakcíny od spoločnosti AstraZeneca, ktorá sa spája s výskytom zriedkavých závažných vedľajších účinkov vo forme vzniku krvných zrazenín. Poznamenávame, že vakcína od spoločnosti AstraZeneca však v tom čase tvorila iba jednu z troch najčastejšie používaných registrovaných vakcín na Slovensku (https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/covid-19-overview-vaccination-strategies-deployment-plans-6-may-2021.pdf). Program riziká vakcinácie ako takej prezentoval na prípade vakcíny, ktorou je na Slovenku zaočkovaná len približne tretina zo všetkých zaočkovaných. Treba tiež uviesť, že v negatívnom kontexte sú prezentované aj vakcíny od spoločností Pfizer/BioNTech a Moderna, a to v súvislosti s prípadmi úmrtí dvoch 79-ročných seniorov s viacerými chronickými ochoreniami s možným súvisom s očkovaním vakcínami od Pfizer a Moderny. Tieto prípady však bližšie nebol špecifikované. Odvysielané v tejto súvislosti je vyjadrenie B. Klempu z Virologického ústavu SAV o tom, ako „zachytil, že u mladých mužov môže prichádzať k myokarditídam".

Program sa celý nesie v kritickom duchu voči postupom štátnych úradov v súvislosti s vakcináciou. Poukazuje predovšetkým na zlú komunikáciu a chybný prístup vo vzťahu k zohľadňovaniu jej rizík. Tieto skutočnosti sú priamo v programe opakovane potvrdené zo strany dopytovaných odborníkov. Za problematické z hľadiska spôsobu spracovania v tomto smere považujeme, že program vôbec nezohľadňoval faktor pandemickej situácie v danom čase a situácia bola prezentovaná len z pohľadu rizík spojených s očkovaním. V programe postupne odzneli vyjadrenia k zlej očkovacej kampani a stratégii:
*„**Problémy s pandémiou veľakrát neboli komunikované dobre**. Zase treba povedať, vo väčšine krajín sveta to komunikované dobre nebolo. Na Slovensku bol problém skôr v tom, že tá **komunikácia bola nekonzistentná** po prvé a bola **plná emócií**, a v prípade očkovacej stratégie, musím povedať, že je to úplne tragické."*

*„Ja si myslím, že **očkovacia kampaň mala začať hneď**, ako bolo jasné, **že očkovať sa bude**. Hej, čiže to malo bežať od jesene minulého roka, dávno predtým, ako sa v decembri podala prvá očkovacia látka."*

*„**Očkovacia stratégia na Slovensku bola od začiatku fatálne zle nastavená.**"*

*„**Stratégia od úvodu nebola nastavená dobre**. Prehodnocuje sa za pochodu, neustále v rámci poradenstva nám hlásili, kto všetko sa dostal do kritickej infraštruktúry a ja nie, **generovanie údajov tam nebolo dobré, objednávať sa na vakcináciu po nociach bolo veľmi komplikované.**"*

Nasledovali vyjadrenia o nežiadúcich účinkoch vakcín na podklade prípadu 38-ročnej učiteľky:
*„Systému očkovania na začiatku nepomohla ani slabá komunikácia o nežiaducich účinkoch vakcín. **Hoci ich výrobcovia v príbalových letákoch uvádzali, úrady im akoby nevenovali pozornosť. Ľuďom** priamo **pri očkovaní o síce zriedkavých, no možných vážnych vedľajších účinkoch nikto nehovoril.**"*
...
*V príbalovom letáku vakcín od spoločnosti Pfizer/BioNTech a Moderna sú **medzi zriedkavými nežiadúcimi účinkami uvedené dočasné ochrnutie, opuch tváre či alergická reakcia.** Pri vakcíne od*

*spoločnosti AstraZeneca s***a hovorí o krvných zrazeninách v neobvyklých miestach v kombinácii s nízkou hladinou krvných doštičiek.** *Práve pre možné súvislosti medzi očkovaním a tvorbou krvných zrazenín začali začiatkom marca niektoré krajiny preventívne pozastavovať očkovanie vakcínou od spoločnosti AstraZeneca. Medzi prvými boli Nóri, Taliani či Dáni.“*

„V polovici marca RTVS upozornila na prípad úmrtia 38-ročnej učiteľky, ktorá ***týždeň po podaní vakcíny od AstraZeneca odpadla a o sedem dní v nemocnici zomrela****.“*

„Podľa blízkych ***trpela učiteľka krátko po očkovaní bolesťami svalov, kĺbov, dýchavičnosťou, sťažovala sa na vysoké teploty, silné bolesti hlavy a straty videnia.*** *Svoj stav nahlásila Štátnemu ústavu pre kontrolu liečiv.* ***Že ide o vážne nežiaduce účinky, netušila, keďže ani ju o nich nikto neinformoval.*** *Ústav jej odpovedal o týždeň s tým, že podnet zaevidoval.* ***Na to, že by mala vyhľadať lekára, ju ale neupozornil. Mladá žena medzitým skončila v nemocnici a koncom februára zomrela.“***

„Začiatkom marca informoval manžel nebohej Ústav pre kontrolu liečiv o jej smrti. Keď sme sa *však 12. marca pri príprave spravodajskej reportáže ústavu* ***pýtali, či evidujú na Slovensku úmrtia po podaní vakcíny AstraZeneca s konkrétnou šaržou, odpovedali, že žiadne*** *z hlásení podozrení po tejto vakcíne sa netýkalo úmrtia a prípad uzavreli.“*

„Kým slovenské úrady súvislosť vzniku krvných zrazenín s očkovaním popierali, iné krajiny začali hromadne pozastavovať alebo neskôr prestali úplne očkovať vakcínou od spoločnosti AstraZeneca.“

„Tvorba krvných zrazenín by mala byť vedená ako veľmi zriedkavý vedľajší účinok vakcíny proti novému koronavírusu od spoločnosti AstraZeneca.“
„Po tomto vyhlásení pribudla v príbalovom letáku *k vakcíne Vaxzevria* ***aj nová informácia****.“*

„Po očkovaní očkovacou látkou Vaxzevria sa pozorovali veľmi zriedkavé krvné zrazeniny, častokrát v neobvyklých miestach. *V kombinácii* ***s nízkou hladinou krvných doštičiek, v niektorých prípadoch spolu s krvácaním.*** *Väčšina týchto prípadov sa vyskytla v priebehu prvých štrnástich dní po očkovaní a vyskytla sa prevažne u žien vo veku menej ako 60 rokov. Niektoré prípady mali smrteľné následky.“*

„Tieto ***mimoriadne trombotické udalosti pri adenovírusových vektorových vakcínach určite platí, že sú veľmi zriedkavé.*** *Aj preto sa vlastne na ne prišlo až pri reálnom používaní. Ide skutočne o jeden prípad na 200 000 až na 1 milión zaočkovaných, čo je mimoriadne zriedkavá udalosť.“*

„S veľkou pravdepodobnosťou existujú rizikové skupiny žien, ktoré majú vrodenú alebo geneticky danú predispozíciu*, čiže ich telo obsahuje určitý gén, ktorý* ***spôsobuje tendenciu k zvýšenému zrážaniu krvi.*** *To sú takzvané trombofilné stavy. No a tieto genetické predispozície sa dajú zistiť genetickým vyšetrením. Je to vyšetrenie, ktoré je pomerne drahé.*

„Tieto veľmi zriedkavé choroby, ktoré sa týkajú zrážanlivosti krvi, mnohé sú dedičné, zatiaľ neexistuje na to vhodný skríning, takže sa neskrínujú*. Takže máme medzi sebou ľudí, ktorí ani oni nevedia a ani my to nevieme zistiť vlastne zavčasu, že by mohli mať takúto predispozíciu.“*

„To vysvetlenie, ktoré sa momentálne javí, ako najpravdepodobnejšie je, že ***prichádza vlastne k tvorbe protilátok****, ktoré do určitej miery skrížene reagujú priamo s tými komponentmi, zodpovednými za zrážanie krvi a tým prichádza* ***k akejsi poruche, pri ktorej dochádza k tomu zrážaniu****.* ***Je to teda ako keby určitá forma vytvorenia autoimunity****.“*

„V apríli, po takmer štyroch mesiacoch od začatia očkovania, ***keď pribúdali hlásenia o nežiadúcich účinkoch a mnohé krajiny očkovanie AstraZenecou pozastavili****, náš Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zadefinoval rizikovú skupinu, ktorej by odporučil inú vakcínu, ako Vaxzevriu.“*

„Ak sa definujú určité indikačné kritériá diagnostické pre pacientov, ktorí by mali byť očkovaní nie vektorovými vakcínami, tak si myslím, že je to len v prospech vakcinačného programu, pretože sa eliminuje to, čo ste spomenuli, relatívne zriedkavé úmrtia. ***Ale sú tie úmrtia a nevieme ich dostatočne vysvetliť.****“*

Nasledovali informácie o úmrtí 47–ročnej ženy po očkovaní vakcínou AstraZeneca:
„Rád by som sa vyjadril aj k včerajšiemu trochu medializovanému ***prípadu úmrtia 47-ročnej ženy po očkovaní AstraZenecou****. Zasadne skupina odborníkov a rozoberie komplexne tento prípad a navrhne ďalšie opatrenia a prípadné zmeny alebo úpravy vakcinačnej stratégie.“*

„Podľa úradov ***zomrela 47-ročná žena na trombózu mozgových žíl, pričom vyšetrenie potvrdilo genetickú poruchu zrážanlivosti krvi. 38-ročná učiteľka, na ktorej úmrtie sme upozornili v marci, zomrela podľa pitevnej správy na mozgový infarkt s komplikáciou trombózy****, pričom aj ona mala podľa patológa Palkoviča* ***vrodenú predispozíciu zrážanlivosti krvi****. Zatiaľ, čo v prípade 47-ročnej ženy, Ústav pre kontrolu liečiv súvis úmrtia s vakcínou uzavrel ako pravdepodobný, pri 38-ročnej učiteľke to vylúčil.“*

Potom nasledovalo porovnávanie úmrtia 38-ročnej učiteľky a 47-ročnej ženy:
„Pýtali sme sa preto opätovne aj v Ústave pre kontrolu liečiv, ktorý obidva prípady posudzoval. Používa pritom bodovaciu stupnicu od 1 do 5, pričom platí, čím viac bodov, tým vyššia je ***pravdepodobnosť úmrtia v priamom súvise s vakcínou. V telefonickom rozhovore riaditeľka ústavu prvý raz pripustila, že úmrtie učiteľky mohlo súvisieť s očkovaním****.“*

„Na chvíľočku sa predsa len vrátim k tomu prípadu úmrtia tej učiteľky, ktorá aj u nás v RTVS rezonovala a spôsobila celkom rozruch. Môžete, ak viete si spomenúť, že aké bodovanie bolo pri nej?“
„3, ona mala úroveň 3. ***Tam je kauzalita možná.****“*

„Na druhý deň chcela riaditeľka Štátneho ústavu pre kontrolu liečiv svoje telefonické vyjadrenie korigovať. ***Na stretnutí potvrdila, že stále platí pôvodné stanovisko úradu pre dohľad.****“*

„Keby som sa mal na základe toho, čo viem vyjadriť, tak sa plne zodpovedne podpíšem pod to, ***že táto žena zomrela v kauzálnej súvislosti s podaním danej vakcíny.****“*

„Ako to opisujete, tak ***zodpovedá to teda tej vakcínou indukovanej trombóze s trombocytopéniou, čiže je to extrémne zriedkavá komplikácia****, ktorá sa po očkovacích látkach, ako je AstraZeneca a pokiaľ viem aj teda Johnson & Johnson,* ***vyskytnúť môžu.“***

Nasledovali aj informácie o následnom zastavení očkovania vakcínou AstraZeneca:
„Minister zdravotníctva ***pár dní po správe o úmrtí 47-ročnej ženy oznámil, že krajina pozastavuje očkovanie vakcínou od spoločnosti AstraZeneca*** *pre prvoočkovancov.“*
*„****Jedným z tých menej závažných dôvodov je to úmrtie, ktoré stále prešetrujeme****. Ale ten hlavný je, že tých očkovacích dávok nie je dostatok.“*
*„****Pravým dôvodom, prečo bolo pozastavené očkovanie vakcínou od AstraZeneca, boli dôkazy zo zahraničia, že môže vyvolávať trombózy splavov v mozgu*** *a to, že u nás je už lepšia epidemiologická situácia a preto túto vakcínu de facto momentálne nepotrebujeme.“*
*„****Nechcem povedať, že sme sa vyhovorili na tú pragmatickú stránku****, ale ja napríklad by som vám povedal, že ak by som si nebol istý s nejakým liekom,* ***tak by som bol opatrný a nechcel by som vás vystrašiť, že liek je nebezpečný, ale povedal by som, viete čo, máme tu iný liek, ktorý je veľmi podobný a máme ho dostatok*** *a o tomto nemám istotu, že či ho budeme mať aj za mesiac, tak vtedy tá komunikácia zo strany ministerstva by bola v tomto prípade správna.“*

„Vtedy sme boli v tom novembri, keď už bola na spadnutie vakcína Pfizer, tak ***vtedy AstraZeneca prerušila koniec druhej fázy, pretože tá druhá fáza je zameraná teda aj dosť na bezpečnosť.*** *Niektoré veci v tej druhej fáze, nevedeli niektoré z tých reakcií vysvetliť.* ***A moc sa to vtedy ako nemedializovalo, len sa to považovalo za takú normálnu bežnú vec.“***

*„Ale každopádne, **tie príznaky by mohli byť najmä bolesť hlavy a výpadky zorného poľa a rôzne iné neurologické príznaky. Ale je to najmä tá bolesť hlavy.** To je **taký kardinálny príznak trombózy tých žíl**, ktoré odvádzajú krv z mozgu.“*

V závere ešte odznievajú vyjadrenia o rozdielnom preverovaní a nahlasovaní nežiadúcich účinkov a úmrtí u nás a v Českej republike.

Tieto všetky informácie a vyjadrenia boli v programe dopĺňané len všeobecnými vyjadreniami o bezpečnosti vakcín a jedným vyjadrením, ktoré zdôrazňovalo, že napriek výskytu raritných nežiadúcich účinkov je potrebné dať sa zaočkovať:
*„To, že vôbec tie vakcíny môžeme podávať znamená, že museli prebehnúť nejaké testy. Pri týchto vakcínach, ktoré sa podávajú, či už sú to mRNA, alebo vektorové vakcíny, tak **my poznáme technológiu týchto vakcín. Nie je to technológia, ktorá by sa vyvinula za posledné mesiace**.“*

*„**Z farmakologického hľadiska je vakcína stále bezpečná a účinná**. Nateraz však nemôžeme vylúčiť, že neexistuje súvislosť medzi jej podaním a nezvyčajnými diagnózami, na ktoré sa pozeráme.“*

*„**Z medicínskeho hľadiska**, keď viacero krajín začína akože biť na poplach, my to voláme akože alert, tak vtedy sa niečo musí udiať. A udialo sa, že **EMA znova pozrela celý spis, napriek tomu si myslí, že tá vakcína je v poriadku.** Ale ja chcem povedať, že EMA sa môže mýliť, viete?“*

*„**Tí, čo boli očkovaní prvou dávkou vakcíny od AstraZeneca a nedošlo u nich k rozvoju trombózy, nemusia sa báť nechať sa zaočkovať druhou dávkou**, pretože dôkazy zo sveta zatiaľ hovoria to, že tá druhá dávka vakcíny nie je spojená s rizikom týchto trombóz.*

*„**To, čo vieme všetci spraviť je to, že sa dáme zaočkovať.** Žiaľ, idú s tým aj raritné nežiadúce účinky. Niektoré z toho pravdepodobne ako tá vakcínou indikovaná trombóza s trombocytopéniou súvisia a mnoho tých iných pravdepodobne je časová zhoda.“*

Považujeme za dôležité, aby bola verejnosť informovaná o rizikách a podozreniach súvisiacich s vakcináciou. Na druhej strane, v čase pretrvávajúcej pandémie by mal akýkoľvek vysielateľ brať do úvahy spoločenskú zodpovednosť, ktorú nesie pri informovaní o citlivých témach a informovať s ohľadom na ochranu verejného zdravia. Informovanie takmer výhradne o rizikách a problémoch s očkovaním proti vírusu COVID-19, napriek zámeru komplexného mapovania jeho aspektov, takýto spoločenský rozmer, podľa nášho názoru, nedosahuje. V programe sme zaznamenali niekoľko vyššie uvedených zavádzajúcich, zovšeobecňujúcich tvrdení zo strany redaktorky/moderátora programu. Samotný obsah programu s ohľadom na celkový spôsob spracovania, aj napriek veľkému počtu oslovených odborníkov, považujeme v dôsledku zrejmého prílišného zamerania sa na riziká a podozrenia spájané s vakcináciou na úkor akýchkoľvek jej benefitov, za nevyvážený.

Domnievame sa, že záujem na ochrane verejného zdravia a informovanie verejnosti je v prípade témy programu tak vysoký, že odôvodňuje klásť zvýšený dôraz na jeho celkové spracovanie v podobne zabezpečenia jeho objektívnosti.

V závere svojho vyjadrenia sa účastník konania odvoláva na závery Ústavného súdu SR obsiahnuté v náleze sp. zn. II ÚS 307/2014, a to pre prípad, že by Rada neakceptovala záver o tom, že predmetný program nie je politickou publicistikou, cit.:
„Ak by Rada pre vysielanie a retransmisiu napriek obsahu programu Reportéri, ktorý bol 24.05.2021 odvysielaný na televíznej programovej službe Jednotka, neakceptovala záver, že predmetný program nie je možné považovať za politickopublicistický program, účastník konania si ďalej dovoľuje poukázať na skutočnosť, že otázkou legitímneho cieľa, ktorého ochranu Rada pre vysielanie a retransmisiu zabezpečuje sankcionovaním vysielateľov za porušenie ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b} zákona č. 308/2000 Z. z., sa zaoberal Ústavný súd SR v svojom náleze z 18.12.2014 sp. zn. II ÚS 307/2014 (ďalej len „nález sp. zn. II ÚS 307/2014“).

Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II ÚS 307/2014 (bod 60) uviedol:, ‚Zákonodarca požiadavkou objektívnosti a nestrannosti teda do istej miery obmedzil slobodu prejavu vysielateľov (porov. II. ÚS 647/2014). Cieľ obmedzenia možno nájsť v ochrane kvalifikovaných záujmov v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy a zároveň implicitne aj v čl. 31 ústavy, podľa ktorého zákonná úprava všetkých politických práv a slobôd (t.j. aj úprava slobody prejavu vysielateľov zákonom o vysielaní; pozn.) a jej výklad a používanie musia umožňovať a ochraňovať slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti. Zákonodarca tak vytvoril diskrečný rámec (porov. bod 57), v ktorom sa pohybuje rada pre vysielanie, všeobecné súdy, ako aj ústavný súd. Iba ak sa neobjektívnosť a nestrannosť informovania dostáva do kolízie s niektorým z limitačných dôvodov podľa čl. 26 ods. 4 ústavy, tak je možnosť intervenovať zo strany rady pre vysielanie za splnenia ústavných podmienok (pozri ďalej body 62 až 63) opodstatnená. Inak povedané, zákonné obmedzenie slobody prejavu médií požiadavkou (i keď racionálnou) na objektívne a nestranné informovanie v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní a s tým spojenou právomocou rady pre vysielanie ukladať sankcie za porušenie tohto ustanovenia je potrebné v dnešnej pluralitnej demokratickej spoločnosti vykladať striktne v súvislosti s ochranou práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochranou verejného zdravia a mravnosti (porov. čl. 26 ods. 4 ústavy a obdobne čl. 10 ods. 2 dohovoru), a otázku, či nesplnenie požiadavky uloženej § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní zo strany vysielateľa (média) sa dostáva do kolízie s verejným záujmom v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy a čl. 10 ods. 2 dohovoru, je potrebné skúmať vždy jednotlivo , vzhľadom na konkrétnosti daného prípadu a charakter nedodržania požiadavky na objektívne a nestranné informovanie.“

Ďalej v náleze sp. zn. ÚS 307/2014 (bod 61) konštatoval, že „...účelom zákonného obmedzenia slobody prejavu médií požiadavkou na objektívne a nestranné informovanie v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní a s tým spojenou právomocou Rady pre vysielanie ukladať sankcie za porušenie tejto požiadavky je ochrana práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrana verejného zdravia a mravnosti (porov. čl. 26 ods. 4 ústavy a obdobne čl. 10 ods. 2 dohovoru) a v istom zmysle implicitne s tým spojené napĺňanie požiadavky čl. 31 ústavy...".

S poukazom na uvedený právny názor ústavného súdu, požiadavka na objektívne a nestranné informovanie v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. sa považuje za prípustné (zákonné) obmedzenie slobody prejavu, len za splnenia podmienky, že v danom konkrétnom prípade ide o obmedzenie, ktorým sa chránia práva a slobody iných, bezpečnosť štátu, verejný poriadok, verejné zdravie alebo mravnosť.

Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II ÚS 307/2014 (bod 62) ďalej uvádza, že:" Príkladmo môže ísť o šírenie a uvádzanie jednostranných názorov, myšlienok alebo ideí úmyselne popierajúcich ľudské práva a slobody, popierajúce alebo schvaľujúce holokaust, zločiny politických režimov, podporujúcich náboženský extrémizmus a terorizmus, podporujúcich výlučne jednu politickú stranu, hnutie, či skupinu s cieľom poškodiť na právach názorových a politických oponentov v rámci demokratického politického súboja v podmienkach reprezentatívnej demokracie, podporujúcich totalitné štátne zriadenie alebo propagandu politických režimov založených na fašistickej, komunistickej alebo obdobnej ideológii, podporujúcich národnú, rasovú alebo etnickú nenávisť. V uvedených intenciách sú povinné orgány verejnej moci interpretovať a aplikovať obmedzenie slobody prejavu vyplývajúce z § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní."

Z oznámenia o začatí správneho konania nie je zrejmé, s ktorým z uvedených kvalifikovaných verejných záujmov - ochrana práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejný poriadok, ochrana verejného zdravia a mravnosti - by mala kolidovať účastníkom konania uplatnená sloboda prejavu. Taktiež v oznámení o začatí správneho konania nie je uvedené, ktoré z odvysielaných názorov by svojou intenzitou boli porovnateľné s názormi napr. popierajúcimi alebo schvaľujúcimi holokaust alebo ideami podporujúcimi národnú alebo rasovú nenávisť.

Účastník konania má na základe skutočností uvedených v tejto stati vyjadrenia za to, že predmetný program sa nemohol dostať do kolízie s konkrétnym verejným záujmom, ktorý by umožňoval obmedziť

slobodu prejavu média. Ako už bolo uvedené vyššie, odvysielaný program podľa názoru účastníka konania nie je spôsobilý svojou povahou aktivovať meritórne uvažovanie o objektívnosti a nestrannosti a už vôbec nie je schopný sa dostať sa do kolízie s konkrétnym verejným záujmom v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR alebo čl. 10 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého ochrana by si vyžadovala intervenciu štátu (Rady pre vysielanie a retransmisiu) v podobe rozhodnutia Rady pre vysielanie a retransmisiu o porušení § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.“

Rada je podľa § 4 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. povinná dbať o uchovávanie plurality informácií v spravodajských programoch a zároveň je orgánom splnomocneným na dohľad nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie. Je teda zrejmé, že úlohou Rady je sledovať obsah vysielania a v prípade zistenia protiprávneho konania na strane vysielateľa vydať o tejto skutočnosti rozhodnutie. Zákon formálne nepredpisuje spôsob, akým má vysielateľ zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov, spôsob, akým vysielateľ dosiahne želaný zákonný stav je súčasťou jeho práva vysielať slobodne a nezávisle. V rozhodnutí o porušení § 16 ods. 3 písm. a) resp. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Rada na základe skutkového stavu skonštatuje, akým spôsobom mohol vysielateľ zabezpečiť plnenie predmetnej povinnosti, t.j. poskytne vysielateľovi určitý návod ako postupovať, čo však neznamená, že Radou uvedený spôsob je jediný a sledovaný výsledok nie je možné dosiahnuť aj inak. Úlohou a ani snahou Rady v žiadnom prípade nie je určovať vysielateľovi spôsob, resp. techniku, akou má zabezpečiť vo svojom vysielaní plnenie zákonných povinností.

Berúc ohľad na silu médií pri tvorbe verejnej mienky je úlohou Rady vysielateľa na takéto konanie upozorniť a predchádzať tak vysielaniu rôznych dezinformácií, či falošných správ. Úlohou Rady je zabezpečiť, aby bol v oblasti vysielania vytvorený a ponechaný priestor pre divákov ako pasívnych recipientov informácií na vytvorenie vlastného názoru.

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v čl. 10. ako aj Ústava Slovenskej republiky zakotvuje pre každého právo na slobodu prejavu. Rovnako však Dohovor ako aj Ústava SR ustanovujú možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií. Sloboda prejavu je garantovaná len do tej miery, pokiaľ nezasahuje do práv a slobôd a právom chránených záujmov iných. V takých prípadoch už je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy môže byť vzhľadom na okolnosti potrebné zasiahnuť do slobody prejavu. Sloboda prejavu teda nemá absolútny charakter.

Z citovaných noriem vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti,
- sledovať legitímny cieľ.

Adjektívum „nevyhnutný“ v zmysle čl. 10 ods. 2 Dohovoru zahŕňa naliehavú sociálnu potrebu, pričom vnútroštátne orgány zmluvných štátov Dohovoru majú určitý rozsah voľnej úvahy na posúdenie jej existencie, a to samozrejme s európskou kontrolou (Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, ďalej „ESĽP“ vo veci Lingens v. Rakúsko, 8. júl 1986, séria A, č. 103, str. 25, ods. 39). Nevyhnutnosť zároveň znamená nemožnosť dosiahnuť cieľ obmedzenia iným spôsobom. Cieľ obmedzenia predstavuje napr. ochrana práv a slobôd iných, ochrana zdravia, súkromného života a pod. Z toho vyplýva, že pojem „nevyhnutnosť“ v demokratickej spoločnosti sa musí vždy posudzovať *ad hoc* spolu s legitímnym cieľom.

Ústava zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov. Prípadná sankcia bude účastníkovi konania uložená na základe zákona, konkrétne § 16 ods. 3 písm. a) alebo b) zákona č. 308/2000 Z. z. Účelom týchto ustanovení je práve ochrana práv a slobôd iných. Podmienka legality a legitimity je teda nepochybne naplnená.

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 16 ods. 3 písm. a), resp. písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie týchto obmedzení formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou, je rovina obmedzenia slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení v konkrétnom prípade. Túto rovinu skúmame prostredníctvom zákonom dovolenej správnej úvahy, ktorá analyzuje intenzitu porušenia zásad objektivity a nestrannosti na jednej strane a intenzitu príp. obmedzenia slobody prejavu účastníka konania na strane druhej.

V predmetnom správnom konaní je úlohou Rady vyrovnať sa s konfliktom práva na slobodu prejavu vysielateľa na jednej strane a s verejným záujmom a právom verejnosti byť náležite informovaný na druhej strane.

Ako vyplýva z vyjadrenia zákonodarcu v dôvodovej správe k zákonu č. 308/2000 Z. z., vysielanie je jednou z foriem realizácie slobody prejavu a práva na informácie, teda základných ľudských práv a slobôd, ktorých obmedzenia môžu byť stanovené len zákonom. Zákon č. 308/2000 Z. z. preto stanovuje základné povinnosti vysielateľov a súčasne deklaruje slobodu pri tvorbe programov, do obsahu ktorých nemôže štát ľubovoľne zasahovať. Keďže však elektronické média hrajú v živote spoločnosti a v procese vytvárania a formovania verejnej mienky významnú úlohu, nie je možné ponechať požiadavku všestrannosti informácií a názorovej plurality len vo sfére novinárskej etiky, ale je ju potrebné deklarovať priamo v zákone a uplatňovať prostredníctvom činnosti na to zriadeného orgánu štátnej správy. Obdobne už zo samotnej podstaty skutočnosti, že zákonodarca stanovil povinnosť vysielateľov zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských, resp. politicko-publicistických programov *ipso iure* vyplýva, že „verejný záujem“ na odvysielaní určitých informácií nemôže byť všeobecným argumentom, automaticky odôvodňujúcim akékoľvek porušenie zákona č. 308/2000 Z. z. Z týchto dôvodov je nepochybné, že zohľadnenie verejného záujmu na odvysielaní určitých informácií a vyvažovanie tohto verejného záujmu s verejným záujmom na dodržiavaní ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z., týkajúcich sa obsahovej regulácie vysielania audiovizuálnych médií, je v každom prípade imanentnou súčasťou každého obdobného rozhodovania Rady.

V zmysle rozhodovacej praxe Rady je účelom ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. právo verejnosti na informácie, ktoré sú objektívne a nestranné. Ustanovenie § 16 ods. 3 písm. b) bolo do zákona č. 308/2000 Z. z. vložené v rámci implementácie Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii, ktorý bol podpísaný členskými štátmi Rady Európy a ďalšími zmluvnými štátmi Európskeho kultúrneho dohovoru. Požiadavka, aby názory odvysielané v spravodajských programoch boli objektívne a nestranné, vyplýva konkrétne z článku 7 ods. 3 predmetného Dohovoru, cit.: *„Prevádzkovateľ vysielania je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.“*

Predmetom posúdenia však nie je spravodajský program, ale politicko-publicistický program. Napriek tomu, že požiadavka v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. sa vzťahuje rovnako na obidva typy programov je nesporné, že obsah a spôsob prezentovania informácií v nich, ako i očakávania verejnosti o charaktere odznených informácií sa pri jednotlivých typoch programov líšia. V dôsledku uvedeného je potrebné posudzovať mieru nutnosti naplnenia kritérií pojmov objektivita a nestrannosť pre každý prípad osobitne s ohľadom na všetky jeho špecifiká.

Ako poukázal účastník konania, aj priamo Ústavný súd SR v citovanom náleze, sp. zn. II. ÚS/307/2014-45 zo dňa 18. 12. 2014 konštatoval, že otázku, či nesplnenie požiadavky uloženej § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. sa dostáva do kolízie s verejným záujmom v zmysle č. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru, je potrebné skúmať vždy jednotlivo, vzhľadom na konkrétnosti daného prípadu a charakter nedodržania požiadavky na objektívne a nestranné informovanie. I napriek zákonnej povinnosti v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. spadajú obsah programov,

ako aj ich redakčná úprava a spracovanie, plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

I napriek tomu, že možno nález Ústavného súdu SR sp. zn. II ÚS 307/2014-45 považovať vo vzťahu k aplikácií ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. za pomerne limitujúci a popierajúci právo verejnosti na informácie v doterajšom ponímaní, tak ako sme na to už opakovane v minulosti poukazovali, je v prípade posudzovania objektivity a nestrannosti politicko-publicistických programov možné pristúpiť k obmedzeniu slobody prejavu vysielateľa len v nevyhnutných prípadoch.

Účastník konania na záver svojho vyjadrenia poukazuje aj na vyjadrenia odborníkov, ktoré údajne preukazujú dostatočnú objektívnosť programu a požaduje predmetné správne konanie zastaviť, cit.:
„Účastník konania ďalej nesúhlasí s tvrdením Rady pre vysielanie a retransmisiu uvedeným v oznámení o začatí správneho konania, že program sa mohol zameriavať výhradne na riziká a podozrenia spájané s vakcináciou proti ochoreniu COVID - 19 na úkor jej benefitov, teda mohol prezentovať len jedno názorové spektrum. Ako je zrejmé z Prepisu/popisu skutkového stavu, v predmetnom programe ani raz neodznelo, že by ľudia nemali dať očkovať a účastník konania je presvedčený o tom, že program nemal žiadny negatívny vplyv na priebeh očkovania, nakoľko očkovanie ako také nespochybňoval, iba informoval o tom, že vakcinácia prináša aj riziká. V programe odzneli vyjadrenia odborníkov prof. MUDr. Vladimíra Krčméryho, DrSc. a Dr. Borisa Klempu, ktorí sa od začiatku spustenia vakcinácie podieľali na šírení osvety, hovorili o potrebe očkovania a o jeho výhodách. V reportáži však tiež poukázali na výskyt rizikových prípadov.

Účastník konania si ale dovoľuje poukázať na niektoré výroky odborníkov z oblasti medicíny, ktoré jednoznačne podporujú vakcináciu, napr. výrok MUDr. Petra Sabaka, PhD., ktorý povedal: „Tí, čo boli očkovaní prvou dávkou vakcíny od AstraZeneca a nedošlo u nich k rozvoju trombózy, nemusia sa báť nechať sa zaočkovať druhou dávkou, pretože dôkazy zo sveta zatiaľ hovoria to, že tá druhá dávka vakcíny nie je spojená s rizikom týchto trombóz. Ale každopádne, tie príznaky by mohli byť najmä bolesť hlavy a výpadky zorného poľa a rôzne iné neurologické príznaky. Aleje to najmä tá bolesť hlavy. To je taký kardinálny príznak trombózy tých žíl, ktoré odvádzajú krv z mozgu.“ Na záver reportáže odznelo jednoznačné stanovisko MUDr. Alexandra Wilda: „To, čo všetci vieme spraviť je to, že sa dáme zaočkovať. Žiaľ, idú s tým aj raritné nežiaduce účinky. Niektoré z toho pravdepodobne ako tá vakcínou indikovaná trombóza s trombocytopéniou súvisia a mnoho tých iných pravdepodobne je časová zhoda.“ Z uvedeného je zrejmé a nepochybné, že predmetná reportáž bola dostatočne objektívna, pretože (ako indikuje už jej názov Výhody verzus riziká), priestor na vyjadrenie bol poskytnutý renomovaným odborníkom, pracovníkom štátnych inštitúcií a zástupcom všeobecne akceptovaných názorových skupín, ktorý poukázali tak na výhody ako aj riziká prebiehajúcej vakcinácie.

Vzhľadom na túto skutočnosť je účastník konania presvedčený, že napriek tomu, že sa podľa jeho názoru nejedná o politickopublicistický program, bola zabezpečená objektívnosť a nestrannosť tohto programu, t. z., že účastník konania, berúc do úvahy citlivosť tejto témy, postupoval ešte nad rámec povinností, ktoré mu stanovuje zákon č. 308/2000 Z. z.“

Na základe skutočností uvedených v tomto vyjadrení účastník konania navrhuje, aby Rada pre vysielanie a retransmisiu správne konanie č. 1089/SK0/2021 vedené voči vysielateľovi Rozhlas a televízia Slovenska vo veci možného porušenia § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. a § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. podľa § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zastavila, pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.“

Skutočnosť, či v programe neodzneli žiadne vyjadrenia o tom, že by sa ľudia nemali dať zaočkovať a tiež, že program nemal žiaden negatívny dopad na priebeh očkovania nie je relevantná. Sporným v programe bolo nevyvážené informovanie o dôležitej téme, s prezentovaním len jedného názorového spektra. Z vyššie uvedeného je zároveň zrejmé, že v programe jednoznačne prevažovali informácie

o vývoji očkovania a hodnotenie postupov kompetentných výlučne v spojitosti s výskytom nežiadúcich účinkov vakcín. Program neanalyzoval prínosy vakcinácie, resp. neprinášal komplexne pohľad na problematiku očkovania z hľadiska jej výhod ako aj nevýhod, čo odporuje samotnému deklarovanému stanovenému cieľu z jeho úvodu, či aj samotnému podtitulu programu.

S poukazom na vykonanú analýzu bola podľa názoru Kancelárie Rady intenzita porušenia povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť vzhľadom na poskytované informácie o nežiadúcich účinkoch a problematickosti očkovania najmä v spojitosti s vakcínou AstraZeneca natoľko vysoká, že prevážila nad slobodou prejavu vysielateľa, keďže účastník konania prezentoval recipientom, ako prijímateľom informácií, predmetným programom v dôsledku spôsobu jeho spracovania v konečnom dôsledku nevyvážené informácie na úkor výhod, resp. benefitov, ktoré prináša očkovanie proti ochoreniu COVID-19. Informácie o prípadnej neúčinnosti vakcín, komplikáciách po ich podaní, nežiadúcich účinkoch, či dokonca úmrtiach sú v aktuálnej dobe šíriacej sa pandémie a prítomného rozkolu v spoločnosti ohľadom samotného očkovania zvlášť citlivo vnímané. Kancelária Rady konštatuje, že v prípade tak závažných skutočností, akými sú bezpochyby nežiadúce účinky po očkovaní, ako aj podozrenia z úmrtí spôsobených vakcináciou, prístup účastníka konania k informovaniu verejnosti viedol v danom prípade k protiprávnemu stavu, ktorý je dôsledkom porušenia povinnosti stanovenej v § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

Z tohto dôvodu je obmedzenie slobody prejavu v podobe vyvodenia deliktuálnej zodpovednosti voči účastníkovi konania podľa nášho názoru opodstatnené, nakoľko odôvodňuje naliehavú potrebu a sleduje legitímny cieľ.

Nesúhlasíme preto s názorom účastníka konania, že sa nedopustil porušenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. Ako vyplýva z vykonanej analýzy, k **porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť v intenzite predpokladanej ustanovením § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. došlo v takej miere, že prevážila nad slobodou prejavu účastníka konania.**

Vzhľadom na vyššie uvedené závery navrhujeme Rade zároveň správne konanie zastaviť v časti možného porušenia povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z., z dôvodu, že posudzovaný program je politickou publicistikou.

* * *

Z á v e r

Vzhľadom na vyššie uvedené argumenty navrhujeme Rade prijať pripravený návrh uznesenia.

23

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Správne konanie:	1084/SKO/2021
Predmet:	§ 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.
Účastník konania:	MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 28. 10. 2021

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa ustanovenia § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) rozhodla, že správne konanie č. 1084/SKO/2021 vedené voči spoločnosti MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. h) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov

zastavuje,

pretože odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu.

Úloha:
Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia a doručí ho účastníkovi konania.
T: 24. 11. 2021 **Z: PLO**

Úloha č. 2:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažností.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

***** ***** *****

Rada na svojom zasadnutí dňa 2. 6. 2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia **§ 20 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA odvysielal dňa 28. 3. 2021 v čase o cca 20:39 hod. program *Tvoja tvár znie povedome,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 22. 6. 2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1084/SKO/2021. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote najneskôr do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol účastník konania upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku. Prílohou oznámenia o začatí správneho konania boli aj prepis/popis skutkového stavu a kópia záznamu vysielania programu *Tvoja tvár znie povedome* odvysielaného dňa 28. 3. 2021 v čase o cca 20:39 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA.

Dňa 25. 6. 2021 bola Rade listom zaevidovaným pod č. 1084/SKO/2021-2 doručená žiadosť účastníka konania o zaslanie podkladov zhromaždených v správnom konaní (záznam programu a monitorovacia správa/správa o šetrení sťažnosti) a o adekvátne predĺženie lehoty na vyjadrenie sa.

Pracovný materiál Kancelárie Rady – Správa o kontrole dodržiavania povinností (sťažnosť č. 786/SO/2021) bola účastníkovi konania zaslaná ako príloha listu č. 1084/SKO/2021-3, ktorý mu bol doručený dňa 29. 6. 2021. V liste bol zároveň požiadaný, aby sa vyjadril do 5 dní odo dňa doručenia predmetného listu, a poučený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa § 46 správneho poriadku.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Rade doručené dňa 29. 7. 2021 listom zaevidovaným pod č. 1084/SKO/2021-4.

Subjektívna 6-mesačná lehota podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie začala plynúť dňa 2. 6. 2021 dňom prerokovania správy o kontrole dodržiavania povinností na zasadnutí Rady a uplynie dňa 2. 12. 2021. Ročná objektívna lehota začala plynúť dňa 29. 3. 2021 a uplynie dňa 29. 3. 2022.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

20:35:01 začiatok záznamu vysielania
prebiehajúci reklamný blok
obrazovo-zvukový predel
sponzorské odkazy HELL ENERGY SK, Nový čas, Slovenská sporiteľňa
20:39:25 začiatok programu *Tvoja tvár znie povedome* (12)
Zvučka programu.
V úvode privíta moderátor relácie divákov programu. Obráti sa na porotu, v ktorej sedia Kuly, Lujza Garajová Schrameková, Zuzana Kubovčíková, hosťom v porote je Viktor Vincze a následne jednotlivo privíta aj všetkých členov poroty.

Prvá vystupuje súťažiaca Barbora Piešová, ktorá bude stvárňovať speváčku Lady Gaga. Spolu s ňou vystúpi i speváčka Dominika Mirgová ako Ariana Grande. Po ukážke z tréningu a krátkom rozhovore s oboma účinkujúcimi ako i ukážke z originálneho hudobného klipu vystúpia na javisku už v spoločnom duete Barbora ako Lady Gaga a Dominika ako Ariana Grande.
Speváčky si vyslúžili od poroty standing ovation. Moderátor pripomenie divákom, že v dnešnom kole bude dvakrát vystupovať Lady Gaga a diváci môžu zahlasovať, ktorá maska sa im viac páčila. Začína hodnotiť Viktor Vincze. Neskôr hodnotí Zuzana Kubovčíková, Lujza a Kuly. Všetci zhodnotia vystúpenie veľmi pozitívne.

Nasleduje vystúpenie súťažiacej Zuzany Belohorcovej, ktorá sa predstaví ako Miro Jaroš. Po krátkej ukážke prípravy na vystúpenie, počas ktorej ju straší Peter Brajerčík, krátkom rozhovore s moderátorom programu a ukážke originálneho klipu príde na pódium Zuzana v maske Mira Jaroša. Okrem tanečníkov na pódiu vystúpi i malý herec Maroš Baňas.
Moderátor sa krátko porozpráva s malým hercom i s účinkujúcou Zuzanou.
Prvá hodnotí Zuzana Kubovčíková, potom Viktor Vincze, po ňom Kuly. Posledná hodnotí porotkyňa Lujza, ktorá povie, že Zuzanu Belohorcovú by chcela vidieť v tejto šou aj ako učiteľku sexu. (21:05:20)

Moderátor uvedie tretieho v poradí Martina Klinčúcha, ktorý má vystúpiť ako speváčka Nicki Minaj.
Nasleduje zostrih, ako sa herec pripravuje na svoje vystúpenie. Moderátor s ním vedie krátky rozhovor a opäť uvedie ukážku originálneho hudobného klipu.

21:09:15 Martin je oblečený v extravagantnom kostýme iba v podprsenke a spodných čiernych nohaviciach s množstvom peria. Úsporné kostýmy majú i tanečníčky tak ako v originálnom klipe.
Svoju choreografiu začína otočený chrbtom k publiku vlnitými pohybmi bokov, následne ide do podrepu, otočený bokom k publiku. Počas toho si hladká zadnú časť tela. Tanečná choreografia po prvku pochodovania pokračuje vlnením bokov a krúžením panvou za mierneho podrepu, pričom má jednu ruku položenú na boku. Asi po minúte a pol nasledujú tanečné prvky twerkingu. Po twerku, trasení zadnou časťou tela, panvou vystrčenou a otočenou smerom do publika, sa za stáleho pohojdávania bokmi v miernom podrepe striedavo pomaly otáča raz doprava a raz doľava. Potom vysunie jednu nohu i bok dopredu a naďalej vlní panvou. Miestami je v podrepe a hladí si stehná. Tanečníci sa postavia počas tanca za seba, spravia hada a v jednom momente ich Martin akoby

zadkom odstrčí od seba. Po asi dve a pol minúte podíde k porote a twerkuje (trasie vysunutou panvou dozadu v miernom podrepe) otočený chrbtom k nej. Vyslúži si standing ovation.

21:12:42 Moderátor ohodnotí účinkujúceho**:** *„Za mňa, Martin, ty si bola dnes neskutočne sexy.“*
Kuly zhodnotí**:** *„Akože. Nicki, Nicki. Koľko ty mínaš na tí svoje cicky? Sa musím spýtať. Hovorím si. Je tam Martin Klinčúch. Budem sa pozerať na to, jaká bude choreografia, budem počúvať spev. Lenže nabehli pávy, teto, kláštorné a hneď som bol ornitológ. Prosím ťa pekne. Ja som hneď sledoval, že čo robia tie, tie vtáčiky a tak ďalej. Takže teraz nejak nemám slov, ale bolo to výborné číslo. Určite kostýmovo. To bolo pecka.“*
Pokračuje **Lujza:** *„Ja som si prvú polku užívala veľmi. Potom tu nastala Brazília, úžasná prehliadka pávov. Ale stále som mala pocit, že jeden vták je tam navyše.“*
Zuzana Kubovčíková ho prirovná k brazílskej sliepke a vyjadrí mu obdiv.
Ako posledný sa vyjadrí Viktor Vincze. Jeho vystúpenie v tejto šou si pripomenú obrazovým zostrihom zo súťaže spred pár rokov, keď tiež napodobňoval Nicki Minaj. Spomenie si, ako sa hodil na zem aj s tou *„riťou“* a obrovskými prsiami a pochváli Martina za vystúpenie.

Moderátor uvedie nasledujúce číslo a pritom si spomenie na len pred pár dňami zomrelú speváčku Hanu Hegerovú a vyjadrí rodine a fanúšikom úprimnú sústrasť.
Dušan Cinkota bude spievať s Robom Opatovským duet Hany Hegerovej a Waldemara Matušku.
Krátke zábery z nácviku spevu. Obaja pred samotným vystúpením vedú krátky rozhovor s moderátorom. Nasleduje ukážka spomínaného dueta z filmu Kdyby tisíc klarinetu.

21:21:31 prerušenie
obrazovo-zvukový predel
21:21:36 − 21:27:30 reklamný blok
obrazovo-zvukový predel
− upútavka
obrazovo-zvukový predel
sponzorské odkazy HELL ENERGY SK, Slovenská sporiteľňa

21:28:33 pokračovanie programu *Tvoja tvár znie povedome* ⑫
Dušan Cinkota a Robo Opatovský odchádzajú do výťahu, aby sa na pódium vrátili ako Hana Hegerová a Waldemar Matuška.
Hodnotiť začína Lujza. Ocení spevákove lýtka a krásne oholené podpazušie. Pokračuje porotca Kuly, ktorý ich stvárnenie pochváli. Nasleduje hodnotenie Viktora Vinczeho a uzatvára ho Zuzana Kubovčíková.

Ďalším účinkujúcim je herec Braňo Mosný. Krátky zostrih z nácviku Braňa s Petrom Brajerčíkom, po ktorom nasleduje rozhovor v štúdiu s moderátorom programu. Braňo má predstavovať Lady Gaga. Je to opäť jeho ďalšia premena na ženu v tejto súťaži.
Nasleduje hudobný klip od Lady Gaga k piesni Alejandro, v ktorom je speváčka oblečená v úspornej čiernej bielizni, pančuchách a v tenkom plášti. (21:39:37)
Po ňom nasleduje zostrih z Braňovho nácviku skladby.

21:40:30 Na pódium prichádza herec Braňo Mosný stvárňujúci Lady Gaga.
V úvode skladby je účinkujúci zahalený čiernym plášťom, ktorý mu neskôr tanečníci, odetí iba v čiernych priliehavých krátkych nohaviciach, vyzlečú. Herec má úsporné dámske tanga nohavičky čiernej farby, čiernu podprsenku a na tom má čierny sieťkovaný overal s našitými kvetovými ornamentmi. Spočiatku je jeho tanec nie veľmi výrazný, pohybuje prevažne iba rukami a mierne vlní bokmi a niekoľkokrát sa pomaly otočí okolo svojej osi. V rámci svojej choreografie pracuje prevažne rukami a robí pomalé kroky. Pri tanci sa miestami otočí zadnou časťou tela do publika a kamera na zlomky sekundy sníma jeho polonahý zadok. V závere vystúpenia stojí bokom k publiku a na chvíľu mu zboku vidno obnažený zadok v sieťovanom overale. (do 21:43:34)

Herec je za svoje vystúpenie odmenený standing ovation. Nasleduje rozhovor.

Hodnotiť začína Viktor Vincze. Porotca zhodnotil herca v kostýme ako veľmi zábavného.

21:46:52 V hodnotení Braňa Mosného pokračuje porotkyňa **Zuzana:** *„... Trošku ma rušilo, že máš lepší zadok ako ja, ale to je asi chyba na mojej strane. ... Nohy prekríž a tak poď aj na sedačku, no. Krásne. Ďakujeme.“*
Braňo: *„Lebo som videl, kam mi stále pozeráš, Zuzka.“*

Nasleduje hodnotenie Lujzy, ktorá ho veľmi kladne ohodnotí.
Ako posledný hodnotí Kuly a prirovná Braňa k „šunečke“.

Nasleduje vystúpenie Fera Joka ako nemecká skupina Trio. Na úvod sú zostrihy z prípravy Fera s Petrom Brajerčíkom a potom rozhovor s moderátorom v štúdiu.

21:52:50 prerušenie
sponzorský odkaz HELL ENERGY SK
obrazovo-zvukový predel
21:53:05 − 21:59:09 reklamný blok
obrazovo-zvukový predel
− upútavky
obrazovo-zvukový predel
sponzorský odkaz HELL ENERGY SK

22:00:44 pokračovanie programu *Tvoja tvár znie povedome* ⑫
Ukážka originálneho klipu skupiny Trio.
Na pódiu vystúpi Fero Joke. Svojím vystúpením všetkých pobavil a vyvolal búrku smiechu.
Po rozhovore s moderátorom nasleduje hodnotenie poroty.
Kuly zhodnotí, že to bol najlepší spevácky výkon účinkujúceho. Pokračuje Lujza a Zuzana. Hodnotenie ukončí Viktor.

Ďalšou účinkujúcou je Kristína Madarová, ktorá má opäť stvárniť mužského speváka. Po ukážke prípravy s hlasovou pedagogičkou je rozhovor s moderátorom v štúdiu.
Nasleduje krátka ukážka vystúpenia Roberta Kodyma a Wanastowi vjecy.
Na pódiu vystúpi herečka Kristína so svojím prevedením. Po jej vystúpení nasleduje obvyklý rozhovor s moderátorom a kladné hodnotenie poroty.

22:17:36 Lujza pochváli, že Kristína dala vibráto.
Kristína: *„Ja som sa zľakla, že čo ideš povedať? Vibráto.“*
Zuzana: *„Aj ja som sa zľakla.“*
Lujza: *„Čo si sa zľakla?“*
Zuzana: *„Že vibrátor.“*

Aj Kuly ju pochváli. Kristína odchádza na sedačku k ostatným účinkujúcim.

Poslednou účinkujúcou je komička Evelyn, ktorá má stvárniť speváčku Jennifer Lopez.
Krátka ukážka tanečného nácviku Evelyn, ktorá bude tancovať na tyči pole dance.
Po rozhovore s moderátorom o rešpekte účinkujúcej pred jej vystúpením nasleduje krátka ukážka originálneho vystúpenia Jennifer Lopez so skladbou Waiting for Tonight v Super Bowl.
Evelyn odchádza do výťahu.

22:21:40 prerušenie
sponzorský odkaz Slovenská sporiteľňa
obrazovo-zvukový predel s oznámením o programe
22:21:55 − 22:27:54 reklamný blok
obrazovo-zvukový predel
− upútavky

obrazovo-zvukový predel
sponzorský odkaz Nový čas

22:29:05 pokračovanie programu *Tvoja tvár znie povedome* (12)
Na javisko prichádza Evelyn v kostýme a vizáži imitujúcu Jennifer Lopez. Oblečené má úsporné strieborné body s vykrojením na bokoch v úrovni pása, vpredu s hlbokým výstrihom, s menšími striebornými pásmi na bokoch stehien a s vysoko vykrojenými nohavičkami vpredu i vzadu a so striebornými manžetami na zápästiach. Celé telo má oblečené do overalu telovej farby, ktorý vytvára dojem nahého tela.
Po začatí skladby sa Evelyn vyšplhá na tyč určenú na pole dance. Pod ňou sú tanečníci v priliehavých dvojdielnych dresoch.
Evelyn sa najprv otočí okolo tyče a následne svoje telo spevní do vodorovnej polohy, v ktorej urobí opäť otočku okolo tyče. Potom sa akoby vzpriami a začne spievať. Snaží sa napodobniť tanečné kreácie speváčky, ktorú stvárňuje. Počas tanca sa na pár sekúnd otočí zadnou časťou do obecenstva, pričom jej vidno akoby polonahý zadok. (do 22:32:15)

Za svoje vystúpenie si vyslúži standing ovation. Moderátor vysloví názor, že Evelyn má za sebou najväčšiu výzvu v tejto šou.
Evelyn si spomína na situácie z nácviku prevedenia skladby. Moderátor naznačí, že by pole dance mohla naučiť niekoho z poroty.
Označí Kulyho, ktorý výrazom tváre naznačuje zdesenie. Ostatní ho povzbudzujú. Kuly sa zdvihne a príde na pódium k Evelyn.
Evelyn mu ukáže jednoduchú otočku, ktorú Kuly napodobní.

Kuly si sadne na porotcovské miesto a pokračuje v hodnotení vystúpenia. Ocení výšku, v ktorej robila Evelyn otočky ako i ostatné otočky okolo tyče.

22:34:43 Kuly: *„Evelyn, ty si teraz v tomto kostýme. Ja to poviem takto, že: Eva, Eva, si zrelá jak vinná réva. V tomto kostýme si. Vieš, ako sa hovorí takýmto ženám? Femme fatal. Normálne, že brutal. Mňa si dostala úplne. Krásna pesnička, choreografia, všetko. Nádherné číslo.“*

Pokračuje Lujza, ktorá tiež vysoko ocení predvedené číslo. Zuzana Kubovčíková prirovná Evelyn k Miss disko guľa a vystúpenie označí ako „po tyči vystúpenie“. Viktor pri hodnotení povie, že toto tanečné číslo od Jennifer Lopez videl a je hodnotené ako jedno z najlepších vystúpení v histórii Super Bowlu a povie, že ak s týmto pôjde do ... výraz prekrytý zvukovou stopou (vypípaný) ligy, tak sa na to pôjde pozrieť aj on.

Moderátor pozve divákov, aby sa pozreli do zákulisia, ako vznikali všetky premeny.
Nasleduje rekapitulácia všetkých vystúpení.
Porota udeľuje svoje body jednotlivým účinkujúcim. Po nich udeľuje svojich 5 bodov každý zo súťažiacich. Body sa na záver spočítajú a na svetelnej tabuľke ukážu víťaza tejto časti súťaže. Víťazom sa stala Evelyn, ktorá všetkým poďakuje a verejne venuje svoj šek občianskemu združeniu Mini bodka, ktoré sa venuje týraným a opusteným deťom.

22:53:38 prerušenie
obrazovo-zvukový predel
22:53:42 – 22:59:36 reklamný blok
obrazovo-zvukový predel
– upútavky
obrazovo-zvukový predel

23:01:55 pokračovanie programu *Tvoja tvár znie povedome* (12)

V závere si na roztočenej rulete losujú, koho budú stvárňovať v ďalšom kole.
Moderátor poďakuje porote a rozlúči sa s divákmi.

23:06:21 záver programu *Tvoja tvár znie povedome* ⑫
sponzorské odkazy HELL ENERGY SK, Nový čas, Slovenská sporiteľňa
obrazovo-zvukový predel s oznámením o programe

sponzorské odkazy Ružový Slon, TIPOS,
23:07:17 začiatok programu *Pasca na dne mora* (JSO ☹15)

23:09:59 koniec záznamu vysielania

* * *

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a)(ďalej len "jednotný systém označovania")."*

Podľa § 1 ods. 1 JSO: *„Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú*
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami,“

Podľa § 1 ods. 2 JSO: *„Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú*
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,“

Podľa § 1 ods. 3 JSO: *„Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú*
h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.“

* * *

V rámci posudzovania predmetu tohto správneho konania bolo potrebné vyrovnať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter.** Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.:

„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie ***možno obmedziť zákonom,*** *ak ide o opatrenia v* ***demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“*** (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR)
V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „US SR) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezoch stotožnil aj US SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len** do tej miery**, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.

Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona **(požiadavka legality)**,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti **(požiadavka proporcionality)**
- a sledovať legitímny cieľ **(požiadavka legitimity)**, ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Požiadavka zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený osobitným predpisom, zakotvená v ustanoveniach § 20 zákona č. 308/2000 Z. z., vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti,** ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného či sprístupňovaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanovením § 20 zákona č. 308/2000 Z. z. **Podmienka legality a legitimity obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že účastník konania v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA odvysielal dňa 28. 3. 2021 v čase o cca 20:39 hod. program *Tvoja tvár znie povedome*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

V tomto konkrétnom prípade by mala byť sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa (zaviesť a uplatňovať JSO) zakotvenej v ustanovení § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. sledujúc legitímny cieľ ochranu mravnosti. Rada preto pristúpila k posúdeniu, či účastník konania uplatnil JSO v súlade so zákonom.

Vysielateľ je **povinný** podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na ochranu maloletých **zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania** ustanovený vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „jednotný systém označovania“ alebo „JSO“).

S prihliadnutím na **§ 1 ods. 5 JSO** je Rada povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu**, **spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, **umeleckého a morálneho posolstva programu** a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Rada dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

Účastník konania vo svojom vyjadrení uviedol, cit.: *„Vysielateľ má za to, že posudzovaný program napĺňa hodnotiace kritériá JSO podľa:*
− § 1 ods. 3 písm. h) JSO zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
− § 1 ods. 3 písm. k) JSO slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Základná premisa programu Tvoja tvár znie povedome je, že skupina známych osobností sa za výdatnej pomoci maskérov a kostýmových výtvarníkov v každej epizóde premení na niektorú vyžrebovanú svetovú spevácku celebritu, akými sú Amy Winehouse, George Michael, Rihanna, Freddie Mercury, Beyoncé a mnohí ďalší. Počas tréningov potom, okrem iného, nacvičujú choreografiu a spev. Každé jedno vystúpenie pritom kopíruje svojím dizajnom hudobný videoklip k prezentovaným skladbám, jednotlivými účinkujúcimi. Od tanca, pohybov, ale aj choreografie kooperujúcich tanečníkov, či použitých rekvizít na javisku. Za vystúpenia účinkujúci dostávajú body, na základe ktorých sa potom umiestňujú v rebríčku. Na konci každej epizódy víťaz večera venuje svoju odmenu na charitatívne účely prostredníctvom Nadácie Markíza, a teda program v konečnom dôsledku nesie aj akési vyššie posolstvo.
Formát Your Face Sounds Familiar odštartoval v roku 2011 v Španielsku a odvtedy sa predal do viac ako 30 krajín po celom svete – Veľkej Británie, Talianska, Ruska, Argentíny, Číny a ďalších. Šou získala niekoľko prestížnych cien vrátane ocenenia FRAPA 2012 za najlepšiu súťažnú reality šou. Získal si srdcia miliónov divákov z mnohých krajín aj vďaka tomu, že ponúka ten správny mix súťaže, zábavy a skvelej hudby.“

S popisom formátu programu *Tvoja tvár znie povedome*, ako ho uviedol účastník konania, je možné súhlasiť. Ide o licencovanú šou, ktorá sa vysiela v rôznych krajinách sveta. Na Slovensku sa vysiela na programovej službe účastníka konania už niekoľko rokov. Podstatou tejto šou je snaha o čo najvernejšie napodobnenie spevákov, a to ako ich hudobným prejavom, tak aj vizuálnym stvárnením a kopírovaním konkrétnych pohybov z ich vystúpení alebo hudobných klipov.

Účastník konania vo svojom vyjadrení ďalej uviedol, cit.: *„Predmetom Radou namietaných vystúpení boli vystúpenia a videoklipy speváčok Nicky Minaj – Pound the Alarm (v prevedení Martina Klinčucha), Lady Gaga – Alejandro (v prevedení Braňa Mosného) a Jennifer Lopez – Waiting for Tonight (v prevedení Evy „Evelyn" Kramerovej). V namietanom programe účinkujúci stvárnili vystúpenia daných umelkýň totožne, ako ich stvárnili vo svojich videoklipoch, t.j. ako Jennifer Lopez pri fenomenálnom programe počas polčasu Super Bowl v USA. Vystúpenia sú skôr prehliadkou dokonalej práce maskérov a kostýmových výtvarníkov a tiež tanečných, speváckych a hereckých schopností účinkujúcich, ktorých hlavnou úlohou je sa čo najviac priblížiť osobnostiam, ktoré stvárňujú. Miera lascívnosti je v tomto prípade výlučne subjektívna, keďže o akomkoľvek zobrazovaní nahoty alebo lascívnych gestách v predmetnom programe neodznie žiadna zmienka a vystúpenia účinkujúcich sa sústredia výlučne na čo najlepšie stvárnenie daných interpretov."*

Program *Tvoja tvár znie povedome* odvysielaný dňa 28. 3. 2021 v čase o cca 20:39 hod. v rámci televíznej programovej služby TV MARKÍZA obsahoval, okrem iného, nasledovné scény, cit.:
21:09:15 Martin je oblečený v extravagantnom kostýme iba v podprsenke a spodných čiernych nohaviciach s množstvom peria. Úsporné kostýmy majú i tanečníčky tak ako v originálnom klipe.
Svoju choreografiu začína otočený chrbtom k publiku vlnitými pohybmi bokov, následne ide do podrepu, otočený bokom k publiku. Počas toho si hladká zadnú časť tela. Tanečná choreografia po prvku pochodovania pokračuje vlnením bokov a krúžením panvou za mierneho podrepu, pričom má jednu ruku položenú na boku. Asi po minúte a pol nasledujú tanečné prvky twerkingu. Po twerku, trasení zadnou časťou tela, panvou vystrčenou a otočenou smerom do publika, sa za stáleho pohojdávania bokmi v miernom podrepe striedavo pomaly otáča raz doprava a raz doľava. Potom vysunie jednu nohu i bok dopredu a naďalej vlní panvou. Miestami je v podrepe a hladí si stehná. Tanečníci sa postavia počas tanca za seba, spravia hada a v jednom momente ich Martin akoby zadkom odstrčí od seba. Po asi dve a pol minúte podíde k porote a twerkuje (trasie vysunutou panvou dozadu v miernom podrepe) otočený chrbtom k nej. Vyslúži si standing ovation.

21:12:42 Moderátor ohodnotí účinkujúceho**:** *„Za mňa, Martin, ty si bola dnes neskutočne sexy."*
Kuly zhodnotí**:** *„Akože. Nicki, Nicki. Koľko ty mínaš na tí svoje cicky? Sa musím spýtať. Hovorím si. Je tam Martin Klinčúch. Budem sa pozerať na to, jaká bude choreografia, budem počúvať spev. Lenže nabehli pávy, teto, kláštorné a hneď som bol ornitológ. Prosím ťa pekne. Ja som hneď sledoval, že čo robia tie, tie vtáčiky a tak ďalej. Takže teraz nejak nemám slov, ale bolo to výborné číslo. Určite kostýmovo. To bolo pecka."*
Pokračuje **Lujza:** *„Ja som si prvú polku užívala veľmi. Potom tu nastala Brazília, úžasná prehliadka pávov. Ale stále som mala pocit, že jeden vták je tam navyše."*

Ďalším účinkujúcim je herec Braňo Mosný. Krátky zostrih z nácviku Braňa s Petrom Brajerčíkom, po ktorom nasleduje rozhovor v štúdiu s moderátorom programu. Braňo má predstavovať Lady Gaga. Je to opäť jeho ďalšia premena na ženu v tejto súťaži.
Nasleduje hudobný klip od Lady Gaga k piesni Alejandro, v ktorom je speváčka oblečená v úspornej čiernej bielizni, pančuchách a v tenkom plášti. (21:39:37)
Po ňom nasleduje zostrih z Braňovho nácviku skladby.

21:40:30 Na pódium prichádza herec Braňo Mosný stvárňujúci Lady Gaga.
V úvode skladby je účinkujúci zahalený čiernym plášťom, ktorý mu neskôr tanečníci, odetí iba v čiernych priliehavých krátkych nohaviciach, vyzlečú. Herec má úsporné dámske tanga nohavičky čiernej farby, čiernu podprsenku a na tom má čierny sieťkovaný overal s našitými kvetovými ornamentmi. Spočiatku je jeho tanec nie veľmi výrazný, pohybuje prevažne iba rukami a mierne vlní bokmi a niekoľkokrát sa pomaly otočí okolo svojej osi. V rámci svojej choreografie pracuje prevažne

rukami a robí pomalé kroky. Pri tanci sa miestami otočí zadnou časťou tela do publika a kamera na zlomky sekundy sníma jeho polonahý zadok. V závere vystúpenia stojí bokom k publiku a na chvíľu mu zboku vidno obnažený zadok v sieťovanom overale. (do 21:43:34)

21:46:52 V hodnotení Braňa Mosného pokračuje porotkyňa **Zuzana:** *„... Trošku ma rušilo, že máš lepší zadok ako ja, ale to je asi chyba na mojej strane. ... Nohy prekríž a tak poď aj na sedačku, no. Krásne. Ďakujeme.“*
Braňo: *„Lebo som videl, kam mi stále pozeráš, Zuzka.“*

22:17:36 Lujza pochváli, že Kristína dala vibráto.
Kristína: *„Ja som sa zľakla, že čo ideš povedať? Vibráto.“*
Zuzana: *„Aj ja som sa zľakla.“*
Lujza: *„Čo si sa zľakla?“*
Zuzana: *„Že vibrátor.“*

Poslednou účinkujúcou je komička Evelyn, ktorá má stvárniť speváčku Jennifer Lopez.
Krátka ukážka tanečného nácviku Evelyn, ktorá bude tancovať na tyči pole dance.
Po rozhovore s moderátorom o rešpekte účinkujúcej pred jej vystúpením nasleduje krátka ukážka originálneho vystúpenia Jennifer Lopez so skladbou Waiting for Tonight v Super Bowl.
Evelyn odchádza do výťahu.

Na javisko prichádza Evelyn v kostýme a vizáži imitujúcu Jennifer Lopez. Oblečené má úsporné strieborné body s vykrojením na bokoch v úrovni pása, vpredu s hlbokým výstrihom, s menšími striebornými pásmi na bokoch stehien a s vysoko vykrojenými nohavičkami vpredu i vzadu a so striebornými manžetami na zápästiach. Celé telo má oblečené do overalu telovej farby, ktorý vytvára dojem nahého tela.
Po začatí skladby sa Evelyn vyšplhá na tyč určenú na pole dance. Pod ňou sú tanečníci v priliehavých dvojdielnych dresoch.
Evelyn sa najprv otočí okolo tyče a následne svoje telo spevní do vodorovnej polohy, v ktorej urobí opäť otočku okolo tyče. Potom sa akoby vzpriami a začne spievať. Snaží sa napodobniť tanečné kreácie speváčky, ktorú stvárňuje. Počas tanca sa na pár sekúnd otočí zadnou časťou do obecenstva, pričom jej vidno akoby polonahý zadok. (do 22:32:15)

22:34:43 Kuly: *„Evelyn, ty si teraz v tomto kostýme. Ja to poviem takto, že: Eva, Eva, si zrelá jak vinná réva. V tomto kostýme si. Vieš, ako sa hovorí takýmto ženám? Femme fatal. Normálne, že brutal. Mňa si dostala úplne. Krásna pesnička, choreografia, všetko. Nádherné číslo.“*

Pokračuje Lujza, ktorá tiež vysoko ocení predvedené číslo. Zuzana Kubovčíková prirovná Evelyn k Miss disko guľa a vystúpenie označí ako „po tyči vystúpenie“. Viktor pri hodnotení povie, že toto tanečné číslo od Jennifer Lopez videl a je hodnotené ako jedno z najlepších vystúpení v histórii Super Bowlu a povie, že ak s týmto pôjde do ... výraz prekrytý zvukovou stopou (vypípaný) ligy, tak sa na to pôjde pozrieť aj on.

Účastník konania ďalej uviedol, cit.: *„Vysielateľovi sa nepodarilo identifikovať zo záznamu namietaného programu ani z prepisu/popisu skutkového stavu akékoľvek vulgárne vyjadrenie alebo vulgárne gesto. Vzhľadom na túto skutočnosť Vysielateľ zastáva názor, že takéto vyjadrovanie alebo gestá sa v namietanom programe nevyskytli.*
JSO „obscénnosť“ nedefinuje, avšak vo všeobecnosti možno povedať, že obscénnosť predstavuje vlastnosť niečoho necudného, oplzlého, urážajúceho stud, nemravného a pod. Podľa Krátkeho slovníka slovenského jazyka znamená výraz obscénny „porušujúci zásady mravnosti, slušnosti, necudný, neslušný, oplzlý.“
Rada považovala za obscénne nasledovné vyjadrenia porotcu Mária „Kuly“ Kollára: „Nicki, Nicki. Koľko míňaš na tí svoje cicky?; Nabehli pávy, teto, kláštorné a hneď som bol ornitológ.“, pričom pod pávami mal porotca na mysli tanečníčky vystupujúce v šou v brazílskych kostýmoch s perím. Ako je uvedené vyššie, Martin Klinčuch v namietanom programe stvárnil speváčku Nicky Minaj, ktorá je

známa svojím extravagantným vystupovaním a plastickými úpravami svojho tela, najmä poprsia a zadku. Zo záznamu programu vyplýva, že Mário „Kuly“ Kollár bol doslova očarený vystúpením Martina Klinčucha a jeho stvárnením známej speváčky, rovnako ako aj jeho kostýmom a kostýmami sprevádzajúcich tanečníc.
Vyššie uvedenými formuláciami Mário „Kuly“ Kollár do šou priniesol humorný nádych pričom výraz „cicky“ je možné považovať nanajvýš za expresívny, ale nie za obscénny. Daný výraz je tak nízkej intenzity, že ho je možné charakterizovať ako vhodný pre maloletých divákov od 12 rokov a zároveň na neho nebol kladený dôraz pri hodnotení vystúpenia. Rovnako tak prirovnanie sa Mária „Kuly“ Kollára k ornitológovi nebolo vyslovené v obscénnom kontexte, ale porotca ním humorne skonštatoval, že sledoval aj speváčky v pozadí.
Ďalším namietaným výrazom v rámci programu bolo vyjadrenie porotkyne Lujzy rovnako pri hodnotení vystúpenia Martina Klinčucha, že „stále som mala pocit, že jeden vták je tam navyše“. Je zrejmé, že dané vyjadrenie obsahuje dvojzmysel a Lujza Garajová Schrameková poukazovala na skutočnosť, že medzi samými tanečníčkami sa nachádza vystupujúci Martin Klinčuch prezlečený za ženskú umelkyňu. Rovnako, ako v prípade vyššie uvedených výrazov Mária „Kuly“ Kollára, aj Lujza Garajová Schrameková v tomto prípade mienila iba vniesť humorný okamih do šou. Napokon, Lujza Garajová Schrameková vystupuje ako stand up komička, a preto humorné narážky či satirické poznámky sú jej blízke. Je dôležité poznamenať, že uvedené vyjadrenie Lujzy Garajovej Schramekovej s obsahom daného dvojzmyslu nebolo prezentované vulgárne či obscénne a na pochopenie jeho obsahu je potrebná skúsenosť dospelého, resp. staršieho diváka. Vysielateľ má z uvedeného dôvodu za to, že detský divák, ktorý nemá skúsenosti dospelej osoby nemá možnosť pochopiť zmysel ani obsah dialógu s narážkami na sex a vzťahy. Zároveň sú diváci od 12 rokov dostatočne mentálne vyvinutý pre vedenie konverzácie aj ohľadom pohlavných orgánov a sexuálnych tém, nakoľko obdobné témy predstavujú matériu nimi preberanú na druhom stupni základnej školy.
Ďalším z Radou namietaných výrokov, ktoré odzneli v programe je hodnotenie postavy vystupujúceho Braňa Mosného porotkyňou Zuzanou Kubovčíkovou Šebovou, keď uviedla, že „Trošku ma rušilo, že máš lepší zadok ako ja, ale to je asi chyba na mojej strane.“ Braňo Mosný predviedol vystúpenie speváčky Lady Gaga k skladbe Alejandro. Speváčka je rovnako ako Nicky Minaj známa svojím extravagantným štýlom obliekania, ktorý v momente zaujme každého diváka. Vďaka tomuto štýlu tvorí jedinečnú ikonu hudobnej scény dnešnej doby. Vysielateľ zastáva názor, že uvedený komentár Zuzany Kubovčíkovej Šebovej nie je obscénneho charakteru, ale porotkyňa ním chcela iba humorne poukázať na dobrú postavu vystupujúceho v kontraste s jej postavou, keď porotkyňa v danom čase bola vo vysokom štádiu tehotenstva. Porotkyňa si uvedeným komentárom v konečnom dôsledku iba „vystrelila“ zo samej seba a zároveň podala Braňovi Mosnému kompliment za dobre udržiavanú postavu. Dané vyjadrenie nebolo prezentované akokoľvek obscénne či sexuálne.
Rada v oznámení ďalej označila za sporný komentár porotkyne Zuzany Kubovčíkovej „Že vibrátor.“ Daný komentár odznel v nadväznosti na menšie nedorozumenie, keď Lujza pochválila spevácky výkon účinkujúcej Kristíny Madarovej, keď Lujza Garajová Schrameková skonštatovala, že „dala vibráto“ (KSSJ: spôsob spevu s využitím prirodzeného vlnenia tónu). Vysielateľ zastáva názor, že použitie výrazu „vibrátor“ v súvislosti v akej bol použitý nemožno chápať obscénne, ale v danej situácii sa jednalo len o vtipné nedorozumenie, resp. prepočutie toho, čo skutočne Lujza vyslovila. Navyše, slovo vibrátor nie je obscénneho charakteru, ale je to bežné pomenovanie sexuálnej pomôcky pre ženy, bez akéhokoľvek iného obscénneho nádychu.
Posledným namietaným výrazom v Oznámení bolo hodnotenie Mária „Kuly“ Kollára vystúpenia účinkujúcej Evy Kramerovej, ktorá stvárnila fenomenálne vystúpenie Jennifer Lopez počas polčasu amerického Super Bowl. Mário „Kuly“ Kollár sa na adresu vystúpenia Evy Kramerovej vyjadril, že „Eva, Eva, si zrelá jak vínna réva. V tomto kostýme si. Vieš, ako sa hovorí takýmto ženám? Femme fatal.“ Eva Kramerová mala pritom oblečený overal telovej farby, v rámci ktorého bolo zakomponované strieborné body s vykrojením na bokoch a výstrihom. Zo záznamu programu je zrejmé, že Mário „Kuly“ Kollár bol vystúpením Evy Kramerovej doslova očarený a len ťažko sa mu slovami opisoval nadšenie, ktoré v ňom vystúpenie zanechalo. Jeho hodnotenie vystúpenia bolo preplnené komplimentmi na adresu Evy Kramerovej a jej výkonu. Výraz „femme fatal“ pritom doslova označuje „osudovú ženu“ (franc.) a je pomenovaním príťažlivej a zvodnej ženy, schopnej svojím šarmom až nadprirodzene okúzliť mužov. Jedná sa o bežný výraz využívaný v rámci literatúry či umenia. V kombinácii s kostýmom Evelyn a s jej mimoriadne nebývalým predvedením výnimočného a

unikátneho vystúpenia Jennifer Lopez, teda tento výraz reprezentuje kompliment najvyššej úrovne. V danom kontexte mimoriadne pozitívneho hodnotenia vystúpenia Evelyn preto uvedené výrazy nemožno charakterizovať ako akokoľvek obscénne, ale iba ako poklonu za jej skvelé stvárnenie svetoznámej speváčky.
Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti preto nemožno Radou namietané výrazy a komentáre posudzovať v akejkoľvek rovine obscénnosti, nakoľko samotné výrazy nie sú chápané ako obscénne, resp. ich význam nie je obscénny a v kontexte ich vyslovenia sa jednalo o mimoriadne pozitívne ohlasy v nadväznosti na vystúpenia účinkujúcich a ich stvárnenie svetoznámych videoklipov či vystúpení jedných z najlepších speváčok dnešnej doby.“

Ako uvádza aj účastník konania, pojem obscénne vyjadrovanie nie je pojem s legálnou alebo s inou ustálenou, všeobecne akceptovanou definíciou. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah. Z povahy týchto pojmov je však zrejmé, že tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh situácií, nakoľko jednotlivé vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia. Niektoré vyjadrenia môžu mať v určitom kontexte neutrálny charakter, pričom tie isté vyjadrenia môžu mať v kontexte inom obscénny charakter. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. **6Sž/14/2011 obscénnosť** ako taká vo všeobecnosti predstavuje, cit.: ***„vlastnosť niečoho necudného, oplzlého, urážajúceho stud, nemravného a pod.“***.

V rámci programu odznel, okrem iného, výraz *cicky*, ktorý vyslovil Kuly pri hodnotení Martina Klinčúcha. Cicky je výraz odvodený od slova cecky. Synonymický slovník slovenčiny výraz ***„cecky“*** vo význame ženského poprsia definuje ako vulgárny výraz. Sme však toho názoru, že tento výraz nie je možné zaradiť medzi tie najhoršie vulgarizmy. V predmetnom kontexte bola intenzita tohto výrazu nízka, pričom bola znížená tiež skutočnosťou, že malo ísť o vtipnú slovnú hračku *Nicki – cicky*. Z toho dôvodu považujeme tento výraz v predmetnom kontexte za nevhodný pre maloletých do 15 rokov.

V rámci hodnotenia Martina Klinčúcha porotkyňa Lujza Garajová Schrameková povedala: *„Ale stále som mala pocit, že jeden vták je tam navyše.“* V rámci vystúpenia mali na sebe tanečníčky perie, takže pripomínali vtákov. Uvedeným vyjadrením Lujza Garajová Schrameková s najväčšou pravdepodobnosťou poukazovala na skutočnosť, že Nicki Minaj bola v tomto vystúpení znázornená mužom, čiže osobou s mužským pohlavným orgánom. Výraz *vták* vo význame mužského pohlavného orgánu nie je definovaný kodifikačnými príručkami slovenského jazyka. Nejde o obscénne ani vulgárne vyjadrenie, ale o pomerne bežne používaný výraz nízkej intenzity, ktorý je možné považovať za expresívne vyjadrenie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu jeho spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov. Zároveň je potrebné poukázať na určitú nejednoznačnosť použitého výrazu v danom programe, kedy nie je úplne zrejmé, či porotkyňa komentovala to, že bol účinkujúci oblečený ako vták (mal na sebe kostým z peria), alebo použila tento výraz vo význame mužského pohlavného orgánu.

V ďalšom prípade Zuzana Kubovčíková na záver svojho hodnotenia uviedla, aby si účinkujúci Braňo Mosný sadol s prekríženými nohami, na čo on odvetil: *„Lebo som videl, kam mi stále pozeráš, Zuzka.“* Braňo Mosný tým naznačil, že Zuzana Kubovčíková mu pozerala do oblasti jeho rozkroku, keďže mal na sebe mierne odhaľujúce oblečenie. V tomto prípade podľa nášho názoru nejde o obscénne vyjadrenie, ale skôr o neškodnú vtipnú poznámku, ktorá bola plne v súlade s označením programu. Toto vyjadrenie je možné považovať za expresívne vyjadrovanie nevhodné pre maloletých do 12 rokov.

V programe odznelo tiež slovo *vibrátor*, ktoré označuje erotickú pomôcku vyvolávajúcu vibrácie, čím dochádza k stimulovaniu pohlavných orgánov. Uvedený výraz bol vyslovený na margo toho, že Lujza Garajová Schrameková pochválila súťažiacu, že dala vibráto, pričom súťažiaca aj druhá porotkyňa si mysleli, že ide povedať slovo vibrátor. Samotné slovo nie je vulgárneho ani obscénneho charakteru a označuje bežne dostupný produkt.

Pokiaľ niekto zo súťažiacich alebo z poroty použil vulgárny výraz patriaci medzi tie najhoršie vulgarizmy, takýto výraz bol prekrytý zvukovou stopou, takže nebolo možné určiť, o aký výraz ide. V rámci programu odzneli výrazy, ktoré je možné považovať za expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov, a teda boli v súlade s označením programu.

Účastník konania vo svojom vyjadrení podrobne rozobral jednotlivé sporné vystúpenia, cit.: *„Rada v Oznámení považovala za sexuálne scény prezentované formou zábavy vystúpenia troch účinkujúcich:*
a) Martin Klinčuch ako Nicky Minaj vo videoklipe k pesničke Pound the Alarm,
b) Braňo Mosný ako Lady Gaga pri živom predvedení piesne Aleandro v rámci súťaže American Idol a
c) Eva Kramerová ako Jennifer Loper pri polčasovom vystúpení v rámci Super Bowl pri predvedení piesne Waiting for Tonight.
JSO nedefinuje čo možno podradiť pod výraz sexuálne scény alebo sexuálne správanie. Podľa Slovníka cudzích slov (akademický) z roku 2005 pojem „sexuálny“ znamená „týkajúci sa sexu, pohlavný“ pričom ďalej podľa citovaného slovníka pojem „sex“ znamená v prvom rade „pohlavný pud“. Nižšie uvedené vystúpenia účinkujúcich nemožno takto charakterizovať, nakoľko sa jedná o umelecké výkony nesúce významné umelecké posolstvo celého programu. Aj samotní účinkujúci sú známi herci či speváci, ktorí svojimi vystúpeniami odovzdávajú divákom kultúrne naplnenie.
Martin Klinčuch mal pri svojom vystúpení oblečený extravagantný kostým s podprsenkou a spodné čierne nohavice s množstvom peria. Svoju choreografiu začal otočený chrbtom k publiku vlnitými pohybmi bokov, následne podrep otočený bokom k publiku. Počas toho si hladkal zadnú časť tela. Choreografia pokračovala po prvku pochodovania vlnením bokov a krúžením panvou za mierneho podrepu, pričom mal jednu ruku položenú na boku. Nasledovali tanečné prvky twerkingu, t. j. trasenia zadnou časťou tela, panvou vystrčenou a otočenou smerom k publiku, za stáleho pohojdávania bokmi v miernom podrepe sa Martin striedavo pomaly otáčal raz doprava a raz doľava. Potom vysunul jednu nohu i bok dopredu a naďalej vlnil panvou. Miestami bol v podrepe a hladil si stehná. Tanečníci sprevádzajúci Martina utvorili rad a v jednom momente ich Martin akoby zadkom odstrčil od seba. Napokon Martin podišiel k porote a twerkoval. Za svoje vystúpenie obdržal standing ovation.
Martin stvárnil videoklip známej speváčky k pesničke Pound the Alarm (dostupná tu: https://www.youtube.com/watch?v=vdrqA93sW-8). Speváčka sa preslávila svojím extravagantným výzorom spojeným s plastickými úpravami jej tela (najmä poprsia a zadku) a s rovnako extravagantnými kostýmami v rámci svojich videoklipov a vystúpení. Z porovnania vystúpenia Martina Klinčucha a videoklipu Nicky Minaj vyplýva, že choreografia a kostým kopíruje choreografiu a kostýmy použité v originálnom klipe. Kostým pritom zakrýva všetky intímne partie účinkujúceho, ako aj sprevádzajúcich tanečníc. Kostým je výsledkom tvrdej práce kostymérov a maskérov, pričom tento výsledok je v prípade Martina privedený k dokonalosti, keď je na nerozoznanie od originálneho klipu. Twerking, vlnenie bokov a krúženie panvou je pritom súčasťou choreografie a tieto kreácie nemajú akýkoľvek sexuálny podtón. Vynikajúce vyobrazenie Nicky Minaj v podaní Martina Klinčucha bolo napokon odmenené aj standing ovation, keď nielen porota, ale aj diváci ocenili tvrdú prácu samotného účinkujúceho (nacvičenie takej choreografie, naviac pre muža v podpätkoch je mimoriadne náročné) a zároveň aj maskérov a kostymérov, ktorý sa na premene účinkujúceho podieľali. Dané predstavenie disponovalo vysokou umeleckou hodnotou, keď účinkujúci dokázal dôveryhodne napodobniť speváčku a preto aj program ako celok nesie umelecké posolstvo.
Vysielateľ zastáva názor, že dané vystúpenie neobsahovalo akékoľvek sexuálne alebo promiskuitné správanie a bolo reprodukciou jedného z videoklipov svetoznámej umelkyne. V rámci vystúpenia bola prezentovaná mimoriadne náročná úloha účinkujúceho v stvárnení takej osobnosti, akou je Nicky Minaj, ale aj tvrdá práca ľudí stojacich za maskami, choreografiou a kostýmami. Dané vystúpenia by bolo možné nanajvýš označenia za „zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí“ v súlade s § 1 ods. 3 písm. h) JSO. Obnažené mužské nohy, ktoré boli vidno v rámci vystúpenia Martina Klinčucha, však nie sú ničím výnimočným, a s týmto obrazom

sa aj maloletí bežne stretnú v rámci letných mesiacov na kúpalisku. Kostým účinkujúceho a kostýmy sprevádzajúcich tanečníčok v konečnom dôsledku kopírovali kostýmy známe zo populárneho karnevalu v Rio de Janeiro v Brazílii.

Braňo Mosný bol v rámci svojho vystúpenia spočiatku zahalený čiernym plášťom, ktorý mu neskôr tanečníci odetí v čiernych priliehavých krátkych nohaviciach vyzliekli. Braňo Mosný mal ďalej oblečené tango nohavičky čiernej farby, čiernu podprsenku a na tom mal čierny sieťovaný overal s našitými kvetovými ornamentmi. Spočiatku nebol jeho tanec veľmi výrazný, pohyboval prevažne iba rukami a mierne vlnil bokmi, pričom niekoľkokrát sa pomaly otočil okolo svojej osi. V rámci svojej choreografie pracoval prevažne rukami a robil malé kroky. Pri tanci sa miestami otočil zadnou časťou svojho tela k publiku a kamera na zlomok sekundy zosnímala jeho zadok. V zábere stál bokom k publiku a na chvíľku mu zboku bolo vidno zadok v sieťovanom overale.

Braňo Mosný stvárnil originálne vystúpenie speváčky Lady Gaga v rámci americkej súťaže American Idol z roku 2020. Speváčka sa preslávila svojimi extravagantnými kostýmami, z ktorých mnohokrát bolo možno cítiť určitú mysteriózność a záhadnosť. Inak tomu ani nebolo pri jej vystúpení v rámci uvedenej súťaže (dostupné tu: https://www.youtube.com/watch?v=Zg-pogCN96I). Aj v tomto prípade sa jedná o mimoriadne úspešnú premenu Braňa Mosného na jednu z ikonických speváčok dnešnej doby. Kostým nepôsobil akokoľvek sexuálne, keď všetky intímne partie boli riadne zakryté a celkové zahalenie umocňoval aj sieťovaný overal. Zadok účinkujúceho preto nebolo celkom jednoznačne vidieť. Rovnako, ako v predchádzajúcom prípade, choreografia, scéna a aj kostýmy kopírovali speváčkino originálne vystúpenie. Aj v tomto prípade sa jednalo o mimoriadne úspešnú prácu maskérov, kostymérov a choreografov, ktorí dokázali účinkujúceho premeniť na veľmi vierohodnú kópiu samotnej speváčky.

Tanečné predvedenie účinkujúceho neobsahovalo akékoľvek scény, v ktorých by bolo obsiahnuté akékoľvek sexuálne, či promiskuitné správanie. Samotné predvedenie výkonu účinkujúceho podľa predlohy originálneho vystúpenia nesie umeleckú hodnotu, keďže podanie takého výkonu predchádzali značné prípravy a náročné tréningy. Vystúpenie preto nenieslo akékoľvek známky sexuálneho správania, ktoré by nebolo vhodné pre maloletých divákov od 12 rokov.

Eva Kramerová v rámci svojho vystúpenia mala ako základ oblečený overal telovej farby pokrývajúci celé jej telo. V rámci tohto overalu mala strieborné body s vykrojením na bokoch v úrovni pása, vpredu s hlbokým výstrihom, s menšími striebornými pásmi na bokoch stehien a s vysoko vykrojenými nohavičkami vpredu i vzadu a so striebornými manžetami na zápästiach. Po začiatku skladby sa Eva Kramerová vyšplhala na tyč určenú pre pole dance. Pod ňou boli tanečníci v priliehavých dvojdielnych dresoch. Účinkujúca sa najprv otočila okolo tyče a následne svoje telo spevnila do vodorovnej polohy, v ktorej urobila opäť otočku okolo tyče. Potom sa akoby vzpriamila a začala spievať. Popri tom napodobňovala tanečné kreácie Jennifer Lopez z jej originálneho vystúpenia. Počas tanca sa otočila smerom k publiku, pričom jej bolo vidno zadok prekrytý overalom telovej farby.

Predlohou tohto vystúpenia v namietanom programe bolo vystúpenie speváčky Jennifer Lopez (aj spolu so Shakirou) počas polčasového programu v rámci amerického Super Bowl v roku 2020. Stratégom celého originálneho vystúpenia bol jeden z najúspešnejších svetových umelcov Jay Z, ktorý sa v rámci tejto úlohy postaral o to, že americká Národná futbalová liga investuje v najbližších desiatich rokoch 100 miliónov dolárov na podporu ľudských práv. Z daného dôvodu bol Super Bowl venovaný latinsko-americkej komunite, ktorá má v USA problémy v otázkach imigrácie a rasovej diskriminácie.

Hlavnými hviezdami polčasovej šou boli preto práve menované umelkyne, ktoré počas svojej kariéry prispeli značnou mierou k popularizácii latinsko-americkej kultúry. Výsledok ich predstavenia bol fenomenálny a ich vystúpenie bolo jednou z najveľkolepejších šou posledných rokov.

Vystúpenie Evy Kramerovej kopírovalo choreografiu a kostým Jennifer Lopez počas jej predvedenia piesne Waiting for Tonight (dostupné tu: https://www.youtube.com/watch?v=ZIOApryoRS8). Pole dance, ako tanečné predstavenie na tyči bolo síce v minulosti považované za erotický tanec, keďže sa predvádzal prevažne v kabaretoch. V dnešnej dobe tomu však tak už nie je, keďže tento štýl spája tanec samotný, gymnastiku a akrobaciu, čo z neho robí tanečno-športovú disciplínu. Mnohí ľudia volia pole dance namiesto iných športových aktivít, za účelom udržania fyzickej kondície a vitality. Čo sa týka oblečenia účinkujúcej, toto rovnako ako choreografia kopírovalo kostým Jennifer Lopez z jej originálneho vystúpenia. Nie je možné povedať, žeby bol úsporný alebo erotický, nakoľko Eva

Kramerová mala kompletne celé telo zahalené telovým body, ktoré síce budí dojem nahého tela, avšak telo samotné vidno nie je. Ani toto vystúpenie preto nemožno označiť za sexuálne alebo promiskuitné, pričom pri vystúpení Evy Kramerovej naviac absentuje akékoľvek zobrazenie obnaženého tela.“

V prípade všetkých troch vystúpení napodobňovali súťažiaci buď hudobný klip, alebo živé vystúpenia rôznych speváčok. Tomu zodpovedalo aj oblečenie, ktoré na sebe súťažiaci mali, a pohyby, ktoré predvádzali počas vystúpení.

V prípade prvého sporného vystúpenia napodobňoval Martin Klinčúch speváčku Nicki Minaj, pričom mal na sebe kostým, ktorý pozostával z podprsenky, čiernych nohavíc a veľkého množstva peria. Počas vystúpenia si občas hladkal zadnú časť tela a vrtel bokmi, niekoľkokrát sa pokúsil o tzv. twerking, avšak išlo skôr iba o vrtenie zadkom, než o skutočný twerking. Vystúpenie nepôsobilo lascívne, ale skôr vtipne, snahou o napodobnenie pohybov Nicki Minaj. Zábery nekládli dôraz na jednotlivé partie tela účinkujúceho, ale často išlo o zábery zaberajúce celky a celé pódium. Účinkujúci nebol odhalený, čo bolo zapríčinené aj množstvom peria, ktoré mal na sebe. Sme toho názoru, že takto spracované vystúpenie neobsahovalo žiadne prvky sexuálneho správania, ale išlo o relatívne bežnú modernú tanečnú choreografiu. Vzhľadom na odhaľujúci kostým Martina Klinčúcha je možné toto vystúpenie považovať za zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí, čo je kritériom nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov, a teda nebolo v rozpore s označením programu.

Druhý účinkujúci Braňo Mosný napodobňoval živé vystúpenie Lady Gaga. Jeho kostým pozostával z čierneho plášťa, ktorý si po čase dal dole a odhalil celotelové sieťované oblečenie pod ním, ktoré obsahovalo aj rukávy po lakeť, pančuchy po kolená, podprsenku a tango nohavičky. Okrem toho boli v rámci oblečenie niektoré časti tela prekryté kusmi čiernej látky. V rámci vystúpenia bol niekoľkokrát na zlomok sekundy vidieť zadok účinkujúceho v tango nohavičkách, avšak na túto časť tela (ani na iné konkrétne časti tela) účinkujúceho nebol v záberoch kladený žiaden dôraz. Opäť bolo vystúpenie snímané z väčšej diaľky a okrem účinkujúceho boli zaberaní aj tanečníci a porotcovia. Aj v tomto prípade sme toho názoru, že vystúpenie účinkujúceho neobsahovalo sexuálne správanie. Choreografia bola v niektorých momentoch vyzývavá, avšak neprekračovala žiadna hranice a nebola oplzlá. Aj v tomto prípade sme toho názoru, že vystúpenie obsahovalo iba zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí, čiže kritérium nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov.

V poslednom vystúpení súťažiaca Evelyn napodobňovala živé vystúpenie Jennifer Lopez, ktoré predviedla na Super Bowl 2020. V rámci neho Evelyn tancovala aj pri tyči. Je však potrebné uviesť, že nešlo o erotické tancovanie, ale o pole dance v modernom význame. Ide o kombináciu gymnastiky a silovej akrobacie s prvkami tanca. Tomu zodpovedalo aj vystúpenie Evelyn, ktorá v rámci svojho vystúpenia predviedla niekoľko gymnastických prvkov na tyči. Hoci ľudia môžu mať predsudky voči tancovaniu pri tyči, posudzované vystúpenie nepôsobilo vyzývavo, príp. lascívne. Naopak, účinkujúca predviedla gymnastickú zručnosť, čím očarila aj porotcov. V danom prípade mala Evelyn na sebe oblečenie, ktoré okrem rúk a nôh nezobrazovalo žiadne časti jej tela.

Ako je uvedené pri jednotlivých popísaných scénach, tieto neobsahovali žiadne sexuálne správanie. Boli spracované spôsobom, ktorý bol verný pôvodným vystúpeniam a hoci účinkujúci mali na sebe odhaľujúce oblečenie, nebol kladený dôraz na žiadne partie ich tela. Tieto scény je teda možné zaradiť pod kritérium nevhodnosti pre maloletých divákov do 12 rokov „zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí“, hoci nedošlo k zobrazeniu žiadnych intímnych častí tiel a pokiaľ došlo k zobrazeniu nahoty, intenzita takéhoto zobrazenia bola veľmi nízka.

Účastník konania tiež uviedol, cit.: *„Vysielateľ zastáva názor, že sporné vyjadrenia a scény kontextuálne zapadajú do programu, ktorého predmetom sú umelecké výkony účinkujúcich spočívajúce v čo najrealistickejšom zobrazení známych videoklipov či vystúpení svetových speváckych osobností. Všetky vyššie sporné scény a vyjadrenia kontextuálne zapadali do šou, pričom scény boli autentickou reprodukciou originálnych vystúpení a vyjadrenia slúžili ako komplimenty ich výkonov, resp. ako prvok humoru do celkového dojmu zo šou. Program samotný v sebe nesie výrazné umelecké posolstvo a umeleckú hodnotu samotných výkonov účinkujúcich, či už speváckych, tanečných alebo ich kostýmov, ktoré predstavujú jedinečné umelecké diela maskérov a kostymérov. Podľa Vysielateľa sporné vyjadrenia nenapĺňajú charakter hodnotiacich kritérií obsiahnutých v § 1 ods. 1 alebo 2 JSO a pri kontextuálnom zhodnotení ich výskytu nemožno dospieť k záveru, že bolo porušené ustanovenie § 20 ods. 3 ZoVR.“*

Je možné súhlasiť s účastníkom konania, že uvedené vystúpenia a vyjadrenia zapadali do kontextu programu, keďže tvorili jeho samotnú podstatu. Účinkujúci sa v danom programe snažia napodobniť konkrétne vystúpenia rôznych spevákov a speváčok, a to bez ohľadu na to, či pohlavie účinkujúcich je rovnaké ako pôvodného speváka alebo speváčky. Tomu zodpovedá aj prezliekanie sa do kostýmov a kopírovanie určitých pohybov.

Je potrebné uviesť, že cieľom tohto programu nie je pobúriť divákov používaným slovníkom, ale pobaviť ich jednotlivými vystúpeniami účinkujúcich. Pokiaľ účinkujúci alebo porotcovia použijú nejaké dvojzmyselné výrazy, ide o vtipné narážky, ktoré majú za cieľ odľahčiť celú súťaž. Takéto výrazy sú používané iba sporadicky a sú nízkej intenzity, ktorá zodpovedá označeniu programu ako nevhodného pre maloletých do 12 rokov.

K spôsobe a formu spracovania alebo zobrazenia hodnotiacich kritérií účastník konania uviedol, cit.: *„Sporné scény a vyjadrenia použité v posudzovanom programe neobsahovali žiadne z hodnotiacich kritérií uvedených v JSO, ktoré by odôvodňovali označenie programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 alebo 18 rokov. Použitie minimálneho množstva vyjadrení expresívnejšieho charakteru bolo v rámci slovnej zložky programu použité v súvislosti s opisom famóznych vystúpení účinkujúcich a pochvalami od porotcov. Vysielateľ má za to, že program bol označený správne ako nevhodný pre vekovú kategóriu maloletých do 12 rokov, pretože uvedené hodnotiace kritéria spadajú do kategórie vhodnosti podľa § 1 ods. 3 JSO.“*

Program *Tvoja tvár znie povedome* je hudobno-zábavnou šou, v ktorej účinkujúci súťažia svojimi vystúpeniami o priazeň porotcov, ako aj ostatných súťažiacich. Víťaz každého kola pridelí 1000 € ľubovoľnej charitatívnej organizácii. Napriek uvedenému však podľa nášho názoru nie je možné hovoriť o konkrétnom morálnom posolstve samotného programu, pretože cieľom programu je najmä pobaviť divákov. Rovnako nie je možné určiť nejaké umelecké posolstvo programu, pretože ten nijakým spôsobom nevybočuje z programov podobného charakteru.

Účastník konania tiež uviedol, cit.: *„Intenzita a frekvencia výskytu hodnotiacich kritérií je podľa názoru Vysielateľa adekvátna. Sporné vyjadrenia boli v rámci programu použité na minimálnej časovej ploche v rámci celkovej dĺžky programu.“*

Program obsahoval nad rámec označenia programu kritérium JSO podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu jeho spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Program mal celkovú dĺžku cca 126 minút čistého času. V rámci programu bol odvysielaný jeden vulgárny výraz, ktorý je možné považovať za nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Je teda zrejmé, že frekvencia výskytu kritéria nevhodného pre maloletých nad rámec označenia programu je v danom programe veľmi nízka.

Intenzita tohto vulgárneho výrazu bola tiež veľmi nízka, išlo o vtipnú vsuvku, ktorej cieľom nebolo pobúriť divákov.

Intenzita a frekvencia výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov bola relatívne nízka a plne zodpovedala označeniu programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov.

S prihliadnutím na **kontextuálny výskyt** hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele **a na spôsob a formu spracovania vzhľadom na charakter a druh diela,** umeleckého a morálneho posolstva diela a **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, sme toho názoru, že označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 12 rokov zodpovedalo obsahu programu, a teda bolo v súlade so zákonom.

Vzhľadom na vyššie uvedené sme toho názoru, že účastník konania neporušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. Z toho dôvodu navrhujeme správne konanie zastaviť.

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť za správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z., ako aj v prípade správneho poriadku, ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správnemu deliktu, dokazovať zavinenie alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

* * *

Záver

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

24

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10.11.2021

Správne konanie:	1145/SKO/2020 zo dňa 16.6.2021
Predmet:	§ 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z.
Účastník konania:	MAC TV s.r.o.
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 27.10.2021

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) a h) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa ustanovenia § 71 zákona č. 308/2000 Z.z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 1145/SKO/2020 MAC TV s.r.o.

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z.

tým že,

dňa 17.4.2021 v čase cca o 16:38 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Majstrovský plán,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovnú agresivitu a expresívne vyjadrovanie,*
- §1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie a obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu - **pokutu**, určenú podľa § 67 ods. 3 písm. c) zákona č. 308/2000 Z.z. vo výške (od **663,- €** do **66 387,- €**), slovom .....eur.

Podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z.z.: *„Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila.“*

V zmysle § 67 ods. 16 zákona č. 308/2000 Z.z. je pokuta splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia a je potrebné ju uhradiť na účet: SK09 8180 0000 0070 0008 8921, BIC/SWIFT: SPSRSKBAXXX, VS***20, KS6548.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o uložení sankcie a doručí ho účastníkovi konania.
T: 10.12.2021 **Z:** PLO

Úloha:
Kancelária Rady oznámi sťažovateľovi výsledok prešetrenia sťažnosti.
T: 22.11.2021 **Z:** PgO

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 16.6.2021 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi MAC TV s.r.o. vo veci možného porušenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 17.4.2021 v čase o cca 16:38 hod. program Majstrovský plán, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania.

Oznámenie o začatí predmetného správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 2.7.2021, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 1145/SKO/2020. Účastník konania bol súčasne

vyzvaný, aby v lehote do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov. Prílohou bol aj prepis/popis skutkového stavu.

Vyjadrenie účastníka konania bolo Rade doručené dňa 12.7.2021.

Subjektívna 6-mesačná lehota na uloženie sankcie podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z.z. začala plynúť dňa 16.6.2021 a uplynie dňa 16.12.2021. Objektívna 1-ročná lehota na uloženie sankcie podľa cit. ustanovenia začala plynúť 17.4.2021 a uplynie dňa 17.4.2022.

* * *

Podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z.: *„Na základe klasifikácie programov podľa vekovej vhodnosti sú vysielateľ televíznej programovej služby a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní na ochranu maloletých zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený podľa osobitného predpisu 28a)(ďalej len "jednotný systém označovania")."*

Podľa § 1 ods. 5 vyhlášky č. 589/2007 Z.z.: *„Obsah audiovizuálnych diel, multimediálnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska*
a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,
b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu a
c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

Podľa § 1 ods. 1 JSO *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú*
b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

Podľa § 1 ods. 2 vyhlášky č. 589/2007 Z. z.: *„Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú*
f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,
g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

* * *

Prepis/popis skutkového stavu

Monitorované vysielanie:	Majstrovský plán
Vysielané dňa:	17. 4. 2021
Čas vysielania:	cca 16:38 hod.
Časový rozsah:	cca 135 min. (vrátane reklamných a propagačných blokov)
Vhodnosť:	(12)

Monitoring programu (popis je robený zo záznamov od vysielateľa, časy sú uvádzané cca)

16:35:00 záver programu *Policajt zo škôlky* (12), komunikáty označujúce sponzorov programu (TIPOS, Mall.sk, Nalgesin s)
16:37:38 zvukovo-obrazový komunikát, komunikáty označujúce sponzorov programu (Rádio Jemné, NAY, SKYLINK, LOTO)

16:38:22 začiatok programu *Majstrovský plán* (12). Manažér luxusného hotela The Tower Josh Kovacs sa chystá do práce. Na ulici ako každé ráno stretne miestneho zlodejíčka Slideho.
16:40:53 Slide: *„Ou, pánko v obleku, počuj, čo robíš na mojej strane ulice?"*
Josh: *„Veľmi vtipné."*
Slide: *„Namydlení buzeranti chodia po druhej strane ulice."*
Josh: *„Ten vtip si vravel už včera."*
Slide: *„Ešte raz prejdeš okolo mňa a nakopem ťa."*
Pri príchode do práce Josh prerokuje s burzovým velikánom Arthurom Shawom večernú akciu a potom sa venuje správcovstvu hotela.
16:42:40 Na chodbe Josha zastaví Odessa: *„Pán K."*
Josh: *„Ahoj, Odessa."*
Odesa: *„Končia mi pracovné víza. Musíte mi nájsť manžela."*
Josh: *„Dobre a môžem sa najprv naraňajkovať?"*
Odesa: *„Potrebujem chlapa, inak ma tí hajzli vyhodia z krajiny."*
Potom sa Josh venuje ďalším povinnostiam.
16:43:18 Keď Simon vytkne Joshovi, že na recepcii nie je Charlie, Josh to ide preveriť.
16:43:31 Josh osloví recepčnú. Tá sa strhne a povie: *„Ho, do riti. Čo sa stalo?"* Josh jej vytkne, že sa v pracovnom čase učí na skúšky.
16:44:13 Josh prijíma nového obsluhovača výťahov Enriqua, štvrtinového Indiána, ktorý predtým robil v zariadení Burger Kong. Vysvetľuje mu, že pracovníci The Toweru musia byť k dispozícii nájomníkom vo dne v noci, preto nesmú v práci používať mobil.
16:44:56 Enrique pri prijímaní do práce povie: *„V BK-čku bolo pravidlo - žiadny sex v sklade. Skoro ako vy tu s mobilmi."*
Josh: *„Nie. Váš vták s vami do práce prísť musí, na rozdiel od mobilu, ktorý asi môže zostať doma. Takže neskrývajte ho vo vrecku, nepchajte do ponožky, nelepte si ho pod gule a nestrkajte si ho do riti. Ja ho nájdem."*
Enrique: *„V BK-čku mi gule nekontrolovali."*
16:45:45 Josh tajne oznamuje jednému nájomníkovi, ktorý ide so svojou milenkou, že sa mu nečakane skôr vrátila manželka. Nájomník vedie priateľku k zadnému vchodu.
16:46:02 Enrique sa pozerá na odchádzajúci pár a skonštatuje: *„Tá jeho dcéra vyzerá ako prostitútka."* Josh ho upozorní na diskrétnosť.
Josh rieši so švagrom Charliem, ktorý je v hoteli recepčný, jeho neskorý príchod. Meška, lebo jeho tehotná manželka má čochvíľa rodiť.
16:46:20 Charlie: *„Josh, dosť panikárim."* Enrique chce pomôcť, ale Josh ho pošle preč.
Josh: *„Čo je?"*
Charlie: *„Boli sme na gynekológii. To bábo má obrovskú hlavu a tvoja sestra má strašne úzku vagínu."*
Josh: *„Čššš."*
Charlie: *„Vraj nemám stresovať, ale buď si pri pôrode tá veľká hlavička ublíži alebo roztrhá tvojej sestre vagínu."*
Josh: *„Prestaň. Nevyslovuj v lobby bare to slovo* (nezrozumiteľné)."
Charlie: *„Strýko Marty vraví, že všetky vaše ženy majú malé* (nezrozumiteľné) *vagínky."*
Josh: *„Prestaň. Celý týždeň ťa ťahám zo sračiek, Simon mi dýcha na krk."*
Charlie je zúfalý, ale vie, že ho Simon nevyhodí, lebo má pre pani Jin kvety.
16:47:24 Josh dostane úlohu vyhodiť nájomníka Fitzhugha, ktorý zle zainvestoval a má dlhy.

16:47:40 zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Prvý človek* (12), zvukovo-obrazový komunikát, reklama (trvanie cca 5:34), zvukovo-obrazový komunikát, súťaž KRIMI.JOJ.SK, upútavky

na programy *Nový život* (12), *Bez servítky* (12), *Na chalupe, Rodičia na ťahu* (15), Oznam o programe *Prvý človek* (12), zvukovo-obrazový komunikát.

16:56:42 pokračovanie programu *Majstrovský plán* (12). Josh ide za Fitzhughom vybaviť jeho vysťahovanie, lebo skrachoval. Josh vymyslí, aby sa k nemu nedostali exukútori.
16:58:32 Shaw sa dobre baví s Enriquem, skúša jeho ochotu. Požiada Josha, aby ho prijal.
16:59:20 Shaw hovorí Enriquovi, že aj keď je teraz bohatý, v duši je obyčajný chlapec: *„...A moja skutočná práca bolo odpratávanie konských hovien na dostihoch. Na to ma nenechajte zabudnúť."* Enrique je prijatý.
16:59:46 Portier Lester spomína ako sa v minulosti s Joshom zabávali: *„Vtedy si natriasal riťou ako Tina Turner. Behal si po Brodwayi skoro holý a turistom si trepal, že si Mustafa z Levieho kráľa."* Potom Joshovi oznámi, že chce ísť do dôchodku.
17:00:35 Josh vstáva, opäť ide do roboty.
17:00:43 Na ulici prechádza Josh okolo Slidea, ktorý sa háda s Ritou. Tá žiarli.
Slide: *„Do riti, Rita, vráť sa. Zabudni na to, že ťa tu budem naháňať."*
Rita: *„Kašlem na teba, ty hajzel, maj sa fajn."*
Slide jej vysvetľuje, že nepozná žiadnu Máriu, volalo mu cudzie číslo.
Rita: *„To by si ťa nepýtala k telefónu, ty debil. Už mám toho po krk týchto všetkých sračiek."*
Slide odpovie: *„Nerozumieš mi ani hovno, ty krava."*
Rita: *„Choď do riti."*
17:01:04 Josh s portierom Lesterom konštatujú, že Shaw už 2 dni nevyšiel z domu. Z auta vychádzajú ozbrojení chlapi, Josh nakáže zamknúť vchod, lebo si myslí, že ich dom chcú vylúpiť. Potom si myslí, že Showa uniesli. Josh sa dozvie, že Show je obvinený z finančných podvodov.
17:04:03 Josh zvolá personál budovy a povie im o obvinení Showa. Tiež skonštatuje, že dal Showovi aj ich peniaze, lebo si myslel, že im strojnásobí výnosy. O peniaze prišli.
17:05:52 Showa pustili na kauciu, musí ostať v domácom väzení.
17:07:20 Špeciálna agentka Claire Dehamová pri kontrole Shawovho bytu nájde v obývačke drahé auto. Opýta sa: *„Máte auto Steva McQueena zaparkované v obývačke? Myslela som si, že ste len hajzel."* Potom ho upozorní na podmienky domáceho väzenia.
17:08:26 Vo výťahu sa Claire pýta Josha, prečo sa nechal Shawom urážať.
Josh: *„Mávame rôznych hostí, nenechám sa len tak rozhodiť."*
Claire: *„Alebo len nemáte gule.""*
Josh: *„Čo?"*
Claire: *„To bolo cez čiaru, prepáčte."*
Josh: *„Mám gule, jasné?"*
Claire: *„Nepochybne máte veľké gule, jasné."*
Josh: *„Nemusím obraňovať svoje gule."*
Josh sa bráni, že je manažér budovy a vykonáva svoju funkciu. Chce zistiť, či sa niekedy dostanú k svojim peniazom. Claire odpovie, že Shaw je vinný.
17:10:06 Josh cestou z práce vidí, ako zatýkajú Slideho. V noci mu zavolajú, že Lester sa zo zúfalstva pokúsil o samovraždu, lebo dal Showovi všetky svoje peniaze – chcel mať dobrý dôchodok. Josh zistí, že Show už asi rok vedel o krachu peňazí. Preto ho s Charliem a Enriquem navštívia.

17:13:46 zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Rodičia na ťahu* (15), zvukovo-obrazový komunikát, reklama (trvanie cca 5:39), zvukovo-obrazový komunikát, výzva k programu *Dom snov* (12), upútavky na programy *Slovania* (15), *Prvý človek* (12), *Tipos - Talent týždňa,* komunikát označujúci sponzora programu (TIPOS), oznam o programe *Rodičia na ťahu* (15), zvukovo-obrazový komunikát.

17:22:58 pokračovanie programu *Majstrovský plán* (12).
17:23:08 Josh vytkne Showovi, že premárnil ich peniaze.
Show: *„Josh, vždy som sa k tebe choval dosť zdvorilo, ale tento tvoj tón..."*
Josh: *„Tón? Neserte sa do môjho tónu...."*
Show sa bráni, že investovanie je riziko. Josh zistí, že Show nemá žiaden súcit s ľuďmi, ktorých okradol. Golfovou palicou začne ničiť jeho ferrari.
17:25:20 Riaditeľ hotela Simon za vandalizmus Josha, Charlieho a Enriquea prepustí.

Simon: *„Je mi jedno, čo Shaw urobil, alebo koľko peňazí nakradol. Dobre vieš, o koľko ma ten hajzel ošklbal, ale prekročili ste hranice. Máte padáka.“*
17:26:09 Josh vydá posledné pokyny a odíde s Charliem z hotela.
17:27:20 Josh sa večer v bare stretne s agentkou Claire a odovzdá jej papiere o Showovom majetku, lebo chce získať peniaze pracovníkov späť. Agentka ho uistí, že Showovi všetko vezme banka, lebo zamestnanci sú len malá položka. Potom sa spolu opijú.
17:28:50 Opitá Claire povie Joshovi: *„...Videla som záznam, kde rozbíjaš Showovo auto na sračky. To bol výbuch.“* Vyzradí mu tiež, že Show má niekde 20 miliónov v hotovosti a FBI nevie kde.
17:30:55 Josh presvedčí nočného strážnika, aby ho pustil do hotela pre veci z kancelárie. Potom postupne zoženie Enriquea, dlžníka Fitzhugha, švagra Charlieho, ktorý robí obsluhu v lunaparku.
17:32:55 Keď Charlie upozorní dieťa na kolotoči, aby nepľulo, dieťa zakričí: *„A ty choď do riti.“*
Josh vysvetlí priateľom plán – ukradnúť zo Showovho bytu hotovosť. Josh vie, že nedávno pri rekonštrukcii si dal Shaw vyrobil tajnú stenu, kde môžu byť tie peniaze ukryté. Presviedča kumpánov tým, že vedia všetko o živote budovy Toweru.
17:34:57 Josh presviedča Charlieho, že ho potrebuje. On odpovie: *„Áno, pretože máš len týchto idiotov.“* Josh hovorí, že mu ide o peniaze všetkých: *„...a aj teba, ty debil.“*
17:35:25 Fitzhugh sa rozhodne, že ide do toho, Enrique zareaguje: *„Do riti, aj ja.“*
Josh sľúbi zohnať „profesionálneho“ zlodeja. Na kauciu vyzdvihne Slida z väzenia. Ten najprv nerozumie, prečo to Josh robí.
17:36:50 Slide sa pýta Josha: *„Dobre, o čo tu ide? Máš mikrofón? Si nejaký posratý poliš?“*
Josh: *„Nie, nie som poliš.“*
Slide: *„Tak si ma vzal kvôli perverznostiam? Mám si hladkať vajcia? To chceš, buzna?“*
Josh: *„Nie, pre boha.“*
Josh pripomenie Slidovi ich spoločné príbehy z detstva. Slide si po chvíli spomenie. Keď Josh povie, že potrebuje jeho zručnosti, aby získal 20 miliónov, je ochotný im pomôcť.

17:38:39 zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Noviny*, zvukovo-obrazový komunikát, reklama (trvanie cca 6:20), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Bez servítky* ⑫, *Nové bývanie, Rodičia na ťahu* ⑮, *Noviny*, *Krimi*, zvukovo-obrazový komunikát.

17:48:24 pokračovanie programu *Majstrovský plán* ⑫. Josh predstaví v obchodnom dome Slida Enriqueovi, Fitzhughovi a Charliemu.
17:49:12 Slide nechce spolupracovať s amatérmi. Povie: *„Oni na to určite nemajú. Vidím im to na očiach. Pri prvom probléme si naserú do gatí.“*
Josh odpovie: *„Nenaserú. Nepoznáš ich.“*
Slide dá chlapom úlohu, aby do 15 minút ukradli niečo nad 50 dolárov. Všetci úlohu splnia – čím Slidovi dokážu, že môžu tvoriť tím.
17:52:09 Slide zatiaľ vezme chlapom z peňaženiek všetky peniaze. Keď chcú, aby aj on ukázal svoje zlodejské zručnosti, povie: *„Ja som na rozdiel od vás ukradol 260 dolárov v keši. Prvé pravidlo, nedávajte prachy zlodejovi. Čaute, debili.“*
17:52:22 Slide zahájí výcvik. Celý kolektív je na streche domu, kde fúka vietor.
Enrique sa pýta: *„Čo robíme tu hore? Mám premrznuté gule.“*
Slide im vysvetľuje, že pri lúpeži sa veci menia rýchlo a treba na to pohotovo reagovať. Chlapov to vyľaká, ale vo výcviku pokračujú.
17:53:20 Slide rozdáva chlapom sponky na otváranie dverí: *„...Táto je na hovno, ale je tvoja. No ber. Ak tie dvere otvoríte, nezamrznete tu. A ja budem zatiaľ trtkať s Ritou.“*
17:53:37 Josh vysvetlí ostatným plán, ako budú postupovať pri krádeži, ukazuje im priestory a ľudí na obrazovke.
17:53:54 Slide sa opýta: *„Hej, kto je tá baba v červenom. S takými kozami sa rád hrávam.“* Začnú sa baviť o Mary-Ann, ktorá je lesbička. Začnú sa baviť o jej lesbickom vzťahu a či sa lesbám treba vyhýbať. Slide na to zareaguje, že lesby vyhľadáva: *„...Lesby majú najlepšie cecky. Heteráčky ich majú vyťahané a ocmúľané od prepotených chlapov. Zato lesba je k druhej lesbe nežná, vieš ako. Je to pekné.“*
17:54:36 Chlapi sú v reštaurácii. Slide pozoruje pešiu hliadku, povie: *„To je len dopravná policajtka. Pracuje na západnej strane ulice a má obrovskú riť.“*
Josh pokračuje vo vysvetľovaní plánu a ostatní sa k tomu vyjadrujú.

17:56:07 Keď Enrique prinesie miesto kukiel lyžiarske čapice, Charlie povie: *„Ty idiot, potrebujem kuklu, aby mi zakryla tvár.“*
Josh navrhne, že ukradnuté peniaze skryje Slide, čo sa Enriqueovi nepáči, lebo je to kriminálnik.
17:56:20 Slide sa bráni s pištoľou v ruke: *„Čo si povedal? Zopakuj to! Hej, hej, hej, ty debil! Zopakuješ to?“* Josh sa snaží Slida upokojiť. Nechce použiť žiadne zbrane. Zrazu niekto zazvoní.
17:56:55 Charlie zistí, že prišla agentka Clair s 2 policajtmi. Enrique zareaguje: *„Do riti a ešte sme nič neurobili.“* Chlapi sa poschovávajú v byte a Josh ide otvoriť. Clair mu oznámi, že Show je nedotknuteľný a že čaká od Josha ospravedlnenie za rozbité auto. Ak odmietne, tak ho zatkne.
17:57:53 Josh navštívi Showa v byte – v jeho domácom väzení. Show vysvetlí Joshovi, že v danej situácii je pánom on. Clair odvezie Josha domov a dá mu záznam z bezpečnostnej kamery, na ktorom Josh rozbíja ferrari. Josh ju pozve na večeru. Spoločníkom sa nepáči Joshov nový vzťah s agentkou FBI. Slide oznámi, že sejf, aký má Shaw, ešte nikdy neotváral. Kradne len veci z balkónov.
18:01:19 Na otázku, či kradne kvetináče, Slide odpovedá: *„Debil, kvetináče nekradnem. Kradnem tam paraboly...“* Slide odporučí nájsť odborníka.
18:01:44 Josh sa obráti na kolegyňu Odessu: *„Viete, Odessa, máme tu problém ako sviňa.“*
Odessa: *„Kto je tu pre vás sviňa?“* Josh jej vysvetlí, o čo ide. Odessin otec bol zámočník a naučil ju otvárať každý zámok. Charliemu ponúknu stať sa správcom budovy miesto Josha, chce to prijať. Josh to považuje za zradu. Odessa ukazuje otváranie trezoru.
18:04:30 Clair sa dozvie, že Showa na Deň vďakyvzdania prepustia.

18:05:03 zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Rodičia na ťahu* ⑮, zvukovo-obrazový komunikát, reklama (trvanie cca 5:35), zvukovo-obrazový komunikát, upútavky na programy *Prvý človek* ⑫, *Noviny*, *Krimi*, *Torpédo U-235* ⑮, zvukovo-obrazový komunikát, oznam o programe *Rodičia na ťahu* ⑮, zvukovo-obrazový komunikát.

18:14:12 pokračovanie programu *Majstrovský plán* ⑫. Clair informuje Josha Showovom prepustení a že ho chce žalovať. Josh spustí akciu. Charlie nastúpi do hotela ako správca a predstúpi pred personál s príhovorom. Na ulici sa chystá oslava. Showa vedú pred súd. Kumpáni čakajú na Slida, ktorého Josh cez ďalekohľad vidí na ulici, ako vystupuje z dodávky. Všetkých to prekvapí.
18:17:20 Josh hovorí: *„Do riti!“* Informuje ostatných, že Slide mu ukradol oblek a ide do veže pre peniaze sám. Všetci sú rozhorčení, Enrique povie: *„Nehovoril som, že nás odrbe?“* Josh navrhne držať sa plánu.
18:17:48 Manuel sa v práci prihovorí strážnikom: *„No, do riti. Tomuto neuveríte, chlapi...“* Ukáže im titulnú stranu Playboya s babou, ktorá býva v Toweri.
18:18:10 Charlie opúšťa Tower, uteká do nemocnice, jeho žena rodí. Kumpáni na čele s Joshom využijú nepozornosť personálu a vniknú do budovy. Slide navštívi riaditeľa Toweru a predstavuje sa ako zástupca banky, ktorá má prebrať byt dlžníka Fitzhugha. Idú si ho spolu pozrieť, Slide v byte riaditeľa zamkne. Kumpáni idú do bytu Showa. Odessa vozíkom zneškodní strážnika pred dverami. Josh vypne elektrinu vo výťahoch, Slide je uväznený v jednom z nich, snaží sa dostať hore po rebríku.
18:22:59 Keď kumpáni uvidia pred bytom Shawa ležiaceho policajta, Fitzhugh povie: *„Ó, do riti, to by som na ňu nepovedal.“* V Shawovom byte nájdu trezor. Slide na nich namieri zbraň.
18:24:15 Slide vyzve Josha, aby odstúpil od trezora, no Josh odmietne.
Slide nepovolí: *„Pripravený na smrť, debil?“* Ani Josh nemieni ustúpiť. Slide sa vyhráža, že Josha zastrelí, ale zabráni mu v tom Odessa, ktorá Slida odzbrojí.
18:25:10 Fitzhugh sa zmocní Slidovej zbrane, namieri na neho a kričí: *„Tvárou k zemi, ty hnusná sviňa. Na zem, ty hajzel....“* Ostatní ho upokojujú.
18:25:25 Fitzhugh ďalej hovorí Slidovi: *„Si sračka, ty sviňa.“* Odessa ide otvoriť trezor.
18:25:36 Riaditeľ je zavretý vo Fitzhughovom byte, vonku začala oslava Dňa nezávislosti. Charlie sa vráti z nemocnice, jeho žena ešte nerodí. Zistí, že v budove sa niečo deje.
18:25:48 Charlie sa vráti do hotela a hovorí Rose, o planom poplachu. Volal s manželkou, ktorá doma pozerala televízor: *„Čo robíš, nepraskla ti voda? Nie. Neroztiahla sa ti vagína? Nie....“* Potom zistil, že manželka mu neposlala SMSku, lebo stratila mobil.
18:26:45 Show ide na súd, tam im vrátnik vysvetlí, že sudca má vo sviatok voľno. Vracajú sa späť do Toweru. Odesse sa podarí otvoriť sejf, ktorý je prázdny. Kumpáni sa pohádajú.
18:28:02 Slide požiada Fitzhugha, aby mu vrátil zbraň, ale ten sa bráni. Slide povie: *„Neser ma a vráť mi ju.“* Zbraň vystrelí. Josh zistí, že peniaze Shaw ukryl vo ferrari zo zlata.

Fitzhugh povie: *„No do riti. Tá kapota je zo zlata.“* Rozmýšľajú, ako auto vyniesť von - je veľmi veľké a ťažké. Zúfalý Josh zahreší: *„Do riti.“*
18:29:38 Enrique zo strechy pošle dolu vonkajší výťah, na jeho laná zavesia auto, ktoré spustia do Fitzhughovho bytu. Show už vie, že jeho cesta na súd bola zámienkou, aby opustil byt a mohli ho vykradnúť.
Fitzhugh sa rozcíti a spomína na šťastnú minulosť, nechce pokračovať v akcii s autom.
18:32:37 Slide zakričí na Fitzhugha: *„Nebuď sračka a vtiahni ho k sebe!“*
Na chodbe sa preberie strážnik bytu a snaží sa dostať dnu.
Josh zareaguje: *„Do riti!“* Slide sa chce vzdať, Josh je proti. Slide presviedča Josha o svojej pravde: *„Zlý nápad. Ty strelíš FBI agenta do nohy, vystrelí na prvého negra, ktorého zbadá. Kašli na to.“*
Fitzhugh sa rozhodne prekonať, povie si: *„Dokážem to. Nie som sračka.“*
18:33:52 Keď sa Fitzhugh pokúša dostať auto do bytu, vypadne z okna zavesený na nárazníku. Povie: *„Do riti. Do riti.“* Fitzhughovi pomôže Charlie.
18:35:25 Slide a Josh vlezú do auta, potrebujú ho dostať do bytu. Pri pohľade dolu Slide povie: *„No, do riti.“*
18:36:29 Slide a Josh rozkývu auto a dostanú ho do bytu, Charlie na to povie: *„Do riti, Josh. Vieš, čo si mi spôsobil? Zničil si mi život....“*Josh mu povie o cene auta.
18:37:22 Kumpáni sa pokúšajú dostať auto k výťahu., Josh nájde v aute Shawovu účtovnú knihu so záznamami o dlhoch. Povie: *„No, do riti.“* Na chodbu príde nájomníčka bytu a chce vyvenčiť psíka.

18:38:03 zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Noviny*, zvukovo-obrazový komunikát, reklama (trvanie cca 5:30), zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Tipos - Talent týždňa,* komunikát označujúci sponzora programu (TIPOS), oznam o programe *Rodičia na ťahu* ⑮, *Noviny, Krimi*, zvukovo-obrazový komunikát.

18:46:58 pokračovanie programu *Majstrovský plán* ⑫. Auto sa do výťahu nezmestí, Hodia ho do šachty a zvezú ho na streche výťahu. Do Toweru prichádza Show s agentkou FBI. Privolajú si výťah s autom a odvezú sa do jeho bytu. Josh zatiaľ rozhodne, že ukradnuté auto odvezú na dodávke. Agentka nájde v Shawovom byte sejf a vytkne mu, že jeho zatajením porušil podmienku prepustenia na kauciu. Tým prišiel o 10 miliónov a musí ostať v byte do ďalšieho pojednávania. Shaw hľadá ferrari, agentka dá uzavrieť budovu. Na monitore vidí unikajúcu dodávku.
18:51:53 Začne naháňačka. Zastavia dodávku, ale ferrari v nej nie je. Agentka Claire zareaguje: *„Ach, tí hajzli. Odrbali nás.“*
Polícia začne po jednom zatýkať podozrivých – Lestera, Fitzhugha, Odessu, Charlieho. Keď zatýkajú Enriquea, pokúsi sa im utiecť. Claire zatkne aj Josha.
18:53:48 Všetkých kumpánov aj so Showom vezú v jednom aute. Show sa im najprv vyhráža, potom sa ich pokúsi podplatiť, len aby získal späť účtovnú knihu. Agentka Claire chce vedieť, kde je auto. Josha príde obhajovať jeho bývalá kolegyňa Iovenko. Za Showovú účtovnú knihu žiada prepustiť všetkých členov skupiny. Prokurátor súhlasí, ale Josha chce nechať za krádež auta vo väzbe.
18:57:00 Po prepustení sa kumpáni spoja so Slidom. Ten im ukáže ferrari skryté v hotelovom bazéne na streche Toweru. Show je obvinený z finančných podvodov a zavretý do väzenia. Všetci pracovníci Toweru, ktorým bol Show dlžný, dostali balíky – rôzne časti zlatého auta. Všetci sa tešia, spokojného Josha vedú do väzenia.
18:58:59 Záverečný titulok v grafike vysielateľa, komunikát označujúci sponzorov programu (LOTO, SKYLINK, NAY, Rádio Jemné), zvukovo-obrazový komunikát, začiatok zvučky programu *Krimi.*
19:00:00 koniec záznamu.

* * *

Správne konanie bolo začaté z dôvodu, že účastník konania v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 17.4.2021 v čase o cca 16:38 hod. program *Majstrovský plán,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania.

V rámci posudzovania predmetu tohto správneho konania bolo potrebné vysporiadať sa s kolíziou ústavou zaručených práv a právom chránených záujmov.

Právo slobody prejavu patrí medzi základné politické práva v právnom poriadku každej demokratickej spoločnosti a v právnom poriadku Slovenskej republiky je zakotvené v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Avšak **sloboda prejavu** nie je bez hraníc, t.j. **nemá absolútny charakter.** Ústava SR ustanovuje možnosť obmedzenia slobody prejavu a práva na vyhľadávanie a šírenie informácií ako ochranu pred zneužitím slobody prejavu na zásah do iných ústavou garantovaných práv, cit.: *„Slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie **možno obmedziť zákonom,** ak ide o opatrenia v **demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.“*** (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR).

V prípade vzájomného konfliktu ústavou garantovaných práv Ústavný súd SR (ďalej len „US SR) vo svojej doterajšej judikatúre už viackrát zdôraznil, že každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd (resp. ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách) treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 22/06, m. m. PL. ÚS 6/04, III. ÚS 34/07).

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (IV. ÚS 362/09, PL. ÚS 7/96). Pri posúdení kolízie dvoch základných práv je uznávanou teóriou, s ktorou sa vo svojich nálezoch stotožnil aj US SR (napr. II. ÚS 152/2008, II. ÚS 326/2009, II. ÚS 340/09, IV. ÚS 107/2010, IV. ÚS 302/2010, IV ÚS 472/2012), teória proporcionality (nazývaná aj trojstupňový test proporcionality).

Z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že **sloboda prejavu je garantovaná len** do tej miery**, pokiaľ v neprimeranom rozsahu nezasahuje do základných práv a slobôd a právom chránených záujmov iných, prípadne do iných záujmov chránených právnym poriadkom krajiny**. V takých prípadoch je nutné hovoriť o jej obmedzení a výnimkách, kedy je potrebné zasiahnuť do slobody prejavu.
Z citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva, že slobodu prejavu je možné obmedziť na základe kumulatívneho splnenia troch podmienok. Obmedzenie musí

- vyplývať zo zákona **(požiadavka legality)**,
- byť nevyhnutné v demokratickej spoločnosti **(požiadavka proporcionality)**
- a sledovať legitímny cieľ **(požiadavka legitimity)**, ktorý vyplýva z ustanovenia čl. 26 ods. 4 Ústavy SR.

Ústava SR zakotvuje legitímny cieľ obmedzenia slobody prejavu taxatívne, ako ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a ochranu verejného zdravia, mravnosti. Z uvedeného vyplýva, že obmedzenie slobody prejavu je možné z dôvodu ochrany verejného záujmu, ako aj ochrany individuálnych záujmov.

Požiadavka zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania ustanovený osobitným predpisom, zakotvená v ustanoveniach zákona č. 308/2000 Z. z., vychádza z potreby ochrany maloletého diváka pred obsahom, ktorý by mohol mať negatívny vplyv na jeho osobnostný vývin, a teda vychádza z potreby ochrany záujmu chráneného Ústavou SR – **mravnosti,** ktorá môže byť ohrozená obsahom vysielaného či sprístupňovaného obsahu. Táto požiadavka je jednoznačne zakotvená v právnom poriadku SR. Právo na slobodu prejavu je teda celkom zrejme obmedzené osobitnou ochranou nedospelých osôb, a to na základe zákona, konkrétne ustanoveniami § 20 zákona č. 308/2000 Z. z. **Podmienka legality a legitimity obmedzenia slobody prejavu je teda nepochybne naplnená.**

Proporcionalitu obmedzenia slobody prejavu je možné vnímať v dvoch rovinách. Prvou je obmedzenie slobody prejavu zakotvením určitých konkrétnych povinností všeobecne záväzným právnym predpisom, v tomto prípade zakotvením ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. Keďže zákonodarca využil ústavné splnomocnenie (čl. 26 ods. 4 Ústavy SR) na zakotvenie tohto obmedzenia formou zákona, je potrebné považovať tento princíp za zachovaný. Rade neprináleží zachovanie proporcionality v tejto rovine skúmať.

Druhou rovinou proporcionality je obmedzenie slobody prejavu uplatnením konkrétnych zákonných ustanovení, v konkrétnom prípade. Aplikácia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.

obmedzujúceho slobodu prejavu je teda v každom konkrétnom prípade otázkou posúdenia, či existujúci skutkový stav možno pod toto ustanovenie subsumovať.

V tomto konkrétnom prípade by mala byť sloboda prejavu obmedzená v dôsledku vyvodenia administratívnoprávnej zodpovednosti za porušenie povinnosti vysielateľa (zaviesť a uplatňovať JSO) zakotvenej v ustanovení § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. sledujúc legitímny cieľ ochranu mravnosti. Kancelária Rady preto pristúpila k posúdeniu, či účastník konania uplatnil JSO v súlade so zákonom.

Vysielateľ je **povinný** podľa § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. na ochranu maloletých **zaviesť a uplatňovať jednotný systém označovania** ustanovený vyhláškou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „jednotný systém označovania“ alebo „JSO“).

S prihliadnutím na **§ 1 ods. 5 JSO** je Rada povinná posudzovať obsah programu v súvislosti s prítomnosťou hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v posudzovanom programe aj z hľadiska ich **kontextuálneho výskytu**, **spôsobu a formy spracovania** alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh programu, **umelecké a morálne posolstvo programu** a tiež z hľadiska **intenzity a frekvencie** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele. Na základe uvedeného posúdenia tak Rada dospeje k záveru o vekovej vhodnosti, resp. nevhodnosti programu pre určitú skupinu maloletých.

V rámci **kontextuálneho výskytu** je predmetný program akčná komédia a základná obsahová línia tomu aj nasvedčuje. *„Josh Kovacs (Ben Stiller) je manažérom jedného z najluxusnejších rezidenčných hotelov v New Yorku. V jeho najvyššom poschodí má byt burzový titan Arthur Shaw (Alan Alda). Vo chvíli, keď sa prevalí, že tento chlapík zdefraudoval peniaze svojich klientov, zmení sa jeho byt na luxusné domáce väzenie, na ktorý dňom i nocou dohliadajú agenti FBI. Pre Josha je to jedna z najhorších správ v živote. Aj on, spolu s ostatnými pracovníkmi hotela, patril ku Shawovým klientom a kvôli jeho machináciám prišiel o životné úspory. Na konci temného tunela napriek tomu svieti svetielko nádeje. Vo vnútri svojho apartmánu ukrýva Shaw veľmi slušnú finančnú hotovosť, ktorú zatiaľ agenti FBI nedokázali vypátrať. Čo nedokážu oni, mohli by zvládnuť hoteloví zamestnanci, ktorí „doma" dokonale poznajú každý kubický meter priestoru. Lenže taká lúpež potrebuje dokonalý plán a na ten sú chlapci s čistým trestným registrom krátki. Josh preto nakontaktuje zlodejíčka Slidea (Eddie Murphy), aby sa s nimi pustil do tejto Mission: Impossible. Lenže aj v „majstrovskom" pláne sa môžu objaviť trhliny, s ktorými ani „majster tesár" nerátal. A čo potom zlodejskí učni.“*[1]

Účastník konania vo svojom vyjadrení k správnemu konaniu č. 1145/SKO/2021 uvádza okrem iného aj nasledovné: *„V predmetnej veci si účastník konania dovoľuje poukázať na to, že program Majstrovský plán v obrazovej rovine spĺňa všetky kritéria pre označenie nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov, čo účastník konania podporuje aj skutočnosťou, že tento film je na stránke imdb.com označený rovnakým označením a niektoré relevantné medzinárodné označenia sú aj nižšie. Ďalšou skutočnosťou, na ktorú účastník konania poukazuje je, že dabing k predmetnému programu bol vyrobený tak, aby spĺňal všetky kritériá označenia nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov. Účastník konania dokonca pre zabezpečenie ochrany maloletých vystrihol jednu scénu z filmu vzhľadom na jej charakter z dôvodu, aby program spĺňal označenie nevhodnosti pre malole1ých do 12 rokov. Účastník konania sa tak aktívne snažil predísť" nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania, a teda z dôvodu zabezpečenia ochrany maloletých vysiela vlastnú verziu filmu. Na záver považuje za dôležité upozorniť aj na to, že program Majstrovský plán je komédia, a tak bolo potrebné použiť adekvátne výrazové prostriedky, aby film spĺňal stanovený žáner a nestratil na vtipe a zmysle. Zároveň je dôležité spomenúť, že program neobsahoval žiadne ostré vulgarizmy. Na základe uvedeného má účastník konania za to, že nie je daný dôvod pre vedenie správneho konania a vyjadruje nádej, že Rada predmetné konanie zastaví.“*

[1] oficiálny text distribútora

Z kontextuálneho hľadiska sme predmetný program okrem iného posudzovali v rámci kritéria, kritéria **vulgárne vyjadrovanie**, **obscénne vyjadrovanie, vulgárne gestá a obscénne gestá, expresívne vyjadrovanie a slovná agresivita.** Vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá ako aj obscénne vyjadrovanie, obscénne gestá sú jedným z hodnotiacich kritérií pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného a neprípustného pre maloletých do 18 rokov. Zároveň sú však vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, ako aj obscénne vyjadrovanie, obscénne gestá hodnotiacimi kritériami pre klasifikovanie a označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov, ak ide o *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*. Expresívne vyjadrovanie je hodnotiacim kritériom nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov veku a je aj kritériom nevhodnosti pre maloletých do 12 rokov veku podľa § 1 ods. 3 písm. k) JSO *expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.* Slovná agresivita je hodnotiacim kritériom nevhodnosti tak pre maloletých do 12 rokov veku, ako aj do 15 rokov veku. Rozlišujúcim faktorom je teda spôsob a intenzita použitia výrazov so slovnou agresivitou.

Je teda zrejmé, že každý (hoci aj opakujúci sa) výraz, je nutné posudzovať s prihliadnutím na jeho konkrétne použitie v danom programe, ako aj s prihliadnutím na charakter samotného programu. Z uvedeného tiež vyplýva, že stanoviť jasnú, všeobecne aplikovateľnú hranicu medzi vulgárnym vyjadrovaním odôvodňujúcu označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 alebo 18 rokov nie je možné. Je tiež potrebné v rámci posudzovania sporných scén v danom prípade rozlišovať medzi vulgárnym výrazom, obscénnym výrazom a expresívnym výrazom. Vulgárny výraz je taký, ktorý je nevhodný z hľadiska celospoločenskej morálky, hrubý, neslušný či neprístojný, kým expresívny výraz vyjadruje citové podfarbenie prežívania nejakej situácie prostredníctvom tohto výrazu. Pojem obscénne vyjadrovanie nie je pojem s legálnou alebo s inou ustálenou, všeobecne akceptovanou definíciou. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah. Z povahy týchto pojmov je však zrejmé, že tieto pojmy nie je možné explicitne definovať pre otvorený okruh situácií, nakoľko jednotlivé vyjadrenia je nutné vnímať v kontexte ich použitia. Niektoré vyjadrenia môžu mať v určitom kontexte neutrálny charakter, pričom tie isté vyjadrenia môžu mať v kontexte inom obscénny charakter. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. **6Sž/14/2011 obscénnosť** ako taká vo všeobecnosti predstavuje, cit.: ***„vlastnosť niečoho necudného, oplzlého, urážajúceho stud, nemravného a pod.“***.

Na základe horeuvedených kritérií sme posudzovali nasledujúce scény:

16:40:53 Slide: *„Ou, pánko v obleku, počuj, čo robíš na mojej strane ulice?“*
Josh: *„Veľmi vtipné.“*
Slide: *„Namydlení buzeranti chodia po druhej strane ulice.“*
Josh: *„Ten vtip si vravel už včera.“*
Slide: *„Ešte raz prejdeš okolo mňa a nakopem ťa.“*

Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka je výraz ***„buzeranti“*** vo význame označenia *človeka sexuálne zameraného na osobu toho istého pohlavia, homosexuál* definovaný ako expresívny výraz. Aj napriek tomu, že cieľom výpovedného vyjadrenia malo byť vtipkovanie, nazdávame sa, že kontext celej scény je zjavne agresívny a na základe toho sa máme za to, že klasifikovanie predmetnej scény ako nevhodnej pre maloletých do 15 rokov je adekvátne.

16:42:40 *„Končia mi pracovné víza. Musíte mi nájsť manžela.“*
Josh: *„Dobre a môžem sa najprv naraňajkovať?“*
Odesa: *„Potrebujem chlapa, inak ma tí hajzli vyhodia z krajiny.“*

16:43:31 Josh osloví recepčnú. Tá sa strhne a povie: *„Ho, do riti. Čo sa stalo?“* Josh jej vytkne, že sa v pracovnom čase učí na skúšky.

Slovník súčasného slovenského jazyka definuje výraz ***„hajzel/hajzli“*** vo význame ***„zlý, bezcharakterný, naničhodný človek, ničomník (obyč. nadávka)“*** ako pejoratívny výraz. Zastávame názor, že predmetný výraz nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by sme ho museli označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti.

16:44:13 Josh prijíma nového obsluhovača výťahov Enriqua, štvrtinového Indiána, ktorý predtým robil v zariadení Burger King. Vysvetľuje mu, že pracovníci The Toweru musia byť k dispozícii nájomníkom vo dne v noci, preto nesmú v práci používať mobil.
16:44:56 Enrique pri prijímaní do práce povie: *„V BK-čku bolo pravidlo - žiadny sex v sklade. Skoro ako vy tu s mobilmi.“*
Josh: *„Nie. Váš vták s vami do práce prísť musí, na rozdiel od mobilu, ktorý asi môže zostať doma. Takže neskrývajte ho vo vrecku, nepchajte do ponožky, nelepte si ho pod gule a nestrkajte si ho do riti. Ja ho nájdem.“*
Enrique: *„V BK-čku mi gule nekontrolovali.“*
16:45:45 Josh tajne oznamuje jednému nájomníkovi, ktorý ide so svojou milenkou, že sa mu nečakane skôr vrátila manželka. Nájomník vedie priateľku k zadnému vchodu.
16:46:02 Enrique sa pozerá na odchádzajúci pár a skonštatuje: *„Tá jeho dcéra vyzerá ako prostitútka.“* Josh ho upozorní na diskrétnosť.
Josh rieši so švagrom Charliem, ktorý je v hoteli recepčný, jeho neskorý príchod. Mešká, lebo jeho tehotná manželka má čochvíľa rodiť.

Výraz ***„vták“*** vo význame mužského pohlavného orgánu nie je definovaný kodifikačnými príručkami slovenského jazyka. Nejde o obscénne ani vulgárne vyjadrenie, ale o pomerne bežne používaný výraz nízkej intenzity, ktorý je možné považovať za expresívne vyjadrenie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu jeho spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Synonymický slovník slovenčiny výraz ***„gule“*** vo význame ***„časť mužského pohlavného ústrojenstva“*** definuje ako vulgarizmus. Zastávame názor, že predmetný výraz svojou obscenitou nedosahujé takú intenzitu, na základe ktorej by ho bolo potrebné klasifikovať ako nevhodný pre celú skupinu maloletých. Máme zato, že klasifikovanie predmetného výrazu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov je adekvátne.

Výraz ***„prostitútka“*** nie je v kodifikačných príručkách slovenského jazyka definovaný. V horeuvedenom kontexte však ide o hanlivé označenie konkrétnej osoby.

Celý kontext dialógu má agresívny podtón, ktorý je doplnený o obscénne výrazy, čím sa teda intenzita agresivity zvýšila. Aj napriek komediálnemu žánru posudzovaného programu, z hľadiska intenzity, uvedenú scénu považujeme za takú, ktorá je podľa nášho názoru vhodná pre maloletých od 15 rokov, a preto sa nazdávame, že sa posudzovaná scéna dostáva do rozporu s označením programu.

16:46:20 Charlie: *„Josh, dosť panikárim.“* Enrique chce pomôcť, ale Josh ho pošle preč.
Josh: *„Čo je?“*
Charlie: *„Boli sme na gynekológii. To bábo má obrovskú hlavu a tvoja sestra má strašne úzku vagínu.“*
Josh: *„Čšššš.“*
Charlie: *„Vraj nemám stresovať, ale buď si pri pôrode tá veľká hlavička ublíži alebo roztrhá tvojej sestre vagínu.“*
Josh: *„Prestaň. Nevyslovuj v lobby bare to slovo* (nezrozumiteľné).*“*
Charlie: *„Strýko Marty vraví, že všetky vaše ženy majú malé* (nezrozumiteľné) *vagínky.“*
Josh: *„Prestaň. Celý týždeň ťa ťahám zo sračiek, Simon mi dýcha na krk.“*
Charlie je zúfalý, ale vie, že ho Simon nevyhodí, lebo má pre pani Jin kvety.
16:47:24 Josh dostane úlohu vyhodiť nájomníka Fitzhugha, ktorý zle zainvestoval a má dlhy.

Výraz ***„vagína“*** je podľa kodifikačných príručiek slovenského jazyka definovaný ako odborný výraz.

Výraz ***„sračky“*** v zmysle ***„nevhodné obdobie/nevhodná situácia“*** kodifikačné príručky slovenského jazyka nedefinujú. Vzhľadom na kontext jeho použitia, ako aj význam, v ktorom bol použitý, ho považujeme za expresívny výraz, ktorý nie je v rozpore s označením programu.

Aj napriek tomu, že predmetná scéna neobsahuje výrazy, ktoré svojou intenzitou sa dostávaju do rozporu s označením programu, nazdávame sa, že ide o dosť intímnu tému, a aj napriek už spomínanému komediálnemu žánru posudzovaného programu máme zato, že takto vypovedané vyjadrenia, nie sú vhodné pre maloletých od 12 rokov veku. Na základe uvedeného je preto vhodné posudzovanú scénu subsumovať pod kritérium nevhodnosti podľa ustanovenia 1 ods. 1 písm. g) vyhlášky 589/2007 Z.z.

16:58:32 Shaw sa dobre baví s Enriquem, skúša jeho ochotu. Požiada Josha, aby ho prijal.
16:59:20 Shaw hovorí Enriquovi, že aj keď je teraz bohatý, v duši je obyčajný chlapec: *„...A moja skutočná práca bolo odpratávanie konských hovien na dostihoch. Na to ma nenechajte zabudnúť.“* Enrique je prijatý.

Krátky slovník slovenského jazyka definuje výraz ***„hovno/hovná“*** vo význame výkalov ako hrubý, teda expresívny výraz. Použitie predmetného výrazu sa spája s biologickou potrebou. Nazdávame sa, že použitie výrazu v tomto význame dosahuje výrazne vyššiu intenzitu na rozdiel od použitia tohto výrazu vo význame zanadávania si/ vyjadrenie negatívneho postoja. Máme zato, že predmetný výraz je teda možné klasifikovať ako expresívny výraz, ktorý je vhodný pre maloletých od 15 rokov veku.

16:59:46 Portier Lester spomína ako sa v minulosti s Joshom zabávali: *„Vtedy si natriasal riťou ako Tina Turner. Behal si po Brodwayi skoro holý a turistom si trepal, že si Mustafa z Levieho kráľa.“* Potom Joshovi oznámi, že chce ísť do dôchodku.

17:00:43 Na ulici prechádza Josh okolo Slidea, ktorý sa háda s Ritou. Tá žiarli.
Slide: *„Do riti, Rita, vráť sa. Zabudni na to, že ťa tu budem naháňať.“*
Rita: *„Kašlem na teba, ty hajzel, maj sa fajn.“*
Slide jej vysvetľuje, že nepozná žiadnu Máriu, volalo mu cudzie číslo.
Rita: *„To by si ťa nepýtala k telefónu, ty debil. Už mám toho po krk týchto všetkých sračiek.“*
Slide odpovie: *„Nerozumieš mi ani hovno, ty krava.“*
Rita: *„Choď do riti.“*

Ako už bolo vyššie v analýze uvedené, Slovník súčasného slovenského jazyka definuje výraz ***„hajzel/hajzli“*** vo význame **„**zlý, bezcharakterný, naničhodný človek, ničomník (obyč. nadávka)“ ako pejoratívny výraz. Zastávame názor, že predmetný výraz nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by sme ho museli označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti.

Krátky slovník slovenského jazyka definuje výraz ***„debil“*** vo význame ***„hlupák/sprosták v nadávke“*** ako expresívny výraz. Vzhľadom na jeho nízku intenzitu ho Kancelária Rady nepokladá za sporný vo vzťahu k označeniu posudzovaného programu.

Výraz ***„sračky“*** v zmysle ***„nepodstatné, nedôležité veci“*** kodifikačné príručky slovenského jazyka nedefinujú. Predmetný výraz bol použitý v zápale zlosti. Vzhľadom na kontext jeho použitia, ako aj význam, v ktorom bol použitý (nesúvisel s biologickou potrebou), ho považujeme za expresívny výraz, ktorý nie je v rozpore s označením programu.

Slovník súčasného slovenského jazyka výraz ***„hovno“*** vo význame vyjadrujúcom hrubú zápornú odpoveď alebo zanadávanie si definuje ako hrubý, teda expresívny výraz. Aj napriek tomu, že bol použitý v zápale zlosti, Kancelária Rady nepokladá intenzitu tohto výrazu za tak vysokú, aby ho bolo nutné označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti.

Slovník súčasného slovenského definuje výraz ***„krava“*** vo význame neprimerane sa správajúca žena, hlupaňa (obyč. v nadávkach) ako expresívny výraz. Aj napriek tomu, že bol použitý v zápale

zlosti a hanlivo označoval konkrétnu ženu, Kancelária Rady nepokladá intenzitu tohto výrazu za tak vysokú, aby ho bolo nutné označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti.

17:07:20 Špeciálna agentka Claire Dehamová pri kontrole Shawovho bytu nájde v obývačke drahé auto. Opýta sa: *„Máte auto Steva McQueena zaparkované v obývačke? Myslela som si, že ste len hajzel.“* Potom ho upozorní na podmienky domáceho väzenia.
17:08:26 Vo výťahu sa Claire pýta Josha, prečo sa nechal Shawom urážať.
Josh: *„Mávame rôznych hostí, nenechám sa len tak rozhodiť.“*
Claire: *„Alebo len nemáte gule.“*
Josh: *„Čo?“*
Claire: *„To bolo cez čiaru, prepáčte.“*
Josh: *„Mám gule, jasné?“*
Claire: *„Nepochybne máte veľké gule, jasné.“*
Josh: *„Nemusím obraňovať svoje gule.“*
Josh sa bráni, že je manažér budovy a vykonáva svoju funkciu. Chce zistiť, či sa niekedy dostanú k svojim peniazom. Claire odpovie, že Shaw je vinný.

Synonymický slovník slovenčiny výraz ***„gule“*** vo význame ***„časť mužského pohlavného ústrojenstva“*** definuje ako vulgarizmus. V predmetnom prípade bol tento výraz prvotne použitý nie v oplzlom kontexte, bol použitý vo význame ***„nemať guráž“.*** Frekvencia výskytu tohto výrazu bola v uvedenom dialógu značná a nazdávame sa, že postupne sa výskyt tohto výrazu spájal s určitou obscenitou. Sme toho názoru, že aplikovanie kritéria nachádzajúceho sa v *ustanovení § 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie je v tomto prípade adekvátne.*

17:23:08 Josh vytkne Shawovi, že premárnil ich peniaze.
Shaw: *„Josh, vždy som sa k tebe choval dosť zdvorilo, ale tento tvoj tón...“*
Josh: *„Tón? Neserte sa do môjho tónu....“*

Slovník slovenského jazyka definuje výraz ***„srať sa“*** vo význame ***„zaoberať sa niečím/niekým“*** ako expresívny výraz. Vzhľadom na kontext jeho použitia, ako aj význam, v ktorom odznel (nesúvisel s biologickou potrebou), ho preto považujeme za expresívny výraz, ktorý nie je v rozpore s označením programu.

17:25:20 Riaditeľ hotela Simon za vandalizmus Josha, Charlieho a Enriquea prepustí.
Simon: *„Je mi jedno, čo Shaw urobil, alebo koľko peňazí nakradol. Dobre vieš, o koľko ma ten hajzel ošklbal, ale prekročili ste hranice. Máte padáka.“*

Slovník súčasného slovenského jazyka definuje výraz ***„hajzel/hajzli“*** vo význame zlý, bezcharakterný, naničhodný človek, ničomník (obyč. nadávka) ako pejoratívny výraz. Zastávame názor, že predmetný výraz nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by sme ho museli označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti.

17:30:55 Josh presvedčí nočného strážnika, aby ho pustil do hotela pre veci z kancelárie. Potom postupne zoženie Enriquea, dlžníka Fitzhugha, švagra Charlieho, ktorý robí obsluhu v lunaparku.
17:32:55 Keď Charlie upozorní dieťa na kolotoči, aby nepľulo, dieťa zakričí: *„A ty choď do riti.“*

Podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka je výraz ***„do riti“*** vo význame zahrešenie si /vyjadrujúc zlosť/hnev/rozhorčenie definovaný ako expresívny výraz. Podľa nášho názoru je intenzita tohto výrazu nízka, a preto ho hodnotíme ako výraz, ktorý sa nedostáva do rozporu s označením programu.

17:34:57 Josh presviedča Charlieho, že ho potrebuje. On odpovie: *„Áno, pretože máš len týchto idiotov.“* Josh hovorí, že mu ide o peniaze všetkých: *„...a aj teba, ty debil.“*
17:35:25 Fitzhugh sa rozhodne, že ide do toho, Enrique zareaguje: *„Do riti, aj ja.“*
Josh sľúbi zohnať „profesionálneho“ zlodeja. Na kauciu vyzdvihne Slida z väzenia. Ten najprv nerozumie, prečo to Josh robí.
17:36:50 Slide sa pýta Josha: *„Dobre, o čo tu ide? Máš mikrofón? Si nejaký posratý poliš?“*
Josh: *„Nie, nie som poliš.“*

Slide: *„Tak si ma vzal kvôli perverznostiam? Mám si hladkať vajcia? To chceš, buzna?“*
Josh: *„Nie, pre boha.“*

Slovník súčasného slovenského jazyka definuje výraz ***„idiot/idioti“*** vo význame ***„hlúpy, obmedzený človek, hlupák (nadávka)“*** ako expresívny výraz. Aj napriek tomu, že ide o výraz, ktorý hanlivo označuje iné osoby, sme toho názoru, že nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej ho je potrebné označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti.

Krátky slovník slovenského jazyka definuje výraz ***„posratý“*** vo význame ***„naničhodný/mizerný“*** ako hrubý, teda expresívny výraz. Aj napriek tomu, že ide o pejoratívne označenie osoby, nazdávame sa, že predmetný výraz nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by ho bolo nutné označiť ako expresívny výraz podľa ustanovenia *§ 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky 589/2000 Z.z.*

V predmetnom dialógu odzneli obscénne vyjadrenie, a to ***„hladkať vajcia“*** , ktoré bolo doplnené o expresívny výraz ***„buzna“,*** ktorý je Súčasným slovníkom slovenského jazyka definovaný ako expresívny výraz. Aj napriek tomu, že v posudzovanom dialógu odzneli väčšinou expresívne výrazy, ktoré nedosahovali takú intenzitu, aby sa dostávali do rozporu s označením programu, máme za to, že v posudzovaná časť programu zahŕňa slovnú agresivitu. Navyše je v uvedenom dialógu prítomné obscénne vyjadrovanie, ktoré Kancelária Rady hodnotí ako vhodné pre maloletých od 15 rokov veku. Na základe uvedeného máme za to, že uvedená scéna sa dostáva do rozporu s označením programu a podľa nášho názoru je vhodná pre maloletých od 15 rokov veku.

17:48:24 pokračovanie programu *Majstrovský plán* ⑫. Josh predstaví v obchodnom dome Slida Enriqueovi, Fitzhughovi a Charliemu.
17:49:12 Slide nechce spolupracovať s amatérmi. Povie: *„Oni na to určite nemajú. Vidím im to na očiach. Pri prvom probléme si naserú do gatí.“*
Josh odpovie: *„Nenaserú. Nepoznáš ich.“*

V uvedenom dialógu odznel výraz ***„nasrať si“*** vo význame ***„zľaknúť sa“.*** Výrazy odzneli síce v metafore, ktorá však súvisela s výkonom biologickej potreby, a preto máme za to, že sa uvedený výraz svojou intenzitou v uvedenom význame dostáva do rozporu s označením programu. Klasifikácia uvedeného výrazu podľa kritéria v ustanovení *§ 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky 589/2007 Z.z.* je adekvátna.

17:52:09 Slide zatiaľ vezme chlapom z peňaženiek všetky peniaze. Keď chcú, aby aj on ukázal svoje zlodejské zručnosti, povie: *„Ja som na rozdiel od vás ukradol 260 dolárov v keši. Prvé pravidlo, nedávajte prachy zlodejovi. Čaute, debili.“*
17:52:22 Slide zaháji výcvik. Celý kolektív je na streche domu, kde fúka vietor.
Enrique sa pýta: *„Čo robíme tu hore? Mám premrznuté gule.“*
Slide im vysvetľuje, že pri lúpeži sa veci menia rýchlo a treba na to pohotovo reagovať. Chlapov to vyľaká, ale vo výcviku pokračujú.

Ako sme už vyššie v analýze uviedli, Synonymický slovník slovenčiny výraz ***„gule“*** vo význame ***„časť mužského pohlavného ústrojenstva“*** definuje ako vulgarizmus. Zastávame názor, že uvedený výraz nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by bolo nutné označiť ho ako nevhodný pre celú vekovú skupinu maloletých. Sme toho názoru, že aplikovanie kritéria nachádzajúceho sa v *ustanovení § 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie* je v tomto prípade adekvátne.

Ako sme už vyššie v analýze uviedli, Krátky slovník slovenského jazyka definuje výraz ***„debil“*** vo význame *„hlupák/sprosták v nadávke“* ako expresívny výraz. Vzhľadom na jeho nízku intenzitu ho Kancelária Rady nepokladá za sporný vo vzťahu k označeniu posudzovaného programu.

17:53:20 Slide rozdáva chlapom sponky na otváranie dverí: *„...Táto je na hovno, ale je tvoja. No ber. Ak tie dvere otvoríte, nezamrznete tu. A ja budem zatiaľ trtkať s Ritou.“*
17:53:37 Josh vysvetlí ostatným plán, ako budú postupovať pri krádeži, ukazuje im priestory a ľudí na obrazovke.
17:53:54 Slide sa opýta: *„Hej, kto je tá baba v červenom. S takými kozami sa rád hrávam.“* Začnú sa baviť o Mary-Ann, ktorá je lesbička. Začnú sa baviť o jej lesbickom vzťahu a či sa lesbám treba

vyhýbať. Slide na to zareaguje, že lesby vyhľadáva: *„...Lesby majú najlepšie cecky. Heteráčky ich majú vyťahané a ocmúľané od prepotených chlapov. Zato lesba je k druhej lesbe nežná, vieš ako. Je to pekné.“*

Synonymický slovník slovenčiny výraz ***„cecky“*** vo význame ženského poprsia definuje ako vulgárny výraz. Sme však toho názoru, že tento výraz nie je možné zaradiť medzi tie najhoršie vulgarizmy. Celý horeuvedený kontext ma však výrazne obscénny charakter, a preto túto scénu hodnotíme ako nevhodnú pre maloletých do 15 rokov veku.

17:54:36 Chlapi sú v reštaurácii. Slide pozoruje pešiu hliadku, povie: *„To je len dopravná policajtka. Pracuje na západnej strane ulice a má obrovskú riť.“*
Josh pokračuje vo vysvetľovaní plánu a ostatní sa k tomu vyjadrujú.
17:56:07 Keď Enrique prinesie miesto kukiel lyžiarske čapice, Charlie povie: *„Ty idiot, potrebujem kuklu, aby mi zakryla tvár.“*
Josh navrhne, že ukradnuté peniaze skryje Slide, čo sa Enriqueovi nepáči, lebo je to kriminálnik.
17:56:20 Slide sa bráni s pištoľou v ruke: *„Čo si povedal? Zopakuj to! Hej, hej, hej, ty debil**!** Zopakuješ to?“* Josh sa snaží Slida upokojiť. Nechce použiť žiadne zbrane. Zrazu niekto zazvoní.
17:56:55 Charlie zistí, že prišla agentka Clair s 2 policajtmi. Enrique zareaguje: *„Do riti a ešte sme nič neurobili.“* Chlapi sa poschovávajú v byte a Josh ide otvoriť.

V uvedenom dialógu odznel výraz ***„obrovská riť“***. V Krátkom slovníku slov. jazyka je výraz ***„riť“*** vo význame zadnej sedacej časti tela definovaný ako hrubý, teda expresívny výraz. Aj napriek tomu, že ide o zjavne nevhodné komentovanie ženskej postavy zo strany hlavného protagonistu, máme za to, že predmetná scéna nedosahuje takú intenzitu, na základe ktorej by ju bolo potrebné označiť ako scénu, ktorá sa dostáva do rozporu s označením programu.

Slide oznámi, že sejf, aký má Shaw, ešte nikdy neotváral. Kradne len veci z balkónov.
18:01:19 Na otázku, či kradne kvetináče, Slide odpovedá: *„Debil, kvetináče nekradnem. Kradnem tam paraboly...“* Slide odporučí nájsť odborníka.
18:01:44 Josh sa obráti na kolegyňu Odessu: *„Viete, Odessa, máme tu problém ako sviňa.“*
Odessa: *„Kto je tu pre vás sviňa?“* Josh jej vysvetlí, o čo ide. Odessin otec bol zámočník a naučil ju otvárať každý zámok. Charliemu ponúknu stať sa správcom budovy miesto Josha, chce to prijať.

Krátky slovník slovenského jazyka definuje výraz ***„sviňa“*** vo význame nadávky ako hrubý, teda expresívny výraz. Predmetný výraz bol použitý v slovnom spojení ako metafora ***„máme tu problém ako sviňa“.*** Kancelária Rady nepokladá výskyt tejto metafory za sporný, a zastávame názor, že nie je ho potrebné označovať prísnejším piktogramom nevhodnosti.

18:17:20 Josh hovorí: *„Do riti!“* Informuje ostatných, že Slide mu ukradol oblek a ide do veže pre peniaze sám. Všetci sú rozhorčení, Enrique povie: *„Nehovoril som, že nás odrbe?“* Josh navrhne držať sa plánu.
18:17:48 Manuel sa v práci prihovorí strážnikom: *„No, do riti. Tomuto neuveríte, chlapi...“* Ukáže im titulnú stranu Playboya s babou, ktorá býva v Toweri.

Slovník súčasného slovenského jazyka definuje výraz ***„odrbať“*** vo význame neklamať ako hrubý, teda expresívny výraz. Máme zato, že predmetný výraz dosahuje takú intenzitu, na základe ktorej ho je možné klasifikovať ako expresívny výraz podľa ustanovenia *1 ods. 2 písm. f) vyhlášky 589/2007 Z.z.*

18:22:59 Keď kumpáni uvidia pred bytom Shawa ležiaceho policajta, Fitzhugh povie: *„Ó, do riti, to by som na ňu nepovedal.“* V Shawovom byte nájdu trezor. Slide na nich namieri zbraň.

18:24:15 Slide vyzve Josha, aby odstúpil od trezora, no Josh odmietne.
Slide nepovolí: *„Pripravený na smrť, debil?“* Ani Josh nemieni ustúpiť. Slide sa vyhráža, že Josha zastrelí, ale zabráni mu v tom Odessa, ktorá Slida odzbrojí.

Ako sme už vyššie v analýze uviedli, Krátky slovník slovenského jazyka definuje výraz ***„debil“*** vo význame ***„hlupák/sprosták v nadávke“*** ako expresívny výraz. Vzhľadom na jeho nízku intenzitu ho Kancelária Rady nepokladá za sporný vo vzťahu k označeniu posudzovaného programu.

18:25:10 Fitzhugh sa zmocní Slidovej zbrane, namieri na neho a kričí: *„Tvárou k zemi, ty hnusná sviňa. Na zem, ty hajzel....“* Ostatní ho upokojujú.
18:25:25 Fitzhugh ďalej hovorí Slidovi: *„Si sračka, ty sviňa.“* Odessa ide otvoriť trezor.

V uvedenom dialógu je zjavný výskyt expresívny výrazov, ktoré sme už vyššie v materiály analyzovali. Aj napriek tomu, že výrazy samé o sebe nedosahujú takú intenzitu, na základe ktorej by museli byť klasifikované ako nevhodné pre maloletých do 15 rokov, sme toho názoru, že slovná agresivita v uvedenom dialógu je zjavná a dosahuje takú intenzitu, na základe ktorej je možné označiť uvedený dialóg za taký, ktorý sa dostáva do rozporu s označením programu a zároveň ako ten, ktorý je vhodný pre maloletých od 15 rokov.

18:25:48 Charlie sa vráti do hotela a hovorí Rose, o planom poplachu. Volal s manželkou, ktorá doma pozerala televízor: *„Čo robíš, nepraskla ti voda? Nie. Neroztiahla sa ti vagína? Nie....“* Potom zistil, že manželka mu neposlala SMSku, lebo stratila mobil.

V uvedenej časti posudzovaného programu je možné zachytiť výskyt nevhodne/nemravne formulovaného vyjadrenia. Nazdávame sa, že aj keď uvedená scéna neobsahuje vyslovene obscénne výrazy, keďže výraz ***„vagína“*** je kodifikačnými príručkami slovenského jazyka definovaný ako odborný výraz, sme toho názoru, že v kontext v akom tento výraz odznel, sa javil obscénny. Máme za to, že predmetná scéna dosiahla intenzitu, na základe ktorej môžeme hodnotiť rozpor s označením posudzovaného programu. Uvedené vyjadrenie je podľa nášho názoru vhodné pre maloletých od 15 rokov veku.

18:28:02 Slide požiada Fitzhugha, aby mu vrátil zbraň, ale ten sa bráni. Slide povie: *„Neser ma a vráť mi ju.“* Zbraň vystrelí. Josh zistí, že peniaze Shaw ukryl vo ferrari zo zlata.
Fitzhugh povie: *„No do riti. Tá kapota je zo zlata.“* Rozmýšľajú, ako auto vyniesť von - je veľmi veľké a ťažké. Zúfalý Josh zahreší: *„Do riti.“*

Synonymický slovník slovenčiny definuje výraz ***„srať“*** vo význame vzbudzovania hnevu/rozčúlenia ako expresívny výraz., a teda vzhľadom na kontext jeho použitia, ako aj význam, v ktorom bol použitý, ho považujeme za expresívny výraz, ktorý nie je v rozpore s označením programu.

Fitzhugh sa rozcíti a spomína na šťastnú minulosť, nechce pokračovať v akcii s autom.
18:32:37 Slide zakričí na Fitzhugha: *„Nebuď sračka a vtiahni ho k sebe!“*
Na chodbe sa preberie strážnik bytu a snaží sa dostať dnu.
Josh zareaguje: *„Do riti!“* Slide sa chce vzdať, Josh je proti. Slide presviedča Josha o svojej pravde: *„Zlý nápad. Ty strelíš FBI agenta do nohy, vystrelí na prvého negra, ktorého zbadá. Kašli na to.“*
Fitzhugh sa rozhodne prekonať, povie si: *„Dokážem to. Nie som sračka.“*
18:33:52 Keď sa Fitzhugh pokúša dostať auto do bytu, vypadne z okna zavesený na nárazníku. Povie: *„Do riti. Do riti.“* Fitzhughovi pomôže Charlie.
18:35:25 Slide a Josh vlezú do auta, potrebujú ho dostať do bytu. Pri pohľade dolu Slide povie: *„No, do riti.“*

Výraz ***„sračka“*** v zmysle ***„padavka“*** kodifikačné príručky slovenského jazyka nedefinujú. Aj napriek tomu, že sa jedná o expresívny výraz, ktorý navyše má hanlivý charakter, sme toho názoru, že jeho intenzita nie je natoľko vysoká, aby bolo nutné predmetný výraz označiť prísnejším piktogramom nevhodnosti.

V uvedenej scéne bolo možné opäť zaznamenať výskyt výrazu ***„neger“.*** Ako už bolo vyššie uvedené, ide o hrubý/expresívny výraz označujúci človeka tmavej pleti patriaceho k negroidnej rase. V horeuvedenom kontexte tento výraz odznel v napätej situácii a možno aj tvrdiť, že opäť s výskytom výraznej slovnej agresie. Na základe uvedeného možno predmetnú scénu subsumovať pod kritérium nachádzajúce sa v ustanovení *1 ods. 2 písm. f) vyhlášky 589/2007 Z.z.*

18:36:29 Slide a Josh rozkývu auto a dostanú ho do bytu, Charlie na to povie: *„Do riti, Josh. Vieš, čo si mi spôsobil? Zničil si mi život....“*Josh mu povie o cene auta.
18:37:22 Kumpáni sa pokúšajú dostať auto k výťahu., Josh nájde v aute Shawovu účtovnú knihu so záznamami o dlhoch. Povie: *„No, do riti.“* Na chodbu príde nájomníčka bytu a chce vyvenčiť psíka.

Agentka nájde v Shawovom byte sejf a vytkne mu, že jeho zatajením porušil podmienku prepustenia na kauciu. Tým prišiel o 10 miliónov a musí ostať v byte do ďalšieho pojednávania. Shaw hľadá ferrari, agentka dá uzavrieť budovu. Na monitore vidí unikajúcu dodávku.
18:51:53 Začne naháňačka. Zastavia dodávku, ale ferrari v nej nie je. Agentka Claire zareaguje: *„Ach, tí hajzli. Odrbali nás.“*

Ako sme už vyššie v materiály analyzovali, Slovník súčasného slovenského jazyka definuje výraz ***„odrbať“*** vo význame neklamať ako hrubý, teda expresívny výraz. Máme zato, že predmetný výraz dosahuje takú intenzitu, na základe ktorej ho je možné klasifikovať ako expresívny výraz podľa ustanovenia *1 ods. 2 písm. f) vyhlášky 589/2007 Z.z.*

Z analýzy uvedených scén vyplýva, že v programe najčastejšie odznelo slovné spojenie ***do riti***, príp. slovo ***riť*,** ktoré je podľa Slovníka súčasného slovenského jazyka definované ako hrubý, teda expresívny výraz, ak je použitý vo význame *zahrešenia vyjadrujúceho zlosť, hnev, rozhorčenie.* V kodifikačnej príručke Krátky slovník slovenského jazyka je slovo ***riť*** uvedené ako hrubý výraz označujúci *análny otvor, konečník* alebo *zadnú (sedacia) časť tela, zadok.* Aj napriek vysokej frekvencii výskytu tohto výrazu v posudzovanom programe, sa nazdávame, že na základe jeho nízkej intenzity sa nedostáva do rozporu s označením programu.

Čo sa týka spôsobu a formy spracovania programu, ide o pomerne jednoduché bežné spracovanie dobrodružnej/krimi komédie, dostupnej pre široké spektrum recipientov. Humor sa vedie v jednoduchej línii, miestami na hranici vkusu, ale so zameraním vhodným pre nenáročné publikum.

Program obsahoval nad rámec označenia programu kritérium JSO podľa ustanovenia:
- § 1 ods. 2 písm. f) slovná agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
- § 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vzhľadom k celkovej dĺžke programu (cca 135 min. vrátane reklamných blokov) **je frekvencia** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti pre maloletých do 15 rokov podľa ustanovenia *§ 1 ods. 2 písm. f) slovná agresivita a expresívne vyjadrovanie* a tiež podľa kritéria *§ 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov* v danom programe **značne vysoká.** Citované nevhodné obscénne vyjadrenia tvoria pomerne veľkú časť z časovej plochy programu. Taktiež pomerne veľkú časť tvoria aj vyjadrenia, v ktorých je zjavná slovná agresivita hlavný protagonistov posudzovaného programu. Kancelária Rady zaznamenala taktiež nezanedbateľný počet expresívnych výrazov, ktoré sa svojou intenzitou dosali do rozporu s označením programu a v neposlednom rade aj vulgárne výrazy, ktoré boli častokrát súčasťou či už scény s obscénnym kontextom alebo aj mimo nich. Posúdenie frekvencie predmetných kritérií na jednej strane a celkové trvanie programu na strane druhej, počet sporných scén vrátane časovej plochy, ktorú zaberali s ohľadom na ich explicitnosť a celkové vyznenie pre divákov odôvodňuje nevhodnosť programu pre maloletých do 15 rokov.

Intenzita jednotlivých kritérií z pohľadu ich vekovej vhodnosti pre maloletých je však natoľko vysoká, aby odôvodňovala označenie programu ako nevhodného pre maloletých do 15 rokov. Je spätá v danom prípade s kontextom programu. Celou dejovou líniou sa tiahnu obscénne dialógy, ktoré sú častokrát dopĺňane expresívnymi či vulgárnymi výrazmi. Výskyt slovnej agresivity v posudzovanom programe je taktiež zjavný.

S prihliadnutím na **kontextuálny výskyt** hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele **a na spôsob a formu spracovania vzhľadom na charakter a druh diela,** umelecké a morálne posolstvo diela a **intenzitu a frekvenciu** výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, považujeme zaradenie predmetného programu ako nevhodného pre maloletých do 12 rokov za chybné. Po posúdení nevhodných obsahov v diele podľa § 1 ods. 5 JSO je možné skonštatovať, že vzhľadom na spôsob spracovania predmetného diela a kontext diela, v rámci ktorého boli odvysielané scény s obsahom kritérií JSO podľa kritéria *§ 1 ods. 2 písm. f) slovná agresivita a expresívne vyjadrovanie* a tiež podľa kritéria *§ 1 ods. 2 písm. g) vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov* **je klasifikácia programu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov v plnej miere adekvátna.**

Vzhľadom na uvedené sme toho názoru, že účastník konania porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z., a to v súvislosti s tým, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 17.4.2021 v čase o cca 16:38 hod. program *Majstrovský plán,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov**.**

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt). Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správnemu deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt. Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z.: *„Sankciu podľa odseku 1 písm. d) rada uloží, ak vysielateľ, prevádzkovateľ retransmisie, poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie alebo právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 2 ods. 3 a 4 aj napriek písomnému upozorneniu rady opakovane porušila povinnosť. Rada uloží pokutu bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 19. Rada môže uložiť pokutu aj bez predchádzajúceho upozornenia, ak bola porušená povinnosť uložená v § 16 ods. 2 písm. a) a c), ods. 3 písm. k), § 20 ods. 1 a 3, § 30, ako aj v prípade vysielania bez oprávnenia [§ 2 ods. 1 písm. b)] alebo prevádzkovania retransmisie bez oprávnenia [§ 2 ods.1 písm. e)].“*

Podľa ustanovenia § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z.: *„Pokutu rada určí podľa závažnosti veci, spôsobu, trvania a následkov porušenia povinnosti, miery zavinenia a s prihliadnutím na rozsah a dosah vysielania, poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a retransmisie, získané bezdôvodné obohatenie a sankciu, ktorú už prípadne uložil samoregulačný orgán pre oblasť upravenú týmto zákonom v rámci vlastného samoregulačného systému.“*

Účastník konania sa dopustil porušenia ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. (§ 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z.z. účinného do dňa 31. 12. 2013) už v minulosti. Prvými sankciami boli:

- Rozhodnutie č. RL/398/2002, ktorým bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona (*Tajomstvo minulého leta).* Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2.9. 2002.
- Rozhodnutie č. RL/412/2002, ktorým bola účastníkovi konania uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona (*Listy od vraha).* Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 11. 2002.

Poslednými rozhodnutiami vo veci porušenia § 20 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z. boli účastníkovi konania uložené nasledovné sankcie:

Právoplatné v čase spáchania správneho deliktu

- Rozhodnutím č. RP/05/2010, bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 3.400,- eur (*Trhni si!).* Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 11. 2010.
- Rozhodnutím č. RP/26/2010, bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 5.000,- eur (*Veľmi nebezpečné známosti).* Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 6. 2011.
- Rozhodnutím č. RP/29/2010 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 5.000,- eur (*Panenstvo na obtiaž*). Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 3. 2011.
- Rozhodnutím č. RP/56/2010 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 7.000,- eur (*Návod na vraždu).* Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 5. 2011.
- Rozhodnutím č. RP/89/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 5.000,- eur *(Šéfka).* Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 19. 10. 2011.
- Rozhodnutím č. RP/25/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 700,- eur za odvysielanie upútavok bez ich označenia grafickým symbolom JSO, čím došlo k porušeniu § 6 ods. 5 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 7. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/26/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 5.000,- eur za odvysielanie programu *NOVINY PLUS-MARTINKA KLEOPATRA Z TURCA* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 7. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/109/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 2.000,- eur za odvysielanie programu *Dumbo* bez označenia grafickým symbolom JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 3. 2012.
- Rozhodnutiami RP/57/2011, RP/58/2011, RP/59/2011, RP/61/2011, RP/62/2011 a RP/93/2011 boli účastníkovi konania uložené sankcie – pokuty vo výške 700,- eur za porušenie § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z.z. v súvislosti s odvysielaním upútavok uvedených vo výrokoch týchto rozhodnutí bez toho, aby ich označil grafickým symbolom podľa Jednotného systému označovania po celý čas ich vysielania, resp. bez toho, aby ich označil grafickým symbolom podľa Jednotného systému označovania, čím došlo k porušeniu § 6 ods. 5 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 6. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/17/2011, bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 10.000,- eur za odvysielanie programu *Trhni si!* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 6. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/84/2011 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 3.300,- eur za odvysielanie programu *Chilli, sex a samba* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 12 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9. 5. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/03/2012 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 3.400,- eur za odvysielanie programu *Trhni si!* s označením ako program nevhodný pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 22. 3. 2012.
- Rozhodnutím RP/08/2012 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 10.000,- eur za odvysielanie programu *Návod na vraždu* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Touto sankciou Rada účastníka konania sankcionovala nielen za porušenie § 20 ods. 4, ale aj za porušenie § 35 ods. 3. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 6. 2013.
- Rozhodnutím č. RP/026/2012 bola účastníkovi konania uložená sankcia - pokuta vo výške 1.000,- eur za odvysielanie programovej ponuky bez jej označenia podľa JSO a za odvysielanie upútavky na program klasifikovaný ako nevhodný a neprístupný pre maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 a § 5 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 9. 2012.
- Rozhodnutím č. RP/031/2012 bola účastníkovi konania uložená úhrnná pokuta vo výške 4.000,- eur za porušenie § 20 ods. 4 a § 39a ods. 2 za odvysielanie programu *Farmár hľadá ženu* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 7. 8. 2012.
- Rozhodnutím RP/065/2012 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 1. 500 eur za odvysielanie programu *Hotel Paradise* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 12. 2013.

- Rozhodnutím RP/023/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **1. 500** eur za odvysielanie programu *Farmár hľadá ženu* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.5.2014.
- Rozhodnutím RP/029/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **3. 500** eur za nesprávne uplatnenie § 6 ods. 5 a a § 5 ods. 1 JSO a za porušenie § 35 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s odvysielaním program *Princ z Perzie: Piesky času.* Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.2.2015.
- Rozhodnutím RP/031/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 2. 000 eur za nesprávne uplatnenie § 6 ods. 5, § 4 ods. 1 a § 5 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 10.10.2014.
- Rozhodnutím RP/060/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 3. 000 eur za odvysielanie upútaviek na programy klasifikované ako nevhodné a neprístupné pre maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod a za odvysielanie informácie o svojej programovej ponuke prostredníctvom oznámení o vlastnom programe vo forme textových informácií bez uvedenia príslušného grafického symbolu Jednotného systému označovania k programom nevhodným a neprístupným maloletým, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 a § 5 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.11.2014.
- Rozhodnutím RP/041/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **700 eur** za nesprávne uplatnenie § 6 ods. 5 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.12.2014.
- Rozhodnutím RP/045/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **1. 000 eur** za odvysielanie upútavky na program klasifikovaný ako nevhodný a neprístupný pre maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.4.2015.
- Rozhodnutím RP/049/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **1. 000 eur** za odvysielanie upútavky na program klasifikovaný ako nevhodný a neprístupný pre maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod, čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.9.2014.
- Rozhodnutím RP/052/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2. 000 eur** za odvysielanie upútaviek na programy, ktoré neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotné programy a za odvysielanie informácie o svojej programovej ponuke prostredníctvom oznámení o vlastnom programe vo forme textových informácií, pričom k univerzálnym programom – *Fantastické torty* a programom nevhodným pre maloletých do 12 rokov – *Kde bolo, tam bolo* neuviedol príslušný grafický symbol Jednotného systému označovania, čím došlo k porušeniu § 6 ods. 5 a § 5 ods. 1 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 5.2.2015.
- Rozhodnutím RP/053/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **1. 500** eur za odvysielanie programu *Súdna sieň – Extrémne prípady* s nesprávnym grafickým symbolom JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2.6.2014.
- Rozhodnutím RP/063/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **6. 000** eur za odvysielanie programu *Hotel Paradise* s označením ako program nevhodný pre maloletých do 15 rokov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.4.2015.
- Rozhodnutím RP/069/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5. 000 eur** za odvysielanie upútaviek na programy klasifikované ako nevhodné a neprístupné pre maloletých do 18 rokov pred 22:00 hod, za odvysielanie upútaviek na programy klasifikované ako nevhodné pre maloletých do 15 rokov pred 20:00 hod, za odvysielanie informácie o svojej programovej ponuke prostredníctvom oznámení o vlastnom programe vo forme textových informácií bez uvedenia príslušného grafického symbolu Jednotného systému označovania k programom nevhodným a neprístupným maloletým a za odvysielanie upútaviek na programy, ktoré neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotné programy , čím došlo k porušeniu § 4 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1 a § 6 ods. 5 JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.4.2015.
- Rozhodnutím RP/093/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **700 eur** za odvysielanie v rámci programu *Noviny* príspevok informujúci o obsahu programu *Šport*, ktorý obsahoval aj obrazové informácie zachytávajúce surovú čelnú zrážku dvoch koní na dostihoch v Nemecku, teda napĺňajúce kritérium „reálne násilie s jeho následkami“, pred ktorý nezaradil slovné upozornenie „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov“, čím došlo

k nesprávnemu uplatneniu § 6 ods. 6 Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.2.2015.

- Rozhodnutím RP/094/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2. 500 eur** za odvysielanie programu *Slnko, seno, slanina,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, hoci tento obsahoval vyjadrenia napĺňajúce hodnotiace kritérium „obscénne a vulgárne vyjadrovanie“, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia ako aj vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo daného programu podmieňujú klasifikáciu a označenie daného programu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.4.2016.
- Rozhodnutím RP/095/2013 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **10. 000 eur** za I. v premiére a v repríze odvysielal program *Slnko, seno, slanina,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, hoci tento obsahoval hodnotiace kritérium „zobrazenie šikanovania“, podmieňujúce klasifikáciu a označenie programu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania, za II. odvysielal reklamné šoty v celkovom časovom rozsahu 12 minút a 3 sekundy, teda o 3 sekundy dlhšom ako povolených 12 minút. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.2.2015.
- Rozhodnutím RP/008/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške 8. 000 eur za to, že I. porušil povinnosť ustanovenú v § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 15. 7. 2013 o cca 20:31 hod. a 13. 8. 2013 o cca 22:40 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ programy *Slnko, seno, slanina,* ktoré označil ako nevhodné pre maloletých divákov do 12, hoci tieto obsahovali hodnotiace kritérium „obscénne vyjadrovanie“, podmieňujúce klasifikáciu a označenie programov ako nevhodných a neprístupných pre maloletých divákov do 18 rokov, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania, II. porušil povinnosť ustanovenú v § 36 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z. a III. porušil povinnosť ustanovenú v § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 3. 2014.
- Rozhodnutím RP/017/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2. 500 eur** za to, že dňa 4. 8. 2013 v čase o cca 17:01 hod odvysielal v rámci programovej služby JOJ program *Slnko, seno, slanina,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval vyjadrenia, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „obscénne vyjadrovanie a vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“ a „expresívne vyjadrovanie“, t.j. klasifikačné kritéria opodstatňujúce označenie programu ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.5.2014.
- Rozhodnutím RP/051/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5.000 eur** za to, že dňa 19. 2. 2014 v čase cca o 12:33 hod odvysielal na televíznej programovej službe WAU program *Plastický chirurg z Beverly Hills,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá **„***zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém***“,** a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.8.2016.
- Rozhodnutím RP/053/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5. 000 eur** za to, že dňa 2. 1. 2014 v čase o cca 15:07 hod odvysielal na doplnkovej obsahovej službe (teletexte) programovej služby JOJ na strane 801D komunikát (inzerát) v znení: „*Moja pička sa celá chveje od vzrušenia a čaká, kedy ho už poriadne zapichneš a zaplníš ju horúcim semenom. Ak si nadržaný nečakaj, zavolaj!“*, ktorý nebol označený žiadnym symbolom Jednotného systému označovania, hoci tento obsahoval vyjadrenia napĺňajúce hodnotiace kritérium *obscénne a vulgárne vyjadrovanie*, podmieňujúce klasifikáciu a označenie daného programu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.11.2016.

- Rozhodnutím RP/054/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2. 500 eur** za to, že dňa 2. 12. 2013 v čase cca od 9:10 hod odvysielal v rámci programovej služby JOJ program *Extrémne prípady,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, hoci tento obsahoval vyjadrenia napĺňajúce hodnotiace kritérium *expresívne vyjadrovanie a vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia ako aj vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo daného programu podmieňujú klasifikáciu a označenie daného programu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 15 rokov*, čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.10.2014.
- Rozhodnutím RP/056/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5. 000 eur** za to, že dňa 19. 3. 2014 o cca 19:52 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ v programe *Šport* príspevok s názvom *Najrýchlejšie K. O. na svete!*, zobrazujúci náhly likvidačný kop do hlavy v rámci kick-boxového zápasu, pred ktorý nezaradil slovné upozornenie „Nasledujúce zábery nie sú vhodné pre maloletých divákov", čím došlo k nesprávnemu uplatneniu Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21.5.2015.
- Rozhodnutím RP/059/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **3. 000 eur** za to, že dňa 28. 3. 2014 v čase o cca 20:30 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ PLUS program *Tombstone – Mesto zločinu,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov", „vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov", t.j. klasifikačné kritéria ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania opodstatňujú klasifikáciu programu ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.3.2016.
- Rozhodnutím RP/060/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **2. 000 eur** za to, že na programovej službe JOJ PLUS odvysielal dňa 12. 6. 2014 o cca 20:07 hod upútavku na program *C.S.I.: Kriminálka New York,* ktorú neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program vysielaný dňa 12. 6. 2014 o cca 21:45 hod., čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 druhá veta Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 8.8.2016.
- Rozhodnutím RP/069/2014 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** za to, že dňa 11. 5. 2014 v čase od cca 14:52 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS program *Srdečný pozdrav ze zeměkoule,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 7 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov"*, *„zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie", „expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na jeho kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu jeho spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov",* a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 12 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.4.2016.
- Rozhodnutím RP/65/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **700 eur** za to, že dňa 20. 3. 2015 v čase o cca 9:15 hod. odvysielal v rámci programovej služby WAU program *Najlepší dom vyhráva - USA* bez označenia piktogramom Jednotného systému označovania, ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„predmety vyvolávajúce strach"* a *„zobrazenie prostredia v tmavých a pochmúrnych farbách"*, ktoré podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 7 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako univerzálneho programu nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.5.2016.

- Rozhodnutím RP/7/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **8.000 eur** za to, že dňa 16. 10. 2014 v čase o cca 12:54 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ program *Aféry,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„expresívne vyjadrovanie, vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, scény spojené so sexuálnymi deviáciami“,* a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 7. 2015.
- Rozhodnutím RP/13/2015 bola účastníkovi konania uložená súhrnná sankcia – pokuta vo výške **6.000 eur** za to, že na programovej službe JOJ odvysielal dňa 19. 9. 2014
  - o cca 20:54:23 hod., 21:30:56 hod., 21:52:55 hod., 22:44:16 hod., 22:50:40 hod., 23:33:18 hod. a 23:54:23 hod. upútavky na program *Útek zo Sibíri,* ktoré neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program vysielaný dňa 20. 9. 2014 o cca 20:31 hod. na programovej službe JOJ,
  - o cca 21:30:26 hod. a 22:57:51 hod. upútavku na program *Výkupné*, ktorú neoznačil totožným grafickým symbolom ako samotný program vysielaný dňa 21. 9. 2014 o cca 22:42 hod. na programovej službe JOJ,

čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 druhá veta Jednotného systému označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 5. 2017.

- Rozhodnutím RP/21/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **5.000 eur** za to, že I. porušil **§ 20 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že dňa 23. 11. 2014 v čase o cca 12:02 hod v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Ťažko zamilovaný,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 7 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium *„zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí“, „expresívne vyjadrovanie“, „vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania a za to, že II. porušil **§ 35 ods. 3** zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že program *Ťažko zamilovaný* odvysielaný na televíznej programovej službe JOJ dňa 23. 11. 2014 o cca 12:02:41 hod v trvaní cca 148 minút a 15 sekúnd (vrátane reklamných prerušení) prerušil zaradením reklamy päťkrát. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 4. 2017.
- Rozhodnutím RP/30/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **4.000 eur** za to, že dňa 20. 11. 2014 v čase o cca 14:02 hod v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Extrémne prípady,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium ***„obscénne vyjadrovanie“*** podmieňujúce jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. 4. 2017.
- Rozhodnutím RP/44/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **3.000 eur** za to, že dňa 4. 1. 2015 v čase cca od 20:26 hod odvysielal v rámci programovej služby JOJ program *21 Jump Street*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá „vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie“, „sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy“, ktoré podľa § 1 ods. 1 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 5. 2017.
- Rozhodnutím RP/51/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **2. 000 eur** za to, že dňa 15. 2. 2015 v čase o cca 17:25 hod v rámci programovej služby WAU odvysielal

program Milenec vdovy, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) „obscénne vyjadrovanie“, podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. c) „sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie“ a podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) expresívne vyjadrovanie , ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 12. 2016.

- Rozhodnutím RP/53/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **663 eur** za to, že dňa 13.3.2015 v čase o cca 20:35 hod v rámci programovej služby JOJ odvysielal program Kandidát, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium „vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie“, a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného a neprístupného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. 12. 2016.
- Rozhodnutím RP/62/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **3. 000 eur** za to, že dňa 27. 5. 2015 v čase o cca 09:53 hod. v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Keby bolo keby 2*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) *„vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie“*, podľa ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) *„expresívne vyjadrovanie“* a podľa § 1 ods. 2 písm. g) *„vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 5. 2017.
- Rozhodnutím RP/65/2015 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **700 eur** za to, že dňa 20. 3. 2015 v čase o cca 9:15 hod. odvysielal v rámci programovej služby WAU program *Najlepší dom vyhráva - USA* bez označenia piktogramom Jednotného systému označovania, ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„predmety vyvolávajúce strach“* a *„zobrazenie prostredia v tmavých a pochmúrnych farbách“*, ktoré podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 7 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako univerzálneho programu nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25. 5. 2016.
- Rozhodnutím RP/28/2016 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **3.000 eur** za to, že dňa 22.1.2016 v čase o cca 19:45 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ PLUS program *Profesionáli*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„zobrazenie erotických pomôcok“* a *„obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov“*, a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 8. 2016.
- Rozhodnutím RP/29/2016 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **3.000 €,** za to, že dňa 5. 12. 2015 v čase o cca 16:47 hod a dňa 6. 12. 2015 o cca 10:01 hod odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS program *Peklo v Ríme*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá:

1.) *„zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti*“, ktoré podľa § 1 ods. 1 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov,

2.) *„detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov* “, ktoré podľa § 1 ods. 2 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 5. 8. 2016.

- Rozhodnutím RP/15/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **2.000 €,** za to, že dňa 5. 9. 2016 v čase o cca 19:32 hod. v rámci programovej služby JOJ PLUS odvysielal program *Profesionáli,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa ustanovenia JSO
- § 1 ods. 1 písm. b) *vulgárne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. f) *expresívne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. g) *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,*

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28. 3. 2017.

- Rozhodnutím RP/18/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **5.000 €,** za to, že dňa 28. 9. 2016 v čase o cca 20:39 hod v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Za sklom,* ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie* a kritérium *zobrazenie erotických pomôcok,* ktoré podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho vysielaním bez označenia piktogramom Jednotného systému označovania v čase od cca 21:25:21 do 21:25:26, od cca 21:25:50 do 21:25:55, od cca 21:26:46 do 21:26:51, jeho označením od cca 20:39:23 (začiatok programu) do 21:25:21, od cca 21:25:40 do 21:25:50, od cca 21:25:55 do 21:26:46 ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov a jeho označením od cca 21:25:26 do 21:25:40, od cca 21:26:51 do 22:08:32 (záver programu) ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 4. 2017.
- Rozhodnutím RP/22/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **14.000 €,** za to, že:

a. dňa 22.11.2016 v čase o cca 5:58 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby WAU program *Aféry,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„expresívne vyjadrovanie, vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, scény spojené so sexuálnymi deviáciami“,* a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania.

b. dňa 22.11.2016 v čase o cca 10:00:53 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ program *Aféry,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„expresívne vyjadrovanie, vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, obscénne vyjadrovanie, sexuálne scény“,* a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania,

c. dňa 5.12.2016 v čase o cca 9:50 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ program *Aféry,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá *„expresívne vyjadrovanie, vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, vulgárne vyjadrovanie, scény spojené so sexuálnymi deviáciami“,*

a ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania.
Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 9. 5. 2017.
- Rozhodnutím RP/28/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **4.000 €,** za to, že dňa 21. 11. 2016 v čase cca o 18:11:39 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ PLUS program *C.S.I.: Kriminálka New York,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium ***zobrazenie násilia na živých bytostiach,*** *najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 19. 7. 2017.
- Rozhodnutím RP/31/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **10. 000 €,** za to, že dňa 19.1.2017 v čase cca o 10:31 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Dedičstvo,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) vulgárne vyjadrovanie,
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) expresívne vyjadrovanie,
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) obscénne vyjadrovanie ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 21. 7. 2017,
- Rozhodnutím RP/33/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **7. 000 €,** za to, že dňa 3.3.2017 v čase cca o 9:40:03 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Ako som prežil,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. a) *zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,*
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) *vulgárne vyjadrovanie,*
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. d) *zobrazenie a prezentovanie alkoholizmu, v ktorom sa spôsobom spracovania alkoholizmus zľahčuje,*
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 10. 2017.
- Rozhodnutím RP/37/2017 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **3. 000 €,** za to, že dňa 7. 6. 2015 v čase o cca 18:56 hod. v rámci televíznej programovej služby WAU odvysielal program *Šokujúca zmena*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium *„zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné“*, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňuje jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 12. 2017.
- Rozhodnutím RP/4/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **20. 000 €,** za to, že
1.) dňa 28.7.2017 v čase cca o 7:22 hod odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Aféry,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) *vulgárne vyjadrovanie,*
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. f) *sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného*

správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami,
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,*
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania,
2.) dňa 3. 8. 2017 v čase o cca 7:35 hod. odvysielal v rámci televíznej programovej služby JOJ program *Aféry*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritériá podľa
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) *vulgárne vyjadrovanie,*
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. f) *sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami,*
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,*
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 7.3.2018.
- Rozhodnutím RP/5/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **1. 500 €,** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 27.8.2017 v čase o cca 8:00 hod. program *Rio*, ktorý klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, ktorý naplnil hodnotiace kritéria podľa
- ustanovenia § 1 ods. 4 písm. b) JSO *zobrazenie prostredia v tmavých a pochmúrnych farbách alebo scény s príliš hlučnou hudbou alebo náhlymi zvukovými zmenami*,
- ustanovenia § 1 ods. 4 písm. c) JSO *vynútené násilie voči bezmocným, najmä voči deťom alebo zvieratám,*
- ustanovenia § 1 ods. 3 písm. k) JSO *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov,*
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,*
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania opodstatňujú klasifikáciu programu ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 7 rokov, čím účastník konania odvysielaním programu bez označenia piktogramom vekovej vhodnosti nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.3.2018;
- Rozhodnutím RP/11/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **1. 000 €,** za to, že na programovej službe JOJ odvysielal dňa 30.9.2017 o cca 15:17 hod. upútavku na program *Take me out*, pričom nezabezpečil jej označenie rovnakým grafickým symbolom vekovej vhodnosti po celý čas jej trvania, čím nesprávne uplatnil § 6 ods. 5 druhá veta vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.4.2018.
- Rozhodnutím RP/15/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia pokuta vo výške **8. 000 €,** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 5.11.2017 v čase o cca 20:38 hod. program *Päťdesiat odtieňov sivej*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritéria podľa ustanovenia
- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *obscénne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 1 písm. e) JSO *zobrazenie erotických pomôcok,*
- § 1 ods. 1 písm. f) JSO *scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami,*

ktoré opodstatňujú klasifikáciu programu ako nevhodného a neprístupného pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.6.2018.

- Rozhodnutím RP/21/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **7 000 eur**, za to, že dňa 18. 12. 2017 o cca 20:32 hod. a dňa 7. 1. 2018 v čase o cca 14:30 hod v rámci televíznej programovej služby JOJ a JOJ PLUS odvysielal program Smrtonosná pasca 4.0, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňuje jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 8. 2018.

- Rozhodnutím RP/29/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **8 000 eur**, za to, že
1.) dňa 28. 2. 2018 v čase o cca 13:37 hod. odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Policajti v akcii*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *slovná agresivita, expresívne vyjadrovanie,*
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,*
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO,
2.) dňa 28. 2. 2018 v čase o cca 14:39 hod. odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Policajti v akcii*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie,*
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovná agresivita,*
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,*
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.10. 2018

- Rozhodnutím RP/35/2018 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **8 000 eur**, za to, že dňa 16. 4. 2018 v čase o cca 10:34 hod. odvysielal na televíznej programovej službe JOJ program *Rodinné záležitosti*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. d) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,*
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie,*
- ustanovenia § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,*
- ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) JSO *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,*
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. 12. 2018.

- Rozhodnutím RP/5/2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **8 000 eur**, za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS odvysielal dňa 8.9.2018 v čase o cca 20:12 hod. program *Mafstory,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritérium podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie,* ktoré podmieňuje jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO
Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19. 2. 2019.
- Rozhodnutím RP/11/2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta **8 000 eur**, za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS odvysielal dňa 29.9.2018 v čase o cca 20:14 hod. program *Mafstory,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritérium podľa ustanovenia § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie,* ktoré podmieňuje jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO.
Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 4. 2019.
-Rozhodnutím č. RP/16/2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta 16 000 eur za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 2. 1. 2019 v čase o cca 14:52 hod. program Niečo na tej Mary je, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia
- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie,
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO expresívne vyjadrovanie,
- § 1 ods. 2 písm. g) JSO vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 5. 2019.

- Rozhodnutím č. RP/32/2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **8 000 eur** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 5. 3. 2019 v čase o cca 9:10 hod. program *Súdna sieň*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia

- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovnú agresivitu, expresívne vyjadrovanie* ,
- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov*,

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 12. 2019.

- Rozhodnutím č. RP/36/2019 zo dňa 4. 12. 2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **3 500 eur** za to, že dňa 17. 5. 2019 v čase o cca 08:52 hod. v rámci programovej služby JOJ

PLUS odvysielal program *Profesionáli,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia
- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,*
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 1. 2020.

- Rozhodnutím č. RP/38/2019 zo dňa 18. 12. 2019 bola účastníkovi konania uložená sankcia- pokuta vo výške **6 000 eur** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ dňa 15. 6. 2019 v čase o cca 14:31 hod. a v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS dňa 16. 6. 2019 v čase o cca 20:10 hod. odvysielal program *Tučné babenky*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia
- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *vulgárne vyjadrovanie a obscénne vyjadrovanie*,
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovnú agresivitu a expresívne vyjadrovanie*,
- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie*, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 1. 2020.

- Rozhodnutím č. RP/1/2020 zo dňa 15. 1. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **4 000 eur** za to, že dňa 12. 6. 2019 v čase o cca 21:00 hod. v rámci programovej služby WAU odvysielal program *C.S.I.: Kriminálka Las Vegas,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia
- § 1 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,*
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovnú agresivitu a expresívne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie,* ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 2. 2020.

Neprávoplatné v čase spáchania správneho deliktu

-Rozhodnutím č. RP/3/2020 zo dňa 15. 1. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **16 000 eur**, okrem iného (§ 19 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z.) i za to, že na televíznej programovej službe JOJ odvysielal dňa 9. 6. 2019 v čase cca o 20:39 hod a taktiež dňa 11. 6. 2019

v čase cca o 21:45 hod. program *Zabijaci*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa:

- § 1 ods. 1 písm a) vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO*") zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti,*
- § 1 ods. 1 písm. f) JSO *sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami,*

ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 4. 3. 2020.

- Rozhodnutím č. RP/5/2020 zo dňa 29. 1. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **6 000 eur** za to, že dňa 18. 6. 2019 v čase o cca 13:10 hod. v rámci programovej služby JOJ odvysielal program *Rodinné záležitosti,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia
- § 1 ods. 2 písm. f) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO") *expresívne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18. 2. 2020.

-Rozhodnutím č. RP/8/2020 zo dňa 12. 2. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **24 000 eur** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS odvysielal dňa 29. 6. 2019 v čase o cca 20:10 hod. program *Niečo na tej Mary je*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritériá podľa ustanovenia
- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO") *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie, obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 3. 3. 2020.

-Rozhodnutím č. RP/11/2020 zo dňa 26. 2. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **7 000 eur** za to, že rámci televíznej programovej služby JOJ odvysielal dňa 3.7.2019 v čase o cca 20:56 hod. program Smrtonosná pasca: *Opäť v akcii*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritéria podľa ustanovenia
- § 1 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 589/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO") *detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,*
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 Jednotného systému označovania podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15*

rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 4. 2020.

-Rozhodnutím č. RP/17/2020 zo dňa 8. 4. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** za to, že dňa 13. 8. 2019 v čase o cca 20:38 hod. odvysielal v rámci programovej služby JOJ program *9-1-1,* ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia
- § 1 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,*
- § 1 ods. 2 písm. a) JSO *detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,*
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie,*
ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil Jednotný systém označovania. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 5. 2020.

Rozhodnutím č. RP/23/2020 zo dňa 20. 5. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** za to, že v rámci televíznej programovej služby JOJ dňa 8. 11. 2019 v čase o cca 22:42 hod. a v rámci televíznej programovej služby JOJ PLUS dňa 10. 11. 2019 v čase o cca 22:54 hod. odvysielal program *Päťdesiat odtieňov sivej*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 15 rokov, ktorý naplnil hodnotiace kritéria podľa ustanovenia
- § 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *obscénne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 1 písm. e) JSO *zobrazenie erotických pomôcok,*
- § 1 ods. 1 písm. f) JSO *scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami,*
ktoré opodstatňujú klasifikáciu programu ako nevhodného a neprístupného pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13. 6. 2020.

Rozhodnutím č. RP/31/2020 zo dňa 3. 6. 2020 bola účastníkovi konania uložená sankcia – pokuta vo výške **663 eur** v súvislosti s tým, že
1) dňa 9. 10. 2019 v čase o cca 10:40 hod. v rámci programovej služby JOJ a dňa 19. 10. 2019 v čase o cca 11:49 hod. v rámci programovej služby WAU odvysielal program *Extrémne prípady*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia
- 1 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 589/2007 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej len „JSO“) *obscénne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *slovná agresivita, expresívne vyjadrovanie,*
- § 1 ods. 2 písm. g) JSO *obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov,* ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO,
2) dňa 7.12.2019 v čase o cca 17:41 hod. v rámci programovej služby WAU odvysielal program *Extrémne prípady*, ktorý označil ako nevhodný pre maloletých divákov do 12 rokov, a ktorý obsahoval scény, ktoré naplnili hodnotiace kritérium podľa ustanovenia
- § 1 ods. 2 písm. f) JSO *expresívne vyjadrovanie,*
- §1 ods. 2 písm. g) JSO *vulgárne vyjadrovanie a obscénne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne posolstvo diela alebo programu možno považovať za*

primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov, ktoré s prihliadnutím na § 1 ods. 5 JSO podmieňujú jeho klasifikáciu ako nevhodného pre maloletých divákov do 15 rokov, čím účastník konania jeho klasifikovaním ako nevhodného pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov nesprávne uplatnil JSO. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 7. 2020.

Nakoľko ide v tomto prípade o opakované porušenie povinností ustanovených v § 20 ods. 3, navrhujeme Rade uložiť za toto porušenie sankciu podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d) zákona č. 308/2000 Z. z. – pokutu určenú podľa § 67 ods. 3 písm. c) zákona č. 308/2000 Z. z

* * *

Záver

Vzhľadom na všetky uvedené argumenty navrhujeme Rade, aby prijala uznesenie v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

25

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Správne konanie:	1499/SKL/2021 zo dňa 14. 10. 2021, 1519/SKL/2021 zo dňa 25. 10. 2021
Predmet:	Oznámenie o zmene licencie č. R/117
Účastník konania:	Rádio Vlna, s.r.o. (pôvodne CORPORATE LEGAL, s.r.o.)
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum:	25. 10. 2021
Príloha:	Oznámenia o zmene licencie zo dňa 14. 10. 2021 a 25. 10. 2021 spolu s prílohami

Návrh uznesenia :
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 4 a § 5 zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), postupom podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), v správnom konaní č. 1499/SKL/2021 zo dňa 14. 10. 2021 a správnom konaní č. 1519/SKL/2021 zo dňa 25. 10. 2021 posúdila oznámenia o zmene právnych skutočností držiteľa licencie č. R/117:

Rádio Vlna, s.r.o.
Leškova 5
811 04 Bratislava

a po posúdení podkladov potrebných pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. vydáva toto

rozhodnutie:

Rada podľa ustanovenia § 51 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii

mení licenciu č. R/117 na digitálne vysielanie rozhlasovej programovej služby Rádio Vlna

1. v časti obchodného mena účastníka konania nasledovne:

„Rádio Vlna, s.r.o.“

2. v časti sídla účastníka konania nasledovne:

„Leškova 5,
811 04 Bratislava“

3. v článku II. nasledovne:

„Právne skutočnosti spoločnosti:
1. Údaje o osobách, ktoré majú podiel na základnom imaní vysielateľa, alebo podiel na hlasovacích právach tohto vysielateľa: podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 14. 10. 2021, oddiel: Sro, vložka číslo: 53166/B,
2. Údaje o štatutárnych orgánoch a kontrolných orgánoch vysielateľa: podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. zo dňa 14. 10. 2021, oddiel: Sro, vložka číslo: 53166/B“

Úloha:
Kancelária Rady vyhotoví v správnom konaní č. 1499/SKL/2021 a č. 1519/SKL/2021 písomné znenie rozhodnutia a zašle ho účastníkovi konania.
T: 10. 12. 2021 **Z: PLO**

***** ***** *****

Dňa 14. 10. 2021 doručil právny zástupca účastníka konania – spoločnosti Rádio Vlna, s.r.o. (pôvodne CORPORATE LEGAL s.r.o.) listom zaevidovaným pod č. 1499/SKL/2021-1 Rade oznámenie o zmene obchodného názvu spoločnosti, zmene v osobách štatutárneho orgánu spoločnosti a zmene v osobe spoločníka v dôsledku prevodu obchodného podielu spoločnosti. Z tohto dôvodu sa dňa 14. 10. 2021 začalo správne konanie č. 1499/SKL/2021 vo veci oznámenia o zmene právnych skutočností a s tým súvisiacej zmeny licencie č. R/117.

Dňa 25. 10. 2021 doručil právny zástupca účastníka konania listom zaevidovaným pod č. 1519/SKL/2021-1 Rade oznámenie o zmene sídla spoločnosti Rádio Vlna, s.r.o. (pôvodne CORPORATE LEGAL s.r.o.). Z tohto dôvodu sa dňa 25. 10. 2021 začalo správne konanie č. 1519/SKL/2021 vo veci oznámenia o zmene právnych skutočností a s tým súvisiacej zmeny licencie č. R/117.

Podľa § 3 ods. 3 tretia veta správneho poriadku: *„Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.“* Zásada hospodárnosti (procesnej ekonómie) vyjadruje požiadavku, aby správny orgán v konaní použil také prostriedky, ktoré sú jednoduché, účinné, nezvyšujú náklady a pritom vedú k správnemu rozhodnutiu (SOBIHARD, J.: Správny poriadok: Komentár; Bratislava: IURA EDITION, 2004, ISBN 80-8078-013-7).

Nakoľko obe doručené oznámenia v rámci správnych konaní č. 1499/SKL/2021 a 1519/SKL/2021 sa týkajú zmeny právnych skutočností uvedených v ostatnom rozhodnutí o zmene licencie č. R/117, ktorej držiteľom je spoločnosť Rádio Vlna, s.r.o. (pôvodne CORPORATE LEGAL, s.r.o.), je potrebné v súlade so zásadou hospodárnosti správne konania vedené v tejto súvislosti spojiť a vydať jedno meritórne rozhodnutie o zmene licencie č. R/117.

* * *

Účastník konania – spoločnosť Rádio Vlna s.r.o. (pôvodne CORPORATE LEGAL, s.r.o.) je multiregionálnym vysielateľom. Je držiteľom licencie č. R/117 na vysielanie rozhlasovej programovej služby Rádio Vlna.

Účastník konania podaním zo dňa 14. 10. 2021 oznámil, okrem iných, zmenu v osobe spoločníka spočívajúcu v prevode 100 %-ného podielu na základnom imaní a hlasovacích právach držiteľa licencie č. R/117, v tom čase spoločnosti CORPORATE LEGAL, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava zo spoločníkov – prevodcov Mgr. Peter Ďurček, bydliskom Gorazdova 4, 957 04 Bánovce nad Bebravou a spoločnosti P-D-R-V s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava, na nadobúdateľa - spoločnosť FUN MEDIA GROUP a. s., so sídlom Leškova 5, 811 04 Bratislava, ktorý prevodom celkovo 100 %-ného obchodného podielu z prevodcov na nadobúdateľa získa 100 %-ný podiel na základnom imaní a na hlasovacích právach spoločnosti CORPORATE LEGAL, s.r.o., Miletičova 5B, 821 08 Bratislava.

Predchádzajúci súhlas Rady na realizáciu predmetného prevodu obchodného podielu bol udelený na jej zasadnutí dňa 25. 8. 2021 rozhodnutím č. R/117/RUS/2/2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 9. 2021.

Účastník konania k doručenému oznámeniu priložil, okrem iného, Výpis z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. k dátumu 14. 10. 2021, z ktorého vyplývajú nasledovné zmeny:

- zmena obchodného názvu spoločnosti z pôvodného „CORPORATE LEGAL s.r.o.“ na „Rádio Vlna s.r.o.“
- zmenu v osobe spoločníkov – došlo k prevodu 100%-ného obchodného podielu z prevodcov Mgr. Peter Ďurček, bydliskom Gorazdova 4, 957 04 Bánovce nad Bebravou a spoločnosti P-D-R-V s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava, na nadobúdateľa - spoločnosť FUN MEDIA GROUP a. s., so sídlom Leškova 5, 811 04 Bratislava,
- zmenu v osobe konateľov spoločnosti – osobu pôvodnej konateľky JUDr. Alžeby Calpaš Mordínovej, bytom Stromová 13587/9A, 831 01 Bratislavy nahradili konatelia:
  - Mgr. Rastislav Dutka, bytom Frankovská 18, 831 01 Bratislava,
  - Marek Mikúšek, Ul. Spartakovská 6546/12, 917 01 Trnava,
  - Eva Drgoňová, Zálužická 3, 821 02 Bratislava

K zápisu oznámených zmien registrovým súdom došlo dňa 14. 10. 2021.

Účastník konania k podaniu zo dňa 14. 10. 2021 priložil aj:

- Osvedčenú kópiu plnomocenstva udeleného vysielateľom Advokátskej kancelári MCL, s.r.o.,
- Kópiu rozhodnutia Valného zhromaždenia zo dňa 30. 9. 2021,
- Kópiu zmluvy o prevode obchodných podielov zo dňa 30. 9. 2021.

Účastník konania podaním zo dňa 25. 10. 2021 oznámil zmenu sídla spoločnosti z pôvodného sídla „Miletičova 5B, 821 08 Bratislava – mestská časť Ružinov“ na nové sídlo „Leškova 5, 811 04 Bratislava“. K zápisu oznámenej zmeny registrovým súdom došlo dňa 22. 10. 2021.

Účastník konania k doručenému oznámeniu zo dňa 25. 10. 2021 priložil:

- Výpis z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I. k dátumu 25. 10. 2021,
- Osvedčenú kópiu plnomocenstva udeleného vysielateľom Advokátskej kancelári MCL, s.r.o.,
- Kópiu rozhodnutia Valného zhromaždenia zo dňa 30. 9. 2021,

* * *

Podľa ustanovenia § 51 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Vysielateľ je povinný oznámiť rade všetky zmeny týkajúce sa údajov uvedených v žiadosti o licenciu a v dokladoch priložených k tejto žiadosti podľa § 46 ods. 1 až 3 a predložiť doklady o nich do 15 dní od vzniku týchto zmien.*“

Podľa ustanovenia § 51 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Na základe oznámenia podľa odseku 1 rada rozhodne podľa okolností prípadu o zmene udelenej licencie alebo zmenu zamietne a určí termín na nápravu. Ak vysielateľ neuskutoční nápravu, rada licenciu odníme; ustanovenie odseku tým nie je dotknuté.*“

* * *

Podanie účastníka konania spĺňa predpísané náležitosti na kladné rozhodnutie vo veci.

* * *

Záver:

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia na zmenu licencie č. R/117.

26

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Správne konanie:	1392/SKL/2020 zo dňa 27. 9. 2021
Predmet:	žiadosť o udelenie licencie na digitálne televízne vysielanie
Účastník konania:	ČESKOSLOVENSKÁ MUZIKA, spol. s.r.o.
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum:	20. 10. 2021
Prílohy:	Stanovisko PGO, Žiadosť o udelenie licencie s prílohami, Odpis registrovaného subjektu (ČESKOSLOVENSKÁ MUZIKA, spol. s.r.o.) z registra právnických osôb a podnikateľov štatistického úradu, Potvrdenia, že žiadateľ nemá evidované nedoplatky voči daňovému úradu, evidované nedoplatky na poistnom, sociálnom poistení a zdravotnom poistení

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie retransmisiu (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, v správnom konaní č. 1392/SKL/2021 zo dňa 27. 9. 2021, podľa ustanovenia § 27 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní posúdila žiadosť o udelenie licencie na digitálne vysielanie televíznej programovej služby, doručenú Rade účastníkom konania:

ČESKOSLOVENSKÁ MUZIKA, spol. s.r.o.
Nádražná 1119/18
909 01 Skalica

a po posúdení podkladov potrebných pre rozhodnutie podľa § 46 a nasl. zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní vydáva toto

r o z h o d n u t i e :

Rada podľa ustanovenia § 27 zákona č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní

u d e ľ u j e

spoločnosti ČESKOSLOVENSKÁ MUZIKA, spol. s.r.o.

l i c e n c i u č. TD/...

na celoplošné digitálne vysielanie televíznej programovej služby za týchto podmienok:

I.

1. Druh licencie: **celoplošné digitálne vysielanie televíznej programovej služby;**
   Štandard digitálneho príjmu: **DVB-T**
2. Názov programovej služby: **ŠLÁGER ORIGINÁL**
3. Jazyk vysielania: **slovenský, český**
4. Časový rozsah vysielania programovej služby: **24 hodín denne/7 dní v týždni**
5. Podiely programových typov vo vysielaní programovej služby podľa špecifikácie určenej Radou (podľa podania účastníka konania č. 1392/SKL/2021-1 zo dňa 27. 9. 2021):

a) Programová služba (100%):
Doplnkové vysielanie – max. 100 %
Programy –min. 0 %
Programy (100%):
Spravodajstvo – 0 %
Publicistika:
1. politická publicistika – 0 %
2. ostatná publicistika – 0 %

Dokumentárne programy – 0 %
Dramatické programy – 0 %
Zábavné programy – 0 %
Hudobné programy – 0 %
Vzdelávacie programy – 0 %
Náboženské programy – 0 %
Detské programy – 0 %
Šport – 0 %

6. Podiel vysielacieho času (za bežný mesiac) vo vysielaní programovej služby vyhradený programom vo verejnom záujme: 0 %

7. Druh technického nosiča, na ktorom vysielateľ poskytne Rade na účely dohľadu podľa osobitného predpisu záznam vysielania programovej služby: DVD, USB

8. Podiel vysielacieho času (za bežný mesiac) vo vysielaní programovej služby vyhradený európskym dielam: 0 %

9. Podiel vysielacieho času vo vysielaní programovej služby vyhradený európskym dielam vytvoreným nezávislými producentmi alebo podiel nákladov na ich nákup alebo výrobu na celkových nákladoch vynaložených na nákup a výrobu relácií vysielania: 0 %

10. Údaj o zaradení vysielateľa na účely prístupu verejnosti k významným podujatiam: vysielateľ, ktorého spôsob vysielania umožňuje bez zaplatenia osobitného poplatku prístup viac ako 80% obyvateľov (podľa ustanovenia § 31 ods. 3 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.)

11. Údaj o tom, či sa na vysielanie programovej služby vzťahuje povinnosť uplatniť jednotný systém označovania programov a o podmienkach jeho uplatňovania podľa Jednotného systému označovania (Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 589/2007 Z. z.): vzťahuje sa

II.

1. Údaje o osobách, ktoré majú účasť na základnom imaní vysielateľa, alebo podiel na hlasovacích právach: podľa odpisu registrovaného subjektu z registra právnických osôb a podnikateľov štatistického úradu zo dňa 22. 10. 2021, spisová značka: RPO768175/2021, Id v zdrojovom registri: 758576, registračný úrad: Okresný súd Trnava, Registračné číslo Sro/17280/T,

2. Údaje o štatutárnych orgánoch a kontrolných orgánoch vysielateľa s licenciou: podľa odpisu registrovaného subjektu z registra právnických osôb a podnikateľov štatistického úradu zo dňa 22. 10. 2021, spisová značka: RPO768175/2021, Id v zdrojovom registri: 758576, registračný úrad: Okresný súd Trnava, Registračné číslo Sro/17280/T,

III.

Doložky:

Doložka doplnkových obsahových služieb:

1. názov doplnkovej obsahovej služby: EPG – Elektronický programový sprievodca

Zahraničná doložka:
a) teritórium: Česká republika
b) jazyk vysielania: slovenský, český

Doložka iného verejného prenosu:
1. satelitne v príslušnom štandarde digitálneho televízneho príjmu (DVB-S)“

Úloha:
Kancelária Rady vyhotoví rozhodnutie v správnom konaní č. 1392/SKL/2021 a zašle ho účastníkovi konania spolu s výzvou na úhradu správneho poplatku.
T: 10. 12. 2021 **Z: PLO**

*** * ***

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Do pôsobnosti rady v oblasti výkonu štátnej správy patrí rozhodovať o licenciách na vysielanie podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu (ďalej len "licencia").“*

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 220/2007 Z. z.: „*Konanie o udelenie licencie sa začína odo dňa podania žiadosti. Účastníkom konania o udelenie licencie je žiadateľ.“*

Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 220/2007 Z. z.: „*Žiadateľ je povinný počas konania o udelenie licencie oznámiť rade všetky zmeny údajov uvádzaných v žiadosti alebo obsiahnutých v priložených dokladoch.“*

Podľa § 27 ods. 4 zákona č. 220/2007 Z. z.: „*Rada rozhodne o udelení licencie na digitálne vysielanie do 90 dní od začatia konania. Na udelenie licencie na digitálne vysielanie má žiadateľ právny nárok.“*

Podľa § 27 ods. 8 zákona č. 220/2007 Z. z.: *Rozhodnutie o udelení licencie na digitálne vysielanie pre televíznu programovú službu okrem náležitostí podľa odseku 7 obsahuje*
a) podiel vysielacieho času vo vysielaní programovej služby vyhradený európskym dielam; pri určení tohto podielu rada postupuje podľa osobitného predpisu (§ 22, 23a 28 zákona č. 308/2000 Z.z. v znení zákona č. 220/2007 Z.z.)

b) podiel vysielacieho času vo vysielaní programovej služby vyhradený európskym dielam vytvoreným nezávislými producentmi 19)alebo podiel nákladov na ich nákup alebo výrobu na celkových nákladoch vynaložených na nákup a výrobu relácií vysielania (§ 24, 25a 28 zákona č. 308/2000 Z.z.v znení zákona č. 220/2007 Z.z.)

Podľa § 23 zákona č. 308/2000 Z. z. *Európske diela vo vysielaní televíznej programovej služby*
(1) Európskym dielam je vysielateľ povinný vyhradiť väčšinový podiel celkového času vysielania za kalendárny mesiac, a to vo vysielaní každej televíznej programovej služby takého vysielateľa osobitne; na účely výpočtu tohto podielu sa do celkového času vysielania nezapočítava vysielací čas venovaný spravodajstvu, športovým podujatiam, zábavným hrám, teletextu a doplnkovému vysielaniu vrátane reklamy a telenákupu.

(2) Rada môže v licencii určiť menší podiel európskych diel vo vysielaní, ako je ustanovený v odseku 1, vysielateľovi, ktorému sa licencia udeľuje po prvý raz, a vysielateľovi monotypovej programovej služby; rada môže určiť nárast tohto podielu počas platnosti licencie, a to s prihliadnutím na ekonomickú situáciu vysielateľa a dostupnosť európskych diel.

Podľa § 25 zákona č. 308/2000 Z. z. *Európskym dielam, ktoré vytvorili od vysielateľov nezávislí producenti, sú vysielateľ s licenciou a vysielateľ prostredníctvom internetu povinní vyhradiť najmenej 10% celkového času vysielania za kalendárny štvrťrok a vysielateľ na základe zákona najmenej 15% celkového času vysielania za kalendárny štvrťrok, a to vo vysielaní každej televíznej programovej služby takého vysielateľa osobitne; na účely výpočtu tohto podielu sa do celkového času vysielania nezapočítava vysielací čas venovaný spravodajstvu, športovým podujatiam, zábavným hrám, teletextu a doplnkovému vysielaniu vrátane reklamy a telenákupu.*

(2) Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby v rámci vysielacieho času vyhradeného európskym dielam, ktoré vytvorili nezávislí producenti, tvorilo vysielanie nových diel aspoň 10%; za nové dielo sa považuje dielo vysielané do piatich rokov od výroby.

(3) Podmienka ustanovená v odseku 1 sa považuje za splnenú aj vtedy, ak počas kalendárneho štvrťroka vysielateľ s licenciou alebo vysielateľ prostredníctvom internetu venoval najmenej 10% a vysielateľ na základe zákona najmenej 15% svojho programového rozpočtu na televízne vysielanie,

ktorý zahŕňa náklady na nákup a výrobu programov, pre európske diela vytvorené nezávislými producentmi.

Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. *Ustanovenia § 22 až 27 sa nevzťahujú na lokálne vysielanie televíznej programovej služby, ktoré nie je súčasťou programovej siete, a na vysielanie programovej služby, kde je určenie podielu európskych diel a nezávislej produkcie zameraním programovej služby úplne vylúčené.*

*** * ***

Dňa 27. 9. 2021 účastník konania doručil Rade žiadosť o udelenie licencie na digitálne vysielanie. Z toho dôvodu sa dňa 27. 9. 2021 začalo správne konanie č. 1392/SKL/2021 vo veci žiadosti o udelenie licencie na digitálne vysielanie.

Účastník konania požiadal o udelenie licencie na digitálne vysielanie televíznej programovej služby ŠLÁGER ORIGINÁL. Programovú skladbu televízie bude tvoriť výlučne telenákup. Zameraním má byť vysielanie určené pre vekovú skupinu 15-54 rokov. V telenákupe má prevažovať ponuka s nahrávkami hudobných diel rôznych žánrov stredného prúdu a rocku, t.j. popovej hudby a vysielanie programovej služby majú tvoriť i telenákupné spoty tematicky zamerané najmä na ponuku produktov a služieb pre domácnosť, hobby, šport, zdravie, kultúru, rekreáciu, cestovanie a ostatné oblasti zdravého životného štýlu.

Pozn. Spoločnosť ČESKOSLOVENSKÁ MUZIKA, spol. s.r.o. je držiteľom licencie č. TD/226 na celoplošné digitálne vysielanie televíznej programovej služby ŠLÁGER PREMIUM a licencie č. TD/230 na celoplošné digitálne vysielanie televíznej programovej služby ŠLÁGER MUZIKA.

Účastník konania predložil:
- žiadosť o udelenie licencie na digitálne televízne vysielanie: formulár žiadosti s obsahom programovej skladby vysielania a špecifikáciou programových typov a popisom technického a organizačného zabezpečenia,
- čestné vyhlásenie, že údaje v žiadosti sú aktuálne a pravdivé a doklady k nej priložené sú aktuálne a úplne,
- Zmluvu o budúcej zmluve uzavretú so SOZA,
- Zmluvu o budúcej zmluve uzavretú so SLOVGRAM

Kancelária Rady zistila, že účastník konania nefiguruje v zozname právoplatne odsúdených právnických osôb, ktorý je zverejnený na webovej stránke https://esluzby.genpro.gov.sk/zoznam-odsudenych-pravnickych-osob.

Výpis z Obchodného registra SR spoločnosti, ako aj potvrdenia, že spoločnosť ČESKOSLOVENSKÁ MUZIKA, spol. s.r.o. nemá evidované nedoplatky voči daňovému úradu, evidované nedoplatky na poistnom, sociálnom poistení a zdravotnom poistení, si zabezpečila Rada sama.

Z materiálov predložených účastníkom konania vyplýva nasledovné:

Názov programovej služby: ŠLÁGER ORIGINÁL

Údaje o vysielaní:

Územný rozsah vysielania: celoplošný vysielateľ

Časový rozsah vysielania: 24 hodín denne/ 7 dní v týždni

Jazyk vysielania: slovenský jazyk, český jazyk

Účastník konania uvádza podiel vysielacieho času (za bežný mesiac) vo vysielaní programovej služby vyhradený programom vo verejnom záujme 0 %, nakoľko vysielanie má tvoriť výlučne telenákup – t.j. má ísť o doplnkové vysielanie. Účastník konania neplánuje vysielať programy, vzhľadom na čo je možnosť naplnenia podielu programov vo verejnom záujme objektívne vylúčená.

Ďalej účastník konania uvádza podiel vysielacieho času vo vysielaní programovej služby vyhradený európskym dielam: 0 % a podiel vysielacieho času vo vysielaní programovej služby vyhradený európskym dielam vytvoreným nezávislými producentmi alebo podiel nákladov na ich nákup alebo výrobu na celkových nákladoch vynaložených na nákup a výrobu relácií vysielania: 0 %.

Podľa ustanovenia § 27 ods. 7 písm. h) zákona č. 220/2007 Z.z. o digitálnom vysielaní: *„Podiel vysielacieho času vo vysielaní programovej služby vyhradený programom vo verejnom záujme, ktorý nesmie byť nižší ako 15% z celkového vysielacieho času vyhradeného reláciám vysielania;* ***tento podiel môže rada dočasne alebo trvale znížiť v prípade televíznej programovej služby, ktorá je monotypovou programovou službou****, alebo v prípade rozhlasovej programovej služby*. Účastník konania žiada Radu o schválenie rozsahu predmetného podielu 0% z dôvodu vysielania monotypovej programovej služby. **Vzhľadom na uvedené môže Rada požadovaný podiel schváliť.**

Podľa ustanovenia § 23 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. (odkaz § 27 ods. 8 písm. a) zákona č. 220/2007 Z.z.): *„Európskym dielam je vysielateľ povinný vyhradiť väčšinový podiel celkového času vysielania, a to vo vysielaní každej televíznej programovej služby takého vysielateľa osobitne; na účely výpočtu tohto podielu sa do celkového času vysielania nezapočítava vysielací čas venovaný spravodajstvu, športovým podujatiam, zábavným hrám, teletextu a doplnkovému vysielaniu vrátane reklamy a telenákupu.“* Podľa ustanovenia § 23 ods. 2 zákona č. 308/2000 Z.z. *„Rada môže v licencii určiť menší podiel európskych diel vo vysielaní, ako je ustanovený v odseku 1, vysielateľovi, ktorému sa licencia udeľuje po prvý raz,* ***a vysielateľovi monotypovej programovej služby****; rada môže určiť nárast tohto podielu počas platnosti licencie, a to s prihliadnutím na ekonomickú situáciu vysielateľa a dostupnosť európskych diel.“* Účastník konania žiada Radu o schválenie rozsahu predmetného podielu 0% z dôvodu vysielania monotypovej programovej služby. **Vzhľadom na uvedené môže Rada požadovaný podiel schváliť.**

<u>Organizačné a technické zabezpečenie:</u>

Účastník konania uviedol, že tvorba programu a jeho odbavenie vrátane personálneho obsadenia je zabezpečené v spolupráci so spoločnosťou ŠLÁGR TV, spol. s r.o., Česká republika a produkčnou spoločnosťou PrimeTime Production s.r.o. Účastník konania je pripravený do 6 mesiacov od začatia vysielania vybudovať samostatné štúdio v Slovenskej republike.

Požadovaný štandard digitálneho príjmu: **DVB-T**

Účastník konania požiadal tiež o udelenie doložky doplnkových obsahových služieb, doložky iného verejného prenosu a zahraničnej doložky.

Zo stanoviska PgO vyplýva, že žiadosť o udelenie licencie z programového hľadiska obsahuje všetky požadované údaje.

* * *

Účastník konania predložil všetky požadované údaje a doklady v súlade s ustanovením § 26 zákona č. 220/2007 Z. z.

Podľa ustanovenia § 27 ods. 4 zákona č. 220/2007 Z. z. na udelenie licencie má **<u>žiadateľ právny nárok.</u>**

* * *

Záver:

Na základe uvedených skutočností, Kancelária Rady pripravila vyššie uvedený návrh uznesenia na udelenie licencie na digitálne vysielanie.

Stanovisko programového odboru k žiadosti o udelenie licencie na digitálne vysielanie televíznej programovej služby
ŠLÁGER ORIGINÁL
Podanie č. 3676/2021/P zo dňa 27. 9. 2021.

Žiadateľ: ČESKOSLOVENSKÁ MUZIKA, spol. s r.o., Skalica

Požadovaný druh licencie: celoplošná

Názov programovej služby: ŠLÁGER ORIGINÁL

Časový rozsah vysielania: 24 hodín denne, 7 dní v týždni

Údaje o častiach programovej služby, ktoré by mali byť preberané od iných vysielateľov: vysielateľ nepredpokladá vysielanie prevzatých programov

Podiely programových typov v mesiaci určené podľa programovej skladby:
a) Programová služba (100%):
Doplnkové vysielanie - 100%
Programy - 0% (z toho preberaný program - 0%)
b) Programy (100%):
Spravodajstvo - 0%
Publicistika:
1) polit. Publicistika - 0%
2) ostatná publicistika - 0%
Dokumentárne programy - 0%
Dramatické programy - 0%
Zábavné programy – 0%
Hudobné programy - 0%
Vzdelávacie programy - 0%
Náboženské programy - 0%
Detské programy - 0%
Šport - 0%

Navrhovaný podiel celkového vysielacieho času vyhradeného programom vo verejnom záujme: 0%

Navrhovaná suma či podiel výdavkov, ktoré žiadateľ použije každoročne na výrobu programov vo verejnom záujme: 0 %

Podiel vysielacieho času vo vysielaní televíznej programovej služby, ktorý je vyhradený európskym dielam: 0%

Podiel vysielacieho času vo vysielaní televíznej programovej služby, ktorý je vyhradený európskym dielam vytvoreným nezávislými producentmi, alebo navrhovaný podiel nákladov na ich nákup alebo výrobu na celkových nákladoch vynaložených na nákup a výrobu relácií vysielania: 0%

Špecifikácia doplnkovej obsahovej služby: EPG sprievodca

Navrhovaný jazyk alebo jazyky vysielania: slovenský a český jazyk

Druh technického nosiča, na ktorom vysielateľ poskytne rade záznam svojho vysielania: DVD, USB

Záver

Žiadateľ chce vysielať telenákupnú televíziu s ponukami nosičov s nahrávkami hudobných diel rôznych žánrov stredného prúdu a rocku, a ďalej potom telenákupné spoty tematicky zamerané najmä na ponuku produktov a služieb pre domácnosť, hobby, šport, zdravie, kultúru, rekreáciu, cestovanie a ostatné oblasti zdravého životného štýlu.

Žiadateľ je držiteľom licencií č. TD/226 a TD/230 na digitálne vysielanie celoplošných televíznych programových služieb ŠLÁGER PREMIUM a ŠLÁGER MUZIKA.

Programový odbor nemá k žiadosti pripomienky.

V Bratislave, 30. 9. 2021

27

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu dňa 10. 11. 2021

Správne konanie:	1504/SKL/2021 zo dňa 11. 10. 2021
Predmet:	Žiadosť o zrušenie registrácie č. TKR/363
Účastník konania:	Miklovky TV s.r.o.
Správny orgán:	Rada pre vysielanie a retransmisiu

Dátum: 26. 10. 2021

Návrh uznesenia:
Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) s pôsobnosťou podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“), v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, v správnom konaní č. 1504/SKL/2021 zo dňa 11. 10. 2021 posúdila žiadosť o zrušenie registrácie retransmisie č. TKR/363 účastníka konania:

Miklovky TV s.r.o.
Ľ. Štúra 184/2
018 51 Nová Dubnica

a po zistení potrebných podkladov pre rozhodnutie podľa ustanovenia § 46 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní vydáva toto

r o z h o d n u t i e:

Rada podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z.z.

z r u š u j e

registráciu retransmisie č. TKR/363

ku dňu 31. 12. 2021

udelenú prevádzkovateľovi retransmisie Miklovky TV s.r.o. z dôvodu, že o to prevádzkovateľ retransmisie listom doručeným Rade dňa 11. 10. 2021 písomne požiadal.

Úloha:
V súlade s § 4 ods. 4 a § 13 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Kancelária Rady vydá písomné vyhotovenie rozhodnutia o zrušení registrácie retransmisie č. TKR/363 a zašle ho účastníkovi konania.
T: 10. 12. 2021 **Z: PLO**

* * *

1. Dňa 11. 10. 2021 doručil účastník konania Rade žiadosť o zrušenie registrácie retransmisie č. TKR/363 podľa § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. ku dňu 31. 12. 2021, keďže k danému dňu plánuje zrušiť svoju spoločnosť Miklovky TV s.r.o.

2. Podľa § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. Rada registráciu retransmisie zruší, ak o to prevádzkovateľ retransmisie písomne požiadal.

* * *

Z á v e r

Predložené materiály a doklady spĺňajú náležitosti podľa § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. pre kladné rozhodnutie vo veci.

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 11. 2021

Oznámenie o poskytovaní audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie č. 1161/AMS/2021
Poskytovateľ služby: SOFIAN, s.r.o.
Služba: www.zvtv.sk

Na základe záverov uvedených v správe navrhujeme, aby Rada prijala nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:
Rada berie na vedomie oznámenie spoločnosti SOFIAN, s.r.o., doručené dňa 21. 6. 2021 o poskytovaní služby www.zvtv.sk na internetovej stránke https://www.zvtv.sk/ a prijíma ho ako oznámenie podľa § 63a zákona č. 308/2000 Z. z., nakoľko predmetná služba vzhľadom na podmienky, za ktorých je poskytovaná, spĺňa všetky kritériá audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a spadá tak pod pôsobnosť zákona č. 308/2000 Z. z.

Úloha:
Kancelária Rady upovedomí oznamovateľa o vybavení jeho oznámenia zaevidovaného pod č. 1161/AMS/2021.
T: 22. 11. 2021 **Z: PgO**

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre vysielanie a retransmisiu

10. 11. 2021

Stanovisko č.:	1161/AMS/2021
Služba:	www.zvtv.sk
Poskytovateľ:	SOFIAN, s.r.o.

Dátum: 3. 11. 2021

Dňa 21. 6. 2021 bolo Rade doručené oznámenie zaevidované pod č. 1161/AMS/2021-1. Poskytovateľ SOFIAN, s.r.o. v ňom informoval, že od 15. 11. 2020 poskytuje audiovizuálnu mediálnu službu. Službu poskytuje na webových adrese *www.zvtv.sk*.
Poskytovateľ v podaní uviedol nasledujúce informácie: informáciu o začiatku poskytovania vysielania prostredníctvom internetu alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie (§ 63a ods. 1 písm. a)); informácie o názve, sídle, právnej forme a identifikačnom čísle (§ 63a ods. 1 písm. d)); informáciu identifikujúcu internetovú stránku, na ktorej sa služba bude poskytovať (§ 63a ods. 1 písm. e)); informácie o údajoch podľa § 16 ods. 1 písm. b) a c) (§ 63a ods. 1 písm. g)); informáciu o štáte, v ktorom poskytovateľ prijíma svoje redakčné rozhodnutia (§ 63a písm. 1 písm. h)) a informáciu o štáte, v ktorom poskytovateľ zamestnáva zamestnancov, ktorých pracovná činnosť je priamo spojená s vysielaním prostredníctvom internetu alebo s poskytovaním audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie (§ 63a ods. 1 písm. i)).

Vzhľad služby
V hornej časti hlavnej stránky sa nachádzala lišta s hlavným menu. Napravo od loga *zvtv* boli umiestnené položky menu: *Relácie*, *Podpora*, *Newsletter*. Napravo od toho boli umiestnené ikony s preklikom na profil poskytovateľa na soc. sieťach Youtube a Facebook. Napravo od toho sa nachádzala ikona s nákupným košíkom a ďalej od toho položky *Prihlásenie*, *Registrácia*, *Vyskúšajte zvtv PLUS*.
Pod tým, v strednej časti hlavnej stránky bol umiestnený audiovizuálny obsah - nachádzalo sa tu množstvo odkazových okien na videá.
V spodnej časti stránky na ľavej strane sa nachádzala ikona (zvonček) umožňujúca povolenie prijímania notifikácii zo stránky. Vedľa toho bolo umiestnené logo *zvtv*. Napravo sa nachádzalo menu pozostávajúce z položiek: *RELÁCIE – Dialógy*, *Monológy*, *Svet budúcnosti*, *Poviedky*; *KONTO – Prihlásenie*, *Registrácia*, *Obnova hesla; PODPORA – zvtv PLUS 2% pre zvtz*, *Transparentný účet*, *PayPal*; *SLEDUJTE ZVTV* – (prekliková ikona Facebook, prekliková ikona na Youtube).
Pod tým bola umiestnená lišta s informáciou o copyrighte a linkami na zásady GDPR, všeobecné obchodné podmienky a kontakt. Úplne na naspodku bol umiestnený link ponúkajúci možnosť upravenia nastavenia cookies.

Zákon č. 308/2000 Z. z.
§ 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.: *„Audiovizuálna mediálna služba na požiadanie je služba primárne hospodárskej povahy, určená na sledovanie programov v momente, ktorý si užívateľ zvolil, poskytovaná prostredníctvom elektronických komunikácií 3aa) na jeho osobitnú žiadosť na základe katalógu programov zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktorej hlavným účelom je informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť; za audiovizuálnu mediálnu službu na požiadanie sa nepovažuje poskytovanie zvukových záznamov,“*

Zaoberali sme sa otázkou, či podanie č. 1161/AMS/2021-1 možno považovať za oznámenie podľa § 63a zákona č. 308/2000 Z. z., a teda či službu poskytovanú na adrese *https://zvtv.sk* možno považovať za audiovizuálnu mediálnu službu na požiadanie.
Podľa definície ustanovenej v § 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. sa audiovizuálna mediálna služba na požiadanie vyznačuje nasledujúcimi atribútmi:

a) služba primárne hospodárskej povahy – legislatíva európskeho spoločenstva definuje audiovizuálnu mediálnu službu na požiadanie ako službu, ktorá je „bežne poskytovaná za

odplatu“. Z ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora vyplýva, že odplata nemusí mať nutne peňažnú formu. Odplata za poskytovanie danej služby nemusí nutne pochádzať od príjemcu danej služby, ale môže pochádzať aj z iných zdrojov alebo subjektov, avšak medzi poskytovaním danej služby a prijímanou odplatou musí existovať prepojenie (napr. televízne vysielanie, ktoré je bez priameho poplatku pre diváka, pričom vysielateľ má z tejto služby príjmy z reklamy). Z judikatúry tiež vyplýva, že na to, aby mala služba hospodársku povahu, by aktivity, ktoré sú súčasťou služby a ktoré prinášajú ekonomický efekt, nemali byť marginálne k hlavnému účelu poskytovania služby. Výskyt reklamy na stránke služby teda môže byť jedným z indikátorov charakteru danej služby a teda, či je daná služba primárne hospodárskej povahy.
Na posudzovanej stránke sme nezaznamenali žiadnu bannerovú reklamu. Nachádzala sa tu však platená sekcia *zvtv PLUS*, ktorá po uhradení mesačného predplatného (1,99 € / mesiac) ponúkala prístup do rozšírenej verzie stránky (ako bolo uvedené na stránke užívateľ dostane prístup ku všetkým reláciám v plnej dĺžke a kvalite a možnosť využívať archív rozhovorov).
Domnievame sa, že službu poskytovanú na adrese *https://zvtv.sk* je možné považovať za službu primárne hospodárskej povahy. Odplata má peňažnú formu a pochádza z potenciálnych príjmov z predplatného za vstup do rozšírenej verzie stránky.

b) určená na sledovanie programov – ustanovenie § 3 písm. i) zákona č. 308/2000 Z. z. definuje program ako: *„1. zvukový komunikát, tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa, alebo*
2. zvukovo-obrazový, zložený z pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku, tvoriaci svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok v rámci programovej služby vysielateľa alebo v rámci katalógu zostaveného poskytovateľom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.“
Videozáznamy umiestnené na stránke *https://zvtv.sk* (hlavná stránka a sekcie *Dialógy*, *Svet budúcnosti*, *Monológy*, *Poviedky*, *Dezert*) boli zvukovo-obrazovými komunikátmi tvoriacimi svojím obsahom, formou a funkciou uzavretý celok (relácia *Dialógy* je video-rozhovorom so známymi ľuďmi zo spoločensko-politickej sféry, v relácii *Svet budúcnosti* Peter Staněk (ekonóm, prognostik) prezentuje svoj pohľad na svet a jeho budúcnosť, v relácii *Monológy* T. E. Rostás prezentuje svoj pohľad na spoločensko-politické dianie, v relácii *Poviedky* Milka Zimková číta úryvky z poviedok, program *Dezert* je zostrihom z rozhovorov so známymi ľuďmi zo spoločensko-politickej sféry)[1].
Domnievame sa, že predmetné videozáznamy spĺňajú definíciu programu podľa § 3 písm. i) bod 2 zákona č. 308/2000 Z. z.

c) určená na sledovanie programov v momente, ktorý si užívateľ zvolil – uvedené programy nie sú časovo vymedzené a je možné ich na internetovej sieti (teda prostredníctvom elektronických komunikácií) sledovať v momente, ktorý si užívateľ sám zvolí. Dĺžka umiestnenia v rámci webovej stránky je určená poskytovateľom.

d) určená na sledovanie programov na základe katalógu programov zostaveného poskytovateľom – programy umiestnené na hlavnej stránke a v sekciách *Dialógy*, *Svet budúcnosti*, *Monológy*, *Poviedky*, *Dezert*.
Programy boli umiestnené na hlavnej stránke (stránka, ktorá sa zobrazí po zadaní adresy do vyhľadávača internetového prehliadača) a zoradené boli podľa dátumu zverejnenia na stránke. Tieto programy boli tiež podľa svojho obsahu usporiadané v rámci jednotlivých sekcií

[1] Uvedení T. E. Rostás, P. Staněk a M. Zimková sú tiež pravidelnými prispievateľmi do mesačníka ZEM & VEK, ktorého vydavateľom je poskytovateľ posudzovanej služby spoločnosť SOFIAN, s.r.o.

(*Dialógy*, *Svet budúcnosti*, *Monológy*, *Poviedky*, *Dezert*) a v nich boli zoradené na základe dátumu zverejnenia na stránke.
Prístup do sekcie *zvtv PLUS* bol podmienený zaplatením predplatného. Vyplývajúc z informácie uvedenej na stránke sú obsahom tejto sekcie „všetky relácie v plnej dĺžke a kvalite“. Nevieme však posúdiť, či usporiadanie programov v tejto sekcii je možné považovať za katalóg programov.
Domnievame sa, že usporiadanie programov na stránke (hlavná stránka + sekcie *Dialógy*, *Svet budúcnosti*, *Monológy*, *Poviedky*, *Dezert*) je možné považovať za katalóg programov zostavený poskytovateľom.

e) služba, ktorej hlavným účelom je informovať, zabávať alebo vzdelávať – obsahom stránky v uvedených sekciách boli programy – vo forme rozhovorov, glos, komentárov a literárnych prednesov (prezentácia úryvkov z poviedok). **Myslíme si, že účelom služby poskytovanej na stránke je najmä informovať, vzdelávať alebo zabávať.**

f) informovať, zabávať alebo vzdelávať širokú verejnosť – predošlé kritérium sa má uplatňovať vo vzťahu k širokej verejnosti. Predmetné programy umiestnené na stránke boli všeobecne dostupné prostredníctvom internetovej siete a ich obsah nie je z hľadiska prístupnosti pre širokú verejnosť nijakým spôsobom obmedzovaný (prístup do sekcie *Monológy* bol podmienený registráciou a následným prihlásením sa do svojho konta).

g) poskytovanie programov ako hlavný účel služby – Myslíme si, že hlavným účelom služby poskytovanej na posudzovanej stránke (hlavná stránka + sekcie *Dialógy*, *Svet budúcnosti*, *Monológy*, *Poviedky*, *Dezert*) je poskytovanie programov.

Domnievame sa, že stránka *https://zvtv.sk* spĺňa vyššie uvedené kritéria. Navrhujeme preto Rade, aby predmetné oznámenie (č. 1161/AMS/2021-1) zo dňa 21. 6. 2021 prijala ako oznámenie podľa § 63a zákona č. 308/2000 Z. z.